

TEISIPÄEV, 15. VEEBRUAR 2011

ISTUNGI JUHATAJA: LIBOR ROUČEK

asepresident

(Istung algas kell 9.00.)

1. Istungi algus

2. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

3. Uute väikeste tarbesõidukite heitenormid (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel Martin Callanani koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse uute väikeste tarbesõidukite heitenormid, lähtudes väikesõidukite CO₂-heite vähendamist käsitlevast ühenduse terviklikust lähenemisviisist (KOM(2009)0593 – C7-0271/2009 – 2009/0173(COD)) (A7-0287/2010).

Martin Callanan, *raportöör.* – Austatud juhataja! Mul on hea meel alustada täna meie arutelu minu raportiga, mis käsitleb väikeste tarbesõidukite heitenorme.

Enne teksti üksikasjadesse laskumist tahaksin öelda mõned tänusõnad: esiteks kõikide fraktsioonide variraportööridele, teiseks transpordi- ja turismikomisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportööridele ja liikmetele nende arvamuste eest, ning kolmandaks volinikule ja tema meeskonnale – meil on olnud mitu väga sisukat kohtumist sel teemal. Neljandaks tahaksin tänada eesistujariiki Belgiat väga raske töö eest kolmepoolsetel läbirääkimistel. Lõpetuseks tänan Jos Vervloet'd ja Isobel Findlayd keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni sekretariaadist, kes on kogu protsessi uskumatult palju toetanud. Eriti kõrgelt hindame Isobeli abi keerulistes komiteemenetluse küsimustes.

Kavandatud õigusakti on oodatud juba alates sellest, kui samasugune õigusakt võeti vastu sõiduautode kohta. Mina isiklikult ei olnud täiesti veendunud vajaduses selle õigusakti järele, sest enamiku kaubikuud ostavad ettevõtted, nii suured kui ka väikesed, kes on juba väga teadlikud ökonoomsuse ja kütusesäästlikkuse vajadusest. Seetõttu olen kogu protsessi jooksul olnud arvamusel, et kindlasti peab olema nõudlik, samas realistlik pikaajaline eesmärk ning asjakohane lühiajaline eesmärk, mis võtab arvesse nii tööstuse tootmistsüklite vajadusi kui ka vajadust keskkonna parandamise järele. See on alati olnud pikaajaline eesmärk, millele kogu meie arutelu on peamiselt keskendunud.

Komisjoni esialgne ettepanek oli 135 g CO₂/km, mille saavutamist pidasid paljud lihtsalt võimatuks. Väikeste tarbesõidukite sektori arendus- ja tootmistsüklil on sõiduautode omaga võrreldes pikem. Peale selle kasutatakse väikesi tarbesõidukeid tõepoolest tarbevedudeks ehk kaubanduslikeks vedudeks. Võimalused muuta nende kuju või kaalu heidete vähendamise eesmärgil on väiksemad kui sõiduautode puhul. Väikeste tarbesõidukite puhul saab seda teha põhiliselt mootorit ja mehhaanikat täiustades, mis on tunduvalt pikaajalisem ja kulukam protsess, kui lihtsalt sõiduki kere muutmine või kaalu vähendamine.

Tuleb ka märkida, et väikestes tarbesõidukites kasutatakse juba praegu rohkem diislikütust kui sõiduautes. Kui komisjon avaldas oma esialgse ettepaneku, siis tegid paljud tootjad selgeks, et nad soovivad kehtestada ei kõrgemat ega madalamat heitetaset kui 160 g CO₂/km; seda näitajat pidas enamik meist Euroopa Parlamendis omakorda liiga leebeks ja vähenõudlikuks. Lõppkokkuvõttes on pakett, milles me kõik oleme kokku leppinud ja mis on täna teie ees, suhteliselt mõistlik kompromissarvamus ehk 147 g CO₂/km.

Arvestades asjaolu, et väikeste tarbesõidukite puhul on CO₂ heite vähendamise kulud suuremad kui sõiduaute puhul ning arenduseks ja tootmiseks kuluv aeg on pikem, siis minu isiklik arvamus on, et see kindlustab hea tasakaalu ühest küljest paremate keskkonnanormide tagamise ning teisest küljest väikeste tarbesõidukite tootmise sektori jaoks realistliku ja saavutatava eesmärgi kehtestamise vahel. Asjaolu, et selle kompromissnäitajani jõudmisel rünnatakse meid ühelt poolt selle eest, et oleme liigselt tööstusharumeelsed, ning teiselt poolt seepärast, et oleme liiga keskkonnasõbralikud, laseb mul arvata, et võib-olla olemegi saavutanud õige tasakaalu.

Üks komisjoni ettepaneku valdkond, mida kõik fraktsioonid pidasid üksmeelselt mittesaavutatavaks, puudutas sellist väga keerulist valdkonda, nagu mitmeastmeliselt komplekteeritavad sõidukid. Ilmselt ei ole õiglane karistada baassõiduki tootjat, kui tema ei vastuta selle eest, mida tehakse sõidukiga hilisemas tootmisfaasis. Täna teile esitatud pakett sisaldab väga mõistlikku ettepanekut, et komisjon vaatab selle teema enne aasta lõppu läbi ja sätestab alused, millele see läbivaatamine peaks tuginema.

Arvan, et pakett, mille oleme läbi rääkinud ja mis esitatakse täna Euroopa Parlamendile muudatusettepanekuna 58, on parim võimalik tulemus. Mul on hea meel, et meid toetab – ma loodan – enamik põhifraktsioone. See loob tasakaalu paremate keskkonnanormide vajalikkuse ning realistlike ja saavutatavate eesmärkide vahel, mis ei kahjusta töötlevat tööstust ega ohusta töökohti liidus.

Üldiselt ma ei ole esimese lugemise kokkulepet poolt, arvates, et nendest on parem hoiduda, kui vähegi võimalik. Ent praegusel juhul pakub esimese lugemise kokkulepe selgust ja kindlustunnet sektori jaoks, mis kannatab endiselt üleilmse majanduskriisi järel, ning seab samal ajal eesmärgiks ranged, ent õiglased keskkonnanormid, mida me kõik soovime näha. Loodan, et kolleegid ühinevad minuga täna paketti toetades.

Connie Hedegaard, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Esiteks tahaksin tunnustada raportöör Martin Callanani ja variraportööre nende jõupingutuste eest saavutada kokkulepe komisjoni ettepaneku kohta, mis käsitleb väikeseid tarbesõidukeid. Nagu Martin Callanan ütles, oli see arutelu pärast majanduslangust tõepoolest keeruline.

Ütlen otse välja, et mainitud institutsioonidevahelistest aruteludest tulenev kompromisspakett ei ole mitmes punktis nii kõrgete eesmärkidega nagu komisjoni ettepanek. Eelkõige lükatakse lühiajalise eesmärgi täielik täitmine ühe aasta võrra edasi; mittevastavuse eest karistamise taset – ülemäärase heite maksu – on alandatud; ning pikaajaline eesmärk on muudetud vähem nõudlikuks. Seepärast ei tule kellelegi üllatusena, kui ütlen, et oleksin eelistanud nõudlikumat tulemust, ning paljud teist ilmselt jagavad seda seisukohta.

Sellegipoolest on see kompromiss oluline edusamm. 2020. aastaks vähendab see kaubikute keskmist CO₂-heidet 2007. aasta lähtetasemelt 203 grammi CO₂ kilomeetri kohta 147 grammini kilomeetri kohta. See tähendab, et 13 aasta jooksul väheneb kaubikute

keskmine heitetase 28%. Arvestades väikeste tarbesõidukite nõudluse eeldatavat kasvu, aitab säästlikkuse suurenemine olulisel määral vähendada transpordisektori heidet.

Kompromiss tagab ka eluaegse netosäästu tarbijatele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, rohkem kui 2200 eurot sõiduki kohta. Lisaks sellele edendavad need eesmärgid uuendust tööstuses ning võimaldavad tootjatel lõigata kasu vähese süsinikdioksiidiheitega majandusele üleminekust ning seega suurendada nende pikaajalist konkurentsivõimet. Ärgem unustagem, et see määrus peaks andma tootjatele esimese startija eelise maailmaturul, kus tõenäoliselt kehtestatakse sarnased CO₂ normid ning nõudlus säästlike sõidukite järele eeldatavasti kasvab.

Lisaks kaotab määrus olulise õigusliku lünga sõiduautode ja kaubikute vahel ning vähendab seega võimalikku kahjulikku mõju sõiduautode CO₂-heidet käsitlevale määrusele. Suured autod ei saa hoiduda CO₂-heite normide täitmisest pelgalt sellega, et tüübikinnitusel muudetakse sõiduki kategooria kaubikuks.

Lisaks, nagu te teate, on transpordisektori heide praegu suurem kui 1990ndatel, mis kaotab suurel määral teistes sektorites saavutatud heitkoguste vähendamise mõju. See pole kindlasti jätkusuutlik. Transpordisektor peab olulisel määral aitama saavutada ELi üldisi CO₂-heite eesmäärke.

See määrus on veel üks vahend, mis aitab liikmesriikidel täita oma 2020. aasta kohustusi vähendada CO₂-heidet Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi välistes sektorites.

Arvan, et see kokkulepe tõestab veelkord, et Euroopa Liit on otsustanud saavutada oma kliimaeesmärgid, ning loodan, et täna hiljem hääletades toetate kompromisspaketti.

Werner Langen, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse raportöör. – (DE)*
Austatud juhataja! Esimene lugemine peaks olema erand. Käesoleval juhul oli see võimalik, sest me saavutasime kompromissi Euroopa Komisjoni, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ettepanekute vahel kõige vastuolulisemal teemal. Asjaolu, et me alustasime läbirääkimisi ühiste läbirääkimisvolitustega kõikidelt fraktsioonidelt, on ainus asi, mis võimaldas meil see tulemus saavutada. Tahaksin tänada eriti Martin Callanani tema pühendumuse eest. Me võime olla uhked selle üle, mille oleme saavutanud. Tulemus on mitmes valdkonnas samasugune tööstuse komisjoni tehtud ettepanekuga. Arvan, et oleme käivitunud kõrgete eesmärkidega projekti, mis on tööstusharu jaoks saavutatav ja mis annab kasutajatele eelkõige võimaluse osta taskukohaseid ja tänapäevaseid sõidukeid, mille CO₂-heide on väiksem. See kehtib eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete, kaupmeeste, jaemüüjate ja mikroettevõtete puhul, mis kasutavad seda liiki sõidukeid.

(Juhataja segas kõnelejale vahele.)

Minu toimikus tööstuse komisjoni jaoks on punkt, mida ei lisatud, aga mis võeti sellegipoolest napi enamusega vastu. See puudutab ettepanekut kiiruspiirikute kohta. Sellega peavad nüüd tegelema liikmesriigid, kes peavad kehtestama oma määrused. Üldkokkuvõttes oleme seepärast kompromissiga rahul. Tööstuse komisjon on valmis kogu paketti toetama.

Oldřich Vlasák, *transpordi- ja turismikomisjoni raportöör. – (CS)* Austatud juhataja! See on tõsi, et transpordisektor on üks sektoreid, kus tuleb vähendada heitkoguseid. Heitkoguseid kärpima tõtates ei tohiks me siiski vähendada Euroopa autotootjate konkurentsivõimet.

Seda tuleb eriti pingsalt jälgida praegust finantskriisi arvestades, mis on siiani põhjustanud Euroopa autotööstusele suuri tagasilööke.

Sellest seisukohast leian, et keskmine heitkogus 147 g CO₂/km uute kaubikute puhul on üsna tubli saavutus, ning ootan põnevusega teostatavusuuringut, mille komisjon koostab ajakohastatud tulemuste põhjal.

Samal ajal jälgin väga tähelepanelikult komisjoni ja mõne isiku korduvaid jõupingutusi taasalustada selleteemalist arutelu ning üritada määrust rangemate eesmärkide kehtestamisega muuta, sest praegu välja pakutud eesmärk tundub nende jaoks suhteliselt vähenõudlik. Usun kindlalt, et ettevõtjad vajavad kindlustunnet, et õigusnorme ei muudeta pidevalt. Nüüd on aeg anda autotootjatele hingamisruumi, et töötada välja ja arendada uusi mootoreid, et nad saaksid kohaneda määruste ja uute eesmärkidega.

Seoses sellega peaksime minu arvates jälgima tähelepanelikult põhjendust 24, milles käsitletakse kiiruspiirikute kasutamise laiendamist ka väikestele tarbesõidukitele. Olen rahul, et me käsitleme eelkõige seda teemat ning et see arutelu on tõine ja mitte ideoloogiline.

Juhataja. – Head kolleegid! Me peame oma ajapiirangutest kinni pidama, sest meil on täisprogramm ning hääletus toimub keskpäeval.

Richard Seeber, *fraktsiooni PPE nimel* . – (DE) Austatud juhataja! Esindan täna Anja Weisgerberit, meie keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni variraportööri, kes on lapsepuhkusel. Soovime talle kõige paremat. Ta on teinud väga head tööd selle toimiku kallal.

Üldkokkuvõttes oleme kõik kompromissiga rahul. Seda polnud nii keeruline saavutada kui sõiduautode puhul, sest see ei ole nii emotsionaalne teema. Sellegipoolest seisime silmitsi väga suurte keskkonna- ja majanduslike probleemidega. Kliimapoliitika seisukohast on oluline, et koormus jaotuks kõikide ahela lülide vahel ühtlaselt ning iga lüli peab andma oma panuse. Samas pidime tagama ka selle, et ühegi lüli töökoormus ei põhjustaks selle purunemist. Mida ma sellega mõtlen? Muidugi on seda laadi meetmetega kaasnevad kulud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) jaoks väga suur proovikivi. Väikeettevõtted kaaluvad väga hoolikalt, kas on otstarbekas asendada oma vana sõiduk ja investeerida uude. Seepärast pidime vähem keskenduma tehnilistele ja rohkem majanduslikele tahkudele. Tehniliselt oleksime võinud saavutada oluliselt rohkem, aga kindlasti oleks see toonud VKEdede jaoks kaasa kulusid ning me poleks soovitud tulemusi saavutanud.

Me peame mõned aastad ootama, et saada aru, kas see määrus on hea, sest see on nii vaid siis, kui me tegelikult jõuame soovitud heitkoguste tasemeteni. Kui me hakkame lõppkokkuvõttes trahve kehtestama, siis me ei ole oma eesmärki saavutanud. Me peame olukorra arengut väga hoolikalt jälgima.

Matthias Groote, *fraktsiooni S&D nimel*. – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Tahaksin kõigepealt öelda aitäh selle eest, kuidas me oleme suutnud koos nii tulemuslikult töötada. Oleme saavutanud täna hea kompromissi keskkonna ja majanduslikust vaatevinklist. Ehkki oleksime minu arvates võinud saavutada rohkem seoses piiranguga, on õigusakt, mille me täna vastu võtame, siiski kõige rangem maailmas väikeste tarbesõidukite suhtes. Me ei tohi seda unustada. Connie Hedegaard juba ütles, et väljaspool heitkogustega kauplemise süsteemi on need väikesed sektoripõhised õigusaktid, mida me kehtestame, väga olulised, et aidata meil saavutada eesmärgid, mille oleme endale seadnud. Kui sõidukid kasutavad vähem kütust, siis ei tekita see lisandväärtust mitte ainult kliima, vaid ka õhukvaliteedi jaoks. Piiranguga 147 grammi, mis on samaväärne 5,6 liitri diisliga,

tekitavad sõidukid vähem saastet. See tähendab, et õhukvaliteet meie linnades paraneb. Me astume olulise sammu edasi.

Minu fraktsioon hääletab kompromisspaketi poolt, sest see sisaldab olulist punkti, milles märgitakse, et me peame hiljemalt 2014. aastal hindama, kas eesmärgid, mille me täna vastu võtame, on täidetud või ületatud ning kas me peame selles valdkonnas kohandusi tegema. See oli meie fraktsiooni põhioõue. Olen pidanud pikki arutelusid oma kolleegi Mario Pirilloga kompromissi laadi kohta ning see oli kompromisspaketi üks põhilisi eeltingimusi.

Juba tehti mõned märkused esimese lugemise kohta. Me peaksime edaspidi tagama, et saavutame vähem esimese lugemise kokkuleppeid. Praegusel juhul on see vastuvõetav, sest läbirääkimised puudutasid lõpuks vaid kahte grammi. Me ei tarvitsenud seda teisel lugemisel arutama hakata. Ent kui võtame kõik esimesel lugemisel vastu, siis jätab Euroopa Parlament ennast oma õigustest ilma.

Tahaksin veel ühel punktil peatuda, see on katsetsükkel. Meie jaoks on väga oluline, et edaspidi kehtiks standardne katsetsükkel, mis loodetavasti jõustub lõpuks kogu maailmas ja on tegelikule olukorrale vastav. Meie praegused katsetsüklid ei ole realistlikud ning me peame seda valdkonda edasi arendama. Rahvusvahelised läbirääkimised on käimas ning ma loodan, et need suudetakse edukalt lõpule viia, sest see tähendab, et õigusnormid hakkavad kajastama tegelikke sõidutsükleid. Sooviksin veel kord kõiki osalisi tänada. Täna on Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnapoliitikas hea päev.

Holger Krahmer, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Arutledes selle üle, kas on mõistlik või mitte esimesel lugemisel kokkuleppele jõuda, ei peaks me oma põhimõtetes nii rangelt kinni olema, nagu mõned parlamendiliikmed on soovitanud. See peaks sõltuma toimikust. Kuidas arutelu kulgeb? Kui palju eriarvamusi selles on? Väikeste tarbesõidukite CO₂-heite teemalise määruse puhul on selge, et institutsioonide seisukohad eriti ei lahknenu. Seepärast poleks olnud mõtet alustada teist lugemist, välja arvatud juhul, kui teema üle käib pingeline arutelu ehk kui teema on pikaajaline eesmärk.

Euroopa Komisjon ei ole kunagi korralikult selgitanud ning see pole selge ka mõjuhinnangutest, kuidas saab kümne aasta jooksul heitkoguseid vähendada praeguselt 203 grammi tasemelt 135 grammi tasemele – Connie Hedegaard just nimetas need näitajad – majanduslikult elujõulisel viisil. See tähendab 34% suurust kärbet ning on palju kõrgem eesmärk kui meie teised kliimaeesmärgid. Euroopa Parlamendi kõige olulisem ülesanne oli see eesmärk tagasi realsusse tuua ning muuta see majanduslikus mõttes teostatavaks. Seda me oleme teinud. Mul on hea meel, et Matthias Grootte võttis minu argumenti arvesse, sest kogu sõidukipargi keskmine näitaja 147 grammi on kaugel sellest, mida komisjon esialgu välja pakkus, aga see on kindlasti ka kõige kõrgem eesmärk, mis maailmas üldse on seatud. Me ei peaks üritama end veenda selles, et CO₂ piirang väikeste tarbesõidukite puhul päästab maailma kliima.

Tahan tänada kõiki, sealhulgas raportööri nende tubli töö eest. Mul on hea meel, et oleme saavutanud kompromissi puhul suure enamuse.

Carl Schlyter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (SV) Austatud juhataja! Tahaksin tänada raportöör Martin Callanani äärmiselt professionaalse ja ulatusliku tegutsemise eest läbirääkimiste pidamisel.

Ent ma ei avalda tänu kokkuleppe eest. Meie Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonist arvame, et komisjoni esialgne ettepanek oli hea ja realistlik, aga kahjuks on kokkulepe,

millele jõuti, kindlasti liiga nõrk. Sellest ei tõuse autotööstuse konkurentsivõimele mingit kasu. Küsimus on selles, kus kavatseme autosid 2020. aastal müüa. Jah, me müüme neid Aasias ning seal on nõudlus äärmiselt väikese energiakuluga sõidukite järele. Seega, kui soovime selle tööstusharu konkurentsivõimet suurendada, siis peaksime seadma palju kõrgemad eesmärgid. Kokkuleppes pole kasu ka keskkonnale, sest isegi kui iga tarbesõiduki heitkogus on 28% väiksem, ei usu keegi, et liikluse maht ei suurene 2020. aastaks. Seega ei saavutata ka heitkoguste 30%lise vähendamise eesmärke, milleni me eeldatavasti üritame jõuda läbirääkimistel Lõuna-Aafrikas Durbanis. Lisaks ei tõuse sellest tulu ka majandusele, sest keegi ei eelda, et nafta hind on 2020. aastal 13 Rootsi krooni ehk 1,30 eurot liitri kohta. See on kindlasti palju kõrgem. Seega arvutused, millel komisjoni esialgne ettepanek põhines, olid palju realistlikumad ning isegi siis olid need liiga ulatuslikud, et suuta teha tõhusaid majanduslikke kalkulatsioone. Seega ei ole sellest kokkuleppes kahjuks kasu ei konkurentsivõimele, majandusele ega keskkonnale.

Vastupidi – usun, et loomulik tehniline areng on tegelikult tulemuslikum kui kokkuleppes märgitud. Selle tööstusharu tulevikuplaanide väljavaade on kehvem, sest 2020. aastal nõuavad tarbijad peaaegu kindlasti autosid, mille heitkogus ei ületa 120 g CO₂/km.

Samuti on kahju sellest, et me alandasime trahve nende suhtes, kes ei saavuta eesmärke. See tähendab, et me ei saavuta isegi õigusakti eesmärki – välja arvatud juhul, kui juhtub nii, nagu ma arvan, ehk et saavutame selle niikuinii loomuliku arengu tulemusena. See on nii ka erisoodustustega: need panevad meid uskuma, et heitkogused on väiksemad kui tegelikult, kui elektriautot võetakse kolm korda arvesse. Kahjuks ei saa me seepärast seda kokkulepet toetada, aga sellegipoolest tänan kõiki, kes sellega tegelesid.

Miroslav Ouzký, *fraktsiooni ECR nimel.* – (CS) Austatud juhataja! Tahaksin tänada teid selle eest, et vahendate osa sellest arutelust tšehhi keeles. Ent tahaksin peamiselt tänada raportööri ja juhtivat raportööri Martin Callanani nende töö eest. Õigusakt, mida me arutame, on seotud kliimamuutuse poliitikaga sellisel kujul, nagu me teame seda Euroopa Parlamendis, ning see pole koht, kus kritiseerida poliitikat ja kõiki aluspõhimõtteid. Oluline on mõista, et need on peamiselt Euroopa Parlamendi ühepoolsed sammud, mida väljaspool ELi mujal maailmas ei järgita. Me peame mõtlema, milline oleks mõistlik stiimul ning mis on põhjendamatult suurem Euroopa ettevõtetele, ning usun kindlalt, et raportiga on mõistlik stiimul peaaegu leitud. Praegusel juhul pole ma mingil juhul nõus sellega, mida ütles eelkõneleja Carl Schlyter. Euroopa konkurentsivõimet ei toeta ega hakka toetama ebakindel Euroopa tööstus. Kõik tõendid osutavad tänini sellele, et Euroopa tööstuses valitseb langus ning see kolitakse meie piiridest väljapoole. Kaubikute valdkonna meetmed on veelgi keerulisemad kui sõiduautode puhul ning tekitavad suure koormuse väikeettevõtetele, nagu siin juba mainiti. Tahaksin lõpetuseks tänada kõiki raportööri. Leian, et saavutatud kompromiss on suurepärane tulemus.

Sabine Wils, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Enne kui asun väikeste tarbesõidukite teema juurde, tahaksin tuletada teile meelde, et Euroopa autotootjad on saavutanud toodetega seotud ELi CO₂ eesmärgid autode puhul mitu aastat enne 2015. aasta tähtaega, võttes asjakohaseid tehnilisi meetmeid. Nüüd on selge, et tootjad liialdasid tõsiselt, kui peeti läbirääkimisi sõiduautode CO₂-heitte vähendamise tähtaegade ja eesmärkide teemal ning need seejärel täielikult nulliti. Tootjad on oma lobitöös väikeste tarbesõidukite CO₂-heitte vähendamise eesmärkide puhul asunud samale seisukohale. Tahaksin teada, kuidas saab Euroopa Parlamendi enamus teadlikult seda viga korrata ning autotööstuse nõudmistele jälle järele anda.

Praegusel kliimamuutuse ajastul usun, et olulised teemad on keskkonnakaitse ning inimkonna tuleviku kindlustamine. Kui Euroopa Parlament toetaks vähemalt komisjoni ettepanekut, siis tooks see Euroopa autotööstuses kaasa kõige uuenduslikuma tehnilise arengu ning seega võimaldaks sellel konkurentsivõimelisena püsida. Komisjon tegi ettepaneku vähendada CO₂-heidet 135 grammini kilomeetri kohta. Pärast üleminekuperioodi ei pea tootjad saavutama seda ülempiiri enne 2020. aastat. Minu arvates oleks see olnud teostatav. Selle asemel saavutati nõukogu survel suletud uste taga nõrk kompromiss, mille kohaselt peavad autotootjad vähendama 2020. aastaks väikeste tarbesõidukite CO₂-heidet nüüd üksnes 197 grammini CO₂/km. See tagasihoidlik kompromiss on kingitus tööstusharule. Erisoodustused, üleminekuperioodid ja ühenduste loomine nullivad niigi nõrga ülempiiri. Selle väga lünkliku tulemuse on põhjustanud tootjate lobitöö Euroopa Parlamendi liikmete seas ning sõidukeid tootvate riikide, nimelt Saksamaa, Prantsusmaa ja Itaalia, surve nõukogus.

See raport on vastuvõetamatu. See on vastuolus ELi kliimaeesmärkidega ning aeglustab tehnilise uuenduse tempot. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon hääletab selle raporti vastu.

Paul Nuttall, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja! Minu isa on väikeettevõtja. Talle kuulub elektrifirma ning tal oli võimalik luua see ettevõtte üksnes tänu maksusoodustustele ja võimalustele, mida pakkus konservatiivide peaminister ja tõeline euroskeptik Margaret Thatcher juba 1980ndatel.

Nagu kõik väikeettevõtjad, on ta üle koormatud bürokraatia ja määrustega – suur osa sellest tuleneb siit, Euroopa Parlamendist. Minu isa väikeettevõtte jääb väikeettevõtteks. Ent sellised ettevõtted on Briti majanduse alus ning moodustavad lausa 73% kõikidest Ühendkuningriigi ettevõtetest.

Mu isa sõidab kaubikuga ning nagu paljud väikeettevõtted võitleb ta surutisega. Olen tõsiselt mures, et see õigusakt põhjustab selliste väikeettevõtete, nagu temal, sulgemise alatiseks, sest räägitakse, et tegelikult muudab see õigusakt kaubikute hinna 5000 eurot kallimaks. Väikeettevõtjad ei saa sellist kulutust majanduslanguse ajal endale lubada.

Üks härra sotsialistide seast ütles, et täna on ELis kliimamuutuse poliitikas hea päev. Ent kui see läbi läheb, siis garanteerin, et see on kogu Euroopa väikeettevõtjate jaoks halb päev.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja! Miks ei mõista lugupeetud härra seda, et selle meetme eesmärk on suurendada väikeste tarbesõidukite kütusesäästlikkust? See tähendab nende kasutamise kulude alanemist iga miiliga ajal, mil kütusehinnad on rekordiliselt kõrged. See aitab ettevõtteid, mitte ei takista neid.

Paul Nuttall (EFD). – Austatud juhataja! Jällegi on näha, et siin ei teata mitte midagi sellest, mis tegelikult maailmas toimub. Tegelikult inimesed võitlevad ning, nagu meile on üsna selgeks tehtud, tõstab see õigusakt selliste väikekaubikute hinda, millega sõidavad paljud väikeettevõtjad kogu Euroopas. See tõstab hinda vähemalt 5000 euro võrra. See ei tohi nii olla ning me ei saa seda surutise ajal endale lubada.

Nick Griffin (NI). – Austatud juhataja! Kui kuulen arutelu selle üle, kuidas pressida kliimamuutuse nimel tavainimestelt rohkem raha välja, hämmastab mind kaks asja. Esiteks see, et keegi ei räägi enam globaalsest soojenemisest. Isegi reaalsusest kõige kaugemal viibivad Euroopa Parlamendi liikmed on saanud selgelt aru, et pettuslikud pseudoteaduslikud

paljastused ning rekordiliselt külmad talved kogu maailmas on muutnud üldsuse õigustatult väga skeptiliseks uppuvate jääkarude kohta tehtava valepropaganda suhtes.

Teine teema on meie autopark – Porched, Mercedesed, BMWd, linnamaasturid, bensiinimahukad luksusautod, mis kuuluvad inimestele, kes halvustavad kaubikuid ning peavad plaani, kuidas kiiruspiirikute ja trahvidega teiste isikute töö veelgi raskemaks muuta. Seda kõike dogma nimel, mis põhineb äraostetud ja kinnimakstud teadlaste kildkonna valeandmetel, mida rahastab ja reklaamib ülirikaste huvides tegutsev roheline tööstussektor – Al Gore, prints Charles, Shell ja Goldman Sachs – kes kõik soovivad teenida tulu maksudest, mida kogutakse tuulepargi toetuste ja heitkogustega kauplemise kaudu.

Ehkki ma hindan mõne parlamendiliikme püüdlusi leevendada selle CO₂ hüsteeria halvimaid näiteid, siis tõsi on see, et igauks, kes peab vähegi õigeaks inimese põhjustatud globaalse soojenemise kulunud väidet, toetab kõige hukutavamet pettust ajaloos. See on tõesti hukutav, sest see mitte üksnes ei röövi tavainimesi ega pärsi läänemaailma tööstust, vaid lisaks põhjustab sadade tuhandete maailma kõige vaesemate laste näljasurma, sest toiduks kasvatatavad kultuurid asendatakse maksumaksja subsideeritud biokütusega. Ent see kergitab Monsanto kasumit ning pakub Euroopa Parlamendi liikmetele tasuta reise palmiõli istandustesse Malaisias – kas see pole mitte tore?

Ei ole, eriti kuna see juhib tähelepanu eemale tegelikult kriisilt – mitte raskekütuste süsinikdioksiidi vabastamiselt, vaid sellelt, et meil hakkab otsa saama nafta, mis on meie tsivilisatsiooni jõuallikas. Iga päev, mille kulutame looduse kõige olulisema väetise heitkoguste piiramisest kõnelemisele, on kaotatud päev võitluses, et aina rohkem inimesi saaks hakkama aina vähema energiaga. Kui see poleks nii suur tragöödia, siis see oleks farss.

(Sõnavõtja nõustus vastama küsimusele, mis esitati sinise kaardi töstmisel, vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8.)

Carl Schlyter (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Nick Griffin eksis, kui ta ütles, et kogu maakeral on olnud külm talv. See oli nii tegelikult vaid mõnes Põhja-Euroopa ja USA keskosa piirkonnas. Kogu maailmas oli 2010. aasta üks kuumemaid aastaid ajaloo vältel. See, et siin on praegu külmem, on samuti üsna prognoositav, sest Golfi hoovus on surutud sügavamale Arktikast tuleva sulavee poolt; see mõju on selgitatav. Seega 2010. aasta oli siiski väga kuum aasta, kliimamuutus on tegelik ning meie kõnealused meetmed on majandusele kasulikud.

Nick Griffin (NI). – Austatud juhataja! Ma ei tea, kas Euroopa Parlament märkas, aga eile oli viimase saja aasta rekordlumesadu ka Koreas, seega ei ole tegemist vaid mõne üksiku kohaga. Nii nagu on olnud kahel aastal Kopenhaagenis, kui seal peeti kliimamuutuse konverentsi, oli mitmekümne aasta külmim ilm ka Cancúni kliimamuutuse konverentsi ajal.

Teiseks puuduvad igasugused tõendid, et Arktikast tulev sulavesi takistab Golfi hoovust. Tegelikult pole midagi muutunud. Kolmandaks oleksid teie argumendid usutavamad, kui kliimamuutuse arvutusmudelid oleksid seda mõni aasta tagasi ette näinud. Need ei teinud seda. Paar aastat tagasi kõneldi meile, et meie lapsed ei tea, mis on lumi. See on olnud täielik jama.

Pealegi kuna statistika osutab globaalse soojenemise suundumusele, siis põhitegur, mida kõik siin ignoreerivad, on see, et 65% maailma ilmajaamadest asub 10 meetri kaugusel kunstlikust soojusallikast. Peaaegu kõik ilmajaamad asuvad linnades. Nõukogude Liidu

kokkuvarisemine tähendas, et enamik looduslikult külmades kohtades ilmajaamu suleti. See on põhjustanud vildaka statistika, mis on suures osas võlts, sest inimesed, keda toetab ÜRO, üritavad osutada inimtekkelisele globaalsele soojenemisele, et kehtestada oma soovitud lahendused.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Tahaksin kõigepealt tunnustada raportööri kokkuleppe saavutamise eest. Selle saavutamine oli raske, nagu meie arutelud on selgelt näidanud. Usun, et kõik nõustuvad öelduga.

Jah, muidugi, kliimamuutus leiab aset, aga tarbesõidukid ei ole sõidukid, mida inimesed ostaksid vaid sõidurõõmu pärast või suurest soovist neid omandada. Inimesed kasutavad neid sõidukeid töövahendina, mis tähendab, et eesmärk saavutada 2020. aastaks 147 grammi CO₂ on õiges tasakaalus. Ma oleksin eelistanud isegi pisut enam, aga vähemalt tundub see ettepanek olevat rohkem tasakaalus kui esialgu komisjoni poolt välja pakutud. See ettepanek oleks tootjate jaoks toonud kaasa tehnoloogiaga seotud eesmärgid ning nendega seotud uuenduskulud oleksid avaldanud suurt finantsmõju lõpptarbijale, keda me ei soovi karistada, arvestades, et nad vaevlevad praegu enneolematu kriisi käes.

Sellegipoolest toetan säästlike sõidukite tootmise stiimuleid ning eesmärgi mitte täitvate autotootjate suhtes karistuste kehtestamist. Seega on see kõik tõesti samm õiges suunas.

Samuti on mul hea meel näha, et on olemas karistused. Mulle teeb rõõmu, et oleme suutnud leida ühiseid põhjendusi karistuste kohta, mis on samad, nagu sõiduautode puhul kehtestatud. Nendel põhjustel on mul hea meel selle raporti poolt hääletada.

Mario Pirillo (S&D). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Üleminek süsinikuvaesele majandusele ning kliimamuutuse paketi sätetatud eesmärkide saavutamine tähendab, et me peame kehtestama eeskirjad CO₂-heite reguleerimiseks eri sektorites, sealhulgas autotööstuses.

Mul on väga hea meel läbirääkimiste üle, mille järel jõuti nõukoguga kokkuleppele vähendada 2020. aastaks heitkoguseid tasemeni 147 g CO₂/km. See on saavutatav ülempiir, mis loob ka hea tasakaalu keskkonna-, sotsiaal- ja tööstuse eeskirjade vahel. Loodan, et ka mina aitasin sellele kaasa tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni variraportöörina.

Saavutatud kokkuleppes võetakse arvesse sektoris valitsevat majanduskriisi ning tehakse mõistlikult vahet ka sõiduautode sektori ning väikeste tarbesõidukite sektori vahel. Nagu nägime sõiduautode suhtes kehtestatud määruse puhul, suudab Euroopa autotööstus ka väikeste tarbesõidukite jaoks toota kütusesäästlikku, konkurentsivõimelist ja keskkonnasõbralikku tehnoloogiat. Loodan, et tööstus suudab lõigata kasu ka keskkonaeesmärgist investeerida veel rohkem uuendusse ja teadusuuringutesse.

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja! Ehk peaksime esitama küsimuse, kas oleksime võinud saavutada rohkem, kui see meede oleks kehtestatud tarbesõidukite kütusesäästlikkuse suurendamiseks ja mitte CO₂-heite vähendamiseks. Tegelikult on see muidugi sama asi, aga ühte nähakse ettevõtte jaoks kuluna ja teist säästuna.

Paul Nuttalli sõnul tõstab see meede sõidukite hinda 5000 euro võrra. Kaldun arvama, et see ei tõsta seda hinda ühegi euro võrra. Arutagem seda uuesti kolme aasta pärast ja vaadakem, kellel on õigus. Praegu on nafta hind 100 USA dollarit barreli eest. Hind on kõrgem, kui komisjon oma hinnangu koostamisel prognoosis. Võimalik sääst ettevõtetele on suurem ning tahaksin, et Euroopa Rahvapartei seda tunnistaks. Euroopa Rahvapartei

on kõnelenud suurettevõtete ja tootjate nimel ning mitte kõikide ettevõtete nimel, kes kasutavad väikeseid tarbesõidukeid ja vajavad kütusesäästlikumat tehnoloogiat, et kulusid alandada.

Tootjad on viimastel aastatel teinud suuri tehnoloogiaalaseid edusamme. Me peaksime selle eesmärgi suunas edasi pürgima. Loodan, et komisjon arutab seda paari aasta pärast toimuva läbivaatamise käigus uuesti ning tagab eesmärgi nõuetekohase saavutatavuse.

(Sõnavõtja nõustus vastama küsimusele, mis esitati sinise kaardi tõstmisel, vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8.)

Paul Nuttall (EFD). – Austatud juhataja! Kas austatud härra arvab tõesti, et on õige hääletada õigusnormide poolt, mis tegelikult tõstavad sõidukite hinda? Nii tema kui ka mina teame, et need tõstavad seda. Tegelikult põhjustab see väikeettevõtete sulgemise Liverpoolis ja Manchesteris – tema enda valimisringkonnas. Kas see on tema arvates õige? Kas see on tema arvates moraalne? Kas ta on valmis seda platvormi ka kolme aasta pärast valimistel toetama?

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja! Ühendkuningriigi valitsus, s.o transpordiministeerium viis tegelikult läbi selle meetme mõjude hindamise. Selles leiti, et need on ettevõtetele arvatavasti kasulikud kui isegi komisjon oli arvanud.

Netosääst sõiduki kasutamisel, kui kütusehinnad on rekordiliselt kõrged, on suurem kui mis tahes võimalik sõidukite hinnatõus – see on netosääst ettevõtete jaoks ja madalam hind tarbijate jaoks. Just sellega Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei nii otsustavalt võitleb. Seda tehes soovib ta, et ettevõtted maksaksid rohkem kui tarvis.

Oreste Rossi (EFD). – *(IT)* Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ettepanekuga kehtestati esialgu väikeste tarbesõidukite puhul pikaajaline heite ülempiir 135 g CO₂/km, mis tuli saavutada 2020. aastaks. Ent tootjate ühehäälsel arvamusel on seda ülempiiri tehniliselt võimatu järgida.

Kui raport oleks esialgsel kujul heaks kiidetud, siis oleks CO₂-heite taset üleilmselt vähendatud 0,00014% võrra, võrreldes väga suure majandusliku mõjuga rohkem kui 45 miljardit eurot ainuüksi Euroopa jaoks, mis tooks paratamatult kaasa keskmise hinnatõusu ligikaudu 3800 eurot sõiduki kohta.

Nendest probleemidest hoolimata saavutati esimesel lugemisel nõukoguga kokkulepe, milles kehtestatakse 2020. aastaks saavutatava heite ülempiirina 147 g CO₂/km, kui see on otstarbekas, mida komisjon peab hindama enne 2013. aasta jaanuari. Igatahes on see puhtpoliitiline otsus ning sellel pole mingit pistmist tegelike tööstus- või turutingimuste ega tarbijate huvidega.

Me hääletame selle raporti vastu, sest arvame, et majanduslik mõju on liiga suur, arvestades CO₂-heite väga vähest vähendamist üleilmsel tasandil.

Pilar Ayuso (PPE) – *(ES)* Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt tunnustada raportöör Martin Callanani, kes on teinud ära väga suure töö ning – kõige tähtsam – saavutanud optimaalse tulemuse. Polnud sugugi lihtne saavutada esimesel lugemisel kokkulepet niivõrd keerulise määruse teemal.

Autotööstus on Euroopa Liidus väga oluline. See on pealegi tööstusharu, mis on otsustanud saavutada Euroopa Liidu eesmärgi vähendada heitkoguseid ning tagada tehnoloogiline uuendus.

See kokkulepe on püsiv raamistik, mis annab meie sõidukitootjatele õiguskindluse. Arvan, et heitkoguste vähendamise eesmärgid on ulatuslikud ja saavutatavad. Tootjad peavad saavutama 2020. aastaks taseme 147 grammi CO₂ kilomeetri kohta. Olen kindel, et nad saavad sellega hakkama, ning seega on nad toetanud Euroopa Liidu eesmärki vähendada selleks aastaks heitkoguseid 20%.

Ent uues määruses on ka muid huvipakkuvaid tahke, näiteks erisoodustused ja alternatiivkütuste edendamine. Selgelt toetatakse biokütuseid kooskõlas ELi 2020. aasta eesmärkidega taastuvkütuste kohta. Ma toonitan seda ilmselget asjaolu, sest kui komisjon teeb biokütuste kohta endiselt kahtlevaid ettepanekuid, siis me ei saavuta oma eesmärki 2020. aastaks.

Lisaks tahaksin oma sõnavõtu lõpetuseks õnnitleda Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni variraportööri, kes sai just emaks ja kes on teinud väga tublit tööd ning aidanud meil ka selle kokkuleppega edu saavutada.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Lugupeetud juhataja! Tahaksin kõigepealt tänada raportöör Martin Callanani, variraportööre ja kõiki teisi selle direktiivi kallal töötanud isikuid. Meil on nüüd lõpuks ka õigusakt väikeste tarbesõidukite heitkoguste temal ning see on oluline. Direktiiv tuleb nüüd võimalikult kiiresti kehtestada.

Samas ei saavutanud me nii palju, nagu mitmed meist oleksid soovinud, ning arvan, et me peaksime sellest avameelselt ja ausalt rääkima. Meie näeme keskkonna- ja tööstuspoliitika otsust, mida on ilmselgelt mõjutanud majanduskriis ja asjaolu, et niivõrd paljud Euroopa riikide valitsused, konservatiivsed ja parempoolsed, on otsustanud reageerida sellele majanduskriisile vaid kärbetega ja mitte investeringutega. Selle tagajärjeks on suur tööpuudus ja väike nõudlus ning see mõjutab nii sõiduautode kui ka väikeste tarbesõidukite tööstust. Seda võiks muidugi nimetada realismiks, aga see tekitab lõppkokkuvõttes tugevama kohanemise majanduskriisi ning kärbete poliitikaga.

Komisjon toetas seega kõrgemaid eesmäärke kui isegi Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon, mis on ebatavaline. Olen tänulik selle eest, et see otsus sisaldab sellegipoolest heitkoguste eesmärkide läbivaatamist 2014. aastaks. Seepärast loodan, et saame veel ühe võimaluse näidata, et mõtleme väga tõsiselt, kui soovime, et konkurentsivõime ja kliimapolitiika ülikõrged eesmärgid ei läheks omavahel vastuollu, vaid hoopis toetaksid teineteist.

Corinne Lepage (ALDE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Hääletan vastumeelselt lõppkompromissi poolt. Läbirääkimised olid kurnavad ning minu arvates on see hääletus otsus, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu võimumängude tulemusel.

Peamised tootjariigid, keda toetab enamik Euroopa Parlamendi liikmeid, kes on tundlikud tööstusharu argumentide suhtes, on suutnud meid hoida kõrget heitkoguste vähendamise eesmärki seadmast. Tahaksin märkida, et komisjon tegi ettepaneku vähendada 2020. aastaks heidet 135 grammile kilomeetri kohta. Euroopa Parlament on seega vähemaga nõus kui komisjon ning sellest on kahju.

Autotööstus, mis võitles selle teksti vastu – ning meil on olnud selle kohta mõned näiteid – ei ole ilmselgelt saanud aru, et tal on olemas kõik võimalused, et lõigata kasu heitkoguste vähendamise vallas esirinnas olemisest, eriti kuna eelmise aasta novembris Euroopa transpordi ja keskkonna ühenduse läbiiviidud uuring näitas, et tehnilised lahendused on olemas. Uuringus märgitakse, et Euroopas vähendasid autotootjad väikeste tarbesõidukite

puhul 2009. aastal CO₂-heidet 2–10% ning et üks Jaapani tootja on oma eesmärgi kuus aastat varem peaaegu saavutanud.

Hääletan selle kompromissi poolt, sest meil on oht teisel lugemisel see saavutus hävitada, olgu see nii väike kui tahes. Ent tahaksin toonitada, et me ei tee tootjatele ühtegi heategu, kaitstes senist olukorda, ning et riigiasutused ei täida oma rolli, kui nad uuendust ei toeta.

Elisabetta Gardini (PPE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Meie saavutatud tulemus on väga kõrgete eesmärkidega. Tahaksin öelda, et nende sõidukite CO₂-heide on praegu ligikaudu 200 grammi ruutkilomeetri kohta. Selle vähendamine 147 grammini alandab seda taset seega rohkem kui 25%. Lisaks rõhutaksin, et väga väike vähendamine on kulukam, seega peaksime olema tähelepanelikud.

Samuti arvan, et seda sõidukikategooriat ei saa võrrelda sõiduautodega, nagu siin Euroopa Parlamendis on tihti tehtud. Tootmistsükliks on palju pikemad ning see avaldab kogu transpordisektori CO₂-heitele vaid 1,5%list mõju.

Kui me ei kehtesta oma keskset eesmärki, siis lõppkokkuvõttes karistame sektorit, mille maht on niigi rohkem kui 30% vähenenud, ning teeme pealegi liiga väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, keda vaid 12 tundi tagasi soovisid kõik siin Euroopa Parlamendis väidetavasti toetada, sest neil on väga suur majanduslik ja sotsiaalne roll Euroopa tööhõive ainsa tõelise mootorina. Seepärast peame olema väga ettevaatlikud.

Tunnustan tehtud tööd, aga me peame viima läbi hoolikat järelevalvet.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Austatud juhataja! Meile esitatud tekst on tõesti kompromiss ning oleksime soovinud näha kohati ulatuslikumaid eesmärke, eriti mis puudutab karistuste ajastust ja taset.

Teisest küljest on oluline, et selle kategooria sõidukitele kehtestatakse heitenormid – see tundub olevat pisut kahe silma vahele jäänud, eriti kuna nii sõidu- kui ka veoautode suhtes kehtivad juba mitmed eeskirjad. Liigume õiges suunas, aga – nagu te ise ütlesite – on väikeste tarbesõidukite arv viimastel aastatel väga palju kasvanud, ning tundub, et see kasvab ka eelolevatel aastatel.

Transpordi- ja turismikomisjoni liikmena tahaksin rääkida lühidalt veelkord kiirusepiirangutest. Meie oma komisjonis tegime ettepaneku, et 2018. aastaks kehtestataks kiirusepiirang 120 kilomeetrit tunnis, mis pole tegelikult põhjendamatu. Nagu te teate, kehtib juba piirang veoautode suhtes, ning arvan, et nii keskkonnaga kui ka liiklusohutusega seotud põhjustel oleks soovitav see seadusega kehtestada. Mulle tundub, et te peate seda tegema Euroopa tasandil, sest pole eriti mõtet jätta seda liikmesriikide otsustada.

Seega, austatud volinik, tahaksin teil paluda seda teemat koos oma kolleegi Siim Kallasega – ta viibib siin istungisaalis – uuesti arutada ning esitada ettepanek. Arvan, et sellest oleks kasu teie vastavates vastutusvaldkondades: keskkond ja liiklusohutus.

Christa Klauß (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud proua Hedegaard, kallid kolleegid! Me pole täna siin selleks, et pidada kliimateemalist arutelu. Selle asemel peame tegema lihtsalt seda, mis on võimalik. Avaldan heameelt saavutatud kompromissi üle. Piirates 2020. aastaks heitkoguseid 147 grammini kilomeetri kohta, kehtestame väga selged normid. See motiveerib töötama välja uusi tehnoloogiaid, et suurendada energiatõhusust ja võidelda kliimamuutusega. Ka sõidukite kasutajad saavad nendest uuendustest kasu, mis aitavad neil kütust ja seega raha säästa.

Väikekaubikuid kasutavad peamiselt kaupmehed, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, põllumajandustootjad ja viinamarjakasvatajad. Nendega sõidetakse üldiselt vaid lühikesi vahemaid ning enne ettevõtte üleandmist järgmisele omanikule sõidetakse nendega palju aastaid. Seepärast peavad nende sõidukite kulud jääma kontrollitavaks. Suuremaid investeerimiskulusid tuleb rahastada energiatõhususe ja energiasäästu põhjal. Pikaajaline eesmärk 2020. aastaks jätab piisavalt üleminekuaega, et uurimisasutused ja tööstus saaksid töötada välja ja toota uusi mootoreid. Eesmärk, mille oleme endale seadnud, on realistlik, saavutatav ja ka tõhus. Loodan, et see leiab laialdast toetust.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Kõik maanteetranspordiga seotud isikud, nii sõiduautode kui ka väikeste tarbesõidukite tootjad, peaksid aitama üldist CO₂-heidet vähendada. Seepärast avaldan heameelt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni väljatöötatud kompromissi eest, millega seatakse piirangud heitkogustele ja kehtestatakse karistused nende ülempiiride mittejärgimise eest.

Kohustuslike ja nõudlike, kuid samas realistlike piirmäärade kehtestamine on Euroopa autotööstuse uuendusvõimele suur proovikivi. See innustab suurendama uurimis- ja arendustegevuse jõupingutusi eesmärgiga leida uusi disainilahendusi, mida saab kasutada keskkonnasõbralikumate sõidukite tootmiseks. Meil peab olema oma keskkonnasõbralik tehnoloogia, et saaksime hoiduda sõidukite importimisest, nii nagu hübriidtehnoloogia puhul. Leian, et seadusandlikud otsused, mille oleme teinud, on piisavaks stiimuliks Euroopa tootjate tegutsema hakkamisel, kes mõistavad, et keskkonnasõbralik tehnoloogia on arenguvõimalus.

Dominique Riquet (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt kiita raportööri tema seisukoha eest ning ma panen tähele, et Euroopa Parlament leiab end surutuna väga ambitsioonika komisjoni ning nagu tavaliselt ettevaatliku nõukogu, kliimaskeptikute ja kliimakriitikute ning tööstuse toetajate ja keskkonnakaitsjate vahele. See on seega tasakaalustatud seisukoht, mis on endiselt nõudlik, sest eesmärk 147 grammi 2020. aastal jätab tööstusharule aega teha tehnoloogias edusamm, samal ajal julgustades sel olema väga tõhus. Muudatuste perioodi pikendamine 2018. aastani on positiivne ning muudab saastevabade sõidukite teadusuuringud ja tootmise atraktiivsemaks.

Tahaksin kokkuvõtteks teha kaks märkust. Loomulikult avaldan heameelt asjaolu üle, et ettepanek võeti esimesel lugemisel vastu, ega mõista täielikult meie kolleegi poolt äsja öeldut, et ta oleks eelistanud teist lugemist. Teiseks mõistan nagu Saïd El Khadraoui hukka kiiruspriirikute puudumise, sest see tähendab, et meist vuhisevad kiirteedel endiselt mööda ainsad sõidukid, mis enam kiirusepiirangut ei järgi, nimelt väikesed tarbesõidukid.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Austatud juhataja! Määrus on edusamm selles suunas, et saavutada väikeste tarbesõidukite järkjärgulise CO₂-heite vähendamise eesmärgid Euroopas. Seda on võimalik saavutada, luues motivatsioonikavad sõidukite tõhusamaks muutmiseks ning kehtestades karistused tootjatele, kes neid eesmärke ei täida.

Ent ma ei arva, et uued õigusnormid CO₂-heite vähendamise kohta peaksid ohustama autotootjate või tarbija olukorda. Uutes määrustes tuleb pöörata tähelepanu VKEdes ja Euroopa autotootjate muredele, kes paluvad saaste piirnormide järkjärgulist kehtestamist pärast 2015. aastat, sest 2014. aastal müüvad sõidukid on juba arendus- ja tootmisetapis. Näitaja 147 grammi on vastuvõetav kompromiss, võrreldes mainitud näitajatega. Ent komisjon peab jälgima tihedalt autotööstuse ja kasutajate vahelisi suhteid, et hinnata selle meetme mõju hindadele ning ka väikeettevõtete tegevusele.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Väikeste tarbesõidukite tootmine ja sellega seotud tehnoloogilised küsimused nõuavad palju suuremaid investeeringuid ning pikemaajalist strateegilist kava ja tootmistsükli kui sõiduautode puhul. Sellise pikaajalise eesmärgi heakskiitmine oli sel puhul oluline, et anda tööstusele tootmisel kindel tagatis. Teisest küljest ei tohiks me unustada eesmärgiks seatud piirnormi 147 grammi saavutamist 2020. aastaks. Esialgne lühiajaline eesmärk kehtestada piirnorm 175 grammi eesmärgiga saavutada 2020. aastaks eesmärk 147 grammi, suurendab olulisel määral väikeste tarbesõidukite tootmiskulusid, muutes need kallimaks paljude väikeettevõtete jaoks, mis kasutavad neid igapäevase töövahendina. Loodan, et see ei too kaasa uute sõidukite müügi märgatavat langust, mis omakorda tähendaks, et tehnoloogiliselt vanemaid sõidukeid, mis tekitavad palju suuremaid heitkoguseid, kasutatakse teedel kauem.

Carlo Fidanza (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Nõukoguga saavutatud kompromiss tundub olevat tasakaalustatum ja realistlikum, võrreldes komisjoni esialgse ettepanekuga, mis oli niivõrd kõrgete eesmärkidega, et tundus kohati utoopiline, sest selles ei võetud nõuetekohaselt arvesse tööstuse tingimusi ja mõju turule. Ülemääraselt ideoloogilise keskkonnakaitsega kaasneb alati oht muuta käegakatsutavad tulemused vähem tõenäoliseks, mis toob kaasa kahju keskkonnale.

Hoolimata asjaolust, et pikaajaline eesmärk 147 g CO₂/km 2020. aastaks ei ole veel optimaalne, võib see minu arvates osutada mõistlikumaks ja realistlikumaks, kui esialgu arvati.

Samuti avaldan heameelt ökoinnovatsiooni jaoks kavandatavate stiimulite üle, ent minu arvates jääb ikkagi üks kriitiline teema: otsus nii-öelda komplektsete sõidukite ehk mitmes etapis toodetavate sõidukite heitkoguste kohta. Loodan, et komisjon täidab oma kohustust esitada kindel seadusandlik ettepanek selle kohta enne käesoleva aasta lõppu.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Austatud juhataja! Avaldan heameelt hea töö üle, mida raportöör Martin Callanan ja kolleeg Matthias Groote on teinud selle raporti koostamisel. Määrus sunnib autotootjaid töötama välja uued keskkonnasõbralikud tehnoloogiad ning ehkki see tundub panevat neile uue koorma, võib see kasvatada autotööstuse konkurentsivõimet maailmaturul. Samal ajal aitab see täita CO₂-heite vähendamise kohustusi kooskõlas Euroopa Liidu strateegiaga. Kompromissmuudatuse ettepanekud, milles on kokku lepitud, annavad piisavalt aega tootjatele, et valmistuda uute tehnoloogiate rakendamiseks, samuti komisjonile, et töötada välja tõhus mehhanism sätete rikkumise jälgimiseks selles valdkonnas.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Uuenduse juhtimine ehk uute tehnoloogiate ja tootmisprotsesside uurimine ja väljatöötamine, nende laiaulatuslik rakendamine ning õige aja valimine nende elluviimiseks peaksid juhinduma eelkõige avalikkuse huvide kaitsest ja elukvaliteedi parandamisest ning keskkonnakaitsest. Need põhimõtted ja mitte tööstusharu ja ettevõtjate kitsad ärihuvivid peaksid eelkõige suunama jõupingutusi uuendustegevusse ning innustama nende elluviimise juhtimist.

See kehtib ka sõidukite heitkoguste puhul. Arvestades, et transpordisektor moodustab märkimisväärse osa CO₂ heitkogustest, peaks vastav osa vähendamise püüdlustest keskenduma sellele valdkonnale. Seepärast on oluline edendada sõidukite energiatõhususe suurendamist, kütusetarbimise vähendamist ning üldiselt vähese süsinikuheitega tehnoloogia arendamist. See on nüüd muudetud võimalikuks teadus- ja tehnilise arenguga,

mis võtab kohe alguses arvesse fossiilkütuste kasvavat ja vältimatut nappust – tõsiasi, mida on juba ülioluline kuulda võtta.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Ma teen lühidalt. Kavatsen hääletada teksti poolt, sest usun, et see kompromiss on samm õiges suunas. Samal ajal on mul siiski kahju, et see ei osutunud nii põhjalikuks nagu Connie Hedegaardi ettepanek.

Seepärast tahaksin, et te nüüd pärast arutelu ja paar tundi enne hääletust ütleksite meile, millest koosneb see menetlus, mida te kavatsete järgmise kahe aasta jooksul kasutada, sest läbivaatamine peaks toimuma 2013. aastal, võimaldades meil seega viivitamata, nagu soovis meie fraktsiooni raportöör Matthias Groote, minna selles võitluses kaugemale, et vähendada väikeste tarbesõidukite põhjustatud saastet.

See on minu küsimus teile, austatud volinik, ning tean, et te olete vankumatu, nii et me saame teha edusamme tööstuse lobitööst hoolimata, mida nii mina kui ka minu mitmed kolleegid, kes sel teemal sõna on võtnud, peavad kohatuks.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Austatud juhataja, austatud proua Hedegaard! Ma ei saa varjata tõsiasja, et olen üks nendest isikutest, kes oleks palju meelsamini võtnud täna vastu eesmärgi 135 grammi. Siiski usun, et see kompromiss kajastab tegelikku olukorda ning näitab, et me oleme valmis tegema tõsiseid ühiseid pingutusi, et piirata ja vähendada CO₂-heidet.

Euroopa Liidul on õnnestunud viimasel ajal vähendada CO₂-koguheidet 9%. Ent transpordisektori heitkogused on ligikaudu 30% kasvanud. Ainuüksi sellest vaatevinklist arvan, et meie tänane otsus on veel üks samm õiges suunas.

Ent me ei tohiks lasta silmist tõsiasja, et transpordisektori tegelikud probleemid on mujal, arvestades üldist 29%list kasvu. Teisisõnu – me peame põhjalikult keskenduma ühistranspordi arendamisele. Me ei tohi suurendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete koormat. Selle asemel peame lihtsustama püsireisijate olukorda ning kiirendama raudteede ehitust. Me saavutame palju rohkem, kui läheme eratranspordilt üle ühistranspordile.

Arvan, et astume esimese sammu õiges suunas, sest räägime ikkagi 25%lisest vähendamisest.

Judith A. Merckies (S&D). – (NL) Austatud juhataja! Tahaksin kõiki kiita, aga oleksin soovinud näha kõrgemate eesmärkidega tulemust. Palju kõrgemate eesmärkidega. Ja miks? Nimetan teile viis põhjust: rohkem uuendustegevust, Euroopa suurem konkurentsivõime, ning muidugi keskkond, sest see oleks säästnud toorainet ja olnud odavam ka tarbija jaoks.

Euroopas sõltume me väga palju energia tooraine impordist. Puhtama tehnoloogiaga oleksime saavutanud palju suurema säästu ning oleksime pakkunud oma tugevale autotööstusele väga suure motiivi töötada välja keskkonnasõbralik ja nutikas tehnoloogia, mida saaks müüa igal pool kogu maailmas ning mis andnuks meile stardieelise.

See oleks olnud odavam ja tõhusam, just seepärast, et me sõltume nii palju impordist. See oleks aidanud ka tarbijal säästa. Ostuhind võinuks olla kõrgem, aga see lahendus oleks lõppkokkuvõttes osutunud kilomeetri kohta odavamaks. See oleks olnud vägagi eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate huvides. Hollandlaste jaoks on ütlus „kes senti ei korja, see eurot ei saa” endiselt väga huvipakkuv!

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Tahaksin samuti tänada raportööri ja eriti meie variraportöör Matthias Grootet ettepaneku eest, mis aitab meie tööstusharul keskkonnasõbralikumaks muutuda. Ent leian, et on äärmisel kahetsusväärne, et oleme kaotanud väärt võimaluse kehtestada kiiruspiirikud, mis on olulised vahendid õhukvaliteedi parandamisel.

Pea märkima, et direktiiv on olnud kohustuslik juba rohkem kui poolteist kuud, mida on näha linnades nagu Barcelona, kus sotsialistidest koosnev volikogu on kehtestanud kiirusepiiranguks 80 km tunnis, ning erinevus on olnud tunda võrreldes teiste linnadega, nagu Madrid või Valencia, millel on konservatiivsed volikogud ja kus elanikel on suur oht haigestuda allergiatesse ning hingamisteede haigustesse.

Kiiruspiirikud oleksid aidanud meil neid probleeme vähendada ning parandada ka liiklusohutust ja kahandada hukkunute arvu. Seepärast on see kahetsusväärne ning me usume, et suudame selle tulevastes õigusaktides saavutada.

Connie Hedegaard, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kõigepealt väike märkus Gilles Pargneaux'le, kes küsis, millised on järgmise paari aasta plaanid.

Esiteks, nagu oleme kokku leppinud, peab komisjon hindama tehtud edusamme ning tegema kindlaks, kas kõik on teostatav. Selles oleme kõik kokku leppinud, aga muidugi on meil põhjust uskuda, et see on teostatav, sest meie mõjuhinnang on seda juba näidanud. Me oleme teadlikud kõikide oma tegude kuludest ja tagajärgedest ning tasemest, mille otsustame kehtestada. Seega usume, et see on teostatav, aga muidugi jälgime seda hoolsalt.

Tahaksin öelda vaid seda, et arutelu taasalustamine 2020. aasta eesmärgi teemal võib tekitada kavandamisel ebakindlust, seega peaksime nüüd kindlasti rõhutama, et pikaajaline eesmärk on seatud. Paljud tootjad on selle eest tänulikud, sest see võimaldab neil teha pikaajalisi plaane, mida nad tõepoolest vajavad, ning prognoose, mida nad vajavad. Lõppkokkuvõttes nad hindavad seda. See oli vastus ka Oldřich Vlasákile ja tema muredele.

Väike märkus Paul Nuttallile – ma ei tea, kas ta on veel siin – või pigem Paul Nuttalli isale, sest ta ei pea absoluutselt mitte millegi pärast muretsema, välja arvatud see, et tema poeg kasutab näitajaid allikast, mida ma ei tunne. Tõsiasi on see, et kulud on palju väiksemad kui Paul Nuttall väitis, ning kütusetarbimisel säästetav summa on suurem kui kulud.

Seega Paul Nuttalli isa lõppkokkuvõttes mitte ainult ei säästa, vaid teenib ka puhastulu. Lisaks võib ta kõnelda, et tema lapsed ja lapselapsed saavad puhtamat õhku hingata. Samal ajal üritame me siin edendada uuendustegevust Euroopa jaoks väga olulises tööstussektoris. Seda me püüame teha.

Selle arutelu kokkuvõtteks tahaksin öelda vaid seda, et meile tulevad kasuks laialdased kogemused, mille oleme omandanud sõiduautode õigusakti puhul. Igatahes tuli välja, et tootjad suudavad täita õigusnorme kiiremini ning väiksemate kuludega, kui nad olid väitnud. Mind ei üllataks, kui sama juhtuks kaubikute puhul.

Seega sõiduautosid puudutav määrus on kehtestatud. Nüüd on kord kaubikute käes. Mul on hea meel väga laialdase toetuse üle sellele õigusaktile. Järgmine asi, millega peame selles valdkonnas tegelema, on raskeveokid ning ka seal ootan väga koostööd Euroopa Parlamendiga.

Martin Callanan, raportöör. – Austatud juhataja! Vastaksin lühidalt mitmele küsimusele, mis on esitatud.

Carl Schlyter ütles, et tema arvates on see Euroopa tööstuse jaoks halb ning toob kaasa väikeste tarbesõidukite suurema tootmise Aasias. Pean ütleva, et ma lihtsalt ei mõista seda märkust. Me seame kindlasti kõige kaugeleulatavamad eesmärgid maailmas, oluliselt rangemad kui Ameerika Ühendriikides kehtivad eeskirjad või ükski norm Hiinas või Kaug-Idas.

Sabine Wils võrdles seda määrust sõiduautode määrusega. Minu arvates on see vale võrdlus. Sõiduautode heitkoguste vähendamiseks on palju rohkem võimalusi, arvestades massi vähendamist ning kütusesegude muutmist. Juba hakatakse kaubikute turul palju rohkem diisli kasutama. Muidugi on kaubikud juba oma laadilt palju rohkem tarbe-eesmärgiga ning neid ostavad ärikliendid.

Kardan, et Paul Nuttall pole jäänud siia selle arutelu lõpuni, aga ta eksis oma esitatud andmetega. See toob kaasa üldise kokkuhoiu paljude ettevõtete jaoks. Pean ütleva, et austaksin pisut rohkem märkusi, mille ta esitas, kui EFD fraktsioon oleks vaevunud saatma kasvõi ühe esindaja meie kolmepoolsetele kohtumistele või mõnele meie variraportööri koosolekule, et väljendada seisukohti, mida nad soovivad avaldada väikeettevõtete nimel.

(Aplaus)

Kokkuvõtteks arvan, et see on hea tulemus. Esiteks loob see parima tasakaalu ettevõtte kulude jaoks, aga ka keskkonna paranemist silmas pidades. Mis iganes seisukohale te asute kliimamuutuse teemal, aga kütusesäästlikkus – kasutades väärtuslikke ressursse tõhusamalt – peab olema hea asi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub täna keskpäeval (15. veebruaril 2011).

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Daciana Octavia Sârbu (S&D), kirjalikult. – Kokkulepe, mis nõukoguga saavutati, on pingeliste läbirääkimiste tulemus, pidades silmas tööstusharu intensiivset lobitööd. Kogu protsessi jooksul oleme tundnud väga suurt survet tootjatelt muuta määrus leebemaks ning eelkõige vähendada pikaajalisi CO₂-heite vähendamise eesmäärke.

See oli keeruline dilemma, sest meil on mitu autotööstust, mis on majandusolukorra tõttu niigi hädas. Aga me teadsime oma kogemusest sõiduautode määrusega, et autotööstus on teinud tohutuid edusamme, mis puudutab innovatsiooni ja puhtama tehnoloogia arendamist, sest õigusraamistik juhtis neid õiges suunas. Soovisime saavutada samasugust edu kaubikuid puudutava õigusaktiga – mitte ainult keskkonnaga seotud põhjustel, vaid suurema kütusesäästlikkuse nimel, mis lõppkokkuvõttes alandab kulusid paljude ettevõtete jaoks.

Meil on kompromisstekst, mis sellest hoolimata, et pole nii kõrgete eesmärkidega, kui meile oleks meeldinud, toob kaasa väga olulise kaubikute CO₂-heite vähendamise ning aitab saavutada ELi heitkoguste vähendamise eesmäärke 2020. aastaks ja edaspidi. Tahaksin tunnustada raportööri ja variraportööri edukate läbirääkimiste eest nõukoguga.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Maanteetranspordi sektor on suuruselt teine kasvuhoonegaaside heitkoguste tekitaja ELis, kus heitkogused kasvavad pidevalt. Igat liiki sõidukite suhtes, sealhulgas väikeste tarbesõidukite suhtes, tuleks seepärast kehtestada määrused, mille eesmärk on heitkoguseid vähendada. Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärk saavutatakse paremini, kui meil on kogu ELi hõlmavad õigusnormid

ja mitte erinevate eesmärkidega riiklikud õigusnormid. Seda arvestades peame ühitama ambitsioonid ning realismi ja arukuse. Seepärast ning arvestades, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted kasutavad väikeseid tarbesõidukeid kõige tõenäolisemalt ning moodustavad 99,8% ettevõtetest ja pakuvad 67,4% töökohtadest ELis, ei tohiks me püüelda eesmärkide poole, mis võivad neid ettevõtteid kahjustada. Seepärast nõustun eesmärgiga 147 grammi CO₂-heidet kilomeetri kohta uute väikeste tarbesõidukite puhul ELis, kui kinnitatakse, et see otsus on elujõuline. Samuti avaldan heameelt asjaolu üle, et ELi tasandil ei ole kehtestatud ühtset kiirusepiirangut seda liiki sõidukitele.

Jim Higgins (PPE), kirjalikult. – (GA) Avaldan heameelt selle meetme üle, sest on väga oluline, et säiliks tasakaal keskkonnakaitse ning töökohtade säilitamise ja VKEde konkurentsivõime vahel ELis.

4. Bussireisijate õigused (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt Euroopa Parlamendi delegatsiooni lepituskomitee nimel Antonio Canciani koostatud raport lepituskomitees heaks kiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb bussireisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (00063/2010 – C7-0015/2011 – 2008/0237(COD)) (A7-0020/2011).

Antonio Cancian, raportöör. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, kallid kolleegid! Läbirääkimised, mida ma juhtisin esimest aastat ning seejärel lepitusmenetluse ajal – kusjuures see on esimene lepitusmenetlus pärast Lissaboni lepingut Rodi Kratsa-Tsagaropoulou juhtimisel ning transpordi- ja turismikomisjoni esimehe Brian Simpsoni toetusel, on olnud oodatust vaevalisemad ja keerulisemad.

Selle määruse kaudu saab ka 70 miljonit Euroopa bussireisijat kasutada õigusi, mis olid siiani palju väiksemad või peaaegu olematud võrreldes teiste transpordivahenditega.

Kolme eesistujariigiga sel olulisel teemal peetud läbirääkimistel soovisime saavutada järgmisi eesmärke:

- määrus, mis kaitseks võrdset juurdepääsu bussitranspordile;
- määrus, mis võtaks arvesse selle sektori erijooni, kuhu kuuluvad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, millele ei või tekitada täiendavat või ülemäärast majanduslikku koormat;
- määrus, mis täidaks õigusliku vaakumi, mis on jätnud bussitranspordi sektori ebaharilikku olukorda võrreldes teiste transpordivahenditega ning annaks seega kõikidele reisijatele miinimumtagatised;
- määrus, mis kaitseks piiratud liikumisvõimega isikute õigusi võimalikult suures ulatuses, arvestades kompromissituud seisukohti nõukogus;
- määrus, milles peetaks silmas vananeva elanikkonna vajadusi, kelle jaoks ühistransport on eelolevatel aastakümnetel hädavajalik vahend.

Täna hääletatud tekst on väga raskelt saavutatud kompromissi tulemus, aga teeb meile rõõmu, arvestades arutelu ja läbirääkimiste vältel võetud suunda.

Põhiliste probleemidega puutusime kokku reguleerimisala määratlemisel. Nimelt kohaldatakse määrust kõigi regulaarveo teenuste (nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste)

suhtes, kui vahemaa on pikem kui 250 km. Igal juhul oleme koostanud põhiõiguste loetelu, mida peab järgima vahemaast hoolimata. Need õigused keskenduvad peamiselt õigusele transporti kasutada, samuti koolitusele, teabele ja vastutusele.

Üle 250 km pikkuste vahemaade puhul nähakse määruses peamiselt ette hüvitamine ja abi õnnetuse korral, reisijate õigused reisi tühistamise või hilinemise korral ning puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute õigused. Lisaks peavad vedajad seoses kaebustega looma ja käivitama kaebuste lahendamise süsteemi, mis on kooskõlas määruses osutatud õiguste ja kohustustega. Lõpliku vastuse andmiseks vajaminev aeg ei või ületada kolme kuud alates kaebuse kättesaamisest.

Lisaks peab iga liikmesriik nimetama uue organi või, veel parem, olemasoleva organi, kes vastutab määruse jõustamise eest. Liikmesriigid saavad lükata määruse rakendamist edasi neli aastat, mida saab pikendada üks kord, teatades komisjonile eelnevalt selle põhjused.

Liikmesriikidel palutakse edaspidi töötada välja ühtne pilet kõikide transpordiliikide jaoks ning luua üks riiklik organ, kes vastutab reisijate õiguste eest kõikides transpordivahendites. Lõppteksti võib pidada meelepäraseks ja tasakaalustatud kompromissiks. Lepitusmenetluse tulemusel tuleb näha Euroopa Parlamendi võitu.

Enikő Győri, nõukogu eesistuja. – Austatud juhataja! Mul on hea meel osaleda selles arutelus bussireisijate õiguste teemalise määruse ettepaneku üle. See on väga tähtis hetk, sest meie kaks aastat väldanud arutelu selle õigusakti teemal hakkab lõpule jõudma.

Kõigepealt tahaksin nõukogu nimel avaldada tänu ja tunnustust Euroopa Parlamendile koostöö ja kompromissivalmiduse eest, mis võimaldas meil jõuda lepituskomitees kokkuleppele ELi bussireisijate ning eelkõige puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute hüvanguks.

Kolme institutsiooni vaheline arutelu pole olnud lihtne, aga see on olnud alati konstruktiivne ja kompromissialdis. Ühine tekst, mille suhtes saavutati lepituskomitee koosolekul kokkulepe ning mis täna loodetavasti vastu võetakse, on kõikide fraktsioonide vaheline kompromiss. Seepärast tahaksin kiita kõiki, kes osalesid selle seadusandliku ettepaneku kallal tehtud töös ning eelkõige asepresident Rodi Kratsa-Tsagaropoulout, transpordi- ja turismikomisjoni esimeest Brian Simpsonit ning raportöör Antonio Canciani ja variraportööre nende töö eest. Nad on koos pidanud viima seadusandliku protsessi eduka tulemuseni.

Täna ka volinik Kallast ja tema meeskonda ning nende kolleege Euroopa Parlamendi ja nõukogu sekretariaatidest. Nad tegid väsimatut koostööd, aidates asju edasi arendada. Lõpetuseks tahaksin avaldada tänu eesistujariigile Belgiale suurepärase töö eest lepituskomitees saavutatud kompromissile nõukogus vajaliku toetuse tagamisel.

Olen veendunud, et lepituskomitee koosolekul saavutatud ühine tekst loob õige tasakaalu bussireisijate õiguste ja vedajate huvide vahel, kellest enamik on väikesed või keskmise suurusega ettevõtted.

Nõukogu arvates on määruse põhieesmärk tagada regulaarveo teenuseid kasutavate reisijate õigused, kui kavandatud vahemaa on võrdne või pikem kui 250 kilomeetrit. Lisaks kohaldatakse teatavaid õigusi ka sõltumata läbitavast vahemaast. Uued eeskirjad keskenduvad eelkõige puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute abistamisele.

Kolme institutsiooni vahelistel aruteludel suutsime leida vastastikku vastuvõetavad lahendused mitmel keerulisel teemal, nimelt reguleerimisala, reisijate õigused reisi

tühistamise või hilinemise korral, hüvitamine ja abi õnnetuste korral, uutele eeskirjadele üleminekut hõlbustavad sätted ning puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute õigused.

Nagu te juba teate, kiitis nõukogu ühise teksti heaks oma 31. jaanuari 2011. aasta istungil. Seega õigusakt allkirjastatakse homme. Selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas võib oodata märtsis.

nõukogu eesistuja. – (IT) Austatud juhataja! Lisaks sooviksin tunnustada Antionio Canciani tema suurepärase töö eest.

nõukogu eesistuja. – Lubage mul kiita teid hea töö eest.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Bussireisijate õigusi puudutav seadusandlik ettepanek, mida me täna arutame, on väga keerulise protsessi, sealhulgas lepitusmenetluse tulemus. Pikad läbirääkimised 2010. aasta 30. novembri õhtul lepituskomitees tõid kaasa läbimurde ja kompromissi pärast rohkem kui kaks aastat kestnud läbirääkimisi.

Lubage mul väljendada siirast tänu, et te selle võimalikuks muutsite. Esiteks tänan asepresident Kratsa-Tsagaropoulout tema oskusliku juhtimise eest, transpordi- ja turismikomisjoni esimeest Brian Simpsonit ning raportöör Antionio Canciani ning loomulikult peaksime nimetama ka eesistujariiki Belgiat.

Olen tänulik Euroopa Parlamendile, et ta on alati võidelnud reisijate tõhusa kaitse eest. Pärast kinnitamist nõukogus 31. jaanuaril kutsun teid üles määrust ka vastu võtma ning menetlust ametlikult lõpule viima.

Bussireisijate õigusi käsitlev ettepanek paneb nüüd punkti reale reisijate õigusi käsitlevatele õigusnormidele ning tagab, et reisijad saavad kasu samadest teenuste kvaliteedi põhistandarditest alati, kui nad Euroopa Liidus reisivad.

Kompromisstekst sisaldab olulisi saavutusi: selles kehtestatakse kõikide bussireisijate põhiõigused. Nagu Antionio Cancian juba ütles, olid keerulised punktid kuni läbirääkimiste viimase hetkeni lahtised. Võidakse öelda, et bussiteenuste määruse reguleerimisalana on 250 km liiga piiratud ning et nad oleks soovitud kaitsta ka kohaliku transpordi reisijaid. Teised võivad väita, et tekstis on sätteid, mille rakendamine on kulukas, eriti väikeettevõtjate jaoks. Olen arvamusel, et tekst pakub väga tasakaalustatud kompromissi.

Me ei tohiks unustada, et mitmeid põhiõigusi kohaldatakse igat liiki teenuste suhtes ning need pakuvad erikaitset kõige haavatavamatele reisijatele. Teisest küljest on võimalikud kuludega seotud mõjud tööstusharu jaoks viidud miinimumini. Kokkuvõttes on kompromisstekst tõeline edusamm reisijate ja tööstusharu kuvandi jaoks.

Mathieu Grosch, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud proua Győri ja härra Kallas, kallid kolleegid! Tahaksin tänada eelkõige Antionio Canciani tema suure töö eest, sest see pole olnud lihtne toimik, aga me oleme jõudnud hea tulemuseni.

Kompromissidel on alati muidugi omad eelised ja puudused. Mõned arvavad, et me oleme läinud liiga kaugele, ning teised leiavad, et me just pole läinud piisavalt kaugele. Protsess nõukogus polnud lihtne ning seepärast tahaksin avaldada siirast tänu nõukogule, et ta võimaldas meil viimasel hetkel kompromissini jõuda. Arvan, et raporti kohaldamisala on õige. Oleme öelnud, et kolme riiki see otseselt ei puuduta. Ent kuna Luksemburg on seotud piiriüleses kontekstis, siis on tegelikult ainult kaks riiki, keda määrus otse ei mõjuta. Kohaliku ühistranspordi puhul on lihtne hõlmata hanketingimustesse sätteid, milles märgitakse, et

reisijate õigusi tuleb austada ja tugevdada. Seepärast ei ole õige kritiseerida meid kohaliku transpordi väljajätmise eest. Sellega võib tegeleda piirkondlikul tasandil.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon toetab üldiselt seda kompromissi. Me käsitleme reisijate õigusi täispaketina ning loodame, et lähitulevikus on võimalik saavutada konsolideeritud versioon, mis hõlmab kogu valdkonda, nii et me saaksime peagi kehtestada õigused, mis toovad kasu kodanikele ja mitte juristidele. Minu arvates on endiselt mitu probleemi, eriti seoses rakendamisega, mille puhul määrused ei ole kodanikele kasulikud ega piisavalt selged, et kehtestada reisijate õigused. Seda arvestades tahaksin tänada kõiki osalenuid nende raske töö eest. Loodan, et me suudame saavutada täiskogus suure enamuse selle tervikliku kompromissi toetuseks.

Brian Simpson, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt väljendada enda ja fraktsiooni S&D tänu Antionio Cancianile tema suure töö eest tõesti väga keerulise ja raske toimiku kallal.

Seda kokkulepet vaadates tuleb pähe kaks asja. Esiteks, kas see on ideaalne? Teiseks, kas see viib meid edasi? Arvan, et esimesele küsimusele peame parlamendi seisukohast vastama, et see ei ole ideaalne. Kuna tegemist on ju kompromissiga, siis on asju, millest Euroopa Parlament pidi loobuma, eelkõige reguleerimisala puhul, kus me oleksime soovinud näha väiksemat vahemaad, millest reguleerimine algab.

Aga kas see viib meid edasi? Jah, viib, sest busside puhul on meil nüüd olemas samasugused õigused nagu teiste transpordiliikide puhul. See viib meid edasi ka seoses meie kohustusega parandada bussireiside kättesaadavust piiratud liikumisvõimega isikute ning puudega isikute jaoks kogu Euroopa Liidus.

Ma peatuksin vaid ühel teemal, mis puudutab seda, et nõutakse töötajate koolitamist, et nad oskaksid aidata piiratud liikumisvõime ja puudega isikuid, et viimastel oleks samasugune juurdepääs ühistranspordile nagu kõigil meil, kes me oleme terved. Ma tean, et kehtib erand liikmesriikidele, et seda viis aastat selles valdkonnas edasi lükata, ning loodan, et nad ei kasuta seda.

Lisaks pean oluliseks lõplikku kokkulepet toetada, et reisijate õigused oleksid tagatud kõikide transpordiliikide puhul. Ma tean, et edaspidi liigume kaugemale, et need veelkord läbi vaadata, aga arvan, et oleme teinud astunud selles valdkonnas sammu edasi ning Euroopa Parlament peaks toetama kokkulepet, millele Antionio Cancian nõukoguga lepitusmenetlusel jõudis.

Gesine Meissner, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Pikk menetlus on nüüd läbi saanud, mis on hea uudis. Sellel kõigel on mõned positiivsed tahud. Üks neist on see, et puudega isikute põhiõigused hõlmavad õigust saada teavet ja juurdepääsuõigust. Teine positiivne tahk on see, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete makstavad kahjutasud on jäetud mõistlikule tasemele, mis ei olnud esialgu nii. Samuti on hea, et oleme saavutanud kokkuleppe, sest vastasel korral oleksime takerdunud lepitusmenetlusse ning üks transpordiharu oleks määrusega reguleerimata.

Ent tahaksin peatuda ka mõnel negatiivsel punktil, sest me pole suutnud saavutada tõelist Euroopa lahendust. Ehkki me ütleme, et inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumine on Euroopa põhimõte, ei ole me selles valdkonnas Euroopale sobivat lahendust saavutanud, kui kolme riiki ei hõlmata ja teistes riikides ei ole sellise pikkusega marsruute. Puudega isikute õigus reisida saatjaga – see on sageli vajalik, et neil oleks üldse võimalik reisida – on tagatud üksnes pikkade vahemaade puhul. Lisaks on busside suhtes kohaldatud suuri

loodusõnnetusi käsitlev säte, mida ei kohaldata lennutranspordi puhul, sest tuhapilve korral tuli maksta kahjutasusid. See tähendab, et just vaesemad reisijad, kes teevad lühikesi reise, ei saa hüvitist ja neil pole õigusi. See ei ole muidugi hea.

Seega jäime nimetatud positiivsete ja negatiivsete tahkude kombinatsiooni tulemusel lepitusmenetluse keskköisel istungjärgul erapooletuks ning teeme seda ka täna.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Hoolimata sellest, et EL on vastava konventsiooni osaline, ei võeta selles toimikus arvesse piiratud liikumisvõimega inimeste õigusi.

Mainisin seda oma märkuste alguses raporti kohta, sest arvan, et suurim puudujääk on asjaolu, et me oleme alati lisanud piirangu „kui võimalik”. Kahjuks olen piisavalt palju puutunud kokku selliste olukordadega, et öelda, et see „kui võimalik” toob enamasti kaasa selle, et ei ole võimalik pakkuda tõhusat lahendust piiratud liikumisvõimega inimestele.

Olin eriti pettunud, kui kehtestati piirang bussireiside kohta antava teabe vormi suhtes. Ka siin on tagasi tõmbutud, mille tulemuse ei saa piiratud liikumisvõimega inimesed isegi seda teada, kust abi otsida jne.

On veel probleeme, mis tulenevad läbirääkimiste viimasest voorust, millesse Antonio Cancian pani tõesti kogu oma südame, ning tahan teda selle eest tänada. Ta on igati püüdnud head tulemust saavutada, aga tema katseid on takistanud nõukogu tundetu lähenemisviis. Veel üks tahk on 250 kilomeetri pikkune vahemaa, mida juba nimetati. Kardan, et pikemad marsruudid jaotatakse osadeks ning 500 kilomeetrit pikad liinid jagatakse kaheks, seega pole ohtu, et tuleb tagada reisijatele nende õigused. Seda tuleb rakendusprotsessi jooksul arvesse võtta.

Üks hea omadus on vahekohtuorgani loomine, mis abistab tarbijaid. Teised positiivsed aspektid hõlmavad asjaolu, et rakendatakse pideva arendamise põhimõtet ning personalile pakutakse koolitust. Ent teistes punktides, kallid kolleegid, ei ole see mingil juhul Euroopa õigusloome meistriteos.

Roberts Zīle, *fraktsiooni ECR nimel.* – (LV) Austatud juhataja! Ka mina tahaksin öelda aitäh kõikidele selle kompromissi saavutamisel osalenud pooltele, aga eriti tahaksin tänada Antonio Canciani, kes leidis minu arvates täiesti õiged võimalused kompromissiks Euroopa Parlamendi nimel. Bussireisijate õiguste hõlmamisega oleme põhimõtteliselt kehtestanud reisijate õigused kõikide transpordiviiside puhul. Muidugi võib öelda, et need õigused erinevad eri transpordiliikide vahel suurel määral, kui on tegemist hüvitise tasemetega, sõltuvalt viivituse kestusest või transpordiliigi teenindatava liini sulgemisest. Ent isegi kui meie reisijad Euroopa Liidus võivad esimestel aastatel segadusse sattuda, on see siiski edasiminekuks reisijate õiguste tagamisel, ning asjaolu, et bussireisijate õigused on viimased, mis kehtestatakse, näitab, et see oli ehk kõige keerulisem samm üldse.

Olen eriti rahul puudega ja erivajadustega isikute põhiõiguste üle ning ka sellega, et neid õigusi kohaldatakse nende suhtes ka alla 250 km pikkuste bussireiside korral ühe erandiga, millele osutas Brian Simpson, nimelt võivad neid teenuseid pakkuvad ettevõtjad personali koolitamise edasi lükata. Loodan väga, et seda ei tehta pahatahtlikult, nii nagu liikmesriigid ei või selle direktiivi rakendamist kaks korda neli aastat kuni hiliseima võimaliku kuupäevani edasi lükata. Tänan.

Jaromír Kohlíček, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (CS) Austatud juhataja! Reisijate õigused kõikide transpordiliikide puhul on viimastel aastatel muutunud aina olulisemaks arutelu

teemaks Euroopa Parlamendis. Pean ütlema, et mitmel juhul näen ma probleeme, mis võivad reisijate õiguste kohaldamisel tekkida, ning nende probleemide eest kindlustamine on paljude finantsasutuste jaoks kindlasti väga tulutoov valdkond.

Teisest küljest on loogiline, et piletihinnad tõusevad seoses nende uute kuludega. Selles pole midagi uut, et nõukogu on üritanud määruse eelnõu põhielemente olulisel määral seoses bussireisijate õigustega muuta. Oleme tuttavad selle nõukogu seisukohaga varasematest lepitusmenetlustest. Seoses sellega tahaksin tänada delegatsiooni asepresident Rodi Kratsa-Tsagaropoulout, transpordi- ja turismikomisjoni esimeest Brian Simpsonit ning raportöör Antonio Cancian hea töö eest. Nad on saavutanud tõepoolest väga mõistliku kompromissi.

Pean eriti positiivseks järgmisi tahke.

1. Kaugtranspordi määratlus transpordina, mille puhul kogu marsruudi pikkus ületab 250 km, eeldusel, et määrust kohaldatakse ka isikute suhtes, kelle jaoks kaugliin on ainult üks reisi osa.

2. Puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute olukorra – ehkki mitte ideaalsel viisil – parandamine – selle transpordiliigi puhul.

3. Hüvitised ja abi õnnetuse korral. Tahaksin siinkohal märkida, et selliste abivahendite nagu ratastoolid kahjustumise korral on ette nähtud täielik hüvitamine, millega kaasneb teatav ebakindlus, ning kindlasti on vaja sõnastada see selgemini kindlustuse eesmärgil, näiteks ülempiiri abil.

4. Reisijate õigused reisi katkemise või hilinemise korral on suhteliselt selgelt sätestatud. Samuti pean positiivseks reisijate paremat teavitamist.

5. Nagu enamik minu kolleege, avaldan heameelt asjaolu üle, et selle määruse rakendamise üleminekuperioodi tuleks vähendada maksimaalselt nelja aastani. Teisest küljest ei ole ma sugugi rahul võimalusega pikendada perioodi veel nelja aasta võrra.

Minu arvates ei teki olulisi probleeme, isegi kui sätestame lähitulevikus reisijate õiguste kohaldamise marsruutidel, mis on paralleelsed kaugliinide lõikudega. Muidugi jääb lahtiseks küsimus seoses finantspiirangute kehtestamisega, sest puudub inflatsiooniga seotud lisakomponent finantspiirangute kohandamiseks euro vahetuskursiga nii, et piirangud jäävad reaalsummana samaks.

Leian, et kokkulepe on hea kompromiss. Lõppeesmärk on veelgi laiendada reisijate õigusi kõikide transpordiliikide puhul ning see täiendav samm bussitranspordis on kindlasti lepitusmenetluse edukas tulemus. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon toetab seda tulemust.

Juozas Imbrasas, *fraktsiooni EFD nimel.* – (LT) Austatud juhataja! See on hea, et pärast arutelu ja seisukohtade kooskõlastamist võib lõplikku teksti pidada väga rahuldavaks ja hästi tasakaalustatud kompromissiks. Sellega suudetakse tagada reisijate õigused, tekitamata samal ajal rasket koormat vedajatele, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Eelkõige võib lepitusmenetluse tulemust pidada Euroopa Parlamendi jaoks edukaks ning ma tunnustan seda.

Arvestades selle transpordiharu püsivat kasvu, on ettepaneku eesmärk kehtestada kogu ELi hõlmavad õigused reisijate kaitseks, mis on võrreldavad teiste transpordiliikide puhul

kehtivatega, ning tagada ühtne tegutsemisruumi eri liikmesriikide vedajatele, samuti eri transpordiliikide puhul.

Määrusega suurendatakse reisijate õigust hüvitisele surma (sealhulgas mõistlikud matusekulud) või kehavigastuse korral, samuti pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral õnnetuse tagajärjel. Lisaks on reisijatel õnnetuse korral õigus saada abi seoses vahetute praktiliste vajaduste täitmiseks, sealhulgas vajadusel õigus toidu, rõivaste, transpordi ja esmaabi tagamisele ning majutusele. Reisi tühistamise või hilineamise korral rohkem kui 120 minutit on reisijatel õigus hüvitisele kuni 50% ulatuses pileti hinnast, mis tuleb maksta lisaks piletihinna hüvitamisele.

Määrusega kindlustatakse ka puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele abi andmist, mis on väga oluline. Reisijad peavad saama reaalselt elektroonilisel kujul ajakohast teavet.

See on hea otsus, õnnitlen!

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Soovitud eesmärk on liinibussireisijate õiguste tugevdamine. Mõne ettepaneku punktiga minnakse siiski liiga kaugele. Näiteks on reisijatel õigus kuni kahele ööbimisele hotellis, kui liinibussi väljumine hilineb enam kui 90 minutit. Ent maanteetransporti mõjutavad sageli tegurid, mille üle bussiettevõtjatel puudub kontroll, näiteks õnnetuste põhjustatud liiklusummikud, halvad ilmastikutingimused ja ebapiisav lumekoristus. Tagajärjeks on kulukad vastutusjuhtumid, mille puhul ei ole võimalik kohaldada põhimõtet, et kahjud kannab vastutav pool.

Kõige viimase rongireisijad käsitleva ELi õigusaktiga on lood samad. Ettevõtted peavad maksma hilineemiste eest, mida nad ei ole ise põhjustanud. Näiteks vastutab Austria riiklik raudteettevõtte viivituste eest seoses Saksamaalt väga hilja saabuvate rongidega eelmisel aastal hilinesid need rongid kokku 2800 tundi. Tulevikus peame selliseid asjakohatuid meetmeid vältima.

Dieter-Lebrecht Koch (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Mul on väga hea meel lepitusmenetluse tulemusel üle. Selle määruse vastuvõtmise korral on bussireisijad, sealhulgas piiratud liikumisvõimega inimesed, sama hästi kaitstud kui teiste transpordiliikide kasutajad. Lisaks tagatakse määrusega tarbijakaitse üldine kõrge tase ja võetakse arvesse asjaolu, et transpordisektor koosneb peamiselt väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest. Äärmuslikud nõuded, mis oleksid muutnud bussiliikluse peaaegu võimatuks, on kõrvaldatud koos nõudmistega, millega oleks enamik liikmesriike jäetud väljapoole selle määruse reguleerimisala.

Bussiteenuste puhul, mis toovad kasu suuremale osale kodanikest, tuleb pakkuda kvaliteetset teenust ka puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele. Neil peaks olema õigus saada abi ja seda tuleb pakkuda sotsiaalse lõimumise huvides tasuta.

Debora Serracchiani (S&D). – (IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Minagi soovin tänada Antonio Canciani jõupingutuste eest selle keerulise kompromissi saavutamisel. Tänu määrusele saavad bussireisijad endale sarnased õigused, mis on teisi transpordiliike näiteks ronge ja laevu kasutataval reisijatel.

Selle määrusega, mida kohaldatakse kõikide riiklike ja rahvusvaheliste teenuste suhtes, kui läbitav vahemaa on vähemalt 250 km, kaitstakse ka neid reisijaid, kes kasutavad regulaarveo

teenuseid lühematel vahemaadel. Viitan eelkõige puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele, kellele on tagatud võrdne juurdepääs transpordile ja õigus saada hüvitist ratastooli kaotsimineku või kahjustumise korral, ning samuti viitan bussitöötajate koolitamisele seoses puudega inimestega.

Ühtlasi tunnen heameelt selle üle, et on saavutatud kokkulepe seoses hüvitisega, mida makstakse õnnetusest tingitud surma (sealhulgas mõistlike matusekulude katmiseks) või kehavigastuse ning pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral. Minu meelest on rõõmustav ka see, et bussireisi tühistamisel, hilinemisel rohkem kui kaks tundi või ülebroneerimisel on reisijatel võimalus kas reisi lisakuludeta jätkata või piletiraha tagasi saada.

Mis puudutab reisijatele antavat teavet, siis minu arvates oleks olnud kasulik pakkuda neile teavet muude transpordivahendite kasutamise võimaluste kohta ja tagada sellega ka suhtlus reisijatele busi- ja raudteeveo teenuste pakkujate vahel. Lõpetuseks soovin väljendada rõõmu selle üle, et meil õnnestus leida ja tagada läbirääkimiste käigus võimalikult kõrgetasemeline abi puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele ning anda neile võimalus võtta reisile lisatasuta abiks kaaslane.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Austatud juhataja! Tahaksin tänada Antonio Canciani, kes on teinud selle kokkuleppe saavutamiseks kõvasti tööd. Pärast keerulisi läbirääkimisi on selle dokumendi puhul üksmeelele jõutud.

Reisijate õiguste vallas on toimunud edasimineku seoses hüvitamise ja abiga õnnetuse, tühistamise ja hilinemise korral ning reisijate põhiõigustega, mis ei sõltu läbitavast vahemaast. Kokkulepe hõlmab ka puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigusi.

Kohaldamisala määratlusega reis peab olema pikem kui 250 km – jäetakse aga kolm riiki Euroopa õigusakti reguleerimisalast välja. Meie arvates sellest õigusaktist ei piisa, kuigi me teadvustame endale võrreldes esialgse olukorraga tehtud edusamme. Seetõttu jääb meie fraktsioon erapooletuks.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Euroopa Parlament edastab täna väga rõõmustava sõnumi Euroopa reisijatele, maksumaksjatele ja valijatele, kes kasutavad busse, sealhulgas puudega inimestele. Inimesed, kes meie poolt hääletavad ja maksavad kinni meie palgad, ootavad meilt just selliseid konkreetseid otsuseid. Istungisaalis on loomulikult kõlanud kommentaare, et laiemas plaanis ei ole see vast kõige olulisem teema, ja kahtlemata on see tõsi. Ent leian siiski, et see on märkimisväärne edusamm, mis muudab Euroopa ja Euroopa Liidu inimlikumaks ja avatumaks mitte poliitikute, vaid tarbijate vajadustele ehk teisisõnu nende vajadustele, kes kasutavad mitmeid eri transpordivahendeid. Tahaksin tänada oma pinginaabrit Antonio Canciani usina töö eest raportöörina.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Lugupeetud juhataja! Kaugliinibusside reisijatel on seoses hilinemiste, tühistamiste ja kaotsi läinud pagasiga ning ka mitmes teises valdkonnas enam-vähem samad õigused kui lennu-, rongi- ja laevareisijatel. See on hea põhimõte. Sellegipoolest tahaksin teha veidi kriitikat. Selle määrusega on antud rohkem õigusi piiratud liikumisvõimega inimestele. Ometi ei saa kõik bussid võtta samal ajal peale puudega reisijaid ja tavareisijaid ning kõiki busse ei ole võimalik puudega inimeste veoks ümber seada. Kui me soovime saavutada võimalikult suure võrdsuse, on meil selles valdkonnas seega veel pikk tee käia. Pikemate reise piletihinnad hoitakse tavaliselt võimalikult madalad, et oleks võimalik pakkuda konkurentsi lennuliiklusele. Seetõttu on minu arvates väikestel bussiettevõtetel võimatu maksta kõikide siin loetletud hüvitisnõuete ja õiguste rikkumiste

eest. Nende konkurentsivõime väheneks järsult ja neid ähvardaks peagi sulgemine. See poleks kaugeltki liidu huvides, sest Euroopa Liit tahab väga toetada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid.

Georges Bach (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Tahaksin avaldada tunnustust kõigile asjaosalistele, kuid eelkõige Antonio Cancianile kõigi tema püüdluste eest saavutada selle raske ja pikaleveninud protsessi käigus sel keerulisel teemal kokkulepe.

Mõnda edusammu on juba mainitud, kuid oli ka pettumusi, eriti seoses määruse reguleerimisalaga ja ka teiste väikeste nüanssidega, millele on juba viidatud. Selle bussiliiklust käsitleva kompromissiga oleme kehtestanud reisijate õigused kõigi transpordiliikide puhul. Järgmise sammuna peame looma kõikide reisijate õiguste jaoks ühise, sidusa ja tõhusa raamprogrammi.

Õiglaste ja selgelt määratletud õiguste kehtestamine on eriti tähtis selleks, et säilitada Euroopa kodanike seas ELi usaldusväärsus. Et olla usaldusväärne, peame tagama kõigi transpordiliikidega seotud õiguste sidususe. Näiteks ei tohi lennureisijate õigusi puudutavad kriteeriumid erineda oluliselt rongireisijate omadest.

Seepärast on iseäranis tähtis, et me ei looks oma raamprogrammi kõige madalamate ja nõrgemate standardite põhjal. Vastupidi – peame seadma endale Euroopa kodanike huvides kõrgelennulised sihid.

Said El Khadraoui (S&D). – (NL) Austatud juhataja! Soovin loomulikult tänada kõigepealt jõupingutuste eest raportööri ja samuti variraportööri, Brian Simpsonit ja kõiki, kes on selle tulemuse saavutamisele kaasa aidanud. Mainimata ei tohiks jätta ka eesistujariiki Belgiat.

Ent lubage mul siiski alustada väikese kriitikaga, mis on suunatud eelkõige nõukogu pihta. Mul on kahju sellest, et reguleerimisalaga hõlmatakse vaid 250 km pikkused reisirajad. Euroopa vaatenurgast oleks mõistlik, kui selle direktiivi sätetega reguleeritaks kõik piiriülesed bussiliinid. Isegi piirdumise korral vaid 250 km pikkuste reisirajade, leidis see direktiiv liikmesriikidelt vastuvõtmiseks vaevu piisavalt toetust.

Mitte üksnes selle dokumendi, vaid ka mitme teise dokumendi põhjal ilmneb, et üha raskem on saada liikmesriike lähtuma tarbijate huvidest ja Euroopa vaatenurgast. Minu arvates on see vägagi murettekitav.

Ent selle määrusega tehakse sellisele nähtusele lõpp. Meil on nüüd kõigi transpordiliikide puhul Euroopa eeskirjad reisijate õiguste kohta. Järgmise sammuna – volinik on teatanud, et ta võtab vastavaid meetmeid – tuleb eri sektorites saadud kogemustest õppust võtta ja saavutada reisijate õiguste vallas ühtsem käsitusviis. See peaks toimuma eelkõige kohapeal.

See määrus on samm edasi eeskätt piiratud liikumisvõimega inimeste jaoks. Neile ei keelata enam juurdepääsu ja nad saavad arvestada vajaduse korral abiga. Minu arvates on see tähtis. Nagu teistegi transpordiliikide puhul, on mitmel juhul ette nähtud hüvitus ja samuti majutus suurte hilinevõimete tõttu abitusse olukorda jäänud reisijatele.

Neil põhjustel tahame seda kompromissi toetada. Me ei tee seda eriti entusiastlikult, sest see määrus jõustub alles kahe aasta pärast. Ometi on see samm õiges suunas ning kompromiss ühelt poolt nõukogu äärmusliku seisukoha ja teiselt poolt meie edasipüüdlikumate eesmärkide vahel.

Vilja Savisaar-Toomast (ALDE). –() Hea raportöör! Eestlastel on vanasõna: „Kaua tehtud kaunikene”. Kahjuks ei saa seda siiski öelda bussireisijate õiguste direktiivi kohta, mis lõppkokkuvõttes pika lepitusmenetluse lõpuks kaugunes nendest põhimõtetest, mida Euroopa Parlament on taotlenud. Hea muidugi on see, et meil on nüüd olemas minimaalsed põhiõigused, küll aga ei saa leppida sellega, et kokkulepitud 250-kilomeetrine marsruut jätab nendest õigustest ilma kolm riiki ja veel kolmel-neljal riigil on need õigused minimaalsed, kuna nendes riikides on võib-olla ainult üks kuni kaks nii pikka bussiliini.

Samuti ei saa aktsepteerida seda, et välja jäid ka piiriülesed bussiliinid sõltumata pikkusest, ja ei saa toetada ka kaheksa-aastast perioodi, mis antakse liikmesriikidele võimaluseks, et seda direktiivi ei rakendata. Kahjuks toetas Eesti valitsus just nimelt neid tingimusi ja veel enam – nõudis pikemat marsruuti. Nüüd peamegi endalt küsima, kas me siis toetame bussireisijate õigusi või me toetame bussifirmade õigusi ja nende kasumit. Mina toetan igatahes Euroopa Liidu kodanikke ning ma ei saa aru, miks osa Euroopast jäetakse selle direktiivi alt välja. Seetõttu ei saa ma hääletada selle direktiivi ja raporti poolt.

Philip Bradbourn (ECR). – Austatud juhataja! Toetan igati reisijate õiguste põhimõtet. Tarbijad ootavad õigustatult kõrgetasemelist teenust.

Ent meil peab olema siiski proportsioonitaju – peame vaatlema, mis mõju sel tegelikult on. Peame võrdlema tegelikku kasu tarbijatele ja tegelikke kulusid selle sektori ettevõtetele.

Euroopa Parlament ja komisjon mõõdavad sageli kõike ühe mõõdupuuga, ent peame teadvustama, et reisijate õigused on eri transpordiliikide puhul erinevad. Lennureis ei ole sama mis bussireis. Erinevus on siinkohal peamiselt selle sektori väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arvus. Usutavasti teab iga Euroopa Parlamendi liige, kui tähtsad on meie riikide majandusele usaldusväärsed ja kasumlikud bussiteenused – just see on põhjus, miks ma toetan kindlalt 250 km eeskirja kehtestamist. Ei ole lihtsalt õige, et väikesed kohalikud ettevõtted, kes pakuvad kohalikke või piirkondlikke teenuseid, peaksid võtma oma õlule sellise koorma.

Võttes arvesse selle kaitse sisseseadmist ja selle õigusakti aluspõhimõtte väärtust, toetan veendunult seda kompromissi.

Jim Higgins (PPE). – Lugupeetud juhataja! Ettepanekut on hautud juba kolm aastat ja sel korral leidsin end mitte Euroopa Parlamendi, vaid nõukogu poolelt.

Reisijate ja eeskätt puudega reisijate õigusi tuleb loomulikult kaitsta, ent esialgsel ettepanekul oleks – nagu ütles ka Philip Bradbourn – vastuvõtmise korral tõsised tagajärjed väikestele transporditeenuste osutajatele. See jätaaks ilmselgelt paljud neist tööta. Seepärast oli lepitusmenetlus ülioluline. Saavutatud kompromissiga luuakse õiglane tasakaal ühelt poolt reisijate õiguste ja teiselt poolt teenuseosutajate õiguste vahel. Nõustun täielikult Philip Bradbourniga, et ei ole võimalik panna laeva-, lennu-, rongi- ja bussireisijate õigusi võrdsetena ühte paketti. Seetõttu ei ole ühtne pakett lihtsalt ei mõeldav ega teostatav.

Tahaksin kiita suurepärase töö eest transpordi- ja turismikomisjoni esimeest Brian Simpsonit, raportööri Antonio Canciani ja meie koordinaatorit Mathieu Groschi. Lõpuks ometi on meil õiglane ja tasakaalustatud pakett, mis toob ühist kasu kõigile asjaosalistele.

Oldřich Vlasák (ECR). –(CS) Austatud juhataja! Viimastel aastatel on Euroopa Parlament koos nõukoguga võtnud vastu õigusakte, mis on seotud reisijate õigustega lennu- ja raudteeliikluses. Seepärast on loogiline võtta praegu vastu sarnased meetmed bussiliikluse

jaoks, hoolimata sellest, et Euroopa reisijad eelistavad ikka veel isiklikke sõiduvahendeid ja et ka bussiliikluse standardid tõusevad kiiresti.

Meie reguleerimispuudlustel ja -entusiasmil peaksid olema siiski selged piirid. On mõistlik määratleda Euroopa Liidus piiriüleste reise põhistandardid, et kaitsta haavatavaid reisijaterühmi ja tagada nende õigused. Teiselt poolt on püüd laiendada neid õigusi kohalikule transpordile ja katsed tagada võimalikult suur hüvitis või reguleerida iga viimanegi üksikasi sobimatu sekkumine siseturgu. On selge, et kõik liigsed kohustused tähendavad suuremaid kulusid vedajatele, mis kajastub lõppkokkuvõttes piletihinna.

Endise linnapeana jälgisin seepärast murelikult ettepanekut lisada selle direktiivi reguleerimisalasse linna- ja linnalähitransport. Mul on hea meel, et võidule pääses kaine mõistus ning et linna- ja linnalähitransporti kaitstakse liigse reguleerimise eest.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Soovin tänada kõiki, kes on osalenud kompromissi sõnastamisel, eeskätt aga asjaomase parlamendikomisjoni esimeest, raportööri Brian Simpsonit. Ehkki tegemist on kompromissiga, on see avalikkuse seisukohast ka tähtis samm edasi. Mis puudutab hilinemisi ja pagasi kaotsiminekut, siis on inimestele väga oluline teada, et oleme kehtestanud nende õiguste kaitsmiseks õigusakti.

See 250 km piirang ei ole parim võimalik lahendus ja see ei ole osutunud ka nii õnnestunuks kui paljud siinviibijatest on öelnud. Minu arvates on see õigusakti nõrgim koht ja me peame tulevikus selle juurde kindlasti tagasi tulema. Samas on õigusakt suur samm selle poole, et parandada märkimisväärselt puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigusi. Avalikkuse seisukohalt on see just selline õigusakt, mille me peaksime kehtestama.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Õigusakt on osaliselt rõõmustav, osaliselt mitte. Mõni koht selles on hea. Ma pooldan eriti sätteid puudega või piiratud liikumisvõimega inimeste kohta, kuid mulle valmistab sarnaselt eelkõnelejatega muret 250 km piirang. Kõiki ei saa ühe mõõdupuuga mõõta. Euroopa Liidus, mis koosneb 27 eri suurusega riigist, oleks pidanud olema veidi paindlikkust, et hõlmata nende sätetega kõik liikmesriigid.

Mina elan oma riigi pealinnast kolmesaja kilomeetri kaugusel. Minu valimisringkonna maapiirkondade ja pealinna Dublini vahelise bussiliikluse eest vastutab üks tore väike ettevõte. See ettevõte satub nüüd kõnealuse ettepaneku sätete ja eelkõige suurenevate kindlustuskulude tõttu ränga surve alla, mis võib sundida neid oma tegevust lõpetama. Kui nad lõpetavad oma tegevuse, kaovad töökohad ja reisijatele samuti võimalus reisida. Peame sellel edasi liikudes silma peal hoidma.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Tunnen bussireisijate õigusi käsitleva raporti üle heameelt. Euroopa Liidu kodanikel, sealhulgas puudega inimestel on nüüd lihtsam seda liiki teenust kasutada. Kompromissile eelnesid pikad konsultatsioonid. Nende konsultatsioonide käigus olid Euroopa Parlament ja Antonio Cancian puudega inimeste eest lõpuni väljas. Ent ülemkogu osutus selles küsimuses kahjuks lühinägelikumaks ja jäigemaks. Mul on väga kahju nõukogu suutmatuse üle mõista, et me elame kiirelt vananevas ühiskonnas. Puudega inimeste arv suureneb plahvatuslikult üleöö. Peame aru saama, et ELi kodanikke tabab see probleem ja varem või hiljem hakkavad kõik abi vajama. Lõpetuseks soovin toonitada, et meie töö ei ole veel tehtud. Meil on saavutatud juba kompromiss nelja transpordiliigi puhul, nüüd on aeg luua ühtne reisijate õiguste harta, mis hõlbustaks hiljem reisijate õiguste jõustamist.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Lugupeetud juhataja! Euroopa Parlament hakkab hääletama tähtsat kompromissi, millega suureneksid oluliselt bussireisijate õigused. Minu arvates on

märkimisväärne see, et reisijatele pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral hüvitise maksmise, busside hilinemisel piletiraha tagastamise ja muude meetmete kõrval hõlmab kompromiss ka puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijate õiguste suurendamist. Toetan eriti puudega inimeste õigust saada teavet ja abi vähemalt selles ulatuses, milles lepiti lõpuks kokku lepitusmenetluses. Ühistransport mängib piiratud liikumisvõimega inimeste igapäevaelus olulist rolli. Kompromissini jõudmine ei olnud lihtne. Seepärast soovin minagi kiita tehtud töö eest raportööri ja läbirääkimismeeskonna kõiki liikmeid. Selle määruse heakskiitmisega aidataks elule ühine Euroopa tasandi kaitseraamistik kõikide transpordiliikide jaoks ja ehkki see õigusakt pole reisijate õiguste vallas kahtlemata ideaalne, on see väga tähtis samm edasi.

Frédérique Ries (ALDE) – (FR) Lugupeetud juhataja! Koos liberaalidega jään ma tänasel hääletusel bussireisijate õigusi käsitleva määruse üle erapooletuks. See on pärast lennu-, rongi- ja laevareisijate käsitlemist reisijate kaitsmise paketi viimane osa, kuid nagu öeldud, on see kahjuks märksa tagasihoidlikum. Just seda on öelnud teiste seas sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel Brian Simpson ja Saïd El Khadraoui. Selle tagajärjel peavad inimesed reisima üle 250 km, et olla määruse alusel kaitstud. Kui reisida Brüsselist Amsterdamini lennukiga, oled sa kaitstud, kuid reisides bussiga sa seda ei ole. See on eriti ebaõiglane seetõttu – võiksin lisada –, et need, kes kasutavad seda liiki transporti, on sageli kõige kehvemal elujärjel.

Jõustumisel pole erilist mõtet ka seepärast, et mitmete erandite tõttu võib see lükkuda edasi 2011. aastasse. Siis on meil seoses õnnetuste, hilinemiste või tühistamisega uued õigused ja hüvitised. Puudega inimestele ette nähtud abi on ülitähtis, ent tegelikult on nii, et seda abi ei hakata andma kohe ja mis veelgi olulisem, kõigil ei ole õigust seda saada.

Michael Cramer (Verts/ALE) – (DE) Austatud juhataja! On tore, et meil on nüüd kõigi transpordiliikide puhul reisijatel õigused, ent need õigused ei suuda varjata tõsiasja, et keskkonnasäästlik rongiliiklus on taas jäetud väga ebasoodsasse olukorda. Raudteeteevõtted maksavad iga läbitud kilomeetri eest raudtee kasutamise tasu, busside suhtes sama süsteemi ei kohaldata ja see on kasulik bussifirmadele. Raudteed on kaasatud heitkogustega kauplemise süsteemi, bussid seda ei ole, mis seab jällegi bussid paremasse ja rongid halvemasse olukorda. Kui rong hilineb üle tunni, makstakse 25% piletihinnast hüvitisena tagasi. Busside puhul on see aeg kaks tundi.

Kõik need eelised on vastuvõetamatud. Seepärast vajame ühtset käsitusviisi. Reisijate õigused peavad olema kõigi eri transpordivahendite puhul küll tagatud, kuid vajame ka õiglaseid pühitingimusi. Ei tohi olla nii, et üks reisija saab hüvitist kolme või viie tunni pärast, teine aga vaid tunni möödudes. Meil tuleb siin veel palju ära teha – ses suhtes ei ole tegemist hea kompromissiga. Ma ei mõista, miks keskkonnasäästlik rongiliiklus pannakse pidevalt ebasoodsamasse olukorda.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Austatud juhataja! Pärast lepitusmenetluse käigus toimunud keerulisi läbirääkimisi on jõutud keerulisele kokkuleppele, mis puudutab bussireisijate õigusi käsitleva määruse sõnastust. Kuigi määruse eelnõus käsitletakse vaid üle 250 km pikkustel marsruutidel pakutavaid regulaarveo teenuseid, kehtestatakse sellega ka uued eeskirjad ja parem kaitse bussireisijatele.

Reisijate jaoks on kõige kasulik aspekt tõenäoliselt nende õiguste määramine tühistatud või hilinenu teenuse puhul, sest sellega karistatakse vedajaid korralduslike möödalaskmiste eest kohustusega maksta tagasi kuni 100% piletirahast või hüvitada muu kahju kuni poole piletihinna ulatuses. Ainus küsimus, mida oleks võinud minu arvates

paremini lahendada, puudutab ajakavaga seotud erandeid, mis võimaldavad liikmesriikidel lükata selle direktiivi kohaldamine edasi kuni neljaks aastaks ja pärast seda pikendada seda aega erandkorras veel nelja aasta võrra. Kokku kaheksa aastat selle direktiivi rakendamiseks tundub mulle liiga pikk aeg.

Siim Kallas, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada austatud parlamendiliikmeid peamiselt heatahtlike märkuste eest.

Nüüd ootab meid rakendamise raske ülesanne. See katsumus seisab meil ees kõikide reisijate õigusi käsitlevate õigusaktide puhul. Õigusakti viimistlemine on meie jaoks loomulikult pikk protsess, ent arvan siiski, et saavutatud kompromiss võetakse ilmselt vastu mõnes tulevases dokumendis ja see on suurpärane algus. Teatavate bussireisijate õigusi puudutavate printsiipide kehtestamine sellises ulatuslikus valdkonnas on ka põhimõtte küsimus. Vaja on tõenäoliselt mõõdukaid kompromisse. Kõike tuleb veel viimistleda ja rakendada, kuid see on väga oluline algus. Ma loodan, et te hääletate selle määruse poolt.

Enikő Győri, nõukogu eesistuja. – (HU) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, lugupeetud Antonio Cancian, head kolleegid! Soovin lisada vaid kaks tähelepanekut ja kommenteerida tänast väga väärtuslikku arutelu. See arutelu tõi väga hästi välja raskused, mis tuli ületada Antonio Cancianil ning samuti meil nõukogus, volinikul ja ekspertidel. Ma ei usu, et see on bussireisijatele maailma parim lahendus, ent minu meelest on peamine küsimus, mille peame endale esitama, see, kas praegune olukord muutub pärast uue õigusakti jõustumist paremaks. Minu arvates saame vastata sellele küsimusele kindla jah-sõnaga – bussireisijad saavad kahtlemata endale tulevikus rohkem õigusi, isegi kui see ei ole täiuslik kompromiss.

Kompromiss tähendab keerulistes küsimustes kokkuleppele jõudmist. Seda oli märgata peaaegu kõigis sõnavõttudes. Küsimus oli selles, kus on see piir, mida ületades tagaksime reisijatele nii suured õigused, et need halvaksid suured majandussubjektid ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, kelle olukorral me püüame silma peal hoida. Samal ajal oli meil siiski väga suur tahtmine anda reisijatele täiendavaid õigusi. Mõistan väga hästi neid, kes käsitlevad seda küsimust puudega inimeste vaatenurgast. Usun, et astusime märkimisväärse sammu edasi ka ses suhtes. Mulle tundub, et see on üks eelnõu hästi läbi töötatud osa, ja ma loodan, et õigusakt toob nende inimeste, kahtlemata just nende inimeste jaoks kaasa edasimineku.

Tahaksin vaid lugupeetud parlamendiliikmetele meelde tuletada, et eesistujariigi Ungari mõtted seostuvad tugeva Euroopaga, Euroopa Liiduga, mis annab oma kodanikele täiendavaid õigusi ja seab nad alati oma tugeva poliitika keskmesse. Pealegi olen veendunud, et praeguse aruteluga selle õigusakti eelnõu üle saavad Euroopa Liidu kodanikud endale täiendavaid õigusi. Soovin tänada veel kord kõiki tehtud töö eest. Usun, et täna ei teki meil hääletamisel mingeid probleeme.

Antonio Cancian, raportöör. – (IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Tänaõnneks kõiki sõna võtnud parlamendiliikmeid, tahaksin ka mina väljendada oma veendumust, et tegemist ei ole kõige parema määrusega, kuid võttes arvesse nõukogu seisukohta, oli see ainus, mis oli võimalik saavutada.

See on tõesti tähtis küsimus, sest minu arvates oli nii transpordi- kui ka turismisektori jaoks – need on kaks valdkonda, mille eest vastutab turismi- ja transpordikomisjon – väga oluline leida ka selle transpordiliigi puhul tasakaal.

See on tasakaalustav õigusakt, milles arvestatakse ühelt poolt vajadusega kaitsta bussiliikluse sektoris tegutsevaid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtteid – teema, mida oleme

arutanud paari viimase tunni jooksul pikalt – ja teiselt poolt vajadusega kaitsta piiratud liikumisvõimega ja puudega inimeste, eakate pensionäride, ajutiselt piiratud liikumisvõimega inimeste ja kaitsetute reisijate õigusi üldiselt, et oleks ka vähem vaidlusi. See on tasakaal, mida me otsisime, ja loodetavasti oleme selle kõigi abiga ka leidnud.

Siim Kallase välja kuulutatud uuestisõnastamise puhul lähtutakse usutavasti mõttest koostada kõigi transpordivahendite kohta ühtne määrus. Ühtse transpordituru loomisega ei ole tõepoolest veel kaasnenud reisijate õiguste kaitseks kavandatud sobivaid meetmeid. Lugupeetud volinik, selle ühtse määruse kõrval loodan tõesti, et suudame luua nende eri transpordiliikide jaoks ühtse kontrolliasutuse, ühtse piletimüügi ja ühtse pileti.

Soovin tänada veel kord kõiki sõna võtnud parlamendiliikmeid, neid, kes seda teemat jälgisid – eriti variraportööre –, ja neid, kes osalesid innukalt lõplikes läbirääkimistes. Minu tänusõnad lähevad ka transpordi- ja turismikomisjonile ning sekretariaadi töötajatele, nõukogule – eeskätt eesistujariigi Belgia esindajatele – alahindamata Enikő Győrit, kes on täna siin koos meiega.

Kui lubate, tänaksin lõpetuseks Euroopa Komisjoni, volinik Kallast ja tema assistente edasiviiva töö eest, milleks nad olid alati valmis, ning Euroopa Parlamendi lepituskomitee töötajaid, kes olid väga oskuslikud ja professionaalsed – meie kodanike huvides tähtsate otsuste langetamisel on need hädavajalikud omadused.

Kokkuvõttes oli see hea proovikivi ja sellega saavutati Euroopa Parlamendi jaoks suurepäraseid tulemusi.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kell 12.00.

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Robert Dušek (S&D), kirjalikult. – (CS) Raportiga bussireisijate õiguste kohta püütakse kehtestada õigused, mida kohaldatakse kogu liidus kõikide eri transpordiliike kasutavate reisijate kaitseks. Nõukogu ei nõustunud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutega ja seetõttu tuli alustada niinimetatud lepitusmenetlust. Saavutatud kokkuleppe põhipunktid vastavad suures osas Euroopa Parlamendi esialgsetele ettepanekutele. Eriti tähtis on see, et määrust kohaldatakse kõikide kohalike ja piiriüleste regulaarvedude suhtes ja et liikmesriigid saavad kohaldada kuni kaheksa aasta jooksul regulaarveo teenuste ja mõne eriteenuse puhul erandeid. Õnnetuse korral on reisijatel õigus saada hüvitist, mis on inimese puhul kuni 220 000 eurot ja pagasi puhul kuni 1200 eurot. Peale selle peavad transporditeenuse osutajaid pakkuma õnnetuse korral elementaarset abi (toit, riided ja arstiabi) ja tagama kuni kaheksa ööks peavarju. Hilinemise korral, mis on pikem kui 120 minutit, või reisi tühistamisel peavad transporditeenuse osutajad andma reisijatele võimaluse kas reisi jätkata, marsruuti ilma reisijale lisakulude tekitamiseta muuta või piletiraha tagasi küsida. Kui see ei ole nende võimuses, peavad nad piletihinna hüvitama ja maksma lisaks pool pileti hinnast. Selle kokkuleppega kaitstakse ka puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigusi. Eeltoodud põhjustel toetan täielikult raporti vastuvõtmist.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Mina toetan bussireisijate õigusi käsitlevat kompromissi, millega kehtestatakse õigus transpordile, õigus pääseda ligi reisi puudutavale

teabele, bussiettevõtjate kohustus korraldada bussijuhtidele puudega inimesi käsitlev koolitus, õigus saada kahjustatud ratastoolide eest hüvitist, kõikide reisijate jaoks kaebuste käsitlemise mehhanism ning sõltumatud liikmesriigi asutused määruse jõustamiseks ja karistuste määramiseks.

Kõikide bussireiside puhul, mille pikkus on vähemalt 250 km, pakutakse puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele vajaduse korral konkreetset abi nii bussijaamades kui ka bussis ning võimalust võtta reisile tasuta kaasa saatjad.

Sätetest reisi puudutava teabe kättesaadavuse kohta ja bussijuhtide puudega inimesi käsitlevast koolitusest on eriti kasu pimedate ja nägemispuudega inimestele.

Võrdne juurdepääs transpordile on tähtis nende sõltumatust silmas pidades. Ilma võrdse juurdepääsuta transpordile ei saa puudega inimesed käia tööl, poes, osaleda kultuuriüritustel ega tegeleda oma harrastustega.

Kuigi dokument ei sisalda kõike seda, mida mina oleksin soovinud selles näha, tehakse selle toetamise ja puudega reisijate õiguste tugevdamisega minu arvates oluline samm selle poole, et Euroopa juhtkoerakasutajad saaksid reisida Euroopa Liidus võrdsetel alustel teiste kodanikega.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), kirjalikult. – (PL) Ma toetan seadusandlikku resolutsiooni lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb bussireisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004. Võttes arvesse selle transpordisektori pidevat kasvu, on minu arvates oluline kehtestada reisijate kaitseks terves Euroopa Liidus kohaldatavad õigused, mis sarnanevad teisi transpordivahendeid kasutatavate reisijate õigustega, ning samuti tagada võrdsed tingimused vedajatele olenemata sellest, millisest liikmesriigist nad on pärit või millise transpordiliigi teenust nad pakuvad. Arvestades sellega, et nende õiguste puhul keskendutakse eelkõige puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadustele, väärib see ettepanek meie toetust. On väga tähtis, et resolutsiooniga kehtestatakse hüvitise saamise õigus reisijatele, kes on saanud bussiõnnetuses vigastada. Need sätted tähendavad, et reisijatel on õigus hüvitisele õnnetuse põhjustatud surma või vigastuse ning pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral.

Artur Zasada (PPE), kirjalikult. – (PL) Soovin avaldada Antonio Cancianile tehtud töö eest tunnustust. Mul on hea meel, et suutsime lõpuks saavutada lepituskomitees kokkuleppe. Meie põhisavutus on loomulikult reisijate õigus saada õnnetuse korral hüvitist ja abi, tagatised reisijatele tühistamise ja hilinemise korral ning puudega inimestele ja piiratud liikumisvõimega reisijatele tagatud õigused. Nagu ma mainisin, on mul eriti hea meel selle üle, et dokumenti on kaasatud piiratud liikumisvõimega reisijad, ent samas tunnen ma antud juhul põhjendatult muret selle pärast, et näiteks lennureisijate puhul ei tea ei lennufirmad ega lennujaamad täpselt, millist inimest tuleks pidada piiratud liikumisvõimega reisijaks. Vedajate ja lennujaamade puudulike teadmiste tõttu on tavaline, et keeldutakse abiandmisest väikeste lastega üksi reisivatele emadele ja isadele. Seetõttu soovin öelda teile järgmist: meie töö ei lõppe pärast selle dokumendi hääletamist täiskogu istungjärgul. Meil on ka kohustus kontrollida, kas määrust kohaldatakse õigesti.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), kirjalikult. – (PL) Tahaksin avaldada siirast tänu raportööri raske töö eest, mis on olnud erakordselt tõhus. Seni pole meil olnud mingit tagatist bussireisijate nõuetekohase kaitse kohta – see oli ainus transpordiliik, mille puhul puudusid vastavad ELi eeskirjad. Üks tehtud muudatuste tagajärgi on see, et reisijatel

on õigus taotleda õnnetuse korral hüvitist. Veel on ülitähtis see, et vedajad tagavad puudega inimestele abi ja et puudega inimese saatja saab selle tagatise raames reisida vedaja kulul.

Ma ei hakka varjama tõsiasja, et võimalus osaleda aktiivselt ajaloo esimeses Lissaboni lepingu kohases lepitusmenetluses oli minule isiklikult erakordne katsumus. Hiliste õhtutundideni kestnud läbirääkimistel õnnestus meil koos Antonio Cancianiga suruda hääletusel läbi kompromiss, millega muudetakse need sätted kohustuslikuks vahemaade puhul, mis ületavad 250 kilomeetrit. Tuleks märkida – ja see on võrdlemisi tähtis märkus –, et määrusega on tagatud kaksteist põhiõigust, eriti puudega inimestele. Peaksime panema praegu suurt rõhku asjakohasele teavituskampaaniale, et tagada Euroopa Liidu kodanike teadlikkus õigustest, mis neil nüüdsest on.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Täna hääletatavat õigusakti bussireisijate õiguste kohta võib pidada tagasihoidlikuks. Pärast pikka vägikaikavedu saavutatud kompromiss on siiski parem kui mitte midagi. On kahetsusväärne, et ettepanekus võtta vastu määrus käsitletakse vaid selliseid riigisiseseid ja piiriüleseid bussireise, mis on vähemalt 250 km pikad. Näiteks Luksemburgi, Maltat ja Küprost ei puuduta see määrus seega üldse. Kahju on ka sellest, et õigusakt jõustub alles aastate pärast. Neli või isegi kaheksa aastat on pikk aeg oodata bussipeatuses uut õigusakti.

Saavutatud kompromissis leidub loomulikult ka head. Esialguses nõukogu seisukohas oli olenemata vahemaast reisijate põhiõigusi vaid kolm. Mul on hea meel, et lõplikus kompromissis on neid kaksteist ning et erilist tähelepanu pööratakse puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele. Määruse jõustumine teeb puudega inimeste jaoks bussiga reisimise lihtsamaks. Samas asetab määrus nad teiste reisijatega võrdsemasse olukorda.

Uue õigusakti jõustudes peavad liikmesriigid tagama, et eeskirju rakendatakse tõhusalt ja asjakohaselt. See ei ole mitte üksnes puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste, vaid ka meie teiste bussiga reisivate kodanike huvides.

Marian-Jean Marinescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Määrus, mida me täna hääletame, on märkimisväärne kordaminek, sest esimest korda kaitstakse bussireisijate õigusi seadusega. Pärast kaks aastat kestnud keerulisi läbirääkimisi on Euroopa Parlament ja liikmesriigid jõudnud kokkuleppele põhipunktides, millega tugevdatakse seda transpordivahendit kasutavate reisijate õigusi. Need hõlmavad õigust saada hüvitist reisi hilinemise või tühistamise ning pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral. Määrusega nähakse ette ka see, et ettevõtted peavad võtma vastutuse ja pakkuma õnnetuse korral abi. Puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste võrdset kohtlemist ja neile abi pakkumist ning samuti reisijate õigust saada teavet enne ja pärast oma reisi on käsitletud määruses põhiõigustena, mida kohaldatakse sõltumata reisi pikkusest. Määrusega ei kehtestata uusi tehnilisi nõudeid, vaid nõutakse, et vedajad võtaksid oma reisijate eest vastutuse.

Võtsime arvesse ka praegust majanduskliimat ja selle mõju kõnealuse määruse sihtrühmaks olevatele ettevõtetele ning nägime seetõttu ette nelja-aastase vabastusperioodi, mida on võimalik üks kord pikendada.

Kui see määrus 2013. aastal jõustub, aitab see minu arvates reisijate õigusi Euroopa Liidu tasandil ühtlustada ja tugevdada, sõltumata sellest, millise transpordivahendi reisija valib.

5. Õigusriigi põhimõtted Venemaal (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldus õigusriigi põhimõtete järgimise kohta Venemaal.

Annan sõna komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja nimel kõnelevale Enikő **Győri**le.

Enikő Győri, *nõukogu eesistuja*. – Lugupeetud juhataja! Paruness Catherine Ashtonil palvel esindab kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti algavas arutelus nõukogu eesistujariik Ungari. Paruness Catherine Ashton, nagu te võib-olla teate, on sel nädalal visiidil Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas.

Tahan teid tänada selle eest, et tõstasite küsimuse inimõiguste olukorrast ja õigusriigi põhimõtete järgimisest Venemaal. Hoolimata sellest, et president Medvedevilt tuli möödunud aastal mõningaid väga lootustandvaid märke, on inimõiguste tegelik olukord Venemaal ja eelkõige Põhja-Kaukaasia piirkonnas endiselt ülimalt problemaatiline. Aktivistide, juristide ja sõltumatute ajakirjanike vastane vägivald, nende tagakiusamine ja hirmutamise valmistavad meile sügavat muret.

Meie avalduse aluseks olevate juhtumite arv on vastuvõetamatult suur. Vene ajakirjanike Oleg Kašini ja Anatoli Adamtšuki ning keskkonnaaktivisti Konstantin Fetissovi vastu toime pandud jõhkrad rünnakud on ühed viimastest sündmustest, mis tuletavad meelde, millises ohtlikus ja hirmutavas õhkkonnas peavad ajakirjanikud, aktivistid ja inimõiguste kaitsjad Venemaal oma igapäevast tööd tegema.

Vaatamata kõige kõrgemal tasemel antud kinnitustele, tuuakse kurjategijaid kohtu ette ja mõistetakse süüdi harva. Inimõiguste kaitsjate suhtes toime pandud vägivallaaktide ja nende hirmutamise eest vastutusele võtmine – lubage mul paljude muude juhtude hulgast tõsta esile Natalja Estemirova, Anna Politkovskaja, Anastasia Baburova ja Stanislav Markelovi juhtumeid – on Venemaa kohtuorganite sõltumatusele ja tõhususele endiselt tõsine proovikivi. Kuniks need kuriteod lahendust ei leia, jääb valitsema karistamatuse õhkkond.

On siiski ka rõõmustavaid muutusi. Pean siinkohal mainima Moskva linnanõukogu otsust lubada korraldada näiteks artikli 31 toetuseks rahumeelseid ja korrapäraseid meelevaldusi, mis olid kuni möödunud aastani keelatud, või pidada nn raevu päeva. Meie väljendasime sellise otsuse üle heameelt. Samas saame jätkuvalt teateid rahumeelsete meelevaldajate, sealhulgas opositsioonijuhtide meelevaldsetest kinnipidamistest just neil samadel lubatud meelevaldustel, aga ka muudel üle riigi toimuvatel demonstratsioonidel. See paneb meid tõsiselt muretsema.

Kaasaegse ühiskonna arengu eeltingimuseks on sõna- ning kogunemis- ja ühinemisvabadus. Kõik need vabadused on talletatud ka Vene Föderatsiooni konstitutsioonis. Samuti moodustavad need osa kohustustest, mille Venemaa on võtnud ÜRO, OSCE ja Euroopa Nõukogu liikmena. EL palub tungivalt, et Venemaa täidaks oma lubadusi ja tagaks oma kodanikele kõnealused õigused.

President Medvedev on palunud oma alluvuses töötaval inimõiguste nõukogul uurida Mihhail Hodorkovski, Platon Lebedevi ja Sergei Magnitski juhtumeid. Väljendame selle otsuse üle suurt heameelt. EL ei ole salanud oma tõsist muret selle üle, kuidas nende juhtumite puhul toimiti.

President Medvedev on sageli võtnud sõna millegi vastu, mida ta ise nimetab Venemaal valitsevaks õiguslikuks nihilismiks. EL on valmis toetama Venemaa püüdeid saada sellest jagu, alustades kohtusüsteemi reformimisest. Oleme veendunud, et tõeliseks moderniseerimiseks on vaja kindlustada õigusriigi põhimõtete austamine ning nende võrdne ja õiglane kohaldamine kõikide suhtes. Seetõttu oleme oma moderniseerimispartnerluse keskmesse asetanud just õigusriigi põhimõtted.

Sellea seoses oleme tihedas koostöös presidendi ametkonna ja Euroopa Nõukoguga juba ette valmistanud konkreetseid sammud – näiteks tsiviil- ja kriminaalasjades edasikaebamise korra sisseseadmiseks Venemaal. Oleme valmis tegema Venemaaga koostööd nii selles kui ka uute korrupsioonivastaste projektide ja Haagi konventsioonide küsimuses.

Eriti murettekitav on Põhja-Kaukaasias valitsev olukord, mis vajab kiiret tegutsemist. Meil on hea meel uue majandus- ja sotsiaalarengu strateegia, samuti asepeaminister Aleksandr Hloponini jõupingutuste üle, kuid tsiviilelanikkonna vastu suunatud barbaarsetele terrorismiaktidele püsiva vastuse andmiseks tuleb veel palju enam ära teha. Tšetšeenias tegutsevate julgeolekujõudude jätkuv puutumatus ja karistamatus vaid suurendavad piirkonnas valitsevat ülekohtu ja terrorit ning on meie jaoks suureks mureallikaks.

Anname au kõigile neile, kes on kaotanud oma elu või langenud kallaletungi ohvriks oma ameti või töökspidamise tõttu, samuti neile julgetele, keda ei saa peletada eemale oma kodanikukohuse täitmisest ka säärases ebakindlas keskkonnas.

Kokkuvõttes ei ole praegune ülevaade kuigi rõõmustav. Kuid Venemaa inimõiguste olukorras on näha lootuskiiri. Sageli nullitakse need taandarenguga ära ning nendest üldiselt ei ole piisanud tegeliku edasimineku saavutamiseks, aga me ei tohi lasta end heidutada.

Märkimisväärne hulk Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendeid on oluline ajend Venemaa õigusruumi arenemiseks inimõiguste austamise poole. Me peame Venemaaga tõsist inimõigustealast dialoogi. Venemaale on see vastuvõetav ja mõistagi kasutab ta seda, et kritiseerida puudusi, mida ta ise ELis näeb. Me jätkame mainitud dialoogi. Teist võimalust ei ole.

György Schöpflin, *fraktsiooni PPE nimel*. – Austatud juhataja! Venemaad tundvad isikud teavad, et see, mida seal õigussüsteemiks peetakse, ei vasta tavapärastele õigusriigi põhimõtetele.

See mõjutab Venemaa suhteid nii ülejäänud maailma kui ka oma kodanikega. Järelikult peab Euroopa Liit Venemaaga suhtlemisel võtma arvesse mitmeid mitteõiguslikke tegureid, eelkõige poliitilist sekkumist, korrupsiooni ja aeg-ajalt ka vägivalda.

Venemaa ja lääneriikide vahelised suhted on seetõttu ebakindlad, rääkimata täielikust läbipaistmatusest ja vastutuse puudumisest. Mis puudutab Venemaa kodanikke, siis nende elus on rohkem meelevaldust ja vägivalda, kui on võimalik ühildada Euroopa Liidu võetud kohustusega kaitsta üldisi inimõigusi.

Püüded Venemaad ümber kujundada on jooksnud liiva, nii et Euroopa Liidul ei ole muud valikut kui leppida enda seaduslikkuse ja Venemaa seadusetuse vahelise veidra kooslusega.

Adrian Severin, *fraktsiooni S&D nimel*. – Lugupeetud juhataja! Poliitiliste otsuste sisu määratakse võimu jagamisega riigi ja ühiskonnaliikmete vahel, kusjuures otsustusprotsessi ennustatavus ja otsuste õige rakendamine tagatakse kohtunikonna aususe, kutseoskuste ja sõltumatusega.

Euroopa Liit ja Venemaa saavad olla partnerid vaid juhul, kui nende võimujagamise mudelid, otsustuskord ja kohtusüsteemid ühtivad. Säärane sobivus tuleb saavutada partnerluse, koostöö, üksmeele, vastastikuse usalduse ja koostöövõime arendamise, mitte kaitsva hoiaku, peapesu ja näpuga näitamisega.

Venemaa on Euroopa Nõukogu täieõiguslik liige ja on ühinenud Euroopa inimõiguste konventsiooniga. Järelikult on Euroopa Nõukogu pädev uurima demokraatia toimimist ja õigusriigi põhimõtete järgimist Venemaal. Seega peaks Euroopa Liit toetuma Euroopa Nõukogule, et saavutada koos Venemaaga ühine vabadusel, demokraatlikul turvalisusel ja õigusel rajanev ala.

Veelgi enam, kuna Euroopa Liit ise on liikumas Euroopa inimõiguste konventsiooniga ühinemise suunas, peaks ta kasutama oma tulevast positsiooni konventsiooniosalisena selleks, et kiirendada demokraatia ja õigusriigi valdkonnas suuremat sidusust ja koostegutsemisvõimet Venemaaga.

Aastaid tagasi, mil Euroopa Parlamendil oli vaid pisut rohkem võimu kui võitleval valitsusvälisel organisatsioonil, oli tal ainsate mõjuvahenditena võimalik kasutada nimepidi nimetamist ja häbistamist. Nüüd pärast Lissaboni lepingu jõustumist oleme me võimas poliitiline institutsioon. Sellega kaasneb suurem vastutus, pragmatism ja enesekontroll. Me ei tohiks lähtuda oma emotsioonidest. Me ei tohiks ka oma väärtustesse hooletult suhtuda. Meil ei ole lubatud olla üheaegselt nii prokurör kui ka kohtunik. Me ei tohiks tegutseda pelgalt väidete, kuulujuttude või eri huvirühmade soovide põhjal. Meie õiglase ja küpse käitumisega saavutatud usaldusväärsus, aga ka vankumatus ja avatus on parimad relvad Venemaaga peetavas dialoogis ajal, mil kodanikud on andnud meile korralduse edendada Venemaaga strateegilist partnerlust, mitte alustada uuesti külma sõda.

Kristiina Ojuland, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Lugupeetud juhataja! Meie arvates on Venemaa Euroopa Liidu jaoks oluline partner. Seetõttu ootame Venemaalt rahvusvahelisel tasandil võetud kohustuste täitmist ja omaenda kodanike põhiseaduslike õiguste järgimist.

Tõsiasi on see, et inimõiguste, kodanikuvabaduste ja õigusriigi põhimõtete rikkumised on saanud Venemaal tavaliseks. Ainuüksi möödunud aastal põhjustas ebaseaduslik tegevus ja laialt levinud korrupsioon 300 000 kodaniku väljarände Venemaalt. Raske on sellises olukorras kujutada ette nii välis- kui ka riigisiseste investeringute suunamist äritegevusse.

Vene võimud juurutavad silmnähtavalt põhiseadusevastast avalikku korda. Olukord Põhja-Kaukaasias on üks jäledamaid näiteid selle kohta. Venemaa konstitutsioon on aluseks mitmeparteisüsteemile, kuid tegelikult valitseb üheparteisüsteem koos jõuetu parlamendiga.

Tahan nõukogu esindajalt küsida, milliseid karistusmeetmeid ja sanktsioone rakendatakse nende Venemaa ametnike suhtes, kes vastutavad otseselt inimõiguste rikkumise ja õigusriigi põhimõtete moonutamise eest.

Euroopa Liit peab kolmandate riikide suhtes aetavas poliitikas olema järjekindel. Euroopa Liit satub halba valgusesse, kui me vaatame teatud riikide puhul mõnele tõsisele rikkumisele läbi sõrmede, aga samas määrame teistele riikidele samasuguste rikkumiste eest sanktsioone. Me ei saa normaalseid suhteid jätkata, kui Venemaal ei tehta konkreetseid edusamme. Me peame tõele näkku vaatama.

Werner Schulz, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Vaatamata oma suurepärasele konstitutsioonile ei ole Vene Föderatsioon ikka veel õigusriik, sest põhiseaduses sätestatu ja põhiseadusliku tegelikkuse vahel on tohutu lõhe. Kahjuks

pole täidetud kõige olulisemad nõuded toimivaks õigusriigiks – puuduvad sõltumatud kohtuorganid ja vaba ajakirjandus. Nagu keegi sarkastiliselt kommenteeris: „Parim Vene kohus asub Strasbourgis“. Tõsiasi on, et ligikaudu kolmandik Euroopa Inimõiguste Kohtusse esitatud kaebustest pärinevad Venemaalt. Vene kodanikud ei usalda oma kohtuid, mis mõistavad õigust väga harva. Seda näitab ka apellatsioonikaebuste vähenemine.

Riiki juhivad kaks juristi – president Medvedev ja peaminister Putin –, kes on korduvalt väljendanud kavatsust võidelda õigusliku nihilismiga. Kuid on selgunud, et nende sõnad, millele tavaliselt järgnevad täiesti vastupidised sammud, kajastavad vaid õiguslikku künismi. Ükski Venemaa kohus ei julge langetada otsust ilma kõrgema võimuga nõu pidamata. Säärane telefoniõiguse süsteem on tekitanud kohtunikud, kes ei ole enam sõltumatud ning keda huvitab pigem enda turvalisus ja edutamine kui õiglus. Ilmselge näide selle kohta on Mihhail Hodorkovski juhtum. Üks õigussüsteemis töötav isik ütles hiljuti, et kohtunik Danilkini otsus kirjutati talle ette ülevalt poolt. Mihhail Hodorkovski ja Platon Lebedevi uus süüdimõistmine on märk selle kohta, et Venemaa arusaam õigusriigi põhimõtetest on jäänud Gulagi ajastusse. Nagu nõukogude ajalgi oli poliitiline ladvik otsuse ette ära teinud.

Kontrollitud demokraatia käib käsikäes kontrollitud kohtusüsteemiga. Kuigi Venemaa kohtusüsteem on ehtne riiklik karistusaparaat, muutub see jõuetuks, kui tuleb lahendada poliitilistel põhjustel sooritatud kuriteod, võtta toimepanijad vastutusele ja mõista nende üle kohut. Ajakirjanike ründamise ja tapmisega on loodud hirmu ja rõhumise õhkkond.

Ka tingimused Venemaa vanglates on kohutavad. Üheks näiteks selle kohta on Sergei Magnitski juhtum. Sergei Magnitski oli jurist, kes paljastas korrupsioonijuhtumi ning vangistati seetõttu meelevaldselt ja süüdistust esitamata. Ta suri vanglas arstiabi puudumise tõttu jubedasse surma.

ELi ja Venemaa vaheline moderniseerimisleping osutub edukaks vaid juhul, kui see põhineb Venemaa juhtide ja elanike vahelisel moderniseerimislepingul. Sellega kaasnevalt tuleb tagada, et konstitutsiooniga ettenähtud kodanikuõigusi hakatakse lõpuks ometi austama, samuti täita Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) ning Euroopa Nõukoguga koos võetud kohustused.

Venemaa kontrollitud demokraatia peab muutuma arenevaks demokraatiaks. Selle olulised eeltingimused on vabad ja õiglasel riigiduum ja presidendi valimised, lihtsam ja Euroopa nõuetele vastav erakondade registreerimise kord ning õiglane valimiskampaania, millega antakse kõikidele kandidaatidele võrdsed võimalused ja ligipääs avalik-õiguslikele meediakanalitele.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Venemaa on ELi jaoks oluline partner mitmel rindel, kuid me ei saa teha nägu, et Venemaa on tõeliselt demokraatlik õigusriik. Ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate lahendamata mõrvad ning poliitilistel põhjustel peetavad alistuvate kohtunikega näidisprotsessid ütlevad minu arvates kõik. Miks siis sallitakse Venemaad Euroopa Nõukogu liikmena? See on väga hea küsimus.

Kahtlemata hindab Kreml kõrgelt seda, et rahvusvahelisel tasandil on seaduspäraseks tunnustatud riik, mida USA diplomaatilistes kanalites nimetatakse sisuliselt maffiaks, nagu selgub hiljuti WikiLeaksi kaudu lekitatud teabest.

Samas satub halba valgusesse Euroopa Nõukogu, mis suhtub endiselt leplikult Venemaa autoritaarsesse juhtimisse. Euroopa Inimõiguste Kohtus ootab lahendit 27 000 kohtuasja, mis on esitatud Venemaalt. Ometi võib selle kohtu Vene kohtunik kohustada Suurbritannia valitsust andma Suurbritannia vangidele hääleõigust. See mitte üksnes ei paljasta seda, kui

absurdne on Venemaa liikmelisus Euroopa Nõukogus, vaid näitab ka, miks Euroopa Nõukogu rahvusvahelisel areenil minu arvates üha enam eiratakse. Kahjuks arvavad selle tulemusena nüüd paljud britid, sealhulgas poliitikud, et Ühendkuningriigil on aeg vaadata üle oma liikmelisus kõnealusel organisatsioonis ja selle väga pealetükkivas kohtus.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud juhataja! Siinne parlament arvab, et võib teha Venemaale inimõiguste pärast peapesu. Parem oleks, kui ta kõigepealt siin Euroopa Liidus korra majja lööks. Charles Tannock näiteks mainis teisitimõtlejast ajakirjanikku ja WikiLeaksi internetilehe loojat Julian Assange'i, kelle tegevust ma just ei toeta. Teda on Ühendkuningriigis nädalaid kinni hoitud Rootsi täiesti mannetu ja naeruväärse väljaandmistootluse alusel ning on ilmne, et tegemist võib olla sammuga tema USAle väljaandmise suunas.

Tõepoolest, Julian Assange'i süüdistatakse kahe noore naise vägistamises, kusjuures üks neist esitas süüdistuse põhjusel, et vastastikusel nõusolekul toimunud suguühete ajal purunes kondoom. Teine süüdistas Julian Assange'i üllatuslikus vahekorras, mis leidis aset pärast seda, kui naine pärast vastastikusel nõusolekul toimunud esimest suguühet magama oli jäänud. Keda nad lollitada püüavad? On selge, et kui need kaks noort naist ei oleks tahtnud, et Julian Assange neid „vägistaks“, ei oleks nad pidanud ronima alasti tema voodisse! Neid ei ole keegi vägistanud. Neid on austatud. See näitab, milleni äärmuslik vabadus ...

(Juhataja katkestas kõneleja, kuid viimane jätkas sõnavõttu väljalülitatud mikrofoniga.)

Juhataja. – Lugupeetud kolleeg, arutluse all on Venemaa. Päevakorras on olukord Venemaal. Kahjuks ei saa me teemat arutelu keskel muuta.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (NL) Austatud juhataja! Meie tänase arutelu ajendiks on tõsiasi, et Venemaa juhid ja eelkõige president Medvedev on ise nii sageli rõhutanud õigusriigi põhimõtete tähtsust Venemaa moderniseerimisel.

Samas aga leiame me palju konkreetseid näiteid selle kohta, mis just säärast moderniseerimist takistavad. Pean silmas näiteks korrupsiooni, mis väidetavalt järjepidevalt süveneb, hoolimata sellest, et kehtestatud on uus hea korrupsioonivastane seadus, samuti Jukose juhtumit või opositsioonijuhtide ja Sahharovi auhinna laureaatidest inimõiguslaste korduvaid kinnipidamisi.

Venemaal väljakuulutatud moderniseerimine ei ole veel tegelikkuseks saanud. Arvestades seda, et me peaksime Venemaaga moderniseerimispartnerluse vallas koostööd tegema ning pidama läbirääkimisi uue ELi ja Venemaa vahelise lepingu üle, on minu arust uskumatu, et moderniseerimispartnerluse eduaruandes on õigusriigi põhimõtete ajakohastamisele pühendatud vaid viis lauset. Ühtlasi leian, et me peaksime ka omaenda teadmisi parandama.

Meie soov on nõuda õigusriigi põhimõtete edendamist ja seda me üheskoos ka teeme raportis, mille Euroopa Parlament Venemaa kohta koostab.

Knut Fleckenstein (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Mul on kahju, et praegune arutelu lisati päevakorda nii lühikese etteteatamisega, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ei saa siin kohal viibida. Viimaste kuude jooksul on paruness Catherine Ashton töötanud koos nõukoguga selle kallal, et parandada meie strateegiliste partnerite, sealhulgas Venemaaga, tehtava koostöö kooskõlastamist ELi sees. Arvestades tema püüdlusi saavutada kooskõlastatud seisukoht, leian, et Catherine Ashton osalemine käimasolevas arutelus oleks olnud mõistlik.

Ükski teine ELi strateegiline partner ei ole meile nii lähedal kui Venemaa, ei geograafiliselt ega ka ajaloolisi kogemusi silmas pidades. Seetõttu pakub Venemaa sisepoliitiline areng meile suurt huvi. Siinkohal tahan konkreetselt mainida töökava, mille on ühiselt koostanud Venemaa ja ELi moderniseerimispartnerluse koordinaatorid. Kõnealune ühine moderniseerimise töökava sisaldab olulisi meetmeid, millega toetatakse aktiivselt õigusriigi arendamist Venemaal. See on õige samm tagamaks, et meie partnerlusest saavad tegelikku kasu just kodanikud. Vene presidendi algatatud Venemaa moderniseerimine annab riigi rahvusvahelistele partneritele võimaluse alustada Venemaaga viljakat koostööd. Me peame selle võimaluse ära kasutama.

Nagu kolleegid juba mainisid, ei saa jätkusuutlik moderniseerimine põhineda üksnes tehnilisel arengul. Venemaa kaasaegne majandus tuleb rajada õigusriigi usaldusväärsetele põhimõtetele. Alles siis, kui kodanikud ja ettevõtjad saavad toetuda nimetatud põhimõtetele, julgevad nad teha uuendusi ja investeeringuid. Võtkem vastu Venemaa väljasirutatud käsi ja aidakem sel riigil moderniseeruda.

Jacek Protasiewicz (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Sarnaselt paljude juba sõna võtnud kolleegidega nõustun ma endastmõistetava väitega, et Venemaa on Euroopa Liidu strateegiline partner nii geopoliitilises, kui ka rahvusvahelise julgeoleku ja majandusküsimuste mõistes. Samuti pole mingi ime, et me oleme nii huvitatud oma kõige tähtsama naabri juures valitsevast olukorrast. Nüüd tuleb välja, et kõnealuses riigis ilmnevad mõned väga murettekitavad suundumused. Tahan viidata ühele hiljuti läbiviidud sotsiaaluuringule, mille kohaselt usub vaid 3% venelastest, et nad saavad mõjutada oma riigi poliitikat, 61% arvab, et nad ei saa oma õigusi tõhusalt kaitsta ja 82% on seisukohal, et võimuesindajad ei järgi Venemaal vastu võetud ja kehtivaid õigusakte. See on kurvastav olukord riigis, mille edusammud on meile nii olulised, kuid Euroopa ja Venemaa suhted ei tohiks mingil juhul piirduda üksnes majandusliku arengu ja majanduse moderniseerimisega. Tähtsad on ka inimõigused ja õigusriigi põhimõtted, millele me peaksime keskenduma oma teistegi naabrite, sealhulgas näiteks Valgevene puhul.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Leian, et ärivaldkonnas tehtava laiaulatusliku koostöö kõrval ja üleilmsete katsumustega silmitsi seistes on oluline – nagu juba mainitud – hoida õigusriigi põhimõtete teemat päevakorras kõikidel Venemaaga peetavatel kõnelustel.

Viimastel nädalatel oleme mitu korda arutanud Vahemere piirkonna stabiilsuse küsimust ja määratlenud selle, mida stabiilsuse mõiste ei hõlma. Nimelt ei sisalda see autoritaarseid struktuure. Ühtlasi tähendab see, et Venemaal ei saa stabiilsus rajaneda kohtute poliitilisel mõjutamisel ega ajakirjanike ja inimõiguste eest seisvate inimeste tagakiusamisel. Seega minu arvates on alati õige aeg kõnealust küsimust arutada.

Loodan, et suudame lähitulevikus algava praktilise suhtlemise käigus teha Venemaale selgeks, et õigusriigi põhimõtete kehtestamata jätmisega seab ta ohtu omaenda tulevikku.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

Tunne Kelam (PPE). – Lugupeetud juhataja! Venemaal on järjest mõrvatud kümneid sõltumatuid ajakirjanikke ja kodanikuühiskonna aktiviste – näiteks Anna Politkovskaja, Natalja Estemirova ja Sergei Magnitski –, kuid ühtki kuritegu ei ole lahendatud ja ühtki

mõrvarit ei ole antud kohtu alla. Kremli valitsust, kes ei ole nõus tagama õigust ja läbipaistvust, võib pidada nendes kuritegudes kaasosaliseks.

Eile purustas noor kohtunikuabi Natalja Vassiljeva Mihhail Hodorkovski kohtumenetlust ümbritsenud valede võrgu ja kinnitas, et otsust ei langetanud mitte kohtunikud, vaid see kirjutati neile ette kõrgemalt poolt.

Viisakeelu kehtestamine Sergei Magnitski ja teiste juhtumite eest vastutavatele ametnikele on üks meede, millega saab näidata, et ELil on õigusriigi põhimõtete ja läbipaistvuse edendamiseks Venemaal tõsi taga. See, et viisakeelu võimalus on teinud Vene võimud nii närviliseks tõendab, kui suurepäraseid võimalusi on ELil tegelikult olukorra muutmiseks.

Graham Watson (ALDE). – Austatud juhataja! Paljud meist siin parlamendis peavad Venemaad osaks suurest Euroopa rahvaste perest ja lootsid, et pärast Berliini müüri langemist võib näha Venemaad Euroopa Liidule lähenemas. Kahjuks pole nii läinud. Venemaa praegused juhid on valinud oma tee, mis valmistab palju meelegärmi nendele meie hulgast, kes soovivad Vene rahvale vabadust, demokraatiat ja õigusriiki.

Täna siin viibival volinikul on Venemaaga suhtlemisel rohkem kogemusi kui enamikul meist ja ta saab sealt kahtlemata oma elamused, aga ma loodan, et komisjon avaldab kõrgele esindajale survet kehtestada uus poliitika iga säärase riigi suhtes, mille juhid põlgavad järjekindlalt ära meile kallid väärtused. Kõnelgem ja kaubelgem nendega vastavalt vajadusele. Püüdkem arutada nendega inimõiguste küsimusi, mis on meie kohus, aga ärgem lubagem nende juhtidel pesta oma raha Euroopa pangandussüsteemis, harida oma lapsi meie koolides või ülikoolides või puhata meie puhkekeskustes. Kui me rakendaksime seda põhimõtet ühtmoodi kõikide maailma autoritaarsete juhtide suhtes, hakkaksime liikuma millegi sellise suunas, mida saaks nimetada eetiliseks välispoliitikaks.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – Lugupeetud juhataja! Ühinen kolleegidega, kes väidavad, et me vajame nutikaid meetmeid inimõigusi rikkuvate autoritaarsete režiimidega toimetulemiseks.

Tahan küsida siin viibivatelt nõukogu ja komisjoni esindajatelt, kas nad on valmis kohaldama inimõiguste rikkujate suhtes meetmeid viisil, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2010. aasta resolutsioonis. Selles nõuti varade külmutamist ja viisakeelu kehtestamist nende 60 ametniku suhtes, kes on segatud Venemaa vanglas kahjuks surnud Sergei Magnitski asjasse.

Kas on olemas üks või kaks julget välisministrit – või suisa Catherine Ashton esindajat –, kes hakkaksid sellega tegelema, ning kui osutub tõeks, et kohtunik Viktor Danilkin kirjutas Mihhail Hodorkovski ja Platon Lebedevi asjas langetatud otsuse Moskva linnakohtust saadud otseste juhiste alusel, siis kas niisugune kohtunik satuks nende musta nimekirja?

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Austatud juhataja! Venemaa on üks Euroopa Liidu kõige olulisemaid ja stabiilsemaid partnereid. Tegemist on riigiga, kus demokraatial ei ole kuigi pikka traditsiooni ja võib öelda, et Venemaa alles harjub demokraatliku riigikorraga. Me ei tohi unustada ka, et see riik heitleb endiselt väsimatu islami terrorismiga ja seetõttu on julgeolekujõudude ühiskondlik positsioon tähtsam kui siin. Sellest lähtuvalt tuleb sagedast kõrvalkaldumist meie jaoks tavapärase riigi demokraatliku toimimise normidest hinnata põhimõtteliselt ja delikaatselt. On hea arutada meie Vene sõpradega tõsiselt kõiki meile muret valmistavaid küsimusi, mis seonduvad sellega, kuidas Vene võimud riiki juhivad. Kuid dialoog peab olema asjalik, seda tuleb pidada partnerluse vaimus ja selle eesmärgiks peab olema pigem püüde parandada demokraatliku süsteemi toimimist Venemaal kui

üleilmse demokraatia isehakanud kaitsja näpuga vibutamine. Pidagem läbirääkimisi Venemaaga kui sõbraga õigesti, avatult ja viisakalt. Oleme ju ühiselt huvitatud rahust, harmooniast ja heaolust Euroopas.

Indrek Tarand (Verts/ALE). – Lugupeetud juhataja! Minu arvates on Werner Schulz koostanud resolutsiooni, mis on väga hästi põhjendatud ja milles tehakse õiged järeldused. Kuid ma ei ole veendunud, et sain Knut Fleckensteini mõttest õigesti aru. Kuigi ma kodukorra alusel enam küsimusi esitada ei saa, tahan talt siiski küsida järgmist. Kas ta tegi ettepaneku resolutsiooni mitte toetada või väljendas ta vastupidist ehk seda, et sotsialistid toetavad täielikult selle vastuvõtmist kohe praegu?

Knut Fleckenstein (S&D). – Austatud juhataja! Palun vabandust, ma ei kuulanud.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Indrek Tarand (Verts/ALE). – Lugupeetud juhataja! Ma ei saanud aru, kas Knut Fleckenstein soovitas meil Werner Schulzi ja teiste koostatud resolutsiooni toetada või kutsus ta üles seda praegusel osaistungjärgul mitte vastu võtma?

Knut Fleckenstein (S&D). – Lugupeetud juhataja! Jah, ma hääletan resolutsiooni poolt.

Enikő Győri, nõukogu eesistuja. – Austatud juhataja! Esiteks, tahan tänada kõiki parlamendiliikmeid arutelu käigus tõstatatud asjakohaste küsimuste eest.

Jagan täielikult muret, mida paljud teist siin väljendasid. Leian, et Euroopa Liit tervikuna peab jätkama nende mureküsimuste tõstatamist meie Vene partnerite ees kõikidel tasanditel. Me ei tohiks häbeneda otse kõnelda, kui on tõelisi ja konkreetseid probleeme, millele tähelepanu juhtida. Kui soovime tegutseda strateegiliste partneritena – ja ma leian, et me oleme Venemaaga strateegilised partnerid –, peame ühtlasi olema valmis tegelema keeruliste teemadega.

Praeguse arutelu käigus rõõmustas mind eelkõige kaks asja. Esiteks, keegi ei kahelnud tõsiasjas, et Venemaa on Euroopa Liidu jaoks tähtis strateegiline partner. Teiseks, siin saalis valitses üldine üksmeel selles, et moderniseerimine ning täieliku demokraatia ja õigusriigi põhimõtete kehtestamine ei ole Venemaal veel lõpule jõudnud, vaid demokraatia toimimisega on seal veel palju probleeme.

Kindlasti juhin kõrge esindaja tähelepanu kõikidele siin tõstatatud küsimustele, et me saaksime kasutada mitmesuguseid meie käsutuses olevaid vahendeid. Olen veendunud, et Venemaa valitsuse eelseisev 24. veebruaril toimuv visiit Brüsselisse annab meile hea võimaluse korrata oma muret.

Venemaa on välisasjade nõukogus pidevalt päevakorras. Võib-olla teate, et möödunud aastast alates on üks Euroopa Ülemkogu kohtumine pühendatud strateegiliste partneritega seotud probleemide arutamisele. Esimest – ja viimast – korda leidis see aset 2010. aasta septembris ning ma arvan, et Herman Van Rompuy korraldab samasuguse kohtumise ka käesoleva aasta jooksul.

Nüüd vastan mõnele konkreetsele küsimusele, mis parlamendiliikmed mulle esitasid. Esiteks, Heidi Hautala küsimusele inimõiguste kohta vastan, et kõrge esindaja võtab Euroopa Parlamendi 2010. aasta detsembri resolutsiooni väga tõsiselt. Sergei Magnitski ja Veera Trifonova surmajuhtumeid eeluurimisvanglas tuleb nõuetekohaselt uurida ja mõistagi pöörab välisasjade nõukogu sellele erilist tähelepanu. Me jätkame nii selle küsimuse kui ka muude küsimuste tõstatamist kõikidel tasanditel, mitte üksnes kaks korda aastas

toimuvatel inimõigustealastel konsultatsioonidel, vaid ka tippkohtumistel ning nõuame, et Venemaa täidaks rahvusvahelisel areenil antud lubadusi. Kõik piiravate meetmetega seotud otsused peab langetama nõukogu. Sääraseid meetmeid tuleb rakendada targalt kindlate tõendite põhjal. Kõigepealt nõuame endiselt, et Venemaa kindlustaks nõuetekohase uurimise.

Ria Oomen-Ruijtenile ütlen, et inimõigused on uue lepingu üle peetavate läbirääkimiste keskne teema ja neile juhitakse tähelepanu mitmel rindel. Kinnitame teile, et ELi ja Venemaa kohustust järgida inimõigusi, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate inimeste õigusi, kajastatakse kõnealusel lepingus väga selgelt ja see moodustab tõepoolest tulevase lepingu põhiosa.

Lõpetuseks võtan lühidalt kokku mõned eelnevalt tehtud märkused. Õigusriigi põhimõtted ja kohtuorganite sõltumatus peavad endiselt moodustama lahutamatu osa praegustest Vene Föderatsiooni moderniseerimisalastest jõupingutustest. Euroopa Liit peab olema valmis Venemaad tema püüdlustes toetama. Sõna- ning kogunemis- ja ühinemisvabadus on vundament, millel püsivad kõik demokraatlikud läneriigid. Venemaa peaks täitma Euroopa Nõukogu, ÜRO ja OSCE liikmena võetud õiguslikke kohustusi.

Põhja-Kaukaasia piirkond valmistab meile jätkuvalt sügavat muret. Me peame õhutama Venemaad otsima sellele piirkonna alalisele probleemile püsivat lahendust. Oluline on mitte unustada, et hoolimata paljudest meile muret valmistavatest küsimustest ja mitmetest katsumustest, millega Venemaa praegu silmitsi seisab, on olnud ka rõõmustavaid muutusi. Me peame võtma president Medvedevit sõnast ja jätkama Venemaaga tõsist inimõigustealast dialoogi. Me peame olema vastavate juhtumite suhtes valvsad ja jälgima väga tähelepanelikult Venemaal toimuvat.

Suur tänu väärtuslike märkuste eest! Kõrget esindajat teavitatakse teie arvamusest nagu kord ja kohus.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeva, 17. veebruari 2011. aasta keskpäeval.

(Istung katkestati kell 11.45 ja seda jätkati kell 12.00.)

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Cristian Dan Preda (PPE), kirjalikult. – (RO) Rahvusvahelises ajakirjanduses on põhjalikult kajastatud Mihhail Hodorkovski juhtumit ja tegelikult paistavad kõik märgid näitavat, et seda lugu on poliitilistel eesmärkidel ära kasutatud. Kohtunik Danilkini pressiesindaja hiljutised avaldused toovad selgelt esile selle, et Venemaa kohtusüsteem ei ole sõltumatu. Teisest küljest on oluline toonitada, et tegemist ei ole ühekordse juhtumiga. Vastupidi, Venemaal tegutsevad valitsusvälised organisatsioonid teatavad korrapäraselt, et kõnealusel riigis ei täideta õiglase kohtupidamise nõudeid. Lisaks palus Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee 2010. aasta septembris Moskva võimudel viia ellu reformid, millega tagatakse kohtusüsteemi sõltumatus, ja lõpetada juristide tagakiusamine. Lõpetuseks, oluline on tõsta esile kriitilist olukorda Põhja-Kaukaasias, piirkonnas, kus valitseb karistamatuse õhkkond ja, mis hoopis hullem, kus ohvrid kardavad end kaitsta, peljates, et satuvad nii veelgi suuremasse ohtu. Kui Vene võimud tahavad näidata oma usaldusväärsust, deklareerides, et kavatsevad austada õigusriigi põhimõtteid, peavad nad ilmselgelt senisest rohkem pingutama.

Traian Ungureanu (PPE), kirjalikult. – President Medvedevi ja peaminister Putini valitsemistavad ei vasta õigusriigi põhimõtetele. Enam kui kümme aastat on Vladimir Putin ja Dmitri Medvedev sallinud ning ilmselt ka kaitsnud tohutut hulka kuritarvitusi ja roimasid, kaasa arvatud näidisprotsesse, ajakirjandustsensuuri ja poliitilisi mõrvu.

Venemaal valitsev koletu seadusetus ei tulene üksikisikute kuritegevusest. Tegelik probleem seisneb selles, et riik toetab seadussetust. Ei Vene kohtusüsteem ega õigupoolest ka Vene riik ole kunagi arutanud kuritegusid, mis on toime pandud ajakirjanike, inimõiguslaste või nende isikute suhtes, kes on andnud vihje sõjaväes või kohtunike hulgas toimunud seadusrikkumiste kohta. Venemaal valitsevat seadussetust on liiga kaua peetud juhuslikuks või riigi kontrolli alt väljas olevaks probleemiks.

ELi poliitikas tuleks Vene võime pidada vastutavaks kokkumängu eest kuritegeliku elemendiga. Viimased arengusuunad paistavad näitavat, et teine Mihhail Hodorkovski protsess peeti kõrgetel ametikohtadel olevate poliitikute käsul. Kohtuväline süüdimõistmine on Vene riigiparatuuris saanud juba traditsiooniks. ELi poliitika raames tuleks seda laiduväärset tegevust uurida.

ELi tavapärase leebe ilukõne ei ole asjakohane. See tuleks asendada otsustava poliitikaga, millega kaasnevad usutavad hoiatused selle kohta, et edasiseks koostööks Venemaaga on vaja Venemaa õiguskaitseüsteemi viivitamatut parandamist.

Krzysztof Lisek (PPE), kirjalikult. – (PL) Oma ametiaja alguses lubas Dmitri Medvedev venelastele nn. seaduste diktatuuri ja täielikku demokraatiat. Venemaa president on arvatavasti teadlik tõsiasi, et tema riigil on raskusi õigusriigi põhimõtteid järgiva demokraatia rajamise ja üleilmsetele katsumustele reageerida suutva kaasaegse majanduse loomisega. Hiljutised sündmused Venemaal, eelkõige arvukad rünnakud ajakirjanike ja sõltumatute valitsusväliste organisatsioonide esindajate vastu, samuti Mihhail Hodorkovski süüasjas langetatud kohtuotsus näitavad, et on alust kahelda, kas õilsalt kõlavaid nõudmisi esitades ka tegelikult mõistetakse, mis on inimõigused ja põhivabadused. Mitmes suhtes vaieldavaks võib pidada sedagi, kas Venemaa täidab rahvusvahelisel tasandil võetud kohustusi. Lahendamata konfliktid Mägi-Karabahi, Transnistria ning Abhaasia ja Lõuna-Osseetia piirkondades tuleks esimesel võimalusel lõpetada kooskõlas rahvusvahelise õiguse ja Venemaa võetud kohustustega. Venemaa peab tingimusteta täitma 2008. aastal Venemaa, Euroopa Liidu ja Gruusia vahel sõlmitud lepingu tingimusi. Eelkõige peab ELi järelevalvemissiooni esindajatel olema Gruusias tagatud ja piiramatult juurdepääs Gruusia Abhaasia ja Lõuna-Osseetia piirkondadele, et kindlustada seal rahu ja stabiilsus.

Indrek Tarand (Verts/ALE), kirjalikult. – Paistab, et paljud mõistavad sõltumatute kohtute, demokraatia jäljendamise, sõnavabaduse ja õigusriigi põhimõtetega seonduvat probleemi. Pealegi peaks EL teadma, kuidas säärast probleemi ära tunda. Sellegipoolest tundub imelik, et samal ajal soovivad osad liikmesriigid tallata jalge alla ühised arusaamad ja isegi lepingud, näiteks ELi ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP. *Ceterum censeo* – Prantsusmaa otsustas müüa Venemaale Mistral klassi sõjalaeva. Me arvame, et kunagi kahetseb ta seda tegu siiralt.

ISTUNGI JUHATAJA: ROBERTA ANGELILLI*asepresident***6. Vastuvõetud teksti parandused (vt protokoll)**

***

Philip Bradbourn (ECR). – Austatud juhataja! Loodetavasti suudan ma ennast selles müras kuuldavaks teha. Ma tahan teada, kas te saate mulle öelda, millal võetakse Euroopa Parlamendis midagi ette selleks, et parlamendiliikmed ei peaks pidevalt läbima liftide ning nende kabinetide ja siinse istungisaali vahelist kadalippu, kus inimesed – kas lobitöö tegijad, assistendid või kes iganes – neid kõnetavad, püüdes ajal, mil me suundume istungisaali hääletamisele pista meile pihku lõputut hulka dokumente. Lugupeetud juhataja, see koht siin hakkab meenutama pigem tudengite ametiühinguid kui Euroopa Parlamenti ja ma loodan, et te astute samme sellele lõpu tegemiseks.

Juhataja. – Tänan ettepaneku eest, austatud härra Bradbourn. Edastame teie tähelepanekud kvestoritele, et nad saaks võtta vajalikke meetmeid.

7. Kodukorra tõlgendamine (vt protokoll)**8. Hääletused**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

8.1. EÜ ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vaheline kaubandus-, arengu- ja koostööleping (A7-0018/2011, Eva Joly) (hääletus)

8.2. ELi, Islandi, Liechtensteini ja Norra vahelised lepingud (finantsmehhanismid aastateks 2009-2014 ning teatavate kalade ja kalatoodete ELi importimine aastatel 2009-2014) (A7-0372/2010, Maria Eleni Koppa) (hääletus)

8.3. Euroopa Ühenduse ja Brasiilia vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping (A7-0004/2011, Silvia-Adriana Țicău) (hääletus)

8.4. Leping Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel 2007.-2013. aastaks loodud Välispiirifondi lisaeeskirjade kohta (A7-0007/2011, Wim van de Camp) (hääletus)

8.5. Liechtensteini ühinemine ELi, EÜ ja Šveitsi vahelise lepinguga, mis käsitleb Šveitsi ühinemist Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (A7-0008/2011, Carlos Coelho) (hääletus)

8.6. Liechtensteini ühinemine EÜ ja Šveitsi vahelise lepinguga, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse eest vastutava riigi määratlemist (A7-0013/2011, Monika Hohlmeier) (hääletus)

8.7. ELi ja Brasiilia vaheline tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0011/2011, Monica Luisa Macovei) (hääletus)

8.8. ELi ja Brasiilia vaheline diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (A7-0010/2011, Ioan Enciu) (hääletus)

8.9. Teenuste direktiivi rakendamine (A7-0012/2011, Evelyne Gebhardt) (hääletus)

8.10. Bussireisijate õigused (A7-0020/2011, Antonio Cancian) (hääletus)

8.11. Uute väikeste tarbesõidukite heitenormid (A7-0287/2010, Martin Callanan) (hääletus)

8.12. Tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (A7-0021/2011, Klaus-Heiner Lehne) (hääletus)

8.13. Toiduainete radioaktiivne saastatus (A7-0001/2011, Ivo Belet) (hääletus)

- Pärast Klaus-Heiner Lehne raporti (A7-0021/2011) ja enne Ivo Belet' raporti (A7-0001/2011) hääletust:

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Tahan märkida, et see hääletus toimus väga ruttu pärast eelmist hääletust ja seetõttu tahan, et protokollis oleks kirjas, et annan vastuhääle. Kuigi mul ei õnnestunud hääletada, olen vastu.

Lisaks tahan juhtida Euroopa Parlamendi tähelepanu sellele, et Euroopa patenti käsitleva otsuse ettepanek sõltub Euroopa Kohtu lahendist, mis peaks tehtama 8. märtsil. Seetõttu kavatsesin ma teha ettepaneku, et Euroopa Parlament lükkaks hääletuse Euroopa patendi üle edasi, kuni Euroopa Kohus on langetanud otsuse keelekorraldusega seonduvas kohtualluvuse küsimuses.

Palun see protokollida.

– Enne muudatusettepaneku 33 hääletust:

Ivo Belet (PPE). – Lugupeetud juhataja! Tegemist on Michèle Rivasi algatusel tehtud suulise muudatusettepanekuga kahju hüvitamise kohta põllumajandustootjatele. See on sõnastatud alljärgnevalt: „Komisjon esitab hiljemalt märtsis 2012 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande mehhanismi, millega hüvitatakse kahjud põllumajandustootjatele, kelle toiduained on saastatud üle lubatud piirmäärade ja kes ei saa neid turustada, asjakohasuse kohta. Selle mehhanismi aluseks peaks olema põhimõte, et saastaja maksab. Aruandele lisatakse vajaduse korral õigusakti ettepanek sellise mehhanismi kehtestamiseks” . See on viie fraktsiooni ühisettepanek.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

Juhataja. – Sellega on hääletus lõppenud.

9. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Raport: Evelyne Gebhardt (A7-0012/2011)

Clemente Mastella (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Detsembris 2006 jõustunud teenuste direktiivi eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele ning kaotada protektsionistlikud piirangud, meelevaldsed takistused ja kõik diskrimineerivad eeskirjad.

Igal juhul on Euroopa Parlament alati nõudnud, et käsitletavat direktiivi ei kasutataks ettekäändena ohtlikuks dereguleerimiseks ja sektori liberaliseerimiseks ega kahjustataks niimoodi töötajate õigusi. Kaotati päritolumaa põhimõte, mille suhtes kardeti, et see soosib sotsiaalset dumpingut ja asendati see sihtriigi põhimõttega.

Hääletasin raporti poolt, sest selles pannakse erilist rõhku põhjendamatutele viivitustele ja tõrgetele, mis on tekkinud direktiivi rakendamisel liikmesriikides, samuti mitmetele selle tõlgendamise ja kohaldamisega seotud probleemidele. Lõpetan nüüd, lugupeetud juhataja, kuna sellises olukorras kõnelemine on päris raske.

Adam Bielan (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Euroopa teenusteturu väljaarendamine on üks olulisim tingimus Euroopa Liidu majanduskasvu hoogustamiseks. Seetõttu on väga rõõmustav, et Euroopa Parlament uurib põhjalikult, kuidas teenuste direktiivi rakendatakse. Täiendavad meetmed Euroopa teenusteturu nõuetekohase arendamise toetamiseks on samuti keskse tähtsusega. Meie peamine eesmärk oli lihtsustada teenuste osutamist kogu Euroopas. Sellest tulenevalt tekitab meis muret tõsiasi, et mõned liikmesriigid kipuvad võtma vastu ja kohaldama õigusakte, mis direktiivi sätete järgi ei ole mingil moel põhjendatud. Nii tekitatakse kunstlikud takistused teenusepakkujate tegevusele.

Praegu luuakse koguni 90% uutest töökohtadest teenuste sektoris. Seetõttu leian, et tõhusalt toimiv direktiiv on oluline tingimus ühtse turu arendamiseks ja tähtsaim Euroopa majandusvaldkonnas elluviidav projekt. Seega on mul hea meel, et direktiiv on hakanud andma märgatavaid tulemusi, näiteks saame liikmesriikidest hulgaliselt teateid õigusaktides tehtavatest muudatustest.

Claudio Morganti (EFD). – (IT) Austatud juhataja! Andsin kindla veendumusega vastuhääle teenuste, või teise nimega Bolkensteini, direktiivi vastuvõtmisele ja kohaldamisele. Direktiivi eesmärgiks oleks pidanud olema konkurentsi suurendamine Euroopas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengu toetamise kaudu.

Kahjuks aga tundub, et tegelik siht oli väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kurnamine ja ründamine. Itaalias on tõeliselt tugevaid teenusevaldkondi, näiteks randade kontsessioonid, millesse omanikud on investeerinud kogu oma vara ja mille nimel nad on toonud suuri ohvreid. Nüüd on nad selle direktiivi tõttu kõigest ilma jäänud.

Me ei tohiks kehtestada süsteemi, mis toob kaasa olukorra, kus bürokraatlik Euroopa ning suured kontsernid ja rahvusvahelised äriühingud ihkavad Itaalias laiali valguda ja meie ettevõtteid üle võtta. Me ei saa seda lubada ning ma seisan nende väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega õlg õla kõrval ja kaitsen neid, et hoida Itaalia traditsioone ja tugevaid külgi.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Austatud juhataja! Praegu kehtiva teenuste direktiivi järgi peavad kõik ELi liikmesriigid kaotama bürokraatlikud takistused ja muutma ettevõtjate elu lihtsamaks. Kahjuks on direktiivi rakendamine venima jäänud. Põhilised probleemid on suutmatuse järgida direktiivi reguleerimisala, ühtsete kontaktpunktide loomise viibimine, puudused halduskoostöös ja lahknevused vastastikuse hindamise menetluse kohaldamisel. Minu toetuse pärvinud raportis peetakse ühtsete kontaktpunktide kiiret loomist väga

oluliseks. Nende kaudu saab tegeleda kõigea, mis on vajalik piiriüleste teenuste osutamiseks, samuti anda kergesti mõistetavat teavet konkreetsetes riigis kehtivate vorminõuete ja rakendatavate haldusmenetluste kohta. Teenused moodustavad kuni 40% liidu sisemajanduse koguproduktist. Ebavajalike takistuste ja viivituste kaotamisega saaks aidata märkimisväärselt kaasa konkurentsivõime parandamisele ja uute töökohtade loomisele.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Lugupeetud juhataja! Leian, et teenuste direktiivi hindamine on andnud meile hea võimaluse kontrollida, kas direktiiviga tõesti soositakse teenuste sektori paremat arengut ja kas liikmesriigid rakendavad direktiivi sätteid nõuetekohaselt. Oluline on, et kõikides direktiivi rakendamise etappides valitseks üldine nõusolek, et direktiiv ei tohiks hõlmata avalikke teenuseid, vaid peaks tagama sotsiaalsed õigused ja olema kooskõlas tööõiguse nõuetega.

Komisjon ja liikmesriigid peavad ilmselgelt oma jõupingutusi tõhustama, et seada liikmesriikides sisse head ühtsed kontaktpunktid. Selleks tuleb eraldada piisavad vahendid, et kindlustada neis keskustes pakutava teabe kvaliteet ja kättesaadavus.

Daniel Hannan (ECR). – Lugupeetud juhataja! Euroopa Liidu algusaegadest peale on vääriti mõistetud seda, mida me peame silmas kaubandus- ja teenindussfääri vabaturu all.

Kui minu valijad hääletasid 1975. aastal EMÜ liikmesuse poolt, tähendas ühisturg nende arvates toodete vastastikust tunnustamist. Kui te võite Ühendkuningriigis müüa pudelis mineraalvett, peaks teil olema luba müüa sama vett ka Prantsusmaal, Saksamaal või Itaalias ja vastupidi. Tegelikult aga selgus, et see tähendab standardite kehtestamist – et „mineraalvesi peab sisaldama neid alljärgnevatid mineraale ja mitte neid“, et „kogus ei tohi ületada x-i ega olla väiksem kui y“ jne. Nii võib juhtuda, et toote, mida ei kavatsetud kunagi hakata välja vedama, võib selle enda päritoluriigis tunnustada õigusaktidele mittevastavaks.

Oleme seda ikka ja jälle näinud nii kaupade kui ka teenuste puhul. Tarbijate valiku suurendamise asemel on seda hoopis piiratud, kusjuures sageli on piirangute kehtestamise eestvedajaks kuskilt Euroopa Liidust pärit üks konkreetne tootja, kes juhtumisi vastab niikuinii tervele hulgale nõuetele ja kes näeb ELi õigusaktides võimalust jätta oma kulud konkurentide kanda. Seetõttu väheneb meie osa maailma sisemajanduse koguproduktist jätkuvalt ning nii on minu kodumaa aheldanud end ühe kitsa ja piiratud piirkondliku bloki külge.

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja! Mäletan seda, kui palju vasturääkivusi sisaldas teenuste direktiiv ajal, mil see käis siit Euroopa Parlamendist eelmise koosseisu ametiajal esimest korda läbi. Samuti mäletan ma kaubandus- ja teenuste raporti raportöörina isiklikult, milline tohutu poleemika tekkis, kui ma kõnelesin vajadusest anda vabaks mitmeid teenused – finants-, tervishoiu-, haridus- ja veeteenused –, et pakkuda tarbijatele suuremat valikut ja paremat teenindust selle asemel, et jääda lootma vanadele riigi monopolidele, mis üsna sageli olid maksumaksjate rahakotist alarahastatud.

Me oleme siin määratlenud üldist majandushuvi pakkuvad teenused, justnagu ei kehtiks samad eeskirjad, mis tagavad meile suurepärase valiku kaubanduskeskustes või muude teenuste puhul, vee-, haridus- ja tervishoiuteenuste suhtes. On aeg loobuda 30 aasta tagusest poliitikast, mil teatud teenuseid sai pakkuda vaid riik. Tagajärjeks on see, et neid teenuseid on alarahastatud ega ole korralikult osutatud. Liikugem kogu ELis ja maailmas laialdasema teenuste liberaliseerimise suunas.

Raport: Antonio Cancian (A7-0020/2011)

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Tahan selgitada, miks jäi suurem osa Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioonist selle direktiivi üle hääletamisel erapooletuks. On hea, et me oleme teinud otsuse ja peame kinni puudega inimeste õigustest. Kuid see kehtib üksnes suurte vahemaade puhul. Paljud muud punktid ei vääri Euroopa direktiivi. Näiteks seetõttu, et direktiiv hõlmab vaid neid bussireise, mis on pikemad kui 250 kilomeetrit, ei kehti see paljudes riikides. Reisijaõigused puuduvad Küprosel, Maltal ja Luksemburgis, nagu ka mõnes muus liikmesriigis, kus ei ole üle 250-kilomeetriseid bussiliine. Inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumine on Euroopa üks keskseid põhimõtteid. Nüüd jäävad kaitseta vaesemad reisijad, sest osades liikmesriikides ei ole reisijate õigusi sätestatud. Seepärast jääme erapooletuks. On ka rõõmustavaid tahke, kuid samuti palju negatiivset, mis ongi meie erapooletuse põhjus.

Clemente Mastella (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Komisjon esitas 2008. aastal selle määruse ettepaneku eesmärgiga näha ette uued kogu Euroopas kehtivad bussireisijate õigused, mis sarnaneksid muude transpordivahendite reisijate õigustega. Nii tagatakse, et kõikides liikmesriikides kehtivad vedajatele ja eri transpordiliikidele võrdsed konkurentsitingimused. Selleks, et jõuda täna hääletusele pandud dokumendini tuli nõukoguga pidada pikki ja keerulisi läbirääkimisi ning rakendada lepitusmenetlust.

Lõplikku teksti võib pidada vägagi rahuldavaks ja hästi tasakaalustatud kompromissiks, kuna sellega on suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata bussiettevõtjaid, kellest – ärgem unustagem – enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Lepitusmenetluse tulemust võib üsna põhjendatult pidada Euroopa Parlamendi jaoks edukaks, sest arvesse on võetud mõningaid meie olulisimaid nõudmisi, nimelt neid, mis puudutasid määruse reguleerimisala, reisi pikkusest sõltumatuid reisijate põhiõigusi, erandeid ning viimaks õnnetuste, reisi tühistamise ja hilinemise korral reisijatele ettenähtavaid asjakohaseid tagasimakseid, abi ja hüvitisi.

Guido Milana (S&D). – (IT) Austatud juhataja! Oleme jõudnud uute õiguste ajajärku, kuid need õigused oleksid võinud olla ulatuslikumad. Me peame teadma, et alla 250-kilomeetri pikkuste reiside puhuks ei sätestata dokumendis mingeid õigusi kõige vähem kaitstud isikutele, puudega inimestele, vanaduspensionäridele ega piiratud liikumisvõimega inimestele.

Kui me nõustume, et kehtestada on vaja ühtsed kvaliteedinõuded, siis peame samamoodi nõustuma, et kohalike vedude määruse reguleerimisalast väljajätmisega piiratakse oluliselt nende reisijate arvu, keda määrus hõlmab. Määruse rakendamine eeloleva nelja-aastase perioodi vältel laseb sektoril end võimalikult hästi ette valmistada, kuid me peame jälgima ka täitevasutuste loomist.

Menetluse tulemus on Euroopa Parlamendi jaoks võit ja hea märk selle kohta, et me pöörame tähelepanu kodanike vajadustele. Kuid kompromiss tähendab alati Euroopa Parlamendi eesmärkide suhtes mõõnduste – antud juhul järeleandmiste – tegemist. Põhimõtteliselt oleme näidanud, et oskame hästi tõlgendada vajadusi, erinevalt nõukogust, kes on näidanud, et ta esindab vaid huve.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Austatud juhataja! Tahan kiita Antonio Canciani suurepärase töö eest kõnealuse õigusakti koostamisel.

Clemente Mastella lubab mul ehk mitte nõustuda tema väitega, et kõnealune dokument tähendab suurt võitu meie kodanikele. Ei saa jätta tähele panemata, et kodanikke kaitstakse vaid juhul, kui nende bussireis on pikem kui 250 kilomeetrit. Kuhu jääb eurooplaste õiguste kaitse, kui – nagu Gesine Meissner juba rõhutas – nimetatud õigusest jäävad ilma terved riigid, nagu Küpros, Luksemburg ja Malta?

Sel põhjusel jäi meie fraktsioon hääletusel erapooletuks. Me ei hääletanud raporti vastu, sest sellega tagatakse teatud, näiteks puudega või piiratud liikumisvõimega inimeste, õigused. Me jäime erapooletuks. Mis puutub ülejäänusse, siis palume pöörduda selle teema juurde tagasi võimalikult kiiresti, et meie kodanikke tõepoolest kaitsta.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahan märkida, kui suurepärase ja oluline on see, et me muretseme oma kodanike õiguste pärast. Iga kord, kui räägitakse õigustest, peame meeles pidama, et nendega kaasnevad ka kohustused ehk pole õigusi ilma kohustusteta.

Bussireisijate õigusi käsitlevas raportis on palju head ja rõõmustavat. Me ei tohi ka unustada, et üleeuroopalised bussiettevõtjad on üksteisest väga erinevad. Näiteks Soomes on palju väikeseid perefirmasid ning võiks küsida, kas me peame neid väikeettevõtjaid pidevalt koormama uute kulude ja kohustustega, kui nad näevad niigi vaeva kasumi teenimisega.

Võin öelda, et me oleme kõnealuses küsimuses olnud mitmeski suhtes paindlikud ja arvesse on võetud eri reisijate õigusi. Puudega inimeste vajaduste tunnistamisega kaasneb alati selge lisaväärtus. Väga tähtis on tagada, et puudega või piiratud liikumisvõimega inimesed saavad paremini reisida ja üldiselt ringi liikuda ning nende vajadusi võetakse rohkem arvesse. See on hea, kuid nagu ma enne märkisin, on dokument pisut vastuoluline, sest kui me räägime õigustest ja kohustustest, on ühtlasi oluline veenduda, et bussiveo valdkonnas tegutsevate väikeettevõtjate kulud ei kasvaks liiga suureks.

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja! Hääletasin määruse poolt, kuigi ma leian, et kindlasti oleks saanud minna veelgi kaugemale. Kuid algus on tehtud ning mõnikord liigume me siin parlamendis ja ELis edasi kukesammul. Seda me täna olemegi teinud.

Kahju on sellest, et mõned liikmesriigid on jäänud määruse reguleerimisalast välja ja tõepoolest ka sellest, et määrus kehtib vaid üle 250-kilomeetri pikkuste reiside suhtes. Mina oleks kahtlemata eelistanud fraktsiooni ALDE pakutud suunda, kus reisijate õigused oleksid tagatud palju lühemate reiside puhul. Siiski on mul hea meel, et mõned määruses ettenähtud põhiõigused kehtivad lühemaid vahemaid läbivate reisijate suhtes. Nimetatud õigused puudutavad konkreetselt puudega või ka piiratud liikumisvõimega inimesi. Need hõlmavad võrdset juurepääsu transpordile ja bussitöötajate koolitamist seoses puudega reisijatega.

Kahjuks on liikmesriikidele ette nähtud kuni kümne-aastane erandite tegemise periood, ning kuigi väikeettevõtjatel on nõuete täitmiseks vaja piisavalt aega palun ma, et liikmesriigid püüaksid tagada määruse täitmise võimalikult kiiresti ning julgustan neid seda tegema.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Toetan täielikult reisijate õigusi ja eelkõige just puudega inimeste suuremaid õigusi.

Ma ei ole saavutatud kompromissiga kuigi rahul. Erinevalt kolleegist oleks mina eelistanud 300-kilomeetrist piirkaugust, sest nii oleks lirmaal jäänud reguleerimisalast välja minu valimisringkonna maapiirkonnad. Pean silmas Dún na nGalli põhja- ja lääneosa ning Maigh Eo ja ka Gaillimhi ümbruskondi. Suurem osa maapiirkondadest jääb 250-kilomeetrisest

piirmäärast välja. Taotletavad hüvitise saamise õigused on maapiirkondades osutatava teenuse laadiga võrreldes ebaproportsionaalselt suured.

Tahan juhtida tähelepanu ka kuludele ja eelkõige kindlustuskuludele, mis võivad põhjustada mõne ettevõtja turult lahkumise. Paljudel juhtudel ei pakuta alternatiivset ühistransporditeenust.

Mõistagi peame nõustuma siin täna vastu võetud otsusega ja loodetavasti annab erandite tegemiseks ettenähtud aeg neile, kes jäävad väljapoole 250-kilomeetrist piirimäära, võimaluse olukorraga kohaneda.

Seega, kuigi ma põhimõtteliselt olen määrusega nõus, pidin ma eespool toodud põhjustel jääma erapooletuks.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Austatud juhataja! Igal aastal reisib bussiga Euroopas enam kui 70 miljonit inimest. On viimane aeg kehtestada määrus, millega kaitstakse reisijate õigusi samamoodi nagu lennu-, vee- või raudteetranspordi puhul. Reisijatel on 12 põhiõigust, mis kehtivad ükskõik kui pika reisi korral. Kui reisi pikkus ületab 250 kilomeetrit, on neil lisaks õigus saada hüvitist reisi hilineamise või kadunud või kahjustatud pagasi eest, abi õnnetuse või surma korral, samuti paremat teavet. Kuid just väiksemate riikide jaoks on see 250-kilomeetrine piirmäär suhteliselt äärmuslik. Mul on hea meel, et piiratud liikumisvõimega reisijad saavad õiguse eriable, mis on juba ette nähtud lennureiside puhuks. Tulevikus pooldan kindlasti ühise õigusakti kehtestamist, et ühtlustada eri transpordivahendite reisijate õiguste kohta juba olemasolevaid määrusi, ning muuta nii kogu reisijate õiguste süsteem oluliselt selgemaks.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Lugupeetud juhataja! Euroopas väga levinud bussitranspordi kasutamisel reisijatel peavad olema sama hästi reguleeritud õigused, nagu on lennu-, raudtee- ja veetranspordi kasutajatel. Pean esitatud määruse lõplikku teksti rahuldavaks kompromissiks. Eriti suurt heameelt valmistab mulle tõsiasi, et sätestatud on 12 reisijate põhiõigust, mis kehtivad kõikide bussireisijate suhtes, sõltumata reisi pikkusest. Kiidan eriliselt heaks selle, et tunnustatakse puudega või piiratud liikumisvõimega inimeste erivajadusi ja nendega on arvestatud. Tähtsaks meetmeks puudega inimeste diskrimineerimise ja sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses on saanud selle tagamine, et ratastooli või muu liikumisabivahendi kaotamine või kahjustamise korral on õigus nõuda hüvitist, samuti bussitöötajate koolitamine puudega inimeste veo valdkonnas.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Hääletasin raporti poolt, sest see tähendab praeguse olukorra olulist paranemist. Meil on õnnestunud saavutada tasakaalustatud lahendus, millega kaitstakse bussireisijate õigusi ning tagatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate püsijäämine. Määrusega on hõlmatud üle 250-kilomeetri pikkused reisid ning sellega antakse bussireisijatele õigus nõuda reisi tühistamise, ülebroneerimise või enam kui kahetunnise hilineamise korral hüvitist. Bussioperaatorid on sageli väikesed või keskmise suurusega ettevõtted, mis langeks ülemääraste kahjunõuetega hävingu äärel. See on üks määruse häid külgi, millega hoitakse ära hüvitissummade üle pea kasvamine. Mis puudutab 250-kilomeetri pikkust vahemaad, siis ei näe ma põhjust, miks me ei saa lasta uuel õigusaktil jõustuda ja vaadata siis, kuidas seda annab parandada.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Austatud juhataja! Kõigepealt tahan avaldada tunnustust raportöör Antonio Cancianile, sest täna vastu võetud dokument on tõesti vägagi rahuldav ja hästi tasakaalustatud kompromiss. Sellega on suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata bussiettevõtjaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise

suurusega ettevõtjad. Euroopa Liidu kodanikud saavad tunda end paremini kaitstuna. Kokkuleppega parandatakse ka puudega või piiratud liikumisvõimega inimeste reisimistingimusi. Selles sätestatakse ühtlasi selged eeskirjad kahju hüvitamise ja abi tagamise kohta.

Leian, et määrusega parandatakse märkimisväärselt meie kodanike reisimistingimusi ja kindlustatakse suurem õigusselgus õnnetuste ja teiste ettenägematute juhtumite puhuks.

Alfredo Antonozzi (PPE). – *(IT)* Austatud juhataja! Tahan kiita Antonio Canciani tema suurepärase töö ja eriti nõukoguga peetud lepitusmenetluses saavutatud hea tulemuse eest. Nii direktiivi reguleerimisala tõttu kui ka seetõttu, et ettepanekusse on lisatud 12 põhiõigust, tähendab saavutatud kompromiss olulist edasiminekut reisijate õiguste kaitse valdkonnas.

Ettepanekus võetakse asjakohaselt arvesse puudega või piiratud liikumisvõimega inimeste õigusi ja vajadusi eelkõige seoses võrdse juurdepääsuga transpordile, õigusega saada hüvitist ratastooli või muude liikumisabivahendite kaotsimineku või kahjustumise eest, samuti kaebuste esitamise ja käsitlemise, bussitöötajate koolitamist erivajadustega inimeste valdkonnas ning reisi ajal antava teabega.

Lõpliku tekstiga on samuti suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata bussiettevõtjaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ega suudaks suuri kulusid kanda.

Diane Dodds (NI). – Lugupeetud juhataja! Kuigi ma tunnistan, et raportil on palju häid külgi – ning ma toetan igati puudega inimeste õigust omada juurdepääsu transpordile ja hüvitisele –, leian ma, et taolisi süsteeme peaks kehtestama riikide valitsused.

Arvan ka, et kõnealuse ettepanekuga kaasnev rahaline koorem oleks paljude veeteenuste osutajate jaoks liiga suur. Euroopa Parlament ei tohi unustada, et mitmed bussifirmad on eraettevõtjad, kes on suhteliselt väikesed ja viimase 12–18 kuu jooksul aset leidnud kütusehindade tohutu tõusu tõttu üha suurema finantssurve all. Paljude erafirmade ja ka riiklike transpordisüsteemide jaoks oleks lisakulul kaks tagajärge: kõrgemad piletihinnad klientidele ja vähem liine. Tegelikult lõpetaks mitmed sektoris vabatahtlikke teenuseid pakkuvad ettevõtjad, mis hõlmab ka paljusid teenuseid puudega inimestele, oma äritegevuse üldse.

Carlo Fidanza (PPE). – *(IT)* Austatud juhataja! Tee täna kõnealuse raporti üle peetud hääletuseni oli pikk, nii et tahan ühineda kolleegide kiidusõnadega Antonio Cancianile, sest me jõudsime selleni tema visa võitluse tulemusena. Nüüd lõpuks on kõikide transpordiliikide kohta olemas reisijaõiguseid reguleerivad määrused. Arvan, et järgmise sammuna tuleks koostada asjakohane konsolideeritud õigusakt, mis koondab endasse kõik valdkonna eri määrused.

Määruse reguleerimisala on mõistlik, kuigi me pidasime selle üle läbirääkimisi teistel alustel, kuid tõsiasi, et meil õnnestus hõlmata kõik liikmesriigid peale kahe on kahtlemata rõõmustav, nagu ka see, et paljud sätted on täitmiseks kohustuslikud ka lühemate kui 250-kilomeetri pikkuste vahemaade korral, kuna loobutud on mõnest muust hüvitisliigist.

Täna hommikuse arutelu ajal märkisid osad parlamendiliikmed, et kaitseta on jäänud piiratud liikumisvõimega reisijad, kuid õnneks on need väited hilisemate sõnavõttudega ümber lükatud. Vastupidi, säärane kaitse tähendab viisaka kompromissi saavutamisel suurt sammu edasi ja me peaksime selle üle uhked olema.

Siiri Oviir (ALDE). –() Mina hääletasin selle dokumendi vastu, sest kõnesoleva õigusaktiga ei ole tagatud reisijate võrdne kohtlemine. Ühelt poolt, võrreldes teiste transpordiliikidega, ja teisalt erinevate riikide reisijate vahel. Nii jäävad reguleerimisalast välja mitu Euroopa Liidu väikest liikmesriiki. Mitme väiksema liikmesriigi puhul toimib õigusakt osaliselt.

Probleemi ei lahendatud ka piiriüleste bussireiside puhul. Bussireise kasutavad põhiliselt madalama sissetulekuga reisijad ning noored, s.o tudengid ja õpilased. Seetõttu on vastuvõetamatu ka määruse kaugusesse lükatud jõustamine.

Raport: Martin Callanan (A7-0287/2010)

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Euroopa Komisjoni ning Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, samuti keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni esitatud tarbesõidukite heitenorme käsitlevate ettepanekute vahel on leitud kompromiss, mille kohaselt vähendatakse taoliste sõidukite heitenorme kümne aasta jooksul 203 grammilt 147 grammini kilomeetri kohta. Uus kehtestatud heitenorm on tootjatele ja kasutajatele vastuvõetav ning oluline, arvestades kulusid, mis kasutajatel tekivad selliste sõidukite kõrgemate hindade tõttu. Taoliste sõidukite kasutajad on peamiselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, kaupmehed ja perefirmitad ning käimasoleval osaistungjärgul me just arutasime ELi vahendeid, mille eesmärk on anda rahalist abi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Üks sihte kõnealuses valdkonnas on kaotada tõkked väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasvule. Me loodame, et väikeste tarbesõidukite kõrgem hind, mille põhjuseks on heitkoguste piirväärtused ja kasvanud tootmiskulud, ei kujune märkimisväärseks takistuseks. 2014. aastal saame kontrollida, kas määruse põhimõtteid on edukalt täidetud.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Euroopa Parlament on nõukogu ja komisjoni vastuseisust hoolimata suutnud kehtestada kaugeleulatuva ja pikaajalise eesmärgi, millega langetatakse väikeste tarbesõidukite CO₂ heitkoguse maksimaalne piirmäär 2020. aastaks 147 grammini kilomeetri kohta. Selle nõudliku, kuid siiski realistliku määra saab saavutada uudse keskkonnatehnoloogia abil. Sõidukid saastavad palju vähem, kuid on endiselt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele taskukohased. See oli meile eriti oluline, sest kliimamuutustega ei saa võidelda, kui uute sõidukite hind on nii kõrge, et vanad tarbesõidukid jäävad endiselt meie teedele ja eelkõige koormaks keskkonnale. Mul on hea meel, et kõnealune ettepanek pandi täna hääletusele ja võeti rõhuva hääaltenamusega vastu.

Vicky Ford (ECR). – Lugupeetud juhataja! Äsja oli hääletusel raport nimetusega „väikeste tarbesõidukite heitenormid“. Nagu paljude ELi õigusaktide puhul on tegemist lihtsale teemale pandud paljusõnalise pealkirjaga. Lubage mul tõlkida: väikesed tarbesõidukid on mõistagi furgoonautod ja heitenormid tähendavad põletatud kütusest sõltuvaid kütuse heitkoguseid.

Me kõik märkame bensiinjaamades, et kütusehinnad aina tõusevad, aga füüsilisest isikust ettevõtjatele, nagu ehitajatele, torulukkseppadele ja puuseppadele on furgoonauto kasutamine äritegevuses vältimatu kulu. Nad tahavad kütusesäästlikumaid sõidukeid ja see on alati mänginud olulist rolli nende ostuotsuste langetamisel.

Oma valimisringkonnas, Lutonis asuva *General Motorsi* tehase tootmisosakonnas olen ma näinud ka, et toote täiustamiseks vajalikke uuendusi pakuvad välja tehase töölised.

Mõned arvavad, et eesmärgid saavutatakse üksnes seetõttu, et need on seatud siin Euroopa Parlamendis. Tegelikult saavutatakse need eesmärgid tänu sellele, et tehakse uuendusi, kas siis furgoonautode juures või mujal. Samuti on uuenduste aluseks tarbijate nõudmised ja tootjate tehtud parandused, mitte üksnes Euroopa õigusaktid.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Lugupeetud juhataja! Kahjuks ei saanud ma arutelul osaleda, sest mul olid samal ajal teised kohtumised. Seega, aitäh teile selle eest, et võimaldate mul nüüd mõne sõna öelda.

– 2020. aasta strateegias oleme pannud rõhkujust taastuenergiatele ja nii see peabki olema. Kuid oma eesmärkide täitmisel peame sama oluliseks energiatõhusust, eelkõige mootorsõidukite puhul, olgu siis tegemist era- või tarbesõidukitega.

Tarbesõidukid on teedel iga päev ja nendega läbitakse tohutuid vahemaid. Taolise direktiiviga saame aidata kaasa 2020. aasta strateegia täitmisele kütusesäästlikkuse valdkonnas, sest sellega kohustatakse konstruktoreid tootma kütusesäästlikumaid mootoreid ning kuigi lühikeses perspektiivis võivad kulud olla suured, saavutatakse tohutu sääst läbitud vahemaale kuluva kütuse pealt ja ka keskkonnaga seoses.

Raport: Klaus-Heiner Lehne (A7-0021/2011)

Clemente Mastella (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Nõukogu on edastanud meile ettepaneku võtta vastu otsus, millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas. Selle põhjuseks on asjaolu, et mõned liikmesriigid – sealhulgas Itaalia ja Hispaania – on mitmel korral olnud vastu kavandatud kolme keelde tõlkimise süsteemile, mis oleks kokkuvõttes tõeliselt diskrimineeriv, sest sellega rikutakse jõhkralt kõikide liidu ametlike keelte võrdsuse põhimõtet.

Hoolimata siiani peetud arvukatest läbirääkimistest ja täna hommikusest hääletamisest, tundub, et kõnealust määrust ei õnnestu ühehäälselt vastu võtta. Kuid meil on või tundub olevat õiguslikult ja institutsiooniliselt otstarbekas oodata ära Euroopa Kohtu arvamus, mis peaks lähipäevadel saabuma ning millega ei pruugita tuua selgust mitte üksnes mitmesse ühtse patendisüsteemi tehnilisse külge, vaid ka kõikidesse sellest tulenevatesse kohtualluvusega seotud tagajärgedesse. Me ei valinud seda teed ja seetõttu andsin mina vastuhääle.

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Lugupeetud juhataja! On raske kuulata seda Euroopa ühtse patendiga seonduvat Euroopa tõhustatud koostööd käsitlevat arutelu siin istungisaalis ilma naeratuseta – rahuloleva naeratuseta – näol. Teatud riikide poliitikud, kes peavad oma emakeelt tähtsaimaks maailmas, ütlevad, et tõhustatud koostööd alustades hävitame me selle valdkonna siseturu. Tegemist on loomulikult absurdse väitega, kuna ühtse patendi siseturgu ei ole veel olemas. Patendi saamine ELis maksab ligikaudu kümme korda rohkem kui Ameerika Ühendriikides, võrreldes meie ettevõtete jaoks 250 miljoni euro suuruse aastakäibega. Seetõttu on hea, et me andsime täna lõpuks ometi poolthääle tõhustatud koostööle, nii et teatud riigid ei saa enam arengut takistada. Aitab juba! Me ei ole eesmärki veel saavutanud, aga juba täna oleme me ühe päevaga teinud suurema edusammu kui viimase kümne aastaga.

Adam Bielan (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Me oleme ühtse patendikaitse süsteemi loomist Euroopa tasandil arutanud enam kui 20 aastat. Praegu kehtiv patendi registreerimise süsteem, mis on Ameerika omaga võrreldes aeganõudev ja kulukas, ei aita Euroopa ettevõtjaid mitte mingil moel. Patentidel on täita oluline roll kaasaegse majanduse

arengus ja kasvus ning teadusuuringute edendamisel. Kuna konkurents maailmaturul on muutumas üha tihedamaks, ei saa me antud teemat puudutavaid otsuseid enam edasi lükata. Seetõttu peame tõhustama ühtse patendituruloomiseks tehtavat tööd. Kuid hoolimata sellest, et me peaksime seda ideed toetama, ei tohi me eirata mitmeid vaidlusi tekitavaid probleeme, näiteks keeleküsimust. Seega peaks meie eesmärk kindlasti olema võidelda pisemate, väiksema elanikkonnaga ja sageli vaesemate liikmesriikide diskrimineerimise vastu.

Alfredo Pallone (PPE). – *(IT)* Lugupeetud juhataja! Me tegutseme turul, kus meie ettevõtted toimivad üleilmsest konkurentsist lähtuvalt. Komisjoni poolt väljakuulutatud patentide keelekorralduse reformi põhieesmärk on vähendada tõlkimisega seotud kulusid, et tagada konkurentsivõime turgudel, kus konkureerida tuleb Ameerika Ühendriikidega, eelkõige Aasia turul.

Seetõttu mõtlen ma, kas poleks mitte olnud tõhusam koostada patent vaid ühes keeles? See tõesti aitaks meie ettevõtetel maailmaturul konkureerida. Lisaks on hästi teada, et praegu kehtib Euroopas kaks õigussüsteemi oma iseärasuste ja normidega. Leian, et mõttekam oleks olnud hakata neid ühtlustama.

Lõpetuseks, tõhustatud koostöö alustamine ei ole mitte üksnes Euroopa Liidu vaimsuse vastane, vaid kahjustab ka siseturgu, mis jaguneks geograafilisteks piirkondadeks ja kus moonutataks liikmesriikidevahelist konkurentsi. See tähendab, et osad liikmesriigid satuvad kahtlemata halvemasse olukorda kui teised.

Mario Pirillo (S&D). – *(IT)* Austatud juhataja! Ehkki ma ühest küljest kiidan seda, et Euroopa on saavutanud eesmärgi ja – pärast paljusid aastaid – kehtestanud säärase olulise vahendi nagu patent, mis lõpuks ometi võimaldab Euroopa Liidul konkureerida võrdsetel tingimustel teiste territoriaalsete organisatsioonidega, pean ma ühtlasi väljendama suurt kahetsust, et sellega kahjustatakse teisi piirkondi, näiteks Itaaliat, kes on alati pooldanud liidu rolli tugevdamist.

Otsus väljastada patent vaid ühes Euroopa Patendiameti kolmest töökeelest tekitab tegelikult ebavõrdsust Itaalia ettevõtete ja väljapakutud keelekorraldusse kuuluvate riikide ettevõtete vahel. Tuletan meelde, et mõned kuud tagasi esitasin ma komisjonile küsimuse eesmärgiga kaitsta Itaalia keele kasutamist. Vahepeal on 25 riiki 27st leidnud ühise keele ja seetõttu jäin ma erapooletuks.

Andrzej Grzyb (PPE). – *(PL)* Austatud juhataja! Kedagi ei rahulda patendikaitse probleemi praegused lahendused ELis ja liikmesriikides. Ühtse patendikaitse süsteemi kehtestamine on seega hädavajalik nii meie liikmesriikide kui ka kogu ELi majanduse jaoks. Eelkõige peaks uus süsteem aitama edendada teadusuuringuid ja uuendusi. Suhteliselt lihtsa süsteemi kasutuselvõtmine on oluline samm. Selle alus on kolmkeelne tüüpvorm – ehkki see tekitab vaidlusi – koos tõlkega taotluse esitaja emakeelde, kuigi kõneldud on ka ühe keele või paljude keelte kasutamisest.

See on eriti tähtis väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, sest mitmetel neist ei ole piisavalt rahalisi vahendeid patentide taotlemiseks. Loodan, et süsteem osutub oluliseks meetmeks, mis kannustab sageli uinuvateks uuendajateks kutsutud väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid tegutsema. Me oleme eeskätt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis tihti arutanud seda, kuidas ärgitada just neid äriühinguid tegema uuendusi ja patenteerima oma leiutisi. Me soovime, et see uus määrus paneks väikesed ja

keskmise suurusega ettevõtted liikuma ning tagaks ühtlasi parema kaitse Euroopa Liidus patenteeritud leiutistele.

Constance Le Grip (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Andsin poolthääle Klaus-Heiner Lehne raportile, milles Euroopa Parlament nõustub tõhustatud koostööga, et kehtestada Euroopa Liidus ühtne patent. On ka viimane aeg! Kaksikümmend aastat jõupingutusi, et saavutada tulemus ja jõuda punkti, kus me hakkame astuma konkreetseid samme Euroopa ettevõtete, nii VKEde kui ka suurettevõtete, heaks. Nad on pikisilmi oodanud kõnealust olulist vahendit, millega kindlustatakse nende konkurentsivõime ja areng.

Tõhustatud koostööga nõustudes näitab Euroopa Parlament, kui suur huvi on tal just selle tõhustatud koostöö menetluse vastu – juhin tähelepanu, et mainitud menetlust kohaldatakse teist korda –, aga sellega antakse ka väga rõõmustav ja konkreetne märguanne soodustada meie ettevõtete uuendustegevust ja edendada konkurentsivõimet. Juba mainiti, et 25 liikmesriiki 27st on otsustanud alustada tõhustatud koostöö menetlust eesmärgiga luua ühtne Euroopa Liidu patent. Ma ei alahinda raskusi, mida mõned liikmesriigid võivad endiselt kogeda, kuid liikugem edasi ja andkem eeskujuga. Seda ettevõtet ootavadki.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Austatud juhataja! Jäin erapooletuks, sest arvan, et otsus luua ühtne patent tõhustatud koostöö kaudu on nõukogu järjekordne ebaõnnestumine. Kokkuleppe on saavutanud vaid üheksa liikmesriiki ja dokumendis endas on tunnistanud, et eesmärgid ei ole võimalik saavutada mõistliku aja jooksul. Konkurentsivõime? Tõhusus?

Lisaks sellele ei ole Euroopa Kohus veel langetanud otsust keelekorraldusega seonduva kohtualluvuse küsimuses. Nõukogu oleks pidanud püüdma saavutada ühist seisukohta ning ehk oleks tal selleks, et parandada meie konkurentsivõimet maailmas, tulnud teha rohkem tööd vaid ühe keele kasutamise läbisurumiseks, arvestades registreeringute arvu ja neist enamiku puhul valitud keelt.

Taaskord on liikmesriikide rahvuslikud huvid toonud kaasa killustatud otsuse, mis ei sisalda selgeid reegleid kolme keele kasutamise kohta. Sääraseid meetmeid rakendades ei tee me Euroopa ülesehitamise projektiga iialgi edusamme.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Lugupeetud juhataja! Kui Euroopa Liit tahab parandada konkurentsivõimet ja saada maailmas juhtivaks uuenduste tegijaks, tuleb tema loomingulisust piisavalt kindlustada.

ELi patendisüsteem on aga väga puudulik ja see takistab nii ühtse patendikaitse loomist kui ka siseturu arengut, mis omakorda vähendab leiutajate ja uuenduslike ettevõtete õiguskindlust. Leiutiste ühtse kaitse tagamine kõikides liikmesriikides sellega, et rakendatakse ühetaoliselt patendiõigusel põhinevat ühtset Euroopa patentide väljastamise menetlust, muudaks keerulise süsteemi tunduvalt selgemaks ning vähendaks samal ajal kulusid, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kelle jaoks need on kuni kolm korda suuremad kui näiteks USAs. Kuna püüded luua kogu ELis ühtne patendikaitse ei ole vastanud ootustele ja arvestades asjaolu, et täidetud on kõik õiguslikud eeltingimused, mis on ette nähtud tõhustatud koostööks ühtse patendikaitse loomise valdkonnas, olen päri Euroopa Parlamendi antud nõusolekuga.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Kui sajand tagasi ei tunnistanud Ameerika telefonitööstuses Antonio Meucci patenti, ei olnud selle põhjuseks mitte tõsiasi, et ei kasutatud inglise keelt või et ta kasutas itaalia keelt, vaid hoopis tema suutmatust täita ühte tingimust: tal ei olnud raha, et registreerida oma patent veel üheks aastaks.

Samamoodi oleme me praegu paradoksaalses olukorras ning hääletust arvestamata näitab asjaolu, et vastu võetakse itaalia keelt mittehõlmav kolmkeelne patendisüsteem, minu meelest tegelikult meie valitsuse nõrkust ja suutmatust end Euroopa poliitikas kuuldavaks teha, samuti meie poliitilise süsteemi küündimatust, mis mõjutab eelkõige teadusuuringuid ja uuendusi.

Siinkohal piisab vaid sellest, kui tuletada meelde möödunud detsembris avaldatud konkurentsivõime uuringut, millest nähtub, et viimastel aastatel on Itaalia vabatahtlikult loobunud neljast miljardist eurost nende riikide kasuks, kes on meie teadlasi vastu võtnud. Neil teadlastel ei ole kindlasti enam mingit vajadust kasutada itaalia keelt, sest nad on ära õppinud inglise, prantsuse ja saksa keele ning neil on olemas kõik vahendid selleks, et taotleda patente Itaalia toodete kahjuks.

Antonello Antinoro (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Võtan sõna, et selgitada, miks ma hääletasin täna raporti vastu. Ühtse patendi loomine on Euroopa patendisüsteemile kindlasti kasulik, aga tulemus oleks olnud palju parem, kui me oleks valinud teistsuguse menetluse. Tõhustatud koostöö rakendamine on minu meelest täielik ummiktee.

Praegune menetlus on tegelikult vaid kõige viimane etapp Euroopa Liidu patendi kehtestamise pikas ajaloos, mis ulatub 1990ndatesse aastatesse, kusjuures patendi kehtestamist on nõudnud vaid 12 liikmesriiki.

Hääletasin otsuse vastu, sest see ei vasta aluslepingu artikli 20 lõikes 2 ettenähtud nõudele, mille kohaselt peab taoline otsus olema viimane võimalus. Komisjoni ettepanekuga ei sätestata kogu liidu territooriumil kehtivat ühtset patenti, nagu on nõutud artiklis 118 ning tõhustatud koostööl on ebasoodsad tagajärjed ettevõtete asutamisele ja kapitali vabale liikumisele.

Lisaks oleks poliitiliselt olnud palju kohasem ja samamoodi otstarbekas oodata ära Euroopa Kohtu 8. märtsil avaldatav otsus. Selle valguses oleme tõenäoliselt sunnitud oma arvamuse üle vaatama.

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Austatud juhataja! Taaskord oleme olnud tunnistajaks Itaalia valitsuse suutmatusele kaitsta Itaalia kui euroopameelse riigi mainet ja sealsete ettevõtete huvisid säärases olulises küsimuses nagu Euroopa patendi kehtestamine. 25 riiki 27st ja Euroopa Parlamendi rõhuv enamus toetab patentide valdkonda reguleerivat ettepanekut, millel on tõeline mõju enamikule uuenduslikest ettevõtetest, samuti neile, kes tegutsevad peamiselt rahvusvahelistel turgudel.

Kui me jätame end ise otsusest välja, tekitame ohu, et Itaalia ettevõtted ei ole Euroopas ja maailmas piisavalt kaitstud. On üsna uskumatu, et valitsus, mis ei tee midagi Itaalia kultuuri levitamiseks maailmas, kärbib kultuuriasutustele eraldatavaid vahendeid ega väärtusta selle riigi keelt, kus asub suurim arv maailma kultuuripärandi objekte, võib keeleküsimuse jalge alla tallata, kui meie ettevõtted on tegelikult alati palunud, et patendid valmistataks ette üksnes inglise keeles, mis on nüüdseks saanud peamiseks maailma majanduses kasutatavaks keeleks. Kuid me oleme saavutanud tulemuse, mis võimaldab kõikidel patenditaotlejatel esitada taotlus oma emakeeles.

Lugupeetud juhataja, miski ei sundinud Michel Barnier'd suruma otsust läbi sellisel kiiruga korraldatud hääletusel enne, kui Euroopa Kohus on andnud oma arvamuse, mis teadaolevalt avaldatakse märtsi esimesel nädalal ning milles peamiselt käsitletakse kahte olulist küsimust: enda kaitsmist Euroopa Liidu patendikohtus oma emakeeles ja patendikohtu enda loomise õiguspärasust. Nagu me kõik teame, tuleb need tähtsad küsimused lahendada enne mis

tahes otsuse langetamist. Seega otsustas demokraatliku erakonna Itaalia delegatsioon jääda erapooletuks.

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Kõnealune ettepanek ei ole kohe kindlasti täiuslik ja võib juhtuda, et see tuleb mõne nädala pärast saabuva Euroopa Kohtu otsuse tulemusena tegelikult üle vaadata. Sellegipoolest leian ma, et tegemist on sammuga õiges suunas ja seetõttu ma toetasin otsust.

Olen siin Euroopa Parlamendis osalenud mitmel uuendustealasel seminaril. General Electric on viinud Euroopa Liidus läbi mõned uurimused, mille järgi arvab enamik inimesi, et majanduslangusest on võimalik väljuda vaid uuendusi tehes. Uuendused tähendavad teadus- ja arendustegevust ning uusi tooteid. Uued tooted tuleb patenteerida ja mida lihtsam on seda teha, seda parem. Me peame püüdma saavutada kogu Euroopa Liidus sama lihtsa ja kulutõhusa süsteemi nagu USAs.

Me oleme sellest veel kaugel, kuid me siiski vähemalt üritame liikuda selles suunas. Seega ma toetasin tänaseid ettepanekuid.

Philip Claeys (NI). – (NL) Lugupeetud juhataja! Jäin Klaus-Heiner Lehne raporti hääletusel erapooletuks. Mitte sellepärast, et mul on vastuväiteid ühtse patendikaitse süsteemi loomisele. Hoopis vastupidi. Flandria ettevõtted on säärast süsteemi juba ammu valjult nõudnud. See mõte ise on üksnes tervitav, eriti võttes arvesse, kui kulukas ja tülikas on praegune menetlus, kus eraldi patenti tuleb taotleda igas liikmesriigis.

Jäin erapooletuks, kuna endiselt ei ole keelekorraldus päris selge. Saab näha, millises ulatuses lubatakse komisjoni koostatava määruse ettepaneku järgi kasutada teisi ametlikke keeli peale inglise, prantsuse ja saksa keele. Igal juhul olen ma seisukohal ja jään seisukohale, et dokumente peab olema võimalik esitada ka hollandi keeles.

Raport: Ivo Belet (A7-001/2011)

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Austatud juhataja! Kehtivate õigusaktide nimetatud sätete ja muudatuste kodifitseerimine toob kahtlemata vajaliku selguse toiduainete radioaktiivsust käsitlevasse õiguslikku regulatsiooni.

Leian siiski, et arvestades Lissaboni lepingu vastuvõtmist oleks soovitav hinnata veelkord väljapakutud määruse õiguslikku alust, võttes muuhulgas arvesse Euroopa Parlamendi uut pädevust rahvatervise kaitse valdkonnas. Sellega seoses nõustun arvamusega, et ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõike 4 punkt b, sest nimetatud alusel võetud meetmete otsene eesmärk on rahvatervise kaitse, mis on ka (siteerin) „toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärade kehtestamise” eesmärk.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Ma toetan suuremat osa dokumendis väljapakutud muudatusettepanekutest, sest ettepanekuga ei tehta niikuinii sisuliselt midagi muud, kui kodifitseeritakse neid olemasolevaid õigusakte, mis käsitlevad toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid.

Oleme unustanud ja libiseme kuidagi märkamatuks üle asjaolust, et jutt käib tuumaavariide radioaktiivsetest jääkidest. See tähendab, et me peame pöörama suurt tähelepanu tuumajaamadest tulenevale ohule ning tõsiasjale, et tegemist on tülgaastavate ja mürgiste tagajärgedega, mille on põhjustanud teatud riikides endiselt nõutava tegevuse

edasiarendamine. Seega on tegemist meetmega, mis peaks sundima meid kõiki olema võimalikult valvsad.

Kui asuda asja juurde, siis ma siiski leian, et enam saaks teha selleks, et kehtestada viivitamatu teatamise kohustus, mis võimaldaks tegeleda korraga kõikide riskiteguritega. Lisaks sellele ei tohiks olla võimalust minna õnnetuse korral mööda riigiasutuste teavitamise nõudest.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Määrused, millega tagatakse see, et toiduained ei ole saastatud radioaktiivsete ainetega, kehtestati pärast Tšornobõli tuumajaama avariid. Tegemist on väga olulise küsimusega, eriti rahvatervise seisukohast, kuid samal ajal on see ka üks keeruline teema. Lissaboni lepingu rakendamine tähendab, et teatud õigusakte, ka mainitud akte, tuleb ajakohastada, hoolimata sellest, et komisjoni ja Euroopa Parlamendi tehtud ettepanekutest tõusetuvad vaidlused seoses asjakohase õigusliku alusega. Euroopa Parlament toetub Lissaboni lepingu artikli 168 lõikele 4, samas kui komisjon viitab Euratomi lepingu artiklile 31. Oluline on rõhutada, et kaitsta tuleb tarbijaid, aga ka põllumajandustootjaid, kes peaks saama hüvitist õnnetuse tõttu kantud kahjude eest. Peetud arutelu näitas ka suuri eriarvamusi võimalike ohtude, sealhulgas avariide põhjustatud või looduslikest allikatest tuleneva radiatsioonitaseme hindamise osas. Kuna täita tuleb rahvatervisealaseid norme, sealhulgas neid, millega tagatakse, et toiduained ei ole saastunud radioaktiivsete ainetega, tuleks ühtlasi toonitada seda, et sissetoodud põllumajandustooted ja maailma eri paikadest pärit toiduained hõivavad järjest suuremat osa Euroopa Liidu turust.

Alfredo Antonozzi (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Uue põhjenduse lisamisega ettepanekule kodifitseerida kolm aastatel 1987-1990 vastu võetud määrust, milles kehtestatakse radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad kiirgusavarii korral, esitatakse tagantjärele vajalik põhjendus olemasolevale artiklile ja põhjendatakse ka nõukogu õigust kasutada oma otsust pädevust selleks, et võtta vastu määrus, millega viivitamatult kiidetakse heaks komisjoni väljapakutud hädaabinõud.

Nõustun raportööri Ivo Belet'ga, et seda ei saa eraldada põhjenduse aluseks olevast artiklist. Igal juhul peame Lissaboni lepinguga kehtestatud uute normide valguses selgitama, kas see et nõukogu võtab endale rakendusvolitused, on piisavalt põhjendatud ning kas nõukogule antud rakendusvolitused on nõuetekohaselt määratletud.

Tagada tuleb kodanike huvide teenimine õnnetusejärgsete olukordade tulemusliku haldamise teel. Selleks ettenähtud meetmed hõlmavad kiirgusõnnetuste korral rakendatava menetluse lihtsustamist ja komisjonile sõnaselgelt järelevalvaja rolli andmist, millega samas täpsustatakse ka komisjoni tegevust.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Soovitus: Eva Joly (A7-0018/2011)

Luís Paulo Alves (S&D) , kirjalikult. – (PT) Ma olen raportööriga ühel meelel seoses vajadusega jõuda üksmeelele lepingu sõlmimises, mis sisaldab Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud ELi arengukoostöö eesmärkidega kooskõlas olevaid uusi sätteid. Teisalt leian, et arengu jõulisema käsitlemise arvelt on eelistatud kaubandus-, majandus- ja vabakaubandusküsimusi. Olen rahul uute sätetega, mis tuleb läbivaadatud lepingusse lisada, eelkõige vaesuse vähendamist, abi tõhusust, aastatuhande arengueesmärke ning rände ja arengu vahelist seost käsitlevate sätetega. Hääletan siiski esitatud ettepaneku poolt, kuna usun, et suhted ja kaubavahetus Lõuna-Aafrikaga on mõlema poole jaoks väga olulised.

Laima Liucija Andrikiene (PPE) , kirjalikult. – (LT) Hääletasin selle dokumendi poolt, kuna see sisaldab tähtsaid muudatusi. On tervitatav, et desarmeerimisest saab üks lepingu põhipunkte samaväärselt demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtetega. Need on väga olulised sätted, mis aitavad kaasa rahu ja julgeoleku tagamisele piirkonnas, aga ka inimõiguste austamisele ja demokraatia arengule. Lepingusse on lisatud abi tõhustamise kui arengukoostöö eesmärgi põhimõte ja prioriteediks muudetakse tegevused, mis aitavad eelkõige vaesuse leevendamise raames kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele.

Tuleb märkida, et koostöö laiendamine mitmetele uutele valdkondadele tuleneb Lõuna-Aafrika arengu seisukohast selgelt läbivaadatud lepingust ning seda laiendamist, mille võimalus on 1999. aasta lepingus ette nähtud, soovisid mõlemad lepinguosalised. Peale selle on oluline, et palju pööratakse tähelepanu kaubandus-, majandus- ja vabakaubandusküsimustele, mis peaks aitama kaasa piirkonna majanduslikule arengule.

Elena Oana Antonescu (PPE) , kirjalikult. – (RO) Läbivaadatud leping sisaldab mitut muudatust, eelkõige seoses demokraatlike põhimõtete arenguga ning desarmeerimist ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevates küsimustes tehtava koostööga. Olen rahul algatusega seada prioriteediks aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele kaasa aitavad tegevused, nimelt strateegiad, mille eesmärk on leevendada vaesust, parandada elu- ja töötingimusi ning luua uusi töökohti. Usun, et tuleb luua kõikehõlmav dialoog küsimustes, mis käsitlevad terrorismivastast võitlust, võitlust rahapesu, terrorismi rahastamise ja organiseeritud kuritegevuse vastu ning võitlust relvade tootmise, kaubanduse ja kogumise vastu. Ma olen nõus ka vajadusega keskenduda lisaks eelnevale ka arengukoostööle, et parandada olukorda hariduse ja tervishoiu valdkonnas. Seetõttu hääletasin ma selle raporti poolt.

Sophie Auconie (PPE) , kirjalikult. – (FR) Lõuna-Aafrika Vabariik on riik, mis areneb kiiresti kõigis valdkondades ja millega Euroopa Liit soovib tugevdada erisuhteid. Kuna arengukomisjon on andnud positiivse soovitus ja rahvusvahelise kaubanduse komisjon on lepingu heaks kiitnud, toetasin ettepanekut sõlmida see leping, mis tugevdab meie koostööd kõnealuse riigiga.

Alain Cadec (PPE) , kirjalikult. – (FR) Ma andsin poolthääle 2009. aastal muudetud ELi ja Lõuna-Aafrika vahelise koostöölepingu pikendamisele, sest see leping lisab Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika koostööle uue mõõtme. 1999. aastal sõlmitud esialgne leping nägi ette kaubanduskoostöö, Lõuna-Aafrika Vabariigi toetamise tema majandusliku ja sotsiaalse ülemineku protsessis, riigi majandusintegratsiooni Lõuna-Aafrika piirkonda ning arengukoostöö. Nüüd on lepingut laiendatud järgmistele valdkondadele: vaesuse leevendamine, arenguabi tõhusus, aastatuhande arengueesmärkide rakendamine, julgeoleku tagamine, võitlus massihävitusrelvade vastu ja terrorismivastane võitlus. Need strateegilise koostöö valdkonnad on minu arvates tähtsad, arvestades Euroopa Liidu aktiivset koostööd Lõuna-Aafrika Vabariigiga ja selle mõju Lõuna-Aafrika piirkonnas.

Maria Da Graça Carvalho (PPE) , kirjalikult. – (PT) Olen rahul selle uue lepinguga, mille eesmärk on tõhustada kahepoolset koostööd paljudes valdkondades. Ma rõhutaksin laste õigusi, soolist võrdõiguslikkust, võitlust naistevastase vägivalla vastu, keskkonnaalast koostööd eelkõige seoses kliimamuutusega, kultuurialast koostööd, uimasti- ja rahapesuvastast võitlust, tervishoiualast koostööd ja eriti AIDSi-vastast võitlust. Koostöö ja arengu vaheline seos peaks hõlmama vaesuse vähendamise, elu- ja töötingimuste parandamise ning töökohtade loomise strateegiaid, rändajate osalemist oma päritoluriigi

arengus ning koostööd, suurendamaks eelkõige tervishoiu ja hariduse valdkonnas suutlikkust korvata oskustööliste äravoolust tingitud negatiivset mõju Lõuna-Aafrika säästvale arengule. Tervitan meie tihedamat koostööd nendes paljudes uutes valdkondades ning olen rahul läbivaadatud lepingusse lisatud uute sätetega, mis puudutavad arengut, eelkõige vaesuse vähendamist, abi tõhusust, aastatuhande arengueesmärke ning rände ja arengu vahelist seost.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Ma hääletasin selle soovitusel poolt, kuna pooldan uute arengut käsitlevate sätete lisamist lepingusse. Oluline on tagada tõhus järelevalve ELi ametiasutuste poolt, nagu on ette nähtud Lissaboni lepingus, et saavutada Lõuna-Aafrikas vaesuse vähendamise ja kaotamise eesmärgid.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Lõuna-Aafrika Vabariik on riik, mis pärast apartheidide lõppemist on rahvusvaheliselt pälvinud huvi, abi ja lugupidamist tänu viisile, kuidas sel riigil on raskustele ja tagasilöökidele vaatamata õnnestunud teha läbi suhteliselt rahumeelne üleminek ühe rassi ülemvõimul põhinenud riigikorralt demokraatiale, kus valimisõigus on kõigil. Seda üleminekut meenutades tuleb tingimata viidata Nelson Mandela inspireerivale isikule ning väarikusele, headusele ja lepitamissoovile, mida ta kehastas ja millel on riigile endiselt positiivne mõju.

Täna võime öelda, et Lõuna-Aafrika Vabariik on üks geopoliitiliselt ja geostrateegiliselt olulisemaid Aafrika riike ning eeskujuteistele riikidele, kes ei ole seni suutnud vabaneda diktatuuridest, mis neid rõhuvad ja nende arengut pidurdavad. EL on igati huvitatud Lõuna-Aafrikaga sidemete tugevdamisest ja vastastikku kasulike partnerlussuhete loomisest. Seetõttu toetan ELi ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahelise kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu muutmist.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Lõuna-Aafrika Vabariigi vaheline kaubandus-, arengu- ja koostööleping jõustus 1. mail 2004. Kuigi see leping, mis allkirjastati Pretorias 11. oktoobril 1999, sõlmiti määramata ajaks, nähti ette lepingu läbivaatamine viie aasta möödumisel selle jõustumisest.

Seetõttu tervitan käesolevat soovitusel, mis lõpetab pika läbirääkimiste protsessi (muudetud leping allkirjastati Kleinmondis 11. septembril 2009) ning võimaldab jõustada regulatsiooni, millega esialgset lepingut märkimisväärselt muudetakse, eelkõige seoses desarmeerimisega ja massihävitusrelvade leviku tõkestamisega ning vaesuse leevendamise aastatuhande arengueesmärkide saavutamise raames. Olulisi muudatusi on veelgi.

Kuigi ma nõustun raportööriga selles, et arengu käsitlemise arvelt on eelistatud kaubandusküsimusi, hääletan siiski kõnealuse soovitusel poolt, sest see on arengukoostöö vallas ELi jaoks järjekordne edasiminekuks ja aitab meil liikuda lähemale vaesuse kaotamise lõppeesmärgile.

João Ferreira (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu kavandavat muutmist eesmärgiga lisada lepingusse „põhjalik arenguabipakett“ tuleks vaadelda nende jõupingutuste taustal, mida EL on teinud Lõuna-Aafrika Vabariigiga majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks, püüdes eirata kriitikat ja õigustatud vastuseisu nii praegusele kaubandus-, arengu- ja koostöölepingule kui ka sellele, milliseks EL soovib majanduspartnerluslepingud kujundada. Kaubandus-, arengu- ja koostööleping on suurendanud asümmeetriat kahe poole vahel ELi kasuks, suurendades ELi ekspordi Lõuna-Aafrika Vabariiki. ELi kaubavahetuse, teenuste osutamise ja kapitali liikumise liberaliseerimise poliitika on selgelt ebaõnnestunud.

Selle tunnistuseks on majandus- ja finantskriisi süvenemine. Üksteise abistamise ja vastastikkuse asemel on edendatud konkurentsivõimet, surudes peale tööjaotuse, mis on tähendanud põllumajandustoodete eksporti Lõuna-Aafrikast ja tööstustoodete eksporti ELi. Kasusaajad on needsamad, kes alati: ELi peamised suurriigid ja nende majandusrühmitused. Tagajärjed on kõigile näha ja mitte ainult arenguriikides, vaid ka sellistes ELi liikmesriikides nagu Portugal: tootmissektorite nõrgenemine, kasvav sõltuvus välisabist, töötus, vaesus jne.

Juozas Imbrasas (EFD) , kirjalikult . – (LT) Hääletasin selle dokumendi poolt, kuna läbivaadatud lepinguga tehakse esialgses lepingus teatavad huvipakkuvad muudatused, eelkõige järgmised arenguga seotud muudatused: desarmeerimisest saab üks lepingu põhipunkte samaväärselt demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtetega; lisatakse abi tõhustamise kui arengukoostöö eesmärgi põhimõte ja prioriteediks muudetakse tegevused, mis aitavad eelkõige vaesuse leevendamise raames kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele. Ma pooldan eesmärki suurendada toetust Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ja tema tööle, et lõpetada karistamatus ja tagada rahvusvahelise õigusemõistmise austamine; rändega seotud küsimusi arutatakse edaspidi põhjaliku poliitilise dialoogi raames ning nende küsimuste raames arutatakse omakorda eelkõige koostöö ja arengu seost, mis hõlmab muu hulgas järgmist: vaesuse vähendamise, elu- ja töötingimuste parandamise ning töökohtade loomise strateegiad; rändajate osalemine oma päritoluriigi arengus; koostöö suurendamiseks eelkõige tervishoiu ja hariduse valdkonnas suutlikkust korvata oskustöölise äravoolust tingitud negatiivset mõju Lõuna-Aafrika säästvare arengule; õiguslikud, kiired ja odavad võimalused väljarännanute saadetava raha ülekandmiseks riiki. Kõige tähtsamad aspektid on rahu ja julgeoleku tagamine piirkonnas, aga ka inimõiguste austamine ja demokraatia areng.

Elisabeth Köstinger (PPE) , kirjalikult. – (DE) Ma toetan lepingu sõlmimist ELi ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel, mille eesmärk on laiendada kahepoolset koostööd. Lisaks õigusriigi põhimõtete kinnistamisele on kavas võtta märkimisväärsed meetmeid selleks, et võidelda terrorismiga ja terrorismi rahastamisega ning tõkestada massihävitusrelvade kasutamist. Euroopa Parlamendi ülekaalukas toetus sellele lepingule võimaldab parandada töötingimusi ja tervishoiusüsteemi ning vähendada vaesust Lõuna-Aafrika Vabariigis.

Giovanni La Via (PPE) , kirjalikult. – (IT) Pretorias 1999. aasta oktoobris allkirjastatud vabakaubandusleping Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel jõustus 2004. aastal ja selles nähti ette lepingu läbivaatamine viie aasta möödumisel lepingu jõustumisest. Nüüd, seitse aastat pärast lepingu ratifitseerimist, oli Euroopa Parlamendil võimalik väljendada oma arvamust läbirääkimiste kohta, mida komisjon pidas nõukogu direktiivide kohaselt. Tekst esitati meile kinnitamiseks ja ma otsustasin hääletada poolt, sest see käsitleb eelkõige Lõuna-Aafrika Vabariigi arengut. Peamine eesmärk on kohustada lepinguosalisi tegema jõupingutusi vaesuse probleemi lõplikuks likvideerimiseks, aidates nii suurel määral kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele. Selleni on aga võimalik jõuda üksnes siis, kui Lõuna-Aafrika Vabariik võtab ka omalt poolt reaalseid meetmeid, kehtestades asjakohase desarmeerimispoliitika, mida käsitatakse riigi arengu tõelise vundamendina.

David Martin (S&D) , kirjalikult. – Ma olen rahul selle lepinguga Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel, millesse on lisatud uued sätted arengu kohta, eelkõige vaesuse vähendamist, abi tõhusust ja aastatuhande arengueesmärke käsitlevad sätted. Lõuna-Aafrika Vabariik on tähtis partner nii kaubandus- kui ka arengusuhete vallas.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL) , *kirjalikult.* – (FR) Kõnealune leping asub konkreetsetes kontekstis, mida raportöör näib eiravat. Euroopa Komisjon avaldab Lõuna-Aafrika riikidele, eriti Lõuna-Aafrika Vabariigile, enneolematult suurt survet kahjulike majanduspartnerluslepingute sõlmimiseks. Viide majanduspartnerluslepingu üle peetavatele läbirääkimistele ja nendega seoses kõigi kaubandusläbirääkimiste peatamisele on selle väljapressimise ilmne näide. Ma hääletan kõnealuse raporti vastu, sest Barroso juhitud komisjoni lepingukavandi hukkamõistmise asemel kiidetakse see raportis heaks.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Lõuna-Aafrika Vabariigi vaheline kaubandus-, arengu- ja koostööleping allkirjastati Pretorias 11. oktoobril 1999 ja see jõustus 1. mail 2004 määramata ajaks. Läbivaatamissätte kohaselt tuleb leping läbi vaadata viie aasta möödumisel selle jõustumisest. Ka Lissaboni lepingu jõustumine tingib vajaduse võtta vastu uus leping, nii et EL saaks kasutada õigusi ja täita kohustusi, mis varem kuulusid Euroopa Ühendusele.

Kleinmondis 2009. aastal allkirjastatud läbivaadatud lepinguga tehti esialgses lepingus teatavad huvipakkuvad muudatused, eelkõige järgmistes arenguga seotud valdkondades: desarmeerimine, demokraatlikud põhimõtted, inimõigused ja õigusriigi põhimõtted, koostöö desarmeerimisega seotud küsimustes ja massihävitusrelvade leviku tõkestamine.

Sellepärast ma hääletasingi nii, nagu ma hääletasin.

Alexander Mirsky (S&D) , *kirjalikult.* – Ma jäin selle küsimuse hääletamisel erapooletuks, sest 1) Lõuna-Aafrika Vabariigil on tohutult palju loodusvarasid ja ta on piisavalt suuteline oma probleeme ise lahendama; 2) korrupsioonitase on Lõuna-Aafrikas nii kõrge, et varimajanduse osakaal moodustab sealsel turul üle 60%; 3) on riike, kes ei suuda oma probleeme ise lahendada, kes vajavad ELi rahalist toetust märksa enam ja kelle olukord on lootusetum; 4) EL võib aidata Lõuna-Aafrika Vabariiki nõustamise teel.

Alfredo Pallone (PPE) , *kirjalikult.* – (IT) Ma andsin poolthääle Eva Joly esitatud tekstile Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahelise lepingu kohta, sest viimastel aastatel tekkinud uut rahvusvahelist olukorda arvestades on meil vaja Lõuna-Aafrikaga sõlmitud kaubandus-, arengu- ja koostöölepingud üle vaadata. Majandussuhete mõttes on need lepingud kasulikud kummagi poole majandussektoritele. Näiteks on Lõuna-Aafrika Vabariik oluline kaubanduspartner Itaalia jaoks, seda nii kaasrahastatavate projektide kui ka kaubanduse vallas. Kõnealuste lepingute läbivaatamise eesmärgiks on ka kooskõlastatud tegevus terrorismivastases võitluses, osaliselt seoses Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi jõustumisega, ning dialoog ühiste väärtuste ja huvide teemal niisugustes valdkondades nagu ränne, energia, kosmos, transport ja julgeolek.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Ma andsin poolthääle ühelt poolt Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Vabariigi vahelise lepingu sõlmimisele, millega muudetakse kaubandus-, arengu- ja koostöölepingut. Alates kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu jõustumisest on ELi kaubavahetus Lõuna-Aafrikaga pidevalt suurenenud. EL on Lõuna-Aafrika peamine kaubanduspartner; 2009. aastal jõudis ELi ligi 34% kogu Lõuna-Aafrika ekspordist ning EList oli pärit ligi 35% kogu Lõuna-Aafrika impordist. Ekspordi ja impordi vaheline tasakaal on selge, kuid mulle teevad muret vaid Lõuna-Aafrikast ELi eksporditavate toodete puhul rakendatavad tootmismeetodid: need peavad vastama samadele standarditele, mille järgimist nõutakse Euroopa vastavate tööstusharude tootjatelt. Esitatud näitajad viitavad sellele, et juba on võimalik näha 1999. aastal sõlmitud esimese lepingu tulemusi. Nagu raportööri, soovin ma ELi arengukoostöö

eesmärkidest kinnipidamist, kusjuures kõige olulisem neist on vaesuse vähendamine ja lõppeesmärgina kaotamine.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Ma andsin poolthääle soovitusel, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Vabariigi vahelise kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu läbivaatamist. Võrreldes Pretorias 11. oktoobril 1999 sõlmitud esialgse lepinguga seati Kleinmondis 11. septembril 2009 allkirjastatud muudetud lepingus eesmärgiks laiendada pooltevahelist poliitilist dialoogi sellistes olulistest valdkondades nagu võitlus massihävitusrelvade ja terrorismi vastu ning arengukoostöö tõhustamine rõhuasetusega tegevustele, mis aitavad kaasa vaesuse leevendamisele aastatuhande arengueesmärkide saavutamise raames. Seetõttu leian, et tehtud muudatused on igati teretulnud.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Euroopa Parlament kiidab lepingu sõlmimise heaks ja soovib, et lepingu uusi arenguga seotud sätteid ja lepinguga ette nähtud uut koostööd kohaldataks täies ulatuses ning et lepingu rakendamise etapis jälgitaks neid sätteid tähelepanelikult Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 208 seisukohast, s.t võttes arvesse liidu arengukoostööga seotud eesmäärke, mida liit peab arvestama kogu oma arenguriike mõjutada võivas poliitikas ning mille hulgas peamine on vaesuse vähendamine ja pikemas perspektiivis selle kaotamine.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Ma hääletasin soovitusel poolt, kuna toetan täielikult selle sisu, eriti soovi tugevdada kahepoolset koostööd Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel. Kuna tegemist on ennekõike majandus- ja kaubanduslepinguga, toetab muudetud tekst majanduslikku ja sotsiaalset üleminekuprotsessi Lõuna-Aafrika Vabariigis, edendades piirkondlikku koostööd ja andes uue tõuke riigi majanduslikule lõimumisele maailmamajandusse.

Osaliselt seoses oma institutsiooniliste rollidega leian, et esmatähtis on tugevdada poliitilist dialoogi selle riigiga, eelkõige teemadel, mis pakuvad Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidele erilist huvi. Sellega seoses toetan otsust suunata suur osa aastatel 2007–2013 ELi käsutuses olevast 980 miljonist eurost uute töökohtade loomisse ning Lõuna-Aafrikas tervishoiu ja julgeoleku vallas põhiteenuste osutamiseks vajaliku taristu rajamise rahastamise. Nende eesmärkide poole püüdlemine koostöös kodanikuühiskonnaga tähendab seda, et me liigume visalt aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas ning seame nälja ja vaesuse kõigi vormide likvideerimise kõigist teistest eesmärkidest kõrgemale.

Catherine Stihler (S&D), *kirjalikult.* – Ma hääletasin selle lepingu poolt, kuna see parandaks Euroopa kaubandus- ja arengusuhteid Lõuna-Aafrikaga, mis on otsustava tähtsusega nii Lõuna-Aafrika piirkonna kui ka meie enda jaoks.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult.* – (PT) 1999. aastal sõlmiti esimene Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Lõuna-Aafrika Vabariigi vaheline kaubandus-, arengu- ja koostööleping, mis jõustus 1. mail 2004. See esimene leping oli selgelt majanduslikku laadi, põhinedes kaubanduse liberaliseerimisel, ja jättis vähe ruumi arengukoostööle. Lepingu läbivaatamine, mis selles ette nähti, sai teoks 2009. aastal ning selle tulemusena viidi arengupoliitika kohta sisse olulisi muudatusi, milleks on eelkõige desarmeerimist ja massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevates küsimustes tehtav koostöö, õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste järgimine ning abi tõhususe põhimõte, esmajoones vaesuse leevendamist ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamist puudutavates küsimustes.

Koostöö tõhustamiseks lisati uusi valdkondi: võitlus terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu; palgasõdurite tegevuse ennetamine; võitlus väike- ja kergrelvade tootmise, kaubanduse ja kogumise vastu ning rändega seotud küsimustes tehtav koostöö. Mul on hea meel, et see leping ELi strateegilise partneriga võeti vastu ning et valitsusväliseid osalisi tunnustatakse koostööpartneritena, mis annab neile õiguse saada rahalist abi.

Angelika Werthmann (NI), *kirjalikult.* – (DE) Toetan Euroopa Parlamendi soovitusi muuta kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu sätteid õiguste, vabaduste ja julgeoleku valdkonnas. Ma leian, et arengukoostöös tuleb aluseks võtta tulemustel põhinev käsitlusviis, kui me tahame aastatuhande arengueesmärkide poole liikumisel edu saavutada. Peamine eesmärk, mis seisneb töökohtade loomises, on seotud Lõuna-Aafrika Vabariigi majandusarengu keskse probleemiga. Juba aastaid on nõutud kontseptsiooni selles riigis väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete loomiseks. EL kui Lõuna-Aafrika Vabariigi tähtsaim kaubanduspartner võib majandusliku ja sotsiaalse muutumise protsessis väärtuslikku abi pakkuda.

Iva Zanicchi (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Ma andsin poolthääle Eva Joly raportile, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel alates 2004. aastast kehtiva lepingu läbivaatamist.

Läbivaatamise eesmärk on töötada välja uued võimalused kaubanduse liberaliseerimiseks teatavates sektorites ning samal ajal kohandada seda lepingut muutunud rahvusvahelisele kontekstile. Minu arvates on oluline rõhutada, et lepingu läbivaatamine võimaldab parandada ja süvendada Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahelist dialoogi niisugustes olulistest küsimustes nagu ränne, energiaallikate kasutamine ja turvalisus.

Soovitus: Maria Eleni Koppa (A7-0372/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Kuna komisjoni ettepanekus sisalduvad neli lepingut annavad võimaluse suurendada Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni / Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) panust sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse vähendamisse EMPs, hääletan esitatud raporti poolt.

Esiletoomist väärivad ELi, Islandi, Liechtensteini ja Norra vaheline leping, ELi ja Norra vaheline leping ning kaks finantsmehhanismi aastateks 2009–2014, millega nähakse ette kokku 1,8 miljardit eurot. Eelmise perioodiga võrreldes suurenevad EMP finantsmehhanismi vahendid 31% ja Norra finantsmehhanismi vahendid 22%. Need vahendid tehakse kättesaadavaks Islandile, 12-le kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriigile ning Portugalile, Hispaaniale ja Kreekale, et aidata taaselustada nende Euroopa riikide majandust, mida kriis kõige enam nõrgendas.

Diane Dodds (NI), *kirjalikult.* – Ma hääletasin selle raporti vastu, kuna pean küsitavaks, kas on õige teha Islandile mis tahes soodustusi seoses kalatoodete importimisega ELi, kui Island ei soovi loobuda oma seisukohtadest seoses makrellivarude majandamisega, arvestades nende võimalikku negatiivset mõju ELi pelaagiliste liikide kaluritele. 1994. aastal jõustunud leping võimaldab Islandil, Liechtensteinil ja Norral osaleda ELi ühtsel turul, olemata ELi liikmesriigid. Vastutasuks peavad nad võtma vastu kõik ELi õigusaktid, mis on seotud ühtse turuga, välja arvatud õigusaktid, mis reguleerivad põllumajandust ja kalandust. Island saab kalatooteid ELi importida tollimaksuvabalt.

On raske alla neelata, et olles jultunult eiranud makrellivarude rahvusvahelist majandamist ja teatanud 2010. aastal 100 000 tonni suurusest saagist, võib Island ekspordida kogu oma

makrellisaagi ELi. Kui kalanduse valdkonnas Islandile võimaldatud soodustused ei pruugi olla uues lepingus muutunud, siis Islandi käitumine seoses kalavarude majandamisega on kindlasti muutunud. Seetõttu seadakse selle lepingu ratifitseerimise asjakohasuse kahtluse alla.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Selle resolutsiooniga toetatakse nelja lepingut Euroopa Liidu ning Islandi, Liechtensteini ja Norra vahel, mille eesmärk on panna paika nende riikide rahaline panus sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse vähendamisse Euroopa Majanduspiirkonnas ning seda panust eelmise perioodiga võrreldes suurendada. Ettepanekus suurendatakse asjaomaste riikide panust ega muudeta oluliselt kalatoodetele tehtavaid soodustusi. Aastateks 2009–2014 kokku lepitud sisuliselt uuendatakse eelmisi kokkuleppeid, mis hõlmasid aastaid 2004–2009. Rahvusvahelise kaubanduse komisjonis ja kalanduskomisjonis tehtud ühehäälsed otsused osutavad, et antud küsimuses vastuolud puuduvad.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Komisjon on Euroopa Parlamendile esitanud ettepaneku nelja lepingu kohta. Kahe lepinguga, mis käsitlevad finantsmehhanisme aastateks 2009–2014, nähakse ette kokku 1,8 miljardi euro eraldamine. See raha eraldatakse ELi, Islandi, Liechtensteini ja Norra vahelise lepingu alusel, milles Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) finantsmehhanismi vahendeid suurendatakse 31%, ning ELi ja Norra vahelise lepingu alusel, milles Norra finantsmehhanismi vahendeid suurendatakse 22%. Ülejäänud kaks lepingut käsitlevad kalatoodetega seotud soodustusi Islandile ja Norrale aastatel 2009–2014 ning lepingutega nähakse ette nende soodustuste pikendamine.

Islandi puhul jäävad soodustused samaks. Norra puhul on soodustusi veidi suurendatud, mistõttu nähakse ette ka 30. aprillil 2009 kehtivuse kaotanud kalatransiidikorra uuendamine.

Ma hääletan ettepaneku poolt, sest EMP vahendid tehakse kättesaadavaks 12-le kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriigile, samuti Portugalile, Kreekale ja Hispaaniale, ning rahastatavate valdkondade hulka kuuluvad keskkond, eelkõige kliimamuutus ja taastuvenergeetika, kodanikuühiskond ja kultuuripärandi kaitse.

João Ferreira (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Täna heaks kiidetud lepingu aluseks on Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) leping, mis on kehtinud alates 1994. aastast ja hõlmab EMP / Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riike. Tõlkal leppisid riigid kokku rahaliste vahendite eraldamises viie aasta kaupa eesmärgiga vähendada sotsiaalset ja majanduslikku ebavõrdsust EMPs. Loomulikult toetame seda eesmärki. Praeguseks viieaastaseks perioodiks (2009–2014) ette nähtud vahendid on eelmise perioodiga võrreldes peaaegu kaks korda suuremad.

EMP vahendid tehakse kättesaadavaks 12-le kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriigile, samuti Kreekale, Portugalile ja Hispaaniale, ning neid võib kasutada mitmes olulisel valdkonnas, milleks on muu hulgas keskkonnakaitse, inim- ja sotsiaalne areng ning kultuuripärandi kaitse. Pidades silmas ELi laienemisi ning sotsiaalse ja majandusliku olukorra halvenemist mitmes ELi liikmesriigis, näiteks Portugalis, leiame, et nende rahaliste vahendite suurendamine on vajalik.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), *kirjalikult.* – (GA) Ma juhin Euroopa Parlamendi delegatsiooni Šveitsi, Islandi ja Norraga suhtlemiseks ning Euroopa Majanduspiirkonna parlamentaarset ühiskomisjoni ning ma olen selle raportiga rahul. Mina valmistasin ka ette kalanduskomisjoni arvamuse raporti kohta.

Ian Hudghton (Verts/ALE) , kirjalikult. – Ma andsin oma poolthäale kolleeg Koppa raportile kalandusega seotud finantsmehhanismi kohta. See ei tähenda aga, et ELi-EMP kalandusküsimustega on kõik korras. Islandi soovimatus jõuda ELi ja Norraga makrelli suhtes kokkuleppele on väga kahetsusväärne ja ma kutsun tungivalt kõiki pooli üles läbirääkimiste laua taha naasma.

Juozas Imbrasas (EFD) , kirjalikult . – (LT) Ma nõustusin selle dokumendiga, sest alates Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu jõustumisest 1994. aastal on EMP EFTA riigid (Island, Liechtenstein ja Norra) osalenud sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse leevendamise rahastamises EMPs. Kõige hiljutisem viieaastane rahastamisperiood lõppes 2009. aastal (1,467 miljardit eurot). Komisjoni praegune ettepanek hõlmab nelja lepingut. Nende lepingutega nähakse ette kokku 1,8 miljardit eurot; võrreldes eelmise perioodiga (2004–2009) on EMP finantsmehhanismi vahendid suurenenud 31% ja Norra finantsmehhanismi vahendid 22%. See tulemus peegeldab nõukogus heaks kiidetud läbirääkimisjuhiseid, milles nõuti vahendite olulist suurendamist. EMP vahendid tehakse kättesaadavaks 12-le kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriigile, samuti Kreekale, Portugalile ja Hispaaniale. Esmatähtsate valdkondade hulka kuuluvad keskkonnakaitse, kliimamuutus ja taastuvenergeetika, kodanikuühiskond, inim- ja sotsiaalne areng ning kultuuripärandi kaitse. Norra eraldatavad vahendid tehakse kättesaadavaks 12-le kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriigile. Esmatähtsate valdkondade hulka kuuluvad süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, keskkonnahoidlik tööstusinnovatsioon, teadusuuringud ja stipendiumid, inim- ja sotsiaalne areng, justiits- ja siseküsimused, inimväärse töö edendamine ja kolmepoolne dialoog. Kahe protokolliga, mis käsitlevad aastatel 2009–2014 Islandi ja Norra kalatoodetele teatavate soodustuste tegemist, uuendatakse eelmisi, aastaid 2004–2009 hõlmanud protokolle. Uute protokollidega jäeti muutmata Islandile tehtavad soodustused ja suurendati mõõdukalt Norrale tehtavaid soodustusi. Kõnealuste soodustuste alusel uuendab Norra ka oma kalatransiidikorda.

Elisabeth Köstinger (PPE) , kirjalikult. – (DE) Ma toetan ELi, Islandi, Liechtensteini ja Norra vahelist lepingut Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) finantsmehhanismi jätkumise kohta, sest me kõik peaksime tegutsema selle nimel, et vähendada sotsiaalset ja majanduslikku ebavõrdsust EMPs. 1,8 miljardi euro suurune kogusumma peegeldab 31% ja 22% kasvu võrreldes eelmise viieaastase perioodiga. Kalatoodetele tehtavaid soodustusi ja turulepääsu käsitlevate uuendatud protokollide näol on tegemist oluliste pikaajaliste eeskirjadega vesiviljeluse valdkonnas.

Giovanni La Via (PPE) , kirjalikult. – (IT) Täna hääletas Euroopa Parlament aastatel 2009–2014 rakendatavaid finantsmehhanisme käsitlevate komisjoni kavandatud lepingute poolt, mis sõlmitakse Euroopa Liidu ning Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra vahel ning Euroopa Liidu ja Norra vahel. Lepingutega nähakse ette Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi vahendite suurendamine, kusjuures neid vahendeid on kavas kasutada sellistes valdkondades nagu kliimamuutus ja taastuvenergeetika, kodanikuühiskond, inim- ja sotsiaalne areng ning kultuuripärandi kaitse. Eraldatavate vahendite kogusumma on 1,8 miljardit eurot. Neist vahenditest saavad kasu 12 kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriiki ning lisaks Kreeka, Portugal ja Hispaania. Hääletasin raporti poolt, kuna leian, et me peaksime majanduskoostööd toetama ning me ei tohi kunagi unustada, et iga liikmesriigi heaolu aitab elavdada kogu Euroopa majandust ning seeläbi parandada 500 miljoni europlase elukvaliteeti.

David Martin (S&D) , kirjalikult. – Ma hääletasin selle ettepaneku poolt, sest see annab võimaluse tugevdada EMP ja EFTA riikide panust sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse

vähendamisse Euroopa Majanduspiirkonnas. Islandi kalatoodetele tehtavad soodustused jäävad muutmata ja Norra kalatoodetele tehtavaid soodustusi suurendatakse mõõdukalt.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Nende lepingutega nähakse ette kokku 1,8 miljardit eurot; Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) finantsmehhanismi vahendeid suurendatakse 31% ja Norra finantsmehhanismi vahendid 22%. Väärrib märkimist, et EMP vahendid suunatakse järgmiste valdkondade rahastamisele: keskkonnakaitse, kliimamuutus ja taastuvenergeetika, kodanikuühiskond, inim- ja sotsiaalne areng ning kultuuripärandi kaitse. Norra rahalised vahendid suunatakse esmatähtsatesse valdkondadesse, mille hulka kuuluvad süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, keskkonnahoidlik tööstusinnovatsioon, teadusuuringud ja stipendiumid, inim- ja sotsiaalne areng, justiits- ja siseküsimused, inimväärse töö edendamine ja kolmepoolne dialoog.

Kahe protokolliga, mis käsitlevad aastatel 2009–2014 Islandi ja Norra kalatoodetele teatavate soodustuste tegemist, uuendatakse eelmisi, aastaid 2004–2009 hõlmanud protokolle. Uute protokollidega jäeti muutmata Islandile tehtavad soodustused ja suurendati mõõdukalt Norrale tehtavaid soodustusi. Kõnealuste soodustuste alusel uuendab Norra ka oma kalatransiidikorda.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult.* – (PT) See raport annab rohelise tule Euroopa Majanduspiirkonnaga (EMP) seotud lepingute uuendamisele. Alates EMP lepingu jõustumisest 1994. aastal on EMP/Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigid (praegu Island, Liechtenstein ja Norra) osalenud sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse leevendamise rahastamises EMPs. Rahastamises on alati kokku lepitud viieaastaste perioodide kaupa; nüüd on kavas pikendada lepinguid aastateks 2009–2014. Paralleelselt nende läbirääkimistega, kuid neist sõltumatult, alustati kahe kahepoolse kalandusprotokolli alusel läbirääkimisi Islandi ja Norraga, mis viidi lõpule 18. detsembril 2009. Eelnimetatud läbirääkimiste tulemustega seoses väärrib esiletõusmist eelkõige finantsmehhanismi vahendite märkimisväärne suurendamine, kuigi Islandi puhul jäi olukord riiki vaevava ranga kriisi tõttu samaks. Seoses aastateks 2009–2014 Islandi ja Norra kalatoodetele teatavate soodustuste tegemist käsitlevate lepingutega jagan ma kalanduskomisjoni pooldavat arvamust, milles tuuakse esile Norrale tehtavate soodustuste mõõdukas suurendamine. Kõnealuste soodustuste alusel uuendab Norra ka oma kalatransiidikorda, mis kaotas kehtivuse 30. aprillil 2009. Seetõttu hääletasin ma selle raporti poolt.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Alates Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu jõustumisest 1994. aastal on EMP/Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigid (praegu Island, Liechtenstein ja Norra) osalenud sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse leevendamise rahastamises EMPs. Kõnealuses rahastamises on alati kokku lepitud viieaastaste perioodide kaupa ja nüüd on arutuse all lepingud aastatel 2009–2014 rakendatavate finantsmehhanismide kohta, aga ka kahe kahepoolse protokolli pikendamine, mis käsitlevad Islandi ja Norra kalatoodetele tehtavaid soodustusi. Eelmise perioodiga võrreldes ei tehtud neis protokollides suuri muudatusi: Islandi soodustused jäävad samaks ja Norra soodustused suurenevad vaid veidi. Finantsmehhanisme käsitlevate lepingutega suurendatakse märkimisväärselt EMP/EFTA riikide panust aastatel 2009–2014. Kokku on kavas eraldada 1,8 miljoni eurot, mis tehakse kättesaadavaks 12-le kõige viimasena ELiga ühinenud liikmesriigile, samuti Kreekale, Portugalile ja Hispaaniale, et rahastada esmatähtsaid valdkondi, mille hulka kuuluvad keskkonnakaitse, kliimamuutus ja taastuvenergeetika, kodanikuühiskond, inim- ja sotsiaalne areng ning kultuuripärandi kaitse. Seepärast hääletasin ma poolt.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Ettepanek annab võimaluse tugevdada EMP ja EFTA riikide panust sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse vähendamisse Euroopa Majanduspiirkonnas ning märkimisväärselt suurendada finantsmehhanismi vahendeid, samas kui Islandile tehtavad soodustused jäävad samaks ning Norrale tehtavad soodustused suurenevad mõõdukalt. Seetõttu tegin ettepaneku, et kalanduskomisjon annaks komisjoni ettepaneku KOM(2010)234 kohta positiivse arvamuse.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Ma toetasin seda soovitusi, sest see annab võimaluse tugevdada Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide panust sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse vähendamisse Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP). Islandi kalatoodetele tehtavad soodustused jäävad muutmata ja Norra kalatoodetele tehtavaid soodustusi suurendatakse mõõdukalt.

ELi, Islandi, Liechtensteini ja Norra vahelise ning ELi ja Norra vahelise lepinguga, mis käsitlevad finantsmehhanisme aastatel 2009–2014, on ette nähtud eraldada kokku 1,8 miljardit eurot; võrreldes aastatega 2004–2009 on eraldatavad summad oluliselt suuremad. Nüüd tuleb tegutseda selle nimel, et lahendada ELi, Islandi ja Norra vahel siiani valitsevad erimeelsused mereelustiku majandamise, eriti aga vaalapüügiga seotud küsimustes.

Catherine Stihler (S&D), *kirjalikult.* – Ma andsin oma poolthääle lepingule, mis tugevdab EMP ja EFTA riikide panust sotsiaalse ja majandusliku ebavõrdsuse vähendamisse Euroopa Majanduspiirkonnas.

Thomas Ulmer (PPE), *kirjalikult.* – (DE) Hääletasin selle lepingu poolt, kuna tegemist on järjekordse loogilise sammuga Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmete koostöö ühtlustamisel. Delegatsiooni aseesimehena olen väga rahul, et me jätkame liikumist privilegeeritud partnerluse poole.

Soovitus: Silvia-Adriana Țicău (A7-0004/2011)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletan selle soovitusi poolt, kuna kõnealune horisontaalne leping võimaldab kõrvaldada liikmesriikide ja Brasiilia vahelistest kahepoolsetest lepingutest tulenevad riikkondsuse piirangud. See on kasulik kogu Euroopa lennundussektorile. Peale selle viib see leping ELi lennundussuhted Brasiiliaga taas kindlale õiguslikule alusele, mis on oluline esimene samm ELi ja Brasiilia suhete tugevdamisel selles sektoris. Eeldan, et see leping on tänu madalamatele piletihindadele (kuni 460 miljoni euro ulatuses) kasulik tarbijatele, aitab suurendada tööhõivet ja annab ELi lennuettevõtjatele uusi äri võimalusi.

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Kuna Euroopa Liidul on teatavates välislennundusega seotud küsimustes ainupädevus, tekkis õiguslik vajadus asendada tosin liikmesriikide ja Brasiilia Liitvabariigi vahelist kahepoolset lepingut Euroopa Liiduga läbi räägitud ja sõlmitud lepingutega. Olles Euroopa Liidu nõukogult 2003. aastal heakskiidu saanud, pidas komisjon läbirääkimisi lepingu üle, millele ma täna oma poolthääle andsin. See leping võimaldab sõlmida üldise lennunduslepingu Brasiiliaga, lähtudes turu järkjärgulisest avamisest ning õigusloomekoostööst ja õigusnormide lähendamisest. Tulevane leping toob reisijatele kaasa paremad teenused ning tugevdab Euroopa lennuettevõtjate positsiooni.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Leian, et lennundussuhteid käsitlev leping Euroopa Liidu ja Brasiilia vahel loob kindla õigusliku aluse ja tähistab olulist esimest sammu ELi ja Brasiilia lennundussuhte tugevdamisel. Usun ka, et see leping võimaldab

pooltel lennunduskoostööd tugevdada ning valmistada ette läbirääkimisi kahepoolse üldise lennunduslepingu sõlmimiseks.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Hääletasin käesoleva soovitusel poolt, kuna see on oluline samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel ning võimaldab neil alustada läbirääkimisi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Leping, mille me täna vastu võtsime, on oluline samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel. Eeldatakse, et tänu madalamatele piletihindadele (kokku kuni 460 miljoni euro ulatuses) toob see leping kasu tarbijatele; lisaks aitab leping suurendada tööhõivet, pakub ELi lennuettevõtjatele uusi äri võimalusi ja on kasulik ELi ja Brasiilia vahel reisivatele inimestele. Arvestades erilisi sidemeid, mis Portugali ja Brasiiliat seovad, olen selle lepingu sõlmimisega rahul, sest koos kõigi võimalike kaasnevate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste hüvedega tekitab see Euroopa ja Brasiilia vahel uue läheduse.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) 1. detsembril 2009 jõustunud Lissaboni leping muutis oluliselt ELi eri institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi volitusi. Uue korralduse kohaselt peab Euroopa Parlament otsustama küsimuste üle, mis varem tema pädevusse ei kuulunud, antud juhul siis rahvusvahelise lepingu üle Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahel, mis käsitleb lennundust.

Selle 14. juulil 2010 allkirjastatud lepingu eesmärk on asendada ELi liikmesriikide ja Brasiilia Liitvabariigi vahel sõlmitud 12 kahepoolse lennunduslepingu sätteid kahepoolse lepinguga ELi ja Brasiilia Liitvabariigi vahel. Ma toetan seda lepingut, sest see on oluline samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel.

João Ferreira (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Nagu ka varasemad samas valdkonnas sõlmitud lepingud, mille Euroopa Parlament on hiljuti vastu võtnud, tekitab see ettepanek tõsist muret lepingu ulatuse ja võimalike tagajärgede pärast, arvestades tsiviillennunduse toimimise erilist konteksti. Tegemist on küsimusega, mis avaldab lennuettevõtjatele selgelt mõju ja puudutab sektorit, mis on riiklike huvide kaitsmise seisukohalt mitmesugustel põhjustel strateegiliselt tähtis. Brasiilia puhul on see mure veelgi ilmsem. Leping aluseks olev eesmärk on selge ja raportöör ei üritagi seda varjata: eesmärk on avada turg, et luua uusi äri võimalusi ELi lennuettevõtjatele.

Me teame, et Euroopa mitmesugustele äriühingutele väidetavalt võrdsete võimaluste loomine toetab sektoris monopolide teket, mis on juba toimumas, ning sellega seoses vähendab liikmesriikide võimet kaitsta oma riiklikke lennuettevõtjaid ja seeläbi ka nende õigustatud huve mitmelgi tasandil. Vaba konkurentsi, millele pidevalt viidatakse ja mida peetakse pühaks, kaitstakse iga hinnaga. Vaba konkurentsi on ka selle algatuse aluseks olev põhimõte. Tagajärjed selle sektori jaoks ei erine kuigivõrd teistes sektorites toimuvast: sellistel juhtudel on alati tulemuseks monopolide teke.

Carlo Fidanza (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Koos oma Itaalia kolleegidega Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist otsustasin jääda erapooletuks tänasel hääletusel seoses Euroopa Liidu ja Brasiilia vaheliste suhetega teatavates lennundusküsimustes. Seda seetõttu, et kurjategija Cesare Battisti kohta tehtud resolutsiooni sisu arvestades oleksin ma eelistanud seda, kui hääletus oleks lükatud edasi kuni ajani, mil Brasiilia Ülemkohus teeb Cesare Battisti väljaandmise kohta uue otsuse.

Kuna kõnealune teema ei ole kiireloomuline, siis ei oleks selle edasilükkamine järgmise osaistungjärguni või aprillis toimuva osaistungjärguni kindlasti probleem, eriti kui me

mõtlemele selle massimõrvari ohvrite perekondade kannatustele. Need pered on 31 aastat oodanud, et õiglus seataks jalule ja et Cesare Battisti kannaks talle Itaalia kohtusüsteemi määratud karistust meie oma vanglates.

Juozas Imbrasas (EFD) , *kirjalikult* . – (LT) Ma pooldasin seda raportit, sest ELil on ainupädevus mitmesugustes välislennunduse küsimustes, mida tavapäraselt on reguleeritud liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lennunduslepingutega. Sellest tulenevalt volitas nõukogu 5. juunil 2003. aastal komisjoni alustama kolmandate riikidega läbirääkimisi kehtivate kahepoolsete lepingute teatavate sätete asendamiseks ELiga sõlmitavate lepingutega. Lepingule kirjutati alla 14. juulil 2010. See hõlmab niisuguseid küsimusi nagu ohutus, lennukikütuse maksustamine, konkurentsieeskirjad jne. Selle lepingu sõlmimine on oluline esimene samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel, mis on võimaldanud pooltel lennunduskoostööd tugevdada ning valmistada ette läbirääkimisi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks. Lepingu aluseks on turu järkjärguline avamine ning õigusloomekoostöö ja õigusnormide lähendamine. Eeldatakse, et selle lepingu tulemusel võib tekkida kuni 460 miljoni euro suurune tarbija ülejääk (madalamatest hindadest saadav kasu). See aitab suurendada tööhõivet ja annab ELi lennuettevõtjatele olulisi uusi äri võimalusi, samuti toob see kasu reisijatele.

David Martin (S&D) , *kirjalikult* . – Ma hääletasin selle horisontaalse lepingu poolt. Leping iseenesest ei ole kuigi tähtis, kuid see on siiski oluline samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel, mis on võimaldanud pooltel lennunduskoostööd tugevdada ning valmistada ette läbirääkimisi Brasiilia ja ELi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks. Üldine lennundusleping peaks põhinema turu järkjärgulisel avamisel ning õigusloomekoostööl ja õigusnormide lähendamisel. ELile on see kasulik suurema arvu lennuliinide ja tarbijate makstavate madalamate hindade näol.

Erminia Mazzoni (PPE) , *kirjalikult* . – (IT) Jäädes Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahelise lennunduslepingut käsitleva raporti hääletamisel erapooletuks, tahtsin väljendada seisukohta, mis läheb kõnealusest temast kaugemale.

Ma taunin Brasiilia valitsuse käitumist seoses Cesare Battisti juhtumiga. Valitsus oleks pidanud otsustama väljaandmise, mille kord on määratletud kahepoolses lepingus. Õigusasutuste esitatud tõlgendus on võetud kohustustega vastuolus. Karistuse, mida Cesare Battisti peaks kandma Itaalias, määras tavaline kohtunik, kes kohaldas tavalisi õigusakte tavalise kuriteo – massimõrva – suhtes. Raske on toetada rahvusvahelisi suhteid – näiteks Euroopa Parlamendis hääletatud raportis määratletud suhteid – riigiga, mis ei austa kokkuleppeid ja millel on oma seisukoht elu kaitsmise kui põhiõiguse kohta.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult* . – (PT) EL on alati toetanud vaba konkurentsi. Seega on igati loogiline, et komisjonile anti 15. oktoobril 2010 volitused alustada läbirääkimisi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks Brasiiliaga, lähtudes turu järkjärgulisest avamisest ning õigusloomekoostööst ja õigusnormide lähendamisest. See leping annab kõikidele ELi lennuettevõtjatele mittediskrimineeriva juurdepääsu lennuühendustele Brasiiliaga ja asendab või täiendab liikmesriikide ja Brasiilia vahel sõlmitud 14 kahepoolse lennunduslepingu sätteid.

See on oluline esimene samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel, mis on võimaldanud pooltel lennunduskoostööd tugevdada ning valmistada ette läbirääkimisi Brasiilia ja ELi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks. Uuest lepingust võivad kõik tarbijad, sest see võimaldab alandada piletihindu Brasiiliasse lendamisel.

Alfredo Pallone (PPE) , *kirjalikult.* – (IT) Ma jäin kolleeg Macovei esitatud soovitus ja kahe ülejäänud raporti hääletamisel erapooletuks. Põhjuseks on Brasiilia ametivõimude käitumine Cesare Battisti juhtumis. Ei saa eirata otsust mitte anda välja terroristi – kelleks Brasiilias teda ei peeta. Seetõttu otsustasin koos Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni ülejäänud Itaalia delegatsiooniga jääda erapooletuks nii seoses otsuse eelnõuga Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahelise lepingu sõlmimise kohta, mis käsitleb lühiajalisi viisasid turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimisel, kui ka seoses raportiga, mis käsitleb ELi ja Brasiilia vaheliste lennunduslepingute muutmist. Muidugi ei väljenda meie tegevus mittenõustumist raportite sisuga, vaid sellega edastatakse poliitiline sõnum, mille kaudu me soovisime taas väljendada rahulolematust Brasiilia ametivõimude käitumisega Cesare Battisti juhtumis.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Selle raporti poolt hääletades väljendame Euroopa Parlamendi vajalikku positiivset seisukohta ELi ja Brasiilia vahelise rahvusvahelise lepingu kohta. See horisontaalne leping Brasiiliaga viib ELi lennundussuhted Brasiiliaga kindlale õiguslikule alusele. See on oluline esimene samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel, mis on võimaldanud pooltel lennunduskoostööd tugevdada ning valmistada ette läbirääkimisi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks. Eeldatakse, et tarbijad saavad sellest lepingust madalamate piletihindade näol kasu kuni 460 miljoni euro ulatuses. Leping avaldab positiivset mõju tööhõivele ja avab loodetavasti uusi ärivõimalusi ELi lennuettevõtjatele, mis teenib ELi ja Brasiilia vahel reisivate inimeste huve. Seetõttu olen nõus raportööri ettepanekuga, et Euroopa Parlament võtaks selle raporti vastu, ja üleskutsega nõukogule viia menetlus liigse viivitamiseta lõpule.

Paulo Rangel (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Arvestades olulisi sidemeid, mis Portugali ja Brasiiliat seovad, olen ma loomulikult selle raporti vastuvõtmisega rahul. Sellega asendatakse ELi liikmesriikide ja Brasiilia Liitvabariigi vahel sõlmitud 12 kahepoolse lennunduslepingu teatavad sätted. Leping loob aluse ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamiseks ning tänu madalamatele piletihindadele (kokku kuni 460 miljoni euro ulatuses) toob loodetavasti suurt kasu tarbijatele ja avab ka uusi ärivõimalusi ELi lennuettevõtjatele.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE) , *kirjalikult.* – Horisontaalne leping Brasiiliaga viib ELi lennundussuhted Brasiiliaga taas kindlale õiguslikule alusele. See on oluline esimene samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel, mis on võimaldanud pooltel lennunduskoostööd tugevdada ning valmistada ette läbirääkimisi Brasiilia ja ELi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks. Euroopa Komisjoni palvel volitas ELi transpordinõukogu 15. oktoobril 2010 komisjoni alustama läbirääkimisi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks Brasiiliaga, lähtudes turu järkjärgulisest avamisest ning õigusloomekoostööst ja õigusnormide lähendamisest.

Eeldatakse, et selle lepingu tulemusel võib tekkida kuni 460 miljoni euro suurune tarbija ülejääk (madalamatest hindadest saadav kasu). See aitab suurendada tööhõivet ja annab ELi lennuettevõtjatele olulisi uusi ärivõimalusi, samuti toob see kasu reisijatele.

Catherine Stihler (S&D) , *kirjalikult.* – Ma toetasin seda lepingut, kuna see edendab edasist koostööd ELi ja Brasiilia vahel tsiviillennunduse vallas. Liikmesriikide ja Brasiilia vaheliste riikkondsuse piirangute kõrvaldamine on ELi lennundussektorile kasulik.

Nuno Teixeira (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Euroopa Liidu ja Brasiilia vahelised suhted on Euroopa välissuhete praeguses kontekstis väga olulised. Kõnealune leping, mis minu arvates on esimene samm paljude sammude seas, mille tulemuseks on ELi uus tsiviillennunduspoliitika Brasiilia suhtes, peab looma üldise raamistiku suhete arendamiseks

selles valdkonnas. Seda nimetatakse horisontaalseks lepinguks, kuna loob poolte vahel kindla õigusliku aluse tsiviillennunduse mitme aspekti jaoks, asendades traditsioonilised kahepoolsed lepingud üldiste ja kogu ELi territooriumil ühetaoliselt rakendatavate sätetega, nagu on selles lepingus ette nähtud.

Soovituse kavandis, mille koostamisel ma olin variraportöör, väljendatakse rahulolu lepingu tingimustega. Leping käsitleb selliseid olulisi küsimusi nagu turvalisus, kütuse maksustamine kogu Euroopa territooriumil ning kohustus järgida ELi konkurentsioigust.

Usun, et see leping annab uut laadi majanduslikku kasu nii tarbijatele kui ka lennuettevõtjatele, tihendab koostöosuhteid kahel pool Atlandi ookeani olevate lepinguosaliste vahel ning on seega ELi jaoks väärtuslik. Seetõttu hääletasin ma selle dokumendi poolt.

Soovitus: Wim van de Camp (A7-0007/2011)

Luís Paulo Alves (S&D) , *kirjalikult.* – (PT) Ma toetan kõnealuse lepingu sõlmimist, arvestades nõukogu otsuse eelnõu (07853/2010), Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise lepingu eelnõu, mis käsitleb 2007.–2013. aastaks loodud Välispiirifondi lisaeeskirju, nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule, ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esitatud õigusraamistikku ja soovitusi.

Carlos Coelho (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Ma toetan Euroopa Ühenduse ning Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini vahelist lepingut, mis käsitleb 2007.–2013. aastaks loodud Välispiirifondi lisaeeskirju. Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega seotud riigid peaksid osalema Välispiirifondis kooskõlas otsusega, millega kõnealune fond loodi. Seega tuleks selles lepingus näha ette eeskirjade kohaldamine asjaomaste riikide territooriumil, et komisjon saaks võtta lõppvastutuse fondi eelarve täitmise eest nimetatud riikides. Lepingus võetakse arvesse fondi finantsjuhtimise ja -kontrolli eri aspekte ning nähakse ette nimetatud riikide osamaksed fondi eelarvesse.

Ma märgin ära ka Liechtensteini otsuse (mis kajastub ühisdeklaratsioonis) loobuda fondis osalemisest, kuigi see ei mõjuta tema kohustust rahastada seda fondi. Fondi rahastamise eesmärk on jagada kohustusi ning toetada rahaliselt Schengeni *acquis'* rakendamist välispiiride ja viisapoliitika valdkonnas.

Diogo Feio (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Ettepanek käsitleb ELi nimel lepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel. Laias laastus käsitleb kõnealune leping nimetatud riikide osalemist Välispiirifondis tulenevalt nende osalemisest Schengeni *acquis'* rakendamisel, kohaldamisel ja edasiarendamisel. Kavas on sõlmida täiendavad lepingud, milles täpsustatakse osalemiseks vajalikud sätted, eelkõige sätted, millega tagatakse ELi finantshuvide kaitse ja võimaldatakse kontrollikojal kogu protsessi kontrollida. Euroopa Parlamendi positiivse otsuse tulemusena sõlmib nõukogu nimetatud lepingu.

José Manuel Fernandes (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) See soovitus on seotud nõukogu otsuse eelnõuga, mis käsitleb ELi ning Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelist lepingut 2007.–2013. aastaks loodud Välispiirifondi lisaeeskirjade kohta.

Arvestades, et kõnealune leping on kooskõlas eesmärkidega, mida silmas pidades sõlmiti isikute ja kaupade vaba liikumist käsitlev Schengeni leping; arvestades varasemaid lepinguid,

mille EL ja nimetatud riigid on Schengeni lepingus sätestatud eesmärkidega seoses sõlminud; ja arvestades, et EL on aastateks 2007–2013 loonud üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ raames Välispiirifondi, olen ma selle lepingu sõlmimisega rahul, sest see aitab tugevdada ühtekuuluvust Euroopas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL) , kirjalikult. – (PT) Käesolev raport on seotud Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise lepinguga, mis käsitleb 2007.–2013. aastaks loodud Välispiirifondi lisaeeskirju.

Leping on seotud olemasolevate või rakendatavate lepingutega, mis käsitlevad inimeste vaba liikumist nimetatud riikide ja ELi liikmesriikide vahel.

Eesmärgiga toetada välispiiride kontrolli, pidades eelkõige silmas sisserännet, soovib EL teatud tingimustel anda Välispiirifondist aastatel 2007–2013 liidu abi. ELi ja komisjoni sellega seoses võetavate meetmete eesmärgid on taunimisväärsed, sest me ei saa eirata vastuvõetamatut tagasisaatmise direktiivi.

Pat the Cope Gallagher (ALDE) , kirjalikult . – (GA) Ma juhin Euroopa Parlamendi delegatsiooni Šveitsi, Islandi ja Norraga suhtlemiseks ning Euroopa Majanduspiirkonna parlamentaarset ühiskomisjoni ning ma olen selle raportiga rahul.

David Martin (S&D) , kirjalikult. – Hääletasin kõnealuse lepingu poolt, sest see võimaldab Schengeni lepingu rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega seotud riikidel aastatel 2007–2013 Välispiirifondis osaleda.

Alfredo Pallone (PPE) , kirjalikult. – (IT) Pidades silmas Euroopa Liitu, mis on tõeline liit poliitilisest, majanduslikust ja eelkõige geograafilisest aspektist, leian, et on vajalik ja äärmiselt tähtis hääletada kõnealuse ettepaneku poolt, sest riigid, nagu Island, Norra ja Liechtenstein, aga ka Šveits, asuvad geograafiliselt Euroopas. Seetõttu arvan, et tuleks rakendada ühtset piirikontrollipoliitikat, hõlbustamaks lõimumist ja ühest riigist teise liikumist. Euroopa piirivalvefondi loomine oleks õiglane ja vajalik meede, mis võimaldaks tagada nii ressursside kui ka rakenduseeskirjade tsentraliseeritud koordineerimise. See hõlbustaks ja elavdaks ka turismi ning transporti ja inimeste vaba liikumist.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE) , kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendile Lissaboni lepinguga antud uute volituste tõttu on osutunud vajalikuks võtta vastu nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel lepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel 2007.–2013. aastaks loodud Välispiirifondi lisaeeskirjade kohta. Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon on soovitanud see leping vastu võtta. Lepingus nähakse ette Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega seotud kolmandate riikide osalemine Välispiirifondis. See osalemine võib saada teoks täiendavate lepingute kaudu, mis tuleks sõlmida selleks, et täpsustada osalemiseks vajalikke sätteid, sealhulgas sätteid, millega tagatakse ELi finantshuvide kaitse ja kontrollikoja auditeerimisvolitused. Kuna pooled on kokkuleppele jõudnud ja kuna ükski arvamus ei sisaldanud kriitilisi märkusi, hääletasin kõnealuse otsuse poolt.

Paulo Rangel (PPE) , kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsuse (EÜ) nr 574/2007 (millega luuakse Välispiirifond aastateks 2007–2013) kohaselt peaksid Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega seotud kolmandad riigid selles fondis osalema. Selleks on kavas sõlmida lepingud, milles

täpsustatakse osalemiseks vajalikud lisaeeskirjad, sealhulgas sätted, millega tagatakse ELi finantshuvide kaitse ja kontrollikoja auditeerimisvolitused. Esitatud ettepanek käsitleb lepingu sõlmimist ühelt poolt Euroopa Ühenduse ning teiselt poolt Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel, kusjuures selle lepingu eesmärk ongi määratleda lisaeeskirjad nimetatud riikide osalemiseks kõnealusel fondis. Usun, et see ettepanek väärrib minu toetust kooskõlas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusel.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE) , kirjalikult. – Vastavalt meie positsioonile kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis (vastutav komisjon) toimunud hääletusel otsustas Verts/ALE fraktsioon hääletada selle ettepaneku vastu.

Thomas Ulmer (PPE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin selle lepingu poolt, sest kõnealused riigid ei ole kvaliteedi ja usaldusväarsuse mõttes probleem ning seega ei kujuta endast ELi jaoks turvariski.

Angelika Werthmann (NI) , kirjalikult. – (DE) Soovitus puudutab lepingu sõlmimist Schengeniga seotud kolmandate riikidega, antud juhul Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteiniga. Nimetatud riigid kaasatakse Schengeni *acquis'* rakendamisse, kohaldamisse ja edasiarendamisse. Sellega seoses on vaja lisaeeskirju, et kaitsta ELi finantshuve ja anda kontrollikojale auditeerimisvolitused. Kuna need täiendused on mõistlikud, hääletasin lepingu sõlmimise poolt.

Soovitus: Carlos Coelho (A7-0008/2011)

Luís Paulo Alves (S&D) , kirjalikult. – (PT) Ma hääletan selle raporti poolt, arvestades, et Schengeni ala võimaldab juba vaba liikumist territooriumil, millel on välismerepiiri 42 673 km ja maapiiri 7721 km ning mis hõlmab 25 riiki ja 400 miljonit inimest. Selle ala järkjärguline laiendamine on võimaldanud ELiga erisuhteid omavatel kolmandatel riikidel osaleda Schengeni koostöös ja Šveitsi Konföderatsioonil ühineda Schengeni *acquis'*ga alates 1. märtsist 2008. Arvestades avatud piiride poliitikat Šveitsi ja Liechtensteini Vürstiriigi (tegemist on pisiriigiga, mis pärast Euroopa Majanduspiirkonnaga ühinemist 1995. aastal on järjekindlalt integreerunud Euroopa kaubanduspiirkonda) vahel; arvestades, et see riik on nüüdseks oma sisemises õiguses rakendanud 98,4% ELi direktiividest; ja arvestades, et Liechtenstein moodustab ka osa ühtsest turust, ei ole mul põhjust olla vastu Liechtensteini ühinemisele Schengeni alaga.

Sophie Auconie (PPE) , kirjalikult. – (FR) Liechtenstein on Šveitsi ja Austria vahel asuv pisiriik, mille pindala on 160 km² ja rahvaarv 35 000 inimest. Kuigi Liechtenstein ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, on ta liiduga seotud Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) kaudu. Liechtenstein kohaldab peaaegu kõiki Euroopa Liidu õigusakte ja on taotlenud Schengeni alaga ühinemist isikute vaba liikumise tagamiseks. Arvestades Euroopa Liidu ja Liechtensteini vahelise koostöö traditsiooni ja asjaolu, et selle riigi ühinemisega Schengeni alaga ei kaasne mingeid ohte, hääletasin Liechtensteini ühinemise poolt.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D) , kirjalikult. – (LT) Ma andsin oma poolthääle soovitusel, mille kohaselt Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini vaheline protokoll Liechtensteini Vürstiriigi ühinemise kohta Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, allkirjastati 28. veebruaril 2008. aastal.

Šveits ühines Schengeni alaga 12. detsembril 2008. aastal üksinda ja kaotas piirikontrolli maismaapiiril. Sellele järgnes 29. märtsil 2009. aastal piirikontrolli kaotamine lennujaamades Schengeni siselendude korral. Esimest korda tuli nüüd kehtestada kontroll seal, kus ei olnud juba 100 aastat tegelikku piiri olnud. Kahte riiki eraldavad 41 kilomeetrit said Schengeni välispiiriks.

Euroopa Parlamendil paluti esimest korda 2007. aastal esitada oma arvamus kõnealuse protokollisõlmimise kohta. Tollase raportööri Ewa Klamti taotlusel esitas õiguskomisjon 11. juunil 2007. aastal oma üksmeelse arvamuse, milles soovitati, et õiguslikku alust tuleks muuta ja viidata Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 300 lõike 3 teisele lõigule, mis nõuab Euroopa Parlamendi nõusolekut, mitte ainult Euroopa Parlamendiga konsulteerimist.

Mul on hea meel Lissaboni lepinguga kehtestatud uute eeskirjade üle, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil olla rahvusvaheliste lepingute sõlmimisest paremini informeeritud.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Kakskümmend viis aastat tagasi otsustasid viis liikmesriiki kaotada omavahelised riigipiirid ja luua ühise välispiiri. Praegu kuuluvad Schengeni alasse kõik liikmesriigid peale Ühendkuningriigi, Iirimaa, Küprose, Bulgaaria ja Rumeenia. Schengeni alaga on ühinenud ka kolm assotsieerunud riiki – Norra, Island ja Šveits – ning Liechtensteinist peaks saama neljas. Loodeti, et Liechtenstein ühineb Schengeni alaga Šveitsiga samal ajal, 2008. aastal. Kuid protsess ei kulgenud ootuste kohaselt, eelkõige kahtluste tõttu, mida kaks liikmesriiki (Saksamaa ja Rootsi) väljendasid seoses maksupettustega. Kuna Šveits ühines üksinda, oli vaja kehtestada kontroll seal, kus ei olnud juba 100 aastat tegelikku piiri olnud, ning Šveitsi ja Liechtensteini eraldavad 41 kilomeetrit muutusid välispiiriks.

Arvestades Lissaboni lepinguga kehtestatud uusi eeskirju, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil olla rahvusvaheliste lepingute sõlmimisse rohkem kaasatud, ja asjaolu, et nõukogus väljendatud kahtlused on hajunud, teen ettepaneku, et parlament annaks nõusoleku käesoleva protokollisõlmimiseks, ning loodan, et Liechtensteini ühinemine Schengeni alaga saab võimalikult kiiresti teoks.

Ioan Enciu (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, kuna leian, et Liechtensteini puhul on piirikontrolli kaotamine vajalik ja loomulik samm, arvestades selle riigi väiksust ning tema suhteid naabrite Austria ja Šveitsiga, kellega Liechtensteinil on vaba liikumise traditsioon. Lisaks saab Liechtensteini tegelik ühinemine Schengeni ja Dublini *acquis*'ga teoks loomulikul viisil, kuna see riik on juba rakendanud suure hulga ELi õigusakte ning ta kasutab Schengeni infosüsteemile ja viisainfosüsteemile juurdepääsuks sama infrastruktuuri nagu Šveits, kes on juba Schengeni alaga ühinenud.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Arvestades Liechtensteini Vürstiriigi ja Šveitsi vahel rakendatavat avatud piiride poliitikat, eeldati, et riigid ühinevad Schengeni *acquis*'ga üheaegselt. Seda siiski ei juhtunud. Šveits ühines Schengeni alaga 12. detsembril 2008. aastal üksi. Lepingus, mis käsitleb Šveitsi ühinemist, sätestati aga Liechtensteini võimalik ühinemine protokollisõlmimise kaudu, mille Euroopa Parlament nüüd heaks kiidab. Šveitsi ühinemise tõttu tuli esimest korda Liechtensteini ja Šveitsi vahel kehtestada kontroll seal, kus ei olnud juba sajandi vältel tegelikku piiri olnud.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Kõnealuses soovitusel tehakse Euroopa Parlamendile ettepanek kiita heaks Euroopa Liidu, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel 28. veebruaril 2008. aastal allkirjastatud protokoll Liechtensteini Vürstiriigi ühinemise kohta Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise

lepinguga, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

Schengeni lepingu eesmärk on luua riikidevaheliste sisepiirideta ala, kus toimub inimeste ja kaupade vaba liikumine ning millel on üks ühine välispiir. Amsterdami lepingu jõustudes 1999. aastal integreeriti Schengeni koostöö ELi õigusliku pädevuse raamistikku. Liechtensteini Vürstiriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel on isikute liikumise valdkonnas juba aastakümneid rakendatud avatud piiride poliitikat. Šveitsi ühinemine Schengeni alaga 2008. aastal tekitas kahe riigi vahel liikumisel probleemi – riikidevaheline piir muutus välispiiriks. Eesmärk ongi see probleem nüüd lahendada.

Arvestades kõnealuse protokolliga jõustumisega kaasnevat eeliseid, ei takista seega miski selle vastuvõtmist.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL) , kirjalikult. – (PT) Schengeni leping ulatub tagasi aastasse 1985, mil selle sõlmisid Saksamaa, Belgia, Prantsusmaa, Luksemburg ja Holland. Leping ja sellele järgnenud, 1990. aastal vastu võetud konventsiooniga nähti ette süstemaatilise piirikontrolli kaotamine riikide vahel ning isikute vaba liikumist võimaldava süsteemi loomine.

Schengeni konventsiooniga kaotati kontroll allakirjutanud riikide sisepiiridel ja loodi ühtne välispiir ning ühised eeskirjad kontrolli kohta välispiiril, ühine viisapoliitika, politsei- ja õiguskoostöö ning Schengeni infosüsteem (SIS).

Praegu hõlmab Schengeni ala 25 Schengeni liikmesriiki: need on ELi liikmesriigid Austria, Belgia, Taani, Prantsusmaa, Soome, Saksamaa, Kreeka, Itaalia, Luksemburg, Holland, Portugal, Hispaania, Rootsi, Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Slovakkia ja Sloveenia ning kolm assotsieerunud riiki – Norra, Island ja Šveits. Bulgaaria, Rumeenia ja Küpros kohaldavad praegu Schengeni *acquis'*d ainult osaliselt ja seetõttu teostatakse nende riikide piiril endiselt kontrolli.

Ian Hudghton (Verts/ALE) , kirjalikult. – Ma hääletasin Carlos Coelho raporti poolt. Kuigi Šotimaa ei ole Schengeni ala osa, kohaldab ta Schengeni *acquis'* teatavaid osi. Šoti valitsus on aktiivselt osalenud selles valdkonnas nõukogu tasandil ja mul on hea meel seda tööd toetada.

Juozas Imbrasas (EFD) , kirjalikult . – (LT) Ma andsin oma poolthääle soovitusel, mille kohaselt Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vaheline protokoll Liechtensteini Vürstiriigi ühinemise kohta ELi lepinguga, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, allkirjastati 28. veebruaril 2008. aastal. Šveits ühines Schengeni alaga 12. detsembril 2008. aastal üksinda ja kaotas piirikontrolli maismaapiiril. Sellele järgnes 29. märtsil 2009. aastal piirikontrolli kaotamine lennujaamades Schengeni siselendude korral. Esimest korda tuli nüüd kehtestada kontroll seal, kus ei olnud juba 100 aastat tegelikku piiri olnud. Kahte riiki eraldavad 41 kilomeetrit said Schengeni välispiiriks. Mul on hea meel Lissaboni lepinguga kehtestatud uute eeskirjade üle, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil olla rahvusvaheliste lepingute sõlmimisest paremini informeeritud. Schengeni ala järkjärguline laienemine on kaasa toonud ELiga erisuhteid omavate kolmandate riikide osalemise Schengeni koostöös. ELi mittekuuluvate riikide Schengeni *acquis'*ga ühinemise eeltingimuseks on leping isikute vaba liikumise kohta kõnealuste riikide ja ELi vahel. Kõnealuste riikide jaoks tähendab osalemine järgmist: nad on hõlmatud alasse, mille sisepiiridel kontrolli ei kohaldata; nad kohaldavad Schengeni *acquis'*d ja kõiki selle

alusel vastu võetud Schengeniga seonduvaid õigusakte; nad on kaasatud Schengenit puudutavate õigusaktidega seotud otsuste tegemisse.

Giovanni La Via (PPE) , *kirjalikult.* – (IT) 2008. aastal allkirjastati protokoll Liechtensteini Vürstiriigi ühinemise kohta Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga. Sellega kaasnes nõue, mille kohaselt peab vürstiriik Schengeni *acquis*'d rakendama, kohaldama ja edasi arendama. Ehkki Liechtensteini Vürstiriik ühines juba 1995. aastal Euroopa Majanduspiirkonnaga ja on oma õigusaktid järgjärgult kooskõlla viinud Euroopa Liidu õigusaktidega, võttes paljud direktiivid oma sisemaisesse õigusesse üle, ei olnud ta veel alustanud läbirääkimisi Schengeni kokkulepetega ühinemiseks. Kõnealuse kokkuleppe kaudu – mida ma toetasin – pannakse paika kummagi poole õigused ja kohustused, tehes seeläbi võimalikuks isikute vaba liikumise. Peale selle on kehtestatud rida rahvusvahelisi lepinguid käsitlevate Lissaboni lepingu sätete rakenduseeskirju, et anda Euroopa Parlamendile jõulisem roll nende lepingutega kursis olemise ja nende vastuvõtmisega seoses.

David Martin (S&D) , *kirjalikult.* – Ma hääletasin selle raporti poolt. Liechtenstein on Alpides asuv, kahest küljest maismaaga piiratud ja raskesti ligipääsetav pisiriik Lääne-Euroopas, mille läänepoolseks naaberriigiks on Šveits ja idapoolseks naaberriigiks Austria. Liechtensteini pindala on 160 km², rahvaarv hinnanguliselt 35 000 inimest ja riigi SKP elaniku kohta on maailma kõrgeim. Pärast Euroopa Majanduspiirkonnaga ühinemist 1995. aastal on Liechtenstein järjekindlalt integreerunud Euroopa kaubanduspiirkonda. Riik on nüüdseks 98,4% ELi direktiividest sisemaises õiguses rakendanud. Liechtenstein moodustab ka osa ühtsest turust, kus kõigi osalevate riikide suhtes kohaldatakse samu põhieeskirju.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Uute riikide ühinemine Schengeni infosüsteemiga (SIS) on piirideta Euroopa saavutamiseks oluline. Pärast Euroopa Majanduspiirkonnaga ühinemist 1995. aastal on Liechtenstein järjekindlalt integreerunud Euroopa kaubanduspiirkonda. Riik on läbinud mitu hindamist, täpsemalt andmekaitse, SIS, õhu-, maa- ja merepiiride, politseikoostöö ja viisapoliitika valdkonnas. Kõnealuse lepinguga ühinemisega saab Liechtensteinist Schengeni *acquis*'ga ühinenud riik.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Schengeni lepingu sõlmisid 14. juunil 1985. aastal Saksamaa, Belgia, Prantsusmaa, Luksemburg ja Holland. Schengeni koostöö on nüüdseks integreeritud Euroopa Liidu õiguslikku ja institutsioonilise raamistikku ning selles osaleb 25 Schengeni liikmesriiki ning kolm EMPga assotsieerunud riiki: Norra, Island ja Šveits. Šveits ühines Schengeni alaga 12. detsembril 2008. aastal üksinda ja kaotas piirikontrolli maismaapiiril. Sellele järgnes 29. märtsil 2009. aastal piirikontrolli kaotamine lennujaamades Schengeni siselendude korral. Kuna Liechtenstein tollal ei ühinenud ning nende kahe riigi vahel kehtib väga aktiivne vaba liikumise poliitika, tuli nüüd esimest korda kehtestada kontroll seal, kus ei olnud juba 100 aastat tegelikku piiri olnud. Kahte riiki eraldavad 41 kilomeetrit said Schengeni välispiiriks. Kõnealune leping kõrvaldab selle takistuse ja Liechtensteini Vürstiriik ühineb Schengeni alaga. Mul on hea meel Lissaboni lepinguga kehtestatud uute eeskirjade üle, mis annavad Euroopa Parlamendile selliste lepingute sõlmimisel aktiivse rolli. Kõigi nende põhjuste tõttu hääletasin ma selle raporti poolt.

Paulo Rangel (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Lepingus, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni ühinemist Schengeni *acquis*'ga (jõustus 1. märtsil 2008. aastal), on selgesõnaliselt sätestatud Liechtensteini võimalik ühinemine Schengeni *acquis*'ga protokollu kaudu. Arvestades

Liechtensteini Vürstiriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel juba aastakümneid kohaldatud avatud piiride poliitikat, eeldati, et riigid ühinevad Schengeni *acquis*'ga üheaegselt. Kuid Šveits ühines Schengeni alaga 12. detsembril 2008. aastal siiski üksi ja esimest korda tuli nüüd kehtestada kontroll seal, kus ei olnud juba 100 aastat tegelikku piiri olnud. Et see takistus ületataks ja arvestades, et Liechtenstein on osa Euroopa Majanduspiirkonnast ja ühtsest turust, toetasin kõnealuse protokolliga sõlmimist, lootes, et Liechtensteini ühinemine Schengeni *acquis*'ga saab nüüd lõpuks võimalikuks.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Euroopa Parlamendil paluti esimest korda 2007. aastal esitada oma arvamus kõnealuse protokolliga sõlmimise kohta. Tollase raportööri Ewa Klamti taotlusel esitas õiguskomisjon 11. juunil 2007. aastal oma üksmeelse arvamus, milles soovitati, et õigusliku alust tuleks muuta ja viidata EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 teisele lõigule (ettepanekud nõukogu otsuste vastuvõtmise kohta toovad kaasa põhilepingus – mille lahutamatu osa on esildatud protokoll – sätestatud spetsiifilise institutsioonilise raamistiku muutmise), mis nõuab Euroopa Parlamendi nõusolekut, mitte ainult Euroopa Parlamendiga konsulteerimist. Seepärast, ja Lissaboni lepingu peatse jõustumise tõttu, saadeti raport tagasi kodanikuvabaduste-, justiits- ja siseasjade komisjoni.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Hääletasin selle soovitusel poolt, kuna minu arvates võib see aidata kaasa Schengeni *acquis*' jõustumisele, rakendamisele ja edasiarendamisele sellistes riikides nagu Island, Norra Kuningriik, Šveitsi Konföderatsioon ja Liechtensteini Vürstiriik.

On oluline, et need riigid osaleksid aastateks 2007–2013 loodud Välispiirifondis vastavalt kehtivatele meetmetele ja kokkulepetele. Et Euroopa oleks veelgi enam ühinenud, unustamata siiski praktilisust, reguleeritakse nende riikide osalemine lisaeeskirjadega, mis tagavad ka Euroopa Liidu finantshuvide kaitse ja Euroopa Kontrollikoja auditeerimisvolitused.

Thomas Ulmer (PPE), *kirjalikult*. – (DE) Ma andsin oma poolthääle kokkuleppele Liechtensteini ühinemise kohta Schengeni *acquis*'d käsitleva lepinguga, sest see on loogiline samm, millega meile ei kaasne mingeid probleeme. Me võime eeldada, et kokkulepe toimib sujuvalt.

Soovitus: Monika Hohlmeier (A7-0013/2011)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Ma hääletan selle soovitusel poolt, kuna Šveitsi Konföderatsiooniga 26. oktoobril 2004. aastal sõlmitud leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriume ja mehhanisme, näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise Dublini lepinguga protokolliga kaudu. Pidades silmas Liechtensteini Vürstiriigi ja Šveitsi vahel rakendatavat avatud piiride poliitikat ja asjaolu, et Liechtenstein väljendas 2001. aastal huvi lepinguga ühinemise vastu, ent see ei saanud teoks nõukogu ja Euroopa Parlamendi vaheliste erimeelsuste tõttu, mis lahendati Lissaboni lepinguga, ei ole mul põhjust olla vastu selle lepingu sõlmimisele.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult*. – (LT) Ma hääletasin selle dokumendi poolt. Selles öeldakse, et Šveitsi Konföderatsiooniga 26. oktoobril 2004. aastal sõlmitud leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriume ja mehhanisme (Šveitsiga sõlmitud „Dublini/Eurodac“ leping), näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise Dublini lepinguga protokolliga kaudu.

Komisjon sai nõukogult läbirääkimisvolitused 27. veebruaril 2006 ning alustas Liechtensteini ja Šveitsiga läbirääkimisi. Läbirääkimiste tulemusena esitati protokoll eelnõu, mis käsitles Liechtensteini liitumist Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga. Komisjoni 4. detsembri 2006. aasta ettepanek, mis käsitleb Liechtensteini liitumisega seotud protokoll, põhineb õiguslikult Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimesele lõigule, milles nähakse ette Euroopa Parlamendiga konsulteerimine.

Ma tervitan nõukogu otsuse eelnõu uuesti menetlemist parlamendis ja seega läbirääkimiste jätkamist Liechtensteini liitumiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga. Liechtensteiniga protokoll sõlmimiseks on vajalik Euroopa Parlamendi nõusolek, nii nagu seda nõudis parlament juba esimesel lugemisel. Olukorras, kus Liechtensteiniga peetud läbirääkimised lõppesid edukalt ja õiguslik alus on muudetud, tuleks anda nõusolek protokoll sõlmimiseks.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme („Dublini/Eurodaci“ leping), sõlmiti 2004. aastal. Arvestades, et Liechtenstein ja Šveits on isikute liikumises aastakümneid järginud avatud piiride poliitikat, oluks Liechtensteini kaasamine neisse läbirääkimistesse loogiline samm. Kuigi Liechtenstein väljendas huvi, jäi ta läbirääkimistelt kõrvale, sest ta ei olnud veel Euroopa Ühendusega sõlminud hoiuste maksustamise lepingut.

Arvestades Lissaboni lepinguga kehtestatud uusi eeskirju, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil olla rahvusvaheliste lepingute sõlmimisse rohkem kaasatud, ning asjaolu, et Liechtenstein on eelnimetatud lepingu sõlminud ja see kehtib alates 1. juulist 2005, toetan Euroopa Parlamendi otsust anda oma nõusolek kõnealuse protokoll sõlmimiseks.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme, sõlmiti Šveitsiga 2004. aastal. See leping näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise lepinguga protokoll kaudu. Komisjon sai nõukogult läbirääkimisvolitused 27. veebruaril 2006 ning alustas Liechtensteini ja Šveitsiga läbirääkimisi. Läbirääkimised lõppesid 21. juunil 2006 ning parafeeriti protokoll eelnõu, mis käsitles Liechtensteini liitumist Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga. Nüüd peab Euroopa Parlament andma oma nõusoleku selle protokoll sõlmimiseks. Leian, et seda tuleks teha, ja hääletan seega soovitusel poolt.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Nõukogu on esitanud Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll eelnõu Liechtensteini Vürstiriigi ühinemise kohta Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme.

Mul on hea meel selle protokoll vastuvõtmise üle, mis hõlmab Euroopa Liitu ja kaht riiki, kelle vahel on alati olnud heanaaberlikud suhted ja toimub isikute vaba liikumine. Nõustun raportööri esitatud järeldustega ja olen eriti rahul läbirääkimiste jätkamisega Liechtensteini Vürstiriigi liitumiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga ning loodan, et see sõlmitakse peagi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Kõne all olevad küsimused on seotud varjupaigaõigusega ning liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriumide ja mehhanismidega.

Šveitsi Konföderatsiooniga 26. oktoobril 2004. aastal sõlmitud leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme (Šveitsiga sõlmitud „Dublini/Eurodaci“ leping), näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise selle lepinguga.

Liechtenstein ja Šveits on isikute liikumises aastakümneid järginud avatud piiride poliitikat ning 2001. aastal väljendas Liechtenstein huvi Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga ühinemiseks. Siiski ei osalenud Liechtenstein Šveitsiga peetud läbirääkimistel, sest ta ei olnud ELiga sõlminud hoiuste maksustamise lepingut.

Kui ELi ja Liechtensteini vahel oli sellekohane leping sõlmitud ja jõustunud, kinnitas Liechtenstein 2005. aastal oma soovi Dublini lepinguga ühineda.

Komisjon sai nõukogult läbirääkimisvolitused 2006. aastal ning alustas Liechtensteini ja Šveitsiga läbirääkimisi. Läbirääkimised viidi lõpule ja protokoll eelnõu paraferiiti.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult*. – (LT) Ma hääletasin selle dokumendi poolt. Selles öeldakse, et Šveitsi Konföderatsiooniga 2004. aastal sõlmitud leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme (Šveitsiga sõlmitud „Dublini/Eurodaci“ leping), näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise Dublini lepinguga protokoll kaudu. Ma tervitan nõukogu otsuse eelnõu uuesti menetlemist parlamendis ja seega läbirääkimiste jätkamist Liechtensteini liitumiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga. Olukorras, kus Liechtensteiniga peetud läbirääkimised lõppesid edukalt ja õiguslik alus on muudetud, tuleks anda nõusolek protokoll sõlmimiseks.

Giovanni La Via (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Ma andsin oma poolthääle komisjonile antavale soovitusel, mis on seotud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriumide ja mehhanismidega juhul, kui varjupaigataotlus esitatakse liikmesriigis, Šveitsis ning – juhul, kui protokoll ratifitseeritakse, nagu Euroopa Parlamendi enamus loodab, – ka Liechtensteini Vürstiriigis. Dublini lepingu eesmärk on anda osalevatele riikidele varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriumid, tagades nii taotlejate parema kohtlemise ja samal ajal varustades riigid organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks vajalike vahenditega. Nende teemade – nimelt pagulaste kaitse ja rahvusvahelise julgeoleku – tähtsus nõuab kõigilt Euroopa institutsioonidelt põhjalikke ja järjepidevaid jõupingutusi, et pagulased ja varjupaigataotlejad saaksid tugineda selgetele õiguslikele ja normatiivsetele kriteeriumidele ja alustele.

David Martin (S&D), *kirjalikult*. – Ma tervitan nõukogu otsuse eelnõu uuesti menetlemist parlamendis ja seega läbirääkimiste jätkamist Liechtensteini liitumiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga. Liechtensteiniga protokoll sõlmimiseks on vajalik Euroopa Parlamendi nõusolek, nii nagu seda nõudis parlament juba esimesel lugemisel. Toetan protokoll sõlmimist. Kuna Liechtensteiniga peetud läbirääkimised lõppesid edukalt ja õiguslik alus on muudetud, hääletasin nõusoleku andmise poolt.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Mul on hea meel, et Euroopa Parlamendiga on nõukogu otsuse eelnõu suhtes uuesti konsulteeritud ja et läbirääkimised Liechtensteini liitumiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga võivad seega jätkuda. Esimesel lugemisel väljendatud soovide kohaselt on Euroopa Parlamendi heakskiit vajalik Liechtensteiniga kõnealuse protokoll sõlmimiseks. Arvestades seost, mis Liechtensteini ja ELi vahel juba olemas on, leian, et protokoll sõlmimine on oluline, koos õigusliku aluse asjakohaste muudatustega. Sellepärast ma hääletasingi nii, nagu ma hääletasin.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Šveitsi Konföderatsiooniga 26. oktoobril 2004. aastal sõlmitud leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme (Šveitsiga sõlmitud „Dublini/Eurodaci“ leping), näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise Dublini lepinguga protokolliga kaudu. Liechtenstein ja Šveits on isikute liikumises aastakümneid järginud avatud piiride poliitikat ning seetõttu väljendas Liechtenstein 2005. aastal taas huvi Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga ühinemiseks. Lepingu lõplik sõlmimine ei ole seni saanud teoks mitmel põhjusel: esiteks seetõttu, et teised lepingud, mille üle Liechtensteiniga läbirääkimisi peeti, ei olnud sõlmitud; teiseks vaidluse tõttu õigusliku aluse üle ning hiljem Lissaboni lepingu jõustumise tõttu. Viimaks on Euroopa Parlament saavutanud oma eesmärgid: vajalik on parlamendi pooldav arvamus, mitte üksnes parlamendiga konsulteerimine. Mul on selle üle hea meel ja ma hääletan esitatud raporti poolt.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Šveitsi Konföderatsiooniga 26. oktoobril 2004. aastal sõlmitud leping, mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme („Dublini/Eurodaci“ leping), näeb ette Liechtensteini võimaliku ühinemise Dublini lepinguga protokolliga kaudu. Liechtenstein ja Šveits on isikute liikumises aastakümneid järginud avatud piiride poliitikat ning 2001. aastal väljendas Liechtenstein huvi Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga ühinemiseks. Siiski ei osalenud Liechtenstein läbirääkimistel, kuna Euroopa Ühenduse ja Liechtensteini vahel puudus hoiuste maksustamise leping. Kui Euroopa Ühenduse ja Liechtensteini vahel oli sellekohane leping sõlmitud ja jõustunud, kinnitas Liechtenstein 10. juunil 2005. aastal oma soovi Dublini lepinguga ühineda. Nõukogu vastuväited seoses õigusliku alusega on saanud lahenduse ja nüüd on vajalik Euroopa Parlamendi heakskiit. Seega leian, et kõik tingimused Liechtensteiniga kõnealuse protokolliga sõlmimiseks nõusoleku andmiseks on täidetud.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Kuigi raportöör tervitab nõukogu otsuse eelnõu uuesti menetlemist parlamendis ja seega läbirääkimiste jätkamist Liechtensteini liitumiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga ning soovib parlamendil nõusoleku anda, otsustas Verts/ALE fraktsioon seda soovitusi mitte järgida. Seetõttu hääletasime ettepaneku vastu, nagu me tegime ka kodanikuvabaduste-, justiits- ja siseasjade komisjonis.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin selle raporti poolt, kuna toetan protokolliga sõlmimist Liechtensteini ühinemiseks Šveitsiga sõlmitud Dublini lepinguga. See leping on Šveitsil juba võimaldanud kasutada vajalikke vahendeid võitluses rahvusvahelise kuritegevuse ja ebaseadusliku sisserändega.

See pole veel kõik. Tegevuse sedalaadi kooskõlastamine aitab vältida varjupaigataotluste mitmekordset ja põhjendamatu esitamist. Eesmärk on võimaldada Liechtensteinil kasutada samu hüvesid, mis toob selle riigi veelgi lähemale Euroopa Liiduga täieliku ühinemise lõppeesmärgile.

Thomas Ulmer (PPE), *kirjalikult.* – (DE) Mul oli hea meel anda oma poolthäl Liechtensteini ühinemisele ELi varjupaigasüsteemi käsitleva lepinguga. See võimaldab vältida mitmekordsete varjupaigataotluste esitamist ELis ja Liechtensteinis. Kui varjupaigataotlus lükatakse tagasi Liechtensteinis, siis lükatakse see tagasi ka ELis, ja vastupidi. Koos menetluse lihtsustamisega oleme saavutanud ka edasise ühtlustamise.

Soovitus: Monica Luisa Macovei (A7-0011/011)

Luís Paulo Alves (S&D) , *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletan soovitusel poolt, kuna kavandatava ELi ja Brasiilia vahelise lepinguga kehtestatakse vastastikune viisavabadus turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimiseks kõikidele Brasiilia ja ELi kodanikele, sealhulgas nende nelja liikmesriigi kodanikele, kelle suhtes Brasiiliasse reisimiseks viisavabadus praegu ei kehti. Leping ei asenda, vaid täiendab olemasolevaid kahepoolseid kokkuleppeid mitme ELi liikmesriigi ja Brasiilia vahel, mis hõlmavad reisimist muul eesmärgil kui turism ja äritegevus või tasustatav töö. Seega pole põhjust, miks seda lepingut ei tuleks sõlmida. Lepingus on Schengeni alal viibimise kestus piiratud kolmekuulise ajaga kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul; seega ei teki probleeme Brasiilia kodanike ebaseadusliku elamaasumisega ELi.

Laima Liucija Andrikiene (PPE) , *kirjalikult.* – (LT) Ma andsin oma poolthääle resolutsioonile, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahel lepingu sõlmimist tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumise kohta. ELi ja Brasiilia vahelise lepinguga kehtestatakse vastastikune viisavabadus turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimiseks, nagu see on lepingus määratletud, kõikidele Brasiilia ja ELi kodanikele, sealhulgas nende nelja liikmesriigi (Eesti, Läti, Küpros ja Malta) kodanikele, kelle suhtes Brasiiliasse reisimiseks viisavabadus praegu ei kehti. Tuleks märkida, et tulenevalt ühise viisapoliitika olemusest ja Euroopa Liidu ainupädevusest selles valdkonnas on Euroopa Liit ainukesena pädev pidama läbirääkimisi viisavabaduse lepingute üle ja neid sõlmima. Liikmesriigid ise seda teha ei saa.

Oluline on, et kõikide ELi kodanike võrdse kohtlemise tagamiseks on lepingusse lisatud säte, et Brasiilia võib lepingu täitmise peatada või lõpetada ainult kõigi liidu liikmesriikide suhtes korraga. Samamoodi võib Euroopa Liit lepingu täitmise peatada või lõpetada ainult kõigi liikmesriikide nimel. Ma jagan raportööri arvamust, et me peame tagama vastastikkuse põhimõtte rakendamise ELi viisapoliitikas.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D) , *kirjalikult.* – (LT) Nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt võivad Brasiilia kodanikud Euroopa Liidu liikmesriikides lühiajaliselt viibida viisavabalt. Brasiilia aga nõuab oma territooriumile sisenemiseks viisat nelja liikmesriigi – Eesti, Küprose, Malta ja Läti – kodanikelt. Teistel liikmesriikidel on Brasiiliaga kahepoolsed viisalepingud, mis võimaldavad nende kodanikel viibida Brasiilias lühiajaliselt viisavabalt.

Tulenevalt Euroopa Liidu ainupädevusest selles valdkonnas on Euroopa Liit ainukesena pädev pidama läbirääkimisi viisavabaduse lepingute üle ja neid sõlmima. Liikmesriigid ise seda teha ei saa. Seepärast võttis nõukogu 18. aprillil 2008 vastu otsuse, millega komisjon sai volituse alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Brasiilia vahel lühiajalise viisa nõudest loobumise lepingu sõlmimiseks. Läbirääkimiste tulemusena leping paraferiti ning 8. novembril 2010 allkirjastati see Euroopa Liidu ja Brasiilia nimel Brüsselis ametlikult.

Minu meelest on väga oluline kiita viisavabaduslepingu sõlmimine heaks, võimaldamaks kõikidele ELi kodanikele, sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikele, viisavaba reisimist Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse. Me peame ELi ühise viisapoliitika viivitamata jõustama.

Carlos Coelho (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Kui Brasiilia kodanikud saavad kõikides ELi liikmesriikides lühiajaliselt viibida viisavabalt, siis ELi nelja liikmesriigi – Eesti, Küprose, Malta ja Läti – kodanikelt nõutakse Brasiilia territooriumile sisenemiseks viisat. Kõik teised

liikmesriigid on Brasiiliaga sõlminud kahepoolsed lepingud lühiajalise viibimise korral viisa nõudest loobumise kohta, kuid nimetatud liikmesriikidel ei ole selliseid lepinguid enam võimalik ühekaupa sõlmida.

ELil on ühise viisapoliitika valdkonnas ainupädevus. Seetõttu sõlmiti 8. novembril 2010 ELi ja Brasiilia vahel leping, millega kehtestatakse vastastikune viisavabadus turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimiseks kõikide Brasiilia ja ELi kodanike puhul. Olen nõus, et see leping tagab kõigi ELi kodanike võrdse kohtlemise, kuna nii Brasiilia kui ka EL saavad selle peatada või lõpetada üksnes kõigi liikmesriikide suhtes korraga.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin selle soovitusel poolt, kuna see tagab kõigi Euroopa kodanike võrdse kohtlemise ELi ja Brasiilia vahelise ühise viisapoliitika alusel. Leping ei asenda, vaid täiendab olemasolevaid kahepoolseid kokkuleppeid, mis hõlmavad reisimist muul eesmärgil kui turism ja äritegevus.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Portugali eelmise eesistumise ajal sõlmis Euroopa Liit Brasiiliaga strateegilise eripartnerluse. Kõnealune leping lähtub samast eesmärgist ning igasugused meetmed, mis kõrvaldavad Euroopa kodanike ja nimetatud portugali keelt kõneleva riigi kodanike vahelised suhtlemistakistused, on kahtlemata tervitatavad. Leian, et kuna nelja Euroopa riigi puhul viisavabadus veel ei kehti, siis on sama süsteemi laiendamine nendele riikidele ja meile esitatud lepingule positiivse hinnangu andmine igati vajalik. Mis puudutab ELi ja Brasiilia vahelisi suhteid, siis tuleb meeles pidada, et kõnealuse riigi strateegilise tähtsuse tõttu tulnuks juba ammu luua eriesindus, nagu tehakse teiste riikide puhul, mis kuuluvad Brasiilia, Venemaa, India ja Hiina nelikusse, aga ka riikide puhul, mis objektiivselt võttes on rahvusvahelisel areenil vähem tähtsad.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt võivad Brasiilia kodanikud kõikidesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse reisida viisavabalt, kui nad viibivad seal lühiajaliselt.

Kuid samasugused privileegid ei kuulu mitte kõigile Euroopa Liidu kodanikele. Ebavõrdses olukorras on Eesti, Küprose, Malta ja Läti kodanikud. See tähendab, et vastastikkuse põhimõtte ei toimi.

Et nimetatud riikide kodanikke koheldaks võrdsel alustel ELi teiste riikide ja Brasiilia elanikega, tuleb ELi ja Brasiilia vahel sõlmida leping. Kuna meil ei saa olla kahekiiruselist ELi, siis olen kõnealuse lepingu vastuvõtmisega rahul – mitte ainult põhjusel, et see näib olevat olemuslikult õiglane, vaid ka seetõttu, et sellega tehakse lõpp ühele vähestest negatiivse diskrimineerimise juhtudest, mis Euroopa Liidus seni veel eksisteeris.

Carlo Fidanza (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Koos oma Itaalia kolleegidega Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist otsustasin jääda erapooletuks tänasel hääletusel seoses Euroopa Liidu ja Brasiilia vaheliste suhetega, mis on seotud tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumisega. Seda seetõttu, et kurjategija Cesare Battisti kohta tehtud resolutsiooni sisu arvestades oleksin ma eelistanud seda, kui hääletus oleks lükatud edasi kuni ajani, mil Brasiilia Ülemkohus teeb Cesare Battisti väljaandmise kohta uue otsuse.

Kuna kõnealune teema ei ole kiireloomuline, siis ei oleks selle edasilükkamine järgmise osaistungjärguni või aprillis toimuva osaistungjärguni kindlasti probleem, eriti kui me mõtleme selle massimõrvari ohvrite perekondade kannatustele. Need pered on 31 aastat oodanud, et õiglus seataks jalule ja et Cesare Battisti kannaks talle Itaalia kohtusüsteemi määratud karistust meie oma vanglates.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Kõnealune küsimus on seotud tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumisega nende ELi riikide puhul, kelle suhtes viisavabadus veel ei kehti.

Raportis pooldatakse nõusoleku andmist viisavabaduslepingu võimalikult kiireks sõlmimiseks, võimaldamaks kõikidele ELi kodanikele, sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikele, viisavaba reisimist Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse. Küsimus on vastastikuse viisavabaduse poliitika rakendamises.

Euroopa Parlamendi arvates tuleks nõuda vastastikust viisavabadust, kuni ELi kõikide liikmesriikide kodanikud saavad viisavabalt siseneda kõigisse riikidesse, kelle kodanikud võivad juba viisavabalt reisida ELis (sealhulgas Ameerika Ühendriigid ja Kanada). Meie arvates on see õiglane.

Jacqueline Foster (ECR), *kirjalikult.* – Euroopa lennundussektoril ja selle klientidel ei ole viimastel kuudel kerge olnud. Kurikuulus vulkaanilise tuha kriis tekkis just siis, kui lennuettevõtjad ja -reisijad pidid toime tulema ränga majanduslanguse tagajärgedega.

Kuid nende probleemide kõrvale on nüüd tulemas ka mõningaid häid uudiseid nii ettevõtjatele kui ka reisijatele! Täna hääletus ELi ja Brasiilia vahelise lennunduslepingu teemal toob märkimisväärset vastastikust kasu.

Esiteks on Brasiilia kui tohutult suur võimalik tulevane turg Euroopa Liidu jaoks strateegiliselt väga oluline partner. Brasiilia ja ELi vahel lendab praegusel ajal üle nelja miljoni reisija aastas. Kuna Brasiilia turismisektor areneb kiiresti, saab see arv vaid kasvada.

Ärilisest vaatenurgast rääkides tuleb tõdeda, et São Paulo on Lõuna-Ameerika rahanduspealinn. Spetsialiseerunud nafta- ja finantssektori areng toob kaasa suurema nõudluse lennureiside järele.

Peamiseks saavutuseks on riikkondsuse piirangute kõrvaldamine olemasolevatest kahepoolsetest lepingutest liikmesriikide ja Brasiilia vahel. See on väga tähtis esimene samm ELi ja Brasiilia lennundussuhete tugevdamisel, mis on võimaldanud pooltel valmistada ette läbirääkimisi Brasiilia ja ELi üldise lennunduslepingu sõlmimiseks.

(Selgitust hääletuse kohta on lühendatud vastavalt kodukorra artiklile 170.)

Salvatore Iacolino (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Ma jäin kolleeg Macovei raporti lõpphääletusel ning ka kolleegide Țicău ja Enciu raportite hääletamisel erapooletuks, et väljendada oma rahulolematust Brasiilia valitsuse käitumisega seoses terrorist Cesare Battisti väljaandmisega.

Viisavabadus- ja lennunduslepingud kinnitavad häid suhteid Brasiilia ja Euroopa Liidu vahel. Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni kohtumisel tegin ma ettepaneku korraldada kohtumine Brasiilia suursaadikuga Euroopa Liidus, et arutada mõningaid olulisi küsimusi, näiteks inimõiguste austamist ja terrorismivastast võitlust, ning seisukohti vabaduse ja julgeoleku kohta Euroopas ja Brasiilias. Olen kindel, et suudame saavutada käegakatsutavaid tulemusi nii Euroopa kui ka Brasiilia kodanike jaoks.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult.* – (LT) Ma andsin oma poolthääle resolutsioonile, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahel lepingu sõlmimist tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumise kohta. Nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt võivad Brasiilia kodanikud Euroopa Liidu liikmesriikides lühiajaliselt viibida viisavabalt. Brasiilia aga nõuab oma territooriumile sisenemiseks viisat nelja

liikmesriigi – Eesti, Küprose, Malta ja Läti – kodanikelt. Teistel liikmesriikidel on Brasiiliaga kahepoolsed viisalepingud, mis võimaldavad nende kodanikel viibida Brasiilias lühiajaliselt viisavabalt. Tulenevalt ühise viisapoliitika olemusest ja Euroopa Liidu ainupädevusest selles valdkonnas on Euroopa Liit ainukesena pädev pidama läbirääkimisi viisavabaduse lepingute üle ja neid sõlmima. Liikmesriigid ise seda teha ei saa. On väga oluline kiita viisavabaduslepingu sõlmimine heaks, võimaldamaks kõikidele ELi kodanikele, sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikele, viisavaba reisimist Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse. Me peame viivitamata võtma meetmeid selles valdkonnas.

David Martin (S&D), *kirjalikult*. – Ma hääletasin selle poolt, et Euroopa Parlament annaks oma nõusoleku viisavabaduslepingu võimalikult kiireks sõlmimiseks, võimaldamaks kõikidele ELi kodanikele, sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikele, viisavaba reisimist Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse. Me peame oma vastastikuse viisavabaduse poliitika viivitamata jõustama.

Erminia Mazzoni (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Jäädes tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahelise lepingu kohta koostatud raporti hääletamisel erapooletuks, tahtsin väljendada seisukohta, mis läheb kõnealuselt teemast kaugemale.

Ma taunin Brasiilia valitsuse käitumist seoses Cesare Battisti juhtumiga. Valitsus oleks pidanud otsustama väljaandmise, mille kord on määratletud kahepoolses lepingus. Õigusasutuste esitatud tõlgendus on võetud kohustustega vastuolus. Karistuse, mida Cesare Battisti peaks kandma Itaalias, määras tavaline kohtunik, kes kohaldas tavalisi õigusakte tavalise kuriteo – massimõrva – suhtes. Raske on toetada rahvusvahelisi suhteid – näiteks Euroopa Parlamendis hääletatud raportis määratletud suhteid – riigiga, mis ei austa kokkuleppeid ja millel on oma seisukoht elu kaitsmise kui põhiõiguse kohta.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Äsja Euroopa Parlamendis vastu võetud lepingu kohaselt ei vaja ükski Euroopa Liidu kodanik, kes soovib reisida Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil ning viibib seal kuni kolm kuud, enam viisat, täpselt nagu Brasiilia kodanikud saavad juba ilma viisata reisida kõikidesse ELi liikmesriikidesse. See leping on kasulik peamiselt Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikele, kes seni vajasid Brasiiliasse sisenemiseks viisat. Leping puudutab tavapassi kasutajaid. Pärast lepingu vastuvõtmist saavad kõik ELi kodanikud, sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikud, kelle puhul Brasiilia seni nõudis viisat, viisavabalt reisida Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse. Lepingus on Schengeni alal viibimise kestus piiratud kolmekuulise ajaga kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul. Leping hõlmab umbes 90–95% kõigist reisijatest.

Alexander Mirsky (S&D), *kirjalikult*. – Ma hääletasin poolt, sest minu arvates on oluline aidata Brasiilia elanikel asustada tohutuid alasid. Tehnoloogiline ja rahaline abi tagab toidu konkurentsivõime ja madalad hinnad. Brasiilia võib muutuda põllumajandustootjast suureks Euroopa kaupade tarbijaks, avada uue müügituru ja laiendada oma turismiteenused, kui toetus suunatakse õigetes valdkondadesse.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt võivad Brasiilia kodanikud kõikidesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse reisida viisavabalt, kui nad viibivad seal lühiajaliselt. Brasiilia aga nõuab endiselt oma territooriumile sisenemiseks viisat ELi nelja liikmesriigi – Eesti, Küprose, Malta ja Läti – kodanikelt. Teised

liikmesriigid on Brasiiliaga sõlminud kahepoolsed lepingud. Probleemi lahendamiseks, ja arvestades ELi ainupädevust selles valdkonnas, võttis nõukogu vastu otsuse, millega volitas komisjoni alustama läbirääkimisi ELi ja Brasiilia vahel lühiajalise viisa nõudest loobumise lepingu sõlmimiseks. ELi ja Brasiilia vahelise lepinguga (mille poolt ma hääletasin) kehtestatakse vastastikune viisavabadus turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimiseks kõikidele Brasiilia ja ELi kodanikele, sealhulgas nende nelja liikmesriigi kodanikele, kelle suhtes Brasiiliasse reisimiseks viisavabadus praegu ei kehti. Leping ei asenda, vaid täiendab olemasolevaid kahepoolseid kokkuleppeid mitme ELi liikmesriigi ja Brasiilia vahel, mis hõlmavad reisimist muul eesmärgil kui turism ja äritegevus (nt tudengid ja teadlased).

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Ma andsin oma poolthääle tavapassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimisele ELi ja Brasiilia vahel, et kooskõlas vastastikkuse põhimõtte ja võrdse kohtlemise põhimõtte nõuetega saaksid kõik ELi kodanikud – sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikud, kes seni pidid Brasiilia territooriumile sisenemiseks esitama viisa, – viisavabalt reisida Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – ELi ja Brasiilia vahelise lepinguga kehtestatakse vastastikune viisavabadus turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimiseks, nagu see on lepingus määratletud, kõikidele Brasiilia ja ELi kodanikele, sealhulgas nende nelja liikmesriigi kodanikele, kelle suhtes Brasiiliasse reisimiseks viisavabadus praegu ei kehti. Leping ei asenda, vaid täiendab olemasolevaid kahepoolseid kokkuleppeid mitme ELi liikmesriigi ja Brasiilia vahel, mis hõlmavad reisimist muul eesmärgil kui turism ja äritegevus (nt tudengid ja teadlased).

Lepingu reguleerimisalast on välja jäetud ka tasustatava töö eesmärgil reisivate isikute kategooria. Kõikide ELi kodanike võrdse kohtlemise tagamiseks on lepingusse lisatud säte, et Brasiilia võib lepingu täitmise peatada või lõpetada ainult kõigi liidu liikmesriikide suhtes korraga. Samamoodi võib Euroopa Liit lepingu täitmise peatada või lõpetada ainult kõigi liikmesriikide nimel.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Lissaboni lepingus sätestati, et ühist viisapoliitikat käsitlevate lepingute sõlmimine kolmandate riikidega on ELi ainupädevuses. Nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt võivad Brasiilia kodanikud kõikidesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse viisavabalt reisida. Brasiilia on aga seni nõudnud oma territooriumile sisenemiseks viisat ELi nelja liikmesriigi – Eesti, Küprose, Malta ja Läti – kodanikelt. Vastastikune viisavabadus on mõeldud turismi ja äritegevuse eesmärgil reisimiseks, mis on kummalegi poolele majanduslikult kasulik. Schengeni alal viibimise kestus on piiratud kolmekuulise ajaga kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul.

Minu meelest on oluline rõhutada, et selles lepingus võetakse arvesse liikmesriike, kes ei kohalda Schengeni *acquis*'d veel täies ulatuses, täpsemalt Küprost, Bulgaariat ja Rumeeniat, andes Brasiilia kodanikele õiguse viibida kolme kuu jooksul viisavabalt iga nimetatud liikmesriigi territooriumil sõltumatult kogu Schengeni ala kohta arvestatud ajavahemikust. Hääletan selle lepingu poolt, kuna leian, et eri liikmesriikide kodanike diskrimineerimist tuleb vältida ja et vastastikkuse põhimõtet, mis on üks Euroopa Liidu juhtpõhimõtteid, tuleb nõuetekohaselt rakendada.

Artur Zasada (PPE), *kirjalikult*. – (PL) Ma olen hääletustulemusega rahul. Olen veendunud, et iga meede, mis tagab ELi kõikide liikmesriikide kodanikele võrdsed õigused, väärib meie toetust. Olen seda enam rahul, et need võrdsed õigused on seotud niisuguse olulise

küsimusega nagu riigipiiri ületamise vabadus. Poolakana mäletan arvukaid piiriületusega seotud raskusi enne seda, kui Poola ühines Euroopa Liiduga, ja pean seetõttu iga sammu täieliku vastastikuse viisavabaduse suunas erakordselt tähtsaks. Kolleeg Macovei soovitus on oluline veel ühel põhjusel. Seletuskirjas märgib raportöör, et kaks kolmandat riiki, nimelt Kanada ja Ameerika Ühendriigid, nõuavad endiselt viisat; Kanada puhul nõutakse viisat kolme liikmesriigi kodanikelt ja Ameerika Ühendriikide puhul nelja liikmesriigi kodanikelt. Loodan, et Euroopa Parlamendi hiljutised meetmed, näiteks kirjalik deklaratsioon 89/2010, saavutavad seatud eesmärgi ning Ameerika Ühendriikide ja Kanada viisapoliitika muutub.

Soovitus: Ioan Enciu (A7-0010/2011)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Ma hääletan soovitusel poolt, kuna määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt kuulub Brasiilia nende riikide nimekirja, mille kodanikelt ELi välispiiride ületamisel viisat ei nõuta. Neljale ELi liikmesriigile aga rakendatav vastastikune viisavabadus ei laiene. Kuna Lissaboni lepinguga tehtud muudatustest tuleneb, et ühine viisapoliitika kolmandate riikide suhtes kuulub nüüd ELi ainupädevusse, laiendatakse viisavabadust Brasiiliaga kõikidele liikmesriikidele. Peale selle jäävad kehtima olemasolevad kahepoolsed lepingud liikmesriikide ja Brasiilia vahel, sest need hõlmavad mõningaid reisijate kategooriaid, keda ELi ja Brasiilia vaheline leping ei hõlma. Olen nõus ka raportööri seisukohaga, et see leping peaks olema vastastikuse viisavabaduse kehtestamisega seoses eeskujuks teiste riikide, nimelt Ameerika Ühendriikide ja Kanada puhul.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult*. – (LT) Kõnealuse lepinguga kehtestatakse vastastikune viisavabadus lühiajaliseks viibimiseks riigis kõigile ELi ja Brasiilia kodanikele, kes on diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajad. Et tagada viisavaba reisimisega seoses kõigi ELi kodanike võrdne kohtlemine, sätestatakse lepingu artiklis 8, et Brasiilia võib lepingu peatada või lõpetada ainult kõigi ELi liikmesriikide suhtes ning vastupidi, EL võib lepingu peatada või lõpetada ainult kõigi liikmesriikide suhtes.

Lepingus nähakse ette eksperdikomitee moodustamine lepingusätete tõlgendamise või kohaldamise üle tekkivate vaidluste lahendamiseks. Ühtlasi nähakse lepingus ette passinäidiste vahetamine Brasiilia ja ELi liikmesriikide vahel. Leian, et kahepoolsete lepingute säilitamine peaks jääma Euroopa Liidu jaoks endiselt väga tähtsaks, sest need võimaldavad lühiajalise viisa nõudest loobumist nende reisijate kategooriate puhul, keda ELi ja Brasiilia vaheline leping ei hõlma.

Sellega seoses tuleks meenutada, et Euroopa Liit võib kohaldada ELi ja Brasiilia vahelise viisanõudest loobumise peatamise klauslit, kui Brasiilia peaks kahepoolsetest lepingutest loobuma. Viisanõudest loobumise leping diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate puhul kujutab endast sammu täieliku vastastikuse viisavabaduse suunas kooskõlas määrusega (EÜ) nr 539/2001.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Kuigi Brasiilia kuulub nn positiivsesse nimekirja ehk riikide hulka, mille kodanikelt Euroopa Liidu välispiiride ületamisel viisat ei nõuta, ei laiene Brasiiliasse reisimisel samasugune õigus ELi nelja liikmesriigi – Eesti, Läti, Malta ja Küprose – kodanikele. Kuna Lissaboni lepingu kohaselt kuulub ühine viisapoliitika kolmandate riikide suhtes ELi ainupädevusse, peab EL vastavas lepingus kokku leppima, et tagada kõigi ELi kodanike võrdne kohtlemine.

Pooled otsustasid sõlmida kaks eraldi lepingut: ühe tavapassi kasutajate kohta ning teise diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajate kohta. Ma toetan seda otsust, kuna tänu

sellele jõustub leping diplomaatilise, teenistus- ja ametipasside kohta kiiremini, sest erinevalt tavapasse käsitlevast lepingust ei eelda see ratifitseerimist Brasiilia Kongressis.

Olemasolevad kahepoolsed lepingud jäävad kehtima, kuna need võimaldavad lühiajalise viisa nõudest loobumist teatavate reisijate kategooriate puhul, keda ELi ja Brasiilia vaheline leping ei hõlma.

Ioan Enciu (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Euroopa Parlamendi raportöörina hääletasin kõnealuse lepingu heakskiitmise poolt. Lepingul alusel loobutakse viisanõudest Brasiilia ning nelja liikmesriigi, nimelt Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikest diplomaatiliste, teenistus- ja ametipassi kasutajate puhul. Leian, et see leping tähistab märkimisväärset edasiminekut kolmandate riikidega täieliku vastastikuse viisavabaduse suunas, mis kehtib kõigi ELi kodanike puhul. Täieliku vastastikuse viisavabaduse tagamiseks tuleb jõupingutusi jätkata, et saavutada Kanada ja Ameerika Ühendriikide viisanõudest loobumine viie liikmesriigi – Rumeenia, Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi, Küprose ja Poola – kodanike suhtes.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Ma hääletasin selle soovitusel poolt, kuna see tähistab edasiminekut ELi ja Brasiilia vahel täieliku vastastikuse viisavabaduse suunas diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate lühiajalise viibimise korral. Kõnealuse lepingu sõlmimine peaks olema eeskujuks teistele riikidele, nimelt Ameerika Ühendriikidele ja Kanadale, mis endiselt nõuavad viisat teatavate ELi liikmesriikide kodanikelt.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Kui pidada silmas täna hääletatud resolutsiooni, mis käsitleb tavapassi kasutajate puhul lühiajalise viisa nõudest loobumise lepingu sõlmimist Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi vahel, siis seda enam on põhjust kohaldada samasugust kokkulepet diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate puhul. Vastastikkus on sedalaadi lepingute puhul vajalik ja tähtis, aidates tagada, et viisavabadust ei piiraks halduslikud või bürokraatlikud nõuded, mis võiksid seada kodanike õiguspärased ootused ohtu. Brasiilia on üha olulisem partner Euroopa Liidu jaoks, kellega Brasiiliat seob ajalugu ja keel. Kõik, mis soodustab suhteid selle suure Lõuna-Ameerika riigi ja Euroopa vahel, peaks leidma laialdast heakskiitu.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt võivad Brasiilia kodanikud kõikidesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse reisida viisavabalt, kui nad viibivad seal lühiajaliselt.

Kuid samasugused privileegid ei kuulu mitte kõigile Euroopa Liidu kodanikele. Ebavõrdses olukorras on Eesti, Küprose, Malta ja Läti kodanikud; see tähendab, et vastastikkuse põhimõtte ei toimi.

2008. aastal võttis nõukogu vastu otsuse, millega komisjoni volitati pidama läbirääkimisi ELi ja Brasiilia vahel lepingu sõlmimiseks, mis lõpetaks vastastikkuse põhimõtte rikkumised. Protsessi kiirendamiseks ja lepingu jõustumise viibimise vältimiseks otsustasid pooled koostada kaks eraldi lepingut: ühe tavapassi kasutajate kohta ning teise diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajate kohta (viimast ei pea Brasiilia Kongress ratifitseerima).

Ma olen selle algatusega rahul, sest see tagab kõikide Euroopa Liidu kodanike võrdse kohtlemise ja vastastikkuse põhimõtte täieliku järgimise.

Carlo Fidanza (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Koos oma Itaalia kolleegidega Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist otsustasin jääda erapooletuks tänasel hääletusel seoses Euroopa Liidu ja Brasiilia vaheliste suhetega, mis on seotud diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumisega. Seda seetõttu, et

kurjategija Cesare Battisti kohta tehtud resolutsiooni sisu arvestades oleksin ma eelistanud seda, kui hääletus oleks lükatud edasi kuni ajani, mil Brasiilia Ülemkohus teeb Cesare Battisti väljaandmise kohta uue otsuse.

Kuna kõnealune teema ei ole kiireloomuline, siis ei oleks selle edasilükkamine järgmise osaistungjärguni või aprillis toimuva osaistungjärguni kindlasti probleem, eriti kui me mõtleme selle massimõrvari ohvrite perekondade kannatustele. Need pered on 31 aastat oodanud, et õiglus seataks jalule ja et Cesare Battisti kannaks talle Itaalia kohtusüsteemi määratud karistust meie oma vanglates.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Brasiilia kuulub nn positiivsesse nimekirja ehk riikide hulka, mille kodanikelt Euroopa Liidu välispiiride ületamisel viisat ei nõuta. Määruse aluseks oleva vastastikkuse põhimõtte kohaselt peaks kõikidel ELi kodanikel olema Brasiiliasse reisimisel samasugune õigus.

Siiani on vastastikkuse põhimõtet rakendatud Brasiilia ja ELi liikmesriikide kahepoolsete viisanõudest loobumise lepingute kaudu. Kuid neli ELi riiki – Eesti, Läti, Malta ja Küpros – ei ole niisuguseid lepinguid sõlminud. Seetõttu nõutakse nende kodanikelt Brasiiliasse reisimisel endiselt viisat, mis aga on vastastikkuse põhimõttega vastuolus.

ELi ja Brasiilia vaheline viisavabadusleping, mis ei asenda teisi, eri liikmesriikidega sõlmitud kahepoolseid lepinguid, hõlmab diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajaid, kes reisivad turismi või äritegevuse eesmärgil.

Juozas Imbrasas (EFD), kirjalikult. – (LT) Ma nõustusin selle dokumendiga, sest kõnealuse lepinguga kehtestatakse vastastikune viisavabadus lühiajaliseks viibimiseks riigis kõigile ELi ja Brasiilia kodanikele, kes on diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajad. Et tagada kõigi ELi kodanike võrdne kohtlemine, sätestatakse lepingu artiklis 8, et Brasiilia võib lepingu peatada või lõpetada ainult kõigi ELi liikmesriikide suhtes ning vastupidi, EL võib lepingu peatada või lõpetada ainult kõigi liikmesriikide suhtes. Viisanõudest loobumise leping diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate puhul kujutab endast sammu täieliku vastastikuse viisavabaduse suunas kooskõlas määrusega (EÜ) nr 539/2001.

Monica Luisa Macovei (PPE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle poolt, et Euroopa Parlament annaks oma nõusoleku kahe viisavabaduslepingu sõlmimiseks Brasiiliaga. Praegu ei vaja Brasiilia kodanikud viisat ELi sisenemiseks, samas kui Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikud peavad esitama viisa Brasiiliasse sisenemiseks. Kõnealused lepingud tagavad vastastikkuse põhimõtte rakendamise seoses viisavabadusega ELi ja Brasiilia vahel.

David Martin (S&D), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt. Viisavabadus hõlmab diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajaid, kes reisivad turismi või äritegevuse eesmärgil. Lepinguosaliste riikide kodanikud võivad viibida üksteise territooriumil maksimaalselt kolm kuud kuuekuulise ajavahemiku jooksul, alates esimesest sisenemisest lepingupoole territooriumile. Reaside puhul, mida leping ei hõlma, võib viisavabadusi endiselt anda kahepoolsete lepingute alusel, mille Brasiilia on sõlminud 23 ELi liikmesriigiga 27st. Lepingus võetakse arvesse nende liikmesriikide olukorda, kes veel ei kohalda täielikult Schengeni *acquis*'d. Seni, kuni kõnealused liikmesriigid (Küpros, Bulgaaria ja Rumeenia) ei ole Schengeni ala osa, nähakse Brasiilia kodanikele viisavabaduse lepinguga ette õigus viibida sõltumatult kogu Schengeni ala kohta arvestatud ajavahemikust kolm kuud iga kõnealuse liikmesriigi territooriumil.

Erminia Mazzoni (PPE), kirjalikult. – (IT) Jäädes diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva Euroopa Liidu ja Brasiilia

Liitvabariigi vahelise lepingu kohta koostatud raporti hääletamisel erapooletuks, tahtsin väljendada seisukohta, mis läheb kõnealuselt teemast kaugemale.

Ma taunin Brasiilia valitsuse käitumist seoses Cesare Battisti juhtumiga. Valitsus oleks pidanud otsustama väljaandmise, mille kord on määratletud kahepoolses lepingus. Õigusasutuste esitatud tõlgendus on võetud kohustustega vastuolus. Karistuse, mida Cesare Battisti peaks kandma Itaalias, määras tavaline kohtunik, kes kohaldas tavalisi õigusakte tavalise kuriteo – massimõrva – suhtes. Raske on toetada rahvusvahelisi suhteid – näiteks Euroopa Parlamendis hääletatud raportis määratletud suhteid – riigiga, mis ei austa kokkuleppeid ja millel on oma seisukoht elu kaitsmise kui põhiõiguse kohta.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Euroopa Parlamendis heaks kiidetud lepingu kohaselt ei vaja ükski Euroopa Liidu kodanik, kes soovib reisida Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil ning viibib seal kuni kolm kuud, enam viisat, täpselt nagu Brasiilia kodanikud saavad juba ilma viisata reisida kõikidesse ELi liikmesriikidesse. See leping on kasulik peamiselt Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikele, kes seni vajasisid Brasiiliasse sisenemiseks viisat. Kõnealuselt leping hõlmab diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajaid. Pärast lepingu heakskiitmist saavad kõik ELi kodanikud, sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikud, kelle puhul Brasiilia seni nõudis viisat, viisavabalt reisida Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse. Schengeni alal viibimise kestus on piiratud kolmekuulise ajaga kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Lissaboni lepingu kohaselt kuulub ühine viisapoliitika kolmandate riikide suhtes ELi ainupädevusse. Ainult EL – ja mitte üksikud liikmesriigid – saab Brasiiliaga viisanõudest loobumise läbirääkimisi pidada ja vastava lepingu sõlmida. Enne Lissaboni lepingu jõustumist oli olukord teine. Raportis analüüsitakse ELi ja Brasiilia vahelist viisavabaduslepingut, mis hõlmab diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajaid. Ametlikult kirjutati Euroopa Liidu ja Brasiilia nimel lepingule alla Brüsselis 8. novembril 2010. Viisavabadusleping ei asenda teisi, eri liikmesriikidega sõlmitud kahepoolseid lepinguid, vaid täiendab neid. Teatavates kahepoolsete lepingutega hõlmatud valdkondades, nimelt turismi- ja ärireiside puhul, on ELi sõlmitud leping aga ülimuslik. Ma olen rahul Brasiilia ja ELi kodanike puhul kehtestatavate vastastikkuse klauslitega ning kõigi ELi kodanike võrdse kohtlemise tagamisega. Lepingus nähakse ette, et Brasiilia ja EL saavad lepingu peatada või lõpetada üksnes kõigi liikmesriikide suhtes korraga. Seetõttu hääletasin poolt.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Ma andsin oma poolthääle diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajate suhtes lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimisele ELi ja Brasiilia vahel, et kooskõlas vastastikkuse põhimõtte ja võrdse kohtlemise põhimõtte nõuetega saaksid kõik diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajatest ELi kodanikud – sealhulgas Eesti, Läti, Malta ja Küprose kodanikud, kes seni pidid Brasiilia territooriumile sisenemiseks esitama viisa, – viisavabalt reisida Brasiiliasse turismi ja äritegevuse eesmärgil samal viisil, nagu Brasiilia kodanikud saavad viisavabalt reisida ELi kõikidesse liikmesriikidesse.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Viisavabadus hõlmab diplomaatilise, teenistus- või ametipassi kasutajaid, kes reisivad turismi või äritegevuse eesmärgil. Lepinguosaliste riikide kodanikud võivad viibida üksteise territooriumil maksimaalselt kolm kuud kuuekuulise ajavahemiku jooksul, alates esimesest sisenemisest teise lepingupoole territooriumile. Reiside puhul, mida leping ei hõlma, võib viisavabastusi

endiselt anda kahepoolsete lepingute alusel, mille Brasiilia on sõlminud 23 ELi liikmesriigiga 27st.

Lepingus võetakse arvesse nende liikmesriikide olukorda, kes veel ei kohalda täielikult Schengeni *acquis*'d. Seni, kuni kõnealused liikmesriigid (Küpros, Bulgaaria ja Rumeenia) ei ole Schengeni ala osa, nähakse Brasiilia kodanikele viisavabaduse lepinguga ette õigus viibida sõltumatult kogu Schengeni ala kohta arvestatud ajavahemikust kolm kuud iga kõnealuse liikmesriigi territooriumil.

Nuno Teixeira (PPE) , *kirjalikult*. – (PT) Brasiilia kuulub nn positiivsesse nimekirja ehk riikide hulka, mille kodanikelt Euroopa Liidu välispiiride ületamisel viisat ei nõuta. Siiani on vastastikkuse põhimõtet rakendatud Brasiilia ja ELi liikmesriikide kahepoolsete lepingute kaudu. Kuid Eesti, Läti, Malta ja Küpros ei ole mingeid lepinguid sõlminud ja nende kodanikud ei ole viisanõudest vabastatud. Kõnealuse lepinguga vabastatakse viisanõudest diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajad ning lepingu eesmärk ja ulatus on sama, mis tavapassi kasutajaid hõlmava lepingu puhul.

Brasiilia õiguse kohaselt ei ole diplomaatilise passi kasutajaid hõlmavat lepingut vaja Brasiilia Kongressis ratifitseerida, mistõttu see jõustub kiiremini. Need kaks lepingut ei asenda liikmesriikide ja Brasiilia vahel sõlmitud kahepoolseid lepinguid, vaid üksnes täiendavad neid. Minu arvates on diskrimineerimise lõpetamiseks oluline rakendada seda viisavabaduslepingute vastastikkuse põhimõtet ka muude kolmandate riikide, eelkõige Ameerika Ühendriikide ja Kanada puhul.

Soovitused: Silvia-Adriana Țicău (A7-0004/2011), Monica Luisa Macovei (A7-001/2011) ja Ioan Enciu (A7-0010/2011)

Licia Ronzulli (PPE) , *kirjalikult*. – (IT) Kuigi ma toetan kõnealuse lepingu sisu, otsustasin jääda hääletamisel erapooletuks, protesteerimaks poliitiliste valikute vastu, mida Brasiilia valitsus on seoses Cesare Battistiga juba mõnda aega teinud.

On tõsiasi, et tegemist on mõrtsukaga, kes on mitmel korral süüdi mõistetud, ent kes ei kannu talle Itaalia kohtusüsteemi määratud karistusi.

Raport: Evelyne Gebhardt (A7-0012/2011)

Luís Paulo Alves (S&D) , *kirjalikult*. – (PT) Ma toetan seda raportit, kuna tunnustan teenuste direktiivi potentsiaali majanduse parema integreerimise seisukohalt ja usun, et direktiivi kohaldamine võib tugevdada siseturu ja ühtekuuluvuspoliitika vastastikust mõju. Et seda eesmärki saavutada, on vaja suuremat läbipaistvust kodanike ja ettevõtete teavitamisel. Esiletõstmist väärivad tingimused, mille kohaselt päritolumaa põhimõtet teatud asjaolude või tegevuste korral ei rakendata, pidades eelkõige silmas ELi teistes õigusaktides sisalduvaid teistsuguseid õigusnorme ning tagatisi, mille liikmesriik peab lähetatud töötajatele võimaldama. See teema tekitab pikki vaidlusi ja takistas direktiivi kiiret kohaldamist. Kardan, et direktiivi kohaldamine piirkondlikul ja kohalikul tasandil võib töötada vastu dereguleerivatele meetmetele ning takistada haldusmenetluste lihtsustamise püüdeid, eriti kuna kohaldamiseks võib vaja minna lisaressursse. Et see vajadus üleminekuperioodi jooksul korvata, on vaja toetust tõukefondidest ja muudest rahastamisvahenditest. Sellega seoses kutsun üles tagama kõigi poliitikavaldkondade vahel suuremat sidusust ja kooskõlastatust.

Laima Liucija Andrikiene (PPE) , *kirjalikult*. – (LT) Ma andsin oma poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsioonile 2006. aastal jõustunud teenuste direktiivi rakendamise kohta.

Direktiivi eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada protektsionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks oleva vaba liikumise põhimõte. Teisisõnu: Euroopa teenusepakkujad peavad saama tegutseda ilma bürokraatlike takistusteta kogu ELis. Direktiiv hõlmab mitmesuguseid teenuseid, mis kokku moodustavad 40% ELi sisemajanduse koguproduktist (SKP). Eeldatakse, et direktiivi rakendamine võib tuua kuni 140 miljardit eurot kasumit ja suurendada ELi SKPd 1,5%. Et see direktiiv annaks loodetud kasu, tuleb seda nõuetekohaselt rakendada. Paraku on selgunud, et mitte kõik ELi liikmesriigid pole suutnud seda 2009. aasta lõpuks täies ulatuses oma sisemaisesse õigusesse üle võtta. Ma olen nõus, et ühtsete kontaktpunktide sisseadmine on direktiivi tõhusa rakendamise üks oluline osa.

Ühtsete kontaktpunktide eesmärk on pakkuda vajalikku teavet ning luua võimalus teostada kõiki haldustoiminguid elektrooniliselt ja ka muudes keeltes peale riigikeele. Euroopa Komisjoni andmetel on ühtne kontaktpunkt loodud ELi 22 liikmesriigis, kuid ainult 17-1 neist on olemas e-valitsuse portaal ja need portaalid on liikmesriikides väga erinevad. Tuleb rõhutada, et korralikult toimivate ühtsete kontaktpunktideta ei saa tarbijad kogu teavet ja see takistab direktiivis sätestatud eesmärkide saavutamist.

Alfredo Antonozzi (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Teenuste direktiivi rakendamisest saadav potentsiaalne kasu on ümberlukkamatu. Direktiiviga hõlmatud tegevus moodustab 40% Euroopa Liidu sisemajanduse koguproduktist (SKP) ja tööhõivest. Direktiivi nõuetekohasel rakendamisel võib vabaneda tohutu majanduslik potentsiaal, mis aitab kaasa töökohtade loomisele ja majanduse elavnemisele. Direktiivi rakendamise kvaliteet liikmesriikides on sama oluline kui direktiivi rakendamise tähtaegadest kinnipidamine.

Direktiivi vastuvõtmisele eelnenud läbirääkimistel näitas Euroopa Parlament, et võib etendada määravat rolli. Seetõttu leian, et Euroopa Parlament peaks kontrollima direktiivi rakendamise protsessi liikmesriikides. Euroopa teenusepakkujatel peab olema võimalik pakkuda oma tööd kõikjal Euroopa Liidus ilma bürokraatlike takistusteta. Kuid rakendamisetapis peame arvesse võtma ka teisi aspekte, eelkõige halduskulusid, mis liikmesriikide kanda on jäetud.

Olen raportööriga ühel meelel selles, et nõukogu kunagi kehtestatud vastastikuse hindamise menetlus toob liikmesriikide haldusorganitele riiklikul, regionaalsel ja kohalikul tasandil kaasa asjatut bürokraatiat. Loodan, et selle menetluse võimalikke eeliseid hinnatakse niipea kui võimalik, sest vastasel juhul jäävad suured bürokraatlikud kulud kestma.

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Ma hääletasin selle teksti poolt. Teksti sisuks ei ole Euroopa Parlamendis 2006. aastal vastu võetud teenuste direktiivi rakendamise hindamine, sest selleks on veel liiga vara. Tekstis rõhutatakse Euroopa teenuste sektori avamise majanduslikku ja sotsiaalset tähtsust (direktiiviga hõlmatud tegevus moodustab 40% Euroopa Liidu SKPst ja tööhõivest ning kasvupotentsiaal on vahemikus 0,6–1,5% SKPst) ning tuuakse esile direktiivi ülevõtmise kõige tähtsamad elemendid. Esiteks, ühtsed kontaktpunktid. Nende eesmärk on hõlbustada teenuste osutamist kõikjal Euroopas. Praktikas tähendab see seda, et ettevõtjatel, kes soovivad ettevõtet avada või piiriüleseid teenuseid osutada, peaks olema võimalik pöörduda ühtse kontaktpunkti poole, kus neile selgitatakse kõiki formaalsusi ja menetlusi, mis tuleb ettevõtte asutamiseks läbi teha. Ühtsed kontaktpunktid on teenuste direktiivi edu võti. Teiseks, direktiivi kohaldamisala: minu arvates tuleb Euroopa Liidu tasandil korraldada tõeline poliitiline arutelu selle üle, mida me mõistame üldhuviteenuste all ja milliseid eeskirju me nende suhtes soovime kohaldada.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin selle dokumendi poolt. Teenuste direktiivi eesmärk on märkimisväärselt kergendada eeskätt füüsilisest isikust ettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevust, uute tegevusvaldkondade arendamist ja ka uute töötajate töölevõtmist teistes liikmesriikides. Teenuste sektor, mis moodustab 40% ELi SKPst, on tööpuuduse vastu võitlemise ja majanduskasvu seisukohast otsustava tähtsusega sektor. Direktiiv on tähtis samm teel ühtse teenusteturu moodustumise suunas, mis peaks andma ettevõtetele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele võimaluse osutada kogu siseturul paremaid teenuseid konkurentsivõimeliste hindadega ning vabastada Euroopa teenuste siseturu tohutu majanduslik ja töökohtade loomise potentsiaal. Et teenuseosutajad saaksid teenuste direktiivist kasu, tuleks kõikides liikmesriikides tagada direktiivi sätete täielik ja õigeaegne rakendamine. Leian, et komisjon võiks tähelepanelikult jälgida direktiivi kohaldamist liikmesriikides ja koostada regulaarselt aruandeid rakendamise kohta, et kõrvaldada teenuste sektoris eksisteerivad takistused ja avada selle sektori majanduslik potentsiaal.

Regina Bastos (PPE), *kirjalikult.* – (PT) 2006. aasta detsembris vastu võetud teenuste direktiiv rakendab vaba liikumise põhimõtte praktikas, et luua Euroopa Liidus ühine teenuste turg. Kuigi direktiiv võeti vastu juba 2006. aastal, on direktiivi rakendamise hindamisel ilmnenud mitmeid viivitusi direktiivi ülevõtmisel mõnedes liikmesriikides, mis on tingitud nii õigusloomelistest kui ka tehnilistest probleemidest, sest direktiivi nõuetekohaseks rakendamiseks tuli vastu võtta mitmeid õigusakte.

Täielikult toimiv ühtne teenusteturg on oluline Euroopa majanduse elavdamise seisukohalt, kuna ühtse turu teenuste sektoris on üle 70% töökohtadest ja luuakse üle 70% uutest töökohtadest. Euroopa Liidu tasandil ulatuks saadav kasu 60–140 miljardi euroni, mille tulemusena SKP võib kasvada 0,6–1,4%.

Eeltoodut silmas pidades toetasin teenuste direktiivi rakendamist käsitlevat raportit, kuna minu arvates on direktiivide rakendamise hindamine oluline, sest hindamise tulemusena võivad ilmsiks tulla rakendamise puudused, mida on siis võimalik parandada.

Jean-Luc Bennahmias (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Minu hinnangul annab teenuste direktiivi kohaldamine võimaluse tuua esile selle puudused, eelkõige direktiivi kohaldamisalaga seoses. Tööhõivekomisjoni nimel koostatud arvamuses mainisin ma üldhuviteenuseid ümbritsevat õiguslikku ebakindlust ja absoluutset vajadust võtta arvesse nende teenuste eripära. Kui mõistete (majandushuvi pakkuvad ja mittemajanduslikel kaalutlustel osutatavad üldhuviteenused ning sotsiaalteenused) selgitamise vajaduse osas ollakse ühel meelel, siis selles, kuidas seda saavutada, lähevad Euroopa Parlamendi liikmete arvamused endiselt lahku. Ma tegin ettepanku selge õigusraamistiku loomiseks, vajadusel raamdirektiivi näol. Ma tunnustan raportöör Gebhardti, kes mainis neid teemasid (ehkki paraku ei jõudnud need lõppteksti) siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel koostatud raportis, milles keskendutakse peamiselt vastastikusele hindamisele ja ühtsetele kontaktpunktidele. Lõikes 45 osutatakse vajadusele valdkondliku õigusraamistiku järele ning meenutatakse volinik Barnier' hiljutises teatistes antud lubadust esitada 2011. aastal ettepanekud üldhuviteenuste kohta. Seega jään ootama neid ettepanekuid ja meetmeid, mis annaksid teenuseosutajatele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele lõpuks vastuse, ent millega tunnustatakse ka kõnealuste teenuste üliolulist panust sotsiaalsesse ja territoriaalsesse ühtekuuluvusse.

Sergio Berlato (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Euroopa teenuste direktiiviga, mis jõustus 2006. aasta detsembris, seati kaugelevaatav eesmärk avada Euroopa Liidus turg teenusepakkujatele,

kaotada protektsionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks olevat kauba ja teenuste vaba liikumise põhimõtet. Direktiivi sätete kohaselt peab Euroopa teenusepakkujatel olema võimalik tegutseda ilma bürokraatlike takistusteta kogu ELis.

Kõnealuses omaalgatuslikus raportis, mille Euroopa Parlament esitas eesmärgiga jälgida tähelepanelikult direktiivi rakendamist liikmesriikide õigussüsteemides, hinnatakse liikmesriikides seni tehtud tööd. Direktiivi rakendamisel on täheldatud viivitusi, aga ka märkimisväärseid probleeme seoses direktiivi kohaldamisala tõlgendamisega.

Turuosaliste kaitsmiseks nõuan ma seetõttu kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate teenuste kiiret ja ühemõttelist määratlemist. Ma leian ka, et siseturu infosüsteemi tõhus rakendamine ja selle funktsioonide laiendamine ning Euroopa ühtsete kontaktpunktide ulatuslikum digitaliseerimine oleks teenuseosutajatele kahtlemata äärmiselt kasulik ning muudaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu teabele lihtsamaks.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult*. – (LT) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest teenuste direktiivi eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada protektsionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks oleva vaba liikumise põhimõte. Teenuste direktiivi kohaldamisala hõlmab põhimõtteliselt kõiki kommertsteenuseid, mida liikmesriigis tegutsev teenusepakkuja pakub. Kohaldamisalasse ei kuulu mittemajanduslikel kaalutlustel osutatavad üldhuviteenused, finantsteenused, liikluskorraldusteenused, renditöötajate agentuuride teenused, tervishoiuteenused ning hoolduse, lastehoiu ja elamuehituse valdkonna sotsiaalteenused. Direktiiv ei ohusta üldhuviteenuseid ega ole kindlasti mõeldud avaliku põhivajaduste rahuldamise õonestamiseks. Vajalik on mitte ainult teha selget vahet direktiivi kohaldamisalasse jäävate teenuste ja üldhuviteenuste vahel, vaid ka tagada üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kaitse raamõigusakti abil.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Teenuste direktiiv ei vii mingil moel teenuste sektori dereguleerimise ega liberaliseerimiseni, nagu mõningates spekulatsioonides on väidetud. Direktiivi eesmärk on tagada juurdepääs liikmesriikide turgudele meelevaldsete takistuste kaotamise kaudu ning tagades, et liikmesriikide säilitatavad eeskirjad on proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad. Selgelt on sätestatud, et direktiiv ei mõjuta tööõigust ega töötajate õigusi. Euroopa Parlament nõudis seda sätet, kui esitas oma seisukoha nõukogule.

Artiklis 16 on sätestatud, et liikmesriigid võivad kehtestada nõudeid teenuste osutamise valdkonnas tegutsemise suhtes, kui need on põhjendatud avaliku korra, avaliku julgeoleku, rahvatervise või keskkonnakaitsega seotud põhjustega.

Direktiivi rakendamine on mõnes liikmesriigis viibinud, kuid see on tingitud eelkõige tõlgendamiserinevustest. Seetõttu on oluline direktiivi kohaldamisala selgelt ja läbipaistvalt kindlaks määrata. Vajalik on mitte ainult teha selget vahet direktiivi kohaldamisalasse jäävate teenuste ja üldhuviteenuste vahel, vaid ka tagada üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kaitse raamõigusakti abil.

Vito Bonsignore (PPE), *kirjalikult*. – (IT) 2006. aasta detsembris jõustunud teenuste direktiivi eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kõrvaldades kõik protektsionistlikud tõkked, meelevaldsed takistused ning igasugused diskrimineerivad eeskirjad. Lisaks on Euroopa Parlament alati nõudnud, et seda direktiivi ei tohi kasutada sektori ohtliku dereguleerimise ega liberaliseerimise ettekäändena.

Ma hääletasin kõnealuse raporti poolt, sest selles juhitakse õigustatult tähelepanu (sageli põhjendamatu) viivitustele ja vaidlustele teenuste direktiivi rakendamisel, mis käsitleb sektorit, mis moodustab umbes 40% ELi sisemajanduse koguproduktist (SKP) ja tööhõivest. Peale selle võimaldab see direktiiv ettevõtetal ning eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetal osutada paremaid teenuseid konkurentsivõimeliste hindadega. Teenuste direktiivi nõuetekohane ja läbipaistev ülevõtmine vabastaks siseturu tohutu majandusliku ja töökohtade loomise potentsiaali, mille suuruseks hinnatakse 0,6–1,5% Euroopa SKPst. Euroopa Liit vajab seda hädasti. Seega, direktiivi täielik ülevõtmine kogu ELis toob siseturule konkurentsi, millest saavad kasu nii kodanikud kui ka ettevõtted.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Teenuste direktiiv on Euroopa Liidu majanduskasvu tagamiseks vajalik vahend, hõlbustades märkimisväärselt eeskätt füüsilisest isikust ettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) tegevust, uute tegevusvaldkondade arendamist ja ka uute töötajate töölevõtmist teistes liikmesriikides. Teenuste sektor moodustab 40% Euroopa Liidu SKPst ja tööhõivest ning on seetõttu tööpuuduse vastu võitlemise ja majanduskasvu seisukohast otsustava tähtsusega sektor. On oluline tugevdada Euroopa teenuste siseturu tohutut majanduslikku ja tööhõivepotentsiaali: see on tähtis samm teel tõelise teenuste siseturu suunas, mis peaks andma ettevõtetele ja eelkõige VKEdele võimaluse osutada kodanikele paremaid teenuseid konkurentsivõimeliste hindadega kogu siseturul. Loodan, et lähitulevikus on võimalik hakata liikuma direktiivi eesmärkide saavutamise suunas ning et sellest saavad kasu kogu EL ja selle piirkonnad; see aitaks kaasa tõelise majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tekkimisele inimväärselte, püsivate ja kvaliteetsete töökohtade loomise ning pakutavate teenuste kvaliteedi ja ohutuse parandamise kaudu.

Philippe de Villiers (EFD), *kirjalikult*. – (FR) Euroopa Parlament hääletab teenuste direktiivi rakendamist. See direktiiv lubati tagasi võtta juba siis, kui seda nimetati Bolkesteini direktiiviks. Nüüd arutab Euroopa Parlament, kas see on liikmesriikides nõuetekohaselt üle võetud või mitte.

Teenuste sektor moodustab 40% Euroopa Liidu SKPst ja tööhõivest; see määr erineb liikmesriikides märkimisväärselt. Teenuste direktiivis nähakse ette õiguslikud muudatused ja standardimine, mis viiakse ellu prantsuse rahva kulul ja mille tulemusena sotsiaalsed normid ühtlustatakse allapoole.

Hädavajalik on kaitsta turge ja töötajaid, kes on meie riigi ja mandri heaolu aluseks, kuid Euroopa Liit on – nagu alati – selle vastu.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Ma hääletasin selle raporti poolt, kuna leian, et teenuste direktiivi rakendamine on liikmesriikides seni olnud killustunud ja piiratud ulatusega. Ehkki see direktiiv on üks tähtsamaid Euroopa Liidu õigusakte, mille eesmärk on avada teenuste sektor vabaks liikumiseks Euroopa Liidu piires, on selle eesmärgini veel pikk tee minna. On vaja tagada, et seda õigusakti, mis kiideti heaks üle kolme aasta tagasi, rakendataks nõuetekohaselt, eriti aga, et loodaks kontaktpunktid, mida kõik mõnes teises riigis oma teenuseid müüa soovivad kodanikud saavad kasutada vajaliku teabe hankimiseks.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Siseturul osutatavaid teenuseid käsitleva direktiivi 2006/123/EÜ eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada protektsionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks oleva vaba liikumise põhimõte, et saavutada selles sektoris tõeline siseturg. Teenuste sektor moodustab 40% Euroopa Liidu SKPst ja tööhõivest ning sellel sektoril on tohutu majanduslik ja töökohtade loomise potentsiaal, eriti väikestes ja keskmise suurusega

ettevõtetes. Direktiivi ülevõtmise tähtaeg oli 2009. aasta lõpp, kuid mõned liikmesriigid ei suuda seda ikka veel nõuetekohaselt ja tulemuslikult rakendada.

Kogu vajaliku haldusalase teabega internetiportaal toimib ainult 22 riigis ja vajalikke toiminguid on võimalik elektrooniliselt teha vaid 14s neist. Tuleb tagada direktiivi nõuetekohane kohaldamine liikmesriikides ja seda kontrollida, et kõrvaldada meelevaldsed takistused ja/või muuta liikmesriikides säilitatavad eeskirjad proportsionaalseteks ja mittediskrimineerivateks.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) See resolutsiooni eelnõu käsitleb siseturul osutatavaid teenuseid käsitleva direktiivi 2006/123/EÜ rakendamist.

Isikute ja kaupade vaba liikumine kogu Euroopa Liidu territooriumi piires on põhimõte, mis sisaldub liidu kõigis aluslepingutes. Selle eesmärk on toetada ühisturu loomist. Direktiiv 2006/123/EÜ kiideti heaks, et kaotada bürokraatia, mis piirab teenuste osutamist liikmesriikides.

Ilmneb aga, et mitte kõik liikmesriigid ei rakenda seda direktiivi. Põhjuseks on teatavad aspektid, mida nende arvates ei ole korralikult selgitatud. Seepärast on resolutsioon asjakohane.

Ma tunnustan ettevõtjate ja töötajate päringutele vastamiseks kiire ja tõhusa vahendi – ühtsete kontaktpunktide – loomist ning loodan, et ühtsete kontaktpunktide tegevus ei piirdu elektroonilise vormiga, vaid et abivajajatega tegeletakse ka isiklikult, sest see on välisriigis viibides väga oluline, nagu me teame.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Me hääletasime selle raporti vastu, jäädes kõigi oma varasemate seisukohtade juurde seoses kurikuulsa Bolkesteini direktiiviga ja selle vastuvõetamatute eesmärkidega, mis seisnevad teenuste, sealhulgas avalike teenuste liberaliseerimise soodustamises, et teenida Euroopa Liidu majandus- ja finantsrühmituste huve. Selle hinnaks on kasvav tööpuudus ja kasutajatele osutatavate teenuste kvaliteedi halvenemine, mida on juba selgelt näha sektorites, mis on seda teed läinud.

Raporti eesmärk on avaldada survet liikmesriikidele, kes ei ole siseturul osutatavaid teenuseid käsitleva direktiivi 2006/123/EÜ ülevõtmisel edasi liikunud nii kiiresti, nagu Euroopa Parlamendi liikmete enamus soovib – kaitsmaks Euroopa majandusrühmituste huve. Direktiiv jõustus 28. detsembril 2006 ja raportis märgitakse, et selle eesmärk on „avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada protektsionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks oleva vaba liikumise põhimõte“.

Tegelikult oleks aga vaja objektiivselt hinnata teenuste (mõningatel juhtudel on tegemist oluliste avalike teenustega) liberaliseerimise ja hilisema erastamise tagajärgi, et naasta inimeste ja töötajate õiguste kompromissitu kaitsmise juurde.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Bolkesteini direktiivi rakendamine on ajakavast maha jäänud, kuna väidetavalt on liikmesriigid venitanud selle ülevõtmise ja nõuetekohase kohaldamisega. On tõsi, et Prantsusmaal on see üksnes osaliselt sisemaisesse õigusesse üle võetud. Ja sellel on oma põhjus! Et vältida avalikku arutelu ja sellele järgnevat pahameeletormi, otsustas Sarkozy valitsus teadlikult mitte kasutada raamseadust, vaid kaasata direktiivi põhimõtted kõikidesse asjakohastesse õigusaktidesse. Tegelikult on ainult üks põhimõte: täielik ja absoluutne asutamisvabadus ja teenuste osutamise vabadus! Õigusaktide muutmise killustamise tulemuseks on läbipaistmatu protsess. Teksti kohaldamisala ei ole ikka veel selge: mõned sotsiaalteenused, mis väidetavalt

kohaldamisalasse ei kuulu, on tegelikult direktiiviga hõlmatud. Need, mis on tegelikult kohaldamisalast välja jäetud, on lihtsalt tagaplaanile lükatud: komisjon võib iga kolme aasta järel teha ettepaneku erandite kaotamise kohta. Mis puudutab aga selle direktiivi kõige skandaalsemat sätet – päritolumaa põhimõtet –, siis kuigi ametlikult on see välja jäetud, on see tegelikult tagasi hiilinud tänu võimalustele, mis avanesid seoses töötajate lähetamise direktiiviga ja määrusega, mis käsitleb lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatavat õigust.

Louis Grech (S&D), *kirjalikult*. – Ma hääletasin selle raporti poolt, pidades silmas asjaolu, et Euroopa ühtse turu teenuste sektoris on 70% töökohtadest ja luuakse 70% uutest töökohtadest ning see sektor on välismaiste otseinvesteeringute kõige olulisem allikas. Teenuste direktiiv loob põhilise raamistiku teenuseosutajate vaba liikumise suurendamiseks, tugevdab tarbijate kui teenuste saajate õigusi ning tõhustab teabe kättesaadavust, abi ja läbipaistvust seoses teenuseosutajate ja nende teenustega.

Seetõttu peaks teenuste direktiivi nõuetekohane rakendamine jääma komisjoni üheks peamiseks prioriteediks. Komisjon peaks seega tegema liikmesriikidega koostööd, et veelgi parandada direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate mehhanismide halduskoostööd, tagades eelkõige, et liikmesriigid looksid täielikult toimivad ühtsed kontaktpunktid.

Peale selle kutsun komisjoni üles koos liikmesriikidega jätkama ühtse teenuste turu arendamist teenuste direktiivis sätestatud vastastikuse hindamise protsessi alusel, et saada tarbijatelt, kodanikelt ja ettevõtetelt ajakohastatud tagasisidet teenuste direktiivi rakendamiseks nende liikmesriigis võetavate riiklike meetmete kohta, tagades nii, et liikmesriigid suhtuksid ühtsesse turgu tõepoolest omanikutundega.

Estelle Grelier (S&D), *kirjalikult*. – (FR) 2006. aastal vastu võetud teenuste direktiiv, mis oleks tulnud sisemaisesse õigusesse üle võtta 28. detsembriks 2009, tekitab jätkuvalt probleeme liikmesriikides ja direktiivist otseselt mõjutatud kohalikes omavalitsustes. Euroopa Parlamendi omaalgatuslikus raportis, mille koostas Evelyne Gebhardt, tehakse ettepanek sooritada direktiivi rakendamise esialgne hindamine ning käsitletakse mõningaid neist probleemidest, eelkõige segadust seoses sotsiaalteenuste ja üldist majandushuvi pakkuvate teenustega (kuidas neid määratleda? milliste valdkondadega on tegemist?) ning ülevõtmise protsessi vähest läbipaistvust mõnes liikmesriigis. Lisaks tuleb öelda, et Prantsusmaa paistab silma problemaatilise läbipaistmatuse ja paindumatusena kõnealuse direktiivi rakendamisel. Prantsusmaal on kehtestatud hulgaliselt määrusi ja rakendusakte ning direktiivis sätestatud erandite kitsendav tõlgendus, mis tekitab küsimusi mõningate teenuste, näiteks lastehoiu ja puudega inimeste hooldamise teenuste tuleviku suhtes. See omaalgatuslik raport, mis võeti vastu suure häälteenamusega, annab nüüd hea võimaluse rõhutada, et Euroopa Parlamendi liikmed, eriti sotsiaaldemokraadid, jälgivad edaspidigi hoolikalt selle direktiivi rakendamist ja selle mõju avalikele teenustele.

Nathalie Griesbeck (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Neli aastat pärast teenuste direktiivi vastuvõtmist andis Euroopa Parlament sel nädalal oma hinnangu direktiivi rakendamisele liikmesriikides. Teabe puudumine, paigalseis piiriüleste teenuste vallas, tarbetud administratiivsed piirangud jne – nii kõlab Euroopa Parlamendi kriitika raportis, mille me vastu võtsime ja mille poolt ma hääletasin. Liikmesriigid peavad tõepoolest tegema edusamme direktiivi rakendamisel, et parandada ja hõlbustada piiriüleste teenuste osutamist. Peale selle tahan tõsta esile direktiivi kohaldamisalaga seotud keerulise küsimuse. Kohaldamisalast on välja jäetud mitu valdkonda, näiteks mittemajanduslikel kaalutlustel osutatavad üldhuviteenused ja mõned niisugused teenused, mida osutavad riigi volitatud

teenuseosutajad (sotsiaalteenused, lastehoid, inimeste abistamine jms). Kaks mõistet – „mittemajanduslikel kaalutlustel osutatavad üldhuviteenused“ ja „volitamine“ – ei ole selgelt määratletud ja/või neid tõlgendatakse liikmesriikides erinevalt. Selle tulemusena on tekkinud õiguslik selgusetus, millest mul on väga kahju.

Mathieu Grosch (PPE), *kirjalikult*. – (DE) Euroopa ühise siseturu jaoks on ülimalt oluline, et liikmesriigid rakendaksid teenuste direktiivi tulemuslikult ja kiiresti. Väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes tahavad pakkuda oma teenuseid väljaspool oma liikmesriiki, on eriti olulised ühtsed kontaktpunktid, mis annaksid neile vajalikku teavet ja selgitaksid nõutavaid toiminguid.

Rohkem kui aasta on möödunud tähtajast, mil liikmesriigid pidid teenuste direktiivi ellu rakendama. Meil ei ole kuigivõrd mõttekas arvukate muudatuste arutamist jätkata. Kasulikum oleks rakendamisprotsessi lähemalt uurida. Kui mõned liikmesriigid on juba vajalikke meetmeid võtnud, siis teised näivad olevat unustanud dokumendi, mille nad allkirjastasid. Seetõttu peame tagama, et direktiiv rakendataks viivitamatult ja nõuetekohaselt kõigis 27 liikmesriigis, et võimalikult kiiresti lihtsustada teenuste osutamist teistes riikides.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult*. – (LT) Ma andsin oma poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsioonile 2006. aastal jõustunud teenuste direktiivi rakendamise kohta. Direktiivi eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada protektsionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks oleva vaba liikumise põhimõte. Samuti on seatud eesmärgiks mõjutada juurdepääsu liikmesriikide turgudele meelevaldsete takistuste kaotamise teel ning tagades, et liikmesriikide säilitatavad eeskirjad on asjakohased ja mittediskrimineerivad. Selgelt on sätestatud, et direktiiv ei puuduta tööõigust ega töötajate õigusi. Euroopa Parlament on sellele erilist tähelepanu pööranud. Euroopa teenusepakkujad peavad saama tegutseda ilma bürokraatlike takistusteta kogu ELis. Direktiiv hõlmab mitmesuguseid teenuseid, mis kokku moodustavad 40% ELi sisemajanduse koguproduktist (SKP). Olen nõus, et ühtsete kontaktpunktide sisseseadmine on direktiivi tõhusa rakendamise üks oluline osa.

Petru Constantin Luhan (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Teenuste direktiiv on tähtis samm teel tõelise teenuste siseturu suunas, mis annab ettevõtetele ja eelkõige VKEdele võimaluse osutada kodanikele paremaid teenuseid konkurentsivõimeliste hindadega. Ma toetasin raportööri seisukohta, et ühtsete kontaktpunktide loomine on direktiivi tulemusliku rakendamise seisukohalt võtmetähtsusega. See vahend võib olla väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks äärmiselt tähtis. Ühtsed kontaktpunktid peavad andma täpset, täielikku ja põhjalikku teavet liikmesriikides rakendatavate formaalsuste, haldusmenetluste, tööõiguse, maksustamissüsteemide (eriti mis puudutab käibemaksu) jms kohta. Peale selle tuleb ettevõtjaid toetada vajalike haldustoimingute tegemisel. Leian, et täieliku ülevõtmise järel on väga oluline sooritada terviklik hindamine selle kohta, milline mõju on teenuste direktiivil majandustegevusele, tööhõive kvalitatiivsele ja kvantitatiivsele tasandile, sotsiaalkaitsele, keskkonnaeesmärkide täitmisele ja tarbijatele pakutavate teenuste kvaliteedile.

David Martin (S&D), *kirjalikult*. – Ma hääletasin selle resolutsiooni poolt. 2006. aastal vastu võetud teenuste direktiivi eesmärk on ühtlustada ühtse turu teatavad aspektid, mis on seotud teenuste osutamisega. Direktiivi täielik rakendamine liikmesriikides tulnuks saavutada 2009. aasta lõpuks. Kutsun neid liikmesriike, kes ei ole oma kohustusi täitnud, tegema seda võimalikult kiiresti.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL) , *kirjalikult.* – (FR) Selle teksti ainus hea omadus on liikmesriikidele tehtav üleskutse tagada teenuste direktiivi ülevõtmisel suurem läbipaistvus. Prantsuse valitsus ei võta midagi kuulda! Sotsiaaldemokraadist parlamendiliikme raportiga seadustatakse selle kahjuliku direktiivi neoliberaalne diktaat ja minnakse koguni nii kaugele, et kutsutakse korralt liikmesriike, kes pole selle rakendamisel olnud piisavalt nõudlikud. Mis veelgi hullem – Euroopa Parlament möönab, et ei suuda hinnata selle direktiivi rakendamise tagajärgi! See on ilmselt põhjus, miks ei korraldatud nimelist hääletust. Vastutavate isikute nimed ei tule päevavalgele. Ma hääletan selle vastu.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Siseturul osutatavaid teenuseid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ eesmärk on kõrvaldada tõkked, mis siiani piiriülest teenuste osutamist takistavad. Pärast mõningaid raskusi direktiivi ülevõtmisel, mis olid tingitud mõne liikmesriigi kahtlustest, hakatakse viimaks kõigis liikmesriikides praktikas rakendada selle menetluse suuniseid, mille eesmärk on hõlbustada liikmesriikide vahelist koordineerimist tarbijakaitse, keskkonnakaitse, rahvatervise ning ohutusega seotud küsimustes, ning see raport aitab kaasa esitatud meetmete veelgi tõhusamale rakendamisele ja paremale toimimisele. Sellepärast ma hääletasingi nii, nagu ma hääletasin.

Andreas Mölzer (NI) , *kirjalikult.* – (DE) EL pakub eriti teenuseosutajatele mitmesuguseid võimalusi. ELi standarditud määrused on teinud piiriülese töö palju lihtsamaks ja töötajatele pakutakse üha rohkem stiimuleid mõned aastad välismaal töötades veetmiseks. Kuid nad satuvad tihti vastamisi teenuseid käsitlevate sisemaiste õigusaktidega, mida nad ei mõista ja mis tekitavad sageli probleeme või arusaamatusi. Ma ei hääletanud raporti poolt, kuna see ei anna piisavalt teavet ühtsete kontaktpunktidega kaasnevate kulude kohta.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE) , *kirjalikult.* – (LT) Teenuste direktiivi vastuvõtmise eesmärk on lihtsustada ettevõtjate tegevust väljaspool oma riigi piire. Loodud süsteem on oluliselt vähendanud haldustakistusi. Siiski näitavad kogemused, et mõnedes Euroopa Liidu liikmesriikides on väikeettevõtete jaoks veel palju bürokraatlikke lõkse. Kavandatud ühtsete kontaktpunktide põhimõte ei toimi paljudes riikides kas üldse või ei toimi nõuetekohaselt ning ettevõtjatel tuleb mõnikord endiselt hankida lõputul hulgal lube, mille arvukad järelevalveasutused peavad kooskõlastama. Selliste ebamugavustega pole silmitsi mitte ainult kohalikud ettevõtjad, vaid ka teenuseosutajad, kes soovivad osutada teenuseid teistes ELi liikmesriikides. Seetõttu nõustun raporti tekstiga ja kutsun ELi liikmesriike jätkuvalt tegutsema selle nimel, et teha elu ettevõtjate jaoks kergemaks ja tagada teenuste vaba liikumine.

Alfredo Pallone (PPE) , *kirjalikult.* – (IT) Teenuste direktiivi ülevõtmise aluseks on keeruline menetlus, mille eesmärk on tagada liikmesriikide süsteemide läbipaistvus ja kooskõla, pidades silmas direktiivi rakendamise tulemusi, ning hinnata direktiivi ülevõtmise tagajärgi siseturu jaoks. See on raporti eesmärk ja ma hääletasin raporti poolt, arvestades vajadust kontrollida liikmesriikide tegevust. Õigusaktide lähendamise edendamine nende tulemusliku ülevõtmise vastastikuse hindamise kaudu mitte üksnes ei hõlbustaks liikmesriikide tööd (liikmesriigid on ajakavast nii maha jäänud, et Euroopa Parlament peab selles raportis vajalikuks nende tegevust kontrollida), vaid võimaldaks panna paika ühtsete kontaktpunktide süsteemi kindla raamistiku, mis tagab teabe jõudmise väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetenii. Tahan vaid märkida, et 75% meie majandusest tugineb teenustele ja et ülemaailmsel turul esindavad teenused kindlasti meie tugevat külge. Usun, et suurem liberaliseerimine, mis ei tähenda õigusnormide puudumist, vaid lihtsalt rohkem konkurentsi, on tulevikku silmas pidades vajalik.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Teenuste direktiivi eesmärk on kaasa aidata teenuste siseturu väljakujundamisele, tagades samas kvaliteedi ja sotsiaalse ühtekuuluvuse. See direktiiv on ELi majanduskasvu soodustamiseks kavandatud vahend ning seda rakendatakse Euroopa 2020. aasta strateegia ja ühtse turu akti raames. Teenuste direktiivi ülevõtmine on liikmesriikide, riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste jaoks vastutusrikas ülesanne, arvestades direktiivi sätteid asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kohta, aga ka sätteid ühtsete kontaktpunktide loomise kohta, mis on mõeldud teenuseosutajate, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) abistamiseks. Direktiiv võimaldab füüsilisest isikust ettevõtjatel ja VKEdel muu hulgas viia ellu oma tegevust, arendada uusi tegevusvaldkondi ja võtta tööle inimesi teistes liikmesriikides. Ma hääletasin poolt, olles veendunud, et kuna siseturu infosüsteem ja ühtsed kontaktpunktid nõuavad kõigilt asjaomastelt asutustelt suurt pingutust halduskoostöö tegemisel, aitavad need kogu ELis tekitada suuremat koostalitlusvõimet ning koostöövõrgustikke riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, tuues äärepoolseimad piirkonnad tõelisele siseturule lähemale.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Siseturul osutatavaid teenuseid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste direktiiv) eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada proteksionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks oleva vaba liikumise põhimõte. See on tähtis vahend teel tõelise teenuste siseturu suunas, mis peaks andma ettevõtetele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele võimaluse osutada paremaid teenuseid konkurentsivõimeliste hindadega kogu ELi territooriumil, aidates kaasa majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime tugevdamisele ning töökohtade loomisele. Seetõttu on vaja – nagu raportöör õigesti osutab – tagada direktiivi nõuetekohane ülevõtmine ja rakendamine liikmesriikides, kes peavad kindlustama bürokraatlike takistuste kõrvaldamise ja ettevõtjate juurdepääsu asjakohasele teabele, edendades ühtsete kontaktpunktide loomist.

Evelyn Regner (S&D), *kirjalikult.* – (DE) Ma hääletasin teenuste direktiivi rakendamist käsitleva raporti poolt, sest minu arvates on see väga hästi tasakaalustatud. Selles keskendutakse praktiliste probleemide hindamisele ja tehakse konkreetseid ettepanekuid nende lahendamiseks. Minu kodumaal ei ole teenuste direktiivi sisemaise õigusega rakendatud. On hädavajalik see direktiiv rakendada, lisades meetmed odava tööjõu sissetoomise ja sotsiaalse dumpingu vältimiseks. Oluline on ka see, et teenuste direktiivi rakendamist käsitlevas raportis tuuakse esile valdkonnad, mis on teadlikult välja jäetud, näiteks sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Seda tuleb rakendamisel täht-tähelt järgida.

Frédérique Ries (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Ligi neli ja pool aastat pärast kurikuulsa teenuste direktiivi ehk nn Bolkesteini direktiivi vastuvõtmist on see oluline teema, mis hõlmab suurel hulgal tegevusi, mis moodustavad umbes 40% ELi SKPst ja tööhõivest, taas Euroopa Parlamendi päevakorras. Õnneks on asjad nüüd rahunenud ja vasakpoolsed erakonnad näivad olevat loobunud oma dogmaatilistest seisukohtadest teenuste direktiivi kohta, mille eesmärk – ja seda on oluline rõhutada – on kõrvaldada tarbetud ja piiravad takistused teenuste osutamisel Euroopa Liidus. Tuleks märkida, et täna hääletatud Gebhardti raportis ei keskenduta kuigivõrd direktiivi sisule, vaid pigem hinnatakse liikmesriikide jõupingutusi selle ülevõtmisel.

See on direktiiviga kooskõlas, kuna liikmesriigid pidid lihtsustama oma haldusmenetlusi ning looma ühtsed kontaktpunktid 2009. aasta lõpuks, et ettevõtted saaksid täita vajalikud formaalsused hõlpsamini, s.t elektrooniliselt. Vähim, mida me saame öelda, on see, et

paljudes liikmesriikides on vaja veel teha jõupingutusi ühtse turu tugevdamise ja VKEde igapäevase töö hõlbustamise nimel; vaid 8% VKEdest tegutseb väljaspool oma riigi piire.

Crescenzo Rivellini (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Me hääletasime täna selgust teinud komisjoni raportit, mis käsitleb teenuste direktiivi rakendamist. Direktiivi eesmärk on avada turg Euroopa Liidu teenusepakkujatele, kaotada proteksionistlikud piirangud teenuste osutamisel liikmesriikides ning täita ühisturu aluseks olevat põhimõtet, mis seisneb kauba ja teenuste vabas liikumises kogu liidu piires. Lühidalt: Euroopa teenusepakkujad peavad saama tegutseda ilma bürokraatlike takistusteta kõikjal Euroopa Liidus.

Evelyne Gebhardti omaalgatuslik raport võimaldab meil hinnata teenuste direktiivi rakendamist. See äärmiselt oluline direktiiv jõustus 2006. aasta detsembris ja kolmeaastane rakendamisperiood lõppes 28. detsembril 2009. Raportööri hinnangust ilmneb, et mõned liikmesriigid ei ole ikka veel vastu võtnud kõiki horisontaalseid õigusakte, mis on vajalikud selle direktiivi nõuetekohaseks rakendamiseks, mistõttu on vaja teha veel tööd, et panna paika kõik teenuste direktiivis ette nähtud mehhanismid.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Me hääletasime lõpphääletusel selle teksti vastu, sest üldhuviteenuste osas leitakse raportis, et enamikul liikmesriikidel pole mingeid märkimisväärseid probleeme tekkinud. Kuigi selline sõnastus lahjendab veidi rahvapartei variraportööri (Handzlik, Poola) väidet, mille kohaselt ei ole olnud üldse mingeid probleeme, eiratakse sellega siiski direktiiviga seoses tekkinud segadust, eriti mis puudutab sotsiaalteenuste kuulumist või mittekuulumist direktiivi kohaldamisalasse.

Peale selle on raportis säilinud entusiastlikud ootused tööhõivele avaldatava mõju suhtes, kuigi komisjon pole mõju üldse hinnanud ning mõned riiklikud mõjuhinnangud näitavad, et töökohtade loomise seisukohalt on kvantitatiivne mõju väga väike; samuti puuduvad andmed selle kohta, kui palju on direktiivi tõttu töökohti kaotsi läinud. Lisaks ei käsitleta mõju töökohtade kvaliteedile, rääkimata survest töönormide tasemele, mille on tekitanud mõningad Euroopa Kohtu otsused pärast direktiivi vastuvõtmist.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt, kuna minu arvates on dünaamilise teenusteturu potentsiaali täielik realiseerimine üks Euroopa Liidu peamisi prioriteete. Hoolimata ühtse turu suurtest edusammudest moodustavad teenused seni vaid ühe viiendiku kogu kaubandusest Euroopas ning ainult 8% väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest tegutseb väljaspool oma liikmesriigi piire. Komisjoni eelmise aasta oktoobris vastu võetud teatise ühtse turu kohta on esitatud väga selged arvud: teenuste liberaliseerimise tulemusena kasvaks sisemajanduse koguprodukt (SKP) järgmise 10 aasta jooksul 4%. Seda eesmärki on võimalik saavutada vaid ühiste eeskirjade välja töötamise ja rakendamise kaudu.

Praegusel kriisiajal peame olemasoleva kasvupotentsiaali ära kasutama, aidates ettevõtetel kasvada, uueneda ja uusi töökohti luua. Ainult nii on võimalik pakkuda paremaid ja konkurentsivõimelisemaid teenuseid nii tarbijatele kui ka ettevõtetele. Ühtne teenusteturg peab olema vahendiks, mis taastab majanduskasvu, võidab tagasi tarbijate usalduse ja tagab kõigile usaldusväärsed tooted.

Czesław Adam Siekierski (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Siseturul takistavad teenuste osutamist ikka veel mitmesugused piirangud; seega on tegemist olulise raportiga, milles analüüsitakse vastu võetud lahendusi. Teenuste direktiivi eesmärk on saavutada ühtse teenuste siseturu täielik rakendamine. Samuti tahetakse sellega väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks tegevuse alustamine ja laiendamine teha märgatavalt lihtsamaks. See soodustab uute

töökohtade loomist ja aitab kaasa võitlusele tööpuudusega. Kodanikud saavad kvaliteetsemaid teenuseid konkurentsivõimelisemate hindadega ja paraneb ka ohutus selles sektoris.

Samas on väga tähtis hinnata direktiivi mõju, kui liikmesriigid on selle täielikult rakendanud. Euroopa Parlament kui selle ettevõtmise üks põhiosalistest peaks protsessi jälgimisel etendama olulist rolli. Direktiivi kiire ja nõuetekohane rakendamine on ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika eesmärkide täitmise oluline eeltingimus ning võib aidata saavutada Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgi ja samas teha lõpu praegusele ühtse turu loidusele teenuste sektoris.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult*. – (NL) 2006. aastal nähti ette teenusteturu liberaliseerimine. Tollal hääletas Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon teenuste direktiivi vastu, sest sellel oli palju puudusi ja see ei taganud õiguskindlust. Raportis, mis täna hääletusele pannakse, antakse ülevaade teenuste direktiivi rakendamisel tekkinud raskustest. Kuigi raport sisaldab mõningaid häid mõtteid, näiteks üleskutset korraldada regulaarselt direktiivi läbivaatamine ja hinnata selle pikaajalist mõju, on selles ka väljaütlemisi, millega ma ei ole nõus – näiteks väitega, et liikmesriigid on rakendamisel kogunud vähe raskusi või pole üldse raskusi kogunud. See on lihtsalt vale, sest endiselt on selgusetu, kas teatavad sotsiaalteenused on direktiiviga hõlmatud või mitte. Peale selle on see raport töökohtade loomise võimaluse osas liiga optimistlik.

Keegi pole kunagi uurinud, kui palju töökohti on loodud; samuti pole uuritud, kui palju töökohti on kaduma läinud või milline on pakutavate töökohtade kvaliteet, rääkimata Euroopa Kohtu otsustest tulenevast survest töötingimustele. Pealegi ei mainita raportis sõnagagi õiguslikku ebakindlust, mis on tingitud asjaolust, et päritolumaa põhimõttele puudub igasugune selge alternatiiv. Rohelised tegid ettepaneku vaadata üle keeld, mille kohaselt liikmesriigid ei tohi kehtestada teenuseosutajatele täiendavaid nõudeid, kuid see ettepanek lükati tagasi. Ma hääletasin vastu.

Catherine Stihler (S&D), *kirjalikult*. – Ma toetasin raportit, mis käsitleb teenuste direktiivi 2006/123/EÜ rakendamist. On oluline, et teenuste siseturu parandamisel peetaks kinni sotsiaalsetest õigustest ja tööõigusest; kõik see on kasulik nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele.

Róza Gräfin von Thun und Hohenstein (PPE), *kirjalikult*. – Ma toetan kindlalt kolleeg Gebhardti raportit. Teenuste direktiivi rakendamise tähtaeg möödus aasta tagasi ja mul on hea meel, et Euroopa Parlament on luubi alla võtnud liikmesriikide edusammud. Teenuste sektor annab suure osa ELi SKPst, kuid piiriülene teenuste osutamine jääb sellegipoolest kaubavahetusest kaugele maha. See raport näitab, et rakendamine on puudulik ja et kodanikeni ei ole veel jõudnud kõik direktiiviga kaasnevad eelised. Muude oluliste meetmete seas näeb direktiiv ette liikmesriikide ühtsed kontaktpunktid, mis annavad teenuseosutajatele teavet nende õiguste ja võimaluste kohta teistes EL liikmesriikides tegutsemisel. Minu arvates on kõige tähtsam raportis tõstatatud probleem ühtsete kontaktpunktide tohtu alakasutamine. Ma toetan täielikult ettepanekut korraldada ühtsete kontaktpunktide nähtavuse parandamiseks tõhus teavituskampaania. Komisjon peaks reklaamikampaania jaoks eraldama vahendeid. Kuid ma rõhutaksin ka rolli, mida kohapeal etendavad liikmesriikide asutused, kellel on olemas kontaktid ja eriteadmised, mis on vajalikud kampaania asjakohaseks suunamiseks. Kui seda ei tehta, on liidu jõupingutused piiriülese teenuste osutamise soodustamiseks asjatud.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (EL) Teenuste liberaliseerimist käsitleva töörahvavastase, äpardunud õigusakti (mida nimetatakse Bolkesteini direktiiviks)

rakendamine edendab tagurlikke muutusi töö- ja lihtrahva arvelt. Kui teenuste turud, mis moodustavad 40% ELi SKPst ja tööhõivest, avatakse, kaovad kollektiivlepingud, õigus palga nimel streikida, töö- ja sotsiaalõigused ning muud õigused, mille töötajad on saavutanud. Samuti tähendab see rahvale kuuluvate strateegiliste avalikes huvides toimivate majandussektorite mahamüümist. Teenuseid käsitlevas resolutsioonis on Euroopa Parlament kutsunud ELi ja liikmesriikide kodanikke valitsusi üles kiirendama kapitalistlikku ümberstruktureerimist, et teenuste liberaliseerimise direktiiv täies ulatuses rakenduks, tuginedes komisjoni hiljutisele teatisele „Ühtse turu akt“, mis avaldati 2011. aastal. Eesmärk on töajõudu veelgi märkimisväärselt vähendada ja võimaldada monopolidel kapitali teenimise nimel tungida uutesse kasumlikesse sektoritesse. Kõikides liikmesriikides teenindustevõtete jaoks ühtsete kontaktpunktide loomine on ettekääne selle töörahvavastase direktiivi rakendamise kiirendamiseks, mille ratifitseerimine vallandas töötajate protestitormi kõikides liikmesriikides. Kreeka Kommunistlik Partei hääletas teenuste direktiivi rakendamist käsitleva resolutsiooni vastu.

Derek Vaughan (S&D) , *kirjalikult*. – Ma toetan täielikult Evelyne Gebhardti raportit teenuste direktiivi rakendamise kohta. Selle 2006. aastal vastu võetud direktiiviga hõlmatud tegevus moodustab 40% ELi SKPst ja tööhõivest. Liikmesriikide erinevad rakendamismeetodid on aga muutnud teenuste sektori jaoks direktiivi kõigi eeliste ärakasutamise keeruliseks. Teenuseosutajatel väljaspool oma riiki tegutseda lubamine on ELi ühtse turu keskne põhimõte. Riiklikul tasandil bürokraatia vähendamine võimaldab direktiivil aidata kaasa ELi majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärkide saavutamisele. Raporti kohaselt peab iga liikmesriik tagama, et ettevõtjatele, kes soovivad piiriülesest teenuseid osutada, antaks rohkem teavet. Teabe jagamine ühtsete kontaktpunktide kaudu võimaldab teenuste sektoril piiriülesest kaubandusest kasu saada. Tuleb tagada, et ühtsetest kontaktpunktidest saaks abi nii isiklikult kui ka elektroonilisel teel, kindlustamaks, et kasutajad saavad kogu vajaliku teabe ja vastused oma küsimustele. Raportis tehakse ettepanek kaasata teenused, mis 2006. aastal vastu võetud esialgsest direktiivist välja jäid: tervishoiu-, liikluskorraldus- ja sotsiaalteenused. See laiendaks direktiivi kohaldamisala veelgi ja oleks kasulik suuremale hulga teenuste sektori töötajatele.

Angelika Werthmann (NI) , *kirjalikult*. – (DE) ELis annab teenuste sektor ligikaudu 70% SKPst. Mõnes riigis, näiteks minu kodumaal Austrias, on see sektor majanduskasvu mootoriks. Direktiivi eesmärk on kõrvaldada piiriüleste teenuste osutamise põhjendamatud takistused. Just väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on sageli silmitsi bürokraatlike tõkete ja diskrimineerimisega, mis ei võimalda neil ühise siseturu eeliseid täiel määral kasutada. Direktiivis võetakse arvesse konkreetseid sotsiaalseid olusid eri liikmesriikides. Sihtriigis kontrollivõimaluste tugevdamine on oluline samm edasi. Samas tuleb kiiresti paika panna mehhanism tulemuslike sanktsioonide kehtestamiseks neile välismaistele teenuseosutajatele, kes rikuvad seadust. Ma hääletasin kolleeg Gebhardti raporti poolt, lootes, et teenuste direktiivi rakendamine annab uue tõuke tööturu toimimisele.

Raport: Antonio Cancian (A7-0020/2011)

Luís Paulo Alves (S&D) , *kirjalikult*. – (PT) Ma toetan seda raportit, sest minu arvates võib seda pidada rahuldavaks ja hästi tasakaalustatud kompromissiks, kuna sellega on suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata bussiettevõtjaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Euroopa Parlament saavutas edu, jõudes reguleerimisala osas kokkuleppele 250 km pikkuse vahemaa suhtes 500 km asemel, mida toetas nõukogu, aga ka reisijate õiguste suhtes,

eelkõige piiratud liikumisvõimega inimeste puhul. Esile tuleks tõsta ka järgmist: majutuse tagamine reisi tühistamise korral, õigus saada õnnetuse korral vahetut abi, õigus saada hüvitist reisi tühistamise korral ja reisijatele ajakohase teabe andmine elektroonilisel kujul.

Marta Andreasen (EFD), *kirjalikult*. – Me olime kõnealuse õigusakti vastu, kuna on kindel, et

1. lisanduvate õiguste tagamiseks tehtavate lisakulutuste tõttu tõusevad piletihinnad püsivalt kõigi reisijate jaoks;
2. bussiliinid, mis teenivad üliväikest kasumit või ei teeni üldse kasumit ning mille puhul ei ole võimalik piletihinda tõsta, lõpetatakse täielikult ja teenust enam ei osutata.

ELil ei tohiks olla õigust teha Ühendkuningriigi jaoks seadusi. Me nõuame Ühendkuningriigile kui rahvusriigile õigust end ise valitseda ja ise endale seadusi vastu võtta, kusjuures transpordi- ja keskkonnavaldkonna õigusaktid ei ole mingi erand.

Laima Liucija Andrikiene (PPE), *kirjalikult*. – (LT) Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsioonile, milles Euroopa Parlament väljendab oma seisukohta reisijate õiguste kaitsmise kohta. Kõnealust määrust kohaldatakse kõigi ELi liikmesriikide siseselt ja vahel osutatavate regulaarveo teenuste suhtes, kui liini pikkus on kuni 250 km. Jutt on bussireisijate õigustest juhul, kui bussireis tühistatakse või hilineb rohkem kui 120 minutit. Sellistel juhtudel tuleb reisijatele viivitamata pakkuda võimalust lisakuludeta reisi jätkata või marsruuti muuta, et jõuda lõppsihtkohta, või saada pileti eest makstud raha tagasi. Kui vedaja sellist valikut ei paku, on reisijatel õigus hüvitisele, mis tuleb maksta lisaks piletihinna tagasimaksmisele. Reisi tühistamise või hilinemise korral tuleb reisijatele anda ka igakülgselt vajalikku teavet. Kui tühistatakse reis, mille pikkus ületab kolme tundi, või selle väljumine hilineb rohkem kui 90 minutit, tuleb reisijatele pakkuda abi.

Sellistel juhtudel tuleb pakkuda einet või karastusjooke, samuti majutust hotellis kuni kaheks ööks. Majutuse võimaldamise kohustust ei kohaldata aga juhul, kui tühistamine või hilinemine on põhjustatud halbadeast ilmastikutingimustest või suurtest loodusõnnetustest. Meenutades raskusi, mida reisijad pidid taluma tänavusel talvel, mil neil ei olnud ilmastikutingimuste tõttu võimalik oma sihtkohta jõuda ja nad pidid isegi mitu ööd jaamades veetma, on ilmne, et tuleks tagada reisijate õigus majutusele.

Elena Oana Antonescu (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Euroopa Liidus reisib bussiga igal aastal üle 70 miljoni eurooplase. Euroopa Parlamendi kindel seisukoht bussireisijate õiguste kohta tähendab seda, et nüüdsest peavad vedajad kõikjal ELis reisijate õiguste järgimiseks andma teavet ja abi ning maksma hüvitist. Eurooplastele on nüüd tagatud ELi tasandil kaitse sõltumata sellest, milliseid transpordivahendeid nad kasutavad. Ma toetan seda raportit, milles nähakse ette eeskirjad juhtumiteks, kui bussid on ülebroneeritud, väljumised hilinevad rohkem kui kaks tundi reise korral, mis on pikemad kui 250 kilomeetrit, ning kui reise tühistatakse. Lisaks kajastub piiratud liikumisvõimega inimeste mittediskrimineerimise poliitika teatavate põhiõiguste kehtestamises; näiteks on sellistel inimestel õigus saada bussijaamas abi ja õigus teatavate abivahendite, näiteks ratastooli tasuta transportimisele. Ma hääletasin selle raporti poolt, sest see toetab puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigusi, nagu võrdne juurdepääs transpordile, õigus saada hüvitist ratastooli või muude liikumisabivahendite kaotamise või kahjustumise korral.

Liam Aylward (ALDE), *kirjalikult*. – (GA) Puudega inimestele peab olema tagatud võimalus kasutada transpordisüsteemi ning piiratud liikumisvõimega inimeste õigused peavad olema kaitstud bussipeatustes ja -jaamades antava abi näol. Kuigi ma olen nõus, et reisijatel on

õigus saada paremat teavet ja abi teenusepakkujatel ja bussijaamades kõikjal ELis, on oluline mitte liigselt koormata maapiirkondades tegutsevaid väikeseid, pere- ja vabatahtlikke teenusepakkujaid, sest see sunniks neid pakutavaid teenuseid vähendama.

Pere- või vabatahtlike teenusepakkujate pakutavad veoteenused on kohalike ja maakogukondade jaoks sageli hädavajalikud. Raportis soovitatavate lisakulutustega kaasneksid kõrgemad hinnad ja toimivate bussiliinide arvu vähendamine ning mõned teenusepakkujad oleksid ilmselt sunnitud tegevuse lõpetama. Ülemäärane reguleerimine oleks väga suureks koormaks neile teenusepakkujatele, kellest mõned on juba praegu surve all, ja tagajärjeks oleks maapiirkondade elanikele pakutavate teenuste vähenemine. Transpordisüsteem, mis kohalikul tasandil hästi toimib, on parem kui teenus, mille osutamine ülereguleerimise tõttu lõpetatakse.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult*. – (LT) Ma hääletasin selle olulise dokumendi poolt. Kuna transpordisektor kasvab ja ELi kodanike liikuvus suureneb, on vaja kehtestada kogu ELi hõlmavad õigused reisijate kaitse kohta ning tagada eri liikmesriikide vedajatele võrdsed tingimused. Lennureisijatel on pikka aega olnud palju õigusi. Kaks aastat tagasi tagati ELi rongi- ja lennureisijatele ühesugused õigused ja kõrgetasemeline kaitse. Samasugused õigused tuleb anda ka bussireisijatele ja parandada tuleb piiratud liikumisvõimega inimeste reisimisvõimalusi. Ma leian, et pärast pikki ja keerulisi läbirääkimisi õnnestus saavutada nõukoguga tõesti hea ja tasakaalustatud kokkulepe, mis kaitseb täielikult reisijate õigusi, koormamata samas liigselt vedajaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Edaspidi on bussireisijatel õigus hüvitisele, kui reis tühistatakse, hilineb või lükatakse edasi; lahendatud on ka kahjustunud või kaotsiläänud pagasi küsimus ning sätestatud on selged reeglid seoses õigusega hüvitisele õnnetuse korral.

Gerard Batten ja Nigel Farage (EFD), *kirjalikult*. – Me olime kõnealuse õigusakti vastu, kuna on kindel, et

1. lisanduvate õiguste tagamiseks tehtavate lisakulutuste tõttu tõusevad piletihinnad püsivalt kõigi reisijate jaoks;
2. bussiliinid, mis teenivad üliväikest kasumit või ei teeni üldse kasumit ning mille puhul ei ole võimalik piletihinda tõsta, lõpetatakse täielikult ja teenust enam ei osutata.

ELil ei tohiks olla õigust teha Ühendkuningriigi jaoks seadusi. Me nõuame Ühendkuningriigile kui rahvusriigile õigust end ise valitseda ja ise endale seadusi vastu võtta, kusjuures transpordi- ja keskkonnavaldkonna õigusaktid ei ole mingi erand.

Jean-Luc Bennahmias (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Bussireisijate õiguste kooskõlla viimine rongi- ja lennureisijate õigustega on kahtlemata suurepärane kavatsus. Sellegipoolest jäin ma erapooletuks, sest minu arvates ei minda selles tekstis piisavalt kaugele.

Suurema probleemi korral hüvitise maksmisel 250 km pikkuse vahemaa seadmine künniseks tähendab tegelikult seda, et reguleerimisalast jääb välja kolm Euroopa Liidu liikmesriiki. Samas oleks võinud nende riikide puhul hõlpsasti kehtestada erandi tegemise mehhanismi. Üldiselt on bussireisijad tervikuna halvemas olukorras. Kuna liikuvus on teema, millest sageli räägitakse, oleks olnud hea mõte edastada neile sõnum palju lühemate kui 250 kilomeetri pikkuste reiside kohta.

Mara Bizzotto (EFD), *kirjalikult*. – (IT) Seoses kõne all oleva tekstiga ei jää mul muud üle, kui toetada kolleeg Canciani raportit, kusjuures institutsioonidevahelise arutelu keskmes ei ole üksnes meie püüed kehtestada ühesugused tagatised kõigile bussireisijatele, vaid

pöörata ka piisavat tähelepanu puudega inimeste liikuvusega seotud vajadustele. Seetõttu kohustatakse bussiettevõtjaid olema varustuse ja koolituse osas valmis pakkuma puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele abi, juhul kui reisija teavitab ettevõtjat oma vajadustest hiljemalt 36 tundi enne väljasõitu. Niisiis näib, et saavutatud kompromiss kehtestab ühised miinimumstandardid, mis on reisijatele igati soodsad, koormamata liigselt vedajaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Teisipäevase hääletuse tulemusena on Euroopa Parlament Euroopa reisijate õigusi käsitlevatele õigusaktidele edukalt lisanud puuduva osa, mida hakatakse kõikjal rakendama alates 2013. aasta kevadest.

Läbirääkimised olid rasked. Kõne all olevad õigused kehtivad kõigi regulaarveo teenuste (nii riigisiseste kui ka piiriüleste) suhtes vähemalt 250 km pikkuse bussiliini korral. Maanteetranspordi norme tuli standardida, sest Euroopa kodanikud kasutavad seda transpordiliiki üha enam, kuna see pakub odavamalt ja mugavamalt võimalust lühikeste vahemaade läbimiseks, mida lennutransport ei hõlma. Euroopa liikluse puhul on täiesti loomulik, et maanteetranspordi sektoris kehtivad samasugused hüvitamisreeglid nagu lennureiside puhul, mis standarditi juba ammu.

Liiga paljudel juhtudel tegutsevad vedajad omaenda äranägemise järgi, eriti riikides, mis alles hiljuti Euroopa Liiduga ühinesid. Kui panna nad vastutama, võib see pakutavate teenuste kvaliteeti vaid parandada. Kõik reisijad – nii lennu- kui ka bussireisijad – peavad olema oma õigustest teadlikud, eriti olukordades, kus nad maksavad teatud teenuse eest, ent saavad teinekord vastu hoopis midagi muud. Loodan, et neid riike, kes taotlevad ajutist vabastust kõnealuste eeskirjade täitmisest, ei ole väga palju ja et neid eeskirju hakatakse alates 2013. aastast kõikjal rakendama.

Vito Bonsignore (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Tahan kiita kolleeg Canciani tema suurepärase töö eest, tänu millele me suutsime saavutada rahuldava ja hästi tasakaalustatud kompromissi. Selle raporti tulemusena on alates tänasest päevast tagatud ka bussireisijate õigused; bussireisijad olid ainsad, kel seni puudus konkreetne kaitse kogu Euroopas. Seetõttu andsin oma poolthääle sellele raportile, mille puhul ma hindan ka tähelepanu pööramist sektoris tegutsevatele veoettevõtjatele.

Tõepoolest – saavutatud kokkulepetega õnnestus vältida liigset koormust vedajatele, mis on sageli väikesed pereettevõtted. Samas on minu arvates oluline, et Euroopa Liit võtaks vastu konkreetse määruse, mille põhjal peagi koostatakse reisijate õiguste harta, keskendudes eelkõige puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadustele.

Jan Březina (PPE), *kirjalikult*. – (CS) Ma pean määruse heakskiidetud teksti tasakaalustatud kompromissiks, mis tagab reisijate õigused, tekitamata samas liigset halduskoormust veoettevõtjatele, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Euroopa Parlamendil õnnestus nõukogu tahte vastaselt laiendada määruse reguleerimisala kõigile regulaarveo teenustele, kui liini pikkus on vähemalt 250 km, samas kui nõukogu ettepanek oli kehtestada minimaalseks liini pikkuseks 500 km. Ma olen rahul, et reisi tühistamise, rohkem kui 120-minutilise hilinemise või ülebroneerimise korral on reisijatel õigus hüvitisele kuni 50% ulatuses pileti hinnast, lisaks õigusele reisi jätkata või marsruuti muuta, et jõuda lõppsihtkohta, või saada pileti eest makstud raha tagasi. Arvestades asjaolu, et bussireisijate õigusi käsitlev määrus on seotud rongireisijate õigusi käsitleva määrusega, ei ole ma rahul sellega, et erinevalt bussireisijatest peavad rongireisijad mitmes ELi liikmesriigis ootama oma õiguste maksmapanemist, eriti õiguse puhul saada enam kui tunniajase hilinemise korral hüvitist veerandi kuni poole piletihinna ulatuses.

Ka Tšehhi transpordiministerium on kasutanud võimalust lükata kõnealuse ELi õigusakti rakendamine viie aasta võrra edasi. Põhjendusena nimetas ta üsna suuri ehitustöid Tšehhi raudteevõrgus, mille tõttu rongid hilinevad. Lõppkokkuvõttes tähendab see topeltstandardite süsteemi juurutamist, kui üks reisijaterühm seatakse teisega võrreldes ebasoodsamasse olukorda.

David Campbell Bannerman (ECR) , *kirjalikult*. – Me olime kõnealuse õigusakti vastu, kuna on kindel, et

1. lisanduvate õiguste tagamiseks tehtavate lisakulutuste tõttu tõusevad piletihinnad püsivalt kõigi reisijate jaoks;

2. bussiliinid, mis teenivad üliväikest kasumit või ei teeni üldse kasumit ning mille puhul ei ole võimalik piletihinda tõsta, lõpetatakse täielikult ja teenust enam ei osutata.

ELil ei tohiks olla õigust teha Ühendkuningriigi jaoks seadusi. Me nõuame Ühendkuningriigile kui rahvusriigile õigust end ise valitseda ja ise endale seadusi vastu võtta, kusjuures transpordi- ja keskkonnavaldkonna õigusaktid ei ole mingi erand.

Carlos Coelho (PPE) , *kirjalikult*. – (PT) Kuna transpordisektor kasvab pidevalt, kusjuures bussitranspordisektor on kasvanud enam kui 5% ja aastas reisib bussiga 72,8 miljonit reisijat, osutus vajalikuks tagada kõikjal ELis ka bussireisijatele samasugused õigused, nagu on kehtestatud muude transpordiliikide puhul. Samuti on oluline tagada võrdsed konkurentsitingimused eri liikmesriikide transporditeetvõtete ja eri transpordiliikide puhul. Seetõttu on minu arvates tähtis, et pärast ligi kaks aastat kestnud läbirääkimisi on õnnestunud jõuda kokkuleppele, mis annab nimetatud kategooria reisijatele mitmesugused õigused (sh abi õnnetuste, hilinemiste ja tühistamiste korral, piletihinna tagasimaksmine jms), pöörates samas erilist tähelepanu ka puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigustele. Ma toetan seda kompromissi, sest minu arvates võib seda pidada üsna rahuldavaks ja tasakaalustatuks, kuna sellega on suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata bussiettevõtjaid, kes enamikul juhtudel on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D) , *kirjalikult*. – (RO) Hea uudis on see, et lõplikku teksti võib pidada vägagi rahuldavaks ja hästi tasakaalustatud kompromissiks, kuna sellega on suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata bussiettevõtjaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Anne Delvaux (PPE) , *kirjalikult*. – (FR) 2008. aasta detsembris esitas komisjon bussireisijate õigusi käsitleva määruse eelnõu ettepaneku. Ettepaneku eesmärk oli kehtestada neid õigusi reguleerivad ühised sätted. Seda on nüüd tehtud ja mul on hea meel, et bussireisijatel, kelle reisi pikkus on vähemalt 250 km, on nüüd kõikjal ELis ühesugused õigused saada teavet, abi ja hüvitist juhul, kui reis tühistatakse, broneeritakse üle või hilineb kaks tundi või enam.

Reisijatel peaks olema võimalus valida, kas saada piletiraha tagasi või jätkata oma reisi samadel tingimustel ja ilma lisakuludeta. Kui piletihinna tagasimaksmine on ainus võimalus, siis on reisijatel lisaks õigus hüvitisele 50% ulatuses piletihinnast. Peale selle on reisijatel õigus hüvitisele ka pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt ja Cecilia Wikström (ALDE) , *kirjalikult*. – (SV) Euroopa Parlament hääletas sel nädalal raportit, mille eesmärk on tagada bussireisijate õigused Euroopa tasandil. Nõukoguga saavutatud kompromiss on samm õiges suunas,

kuid kahjuks on määruse reguleerimisala piiratud, mistõttu me otsustasime jääda erapooletuks.

Meie arvates on halb, et kokkuleppes jäeti välja kolm liikmesriiki – Luksemburg, Malta ja Küpros –, sest see nõrgestab oluliselt reisijate üldist kaitset Euroopas. Samuti leiame, et 250 km pikkune liin on ELi õigusaktis aluseks võtmiseks liiga pikk, sest praktikas tähendab see seda, et õigusakt ei kaitse reisijaid, kes reisivad bussiga Luxembourgist Strasbourgi või Malmöst Växjösse. See on kahetsusväärne.

Me oleme vastu ka väärmatu jõu klauslile, mis piirab vedajate vastutust reiside tühistamise või hilinemise korral, kui selle põhjuseks on halvad ilmastikutingimused või suured loodusõnnetused. Leiame, et see tekitab murettekitava pretsedendi, arvestades lennureisijate õigusi käsitleva määruse eelseisvat läbivaatamist.

Küll aga oleme rahul puudega inimeste õiguste tugevdamisega, mis selles kokkuleppes sisaldub, ja täiendava abiga, mida neile inimestele nüüd pakutakse.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Ma andsin oma poolthääle sellele raportile, mis käsitleb bussireisijate õigusi. Bussireisijatele antakse muude transpordiliikide kasutajatega võrreldes samasugused õigused. Uus määrus sisaldab olulisi sätteid, eelkõige seoses puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigustega ning reisijate õigustega juhul, kui reis tühistatakse või hilineb.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Reisijatel on õigus saada kvaliteetset ja turvalist teenust olenemata sellest, millist transpordivahendit nad kasutavad. Seetõttu leian, et kavatsus kehtestada ühtlustatud eeskirjad bussireisijate õiguste kohta kogu ELi territooriumil on positiivne. Ma leian ka, et reisijate õigused peaksid olema sisuliselt ühesugused, olenemata kasutatavast transpordivahendist, välja arvatud juhtudel, kui see oleks vastuolus asjaomase transpordivahendi olemusega. Lõpetuseks tahan tunnustada Rodi Kratsa-Tsagaropouloud, Brian Simpsonit, raportööri ja kõiki teisi, kes olid seotud lepituskomitees peetud läbirääkimistega, tehtud töö ja kõnealuse määruse lõpliku versiooni kohta saavutatud kokkuleppe eest.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) See raport on seotud bussireisijate õigusi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ühise tekstiga, mis lepituskomitees heaks kiideti.

Kõigepealt soovin tunnustada lepituskomiteed tehtud töö ja saavutatud konsensuse eest. Nõukogu algselt esitatud kolmest õigusest jõuti tegelikult 12 õiguseni, mille seas ma tahan rõhutada vastutust, hüvitamist, alternatiivseid transpordivõimalusi ning puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele erilise tähelepanu pööramist käsitlevaid eeskirju.

Seetõttu tervitan kõnealust täiendavat Euroopa Liidu sammu, mis minu veendumuse kohaselt kasvatab bussireisijate arvu tänu turvatundele ja mugavusele, mis sellega luuakse; see omakorda aitab oluliselt vähendada CO₂-heitmeid.

João Ferreira (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Kokkuleppes bussireisijate õiguste kohta, millele Euroopa Parlament ja nõukogu lepituskomitees jõudsid, muudeti määruse reguleerimisala, mis pandi paika teisel lugemisel, piirates seda reisijatele, kes kasutavad nn kaugliini teenust; viimane määratleti vähemalt 250 km pikkuse reisina. Lisaks määratleti 12 põhiõigust ka reisijatele, kes reisivad lühematel liinidel, keskendudes puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadustele, milleks on näiteks õigus saada hüvitist ratastooli

või muu liikumisabivahendi kaotamiseks või kahjustumise korral, mittediskrimineerivad piletid ja veotingimused ning õigus saada teavet.

Need on ettepanekud, mida me loomulikult toetame. Samas peame vältima mõningaid kahtlusi seoses lepituskomitees tehtud muudatustega ning määruse rakendamisel kasutatavate kriteeriumidega. ELi liikmesriikide erineva suuruse ja olukorra tõttu võib määruse kohaldamine mõnes neist keeruliseks osutada, eriti väiksemates riikides, kus paljusid reise on raske mahutada mõiste „kaugliin“ alla, mille tulemusena võivad neid liine kasutada reisijad kõnealustest õigustest mõistliku põhjendusega ilma jääda.

Nathalie Griesbeck (ALDE) , kirjalikult. – (FR) Pärast aastatepikkust menetlust võib kõnealuse teksti vastuvõtmist pidada märkimisväärseks edusammuks Euroopa reisijate, eriti puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õiguste tagamisel. Bussireisijaid käsitleva määruse vastuvõtmise tulemusena on kõik Euroopa Liidus kasutatavad transpordiliigid kaetud õigusaktidega, mis näevad ette reisijate õigused ja tagatised juhul, kui nende reis näiteks tühistatakse või hilineb või kui nende pagas läheb kaotsi jne. Sellegipoolest on mul kahju, et määrust kohaldatakse ainult 250 km ja pikemate reiside puhul, sest nii jäävad reguleerimisalast tegelikult välja kolm Euroopa Liidu liikmesriiki (Luksemburg, Malta ja Küpros) ning ka paljud bussiliinid, nagu näiteks Brüssel-Amsterdam ja Budapest-Viin. Peale selle taunin ma ka paindlikkuse puudumist piiriülestel aladel tehtavate reiside puhul, sest see takistab eurooplaste liikuvust. Teisisõnu: see tekst on palju tagasihoidlikum tekstist, mida me lepituskomitees paar kuud tagasi kaitsesime, ja ka palju tagasihoidlikum tekstist, mis minu arvates tuleks Euroopa reisijate kasuks kehtestada.

Sylvie Guillaume (S&D) , kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin selle teksti poolt – mitte ainult põhjusel, et selle eesmärk on suurendada bussireisijate õigusi seoses hüvitiste maksmise ja abi pakkumisega õnnetuste korral, vaid ka seetõttu, et selles rõhutatakse piiratud liikumisvõimega inimeste mittediskrimineerimise põhimõtet; neile inimestele tuleb tagada nõuetekohane juurdepääs sellele veoliigile, mis moodustab praegu 10% kogu reisijate maismaaveost Euroopas. Peale selle on mul hea meel, et tänu sellele tekstile on reisijate õigused nüüd kaitstud kõigi transpordiliikide puhul.

Ian Hudghton (Verts/ALE) , kirjalikult. – Ma hääletasin bussireisijatele oluliste uute õiguste andmise poolt. Minu meelest oleme saavutanud õiglase tasakaalu tarbijate õiguste ja veoettevõtjate vajaduste vahel. Täna hääletus on eriti oluline ja kasulik puudega reisijate jaoks.

Juozas Imbrasas (EFD) , kirjalikult . – (LT) Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsioonile, milles Euroopa Parlament väljendab oma seisukohta reisijate õiguste kaitsmise kohta. Leian, et see aitab parandada reisijate tingimusi ja annab neile suurema õigusliku selguse õnnetusjuhtumite või muude ettenägematute sündmuste korral. Kõnealuses dokumendis ette nähtud suuremaid reisijate õigusi rakendatakse nii, et sellega ei koormata liigselt vedajaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Kõige tähtsam on see, et bussireisijate õigused on võrreldavad teiste transpordiliikide kasutajate õigustega.

Giovanni La Via (PPE) , kirjalikult. – (IT) Pärast vaevalisi läbirääkimisi nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel on meil täna viimaks võimalik Antonio Canciani koostatud raport vastu võtta. Minu jaoks polnud poolt hääletamisele ühtki alternatiivi, sest see raport võimaldab Euroopa Liidul nõuda, et liikmesriigid viiksid oma asjakohased õigusaktid kooskõlla raportis sisalduvate juhustega, mis on suunatud bussireisijate suuremale austamisele. Arvestades, et buss on auto järel kõige sagedamini kasutatav transpordivahend – ja see on kasvav

suundumus –, on Euroopal kohustus seista oma kodanike eest, kes seda teenust kasutavad. Raporti näol on tegemist hea kompromissiga ja ma pean tõepoolest rõhutama asjaolu, et puudega inimeste õigustele on pööratud nõuetekohast tähelepanu, kohustades bussiettevõtjaid pakkuma puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele rohkem abi. Selle õigusakti jõustumine tähendab, et kodanikel on õigus selgetele ja ühistele reeglitele kahju hüvitamise või piletihinna tagasimaksmise kohta juhul, kui reis hilineb.

Bogusław Liberadzki (S&D), *kirjalikult.* – (PL) Teisipäeval, 15. veebruaril 2011 võttis Euroopa Parlament vastu raporti, mis toob kaasa kauaoodatud tulemuse, nimelt mis tahes transpordiliike kasutavate reisijate võrdsed õigused. Regulaarseid bussiliine kasutavate reisijate õigusi on suurendatud seoses pagasi kaotsimineku, isiklike asjade kaotsimineku, surma, tervisekahjustuse, vedaja süüst tulenevate probleemide jms korral. Määruse üks positiivseid omadusi on asjaolu, et see reguleerib reisijate õigusi kõikjal Euroopa Liidus. Tuleb rõhutada, et nimetatud põhiõiguste puhul on arvesse võetud puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadusi. Määruse eesmärk on tagada võrdsed võimalused transporditeenuse kasutamiseks. Samuti on selles paika pandud reisijate kohustused ja nende kohustuste täitmatajätmise tagajärjed, mis võivad hõlmata hüvitise nõudmise võimalusest ilmajäämist. Eeltoodud arvestades hääletasin määruse poolt, sest see on hästi koostatud ja täiendab Euroopa Liidu reisijate õigusi käsitlevaid õigusakte.

Petru Constantin Luhan (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Täna, pärast kaks aastat kestnud raskeid läbirääkimisi liikmesriikidega, hääletas Euroopa Parlament kokkulepet määruse vastuvõtmiseks, mis hõlmab nii riigisiseseid kui ka piiriüleseid kaugliiniteenuseid kasutavate reisijate õigusi. Ma hääletasin selle kokkuleppe poolt, sest see näeb ette 12 põhiõigust, mis on veoteenuste kvaliteedi parandamise seisukohalt väga olulised. Need puudutavad eelkõige reisijate õigust saada enne reisi ja reisi kestel teavet ning puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadusi. Nende õiguste kehtestamine võimaldab tagada võrdsed võimalused transporditeenuse kasutamiseks.

Peale selle käsitleb raport reisijate õigusi, mis minu arvates on väga tähtsad, nimelt kohustuslikku hüvitist kaotatud pagasi eest, kulude hüvitamist teatavas summas reisija surma või kehavigastuse korral ning hüvitist kuni 50% ulatuses piletihinnast, mis tuleb maksta lisaks piletihinna hüvitamisele juhul, kui ettevõtja tühistab reisi ega ole seetõttu võimeline täitma oma veolepingut.

David Martin (S&D), *kirjalikult.* – Ma olen selle raportiga rahul, sest selles nähakse ette bussireisijate uued õigused ning see peaks parandama neile pakutavate teenuste kvaliteeti, kohustades transporditeenuse pakkujaid võtma vastutust reiside hilinemise ja tühistamise ning kaotsiläänud või kahjustunud pagasi eest. Raport sisaldab ka vajalikke sätteid kohalike veoteenuste kättesaadavuse parandamiseks puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste jaoks.

Gesine Meissner (ALDE), *kirjalikult.* – Kõnealune määrus on samm õiges suunas, kuna kehtestab ELi tasandil bussireisijate õigused. Välja arvatud mõnede põhiõiguste puhul kohaldatakse seda määrust siiski ainult regulaarveo teenuste suhtes, kui liini pikkus on vähemalt 250 km. Selline piiratud reguleerimisala ei saa olla Euroopa Liidu õigusakti aluseks, mis oleks kõigi bussireisijate huvides, ja ALDE ei saa sellist kokkulepet toetada.

Me oleme vastu ka vääramatule jõe klauslile, mis vabastab vedajad kohustusest pakkuda reisijatele majutust reiside tühistamise või hilinemise korral, kui selle põhjuseks on halvad ilmastikutingimused või suured loodusõnnetused, sest see võib luua pretsedendi teiste reisijate õigusi käsitlevate ELi õigusaktide jaoks. Kuigi seda määrust ei saa pidada triumfiks,

on see siiski edasiminekuks, eriti puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijate puhul. Meil õnnestus tagada võrdne juurdepääs transpordile, puuetealane koolitus vedajate ja bussijaamade töötajatele, kes reisijatega vahetult tegelevad, ning hüvitis liikumisabivahendite kaotsimineku või kahjustumise korral kõikidel liinidel olenemata nende pikkusest. Arvestades eeltoodut ja eesmärki tagada ELi tasandil ühtlustatud õiguste kogum kõikidele reisijatele, ei olnud me kokkuleppe vastu, ent jäime lõpphääletusel erapooletuks.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Seni olid vaid lennu-, rongi- ja laevareisijad hõlmatud konkreetsete õigusaktidega. Nüüdsest on kaitstud ka bussireisijate õigused. Seega saavad bussireisijad õigused, mis on võrreldavad teiste transpordiliikide kasutajate õigustega. Määrus, mille me täna heaks kiitsime, näeb ette abi ja hüvitised reisijatele õnnetuse ning reisi tühistamise või hilinemise korral, aga ka võrdsed juurdepääsutingimused puudega reisijatele. Uusi eeskirju hakatakse kohaldama kõigi regulaarveo teenuste (nii riigisiseste kui ka piiriüleste) suhtes, kui liini pikkus on vähemalt 250 kilomeetrit. See on kodanike õiguste kaitse seisukohalt suur edasiminekuks.

Alexander Mirsky (S&D), *kirjalikult*. – Ma hääletasin poolt, kuid tahan lisada, et bussiettevõtjatel peaks olema ka kohustus luua rahvusvaheliste ja pikamaaliinide jaoks ohutus- ja esmaabisüsteemid, sest inimesed võivad õnnetustes vigastada. Peale selle oleks vaja kehtestada lisaeeskirjad, mis käsitlevad bussiettevõtjate vastutust reisijate elu ja tervise eest. See vastutus peaks hõlmama bussijuhtide kohustuslikku tervise- ja enesetundekontrolli, sest nemad vastutavad reisijate tervise ja ohutuse eest.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE), *kirjalikult*. – (LT) Me hääletasime täna dokumendi poolt, mis, olemata ideaalne, on siiski hea kompromiss, mis võimaldas nõukogul ja Euroopa Parlamendil kokkuleppele jõuda. Reisijate õigusi käsitlevas määruses sätestatakse eeskirjad õnnetuse või reisi edasilükkamise korral hüvitise maksmise, reisijate kaebuste läbivaatamise ja puudega inimeste õiguste kohta. Ilmselt ei saa rahul olla sellega, et määrust kohaldatakse bussiliinide suhtes, mille pikkus on vähemalt 250 km. Väikeste riikide puhul ei saa see kuidagi olla põhjendatud, kuid me ei räägi siin ainult kohalikest, vaid ka rahvusvahelistest liinidest, mistõttu ma leian, et ELi reisijate jaoks saab sellest dokumendist nende õiguste tagatis, kusjuures eristatult tähelepanu pööratakse puudega inimeste õigustele.

Rolandas Paksas (EFD), *kirjalikult*. – (LT) Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsiooni eelnõule, millega suurendatakse bussireisijate õigusi. See dokument on pikkade läbirääkimiste tulemusena saavutatud kompromiss, mis tõhustab reisijate õiguste rakendamist, panemata lisakoormust vedajatele.

Minu arvates on oluline tagada, et bussireisijate õigused oleksid võrreldavad muude transpordiliikide kasutajatele antud õigustega ja et vedajatele tagataks võrdsed tingimused.

Seoses piisava kahjuhüvitise seadustamisega olen ma nõus ettepanekuga kehtestada hüvitiste piirmäärad, mida liikmesriigid peavad järgima. Eriti tähtis on tagada õiglane ja piisav hüvitis surma korral ning ma leian, et sellise hüvitise ülemmäär sisemaiste õigusaktide alusel ei tohi olla väiksem kui määruses sätestatud miinimummäär. Peale selle tuleb õnnetuse korral tagada nõuetekohane operatiivne abi ning reisijatele tuleb pakkuda esmavajalikke teenuseid ja vahendeid.

Pooldan määruse sätteid, mis annavad reisijatele asjakohased tagatised reisi tühistamise ja hilinemise korral, sealhulgas isegi õiguse täiendavale hüvitisele. Mul on hea meel, et

määruses pööratakse suurt tähelepanu puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijatele, nähes neile ette abi, mida nad reisimisel vajavad.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Tänu Antonio Canciani tööle lepitusmenetluses seoses reisijate õigusi käsitleva määrusega võeti vastu bussireisijate õiguste kaitsmise Euroopa õigusraamistik, mis on seotud ühtse transpordituruga loomisega. Seni oli reguleerimine õigusliku vaakumi tõttu jäetud liikmesriikide hooleks, mis (mitmesuguste erinevuste tõttu) oli kahjulik konkurentidele aga ka puudega ja/või piiratud liikumisvõimega inimestele, kelle õigused Euroopa Liit on nüüd taganud. Ma hääletasin selle raporti poolt, kuna minu arvates on see suurepärane töö, mis hea kompromissi tulemusena sunnib Euroopa transpordipoliitikat otsustavalt edasi arendama, tagades reisijate õigused, koormamata samas liigselt veoettevõtjaid, kes kõnealust teenust osutavad.

Georgios Papanikolaou (PPE), *kirjalikult.* – (EL) Ettepanek võtta vastu resolutsioon bussireisijate õigusi käsitleva määruse eelnõu kohta parandab märkimisväärselt reisijate õigusi. Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel mitu kuud kestnud läbirääkimiste tulemusena nähakse lõplikus kompromistekstis ette rida õigusi bussireisijatele, kelle reisi pikkus on vähemalt 250 km, nõukogu poolt algselt soovitud 500 km asemel.

Nelja aasta jooksul, mis on selle sätte rakendamise tähtaeg, on Kreeka bussireisijatel ja nende partneritel õigus nõuda hüvitist reisi hilinemise ja tühistamise või ajakava põhjendamatute muutuste eest. Selliste õiguste kaitsmine on igati õige, mistõttu ma hääletasin selle raporti poolt.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Ma andsin oma poolthääle sellele raportile, mis käsitleb bussireisijate õigusi. Mul on hea meel, et lõppteksti võib pidada rahuldavaks ja hästi tasakaalustatud kompromissiks, kuna sellega on suudetud tagada reisijate õigused ning samas mitte liigselt koormata vedajaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Komisjoni ettepanek rakendada kogu ELi hõlmavad reisijate õigused, mis on võrreldavad muude transpordiliikide puhul kehtestatud õigustega, ning tagada eri liikmesriikide vedajate ja eri transpordiliikide jaoks võrdsed tingimused, on meede, mis võib osutada kasulikuks kõigile. Läbirääkimised kestsid kaua ja lõppesid lepitusmenetlusega, kus peamisteks vaidlusteemadeks olid riiklikud täitevasutused ja määruse reguleerimisala. Lõpptulemusena otsustati, et määrust kohaldatakse kõigi (nii riigisiseste kui ka piiriüleste) regulaarveo teenuste suhtes, kui liini pikkus on vähemalt 250 km pikkune (kaugliinid). Määruses nähakse ette ka hüvitised ja abi õnnetuse korral, reisijate õigused reisi tühistamise ja hilinemise korral ning puudega ja/või piiratud liikumisvõimega inimeste õigused.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest minu arvates võib määruse lõplikku teksti, mis lepituskomitees heaks kiideti, pidada tasakaalustatud kompromissiks, mis tagab bussireisijate piisava kaitse, kehtestades neile märkimisväärse õiguste kogumi seoses õnnetuste ning reiside tühistamise või hilinemisega, juurdepääsuga teabele, kaebuste esitamise ja läbivaatamisega ning puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadustega.

Frédérique Ries (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Ma jäin bussireisijate õigusi käsitleva määruse hääletusel erapooletuks. Määrus võeti vastu sotsiaaldemokraatide ja konservatiivide suure häälteenamusega. Pean kahetsusväärseks, et võrreldes täiskogus esialgselt vastu võetud seisukohaga on kolmes põhilises aspektis tehtud suur samm tagasi. 1. Määrus on kohaldatav vaid üle 250 km pikkuste bussiliinide korral. Praktikas tähendab see seda, et Brüsselist Amsterdamiga reisivad inimesed ei ole kaitstud, samas kui lennukiga reisivad inimesed

on. See on ebaõiglane, eriti kuna me teame, et seda transpordiliiki kasutavad tihtipeale just kõige vähem jõukad inimesed. 2. Bussiettevtõtjatel on liiga lihtne tugineda vääramatule jõu klauslile (halvad ilmastikutingimused või loodusõnnetused), et vältida reisi tühistamise või hilinemise korral reisijatele hüvitise maksmist. 3. Erandid võimaldavad riikidel selle määruse jõustumist soovi korral kuni 2021. aastani edasi lükata! Sellegipoolest olen ma rahul teksti positiivsete aspektidega, milleks on kohustuslik abi puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele ning õigused ja hüvitised õnnetuse, hilinemise ja tühistamise korral. Siiski on Euroopa Parlament rahuldunud väheväärtusliku, halvasti koostatud kokkuleppega. Arvukate erandite ja möönduste tõttu piiratakse oluliselt kõnealuste õiguste ulatust, paraku reisijate kahjuks.

Crescenzo Rivellini (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Täiskogu istungil hääletati täna raportit, mis käsitleb bussireisijate õigusi. 2008. aasta detsembris esitas komisjon bussireisijate õigusi käsitleva määruse eelnõu ettepaneku. Selle ettepanekuga seadis komisjon eesmärgiks kehtestada Euroopa Liidu tasandil õigused, mis kaitseksid bussireisijaid sarnaselt teisi transpordivahendeid kasutavate reisijate õigustega, ning tagada eri liikmesriikide vedajate ja eri transpordiliikide jaoks võrdsed konkurentsitingimused.

Põhipunktid, milles lepituskomitees kokkuleppele jõuti, on: reguleerimisala, ajalised erandid, hüvitamine ja abi õnnetuste korral, reisijate õigused reisi tühistamise või hilinemise korral ning puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste õigused. Lõplikku teksti võib pidada vägagi rahuldavaks ja hästi tasakaalustatuks, kuna sellega tagatakse reisijate õigused, koormamata samas liigselt vedajaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Lepitusmenetluse tulemust tuleb pidada Euroopa Parlamendi võiduks!

Robert Rochefort (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Mul on hea meel, et Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide vaheliste läbirääkimiste tulemusena on viimaks võetud vastu määrus, mis tagab bussireisijatele suuremad õigused. See määrus täidab lünga reisijate õigusi käsitlevates õigusaktides: erinevalt õhu- ja raudteetranspordi sektoritest puudus kõnealuses valdkonnas Euroopa õigusakt.

Määruse tekstis nähakse muu hulgas ette mitut liiki hüvitised: suupisted ja karastusjoogid, kui reisi väljumine hilineb rohkem kui 90 minutit; ühe öö majutuse maksumus katkenud reisi, õnnetuse või hilinemise korral, mis tingib ööbimise vajaduse; ning ettevõtte hoolde usaldatud pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral hüvitis vähemalt 1200 euro suuruses ülemmääras.

Lisaks on konkreetsed õigused ette nähtud puudega reisijatele, sh vedaja kohustus pakkuda neile abi tingimusel, et reisija teavitab ettevõtjat oma vajadustest hiljemalt 36 tundi enne väljasõitu, ning hüvitis või tagasimakse kahjustatud või kaduma läinud erivahendite eest. Määrust kohaldatakse kõigi (nii riigisiseste kui ka piiriüleste) kaugliinide (250 km või rohkem) puhul alates 2013. aasta kevadest.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Nõukogu, mida juhib eesistujariik Belgia, on märgatavalt nõrgendanud Euroopa Parlamendi seisukohta, mis võeti vastu esimesel ja teisel lugemisel. Määruse reguleerimisalasse kuuluvad vaid vähemalt 250 km pikkused liinid, mis tähendab seda, et enamik bussiveoteenuseid jääb reguleerimisalast välja. Samuti tuleb mainida hüvitist reisi hilinemise korral (reis peab hilinema vähemalt 2 tundi ja sel juhul hüvitatakse pool piletihinnast, samas kui raudteetranspordi puhul makstakse hüvitist juba siis, kui reis hilineb tund aega). Lõpetuseks: piiratud liikumisvõimega

inimeste õigusi on kitsendatud ja nõrgendatud ning takistusteta juurdepääs bussiveoteenustele ei ole tagatud. Seetõttu hääletasime vastu.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsioonile, mis tagab viimaks ometi kõiki transpordivahendeid kasutavate reisijate õiguste tunnustamise ja kaitse, asetades reisijad transpordipoliitika keskmesse. Reisijate õiguste ulatuslikum kaitse aitab stimuleerida ühistranspordi kasutamist ning soodustab elutervet konkurentsi ettevõtjate vahel, mis sunnib neid arendama konkurentsivõimelisemaid teenuseid. Oluline on rõhutada, et uut määrust kohaldatakse täielikus kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Kaks uut olulist arengut on rahaline hüvitis kehavigastuse ning pagasi kahjustumise või kaotsimineku korral ning abi tagamine reisi hiline misel või reisi katkemisel, mis põhinevad rongide ja lennukite puhul kasutataval mudelil. Lõplikus tekstis tunnustatakse ja kaitstakse reisijaid, pöörates erilist tähelepanu piiratud liikumisvõimega ja puudega reisijatele, tagades asjakohase teabe ja vajalikud teenused. Peale selle tuleb rõhutada, et määrusega ei kaasne lisakulusid sektori ettevõtjatele, kes on koormavate kohandamiskulude ohu eest kaitstud. Nii kindlustatakse õiglane tasakaal reisijate õiguste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tagatiste vahel.

Oreste Rossi (EFD), *kirjalikult*. – (IT) Selle määrusega tunnustatakse viimaks ometi seaduslikult bussireisijate õigusi. Kuigi komisjon tegi määruse kohta ettepaneku juba 2008. aastal, jõuti alles nüüd mõistliku kompromissini, mille tulemusena on reisijate kaitse tagatud transpordiliigi kasutamisel, mille puhul seni veel puudusid vastavad eeskirjad.

Erilist tähelepanu on pööratud puudega ja piiratud liikumisvõimega inimestele. Ainus vaieldav punkt määruse tekstis on selle reguleerimisala, mis hõlmab ainult reise pikkusega üle 250 kilomeetri. Hilinemiste korral antav abi sisaldab kohustust pakkuda einet, jooki ja alternatiivseid transpordivõimalusi. Kui teenuse osutamine peatatakse, makstakse reisijale raha tagasi ja lisaks sellele võimaldatakse vajaduse korral ka majutust kuni kaheks ööks. Pagasi kaotsimineku või kahjustumise võidakse hüvitada kuni 1200 euro suuruses summas.

Vilja Savisaar-Toomast (ALDE), *kirjalikult*. – () Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Hääletasin täna menetluses olnud bussireisijate õigusi käsitleva raporti vastu, kuna leian, et antud raport ei arvesta kõiki Euroopa Liidu liikmesriike ning jätab suure hulga bussiliine direktiivi kohaldamisalast välja. 250 kilomeetrit on selgelt liiga pikk vahemaa, kuna see jätab täielikult välja Malta, Küprose ning Luksemburgi. Samuti jääb antud vahemaa tõttu välja enamik Eesti, Läti, Leedu, Taani, Hollandi ja Belgia bussiliine. Kahjuks pean tõdema, et lepitusmenetluse käigus toetas Eesti valitsus veelgi pikemat, koguni 500-kilomeetrist vahemaad, mis oleks Eesti täielikult välja jätnud. Loodan, et ei ole kaugel aeg, kui ka Eesti valitsus hakkab bussireisijate õiguste direktiivi menetlemise ajal seisma reisijate õiguste, mitte bussifirmade suurte kasumite eest.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult*. – (NL) Tegemist on reisijate õiguste kaitset käsitleva neljanda pakmega. Pärast lennu-, rongi- ja laevareisijate õiguste süsteemide kehtestamist oleme nüüd hakanud tegelema bussireisijate õigustega. Edaspidi saavad bussireisijad enam kui 250 km pikkuse reisi hiline misel korral hüvitist, reisi tühistamise korral abi, õnnetuste ja surmajuhutumiste korral kaitset ning kadunud või kahjustunud pagasi eest hüvitist. Piiratud liikumisvõimega reisijatel on õigus saada eriabi, mis on juba tagatud lennureisidel. Lõpptulemus on Euroopa Parlamendi esimese ja teise lugemise seisukohta märgatavalt lahjendanud. Parlament soovis kohaldada eeskirju enam kui 50 km pikkustele reisidele, nõukogu aga enam kui 500 km pikkustele reisidele. Saavutatud kompromiss on 250 km.

See tähendab, et eeskirju ei kohaldata paljudele praegustele bussiliinidele, näiteks liinidele Brüssel-Amsterdam, Luxembourg-Strasbourg ja Viin-Budapest. Positiivne on aga see, et määrus näeb ette 12 põhieeglit, mis kehtivad kõikide vahemaade puhul ning keskenduvad puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste vajadustele. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on sellegipoolest väga kehvast tulemuses äärmiselt pettunud. Seetõttu hääletasin koos teiste roheliste fraktsiooni liikmetega selle kokkuleppe vastu.

Catherine Stihler (S&D), *kirjalikult*. – Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsioonile, mille eesmärk on anda bussireisijatele rohkem õigusi, sealhulgas puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijate õiguse abile. Tarbijakaitse on Tööpartei üks peamisi prioriteete Euroopas.

Marc Tarabella (S&D), *kirjalikult*. – (FR) Ma olen selle raporti vastuvõtmisega rahul, eelkõige puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste abistamise, kaebuste esitamise ja läbivaatamise ning õnnetuste korral hüvitiste maksmise ja abi osutamise edendamisel tehtud edusammude tõttu. Sellegipoolest tahan rõhutada tungivat vajadust tagada, et liikmesriigid järgiksid rangelt sätteid, mis käsitlevad reisijate õigusi reisi tühistamise või hilinemise korral, et vältida arvukaid rikkumisi, mida on täheldatud lennureisijate õigusi käsitleva määruse kohaldamisel.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Euroopa Komisjoni ettepaneku põhieesmärk on anda bussireisijatele samad õigused, mis on kehtestatud muude transpordiliikide puhul, ning tagada eri liikmesriikide vedajate ja eri transpordiliikide jaoks võrdsed konkurentsitingimused. Hoolimata protsessi käigus ilmnenu erimeelsustest olen rahul, et see määrus on nüüd vastu võetud, kuna see võimaldab kaitsta bussireisijate õigusi, koormamata samas liigselt väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, mis selles sektoris tegutsevad. Määrus näeb ette rea põhiõigusi, mille seast ma tõstaksin esile eritählepanu pööramise piiratud liikumisvõimega ja puudega inimeste vajadustele ning õiguse saada hüvitist ja abi õnnetuse ning reisi tühistamise või hilinemise korral.

Need õigused kehtivad kõigi regulaarveo teenuste (nii riigisiseste kui ka piiriüleste) puhul, kui reisi pikkus on vähemalt 250 km. Määrus hõlmab ka reisijaid, kes läbivad vaid osa sellisest kaugbussireisist. Rida õigusi on ette nähtud ka reisijatele, kes reisivad lühematel regulaarliinidel, muu hulgas võrdne juurdepääs transpordile ja õigus saada reisi ajal teavet.

Róża Gräfin von Thun und Hohenstein (PPE), *kirjalikult*. – (PL) Bussireisijate õigusi käsitlev määrus on suurepärane näide Euroopa Parlamendi murest tarbijate õiguste pärast. Pärast keerulisi läbirääkimisi nõukoguga oleme võtnud vastu teksti, mis käsitleb viimast transpordiliiki, mille puhul reisijate õigused ei olnud veel ELi õigusaktiga reguleeritud. Läbirääkimiste algul nõudis Euroopa Parlament, et uued eeskirjad kehtestataks üle 50 km pikkuste reiside suhtes, samas kui nõukogu soovitud vahemaa oli üle 500 km. Kompromiss saavutati vahemaa suhtes, mis algab 250 kilomeetrist. Sellistel liinidel sõitvatele reisijatele tagatakse mitmed soodustused ja õigused, mis on sarnased lennureisijatele antud õigustega. ELi õigusakt sätestab täpselt reisija õigused juhul, kui tema pagas läheb lennujaamas kaduma või kui lennuki väljumine pikalt viibib. Bussireisijad olid seni palju halvemas olukorras. Nüüdsest on neil muu hulgas võimalik nõuda hilinemiste ja pagasi kahjustumise eest hüvitist, samas kui piiratud liikumisvõimega inimesed saavad eriabi.

Reisijate õiguste harta koostamise tulemusena on kodanikud teadlikumad sellest, mida nad võivad vedajatelt oodata. Hartas kirjeldatakse põhiõigusi, mis kuuluvad kõigile reisijatele, olenemata sellest, kui pika vahemaa nad läbivad. See on näide heast, kodanikule

keskenduvast õigusloomest. Määrus võimaldab meil tugevdada tarbijate õigusi ja ühisturgu; seetõttu hääletasin selle vastuvõtmise poolt.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Ma hääletasin bussireisijate õigusi käsitleva määruse poolt. Sellega kehtestatakse bussireisijatele õigused, mis on võrreldavad teiste transpordiliikide puhul kohaldatavate õigustega. Määrust kohaldatakse kõigi regulaarveo teenuste (nii riigisiseste kui ka piiriüleste) puhul, kui liini pikkus on vähemalt 250 km.

Need õigused hõlmavad puudega inimeste võrdseid võimalusi transporditeenuse kasutamiseks ning hüvitist reisija surma või kehavigastuse ning pagasi kaotsimineku või kahjustumise korral. Kui reis tühistatakse või hilineb enam kui 120 minutit, pakutakse reisijatele viivitamata võimalust lisakuludeta marsruuti muuta, et jõuda lõppsihtkohta, või saada pileti eest makstud raha tagasi. Kui vedaja sellist valikut ei paku, on reisijatel õigus hüvitisele kuni 50% ulatuses pileti hinnast, mis tuleb maksta lisaks pileti hinna tagasimaksmisele. Kui tühistatakse reis, mille pikkus ületab kolme tundi, või selle väljumine hilineb rohkem kui 90 minutit, peab vedaja pakkuma abi ja majutust hotellis kuni 80 euro ulatuses öö kohta igale reisijale kuni kaheks ööks.

Kutsun üles reisijaid piisavalt teavitama nende õigustest, et neil oleks võimalik nõuda hüvitist nende õiguste rikkumise eest.

Viktor Uspaskich (ALDE), *kirjalikult.* – (LT) Meie ülesanne on tagada, et teenuseosutajad kohtleksid reisijaid nõuetekohaselt ja et puudega inimesed ei kohtaks transporditeenuste kasutamisel takistusi. Oluline on luua eri liikmesriikide vedajate ja eri transpordiliikide jaoks võrdsed tingimused. Me vajame hästi tasakaalustatud kompromissi, mis tagaks reisijate õigused kõigis ELi liikmesriikides, mis on suuruse poolest kohati väga erinevad, koormamata samas liigselt vedajaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Kõige tähtsam on aga see, et igasugused uued eeskirjad parandaksid ELi transpordisektori kvaliteeti ja suurendaksid konkurentsivõimet. Me ei tohi unustada ka liiklusohutuse küsimust. Leedus sõltume me eriti suures ulatuses maanteetranspordist – üle 90% kõigist reisijatest kasutab reisimiseks autot. Umbes 8% reisib bussiga. Liiklusohutus on väga tähtis küsimus, mis minu arvates ei ole pälvinud piisavalt tähelepanu. ELi statistika järgi hukkub Leedus maanteel 110 elanikku miljoni elaniku kohta. Rootsis on see näitaja 39 ja Ühendkuningriigis 41 surmajuhtumit miljoni elaniku kohta. Leedu näitaja on vastuvõetamatu ja palju kõrgem ELi keskmisest, mis on 70. See olukord peab muutuma.

Derek Vaughan (S&D), *kirjalikult.* – Ma olen bussireisijate õigusi käsitleva raportiga rahul, kuna see on oluline samm, mis pakub reisijatele paremat kaitset ning muudab puudega inimeste jaoks reisimise mugavamaks ja lihtsamaks. Raport tagab, et Euroopas pikemaid vahemaid bussiga läbivad reisijad saavad paremat teavet, tuge ning hüvitist reisi hilinemise või tühistamise korral. Lühemaajalise hilinemise korral on reisijatel õigus karastusjookidele; enam kui kahe tunni pikkuse hilinemise korral on neil õigus saada raha tagasi ja kaotatud või kahjustunud pagasi eest õigus saada hüvitist kuni 1200 eurot.

Ma toetan raportis sisalduvat olulist edasiminekut seoses puudega reisijate õigustega. Esimest korda tagatakse kõigile võrdne juurdepääs transpordile, kuna määruse kohaselt peavad bussitöötajad olema koolitatud puudega inimesi aitama ning kui sobivat abi ei ole võimalik pakkuda, võib puudega inimese mugavuse tagamiseks üks inimene temaga koos tasuta reisida. See on tähtis samm Euroopa ühendamisel diskrimineerimise vastu. Minu poolthääl sellele raportile peegeldab vajadust bussireisijate õiguste Euroopa standardi järele, mis tagab nende mugavuse, ohutuse ja õiglase kohtlemise Euroopas reisimisel.

Dominique Vlasto (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsioonile, milles tehakse ettepanek võtta vastu sidus õigusakt avalikku maanteetransporti kasutavate reisijate õiguste kohta. Seega kehtestatakse konkreetsed meetmed, et parandada õiguskindlust ning bussireisijate õigusi ja neile antavat teavet. Nüüdsest on reisijatele tagatud samasugused hüvitised nagu raudtee- ja õhustranspordi kasutamise puhul, eriti reisi hilinemise või tühistamise korral. See hääletus on osa ELi poliitilisest tahtest luua ühised õigusaktid kõigi transpordiliikide kasutajate jaoks. Mul on hea meel ka puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste abistamiseks kohaldatavate meetmete üle, mis hõlbustavad nende inimeste juurdepääsu maanteetranspordile. See otsus aitab kõrvaldada liikumisvabaduse takistusi Euroopas reisimisel. Lõpetuseks tuleb rõhutada, et paindliku õigusakti ettepanekuga on leitud tasakaal, mis tagab, et sellega ei karistata vedajad, kelleks on enamasti väikeettevõtjad. Minu arvates aitavad need uued meetmed edendada transpordiliiki, mis on kättesaadav kõige suuremale hulgale inimestele, eriti turismisektoris.

Iva Zanicchi (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Ma hääletasin kolleeg Canciani raporti poolt, sest sellega kehtestatakse viimaks põhilised tagatised 70 miljonile Euroopa kodanikule, kes igal aastal Euroopas bussiga reisivad ja kes olid oma õiguste sätestamist juba mõnda aega oodanud.

Euroopa kodanikke kaitstakse ja nende eest hoolitsetakse, olenemata sellest, millise transpordivahendi nad valivad, kuna komisjon on otsustanud olemasolevad eeskirjad põhjalikult läbi vaadata ja neid ühtlustada, koostades ühtse õigusakti, milles nähakse ette ühised standardid kõikide reisiliikide suhtes, aga ka konkreetsed reeglid iga valitud transpordivahendi kohta.

Raport: Martin Callanan (A7-0287/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Arvestades, et aastatel 2002–2007 vähenesid väikeste tarbesõidukitega seotud CO₂-heitmed keskmiselt 0,4–0,5% aastas ning et siseturu killustumise vältimiseks tuleb uutele väikestele tarbesõidukitele kehtestada ELi sihttasemed, hääletan selle ettepaneku poolt. Siiski on oluline märkida, et väikeseid tarbesõidukeid ei saa võrrelda sõiduautodega ning et 150 g CO₂/km on nõudlik, ent saavutatav eesmärk.

Olen nõus ka tootjatele antava võimalusega moodustada sõiduautode ja väikeste tarbesõidukite vahelisi nn heitmeühendusi, kuna on tõendatud, et see vähendab tootjate jaoks nõuete täitmisega seotud kulusid ja suurendab tööhõivet keskkonnasäästlikumas majanduses, mis on kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga. Samuti pooldan ettepanekut, et selle küsimusega tuleks tegeleda mitmes etapis 2011. aastal, mitte alles 2014. aastal, nagu pani ette komisjon.

Laima Liucija Andrikiene (PPE), *kirjalikult.* – Ma andsin oma poolthääle sellele resolutsioonile, milles Euroopa Parlament toetab uut ELi määrust alates 2014. aastast väikestele tarbesõidukitele CO₂-heitmete piirmäärade kehtestamise kohta. Usun, et uued nõuded ja CO₂-heitmete piirmäärad aitavad võidelda globaalse soojenemise vastu, vähendavad kütuse kokkuhoiu kaudu jooksvaid kulusid ning ergutavad Euroopa autotootjate uuenduslikkust ja konkurentsivõimet. Uute eeskirjade kohaselt tuleb sõidukid varustada keskkonnasäästlike tehnoloogialahendustega nii, et sõidukid jäävad taskukohaseks. Alates 2014. aastast peab 70% uutest väikestest tarbesõidukitest, mis kaaluvad kuni 3,5 tonni, vastama keskmisele heitmete piirmäärale 175 g CO₂/km. 2020. aastaks väheneb see piirmäär 147 grammile. See on nõudlik, kuid saavutatav eesmärk.

Zigmantas Balčytis (S&D) , kirjalikult. – (LT) Ma hääletasin raporti poolt. Euroopa Ülemkogu võttis 8.–9. märtsini 2007 toimunud kohtumisel kindla kohustuse vähendada 2020. aastaks ühenduses kasvuhoonegaaside heitkoguseid kokku vähemalt 20% võrreldes 1990. aasta tasemega ja 30% tingimusel, et teised arenenud riigid võtavad endale võrreldavad heitkoguste vähendamise kohustused ning majanduslikult arenenumad arengumaad annavad panuse vastavalt oma võimalustele. Heitkoguste vajaliku vähendamise saavutamiseks tuleks poliitikat ja meetmeid rakendada liikmesriikide ja ELi tasandil kõigis ELi majandussektorites, mitte ainult tööstus- ja energeetikasektoris. Maanteetranspordisektor on suuruselt teine kasvuhoonegaase õhku paiskav sektor ELis ja sellega seotud heitmed, sealhulgas väikeste tarbesõidukite heitmed, suurenevad jätkuvalt. Kui maanteetranspordi heitmed edaspidigi kasvavad, õõnestab see oluliselt teistes sektorites kliimamuutuse vastu võitlemisel tehtavate jõupingutuste tulemusi. Seni on ELis puudunud õigusakt, mis reguleeriks väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmeid, kuigi nõudlus nende sõidukite järele on ELis kasvamas. Usun, et meil õnnestus jõuda nõukoguga kokkuleppele tasakaalustatud dokumendis, mis aitab vähendada CO₂-heitmeid ja julgustab autotööstust investeerima uutesse ja vähem saastavatesse tehnoloogilistesse lahendustesse.

Jean-Luc Bennahmias (ALDE) , kirjalikult. – (FR) Eesmärk on üllas: vähendada väikeste sõidukite CO₂-heitmeid. Kuid see, mida meile esitletakse nõukoguga saavutatud realistliku kompromissina, on tegelikult kolmandajärguline kokkulepe. Heakskiidetud raport piirab uute väikeste tarbesõidukite keskmist CO₂-heidet 175 grammile kilomeetri kohta ning pikaajaline eesmärk on 147 g/km, mis saavutatakse alles 2020. aastaks. Sellest ei piisa. Komisjon tegi ambitsioonikama, ent samavõrd realistliku ettepaneku seada heitmete piirnormiks 135 g/km. Ma hääletasin selle raporti vastu, sest mul on kahju, et me ei jõudnud kompromissile, mis oleks lähemal komisjoni ettepanekule. Kõik tunnistavad, et energiatõhususe parandamine ja uuendustegevuse juhtimine on tänapäeval esmatähtsad eesmärgid, kuid me peame oma sõnadest kinni pidama ja tegema nõudlikke ettepanekuid.

Sergio Berlato (PPE) , kirjalikult. – (IT) Ettepanek võtta vastu määrus väikeste tarbesõidukite süsinikdioksiidiheitmete vähendamiseks kuulub komisjoni strateegilisse raamistikku, mille eesmärk on atmosfääri paisatavate CO₂-heitmete vähendamine. Mitmed graafikud Euroopa Keskkonnaagentuuri viimases aruandes näitavad aga selgelt, et EL 15 ja EL 27 riikides on maanteetranspordist tulenevad CO₂-heitmed alates 2003. aastast jäänud kas samaks või vähenenud. Peale selle tasub silmas pidada, et transpordisektoris on väikeste tarbesõidukite panus süsinikdioksiidiheitmetesse vaid umbes 1,5%.

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonis peetud pikaleveninud ja keerulistel läbirääkimistel keskenduti ennekõike pikaajalisele heitmete piirmäärale, mis lepiti kokku tasemel 147 g CO₂/km. Kuigi see näitaja on algselt kavandatud parem, ei vasta see täielikult minu ootustele. Et kaitsta asjaomase sektori tööstust, taotles Itaalia, et sihttase ei langeks alla 160 g CO₂/km, ja nõukogus näisid paljud liikmesriigid liikuvat kokkuleppe poole, mille kohaselt miinimumkünnis oleks 155 g CO₂/km.

Kokkuvõttes leian, et komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi kolmepoolse arutelu tulemusena saavutatud kokkulepe CO₂-heitmete vähendamise pikaajalise eesmärgi kohta on endiselt ebaproportsionaalne, arvestades autotööstuse eripära, ning ma tahan väljendada muret selle tööstuse ja sektori tööhõive kahjustamise ohu pärast.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D) , kirjalikult. – (LT) Väikeseid tarbesõidukeid kasutavad peamiselt ettevõtted, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Praegu on selliseid

sõidukeid ligikaudu 12% sõidukite üldarvust. Tuleb ka tunnistada, et sõidukiparkide ostjad ostavad väikesi tarbesõidukeid sageli suurtes kogustes ning seetõttu jälgitakse hoolikalt ka nende tõhusust ja jooksvaid kulusid. Aastatel 2002–2007 vähenesid väikeste tarbesõidukitega seotud CO₂-heitmed keskmiselt 0,4–0,5% aastas, vastukaaluks paranenud kütusesäästlikkusele on aga suurenenud transpordinõudlus ja sõidukite mõõtmed. Seetõttu on vaja uutele väikestele tarbesõidukitele kehtestada sihttasemed kogu ühenduse ulatuses, et vältida siseturu killustumist, mis tuleneks mitmesuguste üksteisest erinevate meetmete võtmisest liikmesriikides. Lisaks on vaja uute väikeste tarbesõidukite puhul kehtestada CO₂-heitmete normid selleks, et vältida regulatiivse tühiku ohtu, mis on tingitud sõiduautode ja väikeste tarbesõidukite teataval määral kattuvast registreerimisest.

Vito Bonsignore (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Soovin tunnustada raportööri tema senise töö eest. Ma hindan selle tekstiga seatud eesmärki aidata Euroopa Liidul saavutada CO₂-heitmete vähenemist muu hulgas paremini toimivate väikeste tarbesõidukite tootmise kaudu. Samas on hästi teada, et neid sõidukeid kasutatakse peaaegu eranditult kaubanduslikeks vedudeks ja võrreldes sõiduautodega on nende puhul vähem võimalusi kuju või kaalu muutmiseks.

Kui mõistetakse – nagu ka raportöör märgib –, et parim viis eesmärgi saavutamiseks on täiustada mootoreid ja mehhaanikat, siis ma toetan saavutatud kokkulepet muudatuste rakendamise ajakava kohta. Leian, et aastateks 2014–2017 seatud esialgne, lühiajaline eesmärk 175 g CO₂/km on tõesti üsna mõistlik ja heitmete edasine vähendamine 2020. aastaks tasemeni 147 g CO₂/km on loogiliselt võttes saavutatav.

Jan Březina (PPE), *kirjalikult*. – (CS) Ühelt poolt on mõistetav, et ettepanek põhineb suures osas sõiduautode CO₂-heitmeid käsitlevatel õigusaktidel, kuid teisalt tuleks silmas pida, et kõnealune sektor ei toimi samal viisil. Kaubikute arendamise ja tootmise tsükkel on pikem, neid kasutatakse peamiselt kaubanduslikeks vedudeks ning võimalused nende kuju või kaalu heitmete vähendamise eesmärgil muuta on väiksemad kui sõiduautode puhul. Kaubikute puhul saab seda teha põhiliselt mootorit ja mehhaanikat muutes, mis on tunduvalt pikaajalisem ja kulukam protsess kui lihtsalt sõiduki kere muutmine. Olulist rolli mängib ka asjaolu, et kaubikutes kasutatakse kütusena palju enam diislikütust.

Mul on kõhklusi ettepaneku suhtes, et sanktsioonid nende tootjate puhul, kes ei suuda vähendada oma kaubikute CO₂-heitmeid, peaksid olema suuremad kui nendele tootjate puhul, kes ei suuda vähendada sõiduautode heitmeid. Minu arvates peaksid sanktsioonid nende kahe sektori puhul olema samasugused. Ma saan aru kaubikutele kohustuslike kiiruspiirikute paigaldamise nõude põhjustest, kuid tunnen muret, et see võib luua pretsedendi kiiruspiirikute kasutuselevõtuks muud tüüpi sõidukites. Peame hoolega järele mõtlema, kas see ei ole mitte ülemäära piirav nõue, mis väljub proportsionaalsuse raamest.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Säästva arengu strateegia käsitleb säästva arengu valdkonna kõige pakilisemaid probleeme, nagu transport, kliimamuutus, rahvatervis ja energia säästmine. Maanteetranspordisektor on suuruselt teine kasvuhuonegaase õhku paiskav sektor liidus ja sellega seotud heitmed, sealhulgas väikeste tarbesõidukite heitmed, suurenevad jätkuvalt. Kui selle sektori heitmed edaspidigi kasvavad, õõnestab see oluliselt teistes sektorites kliimamuutuse vastu võitlemisel tehtavate jõupingutuste tulemusi. Oluline on tehnoloogiliselt edasi areneda ja edendada ökoinnovatsiooni, pidades silmas edasisi tehnoloogilisi arenguid, et suurendada Euroopa autotööstuse pikaajalist konkurentsivõimet ja luua rohkem kvaliteetseid töökohti. Arvestades suuri teadus- ja arendustegevuse kulusid ning Euroopa autotööstuse

konkurentsivõime suurendamise eesmärki, tuleks kasutada selliseid stimuleerimissüsteeme nagu ökoinnovatsiooni korvamine ja erisoodustuste tegemine.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Leian, et määruse ettepanek põhineb eeldusel, et väikeste tarbesõidukite kütusekulu vähendamine vähendab transpordisektori üldist CO₂-heitmete taset ja leevendab seega kliimamuutust; seetõttu kehtestatakse Euroopa Liidus uute väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete piirmäärad.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Ma andsin oma poolthääle raportile, mis käsitleb uute väikeste tarbesõidukite heitmenorme ja mille aluseks on ELi strateegia väikeste sõidukite heitmete vähendamiseks. Raport sisaldab meetmeid (näiteks erisoodustused saastevabadele või vähesaastavatele sõidukitele, trahvid piirmäärade ületamise korral ja ökoinnovatsiooni stiimulid, mille eesmärk on aidata tootjatel arendada uusi, keskkonnasäästlikumaid tehnoloogilisi lahendusi), mis on kasulikud ELi konkurentsivõime seisukohalt ja loovad tööhõivevõimalusi.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Ajal, mil arutelu CO₂-heitmete üle on muutunud vältimatuks, sest on kesksel kohal kliimamuutust käsitlevas arutelus, on oluline leida lahendused, et vajalikul määral vähendada väikeste tarbesõidukite heitmeid. Uutele väikestele tarbesõidukitele ELi sihttasemete kehtestamise eesmärk on vältida siseturu killustumist, mis tuleneks mitmesuguste üksteisest erinevate meetmete võtmisest liikmesriikides. Nagu märgib ka raportöör, toimib uus määrus stiimulina, mis julgustab autotööstust investeerima uutesse tehnoloogilistesse lahendustesse.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Maanteetranspordisektor on suuruselt teine kasvuhoonegaase õhku paiskav sektor liidus ja sellega seotud heitmed suurenevad jätkuvalt. Seega tuleb igat liiki sõidukid hõlmata eeskirjadega, et neid heitmeid, sealhulgas väikeste tarbesõidukite heitmeid, vähendada.

Kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärki on lihtsam saavutada, kui kehtestada ELi õigusakt erinevaid eesmarke sisaldavate riiklike õigusaktide asemel. Lisaks tagab see suurema õiguskindluse ja kindlustunde autotööstuse jaoks.

Kuid nõudlikud eesmärgid tuleb ühendada realistlikkuse ja terve mõistusega. Seetõttu, ja teades, et väikeseid tarbesõidukeid kasutavad peamiselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, mis moodustavad enam kui 99,8% ELi ettevõtetest ja milles on 67,4% töökohtadest, ei saa me kehtestada eesmarke, mis seaksid need ettevõtted ebasoodsasse olukorda.

Seetõttu olen nõus eesmärgiga seada ELis registreeritud uute väikeste tarbesõidukite puhul heitmete piirnormiks 147 g CO₂/km tingimusel, et selle eesmärgi saavutatavus leiab kinnitust. Ma olen rahul ka sellega, et nimetatud liiki sõidukitele ei ole kehtestatud Euroopa ühtset kiirusepiirangut.

João Ferreira (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Me pooldame selliste tehnoloogiliste lahenduste arendamist ja rakendamist, mis vähendavad fossiilkütuste tarbimist ning seega nende põletamise tulemusena atmosfääri paisatavate heitgaaside hulka. Põhjuseks on keskkonna kvaliteedi ning inimeste tervise ja heaoluga seotud kaalutlused ning fossiilkütuste varude kasvav ja armutu nappus kogu maailmas; neid varusid tuleb hallata väga targalt ja säästvalt. Selline käsitlusviis on lahutamatu seotud ka keskendumisega transpordiliikidele, mis ei tugine niisugusele energiale (näiteks raudteele), mille arengu tagamiseks on vaja teha investeringuid. Antud konkreetsel juhul leiame, et uute väikeste tarbesõidukite

heitmenormide puhul ei tohi eirata autotootjate mitmekesisust ega eri liikmesriikide väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete õigustatud huve ja vajadusi.

Selle teema arutamisel on ilmnunud, et sõidukite heitmete vähendamiseks on mitmeid erinevas suuruses investeerimiskulude ja erineva rakendusulatuslega võimalusi, mida tuleb hoolikalt hinnata. Need erinevad võimalused hõlmavad sõidukitele kiiruspiirikute paigaldamist, mis lisaks heitmete vähendamisele võivad avaldada soodsat mõju ka liiklusohutusele.

Karl-Heinz Florenz (PPE) , kirjalikult. – (DE) Ma jäin täna erapooletuks, sest ei saanud toetada saavutatud kompromissi. See ei vasta vajaminevale ja 147 grammi ei ole piisavalt nõudlik pikaajaline siht. Ma ei hääletanud aga raporti vastu, sest kompromiss rakendatakse kiiresti ja võimaldab jõudsalt kasutusele võtta vajalikke uuendusi. Ranged keskkonnanõuded ei kahjusta tööstust. Vastupidi, ainult suured eesmärgid tekitavad vajaliku surve uuenduste tegemiseks ja ainult nii saame tagada, et meie tööstus oleks jätkuvalt esirinnas. Muu hulgas näitab pikaajalise eesmärgi lahjendamine seda, et autotööstus ei ole kaks aastat tagasi kehtestatud õigusaktist sõiduautode CO₂-piirmäärade kohta aru saanud, et tulevikus on võimalik müüa ainult keskkonnasäästlikke autosid. Autotööstus ei näi oma klientidele kuigivõrd kainet mõistust omistavat. Selle asemel, et uurida uusi tehnoloogilisi lahendusi, on tööstus kõik oma jõupingutused suunanud kavandatavate määruste vastu võitlemisele.

Tööstus on kasutanud kõiki kaitseliine ega ole ilmutanud mingit valmisolekut osaleda konstruktiivses koostöös. Sellest on kahju. Peale selle oleme taas käest lasknud võimaluse teha selgeks, et oma tööstust sel viisil kaitses ei tee me talle midagi head. Tulevik kutsub, kuid meie ei kuula. Alles eile esitles Volkswagen oma ühe-liitri-autot Detroiti autonäitusel. See näitab, mida on võimalik saavutada.

Estelle Grelier (S&D) , kirjalikult. – (FR) Uute väikeste tarbesõidukite heitmenorme kehtestava komisjoni määruse ettepaneku vastuvõtmine näib mulle eelkõige õnnemänguna tuleviku arvelt. Saavutatud kompromiss, mille kohaselt uute väikeste tarbesõidukite keskmist CO₂-heidet vähendatakse 2020. aastaks 147 grammile kilomeetri kohta, ei vasta sellele, mida esialgu soovisid saavutada keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni töös osalevad sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni liikmed, kes pooldasid märksa nõudlikumat eesmärki (135 g/km). Neid toetasid selles Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon ja Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon. Selle numbrite sõja taga on aga vajadus saavutada tasakaal kõigi poolt oluliseks peetavate keskkonnaküsimuste ning teatavate sotsiaalsete ja tööstusega seotud nõuete vahel, mida samuti ei tohi unustada. Seepärast pean asjakohaseks võtta kompromiss vastu tingimusel, et 2013. aastal vaadatakse määrus läbi ning et uuritakse ja hinnatakse eesmärkide saavutatavust. Selline läbivaatamine võimaldab meil teema juurde kiiresti tagasi tulla ja võitluses sõidukitest pärineva saastamisega edasi liikuda ning lisaks annab võimaluse käsitleda ELi teadusuuringuid ja innovatsiooni maanteevedude valdkonnas. Teema juurde tulla tagasi 2012. aastal.

Nathalie Griesbeck (ALDE) , kirjalikult. – (FR) Et saavutada oma suured eesmärgid, mis on seotud säästva arenguga ja võitlusega kliimamuutuse vastu, peab Euroopa Liit võtma meetmeid ka autotööstuses. Sellega seoses on kõnealuse raporti vastuvõtmine järjekordne edasimineku vähem saastavate sõidukite tootmisel. Sellegipoolest on mul väga kahju, et määruses ei seata uute väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete vähendamiseks küllalt kaugeleulatuvaid sihte. Ma hääletasin muidugi selle resolutsiooni poolt, kuid ma pidasin seejuures silmas Euroopa Komisjoni esialgset ettepanekut, nimelt ettepanekut vähendada

heitmeid 2014. aastaks tasemeni 135 g CO₂/km ja 2020. aastaks tasemeni 120 g CO₂/km (ehkki lõpuks vastu võetud sihttasemed on 175 g CO₂/km 2014. aastaks ja 147 g CO₂/km 2020. aastaks). Tänapäeval on olemas tehnoloogia, mis võimaldaks meil saavutada märgatavalt madalamaid künniseid ning teha seda raportis seatud eesmärkidega võrreldes palju kiiremini.

Mathieu Grosch (PPE), *kirjalikult.* – (DE) Kõigi transpordivahendite, sealhulgas väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete vähendamine on vajalik eesmärk. Oluline on seada piirmäärad, et julgustada autotootjaid asjasse edasipüüdlikumalt suhtuma. Kokkulepe piirmäärade kohta saavutati muu hulgas tänu eesistujariigi Belgia läbirääkimisoskustele.

Kompromissi kohaselt on heitkoguste vähendamise lühiajaline eesmärk 175 grammi kilomeetri kohta, mis tuleb saavutada 2014. aastaks. Edaspidi vähendatakse heitmeid järk-järgult, et saavutada 2020. aastaks pikaajaline eesmärk 147 grammi kilomeetri kohta. Nende sihttasemetega kaasnevad meetmed, mis ergutavad tööstust tootma energiasäästlikke tarbesõidukeid. Nimetatud sihttasemetete saavutamine ei ole kasulik üksnes väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, mis on kaubikute ja väikeveokite peamised kasutajad, vaid ka eraisikutele ja – mis kõige tähtsam – keskkonnale.

Tulevikus on meil sõnaõigus lisaks ELi tasandile ka maailmaturul, kui suudame toota ohutuid ja keskkonnasäästlikke sõidukeid. Peale selle ei tohi me ELi kõhkleva poliitikakujundamise tulemusena lasta eksportida oma teadmisi teistesse riikidesse, näiteks Hiinasse. Selle asemel peame kasutama võimalust luua säästev Euroopa keskkonnapoliitika, millel ei ole positiivne mõju üksnes Euroopale kui tööstuspiirkonnale, vaid ka tööhõivele.

Ma olen selle kompromissiga rahul ja toetasin seda.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult.* – (LT) Ma olen nõus, et sarnaselt sellele, mida on tehtud sõiduautode heitmete piiramiseks, tuleks toimida ka väikeste tarbesõidukite puhul. Nii tooksid tootjad turule uusi, väiksemate CO₂-heitmetega sõidukeid. See võimaldaks kasutajatel oma sõidukiparki uuendada ja vähendada oma osa transpordisektori CO₂-jalajäljes. Kavandatava õigusaktiga taotletakse väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete vähendamist. Sõiduautodega võrreldes on seda raskem teha, kuna väikese tarbesõiduki keret ei saa sama lihtsalt ja odavalt muuta, et seda efektiivsemaks muuta. Muutusi tuleb teha hoopis mootori ja mehhaanika osas. See nõuab üsna suuri investeeringuid. Samas on küsitav, kas käesoleva ettepaneku abil see eesmärk saavutatakse. On tekkinud tõsiseid kahtlusi, kas kavandatud meetmed aitavad saavutada esialgse eesmärgi, milleks on kliimamuutuse ennetamine, ja kas esitatud eesmärgid ning tähtajad on realistlikud ning saavutatavad. Samuti tuntakse muret, et väheneda võib sektori konkurentsivõime. Leian siiski, et me peaksime rohkem arvesse võtma kolme valdkonda: majanduslangust ja selle ränka mõju autotootjatele ning kasutajatele; vajadust tööstust (tootjaid) toetada, selle asemel et koormata neid kulukate meetmetega (või isegi trahvidega); ning vajadust toetada ettevõtjaid (kasutajaid), selle asemel et küsitavate poliitiliste meetmetega lisakulusid tekitada.

Bogusław Liberadzki (S&D), *kirjalikult.* – (PL) Ma esitasin õigusloomeprotsessis mitu muudatusettepanekut seoses ettepanekuga võtta vastu määrus uute väikeste tarbesõidukite heitmete kohta. Muudatusettepanekute eesmärk oli vähendada CO₂-heitmetega seoses algselt kavandatud eesmäärke ja tagada, et sihttasemetete saavutamiseks antaks pikem tähtaeg. Olen rahul, et minu muudatusettepanekuid võeti arvesse. Usun, et määrus, mille poolt hääletati, aitab vähendada CO₂-heitmeid. Tööstusele on antud võimalus konstruktsioone kohandada ja asjakohased eeskirjad määratud tähtaja jooksul kehtestada. N1-kategooria

sõidukeid kasutavad väikeettevõtted, mis on hinnatõusu suhtes tundlikud ja mida on turul ka aina rohkem. Määrus ei koorma neid ülemääraste kuludega. Määrus sätestab soodustused parimatele tootjatele, kes saavutavad heitmenormidega seoses seatud eesmärgid enne tähtaega. Ettevõtteid, mis ei suuda õigeaegselt kohanduda, ähvardavad trahvid, mida neil ei ole võimalik tarbijatele edasi kanda. Ma hääletasin resolutsiooni vastuvõtmise poolt.

David Martin (S&D) , *kirjalikult*. – Ma andsin oma poolthääle ettepanekule kehtestada uute väikeste tarbesõidukite puhul nõudlikumad heitmenormid. See peaks andma olulise panuse eelkõige linnakeskustes õhukvaliteedi parandamisse.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult*. – (PT) Kaks aastat tagasi võeti vastu õigusakt sõiduautode heitmete kohta. Nüüd on aeg, et Euroopa Parlament kiidaks heaks uute väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete piirmäärade kehtestamise. Neid sõidukeid kasutavad peamiselt ettevõtted, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, ning praegu on selliseid sõidukeid ligikaudu 12% sõidukite üldarvust. Lisaks õhukvaliteedi parandamisele ja kliimamuutusega seotud ELi eesmärkide saavutamisele kaasaaitamisele peaksid sõidukid aitama tagada suuremat kütuse kokkuhoidu väikestele ettevõtetele, mis neist sõidukitest sõltuvad. Seatud eesmärkidega soovitakse julgustada tööstuses uuenduste tegemist. Määruses seatakse eesmärk jõuda 2014. aastaks tasemeni 175 g CO₂/km, mis peaks 2020. aastaks järk-järgult langema tasemeni 147 g CO₂/km. Sanksioone, mida kohaldatakse juhul, kui tootjad määrust ei täida, tuleb rangelt järgida.

Andreas Mølzer (NI) , *kirjalikult*. – (DE) Et saavutada CO₂-heitmete märkimisväärne vähenemine, peavad tootjad sõidukid selliselt ümber kujundama, et need tulevikus ei ületaks teatavat heitmenormi. Meetmed, mis sõiduautode puhul tunduvad olevat tehniliselt teostatavad, ei pruugi olla saavutatavad väikeste tarbesõidukite puhul. Kuna sõidukite kuju on vaevalt võimalik muuta, peavad insenerid täiustama mootorit ja mehaanilisi osi, mis ekspertide sõnul on pikk protsess. Seetõttu peame leidma alternatiivsed lahendused, mis viivad väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete vähenemiseni. Praegu on kaks võimalust. Üks võimalus on seada sõiduautode puhul veelgi suurem vähendamiseesmärk, et korrata tarbesõidukite heitmeid. Teine võimalus on paigaldada kiiruspiirikud, mis samuti vähendaks heitmeid märkimisväärselt. Ma ei hääletanud raporti poolt, sest minu arvates pakutakse selles välja liiga vähe võimalusi.

Rolandas Paksas (EFD) , *kirjalikult*. – (LT) Me peame püüdma CO₂-heitmeid võimalikult palju vähendada. Arvestades heitmete kahjulikku mõju keskkonnale ja inimeste tervisele, on seega väga oluline kehtestada sõidukite heitmenorm. Resolutsioonis esitatud ettepanek muuta heitmenorm uute väikeste tarbesõidukite puhul nõudlikumaks, s.t võrdsustada see sõiduautodele seatud eesmärgiga, on vaidluste objektiks eelkõige selle eesmärgi saavutamiseks kavandatud meetmete tõttu ja kaubikute tootjatele avaldatava mõju tõttu. Ettepanek paigaldada autodesse kiiruspiirikud avaldaks ettevõtetele negatiivset mõju ja vähendaks nende konkurentsivõimet rahvusvahelisel turul. Lisaks peaksid kaubikute tootjad kulude tõttu tõstma oma hindu.

Enne selliste tähtsate otsuste tegemist peaksime seega korraldama ulatuslikud teadusuuringud, mis tõestavad, et kiiruspiirikute kasutuselevõtmine vähendaks oluliselt CO₂-heitkoguseid. Samuti peame looma selge ja piisava soodustuste mehhanismi ja kavandama teavitusalgatusi. Leian, et Euroopa autotootjate konkurentsivõime suurendamiseks tuleks suuremat tähelepanu pöörata ergutavatele meetmetele.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Sõidukite CO₂-heitmete vähendamise eesmärgid moodustavad olulise osa saastamise ja kliimamuutuse vastu võitlemise Euroopa strateegiast. Väikestest tarbesõidukitest tuleneva saaste osakaal on kogu transpordisektori saastes minimaalne, kuid iga sektor vajab piirmäärasid, mis võimaldavad saavutada eelnevalt seatud eesmärgid, ja seetõttu hääletasin ma raporti poolt. Euroopa eesmärk on vähendada CO₂-heitmeid tasemeni 120 g CO₂/km ja selleks järk-järgult vähendada keskmisi heitkoguseid. Seetõttu pooldan määruses esitatud süsteemi, mille kohaselt alates 2014. aasta jaanuarist peab uute registreeritud ja toodetud väikeste tarbesõidukite heide olema alla 175 g CO₂/km ja pikemas perspektiivis (aastaks 2020) alla 147 g CO₂/km. Osaliselt on tegemist kompromissiga, millega võetakse arvesse kõnealuste sõidukite projekteerimisega seotud nõudeid.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Ma andsin oma poolthääle sellele raportile uue õigusakti kohta, millega kehtestatakse uute väikeste tarbesõidukite heitmenormid väikesõidukite süsinikdioksiidihaitmete vähendamist käsitleva ühenduse tervikliku käsitusviisi raames. Minu otsus põhines protsessi käigus esitatud eri dokumentides sisalduvatel andmetel ja eelkõige asjaolul, et kõnealused sõidukid moodustavad praegu ligikaudu 12% sõidukite üldarvust. Uute väikeste tarbesõidukite puhul tuleb kehtestada CO₂-heitmete normid selleks, et vältida regulatiivseid tühikuid. Samuti on oluline innustada autotööstust investeerima uutesse tehnoloogilistesse lahendustesse. Nõustun raportööriaga, kes osutab vajadusele tagada, et väikeste tarbesõidukite sektor järgiks sõiduautode tootjate eeskujut, kes püüavad CO₂-heitmeid vähendada. Erinevalt sõiduautodest ei hõlma tarbesõidukite muutmine nende kuju või kaalu muutmist, vaid mootori ja mehhaanika täiustamist, mis teeb protsessi tunduvalt pikaajalisemaks ja kulukamaks. Sellegipoolest tuleb niisuguseid tehnoloogilisi edusamme soodustada, sest see on kõigile kasulik.

Rovana Plumb (S&D), *kirjalikult.* – Kõnealune ettepanek on jätk ühenduse strateegiale väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete vähendamiseks ja näeb ette järgmised eesmärgid.

– 2020. aastaks seatud pikaajaline eesmärk liidus registreeritud uute väikeste tarbesõidukite puhul on keskmine heitmetase 147 g CO₂/km, kui selle sihttaseme saavutatavus on kinnitatud. Pärast põhjalikku läbivaatamist tehakse 1. jaanuariks 2013 vajadusel ettepanek selle eesmärgi muutmiseks.

– Lühiajaline eesmärk on 175 g CO₂/km; järkjärguline vähendamine algab 1. jaanuarist 2014 ja uued sõidukid peavad nõuetele vastama alates 2017. aastast.

– Alternatiivkütuseid kasutavatele sõidukitele kehtestatakse erinormid, mille eesmärk on veelgi edendada teatavate alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite toomist liidu turule.

– Mitmeastmelise tüübikinnitusega sõidukite puhul eraldatakse komplekteeritud sõiduki CO₂ eriheid baassõiduki tootjale. Erisoodustuste puhul tootjatele, kes toodavad väikeseid tarbesõidukeid, mille CO₂-heitmed on alla 50 g CO₂/km, võetakse arvesse mitte rohkem kui 25 000 väikest tarbesõidukit ühe tootja kohta.

– Trahvid: alates 2019. aastast 95 eurot, alates 1. jaanuarist 2014 kuni 2018. aastani rakendatakse järk-järgult.

Tootjate abistamine kaubikute jaoks keskkonnasäästliku tehnoloogia arendamisel on kasulik nii ettevõtetele kui ka uute töökohtade loomise seisukohalt.

Frédérique Ries (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Erandeid ei saa olla: ka tarbesõidukid peavad muutuma keskkonnasäästlikuks. Ma andsin oma poolthääle ettepanekule võtta vastu direktiiv, mis kohustab tootjaid järgmise kümnendi jooksul vähendama kaubikute ja muude tarbesõidukite CO₂-heitmeid. Ettepanek lähtub suuresti Euroopa määrusest sõiduautode CO₂-heitmete kohta, mis on olnud jõus alates 2008. aastast.

See oli mõistlik hääletus, mis järgnes nõukoguga saavutatud kokkuleppele, millega sisuliselt naastakse Euroopa Komisjoni peamiste ettepanekute juurde: kohustus vähendada tarbesõidukite saastavaid heitmeid kõigi sõidukite puhul 2014. aastaks tasemeni 175 g CO₂/km ja edaspidi vähendada neid järkjärgult 2020. aastaks tasemeni 147 g CO₂/km 2020. Tulemus valmistab siiski veidi pettumust, sest me olime 2010. aasta septembris keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonis hääletanud nõudlikuma eesmärgi poolt.

Mis puudutab kaubikute ja minibusside tootjate lisakulusid, siis neid korvab asjaolu, et need sõidukid saastavad ja tarbivad edaspidi vähem ning lõppude lõpuks on autojuhid just sellest huvitatud.

Crescenzo Rivellini (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Tahan tunnustada Martin Callanani suurepärase töö eest. Me võtsime täna vastu liikmesriikide valitsustega saavutatud kokkuleppe Euroopa tarbesõidukite CO₂-heitmete uute piirmäärade kohta. Kokkulepe hõlmab ka stiimuleid energiasäästlikumate kaubikute tootmiseks ja trahve neile, kes ei uusi eeskirju ei täida. Vastuvõetud õigusakti näol on tegemist keerulise tasakaalutrikiga ja selles seatakse tootjatele rida nõudlikke, ent saavutatavaid keskkonnavalaseid eesmärke.

Uus õigusakt täiendab Euroopa õigusraamistikku, lisandudes sõiduautode heitmeid käsitlevatele eeskirjadele, mis kehtestati kaks aastat tagasi. Kui tootjad toodavad kaubikuid, mille CO₂-heitmed on alla 50 g CO₂/km, saavad nad erisoodustuse, mis kehtib piiratud aja jooksul. Aastatel 2014–2015 läheb selline kaubik keskmise arvutamisel arvesse 3,5 sõidukina, 2016. aastal 2,5 sõidukina ja 2017. aastal 1,5 sõidukina. 2017 on ka erisoodustuste süsteemi kehtivuse viimane aasta. Uute sõidukite puhul, mille heitmed ületavad kehtestatud piirmäära, kohaldatakse alates 2019. aastast trahvi kuni 95 eurot grammi kohta.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Hääletades küll parlamendikomisjonis raporti vastu (32/25/0), leppis Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon teiste fraktsioonidega kokku, et nõukoguga tuleks pidada läbirääkimisi esimese lugemise kokkuleppe üle, peamiselt arvamuse tõttu, et enamuse moodustavad fraktsioonid oma seisukohta täiskogu istungil ilmselt ei muuda ning läbirääkimised eelseisvate eesistujariikide Ungari ja Poola juhtimisel ei anna tõenäoliselt paremat tulemust.

Esimese lugemise kokkuleppe põhisisu oli järgmine: lükata keskmise piirnormi 175 g CO₂/km kohustuslikuks muutmine ühe aasta võrra edasi (2017); vähendada 2020. aastaks kehtestatavat sihttaseme tasemeni 147 g/km, mis tuleb kinnitada õigusloomemenetluses; vähendada piirnormi ületavate heitmete maksu 95 euronit grammi kohta; ning suurendada veidi erisoodustusi ja pikendada nende kehtivusaega kuni 2017. aastani. Täiskogu istungi lõpptulemus oli äärmiselt ebarahuldav ja me otsustasime hääletada vastu.

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin selle raporti poolt, sest minu arvates tasub jätkata keskkonna kaitsmisele suunatud tegevust. Tegemist on olulise dokumendiga, mis aitab autotööstusel planeerida oma tootmist tõhusamalt, tagades nii CO₂-heitmete

vähendamise. See otsus ergutab innovatsiooni ja teadustegevust, aidates nii tarbijatel, kuid ennekõike väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel kulusid kokku hoida.

Pärast pikki läbirääkimisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutati vajalik tulemus, mis on 27 liikmesriigi erinevate seisukohtade tasakaalustatud kompromissi vili. Uute sihttasemete ja normide vastuvõtmine annab kindlasti konkreetseid tulemusi, kaitstes samas paremini ka kõigi Euroopa kodanike tervist. Võitlust kliimamuutuse vastu ei saa edasi lükata ja see põhimõte kehtib ka sõidukite heitmete vähendamise kohta.

Vilja Savisaar-Toomast (ALDE) , *kirjalikult* . – () Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Hääletasin täna menetluses olnud uute väikeste tarbesõidukite heitmenormide raportit poolt. Leian, et antud raport on vajalik, arvestades Euroopa Liidu eesmärke seoses globaalse kliimasoojenemise ning heitgaaside vähendamisega. Samas peab märkima, et valdavalt pakuvad teenust ning kasutavad antud väikeseid tarbesõidukeid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, mistõttu on oluline, et arvestatakse ka nende võimekusega vajalike muudatuste sisseviimiseks. Arvan siiralt, et antud raportiga kehtestatav määrus on saavutanud sobiva kompromissi, arvestades Euroopas tegutsevaid VKEsid ja Euroopa Liidu globaalseid eesmärke.

Bart Staes (Verts/ALE) , *kirjalikult* . – (NL) Ma toetan täielikult esialgset ettepanekut uute väikeste tarbesõidukite CO₂-heitmete normide kehtestamise kohta, et vältida lünka, mis on tingitud sõiduautode ja väikeste tarbesõidukite teataval määral kattuvast registreerimisest. Praegu registreeritakse väikeste tarbesõidukitena paljud sõidukid, mis on kinnituse saanud sõiduautodena (näiteks maasturid), kas põhjusel, et tarbesõidukite puhul on maksud väiksemad, või muude maksusoodustuste tõttu. Kuigi sõiduautosid käsitlev õigusakt (nagu ka kõnealune ettepanek) põhineb sõidukite tüübikinnitusel (mitte registreerimisel), tähendab väikeseid tarbesõidukeid käsitleva määruse puudumine ohtu, et suhteliselt suurte sõiduautode tootjad taotlevad väikese tarbesõiduki tüübikinnitust.

See tähendaks, et need äärmiselt saastavad sõidukid jäävad CO₂-heitmete normide kohaldamisalast välja. Esimese lugemise kokkuleppesst jäi lõpuks järele väga nõrk kompromiss, millega siduv eesmärk 175 g CO₂/km lükati aasta võrra edasi. 2020. aastaks seatud eesmärk jäi tasemele 147 g/km ja trahvi nõuete mittetäitmise eest vähendati 120 eurolt 95 eurole grammi kohta. See on vale žest, mis näitab, et kõnealune õigusakt ei anna olulist panust kliimamuutuse arutellu. On ilmselge, et asjaga ei tundu enam kiire olevat. Seepärast hääletasin vastu.

Catherine Stihler (S&D) , *kirjalikult* . – Ma andsin oma poolthääle sellele raportile, mis moodustab osa väikesõidukite CO₂-heitmete vähendamist käsitlevast ühenduse strateegiast. Aidates tootjatel arendada keskkonnasäästlikku tehnoloogiat, toetame ettevõtteid ja aitame kaasa töökohtade loomisele ning samas ka keskkonnaprobleemide lahendamisele.

Nuno Teixeira (PPE) , *kirjalikult* . – (PT) Komisjoni algatatud säästva arengu strateegia keskendub säästva arengu valdkonna kõige pakilisematele küsimustele, nimelt transpordisektori energiatõhususe tagamise meetmetele. Pidades silmas võitlust kliimamuutuse vastu seoses CO₂-heitmetega ja Euroopa autotööstuse konkurentsivõime parandamist, seatakse kõnealuses määruuses eesmärgiks luua stimuleerimissüsteemid, milleks on eelkõige erisoodustused, maksed ökoinnovatsiooni eest ja trahvide vähendamine. Euroopa Parlamendis sellega seoses saavutatud kokkulepe on kaugelevaatav, kuid siiski teostatav. ELi lühiajaline eesmärk, mille poole liigutakse järk-järgult, on 175 g CO₂/km,

mis tuleb saavutada 2017. aastaks, ja pikaajaline eesmärk on 147 g CO₂/km, mis tuleb saavutada 2020. aastaks.

Samas nähakse ette erisoodustused sõidukite eest, mis vastavad tõhususe kriteeriumidele, ja mõistlikud trahvid juhul, kui CO₂ ülemmäär ületatakse. Leian, et selle määruse heakskiitmine on kooskõlas keskkonna säästmise poliitikaga, mida Euroopa Liit rakendab, ning kaitseb samas tootjaid, kellest enamik on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, ja kasutajaid ning edendab ka innovatsiooni kõnealusel sektoris.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Ma andsin oma poolthääle ettepanekule võtta vastu määrus, millega kehtestatakse uute väikeste tarbesõidukite heitmenormid väikesõidukite süsinikdioksiidiheitmete vähendamist käsitleva Euroopa Komisjoni tervikliku käsitusviisi raames. See võimaldab meil julgustada autotootjad kasutama ökoinnovatsiooni, et tagada Euroopa autotööstuse konkurentsivõime.

Määrus kehtestab trahvid väikeste tarbesõidukite tootjatele, kui sõidukid ületavad määrukes sätestatud keskmist eriheidet.

Tahan juhtida tähelepanu sellele, et saastamise piiramisele ei peaks lähenema üksnes pakkumise vaatenurgast, sätestades näiteks, kuidas väikesõidukeid tuleb keskkonnasäästlikumaks muutmise eesmärgil ajakohastada, vaid ka nõudluse vaatenurgast. On oluline, et selle määruse sätetele vastavad uued sõidukid oleksid tarbijatele kättesaadavad. See võimaldab määrukes ergutada kütusesäästlike sõidukite tootmist ja määrata trahve tootjatele, kes kokkulepitud sihttasemeid ei järgi. Alates 1. jaanuarist 2012 peavad kõik liikmesriigid registreerima andmed iga oma territooriumil registreeritud uue väikese tarbesõiduki kohta ning tagama vastavuse kõnealusel määruse sätetele.

Derek Vaughan (S&D), *kirjalikult*. – Ma hääletasin täna selle raporti poolt, kuna see on järjekordne edasimineku võitlus kliimamuutusega. Uute kaubikute CO₂-heitmete piirmäärade tulemuseks on keskkonna- ja kütusesäästlikumad sõidukid ELis. Sihtasemed on paika pandud ja tõhusamate kaubikute tootmiseks ette nähtud stiimulid annavad loodetavasti kogu tööstuses innovatsioonile hoo sisse. See peaks andma ettevõtetele, sealhulgas paljudele Walesi väikeettevõtetele, kes sellistest kaubikutest sõltuvad, võimaluse kasutada kütusesäästlikumaid sõidukeid ja hoida kulud kasvavate naftahindade tingimustes kontrolli all.

Angelika Werthmann (NI), *kirjalikult*. – (DE) Ma ei hääletanud kolleeg Callanani raporti poolt, kuigi see on hästi põhjendatud ja sellega liigutakse õiges suunas. Olen arvamusel, et CO₂-heitmete piirmäärad kilomeetri kohta peaksid olema palju rangemad. Seetõttu toetan komisjoni ettepanekut kehtestada sihttasemeks 135 g CO₂/km. Kui kasutada üheaegselt heitmeühendusi, mille tootjad võivad luua kogu oma tootevaliku piires, ja kiiruspiirangut 120 km/h, oleks see eesmärk saavutatav, kuigi selleks oleks vaja teha tõsisid jõupingutusi. Samal ajal ei tohiks me keskkonda silmas pidades lubada ühegi tähtsaja edasilükkamist. Me peaksime jääma 2014. aasta juurde.

Soovitus: Klaus-Heiner Lehne (A7-0021/2011)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult*. – (PT) Pidades silmas selle küsimuse pikalevenimist – alustades komisjoni määruse ettepanekust 2000. aastal, selle heakskiitmisest Euroopa Parlamendis 2002. aastal, liikmesriikide tõsistest esialgsetest raskustest ettepanekuga nõustumisel, nõukogu 2009. aasta järeldest, nõukogu seisukoha üle võtmata jätmisest ning lõpetades ületamatute probleemidega läbirääkimisvoorudes 2010. aasta detsembris

ning sellele järgneva käputäie liikmesriikide lubadusega alustada tõhustatud koostööd selles valdkonnas, ehkki see ei kuulu ELi ainupädevusse – kiidan ma käesoleva soovitusheaks. Nõustun määruse ettepanekuga, sest ELi ühtse patendikaitse puudumise tulemuseks võib olla killustatud, keeruline ja kulukas patendisüsteem. Niikaua, kui kõik tingimused on täidetud, saab see siseturule vaid kasu tuua.

Roberta Angelilli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Viimastel kuudel olen korduvalt hukka mõistnud kolmekeelse patendisüsteemi. Ma isegi arvan, et Itaalia ja Hispaania vetost mööda hiilimiseks Euroopa tõhustatud koostöö menetluse kasutamine ja seeläbi ühise ja vähem koormava lahenduse leidmist puudutava arutelu jätkamisest hoidumine on enneolematu poliitilise tähtsusega probleem. Samuti on see otsuse ettepanek vastuolus Euroopa Liidu lepingu artikli 20 lõikes 2 sätestatud viimase abinõu nõudega, mille kohaselt saab tõhustatud koostööd lubada vaid siis, kui pärast kõikide võimaluste kaalumist ei ole võimalik eesmärke mõistliku aja jooksul saavutada.

Rohkem kui aasta pärast Lissaboni lepingu vastuvõtmist on Euroopa keelte võrdväarsuse põhimõte juba kõrvale heidetud, ohustades nii miljonite Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõimet ja uuendusmeelsust ning Euroopa kodanike õigusi. Selline patendisüsteem kahjustab siseturgu, seda geograafiliselt segmenteerides, mis omakorda takistab liikmesriikide vahelist kaubandust ning avaldab kahjulikku mõju ettevõtete stabiilsusele ja kapitali vabale liikumisele. Oma vastuseisu korrates tahaksin öelda, et minu arvates oleks olnud hea mõte enne selle teema parlamendis arutamist oodata ära Euroopa Kohtu 8. märtsil tehtav otsus.

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Euroopa liigub edasi... Tänu Lissaboni lepingule saavad nüüd need riigid, kes tahavad kindlas valdkonnas koos edasi liikuda, seda teha ka siis, kui mõned riigid selleks huvi üles ei näita. Sellega on tegemist juba eri riikide kodanikest abikaasade abielu lahutamise suhtes kohaldatavate eeskirjade puhul. Me nimetame seda „tõhustatud koostöök”. Tahtsin, et sama kehtiks Euroopa leiutiste kaitse suhtes ja et tõhustatud koostööd kasutataks Euroopa patendi loomiseks. Kuna Euroopas on leiutiste patendiga kaitsmine 10 korda kallim kui USAs, eelkõige tõlkekulude tõttu, soovib 25 liikmesriiki 27-st luua ühiselt Euroopa patendi; selline patent oleks tänu üldkehtivusele odavam. Ühtne patent koostataks prantsuse, inglise ja saksa keeles ning kaitseks meie leiutisi 25 asjaomases riigis. Pealegi oleks see kaitse lõpuks taskukohase hinnaga. Isegi kui Hispaania ja Itaalia ei soosi keelelistel põhjustel sellist süsteemi, on oluline, et 25 asjast huvitatud liikmesriiki liiguvad selles küsimuses koos edasi. Ma hääletasin menetluse poolt, sest tegemist on suure edasiminekuks Euroopa tööstuse konkurentsivõime jaoks.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Euroopa Liidu ühtse patendikaitse loomine mängib olulist osa uuenduste väljatöötamisel ja konkurentsivõime parandamisel. Toetasin seda resolutsiooni, mis lubab liikmesriikidel teha tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas. Seni on Euroopa Liidus olnud killustatud patendisüsteem, mille põhjuseks on eri liikmesriikides patentide jõustamise kulukus ja keerukus. Kuigi üle üheksa liikmesriigi on teatanud oma kavatsusest alustada omavahel tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas, peaksid komisjon ja osalevad liikmesriigid soodustama võimalikult paljude liikmesriikide osalemist. Tõhustatud koostöö aitaks kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ja kõrvaldaks kaupade vaba liikumise takistused; see suurendaks leiutajate hulka ja tagaks juurdepääsu ühtsele patendikaitsele kogu ELis.

Regina Bastos (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Euroopa patendisüsteem on hädavajalik. Liikmesriikide erinevad tõlgendused ja otsused põhjustavad õiguskindlusetust. Iga

patendidokumendi kohustuslik tõlkimine 23 ametlikku keelde on kulukas, aeganõudev ja vähendab konkurentsivõimet. Seepärast soostub tavaliselt valdav enamus huvitatud isikuid, sealhulgas kutseühingud, ainult ingliskeelse versiooniga.

Arutluse all olevas ettepanekus valitakse välja kolm keelt (inglise, prantsuse ja saksa keel) ja teised keeled jäetakse tahaplaanile. Ent üleilmselt on portugali keel palju olulisem kui prantsuse või saksa keel. Samuti on mul palju kahtlusi tõhustatud koostöö kasutamise otstarbekuses antud juhul. Vahendit, mis peaks lubama riikide rühmal alustada tihedamat lõimimist ning kaasata tasapisi ka kõik teised, ei tohiks muuta eraklubiks ega välistamismehhanismiks või millekski selliseks, mis kehtestaks mõne riigi ülekaalu teiste ees. Seetõttu olen Lehne raporti vastu.

Vito Bonsignore (PPE), kirjalikult. – (IT) Kuigi ma hindan seda uuendust, mille eesmärk on tagada Euroopa ühtne patent ning vähendada seeläbi tõlkekulusid, hääletasin siiski selle vastu. Nõukogu otsuse ettepanek lubab kasutada tõhustatud koostöö menetlust ühtse patendikaitse loomise valdkonnas, sest mõned liikmesriigid, kaasa arvatud minu kodumaa, olid kavandatud tõlkesüsteemi vastuvõtmise vastu. Tegemist oleks diskrimineeriva kolmekeelse süsteemiga, sest see rikub Euroopa Liidu kõikide keelte võrdsuse põhimõtet.

Pealegi kahjustaks tõhustatud koostöö süsteem minu arvates siseturgu selle sees piirkondade loomise ja konkurentsi moonutamise teel. Niisiis oleks olnud soovitav oodata ära Euroopa Kohtu otsus, mis peaks saabuma lähiaegil ning mis ennekõike selgitaks mitmeid ühtse patendisüsteemiga seotud tehnilisi aspekte.

Jan Březina (PPE), kirjalikult. – (CS) Minu arvates takistab killustatud patendisüsteem siseturu toimimist ning on eelkõige kahjulik uuendusmeelsetele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdede). Seega toetan ühe lihtsa ja odava patendi loomist kogu ELis. Mulle valmistab muret see, et ületamatute erimeelsuste tõttu patentide tõlkimise korralduse suhtes ei ole suudetud ühises lahenduses kokkuleppe jõuda. Kangekaelne nõue tõlkida patendid enamikku ELi ametlikesse keeltesse näitab minu arvates riikide enesekesksust, sest kulutused, haldusnõuded ja selleks kuluv aeg hävitaksid suuresti ühtsest patendist saadava kasu.

Mul on väga hea meel selle üle, et minu kodumaa, Tšehhi Vabariik, on otsustanud ühineda tõhustatud koostöö üleskutsega, millele avaldasime täna toetust, liitudes seeläbi enamiku seda üleskutset toetavate liikmesriikidega. Kuigi ühtne patent ei hõlma kogu ELi, pole mul kahtlustki, et see on arengu ja VKEde konkurentsivõime suurendamise seisukohalt kasulik vahend.

Zuzana Brzobohatá (S&D), kirjalikult. – (CS) Patendikaitse on üks konkurentsivõime ja majanduskasvu tagamise põhivahendeid. Sellega toetatakse teadusuuringuid, mille abil suurendatakse tööhõivet suure lisandväärtusega sektoris. Ma toetasin parlamendi soovitusi tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse valdkonnas lubava nõukogu otsuse kohta, sest selle aluseks on nõukogu 4. detsembri 2009. aasta järeldused, milles määratletakse tulevane ühtne patendisüsteem. Euroopa patendisüsteem peaks põhinema kahel sambal, milleks on patendivaidluste lahendamise ühtse süsteemi loomine (Euroopa patendi ja ELi patendi kohus) ja ELi patendi loomine (kogu ELis kehtiva patendi andmise vahend).

Tõhustatud patendialane koostöö lihtsustab Euroopa patentide heakskiitmist tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide territooriumil, mis vähendab kulusid ja lihtsustab patendi saamise korda ning samas aitab see mehhanism kaasa teaduse ja tehnoloogia arengule ja parandab siseturu toimimist. Käesoleva aasta veebruari alguses ühines Tšehhi Vabariik

tõhustatud koostöö üleskutsega ja seetõttu loodan, et minu riigi ühinemine ühtse patendikaitse süsteemiga aitab toetada teadusressursse ja paremaid teadusuuringute tulemusi nii Tšehhi Vabariigis kui ka mujal.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Euroopa patendi loomine ergutab ELis innovatsiooni ning teaduse ja tehnoloogia arengut. Minu arvates on vaja Euroopa patendi küsimus lahendada. Ent mul on kahtlusi selles osas, milline keelekorraldus tuleks kehtestada. Minu arvates oleks parim lahendus ainult inglise keele kasutamine, aga kui keelekorraldus hõlmab ka teisi keeli, tuleks kaaluda portugali keele kasutamist. Konkurents on üleilmne ning portugali keel on inglise ja hispaania keele järel kolmas kõige levinum läänemaailma keel.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Euroopa patendisüsteem on hädavajalik. Liikmesriikide erinevad tõlgendused ja otsused põhjustavad õiguskindlusetust. Iga patendidokumendi kohustuslik tõlkimine 23 ametlikku keelde on kulukas, aeganõudev ja vähendab konkurentsivõimet. Seepärast soostub tavaliselt valdav enamus huvitatud isikuid, sealhulgas kutseühingud, ainult ingliskeelse versiooniga. Arutluse all olevas ettepanekus valitakse välja kolm keelt (inglise, prantsuse ja saksa keel) ja teised keeled jäetakse tahaplaanile. Ent üleilmselt on portugali keel palju olulisem kui prantsuse või saksa keel. Samuti on mul palju kahtlusi tõhustatud koostöö kasutamise otstarbekuses antud juhul. Vahendit, mis peaks lubama riikide rühmal alustada tihedamat lõimimist ning kaasata tasapisi ka kõik teised, ei tohiks muuta eraklubiks ega välistamismehhanismiks või millekski selliseks, mis kehtestaks mõne riigi ülekaalu teiste ees. Seetõttu olen Lehne raporti vastu.

Mário David (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Hääletasin nimetatud Euroopa Parlamendi seadusandliku resolutsiooni poolt, sest nõustun selle sisuga. Ent mind kurvastab portugali keele puudumine Euroopa patentide väljaandmise korras.

Luigi Ciriaco De Mita (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Euroopa ühendamise protsessi kaks nurgakivi on siseturg ja konkurentsipoliitika. Ühendamise eesmärk ei ole ainult Euroopa Liidu majanduse ja ettevõtete tugevdamine, vaid eelkõige liidu põhivabaduste teostamine. See eesmärk tuleb saavutada kõigi Euroopa kodanike ja ettevõtete huvides, pakkudes neile võrdsed võimalused ja sisulise võrdsuse, hoidudes samal ajal probleemidest, lisakuludest ja superstruktuuridest, mis võiksid õigustele juurdepääsu või nende kaitsmise võimalusi muuta, eristada või vähendada. Kõikide Euroopa Liidu kodanike õigus suhelda ELi institutsioonidega oma emakeeles on võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise seisukohalt üks põhiõigusi. Vaid mõne ametliku keele kasutamine saab olla tehniliselt õigustatud üksnes ELi institutsioonide omavahelises töös, mitte aga institutsioonide suhetes liikmesriikide kodanike, ettevõtete asutustega. Tõhustatud koostöö on kasulik siis, kui see parandab sellest osa võtvate inimeste võimalusi, ilma et see piiraks teiste inimeste omi. Seetõttu hääletasin soovitusel vastu, sest minu arvates on lubamatu teha tõhustatud koostööd sellises delikaatses valdkonnas nagu keelte poliitiline võrdsus, kuna see diskrimineeriks ELi põhivabadustele võrdse juurdepääsu õigust.

Anne Delvaux (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Olen väga rahul sellega, kuhu oleme alates 1990ndatest lahendamata küsimuse puhul jõudnud. Väike meeldetuletus – nõukogu kiitis 2009. aasta detsembris heaks ELi patendi loomise põhimõtte. Aasta hiljem kinnitas nõukogu siiski, et seoses ühehäälsust nõudva tõlkimiskorraldusega esines ületamatuid takistusi. Seejärel võttis asja käsitlemise üle ELi eesistujariik Belgia, aga kuna takistused püsisid, nõudsid 12 liikmesriiki ettepanekut võtta vastu ühtse patendi loomisel tõhustatud koostööd lubav määrus. Niisiis andis konkurentsivõime nõukogu 2011. aasta märtsis loa teha

tõhustatud koostööd. Tuletaksin meelde, et ühtse patendi loomine toob kasu Euroopa patendisüsteemi kasutajatele ja eriti võimaldab see sageli tähelepanuta jäetud väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel parandada oma konkurentsivõimet läbi patendikaitsele parema juurdepääsu tagamise ja kulude vähendamise.

Ioan Enciu (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin raporti poolt, sest minu arvates on tõhustatud koostöö ühtse patendi loomise valdkonnas praegu parim lahendus ja loodetavasti võtavad ajapikku kõik liikmesriigid Euroopa kodanike huvides sellest osa. Ühtse patendi korral väheneks märkimisväärselt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete halduskulud, see ergutaks innovatsiooni ja aitaks luua uusi töökohti ajal, mil EL neid üha rohkem vajab.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Intellektuaalomandi õiguste kaitsmiseks on vaja ühtseid patendikaitset sätestavaid õigusakte kogu ELis. Osalevate liikmesriikide territooriumil oleme võimelised tagama ühtse kaitse, vähendama kulusid ja lihtsustama halduskorda. Tahan juhtida tähelepanu sellele, et praegu on Euroopa patendi registreerimise kulud ligikaudu 10 korda kõrgemad kui Jaapani või Põhja-Ameerika patendi puhul. See edendaks innovatsiooni ja teadusuuringuid ning ühtlasi parandaks siseturu toimimist. Volinik Michel Barnier' sõnutsi ei ole vaid Hispaania ja Itaalia tõhustatud koostöö vastu huvi üles näidanud. Ent tal on mõningad õiguslikud kahtlused tõhustatud koostöö rakendatavuse suhtes käesoleval juhul.

Nimelt sätestab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 328 lõige 1 järgmist: „Kui seatakse sisse tõhustatud koostöö, on see avatud kõikidele liikmesriikidele, eeldusel et nad vastavad koostööd lubavas otsuses seatud osalemistingimustele. Koostöö on liikmesriikidele avatud ka mis tahes muul ajal, eeldusel et peale nimetatud tingimuste täidetakse koostöö raames juba vastuvõetud õigusaktide nõudeid.“ Juhiksin tähelepanu, et väljapakutud tõhustatud koostöö keelekorraldus hõlmab vaid kolme keelt: inglise, prantsuse ja saksa keel.

Carlo Fidanza (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Olen vastu sellele, et parlament näitas rohelist tuld tõhustatud koostöö kasutamisele ühtse patendisüsteemi loomisel, sest minu arvates on keelekasutuse küsimus Itaalia huvirühmade jaoks väga olulise tähtsusega, kusjuures Itaalia on patenditaotluste arvu poolest Euroopas neljandal kohal Leian, et tõhustatud koostöö ideed on häbitult ära kasutatud. Koostöö loodi eesmärgiga ergutada rohkem Euroopa Liidu lõimimisprotsessi, andes väiksemale arvule liikmesriikidele võimaluse jätkata teemaga, mille puhul ei ole võimalik saavutada ühehäälselt kokkulepet.

Selle läbisurumine võib luua ohtliku pretsedendi, sest kahjustab ühte liikmesriikidest ning hiilib kõrvale Lissaboni lepingus siseturuküsimuste puhul nõutavast ühehäälsusest ja põhimõttest, mille kohaselt ei tohi konkurentsi siseturul moonutada. Pealegi oleksime eelistanud ära oodata Euroopa Kohtu otsuse, mis arvatavasti tehakse 8. märtsil.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Hääletasime raporti vastu peamiselt kolmel põhjusel.

On vastuvõetamatu, et parlament kiitis heaks tõhustatud koostöö ettepaneku ühtsete patentide valdkonnas, sest sellega seatakse üksnes ohtu õigused, mis liikmesriikidel oma huvide kaitsmiseks on antud, ning sellest saavad kasu üksnes võimsamad riigid.

Lissaboni lepingus sätestatud tõhustatud koostöö põhimõtet kasutatakse teist korda. Selle kaasamise eesmärk hakkab selgeks saama.

On lubamatu avaldada survet riikidele, kes küll on ELi liikmed, kuid kes ei nõustu tingimustega, mida enamuse soovib nende suhtes kehtestada, eriti sellises tundlikus valdkonnas nagu keel, sest kavandatav kokkulepe ohustab enamiku riikide keeli.

Lõpetuseks tahan veel kord kinnitada seisukohta, et Portugali Kommunistliku Partei esindajad Euroopa Parlamendis on alati vankumatult kaitsnud portugali keelt.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *kirjalikult.* – (PL) Mitte just iga päev ei saa me võimalust arutada nii olulisel teemal nagu ELi patent, mida käsitletakse Lehne soovitusel. Seetõttu on mul väga hea meel, et mulle anti võimalus arutelu kaasa rääkida. Esiteks tuleks märkida, et praegu on tõhustatud koostöö menetlus alles algusjärgus. Euroopa Parlamendi soovitus võimaldab nõukogul ametlikult nõustuda võetavate meetmetega. Seega on kõik veel võimalik ehk, täpsemalt, Euroopa Komisjoni määruse ettepanekutesse saab teha muudatusi. Laskumata üksikasjadesse seoses patendi enda või selle keelekasutust käsitlevate määruste ettepanekutega, tahaksin öelda, et asjaomase suurepärase Euroopa projekti elluviimisel peame arvestama kõikide Euroopa ettevõtjate ehk teisisõnu nii leiutisi patenteerivate kui selliste leiutiste tehnilisele teabele lihtsast ligipääsust huvitatud ettevõtjate huve. Pean siin silmas näiteks analoogravimite tootjaid.

Kuna ma toetan kindlalt Euroopa patenti ja ühtlasi esindan Poolat, mis on tänapäeval kahjuks pigem patendi kasutaja kui patendi andja riik, püüan tagada, et patendiarutelu oleks võimalikult laiahaardeline ning et tähelepanu pööratakse kõikide, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arvamustele, mis on Euroopa uuendusmeelse majanduse jaoks vajalikud.

Adam Gierek (S&D), *kirjalikult.* – (PL) Euroopa patent peaks aitama meil soodustada innovatsiooni. Miks siis ometi ei õnnestu meil endil seda arutades olla uuendusmeelsed? Häbi meil olgu. Me räägime ainult patendiõigusest, aga rääkigem ka sellest, mis oleks patendi jaoks parim vorm. Praegu on meil lühiajalised ja pikaajalised patendid, kuid viimased ei pruugi tingimata olla paremini kirjutatud. Tihti on kirjeldus meelega muudetud segasemaks, et patendi vorm oleks ebaselge ja keerukas.

Minu arvates peaksime looma sellise läbipaistva patendivormi ja patendikirjelduste korra, mille puhul oleks võimalik kasutada edukalt interneti ja elektroonilisi registreerimismeetodeid. Sellega on seotud ka keel. Probleemi saaks lahendada algoritmi loomisega. Minu arvates oleks odavamaks meetodiks Euroopa e-patent, sest seda ei pea eri keeltesse tõlkima. Ehk hakkab komisjon uuendusmeelselt mõtlema. Hääletasin poolt, kuigi minu arvates näitab komisjon selles asjas üles liiga vähe initsiatiivi.

Louis Grech (S&D), *kirjalikult.* – Komisjoni ja Euroopa Parlamendi poolt ühtse turu taaskäivitamiseks antud tõuget silmas pidades ei ole vajadus patentide väljaandmise ja reguleerimise harmoneeritud süsteemi järele olnud kunagi suurem. Seetõttu hääletasin selle seadusandliku resolutsiooni poolt.

Praeguse killustatud patendisüsteemi raames tuleb patendid tõlkida kõigi nende riikide keelde, kellele patent välja antakse, ning see sunnib ettevõtjaid, iduettevõtteid ja teisi uuendusmeelseid väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid maksma tõlkimise eest pööraselt kõrgeid summasid: ELis on patendi saamine 13 korda kulukam kui USAs ja 11 korda kulukam kui Jaapanis. Selles valdkonnas tõhustatud koostööd tegevate liikmesriikide poolt vastuvõetava uue süsteemi kohaselt kohaldatakse ühtse patendi suhtes palju taskukohasemat tõlkekorraldust, mis hõlmab vaid prantsuse, inglise ja saksa keelt, mille tulemusena kulud vähenevad. Ühtse ja taskukohase patendisüsteemi kasutuselevõtmine,

ehkki ainult mõnes ELi liikmesriigis, edendab oluliselt ühtset turgu, sest eelkõige annab see liidule tugeva tõuke innovatsiooniks ja loovuseks, mille tulemusel luuakse hädasti vajaminevaid kaupu ja teenuseid.

Nathalie Griesbeck (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Oleme olnud palju aastaid tunnistajaks sellele, et konkurentsivõimelise ELi patendi puudumine on Euroopa majandust võrreldes teiste maailma juhtivate riikidega tagasi hoidnud. Umbes 15 aastat on Euroopa Komisjon teinud ettepanekuid ühtse Euroopa patendi loomiseks. Tänu tõhustatud koostöö menetlusele, mis võimaldab mitmel liikmesriigil teha teatud valdkonnas koostööd juhul, kui seadusandlik algatus on blokeeritud, oleme lõpuks astunud sammu selles suunas. Seetõttu hääletasin innukalt raporti poolt, mis võimaldab meil ELi patendisüsteemi loomiseks alustada tõhustatud koostöö menetlust. See on oluline edasimineku kõikide Euroopa ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, kes on kaua oodanud vahendit, mis on Euroopa innovatsiooni, teadus- ja arendustegevuse ning konkurentsivõime seisukohalt hädavajalik.

Françoise Grossetête (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Hääletasin selle soovitusel poolt, mis käsitleb Euroopa patendi loomiseks tõhustatud koostöö lubamist. 2010. aasta detsembris, pärast ELi patendisüsteemi kasutuselevõtmise juures tekkinud keelelisi lahkarvamusi 27 riigi vahel, soovisid 12 liikmesriiki, kaasa arvatud Prantsusmaa, kehtestada tõhustatud koostöö. Lõpuks otsustasid selles osaleda kõik liikmesriigid, välja arvatud Itaalia ja Hispaania. Tahaksin, et nimetatud kahel riigil oleks võimalik igal ajal algatusega ühineda. Praegu on Euroopa Liidus patendi taotlemine 11 korda kulukam kui Ameerika Ühendriikides. Tulevikus on meie teadlased ja ettevõtted lõpuks võimelised innovatsiooni alal tõhusalt konkureerima Ameerika Ühendriikide ja Aasiaga.

Jarosław Kalinowski (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Rohkem kui 10 aastat kestnud töö ühtse Euroopa patendi kallal hakkab lõpuks lõpule jõudma. Hoolimata sellest, et oleme vaid osaliselt edu saavutanud, kuna ühtne patendikaitse süsteem ei hõlma kogu Euroopa Liidu territooriumit, tuleks seda kahtlemata pidada oluliseks edusammuks. Isegi kui patendisüsteem hõlmab ainult 12 liikmesriiki, aitaks registreerimiskorra lihtsustamine ja selle kulude märgatav vähendamine kaasa siseturu arengule ning soodustaks teaduse ja tehnika arengut kogu ELis tervikuna. Kuigi õigusakte ühtlustatakse vaid piiratud määral, mõjutab selline ühtlustamine tegelikult kõiki ELi ettevõtjaid, sest mitteosalevates liikmesriikides asuvad investorid saavad samuti kasu ühtsest patendikaitsest. On nende endi otsustada, kas valida patendikaitse ühe või mitme liikmesriigi õigussüsteemis või kasutada ühtset Euroopa patenti.

Arvan, et peaksime jätkama meetmete võtmist, mille eesmärk on ühtse patendikaitse kohaldamisala laiendamine selliselt, et see hõlmaks lõpuks kogu Euroopa Liidu territooriumit. Kasu ei saaks ainult üksikud ettevõtjad, vaid ka Euroopa turg oleks siis konkurentsivõimelisem võrreldes teiste suurte majandusriikidega nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina või Jaapan.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE), *kirjalikult.* – (LV) Toetasin seda resolutsiooni projekti, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus tõhustatud koostöö lubamise kohta ühtse patendikaitse valdkonnas, sest minu arvates vähendab ühtne patendi registreerimissüsteem Euroopa ettevõtete haldustõkkeid. Euroopa Liit ei saa endale lubada patentide registreerimise killustatud süsteemi. Täna on toimunud tohutu edasimineku ühtse registreerimissüsteemi suunas. Praegune olukord, kus ettevõtte peab registreerima oma patendi eraldi igas liikmesriigis, on oluline takistus ettevõtluse arengule. Senine Euroopa

Liidu aeglane ja keeruline patendi registreerimise protsess on piiranud meie ettevõtete hooga arengu võimalusi. Selge ja tõhus menetlus, mille kohaselt võib igaüks registreerida kogu Euroopa Liidus kehtiva patendi, tagab uute toodete kiirema turuletuleku ja hoogustab seeläbi ettevõtete arengutempot. Võitjatena väljuvad patendi registreerimissüsteemis osalevad riigid ja nende riikide ettevõtjad, kuna nad on suutelised kiiresti pakkuma uusi tooteid kõikidele Euroopa tarbijatele.

Petru Constantin Luhan (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Praegu on siseturg Euroopa Liidu patendikaitse kulukuse tõttu väga killustunud ja Euroopa leiutajad ei saa kasutada kõiki ühtse turu hüvesid. Probleemid tekivad siis, kui leiutajad püüavad saavutada kõige laiaulatuslikuma kaitse kogu liidus. Selline olukord kahjustab ELi konkurentsivõimet, sest innovatsiooniga seotud tegevused tekitavad inimkapitali, mis kipub olema liikuvam kui muudes valdkondades.

Praegused ebasoodsamad innovatsioonitingimused vähendavad loovuse ja innovatsiooni seisukohast Euroopa Liidu ligitõmbavust nii Euroopa kui ka kolmandate riikide leiutajate jaoks. Hääletasin soovitusel poolt, sest liikmesriikide rühmas koostöö tõhustamine ühtse patendikaitse valdkonnas kaitseb liidu huve, sest see parandab ELi konkurentsivõimet ja ligitõmbavust ülejäänud maailma jaoks. Peale selle tõstaks ühtse patendikaitse loomine liikmesriikide rühmale patendikaitse taset ning kaotaks neil territooriumitel patendikaitsega seonduvad kulud ja keerukuse. See aitaks kaasa teaduse ja tehnika arengule ja siseturu toimimisele.

David Martin (S&D), *kirjalikult*. – Hääletasin käesoleva raporti poolt. Minu arvates tuleb toiduainetes lubatud kiirgustaset tõsta ning lisaks sellele tuleb järelevalvet ja nõuetele vastavust parandada. Sõltuvalt viimase lugemise tulemusest võib käesolev määrus aidata sellele protsessile kaasa. Tunnen heameelt selle üle, et käesolevat määrust kohaldatakse ka kolmandatest riikidest tollitransiidi käigus imporditud või ekspordiks ettenähtud toiduainete või söötade suhtes.

Jiří Maštálka (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (CS) Kahtlemata vajab intellektuaalomandi õiguste, eriti tööstusomandi õiguste, valdkond erilist hoolt ja tähelepanu. Ent alati ei saavuta ELi asutused ja institutsioonid selles edu. Tervikliku, süsteemse lahenduse nurjavad tihti piasjad või isegi lobirühmad. Selle näiteks on ELi patendi – endise ühenduse patendi – küsimus. Nüüd on tekkimas vähemalt osalise lahenduse võimalus teatavate liikmesriikide vahelise tõhustatud koostöö näol ühtse patendikaitse loomisel. Tšehhi Vabariik soovib osaleda nii tõhustatud koostöös kui ka edaspidistel läbirääkimistel konkreetsete ettepanekute üle võtta vastu ühtset patenti ja selle keelenõudeid käsitlev määrus. Tõhustatud koostöös mitteosalemine tähendaks suutmatust mõjutada ELi tulevast patendisüsteemi. Tõhustatud koostöös osalevate riikide ühisturu suurust silmas pidades on üks olulisi aspekte majanduslik kasu ehk uutest tehnilistest lahendustest tulenevad eelised ettevõtetele. Samuti tahaksin mainida, et Tšehhi Vabariik jätab endale võimaluse tõhustatud koostööst taganeda, kui koostöö liigub Tšehhi Vabariigi seisukohtadele vastupidises suunas, eelkõige seoses keelekasutuse ja patendialase kohtupraktikaga.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (FR) Jään raporti suhtes erapooletuks. Ma ei ole vastu liikmesriikide suveräänsele õigusele sõlmida omavahel tõhustatud koostöö kokkuleppeid, sealhulgas seoses patentidega. Ent meile ei ole antud mingeid tagatise seoses patentide, eriti geneetilisel muundatud organisme käsitlevate patentide, heakskiitmise suhtes kohaldatavate keskkonna- ja hügieeninõuetega. Ma ei toeta selliseid kokkuleppeid enne, kui need sisaldavad rahvatervise hoidmiseks vajalikke nõudeid.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Patentide registreerimise ja kaitse alase tõhustatud koostöö sisseadmist käsitleva raporti heakskiitmine võib tuua kaasa keelekorralduse, mis hõlmab üksnes kolme keelt – inglise, saksa ja prantsuse keelt – ilma et nõutaks enam patendi tõlkimist iga liikmesriigi riigikeelde. Kuigi ELi patendi loomise eesmärk on positiivne selles mõttes, et see aitaks taaselavdada ja soodustada innovatsiooni Euroopas, väidaksin siiski, et seda ei saa saavutada Euroopa kodakondsuse aluspõhimõtete rikkumise, ühenduse ühtekuuluvuse kahjustamise ega siseturu killustamise, samuti mitte uute diskrimineerimise, ebavõrdsuse või tasakaalustamatuse tegurite sissetoomise abil.

Sellise tõhustatud koostöö kasutuselevõtmine diskrimineerib sõnaseletamatul moel kolmandat populaarseimat Euroopa keelt maailmas ehk portugali keelt. Seetõttu hääletasin niimoodi.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult.* – (DE) Vaidlused selle üle, milliseid keeli ELi patentides kasutada, on kestnud üle 30 aasta. Nende 30 aasta jooksul on Euroopa ettevõtted pidanud toime tulema kõrgete tõlkekuludega ning on teatud juhtudel pidanud taluma maailmaturul ebasoodsat konkurentsiolukorda. Raske on kindlaks määrata immateriaalse vara nagu kaubamärgid ja patendid väärtust. Ometi kasutatakse neid laenu tagatistena ja võetakse arvesse ka krediitireitingutes.

Seepärast nõutakse uues, tõhustatud koostöö vormis kujundatud ja vähemalt mõnes ELi piirkonnas kehtivas patendiõiguses patentide tõlkimist üksnes saksa, inglise ja prantsuse keelde. Kindlasti vähendab see asjaomast bürokraatiat. Samuti tugevdab uus määrus saksa keele positsiooni, mis on vastavalt 2006. aastal läbiviidud uuringule endiselt kõige räägitavam emakeel ELis. Põhimõtteliselt on idee hea, kuid keelenõuded ei ole täiesti selged, mistõttu ma jäin hääletamisel erapooletuks.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE), *kirjalikult.* – (LT) Ühenduse (nüüd Euroopa Liidu) ühtse patendikaitse loomine ja kogu ELis tõhusa patendikaitse tagamine on samm ELi suurema konkurentsivõime suunas. Praegu on Euroopa Liidus töötavad leiutajad võrreldes oma kolleegidega teistest maailma riikidest ebasoodsas olukorras: leiutiste kaitsmine kogu ELis on aeganõudev ja kulukas protsess. Kahjuks ei ole me menetluslike probleemide tõttu võimelised looma ühtset süsteemi terves ELis. Sellest hoolimata õnnitlen neid liikmesriike, kes on otsustanud alustada koostöömenetlust patendikaitse valdkonnas (eriti valmistab rõõmu Leedu kuulumine nende liikmesriikide hulka), ja ma hääletan selle koostöö heakskiitmise poolt.

Tiziano Motti (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin kolmekeelse patendisüsteemi kasutuselevõtu vastu. Patentide tõlkimine ainult inglise, prantsuse ja saksa keelde tekitaks suurt kahju Itaalia ettevõtetele, kes peavad kandma väga kõrgeid kulusid taotletavate patentide tehnilise tõlke eest. Minu fraktsioon ärgitas meid poolt hääletama, kuid mulle tundub, et ma ei saa kiita heaks õigusakte, mis minu arvates kahjustavad minu riigi ja selle kodanike, eriti kõikide Itaalia väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ja meie tarbijate huve. On selge, et ettevõtete kulude suurenemine tooks tarbijate kahjuks kaasa kõrgemad tootekulud. Tõhustatud koostöö peaks jääma erandlikuks mehhanismiks ning seda ei tohiks kasutada liikmesriikide (Itaalia ja Hispaania) kõrvalejätmiseks, kes tegelikult on valmis läbi rääkima. Toetan Itaalia ettepanekut kirjutada patendid leiutaja riigi keeles ja tõlkida need ka inglise keelde. Sel moel saame säilitada nii oma keelelise sõltumatuse kui ka oma riigi huvid. 10 või 12 riigi vahelise koostöö puhul tekib tõepoolest oht, et ausa konkurentsi tingimusi moonutatakse koostöös osalevate riikide kasuks.

Rolandas Paksas (EFD), kirjalikult. – (LT) Nõustusin käesoleva resolutsiooniga, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus tõhustatud koostöö lubamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas. Arvestades praegust olukorda, kus Euroopa patendi saamine on väga keeruline ja kulukas, nõustun ettepanekuga kohaldada koostöömenetlust ja anda kõikidele huvitatud ELi liikmesriikidele võimalus luua ühtne patendisüsteem.

Peame tegema kõik endast oleneva, saavutamaks keelekorralduse, mis vähendaks ELis tegutsevatele ettevõtetele Euroopa patendi saamise kulu. Peale selle lihtsustaks tõhusalt toimiv patendikaitse vaidluste lahendamise korda ja vähendaks halduskoormust.

Mul on hea meel, et paljud Euroopa Liidu liikmesriigid annavad oma panuse ühtse patendi loomise algatusse, ja loodetavasti aitavad ka ülejäänud riigid varsti kaasa ühtse patendi loomise eesmärgi saavutamisele, et parandada majanduse liberaliseerimise tingimusi Euroopa Liidus. Siseturu nõuetekohasele toimimisele aitaks kaasa üksnes tõhustatud koostöö, millega kõrvaldatakse takistused kaupade vabalt liikumiselt.

Georgios Papanikolaou (PPE), kirjalikult. – (EL) Hääletasin soovitusel poolt võtta vastu otsus ühtse patendikaitse loomise valdkonnas tõhustatud koostöö lubamise kohta. Kaalul on Euroopa tulevik ning sellised liikmesriigid nagu Kreeka, kellele mõjus rängalt majanduskriis, loodavad taastada oma riigi majanduse ja tootmisstruktuuri innovatsiooni abil. Seetõttu on majanduslikult ülioluline ja sotsiaalselt õiglane tagada õiguskaitse patentidele, mis hõlmavad uuenduslike ideede ja toodete väljamõtlemist ja rakendamist.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), kirjalikult. – (PT) Olen Euroopa patendisüsteemi poolt, kuid järele mõeldes ja keelelistel põhjustel jäin raporti üle hääletamisel erapooletuks. Tegelikult oleksin hääletanud poolt, kui oleks kasutatud ainult inglise keelt, sest see toimib tänapäeval *lingua franca*'na. Jäin erapooletuks peamiselt kolmel põhjusel. Esiteks seetõttu, et sellise patendisüsteemi loomine, kus iga dokumendi 23 ametlikku keelde tõlkimine on kohustuslik, oleks kulukas, aeganõudev ja tekitaks väga ebasoodsa konkurentsiolekord. Teiseks seetõttu, et inglise keelest on tänapäeval saanud *lingua franca* ning kolmandaks seetõttu, et 90% patenditaotlustest tehakse niikuinii inglise keeles. Ma ei saa nõustuda, et protsessis eelistatakse prantsuse ja saksa keelt levinumatele portugali ja hispaania keelele (nagu oleks ELi kehtel erinev staatus ja seda mõtet ei pea ma õigeks). Seetõttu jäin hääletamisel erapooletuks, olles veendunud, et Euroopa patendisüsteemi tuleb arendada, kuid parim lahendus oleks ainult üks keel: inglise keel.

Miguel Portas (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Jäin hääletamisel erapooletuks, sest kuigi minu arvates on Euroopa patendisüsteemi vaja kindlasti täiustada, eelkõige ühtse patendi loomise ning Euroopa patendi ja ELi patendi kohtu asutamisega, mis võimaldaks lahendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete olemasoleva süsteemi killustatusest ning sellele iseloomulikest kõrgetest kuludest ja liigsest keerukusest tingitud probleeme, mõistan ma ka mõne riigi kahtlusi seoses ELi patendi tõlkekorraldusega. Seetõttu ei ole ma tõhustatud koostöö alustamise vastu selles valdkonnas, kuigi usun, et see ei ole kõige soovitamav ja lõplik lahendus probleemile.

Paulo Rangel (PPE), kirjalikult. – (PT) Ühtse patendikaitse puudumine Euroopa Liidus seab Euroopa ettevõtted USA ja Jaapani ettevõtetega võrreldes selgelt ebasoodsasse konkurentsiolekorda. Euroopas on patenteerimise kulud peaaegu 10 korda kõrgemad kui USAs ja Jaapanis ning see on tingitud peamiselt patentide ELi eri riikide keeltesse tõlkimise kulukusest. Et muuta Portugali ja Euroopa tööstus sellega seoses konkurentsivõimelisemaks, pean oluliseks kiiret liikumist ühtse patendikaitse süsteemi loomise suunas, mis ei oleks nii koormav ja keerukas ning mis võiks ergutada innovatsiooni ning teaduse ja tehnika

arengut Portugalis ja ELis. Seetõttu hääletasin resolutsiooni poolt. Siiski ei saa ma jätta väljendamata kahetsust keelekorralduslike valikute suhtes. Tegelikult usun, et on olemas kaalukad vastuargumendid praegusele kolmekeelsele lahendusele, mis kasutab inglise, saksa ja prantsuse keelt, mistõttu oleks minu arvates olnud igal juhul eelistatav langetada valik ainult inglise keele kasuks.

Evelyn Regner (S&D), *kirjalikult.* – (DE) Hääletasin täna ühtse patendikaitse alase tõhustatud koostöö kasutuselevõtmise poolt, sest minu arvates ei ole keelekorraldusest tingitud ummikseis nõukogus põhjendatud. Olen loomulikult arvamusel, et vajadus arutelu järele on suur. Minu jaoks ei tähenda poolt hääletamine täielikku nõustumist komisjoni algsete ettepanekute sisuga. Seame selle küsimuse õiguskomisjonis prioriteediks ja esitame kindlasti muudatusettepanekuid arvukate paranduste tegemiseks. Tahaksin selgitada, et eksivad need, kes arvavad, et parlament kahandab tänase hääletusega oma õigusi. Seadusandlik menetlus on alles algamas. Tänase hääletusega andis parlament liikmesriikide rühmale lihtsalt loa alustada tõhustatud koostöö menetlust, mis sai võimalikuks üksnes tänu Lissaboni lepingule. Ülejäänud menetlus seisneb selles, et a) keelekorralduse küsimuses tuleb parlamendiga konsulteerida (otsuse peab langetama nõukogu), b) parlament osaleb patendimääruse sisu üle otsustamisel seadusandliku tavamenetluse raames, c) patendikohtusüsteemi puhul tuleb saada parlamendi nõusolek. Ükski neist parlamendi võimalustest protsessis osaleda ei muutu. Tõhustatud koostöös mitteosalevatest liikmesriikidest pärit Euroopa Parlamendi liikmed ei jää ka ilma õigusest hääletada ülejäänud menetluse käigus, sest nad esindavad Euroopat, mitte oma riiki.

Frédérique Ries (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Euroopa Liidu Belgia eesistumisperiood oli tõeliselt edukas. Selle paljude saavutuste hulka kuulub kokkulepe Euroopa patenti käsitleva määruse kohta, mis on Euroopa innovatsiooni ja konkurentsivõime soodustamiseks hädavajalik. Euroopa liberaalid on sellist ühtlustatud õiguskaitset tahtnud peaaegu 15 aastat. See teeb lõpu riiklike ja Euroopa patentide kooseksisteerimisest tulenevale raharaiskamisele, mis on hinnanguliselt peaaegu 400 000 eurot aastas. Mis parata, kui ummikseisust ei olnud võimalik väljuda muul viisil, kui tõhustatud koostöö menetluse kehtestamisega 12 liikmesriigi vahel (Eesti, Leedu, Luksemburg, Madalmaad, Prantsusmaa, Poola, Saksamaa, Sloveenia, Rootsi, Soome, Taani ja Ühendkuningriik). Lissaboni lepingut on õigesti kohaldatud, kui vähemalt üheksal Euroopa esirinnas oleval liikmesriigil lubatakse seadusandliku algatuse blokeerituse korral teha koostööd.

Seda kõike arvestades on Euroopa Parlamendis täna keskpäeval Lehne raporti üle toimunud hääletus oluline. See edastab positiivse sõnumi nii arenguks stabiilset õiguslikku raamistikku vajavatele Euroopa ettevõtetele, luues neile võrdsed võimalused rahvusvahelises konkurentsipüsimiseks, kui ka leiutajatele, kelle loometegevust peab Euroopa Liit paremini kaitsma.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Meie fraktsioon ei saa nõustuda oma nõusoleku andmisega ega algatada menetlust, kuna Euroopa Kohtu kohtujuristi arvates ei ole kavandatav kokkulepe ühtse patendivaidluste lahendamise süsteemi loomiseks kooskõlas aluslepingute sätetega. Meie fraktsioon palus hääletuse edasi lükata, kuna kohus teeb otsuse eespool nimetatud kohtujuristi ettepaneku kohta juba 8. märtsil, ning parlament peaks enne sellise erakordse projektiga alustamist olema täielikult kursis tõhustatud koostöö õiguslike tagajärgedega.

Teised fraktsioonid meie edasilükkamise taotlust ei toetanud. Nõusolek ei puuduta tõhustatud koostöö täpsemaid rakendusmeetmeid. Sellised ettepanekud esitatakse hiljem,

kui tõhustatud koostöö on lubatud (nendeks on nõukogu määrused ühtse patendikaitse loomise ja ühtse patendi tõlkekorralduse kohta).

Licia Ronzulli (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin käesoleva resolutsiooni vastu, sest minu arvates on praegu pärast pikaleveninud, 2000. aastal alanud seadusandlikku protsessi vastuvõetamatu see, et ei ole välja pakutud ühist lahendust Euroopa patendi keelise aspekti kohta. Palju aastaid on Itaalia ja Hispaania tungival nõudnud, et inglise keelt tunnustataks ainsa ametliku keelena tehnoloogia ja teaduse valdkonnas. Selline ühekeelne lahendus vähendaks kulusid, innustades eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid Euroopa patenti kasutama, kellel ei ole oma majanduslike mõõtmete tõttu sageli võimalik kõrgeid tõlkekulusid kanda.

Selle tundliku küsimuse puhul nõutavast ühehäälselt otsusest möödahiilimiseks kasutati (Lissaboni lepingus sätestatud) tõhustatud koostööd, mis võimaldaks otsuseid teha vaid kolmandikul liikmesriikidest. Itaalia ja Hispaania valitsused on paar kuud juhtinud tähelepanu selle menetluse ebatavalistele tunnustele – kui Euroopa Parlament ja nõukogu selle kvalifitseeritud häälteenamusega heaks kiidavad, oleks võimalik Euroopa patenti kohaldada nii tõhustatud koostöös osalevates riikides kui ka muude liikmesriikide ettevõtete suhtes.

Oreste Rossi (EFD), *kirjalikult.* – (IT) Otsuse korral kasutada ühtse patendikaitse loomiseks tõhustatud koostööd kannataksid nii Itaalia kui ka Euroopa. Tõhustatud koostöö rakendamine selles küsimuses on täielik eksisamm, sest see nullib kõik jõupingutused luua Euroopa patent, mis kehtiks kõigis liikmesriikides.

Samuti vaidlustame otsuse, millega püütakse see hääletus parlamendis läbi suruda, mõtlemata tagajärgede peale, mis kaasnevad Euroopa Kohtu otsusega ühtse patendikohtu kooskõla kohta aluslepinguga. Itaalia ja Hispaania on õigusega seisnud vastu sellele, et Euroopa patentide registreerimisel tunnustatakse vaid kolme keelt (inglise, prantsuse ja saksa keel) selle asemel, et aluslepingu sätete kohaselt austada keelte võrdse staatuse põhimõtet. On selge, et tegemist ei ole ainult diskrimineerimisküsimusega, vaid tegelikult avaldab see ka majanduslikku kahju muid keeli kasutavate riikide ettevõtetele.

Olga Sehnalová (S&D), *kirjalikult.* – (CS) Usun kindlalt, et patendikaitse valdkonnas tehtava tõhustatud koostöö abil saab vähendada selle valdkonna killustatust, tagada liidu uuendusmeelsetele ettevõtetele paremad raamtingimused, parandada ELi konkurentsivõimet üle maailma ja ELi siseturu toimimist. Tähtsusetu ei ole ka patenteerimiskulude oodatav vähendamine. Seepärast hääletasin raporti poolt.

Csanád Szegedi (NI), *kirjalikult.* – (HU) Hääletasin soovitusel poolt, sest minu arvates on ennekuulmatu, et me ei ole endiselt võimelised kujundama selles küsimuses ühist seisukohta. Peame mõistma, et Euroopa on jäänud üleilmses innovatsioonikonkurentsis teistest maha. Ulatusliku patendikaitseta ei saa toimuda innovatsiooni, kuid ülikoolid, väiksemad teadusinstituudid ja leiutajaid ei suuda kanda sellise patentimise kulusid. Kui nad saavad patendi ainult oma riigis, annavad nad oma leiutised maailmaturule sisuliselt tasuta. ELi patendi saamine on väga oluline. On äärmiselt oluline, et Euroopa patendi saamiseks piisaks ühest taotlusest. On väga tähtis, et kõik Euroopa riigid seda mõistaksid, kaasa arvatud minu kodumaa Ungari.

Marc Tarabella (S&D), *kirjalikult.* – (FR) Rohkem kui 20 aastat tagasi tegi Euroopa Komisjon ettepaneku luua võimalikult ruttu ühtne Euroopa patent ning rõhutas tungivat

vajadust sellise patendi järele. Praegu tuleb Euroopas patendid heaks kiita igas riigis eraldi ning iga kord tuleb need tõlkida asjaomasesse riigikeelde.

Patendi heakskiitmiseks vaid pooltes ELi liikmesriikides on vaja maksta kuni 20 000 eurot, millest 14 000 eurot kulub tõlkimisele. Ameerika Ühendriikides piisab umbes 1 850 eurost. Euroopa patendi puudumine takistab meie konkurentsivõimet ning ka Euroopa innovatsiooni ja teadus- ja arendustegevust. Seetõttu on selleteemaline tõhustatud koostöö igati õigustatud ja on ELi tuleviku seisukohast hädavajalik.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Euroopa Liidus ühtse Euroopa patendi loomine toob kasu kõigile asjaomastele kasutajatele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, sest see soodustab konkurentsivõimet kulude vähendamise läbi. See kahe aastakümne taha ulatuv küsimus vajab nõukogus ühehäälselt kokkulepet, et määrata kindlaks Euroopa Liidus intellektuaalomandi õiguste suhtes kohaldatav keelekorraldus. Sellega seoses ja pidades silmas, et ühtse patendikaitse loomine ei kuulu Euroopa Liidu ainupädevusse, käsitleb käesolev soovitus tõhustatud koostöö võimalust nimetatud valdkonnas. Kuigi praegusel menetlusetapil tegeleme vaid parlamendi nõusoleku saamisega selle valdkonna otsuste tegemise meetodile, millele annan oma hääle, kutsutakse parlamenti peagi üles langetama otsust vaidlust tekitava keelekorralduse ja kahe määruse kohta, milles sätestatakse Euroopa patendisüsteemi eeskirjad.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin ühtse patendikaitse loomise valdkonnas tõhustatud koostööd lubava otsuse poolt, sest pean vajalikuks ühtse ELi patendi loomiseks meetmete võtmist.

Vastavalt Thomson Reutersi 2011. aastal koostatud aruandele „Patenditud Hiinas“ jõuab Hiina patentide arvu poolest varsti Jaapanist ja USAst ette. Hiina kavatses 2006. aastal käivitatud programmiga saada innovatsioonile keskenduvaks riigiks ning tal õnnestus suurendada patentide arvu võrreldes USA, ELi ja Jaapaniga vastavalt 14,1%, 33,55% ja 15,9%.

ELi praegune patendisüsteem on killustatud ja tõlkenõuete tõttu väga kulukas. 13 riigis kehtima hakkava ELi patendi maksumus on 20 000 eurot, millest ligikaudu 14 000 eurot kulub ainult tõlkimisele. Seetõttu on Euroopa patent 10 korda kulukam kui USA oma. Minu arvates võib ühtsete patentide loomise valdkonnas tõhustatud koostöö lubamine aidata välja töötada ühtset patenti, mis oleks Euroopa patendisüsteemi kasutajatele ligitõmbav, pakub intellektuaalomandi kaitset kogu ELis ning kaotab kulukuse ja keerukuse, eesmärgiga innustada teadus- ja arendustegevust ning uuendusmeelseid VKEsid.

Raport: Ivo Belet (A7-0001/2011)

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek kehtivate õigusaktide kohese kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta, kiidan käesoleva raporti heaks. Nõustun Euroopa kodanike tervise kõrgetasemelise kaitse tagamisega radioaktiivse saastatuse korral ja käesoleva direktiivi vastuvõtmisele demokraatliku legitiimsuse andmisega, sest õiguslikku alust tuleb uue Lissaboni lepinguga seoses muuta.

Laima Liucija Andrikiene (PPE), *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin selle olulise resolutsiooni poolt, mis käsitleb toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid tuuma- või muu kiirgusavarii korral. Kõik me mäletame 26. aprilli 1986 toimunud Tšernobõli tragöödiat, kui atmosfääri paiskus märkimisväärses koguses radioaktiivseid aineid, mis saastasid toiduaineid (teravili, köögiviljad, marjad ja seemed) ning loomasööta mitmes Euroopa riigis ning kujutasid suurt ohtu inimeste tervisele. Põldusid saastas ka radioaktiivne tolm, mis suurendas metsa ja saastatud piirkondadest pärinevate põllumajanduslike toiduainete radioaktiivsust. Rahvatervise kõrgetasemeline kaitse on üks Euroopa Liidu eesmärke.

Seetõttu peame kiiresti looma süsteemi, mis võimaldaks Euroopa Liidul pärast tuuma- või kiirgusavariid, mis võib põhjustada või on põhjustanud toiduainete ja loomasööda olulise radioaktiivse saastumise, kehtestada rahvatervise kõrgetasemeliseks kaitseks radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad. Kõiki ELi kodanikke tuleb võimalikult palju kaitsta tuuma- või kiirgusavarii korral ning Euroopa Komisjon peab olema valmis kiiresti reageerima. Toiduainete ja loomasööda suhtes tuleks kohaldada varem kehtestatud lubatud saastatuse piirmäärasid.

Elena Oana Antonescu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Selles raportis kehtestatakse toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad tuuma- või muu kiirgusavarii korral. Nõustun sellega, et Euroopa Parlamendil peab olema otsustav roll rahvatervist otseselt mõjutavates olukordades. Samuti leian, et pärast tuuma- või kiirgusavariid peab Euroopa Komisjon võtma järelevalverolli, kuulutades välja erakorralise seisukorra ning kinnitades põhitoiduainete ja –loomasööda nimekirjad. Liikmesriigid peavad säilitama nende toodete ametliku kontrollimise süsteemi ja teavitama elanikkonda kõigist ohtudest. Hääletasin selle raporti poolt, mis tagab Euroopa kodanike toidu ohutuse tuuma- või kiirgusavariide korral.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Rahvatervise kõrgetasemeline kaitse on üks eesmärke, mille saavutamist peab Euroopa Liit oma poliitikakujunduses taotlema. ELi määrusi, milles kehtestatakse radioaktiivse saastatuse piirmäärad kiirgusavarii korral, ei ole muudetud alates 1990. aastast ning seetõttu tuleb need õigusvahendid läbi vaadata ja neid ajakohastada. Peame looma ulatusliku süsteemi, mis võimaldaks Euroopa Liidul pärast tuuma- või kiirgusavariid, mis võib põhjustada toiduainete ja loomasööda olulise radioaktiivse saastumise, kehtestada rahvatervise kõrgetasemeliseks kaitseks radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad. Nõustun sellega, et radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad tuleks korrapäraselt üle vaadata, et võtta arvesse kõige hilisemaid rahvusvahelisi teaduslikke edusamme ja soovitusi ning hoiduda olemasolevatest lahknevustest eeskirjades.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin nimetatud raporti poolt, milles nähakse ette toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärade kehtestamise kord. Selle alusel reguleeritakse toiduainete ja loomasööda turustamist pärast tuuma- või muu kiirgusavariid, mis võib põhjustada või on põhjustanud toiduainete ja loomasööda olulise radioaktiivse saastatuse. I ja III lisas on sätestatud toiduainete ja loomasööda saastatuse lubatud piirmäärad. Kuigi nimetatud ettepaneku suhtes kohaldatakse uuesti sõnastamise menetlust, leian, et peame ettepanekut lisaks esiletoodud probleemsele punktile ka oluliselt muutma, et tagada õiguskindlus ja teksti ühtsus. Kiirgusavarii korral rakendatavat menetlust tuleb lihtsustada, usaldades järelevalverolli selgesõnaliselt komisjonile ning täpsustades komisjoni tegevust (vastuvõtmine, läbivaatamine). Peale selle peame püüdma teenida kodanike huve õnnetusjärgse olukorra parema haldamise teel. Peame tagama kogu ettepaneku õiguskindluse kehtivuse kaotanud menetluste (analoogia

põhjal ülevõetud komiteemenetlused Euratomi lepingu kohaldamisalas), mida käesoleva ettepanekuga kodifitseerida soovitakse, Lissaboni lepingu sätetega vastavusse viimise kaudu.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) Arvestades, et kolm kiirgust käsitlevat määrust, mida raportis muudetakse, võeti vastu umbes 20 aastat tagasi pärast Tšernobõli õnnetust, leian, et Belet' raport on hääletusjärgsel kujul esimene katse parandada toiduainete ja pinnase radioaktiivse saastatuse teema käsitlust ja seda ajakohastada. Kuigi ma olen õigusliku aluse muutmise ja Euroopa Parlamendi rolli tugevdamise poolt, et tagada õigusaktide suurem läbipaistvus ja kodanike laiem kaitse, pean raportit ebapiisavaks ja probleemi sisulisest käsitlemisest mitme sammu kaugusel olevaks. Sellega muudetakse juba kokku lepitud asju ja reguleeritakse pigem probleemi tagajärgi, mitte põhjust. Pealegi jäeti selles radioaktiivse saastatuse piirmäärad ülimalt kõrgeks ning seetõttu jääb see rahvatervise kaitse eesmärgist kaugele. Eespool toodud põhjustel jäin lõpphääletusel erapooletuks.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Minu arvates vastutavad ELi liikmesriigid käesolevas määruses radioaktiivse saastatuse eest kaitsmiseks kehtestatud piirmääradele vastavuse jälgimise eest, eelkõige nii toiduainete ja loomasööda ohutusnormide jälgimise kui ka keskkonnanäitajate seire kaudu. Toetan sellise süsteemi loomise ideed, mis võimaldab ELil kehtestada radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad tuuma- või muu kiirgusavarii korral rahvatervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (PT) Hääletasin toiduainete radioaktiivset saastatust käsitleva raporti poolt, mille eesmärk on kehtestada toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad tuuma- või muu kiirgusavarii korral. Määruse peamine eesmärk on kaitsta rahvatervist ja sellest tulenevalt peab õiguslikuks aluseks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 168.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada Euroopa kodanikele kõrgetasemeline tervisekaitse radioaktiivse saastatuse korral ja samuti anda käesoleva määruse vastuvõtmisele demokraatlik legitiimsus. Kahtlemata tuleb selle õiguslikku alust seoses Lissaboni lepinguga muuta, et anda Euroopa Parlamendile rahvatervist mõjutada võiva määruse puhul koht otsustusprotsessis. Käesolev ettepanek seisneb peamiselt muutmata sätete kodifitseerimises, mis pärinevad kolmest aastatel 1987.–1990. vastu võetud määrusest, milles kehtestatakse radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad kiirgusavarii korral.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Igal inimesel on õigus tervislikule toitumisele. See on vaieldamatu õigus ja eeltingimus elukvaliteedi saavutamiseks, mille poole me kõik püüdleme ning mida käsitleb Lissaboni leping.

Pärast Tšernobõli katastroofi (1986. aastal) kasvas keskkonna radioaktiivse saastatuse teema tähtsus, mille tulemusel võeti aastatel 1987–1990 vastu kolm määrust, milles kehtestatakse saastatuse lubatud piirmäärad kiirgus- või tuumaavarii korral, nähes, et tagajärjed on pikaajalised ja võivad väga tihti olla kaudsed (metsamaade saastumine).

Kuigi põhiliselt seisneb ettepanek eespool nimetatud määruste muutmata sätete kodifitseerimises, hääletan käesoleva raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus (Euratom), sest ohus on Euroopa kodanike tervise tagatud kõrgetasemelise kaitse püsimine.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Käesolev ettepanek seisneb peamiselt muutmata sätete kodifitseerimises, mis pärinevad kolmest aastastel 1987.–1990. vastu võetud määrusest, milles kehtestatakse radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad kiirgusavarii korral. Ent uue põhjenduse lisamine, mis selgitab vajadust olemasoleva artikli järele ja millega antakse nõukogule rakendusvolitused, toob kaasa olulise muudatuse, mis õigustab uuestisõnastamise menetluse rakendamist.

Määruse sisu koosneb komisjoni esitatud kahetasandilisest sekkumismehhanismist tuumavõi kiirgusavarii korral:

– komisjon võtab viivitamatult vastu ajutise määruse, millega konkreetse juhtumi puhul, kindlaksmääratud alal ja piiratud aja jooksul kohaldatakse radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid, mis on toodud ettepaneku I ja III lisas;

– ühe kuu jooksul pärast määruse vastuvõtmist teeb komisjon nõukogule ettepaneku seda ajutist määrust kohandada või kinnitada.

Nagu ilmnes erikomisjoni arutelust ja selle esitatud alternatiivsetest ettepanekutest käib siin komisjoni ja nõukogu vahel võimuvõitlus. Ent esmane eesmärk peaks olema teenida kodanike huve õnnetusjärgse olukorra parema haldamise teel, austades mõjutatud liikmesriikide pädevust. Seetõttu jäime lõpphääletusel erapooletuks.

Vicky Ford (ECR), *kirjalikult.* – Fraktsiooni ECR kuuluvad parlamendiliikmed toetasid raportit, sest meie arvates tuleks õigusakti õigusliku alusena kasutada Euratomi asutamislepingu artikli 31 asemel Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 168. Algse määruse kohaselt peetakse Euratomi asutamislepingu artiklit 31 (mis keskendub inimeste rühmale, kes võivad radioaktiivse saastatusega kokku puutuda) kõige sobivamaks õiguslikuks aluseks, sest Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 168 (mis reguleerib rahvatervist) siis ei eksisteerinud. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 kasutuselevõtmine õigusliku alusena tähendaks nõuandemenetluse muutmist seadusandlikuks tavamenetluseks ning seejärel kohaldataks ettepaneku suhtes täielikult Euroopa Parlamendi kontrolli ning, mis kõige tähtsam, täielikku mõjuhindamist, sealhulgas konsultatsioone toiduainete tootjate ja tarbijatega. Ehkki parlamendi vastuvõetud raportis võib olla teatud tahke, mida fraktsiooni ECR liikmed ei toeta, oleme täiesti veendunud, et käesoleva määruse õiguslikku alust tuleks muuta nii, et see kaasaks Euroopa Parlamendi täielikult seadusandlikku menetluse ja lisaks peaks sellega kaasnema põhjalik mõjuhindamine. Seetõttu hääletas fraktsioon ECR raporti poolt.

Adam Gierek (S&D), *kirjalikult.* – (PL) Määrused, millega me täna töötasime, on Euroopa Liidu ja selle ühtse turu jaoks väga suure majandusliku tähtsusega. Tšernobõli katastroof näitas, et kiirgusohu lineaarne ekstrapoleerimine tekitab tarbetut majanduslikku kahju. Valgevenes ja Ukrainas evakueeriti inimesi aladelt, mis on suuruse poolest võrreldavad mitme riigiga. Praegu naasevad valgevenelased neile aladele, kus radioaktiivsus on sama suur nagu Varssavi südames, nii uskumatu kui see ka ei tundu. Samal ajal ei mõtlegi mõned Tšernobõli „ohvrid“, kokku umbes kaheksa miljonit ukrainlast, nimetatud aladele naasta, kuna nad kardavad kaotada sedagi äraelamiseks ebapiisavat hüvitist, mida nad praegu saavad. On väga oluline, et Euroopa Liit teeks sellest kogemusest oma järeldused.

Endise Nõukogude Liidu territooriumil oli lihtne inimesi ümber asustada ning pärast katastroofi saadi sellega edukalt hakkama. Raske on ette kujutada, kuidas teha seda Euroopa tiheasustusega aladel. Kes peaks sellise ülesande eest vastutama? Eelkõige tuleks rahalist hüvitist anda põllumajandustootjatele, kes ei pruugi kaotada ainult ühte saaki, vaid võivad

mitmeks aastaks kaotada võimaluse üldse kasvatada põllukultuure. Sama kehtib metsade suhtes, kuigi vähemal määral. „Saastaja maksab“-põhimõte on hästi teada, kuid kuidas otsustada, kes vastutab ja kes peaks maksma, kui meieni jõuab kolmandatest riikidest pärit radioaktiivne tolm? Kes sellega tegeleb? Loomulikult EL. Seepärast hääletasin selle raporti vastuvõtmise poolt.

Catherine Grèze (Verts/ALE), *kirjalikult.* – (FR) Võttes arvesse Belet' raportit, milles eelkõige nõutakse, et Euroopa Parlamendist saaks kaasseadusandja tervisekaitseküsimustes toiduainete radioaktiivse saastatuse korral, ei saanud ma hääletada raporti poolt, milles ei jäeta kindlalt välja komisjoni soovitatud praeguseid doose. Komisjoni soovitatud ja alates 1987. aastast kehtivad saastatuse piirmäärad on üleliia kõrged. Uuringutest nähtub, et isegi väikeste dooside korral esineb lastel raskeid südame- veresoonkonna ja sisesekretsiooni probleeme. Nende soovitatud piirmääradega kaasneks vähijuhtude lubamatu kasv. Pealegi arvestades, et puudub lubatud piirmäärasid ületava saastatuse korral põllumajandustootjatele kahjude hüvitamise mehhanism, peab komisjon kindlasti pakkuma välja hüvitismehhanismi vastavalt „saastaja maksab“ põhimõttele.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Euroopa Parlament hääletas täna toiduainete radioaktiivset saastatust käsitlevate õigusaktide õigusliku aluse muutmise poolt. Tegemist on väga olulise küsimusega ning on ainuõige, et parlamendil on kaasotsustamisvolitused.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin selle olulise dokumendi poolt, mis käsitleb toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid tuuma- või muu kiirgusavarii korral. Äärmiselt oluline on kindlaks määrata toiduainete ja loomasööda suhtes kehtivad lubatud piirmäärad rahvatervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks ja Tšernobõli katastroofi kordumise vältimiseks, mil nii toiduaineid (teravili, köögiviljad, marjad, seemned jt) ja loomasööta kui ka põldusid saastas radioaktiivne tolm, mis suurendas metsa ja saastatud piirkondadest pärinevate põllumajanduslike toiduainete radioaktiivsust. Peame looma mehhanismi, mis tagaks piisava ja tõhusa ohutuse tuuma- või kiirgusavarii korral. Rahvatervise kõrgetasemeline kaitse on üks Euroopa Liidu peamisi eesmärke.

Jarosław Kalinowski (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Radioaktiivne saastatus ohustab inimeste tervist ja Euroopa Parlamendi liikmetena peame tegema kõik endast oleneva selle tagamiseks, et tarbijatele pakutav toit oleks ohutu ja tervislik. Seetõttu peaksime tegema vajalikud ettevalmistused, mis võimaldavad meil ohu korral piisavalt kiiresti ja tõhusalt reageerida, ning samal ajal määrusi pidevalt ajakohastama ja kohandama vastavalt tehnoloogia hetkeseisule ja arengule. Tuleb lihtsustada menetlusi ja anda volitused liikmesriikidele, kes on võimelised selliseid olukordasid tõhusalt lahendama. Antud juhul näib olevat väga oluline kehtestada radioaktiivsete ainete kontsentratsiooni piirmäärad ühiskonna ja looduskeskkonna ohutuse seisukohast.

Elisabeth Köstinger (PPE), *kirjalikult.* – (DE) Tuuma- või muu kiirgusavarii korral on vaja võtta õigeid meetmeid. Olulised on ennetusmeetmed ja kannatajatele antav abi. Hädavajalikud on ka hüvitised põllumajandustootjate abistamiseks, kes kannavad kahju neist sõltumatutel põhjustel. Hüvitist tuleb maksta ka nende liikmesriikide põllumajandustootjatele, keda mõjutab teises liikmesriigis toimunud sedalaadi avariist tingitud saastatus. Tuumaavarii tagajärjed ei tohi ohustada põllumajandustootjate elatist. Toetan Ivo Belet' raportit, sest me peame tagama põllumajandustootjate kaitse väliste kolmandate poolte tekitatud kahjude eest.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (FR) Käesolev raport ja keskkonnakatastroofid, mida see väidetavalt ohjab, tuletavad meile meelde, kui pakiline on vajadus loobuda tuumaenergiast. Ometi ei ole raportis mingil viisil kõne all tuumaenergiast loobumine. See on üks raporti puudustest. Kasulik oleks olnud vastu võtta muudatus. Lisaks soovitakse raportis anda komisjonile kõik volitused tuumakatastroofi korral julgeolekumeetmete võtmiseks. Liikmesriikide juhtide pädevus selles küsimuses on muudetud üksnes valikuliseks, ehkki neid on valinud rahvas. On mõeldamatu delegeerida sel moel volitused vastutustundetule komisjonile, eriti seoses rahvatervisega. Ma hääletan raporti vastu.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Määruse ettepanekus nähakse ette toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärade kehtestamise kord. Selle alusel reguleeritakse toiduainete ja loomasööda turustamist pärast tuuma- või muud kiirgusavariid, mis võib põhjustada või on põhjustanud toiduainete ja loomasööda olulise radioaktiivse saastatuse. Olen seisukohal, et peame olema valvsad ja valmis kõikideks Euroopas esineda võivateks hädaolukordadeks. Kõik püüded kehtivate määruste kiirema ja aktiivsema rakendamise võimaldamiseks loovad lisaväärtust kogu Euroopa Liidu territooriumile.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult.* – (DE) Radioaktiivne saastatus võib mõne toidu puhul kujutada endast aastatepikkust probleemi. Probleemid tekivad siis, kui saastunud toiduaineid (nt sajanedeid radioaktiivsusega kokku puutunud piirkondadest pärit metsasaaduseid) ei kasutata ainult kohapeal, vaid neid müüakse ka saastamata piirkondades, kus arvatakse, et need on ohutud. Meie praegused teadmised näitavad, et puuduvad kiirgustasemed, mida võib täie kindlusega ohutuks pidada. Paljude uute haigusvormide, nt allergiate, põhjuste uurimine on alles lapsekingades. Sellest hoolimata kiiritatakse endiselt toiduaineid ning keegi ei ole uurinud võimalikku koostoimet geenitehnoloogiaga. Lõppkokkuvõttes on kõik piirmäärad kasutatud, kui saastunud piirkondades ja nende ümbruses aset leidvad toiduainete kontrollimised ei toimi korralikult. Olen neid tegureid hääletamisel arvesse võtnud.

Claudio Morganti (EFD), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin käesoleva resolutsiooni poolt, sest see ühtlustab kiirgusõnnetuse korral rakendatavat menetlust ja tugevdab komisjoni rolli, sätestades, et komisjon – mitte nõukogu – vastutab otseselt otsuste tegemise eest tuumaavarii korral ning kehtestab meetmed, mis jõustuvad viivitamatult. Komisjoni abistab sõltumatute tervise- ja toiduohutuse ekspertide rühm.

Peale selle peab komisjon tegema kättesaadavaks olemasolevad teadusuuringute tulemused, et oleks võimalik hinnata nende olulisust. Liikmesriigid peavad võtma meetmeid selleks, et muuta saastumisoht võimalikult väikeseks, kaasa arvatud avalikkuse teavitamiseks. Sisuliselt kaitseb käesolev raport kodanikke ning annab komisjonile ja Euroopa Parlamendile juhtiva rolli.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE), *kirjalikult.* – (LT) Me hääletasime täna määrust „toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärade kehtestamise kohta tuuma- või muu kiirgusavarii korral“, mis kehtestab tuuma- või kiirgusavariile reageerimise suunised. Dokument on puhtalt tehnilist laadi, kus arutatakse peamiselt komisjoni, nõukogu ja liikmesriikide pädevuspiire ning kehtestatakse saastemäärad.

Tahaksin esile tuua ühe Euroopa Parlamendi esitatud muudatusettepaneku, millega soovitatakse lisada säte kahjude hüvitamise kohta neile põllumajandustootjatele, kelle maa on tuuma- või kiirgusavarii korral mürgiste ainetega saastunud. Kuna me elame üle üsna ebakindlaid aegu ja võime olla tunnistajaks teatud olukordadele, kus suuri õnnetusi

põhjustab tihti inimeste hooletu majandustegevus, peame võtma vastu õigusaktid, mis sätestavad selgelt, kuidas reageerida kriitilistes olukordades.

Rolandas Paksas (EFD), kirjalikult. – (LT) Nõustun ettepanekuga võtta vastu nõukogu määrus toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärade kehtestamise kohta tuuma- või muu kiirgusavarii korral. Rahvatervise kaitse on üks Euroopa Liidu prioriteetsetest eesmärkidest ja seetõttu peame looma mehhanismi piisava ja tõhusa ohutuse tagamiseks tuuma- või kiirgusavarii korral.

Võimalike negatiivsete tagajärgede tõttu elanikkonnale tuleb toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse piirmäärasid tuumaavarii korral reguleerida eriti rangelt. Peame võtma kõik võimalikud meetmed selle tagamiseks, et õnnetuse korral saastaksid õhku paiskunud radioaktiivsed osakesed toiduaineid võimalikult vähe ja radioaktiivne mõju väheneks miinimumini.

Nõustun ettepanekuga, et tuleks kohaldada ELi olulist keskkonnapõhimõtet „saastaja maksab“, tagades sellega õnnetuse korral tõhusa kahjude hüvitamise mehhanismi, mis keskendub eelkõige põllumajandustootjatele, kes kannataksid sel juhul kõige rohkem kahju.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), kirjalikult. – (PT) Käesolev raport käsitleb seadusandlikku ettepanekut, mis seisneb peamiselt muutmata sätete kodifitseerimises, mis pärinevad kolmest vastu võetud määrusest aastatel 1987–1990 ehk pärast Tšernobõli katastroofi (1986), mil keskkonna radioaktiivse saastatuse küsimus muutus üha olulisemaks. Neis määrustes kehtestatakse radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad kiirgusavarii korral. Määruste sisu koosneb komisjoni esitatud kahetasandilisest sekkumismehhanismist tuuma- või kiirgusavarii korral: a) komisjon võtab viivitamatult vastu ajutise määruse, millega konkreetse juhtumi puhul, kindlaksmääratud alal ja piiratud aja jooksul kohaldatakse radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid, mis on toodud ettepaneku I ja III lisas; ning b) ühe kuu jooksul pärast määruse vastuvõtmist teeb komisjon nõukogule ettepaneku seda ajutist määrust kohandada või kinnitada. Hääletan raporti poolt, sest minu arvates on Euroopa Parlamendi esitatud muudatusettepanekud positiivsed ja muudavad teksti kaasaegsele loogikale vastavamaks. Kuna määruse peamine eesmärk on kaitsta rahvatervist, leian, et selle õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 168.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), kirjalikult. – Toidu radioaktiivne saastatus on selgelt Euroopa rahvatervise probleem ja seetõttu on vaja otsustada käsitletava õigusakti üle sellest lähtuvalt, koos Euroopa Parlamendi kui kaasseadusandjaga. Ent ettepanekust selgelt ei piisa Euroopa inimeste, eriti laste kaitsmiseks toiduainete kaudu leviva radioaktiivse saastatuse eest. Eksperthinnangu kohaselt on soovitatud radioaktiivse saastatuse piirmäärad üleliia kõrged – mõned neist on isegi kõrgemad kui Tšernobõli katastroofi ajal kehtinud piirmäärad.

Soovitatud piirmäärad tooksid kaasa olukorra, kus inimesed puutuvad kokku kõrgemate kiirgustasemetega kui kehtivates ohutusnorme ioniseeriva kiirguse puhul käsitlevates ELi õigusaktides sätestatud piirmäärad. See seaks Euroopa inimesed, eelkõige haavatavad rühmad ja lapsed, ilmaaegu saaste- ja vähiõhtu. On lihtsalt vastuvõetamatu, et õigusliku läbivaatamise järgselt ei suudeta tagada Euroopa kodanikele täielikku kaitset radioaktiivselt saastunud toidu eest.

Licia Ronzulli (PPE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin resolutsiooni poolt, sest selles heidetakse valgust olulisele probleemile, mida ei tohiks kunagi alahinnata. Üha rohkem riike on

hakanud kasutama tuumaenergiat nii tsiviil- kui ka, kahjuks, sõjalisel otstarbel. See on ülemaailmne tõsiasi ning hõlmab kahjuks ka poliitiliselt väga ebastabiilseid piirkondi. Kriisi või avarii korral ei saa Euroopa Liit endale lubada suutmatust tagada hädaolukorra juhtimine. Reageerimine peab olema vahetu, tõhus ja eri liikmesriikide vahel täielikult kooskõlastatud. Sellise avarii korral tekkiv radioaktiivne tolm põhjustab omakorda toiduainete ja loomasööda saastumist ning toiduahelasse sattudes võivad need põhjustada ennenägematut kahju ja saastada terved piirkonnad aastakümneteks. Euroopa kodanikud peavad saama rahulikult magada, teades kindlalt, et hädaolukorras, mida loodetavasti kunagi ei juhtu, ei jäeta neid sündmuste meelevalda. Lihtsustatud kord, milles igatühe roll ja vastutus on selged – just seda on vaja kodanike tegelike huvide teenimiseks.

Oreste Rossi (EFD), kirjalikult. – (IT) Oleme toiduainete radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid kehtestava raporti poolt, sest see lihtsustab hädaolukorras sekkumise korda ja suurendab komisjoni rolli, andes talle volituse teha otsuseid tuumaavarii korral.

Samuti on raportis toodud nii inim- kui loomatoidu suurimad lubatud kiirgustasemed. Hääletamise ajal võeti vastu, jällegi meie toetusel, ka suuline muudatusettepanek, milles nähakse ette kahjude hüvitamine põllumajandustootjatele, kellele saastunud toodete müügi võimaluse kadumine avaldas kahjulikku mõju.

Artur Zasada (PPE), kirjalikult. – (PL) Tuumaavarid võivad juhtuda kõikjal, kus kasutatakse, hoitakse või veetakse radioaktiivseid aineid, ehk siis mitte ainult tuumaelektrijaamades, vaid ka haiglates, ülikoolides, uurimislaborites ja tööstusettevõtetes, maanteedel ja raudteeliinidel, sadamates ja laevatehastes.

Raportöör märgib õigusega, et radioaktiivsed ained võivad avaldada mõju veel paljude aastate kestel ning esmane eesmärk peaks alati olema inimeste elu ja tervise kaitse. Praegu kiiritatakse üha rohkem toitu selle säilivuse pikendamiseks. Tasub mees pidada, et kiiritamine hävitab vitamiinid – kanalihas kuni 90% A-vitamiinist, kaeras 86% B-vitamiinist ja puuviljamahlades 70% C-vitamiinist. Seega pikendatakse toiduainete säilivust nende toiteväärtuse arvel. Uurimused on tõestanud, et kiiritus tapab bakterid, kuid ei hävita viirusi ega kõrvalda mustust või toksine, mis võisid lihasse sattuda mittesteriilsetes ja ebahügieenilistes tapamajades ja lihatööstustes.

Samuti soodustab kiiritamine laiaulatuslikku, kulukat ja raiskavat toidutransporti, eriti hiidettevõtete poolt. Kohapeal toodetavat ja tarbitavat toitu ei ole vaja kiiritada. Minu arvates peaksid liikmesriigid raportööri soovitusel säilitama oma toidu- ja söödakontrolli süsteemid seoses radioaktiivse saastatuse lubatud piirmääradega ning neid pidevalt täiustama ja üle vaatama.

10. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.20 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

11. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

12. Aluslepingu muudatuste vastuvõtmine (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus aluslepingu muudatuste vastuvõtmise kohta.

Tahaksin juhtida teie tähelepanu sellele, et arutelu ajal ei ole ette nähtud saalist küsimuste esitamist. Oleme kõik täiesti teadlikud, et tegemist on siiski ülimalt olulise aruteluga, niisiis omistame sellele väga suurt tähtsust.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud president, kallid kolleegid! Täna on Euroopa Komisjon avaldanud positiivse arvamuse Euroopa Ülemkogu detsembris tehtud otsuse kohta muuta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 136 piiratud määral.

Nagu teate, on eesmärgiks võimaldada euroala liikmesriikidel luua alaline mehhanism kogu euroala finantsstabiilsuse tagamiseks. 2013. aastal asendab see Euroopa stabiilsusmehhanism praegused ajutised stabiilsusvahendid – Euroopa finantsstabiilsusvahendi ja Euroopa finantsstabiilsuse mehhanismi – ning me kõik teame, kui kasulikud need on.

Jutt käib olulisest otsusest, mis kinnitab meie kindlameelsust kaitsta oma ühisraha ja tagada sisuline finantsstabiilsus teatud liikmesriikide majanduse tasakaalustamatuse korral, mida peame parandama. See on aluslepingu raamistiku täiendamiseks vajalik mehhanism.

Seetõttu, ja nagu rõhutasin viimasel Euroopa Ülemkogu kohtumisel, peavad kõik algatused – kaasa arvatud Euroopa majanduse konkurentsivõimet ja lähenemist käsitlevad algatused, ja konkurentsivõimest ja lähenemisest räägin seetõttu, et asi seisneb ka meie majanduste lähenemises – kõik algatused, nagu ütlesin, peavad olema tehtud vastavalt aluslepingule ning ka liidu ja selle institutsioonide jaoks kehtestatud põhimõtetele ja eeskirjadele.

Seega teeb komisjon kõik – seadusandlikud või muud – vajalikud algatused selleks, et tagada tulevase stabiilsusmehhanismi kokkusobivus liidu majandusjuhtimisega euroalal.

Loomulikult on aluslepingu järgimine väga oluline ja olen veendunud, et Euroopa Ülemkogu tunnistas 4. veebruaril seda sõnaselgelt. Euroopa majanduse konkurentsivõime ja lähenemise tugevdamise mehhanismide puhul nii praeguse 17 euroala liikmesriigi kui ka kõigi 27 liikmesriigi jaoks järgitakse aluslepinguid – s.t liidu ja selle institutsioonide pädevust ning eelkõige Euroopa Parlamendi ja komisjoni pädevust. Seda mainitakse selgelt arvamuses, mille komisjon äsja vastu võttis.

Täna räägime Euroopa ühist huvi pakkuvast teemast. On selge, et euro kaitsmisest ei ole huvitatud üksnes euroala liikmesriigid. Sellepärast võib euroalasse mittekuuluvaid liikmesriike nende soovil alalise mehhanismi kasutuselevõtmisse kaasata. Samuti võivad nad otsustada osaleda vajaduse korral selle tulevase mehhanismi toimingutes, nagu osad on juba praeguste ajutiste mehhanismide raames teinud.

Samuti räägime täna üleilmsel tasandil kriisiga toimetulekust, mille üks põhielemente on tulevase Euroopa stabiilsusmehhanismi loomine. Peame sel teemal kiiresti ja õigesti edasi liikuma.

Pakilisuus ei tähenda kiirustamist ja kindlasti ei välista see ühise järelemõtlemise aega. Lähinädalatel kriisikogemusi arvestades tehtavad otsused on meie ühise tuleviku seisukohalt olulised otsused. Seetõttu peame väga selgelt väljendama suundumust, mille poole tahame püüelda.

Oleme kõik nõus, et finantsstabiilsuse säilitamiseks, oma majanduse konkurentsivõime ja lähenemise suurendamiseks ning töökohti loova jätkusuutliku majanduskasvu kogu potentsiaali vabastamiseks peame astuma reformirongi peale.

Nüüd tuleb vaid otsustada, millistel rööbastel see rong sõitma hakkab, ja minu arvates on ELi rööpad selle Euroopa rongi juhtimiseks parimad. Sellele küsimusele vastamisele aitab suuresti kaasa Euroopa stabiilsusmehhanismi kasutuselevõtmise viis.

Seoses menetlusega leiab komisjon, et aluslepingu lihtsustatud läbivaatamine vastab Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõikes 6 sätestatud tingimustele.

Tean, et paljud teist kahtlevad selle alalise mehhanismi tugevas valitsustevahelises iseloomus. Ka me ise oleksime eelistanud kiiremat, rohkem liidule keskendunud edasiminekut. Ent peame tunnistama, et uus meede ei vähenda liidu ja selle institutsioonide praegust pädevust. See suurendab meie ühist suutlikkust reageerida teatud probleemidele, mida aluslepingus ei ole selgesõnaliselt sätestatud.

Tahaksin siinkohal rõhutada teatud sisulisi küsimusi, millele juhtisime tähelepanu komisjoni arvamuses. Minu arvates aitavad need meil lülitada rööbastele, mis viivad suuremat solidaarsust ilmutava, vastutustundlikuma, ühtsema ja tugevama liidu poole.

Esimene aspekt on solidaarsus. Jutt käib siin Euroopa Liidu põhiväärtusest ja tahan olla selles küsimuses väga täpne. Aluslepingu piiratud määral muutmise eelnõu üle peetavate arutelude kestel ütles komisjon, et see muudatus ei kahjusta mingil moel solidaarsusmehhanisme, mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 122 ette nähtud juhuks, kui mõni liikmesriik on raskustes või kui tal on tõsine oht sattuda raskustesse. Järelikult, ja vastupidiselt mõnede inimeste arvamusele, ei muudeta kuidagi artiklit 122.

Liidu solidaarsus tähendab ka vastutust. Euroopas ei saa eksisteerida solidaarsust ilma vastutuseta ning loomulikult ei saa olla vastutust ilma solidaarsuseta. Eriti kehtib see finantssolidaarsuse ja –vastutuse puhul ning selles seisneb kogu ajutiste stabiilsusmehhanismide olemus. See on ka alalise mehhanismi olemus, mille tingimused on väga ranged. Väljendugem väga selgelt – kõik liikmesriigid peavad järgima vastutustundlikku finantspoliitikat.

Suurem kooskõla ja parem järelevalve saavad Euroopa Liidu solidaarsust ja vastutustunnet vaid suurendada. See on oluline kriisist saadud õppetund. Liidu majandusjuhtimine euroalal loob niisiis aluse, millele tulevane stabiilsusmehhanism peab tingimata tuginema.

Peame tugevdama Euroopa majanduslikku juhtimist, s.t eelkõige euroala stabiilsuse ja kogu Euroopa Liidu stabiilsuse tagamiseks peame seda laiendama ja süvendama. Majandusjuhtimise laiendamine tähendab seda, et lisaks eelarvepoliitikale on hõlmatud ka majanduspoliitika ja struktuurireformid. See on Euroopa poolaasta nimelise protsessi üldine eesmärk, milles me jõudsime kokkuleppele.

Protsessi käivitas komisjoni koostatava iga-aastase majanduskasvu analüüsi esitamine. Selles dokumendis on selgelt öeldud ja tõendatud, et praegustest poliitikavahenditest ei piisa. Peame praegustele probleemidele reageerimiseks nägema rohkem vaeva. Peame tegutsema rohkem koos, mitte lahus. Peame rohkem pingutama lähenemise, mitte erinevuste suurendamiseks.

Majandusjuhtimise süvendamine on ka komisjoni esitatud kuuest õigusaktist koosneva ettepanekute paketi eesmärk. Tean, et võime loota Euroopa Parlamendi kindlale toetusele,

ja tänan teid selle toetuse eest. Võite olla kindlad, et komisjon toetab ja hõlbustab seda protsessi lõpuni, nii et saaksime oma kavatsused ellu viia.

Just nende reformide hulka kuulub meie tulevane Euroopa stabiilsusmehhanism, nagu ka Euroopa finantsstabiilsusvahendi tugevdamine lähemas tulevikus. Olen veendunud, et meie lähenemisviis on õige ning et kõigil on selles oma osa. Komisjon täidab täielikult oma osa ja eelkõige kavatseb aktiivselt osaleda tulevase Euroopa stabiilsusmehhanismi kasutuselevõtmises.

Nüüd ei piisa enam õige lähenemisviisi olemasolust, vaid seda tuleb rakendada. Minu arvates saavutame oma lähenemisviisi rakendamisel edu siis, kui peame kinni mõnest lihtsast ja selgest käitumiseeskirjast. Pean siin silmas demokraatlikku legitiimsust, mis põhineb Euroopa Parlamendi kontrollil. Samuti pean silmas läbipaistvalt tegutsevate, 27 liikmesriigi ühistelt alalistelt institutsioonidelt saadavat jõudu, mis samuti tagab järjepidevuse kogu liidus.

Pean silmas ka aluslepingus toodud liikmesriikide võrdsuse ja lojaalse koostöö põhimõtteid, mille kohaselt ei saa liikmesriikide otsustatud meetmed mõjutada, muuta ega kahjustada Euroopa Liidu tasandil tehtava koostöö tõhusust.

Kontrollime tähelepanelikult, et ükski vagunitest lahti ei tuleks, sest see võib kogu rongi rööbastelt maha vedada. Peame liikmesriikide ning liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide vahelisse usaldusse rohkem panustama.

Oleme liit ja selleks, et kriisist toibuda ning konkurentsivõimelisemale, jõukamale, stabiilsemale ja kaasavamale Euroopale kindel alus panna, peame tegutsema liiduna. Meie tegevus peab toimuma sellisel viisil ning komisjon on nii tegutsenud ja tegutseb ka edaspidi. Arvatavasti võin öelda, et saame teie toetusega siinkohal arvestada.

Elmar Brok, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud president, José Manuel Barroso, kallid kolleegid! Oleme igati teadlikud, et õiguskindluse saavutamiseks vajame sätet aluslepingusse. Kuna minu kodumaal peetakse seda põhiseaduslikuks vajaduseks, siis arutame aluslepingu muutmise vajadust, et võiksime tagada euro pikaajalise stabiilsuse.

Selle täielikult ühenduse poliitikasse sisseviimiseks on palju muid võimalusi, sealhulgas aluslepingu ulatuslikum muutmine. Üks võimalusi on kasutada asjaomase artikli mõnes teises punktis teistsugust sõnastust. Teiselt poolt tekib siis muidugi oht, et lihtsustatud menetlust ei saa enam rakendada, mistõttu oleks vaja referendumeid. Selle tulemusena ei oleks meil võimalik teha otsust õigeaegselt, mis tooks kaasa finantsturge mõjutavad probleemid.

Ent on oluline selgitada, et rahaliit kuulub ühenduse pädevusse. Peame tagama, et stabiilsusmehhanism ega konkurentsivõime pakt ei kahjustaks seda pädevust.

Aluslepingul esineb puudusi, mida juba kirjeldatud asjaolude tõttu saab kahjuks lahendada vaid valitsustevahelise meetodi abil. On siiski näiteid liikmesriikidest, kes lepivad kokku ühismäärustes, nt tõhustatud koostöö menetluses, kuid kes kasutavad vajaliku töö teostamiseks Euroopa Liidu institutsioone. Seda peaks olema võimalik teha ka antud juhul ja eelkõige puudutab see komisjoni. Oleks vale luua paralleelsed struktuurid, mis liiguksid üksteisest üha kaugemale ja takistaksid ühendusel pikaajaliselt sidusaks tervikuks jääda. Seda tuleb iga hinna eest vältida. Kui me ei reageeri eelseisvatel nädalatel vastutustundlikult ja õigesti, võime näha lõhe tekkimist.

Samuti tuleb selgeks teha, et ühenduse meetod ja valitsustevaheline meetod ei ole ühtmoodi tähtsad. Valitsustevaheline meetod on lihtsalt abivahend siis, kui ühenduse meetodit ei saa aluslepinguga seotud põhjustel kasutada. Seetõttu peame tagama, et aluslepingu võimaliku muudatuse korral saab asja ühenduse poliitikasse ilma suuremate probleemideta üle võtta, nagu tegime kunagi Schengeni puhul ja mitmetel muudel juhtudel.

See nõuab radikaalset lahendust, mis samal ajal tagaks selged õiguslikud struktuurid, nii et riigid, mida ei kaasata, võivad olla kindlad, et neid kaasatakse siis, kui nad vastavad tingimustele. Samuti tuleb tagada, et väikeriigid oleksid võrdses seisus, sest meile teadaolevalt ei taga ühenduse struktuurid ainult ühtekuuluvust, vaid ka pikaajalise otsustusvõimelisuse. Ometi peame välja selgitama, kui keeruline on kohaldada valitsustevahelist meetodit konkurentsivõime pakti suhtes.

Valdkondi on kolm. Esimene neist on stabiilsuse ja kasvu pakt, mis hõlmab tavaõigusakte ja ühenduse meetodit. On ka aluslepingu muutmise, mis võib tekitada lõhestumist, ja konkurentsivõime pakt, mille üle tuleb kindlasti veel arutleda. Euroopa Parlament peab näitama üles vastutustunnet ja me peame seda tegema ka oma fraktsioonis. Me teame, kui olulised on 24. märts ja sellejärgne esmaspäev. Lahendus, mille suunas me liigume, ei pruugi olla ideaalne, kuid kui me tegutseme vastutustundlikult, võiksid ka teised institutsioonid ja eelkõige nõukogu samamoodi käituda.

Meie idee on kiita valitsustevaheline meetod heaks üleminekulahendusena. See on seotud institutsioonide ja eriti komisjoni pädevusega selles küsimuses. Nõukogu peaks olema järgmisel paaril päeval aruteludeks avatud. Seega oleme valmis küsimust arutama, et lahendada täiskogus tekkinud probleemid, mis on põhjustatud sellest, et väikeriigid ja euroalasse mittekuuluvad riigid tunnevad end olevat ebasoodsamas seisundis konkurentsivõime pakti algatusviisi tõttu. Kõik see raskendab meie tööd. Sooviksin aidata tagada seda, et enamik toetaks seda plaani ettenähtud tähtajaks. Loodetavasti annab nõukogu meile võimaluse saavutada oma arutelude käigus enamuse heakskiit.

Roberto Gualtieri, *fraktsiooni S&D nimel.* – (IT) Austatud president, kallid kolleegid! Seisame Euroopa tuleviku teelahkmel. Pärast mitmeid viivitusi, milles oleme süüdi, on saanud kõigile selgeks, et Euroopa vajab tõelist majandusjuhtimist, mis peab olema eriti range euro käibele võtnud riikide puhul.

Seetõttu tunneme heameelt alalise stabiilsusmehhanismi loomise üle, mis meie arvates on Euroopa tõelise majandusjuhtimise väljakujundamise põhielement, isegi kui meil on endiselt õiguslikud ja poliitilised kahtlused vastuvõetud menetluse suhtes, mis on meie arvates riskantne ja ei kasuta täielikult ära aluslepingus ettenähtud vahendeid. Mul on hea meel kuulda, et ka teie jagate neid kahtlusi.

Igatahes keskendume nüüd muule: kuidas uus mehhanism tegelikult toimib? Kas see aitab kaasa Euroopa Liidu majandusjuhtimise tugevdamisele või on see samm uue (ja paratamatult vabalt valitava) valitsustevahelisuse suunas, mis on ka Prantsusmaa ja Saksamaa konkurentsivõime pakti ebaõnnestunud sõnastuses võetud suund? Mis suunas see rong õigupoolest liikuma hakkab? Kes seda juhib?

Ühelt poolt sätestab artikli 136 muudatusepanek tõepoolest valitsustevahelise mehhanismi, mis ei ole üldse liidu ega selle institutsioonidega seotud, samas teisalt saame komisjoni arvamusest välja lugeda, et mehhanism peab tuginema liidu majandusjuhtimisele ja et komisjon peab võtma kõik meetmed stabiilsusmehhanismi ja eespool nimetatud majandusjuhtimise vahelise ühtsuse tagamiseks.

Me hindame neid kavatsusi, ent kuna artikli 136 muudatusettepanekus neist juttugi pole, on meie arvates aeg selgelt määratleda, kuidas see mehhanism toimima hakkab. Milline menetlus valitakse selle mehhanismi kasutuselevõtmiseks? Milline on komisjoni roll selle haldamisel ja selle rakendustingimuste kindlaksmääramisel? Milline on sekretariaadi koosseis? Mida arvab nõukogu sellest, mida José Manuel Barroso äsja ütles praeguste erakorraliste solidaarsusmehhanismide kehtivuse kohta? Kas ka Euroopa Parlamendil on mingi roll?

Minu arvates võimaldab vaid artikli 136 muudatusettepaneku uuestisõnastamine või teise võimalusena Euroopa Ülemkogu selge selleteemaline avaldus võtta Euroopa Parlamendil vastu arvamus Euroopa Ülemkogu soovitud tähtaja jooksul.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Austatud president! Tahaksin küsida Roberto Gualtierilt, kas talle on pähe tulnud, et valitsustevaheline koostöö oleks Euroopa rahvastele ja töötutele parem tee kui Euroopa superriik, mida ta näib propageerivat? Kas see on talle pähe torganud?

Roberto Gualtieri (S&D). – *(IT)* Austatud president, kallid kolleegid! Toetan innukalt Euroopa Liidu ja talle aluslepingutega pandud pädevust, mis minu arvates on ka parim viis meie rolli teostamiseks Euroopa Liidu kodanike otseste esindajatena.

Guy Verhofstadt, fraktsiooni ALDE nimel. – *(FR)* Austatud president! Minu arvates võime olla rahul José Manuel Barroso avaldustega aluslepingu muutmise kohta. Loomulikult on nüüd meie kord anda oma arvamus ja peame seda tegema enne 24. märtsi, sest sel kuupäeval toimub tähtis ülemkogu kohtumine. Kas saavutame häälteenamuse lihtsustatud menetluse poolt? Eks näis. Ma arvan, et peame siiski täitma mõningaid tingimusi.

Esimesena näen tingimust, et peame püüdma tagada selle, et mehhanismi haldaks võimalikult suurel määral komisjon. Mul on mõned head argumendid, mis räägivad selle poolt. Kindlasti olete märganud, et 6. jaanuaril emiteeris komisjoni hallatav Euroopa finantsstabiilsuse mehhanism (EFSM) viie miljardi euro väärtuses võlakirju viieks aastaks. Sama tegi valitsustevaheline Euroopa finantsstabiilsusvahend 25. jaanuaril, samuti viie miljardi euro väärtuses ja ka viieks aastaks.

Komisjoni hallatavad võlakirjad emiteeriti 2,5% intressimääraga ja valitsustevahelise süsteemi hallatavad võlakirjad lasti turule 2,89% intressimääraga. Seega emiteerib ühenduse meetodi kohaselt hallatav EFSM võlakirju madalama intressimääraga kui valitsustevaheline süsteem. Tahtsin sellele tähelepanu juhtida, sest on oluline näidata, et ühenduse meetod saavutab palju paremaid tulemusi kui valitsustevaheline süsteem.

Teiseks peame minu arvates endalt küsima, kas me saame artikli 136 muudatusettepanekut kasutada praegu arutlusel oleva majandusjuhtimise paketi tugevdamiseks. Corien Wortmann-Kool ja teised raportöörid esitasid kuus ettepanekut. Nende kuue ettepaneku puhul peab nõukogu aga veel rohelist tuld näitama, et komisjon saaks menetlused algatada. Ka selle probleemi saaks lahendada artikliga 136. Võiksime öelda, et kui tugineda artiklile 136, s.t alalisele kriisimehhanismile, siis võib komisjon automaatselt seda menetlust alustada ja nõukogu ei saa seda tõkestada vastupidise kvalifitseeritud häälteenamusega. Niisiis saaksid karistused olla tõeliselt automaatsed. See on teine märkus, mille juurde peame võib-olla oma arvamusel tagasi tulema, nagu ütlesin oma parlamendikomisjoni kahele raportöörile – Elmar Brokile ja Roberto Gualtierile.

Tahaksin teha kolmanda ja viimase märkuse. Raportööradena peavad Elmar Brok ja Roberto Gualtieri püüdma saada nõukogult avaldusi ja kinnitusi mitte ainult praeguse paketi, vaid kõikide asjade kohta, millest on viimasel paaril päeval teada antud: konkurentsivõime pakt, valitsustevaheline meetod, suur hulk sellele vastu olevaid riike jne. Praegu on nõukogus selles osas tõelised lahkarvamused. Minu arvates peab nõukogu meile kinnitama, et ka tema rakendab ühenduse meetodit kõnealuses teises majandusjuhtimise paketi. Miks? Sest valitsustevaheline meetod ei toimi. Kujutage hetkeks ette, et Euroopa Liidu konkurentsieeskirju haldab nõukogu! Kui tihti määratakse trahve ettevõtetele, kes ei suuda konkurentsieeskirju rakendada? Äriühingut või eraettevõtet ei trahvitaks kunagi seepärast, et see ei suutnud rakendada Euroopa Liidu konkurentsieeskirju. Sama kehtib muude eeskirjade kohta ning seetõttu palun kahel raportööril püüda saada kinnitust, et ühenduse meetodit rakendatakse ka teises majandusjuhtimise paketi.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud president, kallid kolleegid! Minu arvates on selge, et Euroopa Parlament mõistab, miks aluslepingu muudatuse aluseks on lihtsustatud menetluskord. Tegemist on eriolukorraga. Ent selge on ka see, et Euroopa Parlamendi arvates ei ole õige, et kriisimehhanismi rakendava menetluskorra tagajärjel lõpetatakse tulevikus ühenduse meetodi kasutamine ning jäetakse Euroopa Parlament ja komisjon vähemalt osaliselt kõrvale.

Samuti tahaksin selgitada meie väga kriitilist suhtumist valitsustevahelise meetodi juurutamisse. Leian, et praegu mõistab üha vähem Euroopa kodanikke, milliseid otsuseid igas olukorras tehakse. Sakslased on kreeklaste ja kreeklased sakslaste vastu üles ärritatud. Iirlased usuvad, et nende kulul päästetakse Saksa pangad. Selline olukorra mittemõistmine tuleneb sellest, et nõukogu on nagu „must kast”, ja asjaolust, et otsuseid tehakse alles viimasel hetkel.

Meil on vaja, et see valdkond oleks läbipaistvam. Muidu kaotame kodanike usalduse kiiremini, kui oskame ettegi kujutada. Seega, kui soovite, et me siinkohal lihtsustatud menetluskorraga nõustuksime, peaksite olema valmis tugevdama Euroopa Parlamendi rolli kodanike esindajana nõukogus ja komisjonis, nagu kõik enne Lissaboni lepingu jõustumist lubasid. Kõnealust lepingut ja suuremat demokraatiat Euroopas toetasid lisaks teile, José Manuel Barroso, ka liikmesriikide võimulolijad. Nüüd tahaksin näha, kuidas seda ellu viiakse.

Tasub vaid vaadata seda, mis toimub praegu Kreekas. Kreeka võla vähendamise nimel plaanitakse rannad erastada. See paneb punkti viisile, kuidas siiani kriisiga on tegeletud. Täielik keskendumine kokkuhoiupoliitikale, mida propageerib suurel määral Saksamaa, tõukab need eelarvepuudujäägiga riigid rohkem katastroofi äärel. Peame võetavaid meetmeid hindama. Peame arutama selle kriisipoliitika struktuuri ja niinimetatud solidaarsuspoliitikat. Kuidas muidu saame tagada, et kõikjal Euroopas saadakse selgelt aru, mida on veel selles kriisis vaja ära teha?

Tahaksin siinkohal veel midagi öelda. Minu arvates peaksime olema valmis näitama üles solidaarsust teiste Euroopa riikidega. Praegu olemasolevatest rahalistest vahenditest ei piisa. Täna otsustati Brüsselis pakkuda suuremat likviidsust. Varsti peame jälle sellest ja ka eurovõlakirjadest rääkima. Guy Verhofstadt põhjendas seda õigesti. Ent me peame arutama ka seda, millisenä soovime oma tulupoliitikat tulevikus näha.

Vabandan, et läksin üle aja. Lõppkokkuvõttes vajame selliseks aruteluks siiski rohkem aega, et saaksime teha järeldusi ja mitte võtta lihtsalt kaitsehoiakut.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Ashley Fox, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud president! Nii mina kui minu fraktsioon oleme selle aluslepingu muudatuse poolt, sest tahame näha euroala stabiilsena. Kuigi Ühendkuningriik ei ole euroga ühinenud – ja loodetavasti ei tee seda kunagi –, oleme selle edust huvitatud. Pool Ühendkuningriigi kaubandusest käib euroala riikidega. London on Euroopa finantspealinn. Niisiis soovib Ühendkuningriik euroalale head ja loodame, et kavandatav stabiilsusmehhanism annab tuge nii lühiajalises kui keskpikas perspektiivis.

Loodan, et Euroopa Parlament tegutseb vastutustundlikult ja kiidab nõukogu esitatud muudatuse heaks. Ent pikas perspektiivis on euro püsijäämiseks ja eduks vaja radikaalsemat muudatust. José Manuel Barroso, teil võib olla nii palju järelevalvet ja seiret, kui soovite, nii palju majandusjuhtimist, kui soovite, ent tegelikult, kui euroalasse jäävad sellised riigid nagu Kreeka, Iirimaa ja Portugal, peavad nad muutuma palju konkurentsivõimelisemaks, sama konkurentsivõimeliseks nagu Saksamaa, ja just sellele peaks komisjon suunama oma jõupingutused.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Austatud president, kallid kolleegid! Lissaboni leping on vaid lühikest aega kehtinud. Ent seda hakatakse nüüd juba teist korda mõne kuu jooksul väidetava kiireloomulisuse tõttu muutma. Seetõttu ei järgi aluslepingu muutmine Lissaboni lepingus sätestatud demokraatlikku protsessi. Selle asemel otsustatakse see kiirmenetluse korras.

Oleme näinud, kuidas kõnealust menetlust kasutati selleks, et miljardite eurodeni ulatuvatel pankade päästepakettidel oleks võimalik Euroopa Parlamendist mööda hiilida. Nüüd on nõukogu taas kord ajalise surve all ja mitmed valitsusjuhid soovivad uut aluslepingu muudatust rakendada väidetavalt järeleproovitud ja kontrollitud kiirmenetluse abil. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete Liitfraktsioon on vastu sellele teguviisile, mis ähvardab muutuda reegliks, ning nõuab, et aluslepingu muudatuse hallataks Lissaboni lepingus sätestatud tavamenetluse, kaasa arvatud konvendi abil.

William (The Earl of) Dartmouth, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud president! Ehk tohin alustada algusest. Kõigepealt oli puhtalt tolliliit, millest sai poliitiline liit, kuid puudus nõuetekohane demokraatlik konsensus, seejärel sai sellest rahaliit – hea küll, teatud määral, sest kümme liikmesriiki on olnud piisavalt mõistlikud ja sellest välja jäänud – kuid nüüd on meil võlaliit ja see võlaliit lihtsalt ei toimi.

Heitkem pilk Saksamaa võlakirja intressimäärale. Kui rahaliit toimiks, oleks kõigil rahaliidu liikmetel, kõigil euroala riikidel, võimalik saada laenu ühesuguse intressimääraga – sama intressimääraga nagu põhinäitaja, Saksamaa võlakiri – kuid see pole üldse nii. Praegu maksab Portugal 4,8% rohkem, Iirimaa 5,9% rohkem ja Kreeka 8,25% rohkem. Just nagu Roberto Gualtieri ütles, käes on otsustav hetk.

Ma ei eelda, et fraktsiooni PPE esimees või fraktsiooni S&D esimees – kes raputas minu sõnavõtu ajal pead – mõistaksid selle äärmist olulisust, ent arvatavasti peavad nad seda varsti tegema. Teie probleemi, ja enamasti see on *teie* probleem, lahendaks paremini valitsustevahelise koostöö meetod. Majandusjuhtimine on lõks ja pealegi puudub selleks luba. Keegi ei ole iialgi maininud ega isegi näi arvesse võtvat rahvusriigi kitsikuses olevaid maksumaksjaid sellal, kui püüate üles ehitada seda habrast ja tühist impeeriumi.

Tahaksin veel kord teile meelde tuletada, et liikmesriike on 27. Neist 11 on netomaksjad ja 16 abisaajad ning maksjate ja abisaajate vahel on San Andrease murrang. Ma arvan, et

enam väga kaua ei kannata esmajoones Saksamaa maksumaksja seda kallist paroodiat välja.

1896. aastal ütles William Jennings Bryan oma kuulsas kõnes bimetallismist: „Te ei tohi inimkonda kullast risti lüüa”. Täna ütlen teile, ja eriti täidesaatvat võimu omavale komisjoni presidendile, tungivamalt: te ei tohi Ühendkuningriigi ja ülejäänud Euroopa maksumaksjaid ühisraha risti lüüa.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud president! Kõigepealt tahaksin rääkida skandaalist, mida kujutab aluslepingu muutmine lihtsustatud ehk tegelikult salakavala menetluse teel.

Tõelist arutelu ei toimu ja, nagu ikka, ei peeta inimestega otseselt nõu. See pole siiski ebaoluline teema. Tegemist on Euroopa finantsstabiilsusvahendi alaliseks muutmisega. Mida kujutab kõnealune vahend lisaks sellele, et see on võimalus tekitada Euroopale võlg, mille eest peavad lõpuks vastutama liikmesriigid, kes siplevad juba niigi võlgades ning kellelt võidakse nõuda nimetatud Euroopa võla kinnimaksmist enne omaenda võlgade tagasimaksmist? See on teatud mõttes nagu Prantsuse koomiksikangelase sapöör Camemberi majanduspoliitika. Sellele sõdurile anti käsk täita kasarmuhoovis olev auk ja ta kaevas selle täitmiseks uue augu eelmise kõrvale.

Vastutasuks Saksamaa osaluse eest lubatakse meile pakti, nn konkurentsivõime pakti, mille üksikasjad ei oleks pidanud Prantsusmaa valitsuse Euroopa asjade peasekretariaadi teatise kohaselt teada olema. Tegelikult teatakse neid isegi liiga hästi. See on tõeline kokkuhoiuabinõu, järelevalve ning eelarvepoliitika vahendite suurem ühtsustamine.

Küsimus on lähenemise laiendamises – tsiteerin – kõikidele konkurentsivõimet mõjutavatele poliitikavahenditele, isegi kui need kuuluvad tegelikult riigi pädevusse. Lühidalt öeldes on küsimus kõigi nende Saksamaa poliitikavahendite, millest Sarkozy nii väga unistab, ülevõtmises kogu euroalale. See ei ole enam vastuvõetav, kui alternatiiviks on ühesugune Euroopa riigivõlakirjade turg ning kui Euroopa eelarve kasvab ja selle rahastamiseks kehtestatakse konkreetne maks. Peame tegema midagi muud.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Kõigepealt tahaksin tänada teid sõnavõtude eest ning eriti tahaksin tänada raportööre Elmar Brokki ja Roberto Gualtierit ühenduse meetodi olulisust puudutavate märkuste ja tähelepanu pööramise eest sellele, milline võiks olla üleminek valitsustevahelisusele. Saan neid vaid sellise tähelepanelikkuse eest tänada.

Sel konkreetset juhul väljendugem täiesti selgelt: komisjon toetas kõnealust parandust, sest meie arvates on selle eesmärk reageerida aluslepingus sätestamata pädevusega seotud väljakutsele. Aluslepingus ei ole kehtestatud alalist stabiilsusmehhanismi. Seega otsustasid liikmesriigid ühehäälselt luua mehhanismi ja teha seda valitsustevahelisel tasandil. See oli liikmesriikide ühehäälnene otsus.

Ma ei tee sellest saladust – ja ütlesin väga selgelt –, et toetan kõiki neid, kes tahavad selles asjas kiiremini edasi liikuda. Üks valitsustevaheline samm võib olla edusamm, kuid meelsamini liiguksime kiiremini edasi ühenduse sammudega. Ent teadaolevalt on mõned Euroopa integratsiooni ajaloos toimunud Euroopaga seotud suured edasimineked saanud alguse valitsustevahelistest algatustest, näiteks Schengen ehk vabadusel ja õigusel rajanev ala. Niisiis oli poliitilise vastutuse küsimus järgmine: kas me toetame või ei toeta seda, mis küll ei vasta täielikult meie eelistustele – s.t ühenduse meetod –, kuid mis siiski tugevdab meie ühist suutlikkust reageerida aluslepingus selgesõnaliselt sätestamata väljakutsetele?

Meie vastus sellele on „jah“. Minu arvates peame selle poolt olema. Seetõttu on komisjoni arvamus selle aluslepingu muudatuse suhtes positiivne.

Ent tahaksin teile täiesti avameelselt öelda, et komisjon eelistab ühenduse lähenemist. See arutelu toimus meil muide kõnealuse otsuse koostamisel. Osad inimesed soovisid – ja tegid isegi ettepaneku – muuta artiklit 122, mis kaotaks Rooma lepingute ajast alates eksisteerinud pädevuse. Isiklikult olin sellele vastu. Seetõttu võime minu arvates öelda, et nüüd saame selle uue pädevuse koos välja arendada, kuigi rangelt võttes ei kuulu see ühenduse meetodi alla. Samal ajal ütleme selle oma arvamusel siiski väga selgelt välja – tsiteerin: „Komisjon esitab kõik seadusandlikud ja muud algatused, et tagada tulevase mehhanismi ja liidu, eelkõige euroala majanduse juhtimise järjepidevus, järgides aluslepinguga liidule ja selle institutsioonidele antud pädevust.“ See on täiesti selge seisukoht ja tahaksin seda eesmärki teiega jagada.

Arutelu käigus räägiti näiteks ühe ja mitme liikmesriigi, Ühendkuningriigi ja euroala vahelisest vastuseisust või erinevustest. Tavaliselt ei meeldi mulle sellist vahet teha, kuid on mõned erinevused, millest peamine on kahtlemata see, et euroala võlg on palju väiksem kui Ühendkuningriigi oma. Ühendkuningriigi võlg on palju suurem kui kogu euroala võlg. Seega on tegelikult euroala probleemiks – nagu mõned teist muide juba rõhutasid – suhtelise konkurentsivõime probleem. Seetõttu otsime praegu lahendust liidu konkurentsivõimele ja – rõhutan – lähenemisele.

Kuigi mõned inimesed ei nõustu sellega, liikugem edasi euroala ja liidu suurema lähenemise suunas nende jaoks, kes tahavad edasi liikuda, sest praegu ei ole föderalismiga ega integratsiooni pooldajad ainsad, kes tahavad rohkem juhtimist Euroopa Liidus. Turud juba nõuavad sellist juhtimist, ja me peame seda kuulda võtma. Täna paluvad turud, et Euroopa otsustaks euroala mitte ainult kaitsta, vaid ka selgema juhtimissüsteemi tagada. Pealegi vastab tõele see, et ühenduse lähenemine annab tavaliselt suurema garantii kui lähenemine, mille määraks liiga sageli juhtide heasoovlikkus.

(Aplaus)

Töötame praegu selles suunas teiste projektide kallal, näiteks kõnealuse konkurentsivõime ja lähenemise projekti kallal, kuid see on juba uus arutelu mõneks muuks päevaks. Igatahes usun, et komisjon on võtnud selles küsimuses õige seisukoha: avaldades selgelt arvamust aluslepingu piiratud määral muutmise poolt, paludes samas igaühel olla tähelepanelikum selle suhtes, et ei ole vaja luua selliseid mehhanisme, mis näiteks Elmar Broki sõnutsi võivad tekitada lahkarvamusi, sest liidu ühtsuse saavad tagada ühenduse institutsioonid seepärast, et komisjon võtab meetmeid nii euroala kui nende liikmesriikide suhtes, kes ei ole euroala liikmed.

Seetõttu olgem tähelepanelikum selle aspekti suhtes. Ärme loome praegu kiireloomulistele väljakutsetele reageerimise vajaduse ajendil küsimusi, mis võiksid tulevikus tekitada meie jaoks olulisemaid probleeme. Tagame karmima juhtimise ning samal ajal liidu ühtsuse selles vaimus, mis peaks kindlasti olema liidu vaim: solidaarsuse ja vastutuse vaim.

Manfred Weber (PPE). – *(DE)* Austatud president, austatud komisjoni president! Vajalik aluslepingu muudatus ja praegu peetav institutsioonidevaheline arutelu näitavad mõlemad, et nüüd, mil Lissaboni leping on kehtinud veidi üle aasta, ei suuda me praeguse aluslepingu abil enam lahendada probleeme, mida maailm meile toob. Just seda näitab tänane arutelu. Teisalt, rääkides kehtivast aluslepingust, on meile öeldud, et ulatuslikum arutelu aluslepingu üle on mõeldamatu ja tulutu liikmesriikide ning eriti Ühendkuningriigi ja Tšehhi Vabariigi

olukorda silmas pidades. Selles konfliktis oleme praegu. Vajame enamat, kuid seda ei saa me liikmesriikidelt. Euroopa Parlament peab andma vastuse.

Kui kuulame seda, mida kodanikud täna räägivad, saab selgeks, et nad on teadlikud vajadusest viia praegu aluslepingusse muudatusi sisse. Nad esitavad selliseid küsimusi nagu: „Kuidas me saame turud lähitulevikus oma kontrolli alla?“. Seepärast vajame tugevat Euroopat.

Ent peame endalt küsima veelgi olulisema küsimuse: mida head teeb kokkuvõttes meie Euroopa projekt? See projekt on aastakümneid vastutanud rahuvalve ja sõja lõpetamise eest meie mandril. Täna hommikul võõrustasin ühest koolist pärit küllastajate rühma. Noorte puhul, jumal tänatud, ei tule sõda enam jutuks. Nad ei suuda ette kujutada, milline võiks sõda välja näha. Meie võtame oma praegustes aruteludes kõne alla globaliseerumisohu ja selgitame, et Euroopa peab hoidma paha globaliseerumist kontrolli all, kuid see on negatiivne argument. Kui me tahame lisaks inimeste mõistusele võita enda poole ka nende südant, siis peame minema kaugemale ja küsima, mida head Euroopa projekt teeb. Peame pildi lahti rääkima ja küsima endalt, mida Euroopa teostab ja mis ülesanne see on.

Kui kogunevad maailma mõjukamad riigid, sealhulgas Ameerika, Jaapan, Euroopa, Brasiilia, India jt, siis kes tõstab käe ja küsib, kas me pöörame piisavalt tähelepanu sotsiaalküsimustele? Hiina ei tee seda. Peame seda ise tegema. Kes tõstab käe ja ütleb: „Me peame mõtlema keskkonnaküsimustele?“. Ameeriklased ei tee seda. Meie peame selle probleemi esile tooma. Kes ütleb: „Me tahame säilitada rahu kogu maailmas ja tagada, et konfliktidest ei kasva sõjad?“. Meie oma ajaloolise kogemusega peame seda tegema.

Kui me vaatame Tuneesiat, saame aru, et sealsed inimesed soovivad samasugust mudelit nagu meil Euroopas. Meil on väga ligitõmbav elukorraldus. Seega, kui arutame aluslepinguga seotud küsimusi ning räägime oma maailmajao toimimisest ja oma ülesandest, peame vaatama üldpilti, et võita oma projekti poole lisaks inimeste mõistusele ka nende südant. Siis võidame sellele riiklikul tasandil heakskiidu.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Proinsias De Rossa (S&D). – Austatud president! Tahaksin tänada Manfred Weberit, kes võttis ette minu küsimuse, millele loodetavasti vastab ka komisjoni president Barroso, sest see on otseselt talle suunatud.

Toetan aluslepingu muutmise taga peituvat kavatsust. Olen koos teistega mures mehhanismi pärast. Ent lihtsustatud menetluskorraga tagatakse, et kõigi riikide ehk kõigi 27 riigi parlamendid peavad vähemalt selle aluslepingu muudatuse vastuvõtmisega päri olema.

Riikide parlamentidele antakse kuus kuud oma tegevuse üle otsustamiseks. Me räägime märtsis nõukogu detsembris tehtud otsuse vastuvõtmisest. Kuidas see on võimalik? Kindlasti peavad nad ootama otsuse tegemisega juunini?

Manfred Weber (PPE). – (DE) Austatud president! Ühelt poolt on oluline, et aluslepingud on liikmesriikide kontrolli all, mistõttu peab muutmine toimuma sellel tasandil. Teiselt poolt seisame silmitsi paljudes küsimustes, mida olen lahendada püüdnud, sisalduva küsimusega. Kas me mõtiskleme selle üle hoolikalt, kas varume piisavalt aega ja kas meile antakse piisavalt aega kõige üle üksikasjalikult arutamiseks? Või on inimeste ootused nii kõrged ja üleilmsete väljakutsete surve nii suur, et peame olema kiiremad ja tegutsema kiiremini? Seetõttu ei pea ma ajaküsimust probleemiks, kuid me peame andma vastuseid. Peame sellele keskenduma.

President. - Järgmisena võtab sõna Martin Schulz, kellelt sain kirja. Kui on arusaamatusi sõnavõtude järjekorra osas, võin seda selgitada pärast arutelu.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Austatud president! See kiri on suunatud isiklikult teile, mitte istungisaalile.

Aluslepingu muudatused, isegi lihtsustatud, on alati väga keerulised. Siinne arutelu näitab, et oleme äärmiselt raskes olukorras. Termin „lihtsustatud menetluskord“ varjab tõsiasja, et selline menetluskord võib luhtuda. See võib luhtuda nii siin kui ka mujal. Meile öeldi, et luhtumise korral oleme väga raskes olukorras. Seetõttu peame endalt veel kord küsima, mida saame luhtumise vältimiseks teha. Meid on tõesti kuulda võetud. See, kas luhtub vaid ratifitseerimismenetlus või kogu europrojekt, sõltub valitsusjuhtide otsusekindlusest võtta sidusaid ja ühtseid meetmeid. Selle kohta on tehtud juba palju asjakohaseid märkusi.

Tahaksin lisada kolm olulise tähtsusega küsimust. Täna, aasta pärast tõsise kriisi algust, tahaksin küsida teilt, mis on meie vääringu välisväärtus. Vastus sellele küsimusele on 1,35 USD. Kui euro esmakordselt kasutusele võeti, oli sama näitaja 1,17 USD: Nüüd ulatub see 1,35 USD-ni. Rahvusvahelise vääringu väärtuse aluseks on välisväärtus. Eelmisel aastal oli euro välisväärtus väga püsiv. Ent euro sisestruktuur ei ole üldsegi püsiv. Selle põhjuseks on valitsusjuhtide väga ebaselge hoiak ja topeltstandardid.

Probleemiks ei ole see, et Euroopa ei suuda ühtselt tegutseda. Lõppude lõpuks on vahendid olemas. Probleem on see, et Euroopa ei suuda ühtses menetluses kokku leppida. Kui ütleme, et Euroopa ei suuda kokku leppida, peaksime ka lisama sõnad „mitte siinolijad“. Tugeva rahaala, mis suudab võtta välismeetmeid, kuid mis ei ole valmis tugeva vääringu kõrvale looma tugeva majandus- ja sotsiaalpoliitika ning tugeva valitsuspoliitika kehtestamiseks vajalikke iseseisvaid sisevahendeid, löid mitte Euroopa Parlament ega komisjon, vaid suveräänsete liikmesriikide valitsused. See on oluline punkt.

Teiseks, kõik Euroopas toimuv leiab aset aluslepingute raames. Ent kui see toimub aluslepingute raames ja me ei taha seda omavoliliselt aluslepingute väliselt luua – seepärast, et mõned inimesed seda kaaluvad –, on Euroopa Parlamendile selge, et selle keskmes peab olema aluslepingute raames keskne institutsioon, s.t komisjon. Komisjon määrab meie Euroopa tasandil võetavate ja Euroopa Parlamendiga otseselt seotud meetmete demokraatliku legitiimsuse. Seetõttu oli teil selles õigus, nagu ka raportööridel Elmar Brokil ja Roberto Gualtieril.

Kolmandaks, Euroopa ohuks on see, et maailma suurima, 500 miljoni elanikuga majanduspiirkonnana ühtselt tegutsedes on ta tugev, ent kui ta laseb end jagada 27 eraldi osaks, on ta tähtsusetu. Kahjuks sai see meile selgeks teisel pool Vahemerde asetleidnud sündmuste käigus. Ilma ühtse suunata ei mängi Euroopa mingit rolli. Ühtse suuna olemasolul muutuks Euroopa koos oma sotsiaalse ja majandusliku mudeliga maailmamajanduse mootoriks ja mõjuvõimsaks partneriks rahvusvahelisel poliitilisel areenil.

Sellise lihtsustatud menetluskorra raames arutatav küsimus puudutab seda, kas Euroopal on tulevikku või laguneb see eraldi riikideks ning muutub tähtsusetuks ja asjakohatuks. Selle punkti üle käib praegu arutelu.

Ivo Strejček (ECR). – (CS) Austatud president! Ükskõik millised on meie suhted ühisraha ehk euroga, on minu arvates kõigi ELis elavate inimeste huvides euro ja euroala stabiilne areng, olenemata sellest, kas me seda kasutame või mitte, sest meie majandused on omavahel väga suurel määral seotud.

Samas kasutas komisjoni president Barroso Euroopa stabiilsusmehhanismi kirjeldamisel selliseid sõnu nagu parem järelevalve, ulatuslikum majanduse kooskõlastamine, eelarvepoliitika kooskõlastamine ja sotsiaalpoliitika ühtlustamine. See, mu kolleegid, annab võimaluse luua rahaliit ja majandusajaloost nähtub, et mitte kunagi ei pea rahaliit ilma poliitilise liiduta kaua vastu. Seetõttu on täna arutatav väheoluline muutus ELi üksikute liikmesriikide jaoks tohutu muutus. Euroopa Liitu kujundatakse tuleviku tarbeks poliitiliselt ümber. Manfred Weberi sõnutsi soovivad Euroopa kodanikud näha tugevamat Euroopat. Oleme sellest siin kogu aja teadlikud olnud. Küsigem neilt, mis toimub Euroopa institutsioonides, sest aastakümneid on Euroopa kodanikud sellega lihtsalt leppinud ja selle üle mitte otsustanud.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Austatud president! Pakutakse välja uus stabiilsusmehhanism. Iirimaa valimiskampaanias lubavad tõenäoliselt uue valitsuse moodustavad erakonnad muuta olemasolevat Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) kokkuhoiukava, vähendades selle rangust. Ent tegemist on vaid spekulatsiooniga ja see, et iirlastel palutakse hääletada ähmaste oletuste poolt, on ebaõiglane ja demokraatiavastane.

Tahtsin paluda José Manuel Barrosol kui komisjoni presidendil Iiri valimiskampaaniasse mitte sekkuda, vaid kaitsta iirlaste demokraatlikku õigust saada faktilist teavet ja kuulda tõe.

Eile ütles volinik Rehn, et ELi ja IMFi kokkuleppe muutmine tundus olevat võimalik, kuid mul on neli konkreetset küsimust. Esiteks, kas muutmine on võimalik kohe pärast Iirimaa uue valitsuse ametisse astumist ja enne uut mehhanismi 2013. aastal? Teiseks, kas see tähendaks karmide intressimäärade olulist vähendamist? Kolmandaks, kas finantsspekulandid on sunnitud kandma ise kahju või lüüakse iirlased risti? Neljandaks, kas ta mõistab, et Iirimaa kriisi lahendamaks üksnes selline muutmine, mis tühistab kärped ja tagab olulised riiklikud investeeringud töökohtade loomisse, samas kui suuremad kärped ja kokkuvõid hävitavad meie ühiskonna?

Nicole Sinclair (NI). – Austatud president! Hea küll, siin me jälle oleme. Ebaõnnestunud poliitiline projekt, s.t euro, on meid viinud selleni, et muudame alles lühikest aega kehtinud Lissaboni lepingut teist korda. Kindlasti ei tohiks unustada, et Lissaboni lepingut materdati Iirimaa toimunud referendumil. Iirlased ütlesid „ei“, kuid neile valetati. Neile öeldi, et nende majandust kaitstakse, kuid neid eksitati, ja nüüd – nagu Euroopa Liit probleemide ilmnemisel teeb – ei astu ta sammu tagasi, et küsida „mida me valesti tegime?“. Ei, te tahate edendada lõimimist ja panna väikeriigid rohkem kannatama. Soovite neid täiendavatesse raskustesse sattumise korral trahvida, mis tekitab neile veel suuremaid probleeme ja muudab nad sõltuvamaks teie Euroopa impeeriumist.

Tahaksin öelda José Manuel Barrosole: jah, Ühendkuningriigil võib olla võlaprobleem, kuid seda ei saa lahendada sellega, et peame euroala riigid – nt Iirimaa – välja aitama ja selleks kõigepealt ise raha laenama.

Kay Swinburne (ECR). – Austatud president! Aluslepingut ei tohiks muuta kergekäeliselt, eriti arvestades asjaolu, et Lissaboni leping nõudis olulisi jõupingutusi ja läbirääkimisi. Seetõttu peavad Euroopa Parlament ja nõukogu seda väga mõistlikult muutma hakkama. Kõnealune muudatus on nõrgemate euroala majanduste kaitsmiseks vajalik. Ent tuleb kaitsta ka nende liikmesriikide seisukohti, kes ei ole euroala liikmed.

Kõnealune aluslepingu muudatus ei lahenda seda, et liikmesriigid ei suuda täita oma stabiilsuse ja kasvu paktist tulenevaid kokkuleppeid. See ei lahenda avaliku sektori tohutute

eelarvepuudujääkide aluseks olevaid probleeme ega tõsta ELi konkurentsivõimet maailmas. See on vaid ajutine meede, mis peaks andma meile lisa-aega üksiku euroala ja oma ühisorganisatsioonide kordaseadmiseks.

Iga ELi liikmesriik peab pöörama tähelepanu omaenda riigi kulu- ja maksupoliitikale ning koostama realistlikud programmid meie majanduste taaselustamiseks. Ühe tekstirea lisamine rahvusvahelisesse lepingusse on küll vajalik, kuid ei asenda tegelikku reformi ja kokkuhoidu. Seega peab tekkima tõeline üleilmse konkurentsivõime strateegia.

Maroš Šefčovič, komisjoni asepresident. – Austatud president! Tahaksin tänada kõiki arutelus osalenuid ja Euroopa Parlamendi liikmeid selle eest, et nad toetavad selgelt ühenduse lähenemist, tugevat Euroopa Liitu ja asjakohast rolli tulevases mehhanismis, mille üle täna arutasime.

Meil oli väga selge arvamus, mille kohaselt toetame Euroopa stabiilsusmehhanismi loomist ning näeme seda tugevama ja säästlikumalt jõuka Euroopa mosaiigi väga olulise osana. Oma kuues esitatud seadusandlikus ettepanekus töötame finantsturgude suurema järelevalve ja parema majandusjuhtimise kallal. Alustasime esimest Euroopa poolaastat oma iga-aastase majanduskasvu analüüsiga ja see peaks olema viimane pusletükk.

Minu arvates anname sellega ning oma tänase arutelu ja märtsis tehtava, arvatavasti positiivse otsusega väga selgeid signaale kõigile, kes veavad euro kokkuvarisemise peale kihla. Euro kadumise peale kihla vedades kaotate oma raha. See on väga oluline sõnum edastamiseks.

Seega on selles küsimuses tehtav otsus ülimalt oluline, kuid ma tean, et Euroopa Parlamendi jaoks on väga oluline ka see, et me järgime täielikult liidu pädevust, liidu institutsioonide eelisõigusi ja rolli. Muidugi tagab komisjon kindlasti selle, et alati järgitakse Euroopa õigust.

Nagu me oma arvamuses ütlesime, on komisjon samuti alati valmis kasutama oma selliste mehhanismide käsitlemisega seotud teadmisi, sest minu arvates peaksid need olema täielikult kooskõlas parema majandusjuhtimisega, eriti seoses liikmesriikide, eelkõige euroala riikide majandus- ja finantspoliitika kooskõlastamise ja järelevalvega.

Osad teist olid mures selle pärast, et me ei tohiks luua kahetasandilist Euroopat. Minu arvates on komisjoni seisukoht selles samuti väga selge: kuigi eurovääringu eest vastutavad põhiliselt euroala liikmesriigid, on igati arusaadav, et kõik tulevased koostöömehhanismid peavad olema avatud teistele riikidele ning kogu meie töö konkurentsivõime ja lähenemise suurendamiseks peab olema mõeldud kõigile 27 liikmesriigile.

Niisiis peaks minu arvates praegune protsess, milles ka finantsturgudel oli meie lõimumise kiirendamisel ja meie majandusjuhtimise alase koostöö kiirendamisel oma roll, olema väga teretulnud, sest kindlasti muudab see meie liidu tugevamaks.

Eriti tahaksin tänada mõlemat raportööri – Elmar Brokki ja Roberto Gualtierit – nende tiheda koostöö, esitatud mõtete ja konsultatsioonide eest, mida komisjon on kahe raportööriga jooksvalt pidanud. Arvan, et nende hea töö tulemuseks on raport, mille Euroopa Parlament õigeaegselt heaks kiidab, enne kui Euroopa Ülemkogu otsuse langetab.

Minu viimane märkus on mõeldud Iirimaaalt pärit Joe Higginsile. Ta osutas täiesti õigesti volinik Rehni sõnadele, mille kohaselt saavutati kokkulepe Iirimaa – mitte selle valitsusega, vaid Iirimaa kui riigiga. Loomulikult loodame, et kõik järgmised valitsused austavad seda kokkulepet. Seetõttu on igati selge ja ilmne, et komisjon on Iirimaa praeguste raskuste

suhtes osavõtlik ja teeb kõik võimaliku selle toetuseks, et Iirimaa saaks kiiresti majanduskasvu taastada.

Euroopa institutsioonid – olgu selleks Euroopa Liit, komisjon või Euroopa Keskpang või tõepoolest IMF, on aidanud kõvasti kaasa Iirimaa olukorra stabiliseerimisele. Olen kindel, et kõik koos annab endast parima, et tuua ka Iirimaa tagasi majanduskasvu ja õitsengu.

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITTELLA

asepresident

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Sellest arutelust ilmneb, et Euroopa Komisjon kohustub jätkama teekonda, mida ta alustas Lissaboni lepingule ebademokraatlikul viisil heakskiidu saamisega. Tuleks meele pidada, et pärast seda, kui Prantsusmaa ja Madalmaade kodanikud lükkasid niinimetatud Euroopa põhiseaduse tagasi, tegid Euroopa Liidu juhid kõike tulevaste referendumite vältimiseks. Isegi pärast seda, kui Iirimaa selle esmakordselt tagasi lükkas, avaldasid nad kõikvõimalikku survet selle tagamiseks, et mõne aja möödudes toimuks uus referendum.

Nüüd, mõne kuu möödudes uue aluslepingu jõustumisest, püüavad nad taas muuta asju kiiresti ilma igasuguse avaliku aruteluta, kartes Euroopa Liidu eri liikmesriikide kodanike reaktsiooni, eriti nende reaktsiooni, kes kannatavad üha neoliberaalsema poliitika tagajärgede tõttu.

Niisi soovivad nad tugineda niinimetatud lihtsustatud menetluskorrale selle varjamiseks, et nad tegelikult muudavad olulist, Euroopa finantsstabiilsusvahendi seadustamisega – eesmärgiga muuta see alaliseks vahendiks – seotud küsimust nn konkurentsivõime paktis sisalduvate vastuvõetamatute tingimuste ja sotsiaalpoliitikale avalduva ränga mõju tõttu: palkade ja pensionite vähendamine ning pensioniea tõstmine.

13. Euroopa varjupaigasüsteemi olukord pärast Euroopa Inimõiguste Kohtu hiljutist otsust (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu, mis käsitleb Euroopa varjupaigasüsteemi olukorda pärast Euroopa Inimõiguste Kohtu hiljutist otsust.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Euroopa Inimõiguste Kohtu 21. jaanuari otsus kohtuasjas M. S. S. versus Kreeka ja Belgia näitas selgelt, et ELil on vaja kiiresti luua Euroopa ühine varjupaigasüsteem ja et me peame aitama liikmesriikidel täita oma kohust pakkuda asjakohast rahvusvahelist kaitset.

Komisjon on alati öelnud, et liidu *acquis'* kohaldamisel – ja varjupaigavaldkonnas on Dublini määrus ELi kehtiva õigustiku tähtis osa – ei vabastata liikmesriike kunagi kohustusest tagada põhiõiguste kaitse. Euroopa Kohus tuletas seda põhimõtet oma otsuses meelde.

Selle otsusega ei mõjutata Dublini süsteemi toimimise aluspõhimõtteid, mille kohaselt on vaja selget süsteemi, et teha kindlaks vastutav liikmesriik, vaadata läbi varjupaigataotlused, tagada tõhus juurdepääs pagulasseisundi määramise menetlustele ja hoida ära varjupaigamenetluste rikkumine korduvate taotluste esitamise teel.

Ometi selgub komisjoni hinnangust Dublini süsteemile, et seda on võimalik täiustada. Komisjon tegi juba 2008. aastal ettepaneku Dublini määrus läbi vaadata, et kõrvaldada

tuvastatud puudujäägid. Selle läbivaatamise eesmärk oli nii parandada asjaomaste varjupaigataotlejate kaitse standardeid kui ka suurendada Dublini süsteemi tõhusust liikmesriikide huvides.

Mulle valmistab heameelt Euroopa Parlamendi tugev toetus komisjoni ettepanekutele. Kutsun nõukogu ja Euroopa Parlamenti üles tegema koostööd tasakaaluka kompromissi nimel, mille tulemuseks oleks parandatud Dublini II määrus.

Selline kompromiss peab sisaldama ka erakorralist mehhanismi, et viimase abinõuna peatada üleandmised, kui varjupaigasüsteem satub erakordse ja erilise surve alla. See oleks ühine ja kõikehõlmav lahendus juhtumiteks, mida praegu käsitletakse suvaliselt, ning sellega loodaks Dublini partnerite vahel suurem usaldus ja tõeline toetus üksteisele.

Komisjon on olnud Kreeka varjupaigasüsteemi puudujääkidest teadlik. Kreeka varjupaigasüsteem on erakordse surve all, sest selle riigi territooriumile saabub arvukalt mitmesuguseid rändevooge ja nõuetekohaselt toimivat riiklikku varjupaigasüsteemi ei ole. Oleme juba asunud neid puudujääke läbi vaatama.

Komisjon algatas 2009. aasta novembris Kreeka vastu rikkumismenetluse, mille raames on väljendatud muret mitme ELi õigusakti eiramise pärast. Kreeka on võtnud kohustuse oma varjupaigasüsteem ümber korraldada, lähtudes möödunud aasta augustis komisjonile esitatud tegevuskavast, milles on sätestatud kiired ja pikaajalised meetmed. Sellest ajast on Kreekas toimunud õigusaktide vallas märkimisväärne areng.

Samal ajal on komisjon koos liikmesriikide, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja ELi asutustega teinud Kreeka abistamiseks tõsiseid jõupingutusi. Selles toetuses on ühendatud arvestatav rahaline ja praktiline abi riigi varjupaigasüsteemi, piirihalduse ja tagasisaatmise korralduse reformimiseks, rändevoogude juhtimiseks ette nähtud ELi vahendite tõhusam kasutamine ja samuti parem koostöö naaberriikidega, eelkõige Türgiga.

Lubage mul lõpetuseks meelde tuletada, et meie liit on rajatud inimväärikuse austamise, vabaduse, demokraatia, võrdsuse, õigusriigi ja põhiõiguste austamise põhimõtetele. Õigus varjupaigale on üks inimõigustest, mille järgimise ja toetamise kohustuse on Euroopa Liit endale võtnud. Komisjon on otsustanud kindlalt töötada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi nimel, mis on õiglane, tõhus ja milles keskendutakse kaitsele. See on parim viis, kuidas toetada ühiselt inimõigusi kui üht vabadusel, õigusel ja turvalisusel rajaneva ala olulist tugisammast.

Manfred Weber, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Varjupaigapoliitika on teravalt päevakorrade tõusnud, nagu me oleme viimasel ajal näinud Lampedusal ja Kreekas. See on teema, mis puudutab Euroopa rahvast. Peaksime tundma uhkust selle üle, mida me oleme Euroopas saavutanud, sealhulgas oma ühiste standardite üle, varjupaigataotlejate nõuetekohase töötlemise üle ning ka selle üle, kuidas me käime ümber laste ja peredega. Peaksime kõige selle üle uhked olema. Euroopa on piirkond, mis pakub abi ja partnerlust kogu maailmas tagakiusamise all kannatavatele inimestele. Otsustav tegur ei ole aga siiski mitte see, mida me paneme paberile parlamendikomisjonides, komisjonis ja nõukogus, vaid see, mis toimub tegelikult kohapeal. Euroopa Inimõiguste Kohus mõistis hiljuti Belgia ja Kreeka hukka selle pärast, et nad ei rakendanud ega järginud olemasolevaid õigusakte. See näitab selgelt, et jõustamine ei toimi.

Palun komisjonil teha oma olemasolevate tegevuskavade kõrval kiiremaid samme. Peame olema võimelised kehtestama ja rakendama tähtsaid standardeid Euroopa Liidus kiiremini. Konkreetse Kreeka juhtumi puhul tahan juhtida tähelepanu sellele, et tegemist on piiriga,

mida on võimalik kindlustada mõlemalt poolt. Meie partneri Türgi käitumine antud küsimuses valmistab mulle pettumust. Oleme Türgiga sõlminud tagasivõtulepingu, milles nõutakse sellelt riigilt märksa vähem, kui nõutaks siis, kui tegemist oleks Euroopa Liidu liikmega. Seetõttu peaksime minu arvates ootama Türgilt kõnealusel valdkonnas suuremaid jõupingutusi.

Keegi ei kahtle meie solidaarsustundes. Me tahame anda Euroopa Pagulasfondi ja Frontexi kaudu praktilist abi nii Kreekas, kus abi juba osutatakse, kui ka Itaalias Lampedusal. Euroopa solidaarsuses kahtlusi pole. Seda vajatakse praegu rohkem kui kunagi varem.

Stavros Lambrinidis, *fraktsiooni S&D nimel.* – (EL) Lugupeetud juhataja! Nagu kohtuotsus on näidanud, oleme kõik jäänud Dublini II määruse lõksu. Vastutuse ebavõrdse jagunemise tõttu on liikmesriigid vaieldud juba aastaid selle üle, kes vastutab, ja lennutanud vastastikku kaebusi, jättes õnnetud pagulased selle segaduse keerisesse.

Veel hiljuti saabus 90% sisserändajatest ja varjupaigataotlejatest Euroopasse Kreeka kaudu. Alžeeria tõttu on nüüd surve kandunud üle Itaaliale. Kui kaua kavatakse teha nägu, et see on Kreeka, Itaalia, Malta või Küprose probleem? Meie piirid on Euroopa piirid. Meie arengupoliitika, meie välispoliitika – või pigem selle puudumine – on Euroopa probleem.

Minu kodumaa on viimasel ajal teinud tohutuid edusamme varjupaigaolukorra parandamiseks ja on saanud selleks Euroopa Komisjonilt märkimisväärset abi. Sellest aga ilmselgelt ei piisa. Uue Dublini määrusega tuleb lõpetada massiline tagasisaatmine liikmesriiki, mille kaudu liitu siseneti. Liikmesriikide vahel tuleb välja kujundada korralik ja põhjanev solidaarsus. Just seda on nõudnud Euroopa Parlament. On aeg, et mõned nõukogu liikmed lõpetaksid Pontius Pilatuse mängimise ja oma käte puhtaks pesemise.

Cecilia Wikström, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (SV) Austatud juhataja! Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuse põhjal on selge, et Belgia ja Kreeka on läinud vastuollu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklitega 3 ja 13. Seega on mõlemad riigid süüdi Afganistani varjupaigataotleja ebainimlikus ja alandavas kohtlemises tema üleandmisel Belgialt Kreekale. Kahjuks ei ole see juhtum sugugi erandlik. Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus on pretsedent ja seepärast oluline.

Euroopa Parlamendi raportöörina Dublini II määruse läbivaatamisel on mul selle otsuse üle hea meel. See näitab piisava selgusega, et kõik liikmesriigid peavad peatama inimeste üleandmise Kreekale seni, kuni seal valitseb praegune olukord. Sellest ilmneb ka vajadus Euroopa solidaarsuse järele. Kui me tahame tõepoolest luua 2012. aastaks ühise varjupaigasüsteemi, peame jagama vastutust ja üksteist aitama.

Soovin komisjonilt küsida, kas see otsus muudab tema arvamust Dublini süsteemist kui ühise varjupaigasüsteemi nurgakivist, ning tahaksin teada, kas komisjonile on kättesaadav statistika, mis näitab, mille põhjal liikmesriigid oma üleandmisotsuseid teevad. Sedalaadi juhtumite kordumine tuleb ära hoida.

Euroopa Parlamendil on Dublini määruse kohta kindel seisukoht. Ootame kannatamatult võimalust alustada läbirääkimisi. Meie põhilised huviteemad on vahistamisküsimus, solidaarsusmehhanism, alaealiste õigused ja tugevamad õiguskaitsvahendeid käsitlevad sätted. Jään ootama teie vastust, volinik Cecilia Malmström, ja meie suurepärase koostöö jätkumist.

Judith Sargentini, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Lugupeetud juhataja! Küsimus on selles, mida teha nüüd, kui Euroopa Inimõiguste Kohus on öelnud, et me ei tohi enam ühtki

varjupaigataotlejat Kreekasse tagasi saata. Minu kodumaa Hollandi justiitsminister pakkus lahenduse välja. Tema sõnul tuleb võtta väga kiiresti meetmeid, et aidata Kreekal kontrollida rangemalt oma piire ja seada sisse oma varjupaigasüsteem, ning siis võime lihtsalt iga Dublini määruse kohase taotleja tagasi Kreekasse saata. See ei ole lõppkokkuvõttes loomulikult mingi lahendus.

Kõik Euroopa Parlamendi fraktsioonid on poliitilisi piire ületades öelnud, et peame viima Dublini süsteemi sisse solidaarsusklausli. Kui seda ei juhtu, lasub lõunapoolsetel riikidel alati raskem koorem kui minu Põhjamere-äärsel kodumaal, kus pagulaste paate just eriti sageli ei randu.

Lugupeetud volinik, sisserändajate tulv Lampedusale näitab, et isegi kui riik on suuteline tegema tõsist tööd oma piiride rangeks kontrollimiseks, tuleb ootamatusteks valmis olla. Kas te olete Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooniga nõus, et Dublini süsteem on rappa jooksnud? Millal me näeme mingeidki samme Dublini süsteemi muutmiseks? Kas te nõustute siinviibijatega, et igal asjal on oma aeg ja nüüd on põhjapoolsete riikide kord näidata üles solidaarsust?

Tahaksin kuulda ka teie arvamust Strasbourgi kohtu eelmise nädala otsuse kohta, milles väidetakse, et artikli 39 juhtumite ehk väljasaatmise peatamise taotluste arv suurenes eelmisel aastal 4000%, sest inimesed näevad, et Dublini süsteem lihtsalt ei toimi.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et M. S. S.-i ja Belgia ametivõimude vahelise kohtuasja lõpliku lahendi kohaselt on Belgia ametivõimud süüdi. Nad pidid hüvitama väga suure rahalise nõude. Nad olid hooletud. Millal on oodata Dublini süsteemi muutmist, et need inimesed ei peaks enam puutuma kokku ebainimlike tingimustega?

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Barry Madlener (NI). – (NL) Austatud juhataja! Proua Sargentini, miks te ei öelnud, et Türgi on see, kes käitub halvasti, lubades kõigil nendel inimestel siseneda kõigepealt Türgi? Miks te ei öelnud, et Euroopa liigkeerulisi varjupaigalaseid õigusakte kuritarvitavad paljud inimesed – inimkaubitsejad ja õnneotsijad – vaid seetõttu, et need on liiga keerukad? Miks te seda ei ütle?

Judith Sargentini (Verts/ALE). – (NL) Lugupeetud juhataja, tänan teid, et andsite mulle võimaluse sellele küsimusele vastata.

Minu arvates peaksime kõigepealt otsima palki enda silmast. Euroopa on sattunud oma varjupaigasüsteemiga sasipuntrasse. Seni kuni me jätkame liikumist samas suunas ega näita üles soovi aidata Kreekal varjupaigataotlejate koormast lõplikult vabaneda ja tagada ühtne menetlus, et hinnata, kas isik on ka tegelikult poliitiline pagulane või mitte, ei ole meil õigust teisi süüdistada.

Härra Madlener, olen teiega nõus, et inimkaubitsejad tuleks vahi alla võtta ja et Türgi peaks tõesti looma korraliku varjupaigasüsteemi, kus tunnustatakse ka mujalt kui Euroopa Liidust pärit poliitilisi pagulasi. Aga otsiksin esmalt viga meis endis ja lööksin kõigepealt oma kodus korra majja.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Soovin volinikule öelda, et tegemist on ilmselgelt vigase süsteemiga. Selge on see, et Euroopa kohtute ja Euroopa õigusaktide vahel valitseb vastuolu. Me ei saa enam rääkida õigusakti rakendamisest, vaid pigem selle tõlgendamisest uudsel moel.

Minu arvates on Euroopa Liidul olemas parimad vahendid, et lahendada sisserändega seotud probleeme nüansirikka süsteemi abil, mis ei oleks diktaatorlik ega põhineks rohkem ühtlustatud Euroopa õigusaktidel või Euroopa kohtute manitsevatel otsustel, vaid tugineks solidaarsusele, koostööle ja aktiivsele teabevahetusele Euroopa naabritega.

Peame hoolikalt ette vaatama, et ühe piirkonna koormuse kergendamine ei tähendaks lihtsalt selle koormuse ülekandmist teise kohta. Meil on loomulikult kohustus teiste ELi liikmesriikide ning turvalisemat ja vabamat elu otsivate inimeste ees, kuid hiljutise kohtuotsusega osutatakse suurematele probleemidele – Euroopa kohtute, Euroopa seadusandjate ja liikmesriikide vahelistele suhetele ning liikmesriikide kontrollile oma piiride üle.

Lugupeetud volinik, mind huvitab, kuidas kavatseb komisjon neid probleeme pikas plaanis lahendada. Kas te saaksite palun parlamendile kinnitada, et me ei hakka lihtsalt looma uusi ELi õigusakte, mis lükatakse ühel päeval mõnes Euroopa kohtus kindlasti omakorda ümber? Parem öelge meile, kuidas me saame tõhusalt toetada Kreekat ja teisi liikmesriike, kes on praegu sellise koorma all.

Cornelis de Jong, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (NL) Lugupeetud juhataja! Alustuseks soovin avaldada tänu ja toetust volinik Malmströmile. Ta esitas möödunud nädalal liikmesriikidele õigustatult üleskutse võtta taas meetmeid seoses terve varjupaigapaketiiga. Tegemist pole kahtlemata *à la carte* menüüga.

Selle värske tõendus on Tuneesia pagulaste ootamatu tulv. Itaaliale on nõuetekohase vastuvõtu tagamisega ja kõigi varjupaigamenetluste järgimisega väga suuri raskusi. Kui teised liikmesriigid jäävad vaid kõrvalseisjateks ja pealtvaatajateks, on üksnes aja küsimus, millal Euroopa Inimõiguste Kohus teeb järelduse, et varjupaigataotlejate üleandmine Itaaliale tuleks sarnaselt Kreeka juhtumiga peatada.

Seepärast on kõigi huvides töötada Dublini süsteemi raames välja erakorraline menetlus – nagu ka komisjon välja pakkus – ning sõlmida pagulaste vastuvõtmise ja korraliku varjupaigamenetluse kohta kiiresti siduvad kokkulepped.

Tahaksin kuulda, kas voliniku arvates saaksid Euroopa Parlamendi asjaspepuutuvad liikmed talle veel abiks olla, et veenda liikmesriike võtma lõpuks neid väga vajalikke meetmeid. Igal juhul võib ta arvestada minu pühendumusega.

Barry Madlener (NI). – (NL) Austatud juhataja! Holland peab taas Kreeka supi ära sööma! Kõigepealt pidid Hollandi maksumaksjad maksma miljardeid eurosid, et aidata see peaaegu pankrotistunud riik hädast välja, ja nüüd koormatakse meid kahe tuhande Kreekast pärit varjupaigataotlejaga, keda me ei tohi tagasi saata.

Holland ei taha neid varjupaigataotlejaid. Holland on kannatanud piisavalt ja kannatab ka edaspidi massilise sisserände ja luhtunud multikultuurse eksperimendi tõttu. Holland soovib vähem sisserändajaid, kellel puuduvad igasugused väljavaated. Euroopa peab hakkama järgima rangemat sisserändepoliitikat, vastasel juhul saab Euroopast Euraabia.

Ent Kreeka on ka oma halva naabri Türgi ohver. Seepärast peaks Kreeka ehitama müüri, et hoida eemale sisserändajad, kes on pärit Türgist, ja sisserändajad, kellel Türgi lubab oma territooriumi läbida. Me peame Türgit loomulikult selle eest karistama, et ta pakub ebaseaduslikele sisserändajatele võimalust Kreekasse suunduda.

Lõpetuseks peaksid Euroopa varjupaigalaused õigusaktid olema märksa rangemad. Vaadakem tõele näkku: 99% varjupaigataotlejatest ei ole tegelikult mingid

varjupaigataotlejad, vaid õnneotsijad, kes rikuvad majanduslike hüvede nimel meie varjupaigaseadusi.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Esitan arutelu jätkuks järgmise hüpoteesi. Oleme näinud rahutusi Vahemere piirkonna ja araabia riikides. Teame, et paljud nende riikide kodanikud loodavad leida Euroopas parema tuleviku. See on juba paratamatu tõsiasi ja ma kardan, et hüpotees, mille ma kohe esitan, muutub samuti peagi üheks paratamatuks tõsiasjaks.

Kodanikud lahkuvad nendest kolmandatest riikidest Euroopasse. Nad saavad Lampedusale – oleme näinud seal tekkinud probleeme – või püüavad jõuda Türgi kaudu Kreekasse, kasutades paljude nende kolmandate riikide ja Türgi vahel sõlmitud kokkulepete põhjal võimalust mitte taotleda viisat. Teised suunduvad Maltale, mõned lähevad tõenäoliselt ka Portugali ja Hispaaniasse. Siis taotleb osa neist varjupaika. On ütlematagi selge, et siinkohal kohaldatakse taas Dublini II määrust. Teame, et kuigi mõned varjupaigataotlejad esitavad seejärel selle kohta kaebuse, langetavad liikmesriikide kohtud taas süüdimõistvaid otsuseid – nagu siamaani on tehtud –, enne kui jõutakse Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusteni. Jätkem seega teesklemine, justkui oleks asjad teisiti.

Edasi läheb lugu nii. Mõned inimesed vahistatakse ja neile ei anta õigust varjupaigale. Te teate kindlasti, et vastavalt lepingule, mille üle peetud läbirääkimiste lõppemisest komisjon just teada andis, kulub Türgi kaudu sisenevate isikute Türki tagasisaatmiseks tagasivõtulepingu alusel kaks aastat, et oodata ära lepingu jõustumine, ja sellele lisandub kolm aastat, mis on kolmandate riikide kodanike puhul üleminekuperiood – see teeb kokku viis aastat. Teisisõnu peavad need, kes sel perioodil praeguse kriisi tõttu vahi alla võetakse, ootama 2016. või 2017. aastani, et Türgi nad tagasi võtaks.

Lubage mul öelda, et sellise korraldusega ei saa Euroopa kardetavasti praegu oma ülesandega hakkama.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja! Minu arvates on alati kasulik tuletada endale meelde teatud hulka oma kohustusi – eriti seda, mis sai võetud 2008. aasta oktoobris Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktiga, milles tõdetakse, et on aeg astuda Euroopa ühise varjupaigasüsteemi lõplikuks väljakujundamiseks uusi samme ja pakkuda sellega Euroopa Liidus suuremat kaitset.

Enam kui kaks aastat pärast selle lubaduse andmist on komisjon asetanud läbirääkimistelauale oma ettepanekud. Ometi ei saa jääda märkamatuks, et selle Euroopa varjupaigasüsteemi ja ühtlustamisprotsessi lõpuleviimine on mõnevõrra vaearikas.

Euroopa Inimõiguste Kohtu hiljutine otsus on minu meelest tähtis pöördepunkt. Selles tuuakse kindlasti esile Kreeka varjupaigasüsteemi puudujäägid, kuid sellega edastatakse ka jõuline sõnum nüüd, mil Kreeka asub ümber korraldama oma varjupaigasüsteemi ja samal ajal võtma ka teisi meetmeid.

Ent selle konkreetse olukorra käsitlemise kõrval seatakse kõnealuse otsusega kahtluse alla ka kogu Euroopa varjupaigasüsteem üldisemalt ning eelkõige üks selle põhiosa – Dublini määrus – ja selle põhieeldus – liikmesriikide varjupaigasüsteemide võrdväarsus. Selle otsusega näidatakse, kuidas Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga on loodud paradoksaalsel kombel omamoodi ebaõiglus nii varjupaigataotlejate kui ka liikmesriikide jaoks.

Selle otsuse põhjal tuleb viivitamata võtta selgeid meetmeid. Seniks kuni Kreeka loob toimiva varjupaigasüsteemi, peavad liikmesriigid peatama varjupaigataotlejate

tagasisaatmise Kreekasse ja kasutama selle määruse suveräänsusklauslit, millega neil lubatakse võtta endale vastutus taotluste läbivaatamise eest.

Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus sisaldab ka märguannet kõikidele asjaosalistele. Minu arvates peaks see otsus kiirendama ühtlustamist ja ümbersõnastamist, eriti Dublini määruse puhul.

See otsus puudutab mõistagi eelkõige äsjanimetatud üleandmiste peatamise mehhanismi, mille kohta on teinud ettepaneku ka komisjon. Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusega heidetakse uut valgust ühelt poolt sellele mehhanismile ja teiselt poolt Euroopa-sisesele solidaarsusele. Nimetatud peatamisega peaks uuesti algama arutelud vajaduse üle luua kõnealune peatamismehhanism selgelt kindlaks määratud tingimustel.

Niisuguse mehhanismi loomise kõrval peaks see peatamine andma ka taganttõuke – või ma vähemalt loodan, et ta seda teeb – selleks, et toetada läbirääkimiste ajal ka teisi kõnealuse määruse muudatusi – nii neid, mille kohta on esitanud ettepaneku komisjon, kui ka neid, mis puudutavad muu hulgas selle vahendiga pakutavaid tagatisi.

Lõpetuseks peaks Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusega ette nähtud peatamine andma meile võimaluse hakata mõtlema selle üle, kui habras on oma olemuselt olukord, milles varjupaigataotlejad end leiavad. Selle otsuse põhjal peaks tekkima ka vajadus võtta kasutusele kaebuse esitamise mehhanism, et peatada nende varjupaigataotlejate üleandmine, kelle suhtes kohaldatakse Dublini määruse rakendamisest tulenevat üleandmisotsust.

Paljudes signaallampides põleb praegu punane tuli, mis annab meile märku, et on aeg seda määrust reformida ja ehitada üles tõeline ühine varjupaigasüsteem, mis põhineb solidaarsusel ja vastutusel.

Nadja Hirsch (ALDE). – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Kõneleme täna Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusest. Selles käsitletakse lõppkokkuvõttes Belgiat, kuid see puudutab igat Euroopa Liidu liikmesriiki. Ka Saksamaa on otsustanud, et ei saada enam varjupaigataotlejaid tagasi Kreekasse.

Peame esitama endale küsimuse, kas me tahame laduda Euroopa ümber müüri, nagu üks kolleeg mainis, või soovime säilitada ja edasi arendada õigust varjupaigale, mida mina liberaalina tugevalt toetan. Ent see tähendab ühtlasi, et peame andma igale varjupaigataotlejale võimaluse läbida nõuetekohaselt korraldatud menetlus. Peame aru saama, et see, kui me laseme lõunapoolsetel liikmesriikidel kogu koormat üksi kanda, on ebaõiglane ja näitab solidaarsuse puudumist. Geograafilise asukoha tõttu on kõnealuseid riike tabanud üha suurenevad pagulaste vood. Pagulaste tulv Lampedusale on tingitud praegustest sündmustest Tuneesias. Ent olukord ei paista muutuvat ja kohalikud varjupaigaküsimustega tegelevad asutused ei tule selle ohjeldamisega toime.

Ka Kosovoga seotud hiljutine liberaliseerimine tõi mõne nädala eest kaasa tohutu varjupaigataotlejate sissevoolu Saksamaale. Meilgi oli probleem, sest me ei suutnud alguses kõiki taotlusi nõuetekohaselt menetleda. Niisiis, kui me tahame tõesti selle varjupaigaõiguse säilitada, peame süsteemi ümber korraldama, et tagada tulevikus selle puhul suurem solidaarsus. Dublini II määrust ei saa praegusel kujul enam edasi kohaldada.

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Afganistani kodanik, keda Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus puudutas, ei olnud sisserändaja, ei kuritarvitanud süsteemi ega olnud inimkaubanduse ohver. Lisaks ei kehtinud tema kohta Genfi konventsioon, sest teda ei kiusatud taga. Ta oli varjupaigataotleja, kelle suhtes oleks

kohaldatud täiendavat kaitset ja rahvusvahelist kaitset. Seepärast on kõnealune otsus loodava pretsedendi tõttu tähtis.

Kui palju võib olla inimesi, kes ootavad kohtuotsust, pärast seda kui on esitanud kaebuse varjupaigataotluse tagasilükkamise kohta? Kui palju võib olla neid inimesi, kes saaksid taotleda hüvitist menetluse venimise tõttu? Mis juhtuks siis, kui Euroopa Inimõiguste Kohus langetaks liikmesriikide kahjuks rohkem kui tuhat otsust? Mis saaks Euroopa mainest?

Kas me saame pidada end endiselt põhiõiguste eest võitlejateks, kui kohtleme sõdade eest pagevaid varjupaigataotlejaid halvemini kui kurjategijaid?

Lugupeetud volinik, varjupaigataotlejad – kui nad on pagulased või saavad täiendavat kaitset – ootavad kinnipidamiskeskustes menetlust teinekord kuni seitse kuud, ilma et neil oleks mingitki menetlusõigust. On see inimlik?

Oleme varjupaigapaketi liiga kaua ühe koha peal tammunud ja ühist varjupaigasüsteemi, härra Weber, ei ole meil olemas. Nagu pole ka kõigis liikmesriikides sama menetlust. Meil on vaid vähene solidaarsus, mis ongi põhjustanud praeguse olukorra.

Afganistani kodanikule maksti mittevahalise kahju tekitamise eest hüvitist, võtmata aluseks Dublini määrust. Aga kui suurt hüvitist on õigus taotleda mittevahalise kahju tekitamise eest nendel sõdade eest pagunud isikutel, keda solgutatakse aastaid ühest laagrist teise? Oleme väsinud rääkimast rikkumistest ja inimkaubitsejatest. Kas me mitte ei taha selga keerata ja selle olukorra olemasolu ikka ja jälle eitada? Dublini määrust on võimalik kahtlemata täiustada, kuid vaja on märksa enam. Austatud volinik, sellega on kiire.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Lugupeetud juhataja! Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusega ei mõisteta hukka mitte niivõrd Belgiat või Kreekat, kuivõrd Dublini määrust, sest just selle Dublini määruse alusel oli Belgial võimalik saata Afganistani kodanik tagasi Kreekasse. See ei ole õiglane. Ei ole õiglane, et piiriäärsed liikmesriigid peavad kandma seda koormat üksi, sest – olgem ausad – piiriäärsed liikmesriigid peavad kandma seda koormat üksi, sest – olgem ausad – piiriäärsed liikmesriigid peavad kandma seda koormat üksi, sest – olgem ausad – piiriäärsed liikmesriigid peavad kandma seda koormat üksi, sest – olgem ausad – piiriäärsed liikmesriigid peavad kandma seda koormat üksi.

Seetõttu on pärast Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust nüüd selge, et kui mõni Euroopa riik saadab varjupaigataotleja tagasi mõnesse teise, tohutu surve all olevasse Euroopa riiki, läheb ta vastuollu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga.

Saksamaa ja Ühendkuningriik on hakanud seda juba tunnistama ja on üleandmised peatanud. Ent me vajame siiski Dublini määruse viivitamatut muutmist.

Kyriakos Mavronikolas (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Tunnen vajadust tänasel istungil sõna võtta seetõttu, et keegi ei ole tõstatanud Küprose küsimust ja meie sisserändeprobleemi.

Küprosele, väikesesse riiki, mille rahvaarv on pool miljonit, saabub iga päev üle eraldusjoone okupeeritud alade poolemiljonilisest elanikkonnast 30 kuni 50 sisserändajat.

Meil ei ole varjupaigataotlejate jaoks kinnipidamiskeskuseid. Seetõttu ei saa me saata neid taotluse tagasilükkamise korral lõpuks tagasi riiki, kust nad tulid. Nad sisenevad okupeeritud alade kaudu, enamik neist hävitab oma dokumendid ja põhimõtteliselt jäävad need sisserändajad saarele.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kindlasti ei vaja me varjupaigaprobleemi lahendamiseks müüre. Selline ettepanek tehti, seepärast pidasin

vajalikuks sõna võtta. Inimene, kes ütleb midagi sellist, ei ole Euroopa väärtustest üldse aru saanud.

Meie jaoks on küsimus põhiõiguste ja inimõiguste kaitsmises. Me ei saa öelda inimeste kohta, kes on pagenud ükskõik mis põhjusel oma riigist ja otsinud Euroopas varjupaika, ega inimeste kohta, kes on vabatahtlikult roninud ülerahvastatud paati ja seadnud oma elu ohtu, et me tahame saata nad tagasi juba enne, kui nad on isegi kohale jõudnud. Vajame nende inimeste jaoks mõistlikke ja korralikult toimivaid varjupaigamenetlusi. Me ei saa jätta Euroopa lõunapoolseid riike, kuhu need inimesed saabuvad, selle probleemiga üksi. Olen ses suhtes täiesti nõus kolleeg Nadja Hirschiga.

Teisest küljest on vale öelda, et me tahame jätta kõik need inimesed väljapoole Euroopat ega soovi neid vastu võtta. Euroopas leiavad aset demograafilised muutused ning tulevikus vajame lõimumist ja samuti varjupaigataotlejaid, kes soovivad siia jääda. See ei ole lihtsalt inimlikkuse, vaid ka terve mõistuse küsimus. Seetõttu peame leidma sellele probleemile kiiresti lahenduse.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuse kohaselt on Kreeka varjupaigasüsteem ebainimlik, sest lõpliku otsuse langetamiseks võib kuluda kuni viis aastat. Ent menetlused võtavad palju aega kõikjal Euroopas, sest inimesed valetavad, võltsivad või põletavad dokumente, eiravad otsuseid ning lihtsalt kuritarvitavad ja rikuvad varjupaigasüsteemi. See kehtib eriti selle kohta, kui varjupaiga taotlemiseks ei ole mingit tõelist põhjust ja pärast aastatepikkust protsessi hakkab taotleja ühtäkki nõudma elamisõigust humanitaarsetel kaalutlustel.

Arvestades ELi läbikukkunud varjupaigasüsteemi, peame lõpuks tõele näkku vaatama ja tunnistama, et Euroopa Liit ei saa võtta kogu maailmast vastu majanduslikel põhjustel sisserändajaid, kulutades samal ajal miljardeid eurosid, et anda nende inimeste päritoluriikidele arenguabi ja toetada nendes riikides demokraatiat.

Lõpetuseks soovin öelda, et vajame varjupaigaõiguse selget määratlust, mis oleks tihedalt seotud Genfi konventsiooniga, et lõpetada majanduslikel põhjustel toimuv sisseränne. See määratlus peab sisaldama ka varjupaigataotlejate kohustust teha menetluse käigus koostööd. Sellega kaotaksime õiguslikud alused pettusteks, mis pannakse toime humanitaarsete kaalutluste ettekäändel.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Ühelt poolt viisanõude kaotamine üha enamate riikide puhul ja teiselt poolt rändevoogude hiljutine äkiline kasv tähendab, et nõukogu peab seadma varjupaigapaketi tõesti esmatähtsaks. Kui komisjon seda toetaks, oleks sellel sammul hea mõju, sest sellega reguleeritaks kõnealust keerulist küsimust ja sätestataks ühtne strateegia täna arutlusel oleva otsuse jõustamiseks, samuti nähtaks sellega ette võimalus vältida üleandmisi, millest me oleme täna rääkinud.

Me oleme ilmselgelt inimõiguste kaitsmise poolt, kuid sellega peab kaasnema ka range kontroll. Austatud volinik, et olukord on muutunud väljakannatamatuks, peame hakkama nüüd välja töötama sobivamaid eeskirju ja selget õiguslikku raamistikku. See on oluline tegevuskava, mille me saame teie abiga kindlasti piisavalt ruttu nõukogule hindamiseks esitada.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Arutelu on olnud väga mõttetihed ja mul on tunne, et kui mõned äärmuslikud ettepanekud kõrvale jätta, muretseme me ühe ja sama asja pärast. Seetõttu on minu küsimus väga lühike.

Soovin küsida volinikult, kuidas ta kavatses astuda vastu ikonoklastilisele ettepanekule laduda Türgi ja Kreeka vahele müür, isegi kui seda on võimalik seletada sellele riigile osaks saanud väga tugeva survega ja isegi kui kinnipidamiskeskustesse sattunud inimeste jaoks on tingimused mõne parlamendiliikme sõnul eriti rasked.

Ehkki liikmesriikidel on vaba voli koostada ise oma ehituskavasid – isegi kui tegemist on müüri rajamisega või ebarealistliku lahendusega –, mõjutab see meid, eurooplasi, nii tsükliiliselt (seoses sündmustega Lampedusal ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusega) kui ka struktuuriliselt (seoses olukorraga lõunapoolsetes riikides).

Seetõttu on aeg Dublini määrus kiiresti läbi vaadata, et võiksime vastutada selliste olukordade eest Euroopas ühiselt, näidata üles solidaarsust ja tegutseda inimlikult. See on võimalik vaid siis, kui koostame tõelise Euroopa varjupaigaseaduse – õigusakti, mis on muutumas vajalikumaks kui kunagi varem.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Väärtusi, millele Euroopa Liit on rajatud – inimõigusi ja põhiõigusi –, ei saa vaidluse alla seada. Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus nõuab kiiret asjade üle järelemõtlemit ning viivitamatuid ja tõhusaid meetmeid. See otsus nõuab ühtse strateegia väljatöötamist, määratlemist ja rakendamist ning ühise kohustuse võtmist. Varjupaigamenetlustega tuleb tegelda kohe ja parimal võimalikul viisil.

Euroopa ei tohi jätta üksi piiririike, kes peavad tulema toime erakorraliste rändevõõgudega, mis ei mõjuta mitte üksnes neid, vaid tervet Euroopat. Piiririigid ei suuda kanda üksi kogu vastutust, mis on seotud varjupaigataotlejate töötlemise kulude ja korraldamisega. Taotlejate käsitlemine nõuab sageli palju aega ning pikka ja hoolikat hindamist. Need ajalised piirangud ja hoolikad hindamised ei tohi kahjustada sisserändajate väärikust, mida tuleb igal juhul alati kaitsta.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Soovin tänada kõiki sõnavõtjaid. See kohtuotsus on väga huvitav, kuid sellega ei lööda praeguselt Dublini süsteemilt lõplikult jalgu alt. See süsteem on enam-vähem töökorras ja sellega kohustati juba enne kõnealust kohtuotsust liikmesriike tagama põhiõiguste järgimine. Ometi juhitakse otsuses tähelepanu mõnele olulisele probleemile ja just seepärast peame me Dublini konventsiooni reformima ja parandama.

See on ka põhjus, miks komisjon on kavandanud uuendusi, ja mul on väga hea meel, et te olete need töösse võtnud ning et teiegi näete vajadust teatava erakorralise mehhanismi järele. Toetame teid ses suhtes täielikult.

Peame ka kiirendama oma tegevust ühise varjupaigasüsteemi loomisel. Enamik siinviibijatest oli sellega nõus. Olen väga tänulik töö eest, mida te teete. Parim viis meie eesmärgi täitmiseks on jätkata tööd, avaldada aruandeid ja julgustada nõukogu läbirääkimisi alustama.

Liikmesriikide vahel on praegu liiga palju erinevusi ja see ei ole jätkusuutlik. Ühtses liidus, millel on ühised väärtused ning kus kohaldatakse ühiselt rahvusvahelisi standardeid ja konventsioone, ei saa olla selliseid erinevusi, nagu meil praegu on. Inimesi tuleb kohelda väärikalt. Peame tagama kaitse kõige haavatavamatele. Vajame tõhusaid süsteeme, et inimesi ei hoitaks kinnipidamiskeskustes kuude ja teinekord isegi aastate kaupa. See on väga piinarikas konkreetse isiku jaoks ja väga kulukas ühiskonna jaoks. Peame seda olukorda parandama. Saan teid ja nõukogu taas vaid julgustada tööd selles vallas jätkama.

Mis puudutab Kreekat, siis komisjon teeb selle riigi abistamiseks nii mõndagi. Kreeka valitsus töötab oma tegevuskava kallal. See on väga kõrgelennuline kava, kuid juba algusest peale on selge olnud, et lahendus ei saabu üleöö. Tegemist on pikaajaliste probleemidega. Meie oleme valmis toetama. See, et kõik liikmesriigid osalevad Frontexi operatsioonides, kuid on samas pakkunud ka kõikvõimalikku abi – majandusabi ja oma tehnilisi teadmisi, tõlketeenust, haldusabi –, näitab, et tõeline Euroopa solidaarsus on olemas.

Peame Kreekat aitama, sest Kreeka on tohtu surve all. Seegi on Euroopa ülesanne. Peamine vastutus lasub loomulikult Kreekal endal. See riik on teinud juba palju, kuid peab tegema veel rohkem. Ma ei usu, et tara või müür oleks mingi lahendus, sest muud reformid on märksa olulisemad. Teeme ka koostööd Vallettas asuva Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametiga ning samuti ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga.

Türgi on viimasel ajal näidanud üles edasiviivat suhtumist ja koostöövalmidust. Oleme jõudnud lõpule kaheksa aastat kestnud läbirääkimistega tagasivõtulepingu üle. Loodetavasti kiidavad liikmesriigid selle järgmisel nädalal toimival nõukogu istungil heaks.

Mis puudutab Cecilia Wikströmi küsimuses nimetatud arve, siis 2009. ja 2010. aasta andmete põhjal esitasid liikmesriigid Kreekale sisserändajate eest vastutuse võtmiseks või nende tagasivõtmiseks 16 328 taotlust. Neist 12 638 (77%) rahuldati. Sellegipoolest viisid liikmesriigid ellu vaid 2251 sellist üleandmist, mis on veidi vähem kui 14%.

Täna teid veel kord toetuse eest tööle, mida me püüame varjupaigapaketi teha. Õigusaktid on esitatud. Jätkakem komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu koostööd, et meie eesmärk saaks võimalikult kiiresti saavutatud ja et meil oleks lõpuks Euroopa ühine varjupaigasüsteem.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

14. Viivitatatud ELi meetmed Itaalia ja muude erakorralistest rändevoogudest mõjutatud liikmesriikide toetuseks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu, mis käsitleb viivitatatud ELi meetmeid Itaalia ja muude erakorralistest rändevoogudest mõjutatud liikmesriikide toetuseks.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Täna teid selle väga õigeaegse arutelu eest olukorra üle, mis väärrib kogu meie tähelepanu.

Komisjon jälgib olukorda väga tähelepanelikult ja Frontex on saatnud kohapeale kaks eksperti. Teadete kohaselt on paari viimase päeva jooksul randunud Itaalias ligikaudu 5 500 Tuneesiast pärit sisserändajat, ent viimase 24 tunni jooksul on nimetatud veidi väiksemaid arve. Saabujateks on peamiselt kolmekümnendates eluaastates mehed, kuid sisserändajate seas on ka 34 naist ja 108 last. Tuvastatud on 27 inimkaubandusele kaasa aidanud isikut. Need Itaalia rannikule saabuvad inimesed põhjustavad erakordset survet Itaalia vastuvõtuasutustele, eriti Lampedusal.

Juba möödunud laupäeval alustasime suhtlust Itaalia siseministriga ja meile on esitatud ka ametlik palve anda ELi abi. Oleme valmis aitama nii Itaaliat kui ka Tuneesiat. See ei ole pelgalt kahepoolne küsimus, vaid tähtis kogu Euroopa Liidu jaoks. Juba enne viimaseid sündmusi hakkas komisjon koos Frontexiga uurima, mida saaks lühiajalises ja keskpikas plaanis ära teha. Euroopa Liidu ühine reaktsioon peaks põhinema ELi liikmesriikide solidaarsuse põhimõttel. Me oleme valmis Itaaliat aitama.

Kuid meie seisukoht peaks tuginema ka solidaarsusele Tuneesiaga ja toetusele tema üleminekul demokraatiale. Seda väljendas ka paruness Ashton eile Tunisese Tuneesia ametivõimudega peetud kohtumisel, kus ta pakkus neile poliitilist toetust ja rahalist abi.

Et Itaaliat sellistes oludes aidata, oleme määranud kindlaks suure hulga konkreetseid meetmeid ja samuti kiire rahalise abi. Rahalises mõttes oleme valmis võtma peale Itaaliale juba eraldatud abi kasutusele erakorralise abi Euroopa Pagulasfondi 2011. aasta vahenditest. See peaks katma kulud, mis on seotud näiteks majutuse ja infrastruktuuriga, materiaalse, arsti- ja sotsiaalabiga, varjupaigamenetluste haldusküsimuste alase juriidilise nõustamisega, õigusabiga ja keelelise abiga.

Me saame üsna kiiresti vahendeid kasutusele võtta ka sellistest ELi fondidest nagu Välispiirifond ja vajaduse korral võib Itaalia paluda Vallettas asuval Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametil saata varjupaigataotlejate läbivaatamisega tegelevatesse asutustes abimeeskondi.

Mis puudutab välispiiride järelevalvet, siis on võimalik luua ühine Frontexi operatsioon. Ma suhtlen Frontexiga ja tean, et tehnilisel tasandil tehakse juba ettevalmistusi.

Nagu tavaliselt, sõltub selline ühistegevus varustusest, mida liikmesriigid vabatahtlikult annavad. Kutsun kõiki liikmesriike üles näitama oma toetust. Kuid võttes arvesse paari minuti eest lõppenud arutelu, lubage mul kinnitada teile üht: kuigi liikmesriikide poole on pöördutud palvega osaleda uues ühisoperatsioonis, ei hakka see uus operatsioon võistleva käimasoleva operatsiooniga Kreeka maismaapiiril, sest mere- ja maismaapiiridel toimuvad operatsioonid on oma olemuselt erinevad. Seegi operatsioon on loomulikult väga tähtis.

Tahaksin rõhutada, et peame pöörama erilist tähelepanu haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele isikutele, kes vajavad rahvusvahelist kaitset. Nende vajadusi tuleb arvesse võtta ja neil peab olema võimalus saada erikaitset, millele neil on liikmesriigi ja ELi õigusaktide kohaselt õigus.

Nimetatud konkreetsete meetmetega varustatult oleme valmis kohtuma ja tegema koostööd Itaalia ametivõimude esindajatega, et leppida kokku nende meetmete üksikasjades ja järgmistes sammudes.

Loomulikult tuleb arendada edasi ka keskpikka strateegiat. Mis puudutab konkreetset rändevoogude küsimust, siis on meil vaja ühtaegu tõhusat piirihaldust ja strateegiat, mille alusel pakkuda toetust üleminekul demokraatiale ja majanduslikul üleminekuperioodil. Lühemas plaanis peaksid Tuneesia ametivõimud valvama tõhusalt oma riigi piire nii merel kui ka rannal ning takistama salakaubavedajatel, inimkaubitsejatel ja vanglast pääsenud kurjategijatel olukorda ära kasutamast. Tähtis on ka see, et Tuneesia võtaks tagasi need ELi liikmesriikide territooriumile jõudnud inimesed, kes ei vaja rahvusvahelist kaitset.

Kui rääkida rohkem liigendatud sekkumisest, siis peaksime uurima ka ELi abi parema suunamise võimalusi ja edendama selleks projekte, millega saab toetada Tuneesia eri piirkondades – ma viitan siinkohal eelkõige riigi lõunaosale – sissetulekut pakkuvaid ja töökohti loovaid tegevusvaldkondi.

Laiemalt võttes tuleb Tuneesia poliitilist ja majanduslikku arengut toetava ühtse käsitusviisiga pakkuda nendele inimestele võimalust tulla Euroopa Liitu seaduslikult ning samuti näha ette võimalused kaupade, teenuste ja oskusteabe vahetamiseks.

Rahva meeleavaldused on toonud üle Vahemere värskeid tuuli. Need tuulepuhangud võivad tuua palju rõõmustavaid muutusi Tuneesiale, teistele riikidele ja Euroopa Liidule. Praegune

olukord Lampedusal ei tohiks vähendada meie tahet pakkuda abi ja toetust tärkava demokraatiaga riikidele ja noorele põlvkonnale, kes on nii pühendunult ja rahumeelselt suutnud saavutada põhjalikud poliitilised muutused.

Simon Busuttil, *fraktsiooni PPE nimel*. – Austatud juhataja! Itaalias ja eelkõige Lampedusa saarel valitsev humanitaarlane hädaolukord – jah, seda see tõesti on – sunnib meid kiiresti tegutsema.

Teen ettepaneku astuda viis sammu. Esiteks tuleb Tuneesia ja Egiptuse jaoks koostada tõeline Marshalli plaan, millega pakutaks käegakatsutavat ulatuslikku abi, kuid oodataks samal ajal vastu Tuneesia ametivõimude täielikku koostööd läbipääsu tõkestamisel oma rannikul, et hoida ära meritsi toimuvat ebaseaduslikku väljarännet.

Teiseks on meil vaja saata viivitamata kohale Frontexi piirivalve kiirreageerimisrühm. Lugupeetud volinik, seega ei ole meil praegu seal vaja mitte paari Frontexi eksperti, vaid sinna tuleb saata Frontexi missioon.

Kolmandaks peame andma Itaaliale tuhandete Lampedusal randunud inimeste vastuvõtmiseks reaalselt abi. Kui aus olla, siis ma ei mõista, austatud volinik, kuidas te saate rääkida Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti ekspertide lähetamisest, kui see ELi amet ei ole veel tegevust alustanud. Niisiis tuleb meil lahendada olukord kuidagi teistmoodi.

Neljandaks peame aitama kaasa nende inimeste viivitamatule repatrieerimisele, kellel ei ole õigust varjupaigale. Nad tuleks saata tagasi Tuneesiasse, kust nad tulid.

Viiendaks peame meeles pidama, et meil on aluslepingus artikkel 80, milles on selgelt sätestatud, et meie sisserändepoliitika peaks tuginema solidaarsuspõhimõttele ja vastutuse õiglasele jagamisele. Leian, et komisjonil on aeg hakata seda artiklit rakendama.

Juan Fernando López Aguilar, *fraktsiooni S&D nimel*. – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Usun, et lõviosa Euroopa Parlamendi liikmetest tunneb heameelt Vahemere piirkonna riikide demokraatlike liikumiste üle, mis on proovikiviks Euroopa välispoliitikale ja väärtuste austamisele, kuid meie seas on ilmselt palju ka neid, kes teavad, et need liikumised ei ole ohutud. Need toovad kaasa tagajärgi humanitaarvaldkonnas ja põhjustavad naaberriikidele sisserändega seotud survet.

Seetõttu on aeg endale meelde tuletada, et Lissaboni leping kehtib endiselt ning selle artiklites 67 ja 77, artikli 78 lõikes 3 ning äsjamainitud artiklis 80 on sätestatud, et solidaarsuse ja jagatud vastutuse tõttu on tegemist Euroopa ülesandega. See ei ole mitte üksnes jagatud, vaid ühine ülesanne, ja seepärast mõjutab see ka Euroopa institutsioone.

On aeg öelda, et ükski maa ei ole üksi. On aeg öelda, et see ei ole ei Itaalia saare Lampedusa, Malta, Kreeka ega ka Hispaania probleem. Ei, see on Euroopa institutsioonide probleem. Ent on aeg öelda ka seda, et jutt ei käi Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuurist ega ka Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametist, vaid poliitiliste otsuste tegijatest. See tähendab, et tuleb juhtida tähelepanu vajadusele investeerida arengukoostöösse vajalikke vahendeid ning anda abi, et rahuldada neid kõnealuste riikide vajadusi, mis on seotud demokraatia kehtestamise ja kindlustamisega. Ent vajalikke vahendeid tuleb investeerida ka selleks, et aidata ELi liikmesriikidel anda sisserändajatele esmatasandi arstiabi ja hallata ühist piiri.

Seetõttu on aeg öelda, et Lissaboni lepinguga on ette nähtud terve programm, mis ootab rakendamist, ja et Euroopa Parlament pakub meie ees seisva ülesande lahendamisel oma abi.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Soovin alustada oma sõnavõttu Itaalia välisministri eilse väljaütlemisega Damaskuses. Väidetavalt lausus ta – kuulake tähelepanelikult –, et Süüria on stabiilne riik, kus rahva uuendussoovid on rahuldatud. Samas tegi Itaalia siseminister paari päeva eest ühe teise avalduse, milles ta kandis oma vastutuse üle Euroopale, lisades pisut nõrdinult, et „nagu alati”, on Euroopa Itaalia ilmselt üksi jätnud.

Nagu alati, näeme hoopis mugavat kommet süüdistada Euroopat ja ärritavat viisi eirata seda, kui Brüssel ei kiida heaks meritsi toimuva repatrieerimise kokkulepet, millega rikutakse humanitaarõigust, täidetakse nüüdseks mõnel juhul juba kukutatud Aafrika diktaatorite kukrut ja jätkatakse praegugi veel heldelt miljardite kinkimist Gaddafi võimu all olevale Liibüale, või keeldumist Euroopa Pagulasfondist Itaalia valitsusele pakutud kümne miljoni euro suurusest abist tõenäoliselt seetõttu, et selle raha kulutamisel tuleks järgida Euroopa läbipaistvaid eeskirju, mitte Itaalia kodanikukaitseagentuuri enda kriteeriume.

Seepärast olen arvamusel, et sel viisil tegutsedes ja selliseid avaldusi tehes ei saavuta me midagi. Me ei ole tõesti viimaste nädalate sündmustest õppust võtnud. Lampedusa tuletab meile meelde, et ajalugu on tugevam kui mingid poliitilised mängud ja tuginemine illusiooni loovatele avaldustele. See näitab meile, et kõike ei ole võimalik raha eest osta, et Euroopa ei ole miski, mille poole võib pöörduda siis, kui sobib, vaid Euroopa on projekt, millele tuleb pühenduda iga päev, nõudes õigusi ja solidaarsust, ent täites ka võetud kohustusi.

Rände jätkusuutlikuks ja eesmärgipäraseks aeglustamiseks on vaja viit asja: demokraatiat, arengut, rahvusvahelise õiguse austamist, Euroopa solidaarsust ja eelkõige seda, et ei oleks eelarvamusi tekitavat retoorikat.

Barbara Lochbihler, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Piirdudes selle aruteluteema pealkirjas vaid Itaaliale ja teistele liikmesriikidele antava toetusega, teeme taas vea, sest keskendume üksnes Vahemerega piirnevate riikide probleemidele. Vajaka jääb mure nende inimeste pärast, kes pagevad üle mere.

Kui me suhtume tõepoolest tõsiselt oma põhimõtetesse, mis puudutavad pagulaste kaitset, peame esmalt kindlaks tegema ja vajaduse korral igal üksikjuhtumil kontrollima, millises olukorras need inimesed on, ja seejärel tagama neile nende inimõiguste kaitsmise. Me ei saa lubada inimeste äratõukamist ja oma piiride läbipääsmatuks muutmist. Pidevalt räägitakse abist, mida saab selles olukorras pakkuda ELi piirikaitseagentuur Frontex. On tõsi, et sellest agentuurist oleks abi, kui ta keskenduks oma tegevuses pagulaste kaitsmisele ja päästmisele. Me ei tohi pagulastest tulvil paate tagasi saata, nagu oleme minevikus teinud. Me koostame praegu Euroopa Parlamendis Frontexile uusi volitusi. Ma loodan, et meil õnnestub parandusi teha ning suurendada muu hulgas läbipaistvust ja lisada erinõuded, et see agentuur tegutseks kooskõlas inimõigustega.

Loomulikult peame aitama ka Tuneesial korrastada kiiresti oma majandus, nii et see annaks inimestele rohkem usku võimalusse teenida inimväärset elatist oma kodumaal. Peame võimaldama Tuneesial saavutada kiire ja rõõmustav majandusareng, pakkudes selleks kaubavahetust Euroopa Liiduga ja toetades sealseid projekte. See on üks Tuneesia demokraatliku ümberkujundamise põhieeldusi.

On täiesti arusaamatu, et paljud ELi liikmesriigid jätavad Vahemere-äärsed riigid ettenägematu pagulaste tulvaga toimetulekul taas üksi. Üleskutse aidata vabatahtlikult selliseid saari nagu Lampedusa ja Malta on esitatud kurtidele kõrvadele. Peame leidma

siduva lahenduse, millega nõutaks ELi kesk- ja põhjaosas asuvatelt riikidelt pagulaste vastuvõtmist. Infrastruktuur on olemas. Puudu jääb poliitilisest tahtest ja solidaarsustundest.

Rui Tavares, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Tõtt-öelda ei saa me arutada Lampedusa probleemi, pidamata meeles üht asja: Tuneesias oli president Ben Ali ajal seadus, mille kohaselt väljaränne oli kuritegu. Seda ei ole seni kehtetuks tunnistanud. See tähendab, et tegemist ei ole vaid Frontexi pädevusse kuuluva küsimusega, sest lõppude lõpuks tuleb hoolitseda selle eest, et inimesi ei saadetak tagasi vaid selleks, et nad satuksid Tuneesia vanglasse. Ühtlasi tuleb veenda uut valitsust, et ta tunnistaks selle seaduse kehtetuks.

Ent eelkõige näitab see minu arvates meie sisserändepoliitika uskumatut sõltuvust ühest isikust. See isik ei ole ei Cecilia Malmström ega Jose Manuel Barroso, vaid see on Muammar Gaddafi. Kui Gaddafi kukutatakse – ja ma loodan siiralt, et nii see läheb –, siis mis saab meie peamisest puhverriigist, mis leevendab Põhja-Aafrikast ja Sahara-tagusest Aafrikast pärit sisserändajate tulva?

Lisaks näitab see meile, et meil on praegu Marokost Süüriasse ulatuv 5000 kilomeetri pikkune liin, millel humanitaarriskid kasvavad iga kilomeetriga, ning et me peame end ette valmistama pagulaskriisiks, mis on Euroopa ajaloos ehk võrreldav vaid 1956. aasta Ungari kriisiga. See tähendaks ümberasustamist puudutava kaasotsustamise lõppu, sest mõne sellise revolutsiooni ebaõnnestumise korral – loodetavasti seda ei juhtu – tuleks meil luua Euroopa piirile pagulaslaagrid ning teha igaveseks lõpp Euroopa varjupaigapoliitika ülesehitamisele ja varjupaigataotlejate ühisele ümberpaigutamisele Euroopa Liidu riikidesse.

Fiorello Provera, *fraktsiooni EFD nimel.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Need hädaolukorrad vajavad meie viivitamatut poliitilist reaktsiooni. Itaalia palub kiiret sekkumist: esiteks Frontexi muutmist koordineerimisagentuurist operatiivstruktuuriks, millel on oma töötajad ja vahendid, teiseks koormuse jagamise põhimõtte rakendamist, kolmandaks Europoli kasutamist terroristide võimaliku sisseimbumise ja inimkaubandusega tegelevate kuritegelike organisatsioonide uurimisel ja neljandaks vahendite eraldamist toimetulekuks selle hädaolukorraga.

Igatahes ei kõrvalda ükski neist Magribi piirkonna revolutsioonide põhjusi, mille juured on sügaval. Need revolutsioonid on tingitud tõeliste parteide, ametiühingute, ühenduste ja vaba ajakirjanduse puudumisest ning eeskätt vähesest inimõiguste austamisest. Sisuliselt puuduvad institutsioonilised vahendid, mis iseloomustavad tõelist demokraatiat ja annavad rahvale hääle. Ilma nendeta ei saa olla majandusarengut ega töökohti, stabiilsust ega turvalisust kõigi jaoks. See on tõeline poliitiline keerdküsimus, mille Euroopa peab käsile võtma.

Barry Madlener (NI). – (NL) Austatud juhataja! Euroopas valitseb tõeline hädaolukord. Euroopat ujutab praegu üle Põhja-Aafrikast Berberi maadest saabuv islami sisserändajate hiidlane.

Kümned tuhanded õnneotsijad, kellest osa on paadunud kurjategijad või isegi terroristid, on juba jõudnud Lampedusale ja sajad tuhanded on järgimas nende eeskuju. Euroopa piir on hõre kui sõelapõhi. Itaalia ei suuda meie välispiiri kaitsta ja Frontexit on sündmused tabanud ootamatult.

Seepärast teen nõukogule ja kõrgele esindajale paruness Ashtonile ettepaneku kutsuda vastavalt artikli 28 lõikele 2 kokku erakorraline istung, kus nõukogu peaks võtma selle sisserändeevo peatamiseks rangeid meetmeid. Soovitaksin ka peaminister Berlusconi

mitte küsida meilt raha oma segaduse ja lolluse äraklarimiseks või selleks, et hoida sisserändajad oma riigist eemal. Ta peaks kulutama pisut vähem aega seelikute küttimele ja asuma selle asemel tööle, et saata kõik need sisserändajad Aafrikasse tagasi.

Mario Mauro (PPE). –(IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Kõigepealt soovin tänada volinikku jõupingutuste eest, mida ta on teinud ja ka edaspidi teeb, et lahendada see humanitaarlane hädaolukord. Ometi teate te, lugupeetud volinik, sama hästi kui mina, et tõeline häda ei ole humanitaarvaldkonnas – see on vaid järelmõju –, vaid selles, et kogu Magribi piirkonda hõlmava ajaloolise ülestõusu ajal on Euroopa tegevus osutunud ebarahuldavaks, teisisõnu ei ole Euroopa suutnud pärast korduvaid ja ebaõnnestunud katseid Vahemere piirkonna jaoks uuesti strateegiat välja kujundada. Lissaboni protsess on nurjunud ja Vahemere Liit haledalt läbi kukkunud.

Meil ei ole täna arutlusel olevatest tegelikest probleemidest korralikku ülevaadet. Peame lahendama neid üheskoos, kuid nõukogu ei ole täna siin. Palusime nõukogul kaaluda võimalust luua Euroopa strateegia, et tegelda mitte niivõrd sisserände ja ebaseadusliku sisserände probleemiga, kui võrd demokraatia ja vabaduse küsimusega kogu Vahemere piirkonnas.

Nõukogude bloki ühisel kokkuvarisemisel pakkusime kõik praktilisi lahendusi ja tegelesime ilma erilise raskuseta meie tänavatele saabunud tuhandete poolakate probleemiga, sest me käsitlesime seda probleemi nii, et kogu idablokk tuleb lõimida Euroopasse. Vahemere piirkonna kohta pole meil praegu midagi öelda. Peame looma endale strateegia, ilma selleta ei saa me anda mingeid vastuseid. Me hindame teie häid kavatsusi ja siinkohal me ka lõpetame.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Miguel Portas (GUE/NGL). –(PT) Austatud juhataja! Pange tähele – võiksin teile vastu vaielda ja selgitada, miks Euroopal pole olnud lahendust oma sisserändeprobleemidele. Ütleksin, et põhimõtteliselt on see nii sellepärast, et Euroopa on otsinud politseitööga lahendust probleemile, mis on sotsiaalne, majanduslik ja poliitiline.

Ent küsimus, mille soovin teile esitada, on seotud kolleeg Tavarese tõstatatud küsimusega. On see teie arvates vastuvõetav, et me saame Frontexi või teiste operatiivmeetodite abil tuneeslasi repatrieerida, kui Tuneesia seadustes on endiselt kirjas, et repatrieeritud saadetakse vanglasse? Kas selle asemel ei tuleks kõigepealt mitte hoolitseda teatud diplomaatilise tegevuse eest, et tagada selle seaduse kehtetuks tunnistamine, ja alles siis rääkida muudest vahenditest, näiteks nendest, mida ma just mainisin?

Mario Mauro (PPE). –(IT) Austatud juhataja! Täna küsimuse eest. Tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et vaid mõne päeva eest, kui olin koos Magribi riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni juhi Pier Antonio Panzeriga külaskäigul Tuneesiasse, märkasime, et ajutine valitsus teeb õigussüsteemis ja kogu seda küsimust reguleerivates seadustes põhjalikke muudatusi.

Tuginedes usalduslikele suhetele, mis valitsevad Euroopa ja Tuneesias kuhu võtva uue keskkonna vahel, saame usutavasti hakata astuma esimesi samme teie nimetatud probleemide lahendamiseks.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL). –(FR) Küsimus tagantpoolt kolmandale sõnavõtjale. Tahaksin küsida oma kolleegilt, kuidas on ta jõudnud veendumuseni, et Lampedusale

saabunud inimesed on islamistid ja kurjategijad, ning kas tal on selle kinnitamiseks mingit isiklikku teavet või on see tegelikult vaid tema fantaasia vili.

Barry Madlener (NI). – *(NL)* Lugupeetud juhataja! Kahtlemata on üldteada, et Liibüast saabuvad inimesed on enamjaolt islamiusku ja et nende seas on päris suur hulk kurjategijaid ja isegi terroriste.

Eeldan, et sellest on teadlikud kõik siinviibijad, ja kui see nii ei ole, peate olema uskumatult naiivsed.

David-Maria Sassoli (S&D). – *(IT)* Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Me oleme rahul, et saame koos komisjoniga arutleda selle Põhja-Aafrika rändekriisi üle. Oleme näinud, kuidas need inimesed saabuvad Lampedusale ja avastavad, et seal puuduvad igasugused vahendid nende vastuvõtmiseks või tuvastamiseks. Tegelikult lasi Itaalia valitsus sisserände lõpetamise loosungi all mõne aja eest olemasoleva vastuvõtukeskuse lammutada ja vähendas sealseid vahendeid, jättes nii oma riigi ilma võimalusest ebaseadusliku sisserändega tegelda.

Me teame, et see probleem puudutab Itaaliat, kuid see puudutab ka muud Euroopat. Et seda kooskõlastatud poliitika raames lahendada, on vaja märkimisväärset rahalist panust. Samas tuleb järgida rahvusvahelisi lepinguid ja tagada pagulastele kaitse. Lugupeetud volinik, soovin, et ütleksite oma vastuses täpselt, millal palus Itaalia valitsus Euroopa Komisjonil sekkuda, sest nagu te hästi teate, on selle kohta vastuolulisi andmeid.

Mara Bizzotto (EFD). – *(IT)* Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Viimastel tundidel on saabunud Itaaliasse üle 5000 sisserändaja, veel 10 000 on asumis teele Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa poole. Tuneesia justiitsminister on kinnitanud, et nende ebaseaduslike sisserändajate seas peidab end umbes 11 000 vangi, terroristi ja kurjategijat.

Esitasin komisjonile juba ette kiireloomulise küsimuse, et saada vastus paruness Ashtonilt – keda seletamatul kombel täna siin pole –, ja komisjon lubas selle küsimuse täna edastada, kuid üksnes seetõttu, et Euroopa Parlament surus komisjoni eile nurka. See karjuv vaikus on kõige ilmsem märk sellest, kui selgrootu on Euroopa ja tema valitsejad, kes ei julge võtta seisukohta isegi tõsisest humanitaar- ja julgeolekuprobleeme tekitava humanitaarkriisi korral.

Head kolleegid, siinsele demokraatlikule institutsioonile on eraldatud vaid pool tundi, et arutleda ajaloolise murrangu ja selle tagajärgede üle Euroopa rahvale. Mida pean ma ütleva oma valijatele, kes on hirmul? Mida võtab Euroopa Liit selle jubeda olukorra lahendamiseks ette homme – just nimelt homme?

Salvatore Iacolino (PPE). – *(IT)* Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kaugele Vahemerre on eksinud üks saar, mille nimi on Lampedusa. 2008. aastal jõudis see saar leheveergudele, sest tol aastal randus seal 40 000 pagulast. See probleem leidis hiljuti lahenduse tänu niinimetatud sõpruslepingule, mille allkirjastasid Itaalia ja Liibüa valitsused.

Praegu seisame taas silmitsi samasuguse olukorraga, ent sel korral, proua Malmström, on lood märksa keerulisemad. Jõud, mis löövad Vahemere tormiliselt vahutama, on rahu, stabiilsus ja uued valitsused nii Tuneesias kui ka Egiptuses. Mina olen siitsiillane ja erinevalt paljudest sõnavõtjatest olen ma endist isikute kindlakstegemise ja väljasaatmise keskust külastanud. Omal ajal oli sellest keskusest kasu, ent pärast sõpruslepingu sõlmimist ei olnud selle allesjätmiseks enam mingit põhjust.

Mida saab teha komisjon ja mida saab teha Frontex? Loomulikult soovime me kõik näha kiirreageerimissmissioonide lähetamist. Me tahame, et Frontex oleks paindlik, sujuvalt toimiv ja hästi üles ehitatud agentuur, millel on oma rahalised vahendid. Vaatame koos Simon Busuttiliga kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis selle volitusi läbi. Samuti palus Mario Mauro nõukogul kohe tegutseda ja võtta see küsimus viivitamata oma päevakorda – see on ülitähtis, sest nüüd on sisserändajad hakanud saabuma ka Egiptusest.

On tõeline oht, et möödapääsmaatud viivitused võivad kahjustada paljude pagulaste väärikust, ehkki me oleme kindlad, et Cecilia Malmström kannab selgi korral hoolt, et tema sõnad võetaks hästi vastu.

Pier Antonio Panzeri (S&D). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Praegune sisserändajate tulv on tõsine probleem ja see on Euroopa probleem. Ometi ei vaja me hädaldamist, vaid tõhusat koostööd, et lahendada praegune kriis edasiviivalt ja kaugelenägelikult. Peame võtma meetmeid kahel tasandil ja vajame oma vastutuse kandmiseks laia turja.

Esimene tasand on kohene tegutsemine. Kriisiga toimetulekuks on vaja eraldada rahalisi lisavahendeid, peame viimaks ette valmistama Euroopa ümarlaua ja arutama võimalust jagada sisserändajad õiglaselt eri liikmesriikide vahel ning lõpetuseks peame kokku saama Tuneesia ajutise valitsusega, et nõuda neilt praeguse väljarände tõkestamiseks vahendite paikapanemist.

Teine tasand on selgelt poliitilisem. On väga oluline vaadata põhjalikult läbi meie naabruspoliitika. Tuleb võtta meetmeid, mis põhinevad majandus-, finants- ja sotsiaalkoostöö uuendatud põhimõtetel, arukal sisserändepoliitikal ning Tuneesia käimasolevate majandusreformide ja demokraatiale ülemineku protsessi tõhusal toetamisel.

Vaid selliseid meetmeid võttes saame tegelda ja tulla toime probleemidega, millega Itaalia ja Euroopa praegu silmitsi seisavad. Lugupeetud volinik, olen kindel, et te nõustute meie kõigiga – on ülim aeg lõpetada rääkimine ja asuda tegudele.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Soovimata minna terrorismi ja sisserände võrdlemisega liiga kaugemale, olen täheldanud, et kahjuks suunavad ELi tegevust hädaolukorrad, näiteks praegune tõsine sisserändajate rünnak ehk massiline randumine Itaalias Lampedusa rannikul, kus tuneeslaste väljaränne võib lõppeda etteaimatavate surmajuhtumite jadaga.

Lootusrikas merereis võib kujuneda needuslikuks merereisiks ja see jääb kõigi meie südametunnistusele – me oleme tunnistajaks nende pidevatele kontrollimatutele rändevoogudele ega ütle piisavalt otsusekindlalt: „Aitab juba!” Kui see aset leiab, tõstame käed õudusega taeva poole, ent järgmisel päeval on kõik meelest läinud.

Eurooplastel on kohus ja õigus teada tõde – et Vahemere piirkonna strateegia ei toimi ning et ühine sisserändepoliitika jääb endiselt unistuseks, kuni Euroopa riigid ei anna Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuurile (Frontexile) selle tõhusaks toimimiseks vajalikke piisavaid vahendeid.

Rääkimine ei maksa midagi, meil on vaja tegutseda. Kas te tõesti usute, et Frontex suudab praegu tagada Euroopa piiril julgeoleku? Mina seda ei usu. Jäägem lootma, et Egiptuse, Tuneesia ja teiste Magribi riikide inimesed ei otsusta otsida massiliselt paremat tulevikku Euroopast, vaid püüavad leida seda pigem oma kodumaalt, sest selle nimel on nad võidelnud. Meie peame neid aitama.

Kõneldes ühisest Euroopa sisserändepoliitikast, mis on praegu vajalikum kui kunagi varem, vajame seepärast solidaarsust ja vastutustunnet ning eelkõige tõde.

Roberta Angelilli (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Euroopa on aastaid käitunud sisserändeküsimustes uinuva kaunitarina ja nüüd tuleb meil selle raisatud aja eest maksta. Tõsi on see, et sisseränne ei ole Euroopa Liidu ega kõigi selle 27 liikmesriigi jaoks ikka veel esmatähtis küsimus, vaid kogu koorem jäetakse sageli vaid piiririikide õlule. Euroopa Liidu ja Vahemere piirkonna riikide sobiva strateegia väljatöötamine peaks olema ühine eesmärk, ent peame tunnistama ka selle puhul, et Barcelona protsess pole tegelikult kunagi hoogu sisse saanud.

Austatud volinik, on selge, et tegemist on ebamugavate teemadega. Mõned liikmesriigid – Itaalia, Kreeka, Malta jne – peavad üsna õigustatult nende küsimustega tegelema ja neil on kohustus olla solidaarsed, samas kui enamik liikmesriike vaatavad tegevusetult pealt ja piirduvad vaid teiste manitsemisega.

Palju tuleb ära teha seadusandlikul tasandil seoses fondidega ja vahendite tugevdamisega – pean silmas Frontexit –, kuid kõige rohkem on vaja poliitilist tahet. Lugupeetud juhataja! Just selle eest tahaksin lõpetuseks tänada Cecilia Malmströmi ja kogu komisjoni – et nad kinnitasid (ka täna) Itaalia valitsuse kohustust lahendada humanitaarkriis Lampedusal.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). – Austatud juhataja! Kiire areng Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas on loodetavasti löönud kõikuma meie mõnusa kindlustunde, et Euroopa on nii jõukas ja turvaline, et tal pole põhjust karta mingeid suuri julgeolekuprobleeme.

Ent ajal on rumal komme mitte peatuda ning see, mis tundub täna võimatu, võib osutuda homme ühtäkki reaalsuseks. Probleem, mida me arutame, on nii tehniline kui ka poliitiline. Lubage mul viidata kirjale, milles öeldakse, et nüüd, mil pärast revolutsioonilisi sündmusi Põhja-Aafrikas suureneb sealt pärit pagulaste arv, on Euroopa Liit jäänud kahe tule vahele – ühel pool on avalik soov pagulasi toetada, teisel pool vaikne vajadus hoida oma väravad lukus.

Soovin öelda vaid seda, et kui me soovime jääda usaldusväärseks, peaks meie tehnilise probleemi lahendus, mis hõlmaks enamat kui raha ja politseiüksusi, olema kooskõlas meie avalike väljaütlemistega. Seepärast seaksid sellised karmid meetmed, mida mõned liikmesriigid on hiljuti võtnud teistest ELi liikmesriikidest pärit inimeste suhtes, Euroopa Liidu halba valgusse ja sel korral mitte üksnes liidu sees, vaid ka väljaspool.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Tahaksin tänada volinikku, kes avaldas kaugelenägelikult kohe valmisolekut pakkuda Itaaliale abi, kuigi Itaalia valitsus lükkas selle alguses tagasi.

Austatud volinik, olete õigesti rõhutanud vajadust toetada Tuneesiat sel üleminekul demokraatiale. Ent mind paneb muretsema üks küsimus, mille esitan teile kõigile: mis on saanud sellest rahast, mida Euroopa on andnud kõik need aastad Tuneesiale ja mida ta annab endiselt Liibüale, kus on meie meelest demokraatlik riigikord? Tuneesia rahva praegune ärkamine teeb ülimalt suurt rõõmu, ehkki ma panen imeks, kuidas küll kogu see raha on antud. Kui homme saabuks liibüalaste ärkamisaeg, siis milliseid järeldusi me sellest teeksime? Kas me arvaksime ikkagi, et oleme rahastanud demokraatlikke režiime, ja mõistaksime alles veidi hiljem, et oleme toetanud hoopiski laastavat poliitikat?

Austatud volinik, ma küsin endalt, kuidas küll on Euroopa selle demokraatliku ärkamise maha vaikinud – vaid Ameerika Ühendriigid on pakkunud selleks tugevat toetust.

Tahaksin puudutada teemat, millest kõnelesid Miguel Portas ja Rui Tavares. Nad nimetasid erakordset asjaolu, et sellistes riikides nagu Tuneesia peetakse väljarännet kuriteoks.

Kui rääkida kõigist Lampedusal randunud inimestest – ja ma soovin Barry Madlenerile meelde tuletada, et tegemist ei ole liibüalaste, vaid tuneeslastega, kuigi sellel ei ole erilist tähtsust, sest varsti hakkab saabuma ka liibüalasi –, siis tahaksin kõigepealt teada, kes otsustab – võttes arvesse praegu Tuneesias valitsevat äärmiselt segast olukorda –, kas nad on pagulased või mitte? Ent eriti huvitab mind see, kuidas me tunneme end neid inimesi repatrieerides, kui teame, et neid ootab kodumaale naasmisel vangistus.

Need on küsimused, mille üle me peaksime minu arvates mõtlema. Eelkõige tuleb aru saada sellest, et niisugune rassistlik poliitika, nagu rakendab Itaalia valitsus, toob kahjuks üksnes äärmiselt ebasoovitavaid tagajärgi.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Oleme volinikule seniste sammude eest tänulikud, ehkki tuleb öelda, et kõikide nende palkade juures, mida Euroopa Liit maksab oma 136 diplomaatilises esinduses üle maailma, oleks võinud vahest toimuvast kiiremini aru saada. Sündmusi ei suutnud õigupoolest ette aimata isegi Sotsialistliku Internatsionaali esindajad, kelle hulka kuulus ka see kena Tuneesia diktaator, kelle hiilgava poliitika ja ühiskonna juhtimise all jõudis riik praegusesse olukorda.

Soovime komisjonilt teada saada, miks ta ei räägi meile selgelt nende inimeste jaotamisest Euroopa riikide vahel. Nagu rannikuäärsed riigid on juba kaua aega rääkinud, ei ole õiglane, et probleemiga peavad tegelema vaid need riigid, kellel on Vahemeres ühine piir Põhja-Aafrika riikidega. See on oluline. Samuti on tähtis meeles pidada, et Frontexi vahendid on väga piiratud – kuulsin, et Frontex lähetas kaks eksperti. Lampedusal valitseb praegu suur kriis – see on ka humanitaarkriis ja selle lahendamiseks on vaja piisavalt suurt töökonda, et korvata lähimineviku vigu ja ebaõnnestumisi.

Olukord on ülimalt tõsine ja rahvatervise seisukohast võib see isegi hullemaks muutuda, sest vesi on hakanud Lampedusal tõenäoliselt juba otsa saama.

Juhataja. – Pean hakkama nõudma kinnipidamist ettenähtud ajast, sest proua Malmström on sunnitud kell kuus parlamendist lahkuma. Peame andma talle võimaluse meie küsimustele vastata, sest muidu need jäävadki vastuseta.

David Casa (PPE). – (MT) Austatud juhataja! On tõsi, et oleme rääkinud sellest Vahemere piirkonnas aset leidvast tragöödiast aastaid, ja kahjuks pean ütleva, et te ei ole meid kuulda võtnud. Te olete seda teemat eiranud, sest nagu eelmisedki sõnavõtjad lausuisid, räägime Euroopas toimuva ebaseadusliku sisserände puhul valesolidaarsusest.

Praegu näeme seda tragöödiat Lampedusal ja see tragöödia on suur. Lampedusa ülerahvastumise korral – mis on juba käes – saadetakse kõik Itaaliasse ja siis muutub olukord vähemalt veidi talutavamaks. Lugupeetud volinik, jumal tänatud, et sama suur hulk inimesi ei maabunud Maltal, sest siis oleks tragöödia olnud märksa suurem. Kõik, kes tulevad Maltale, peavad sinna ka jääma. Malta ei saa end suuremaks venitada. Samuti ei saa vahendeid kasutada selleks, et muuta Malta hiiglaslikuks vanglaks ja võtta kõik need inimesed saarel vahi alla.

Seepärast vajame liikmesriikidelt – eriti Põhja-Euroopas asuvatelt – tõelist pühendumust ja rohkem solidaarsust, sest nagu Euroopa Parlamendi asepresident ütles, ei näita teised Euroopa Liidu liikmesriigid seda praegu üles mingilgi määral.

Rosario Crocetta (S&D). – *(IT)* Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Soovin volinikku tänada selle eest, et ta pööras Tuneesia küsimusele tähelepanu. Ausalt öeldes oleks mulle meeldinud, kui selle arutelu teema oleks olnud sõnastatud teisiti, nimelt „Arutelu Tuneesia ning teiste diktatuuri vastu ja inimõiguste eest võitlevate riikide toetuseks”.

Ent meie käsitleme hoopiski humanitaarkriisina seda, kui üks maailma juhtivamaid riike – Itaalia – peab tulema toime 5000 inimese vastuvõtmisega. Lampedusa jaoks on need pagulased kahtlemata probleem, kuigi saarel on igapäevane praamiühendus Sitsiiliaga ja lisaks on olemas ka lennujaam, mille kaudu saaks need inimesed edasi toimetada. Peame mõistma, et me ei arutle praegu Frontexi probleemi üle ega selle üle, kuidas peatada paatide saabumine, vaid et meil on tegemist inimestega, keda me oleme õhutanud võitlema demokraatia eest. Nüüd, mil nad seda teevad, peame olema valmis neid vastu võtma. Suurema hulga viisade väljastamine on üks strateegia, mida Itaalia võib nende riikide aitamiseks rakendada.

Andreas Mölzer (NI). – *(DE)* Austatud juhataja! Viimane tohutu pagulaste sissevool, mis sarnanes praeguse Tuneesia revolutsiooni järgse tulvaga, oli tõenäoliselt 1989. aastal pärast kommunismi kokkuvarisemist. Euroopa Liit ei ole oma kogemustest midagi õppinud. Pagulastevoog saabus talle täieliku üllatusena. Nüüd, mil siia tulevad kõik need inimesed, kes ei taha käiseid käärida ja osaleda oma riigi uuel ülesehitamisel, kutsutakse Itaaliat üles mitte saatma tagasi Tuneesiast pärit sisserändajaid, kes on lahkunud oma riigist majanduslikel põhjustel. Ent just see ongi probleem. Seni kuni neid inimesi ei saadeta ilma repatrieerimistoetuseta kohe kodumaale tagasi, jäävadki need majanduslikel põhjustel sisserändajate vood meid pidevalt üle ujutama. Naaberriikides on kümned tuhanded juba ootel.

Massiline amnestia jagamine ja suuremeelne silma kinni pigistamine tõsiasja ees, et enamiku puhul on sisserände põhjused vaid majanduslikud, on minevikus toonud kaasa vaid uue pagulaste sissevoolu. Kui me kehtestame sisserändajate viivitamatu tagasisaatmise asemel varjupaigamenetluste jaoks kvoodid, loome lihtsalt uued ajendid samasuguse käitumise jätkumiseks tulevikus.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – *(IT)* Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Tahaksin avaldada volinikule siirast tänu selle arutelu eest, meie öeldud sõnade eest, selle eest, et ta austab meid oma kohalolekuga, ja tema pühendumuse eest, mis näitab, kuidas Euroopa ja Itaalia teineteisemõistmine saab aidata minu kodumaal seda kriisi lahendada.

Soovin korrata tema sõnu, et üle Vahemere puhuvad värsked tuuled. Lugupeetud juhataja, see on tõsi: need on vabaduse ja demokraatia tuuled ja neil on vahetud tagajärjed, millega Itaalia peab toime tulema. Kui tuul puhub tugevamalt, ehitavad mõned inimesed müüri, teised aga tuuleveski. Lugupeetud volinik, lubage mul öelda, et Lõuna-Itaalias, Raffaele Baldassarre, Mario Mauro ja minu kodukandis Puglias, on ehitatud tuuleveskeid aastakümneid ehk teisisõnu on seal arendatud välja vastuvõtuvõimalusi ja nähtud vaeva selle nimel, et tagada sisserändajatele nende väarikus ning õiglane ja inimväärne vastuvõtt. Ent me ei saa selle kõigega üksi hakkama. Austatud volinik, oleks suurepärane, kui need tuuleveskid, mida me oleme aastaid ehitanud, saaksid edasiehitamisel tunda ka Euroopa mõjukat ja hoolivat kätt.

Jan Mulder (ALDE). – *(NL)* Lugupeetud juhataja! Tundub üsna irooniline, et just nüüd, mil Tuneesias on hakanud ilmnema esimesed vabaduse ja demokraatia märgid, on vallandunud pagulastevoog. Mul on pisut raske uskuda, et nad tõepoolest tahavad sellest riigist lahkuda.

Suured muutused tunduvad toimuvat kogu Lähis-Idas ja need võivad olla väga hästi sissejuhatuseks järgmistele sündmustele. Seepärast on minu arvates hea, et komisjon teeb enda ettevalmistamiseks kõik mis võimalik. Nüüd peab komisjon tõendama ka seda, et ta suudab olukorra kontrolli alla saada.

Tuleb kasutusele võtta kõik ühenduse vahendid. Peame Tuneesiale appi tulema, kuid antud olukorras, kus Tuneesias on näha esimesi vabaduse märke, on minu meelest paratamatu, et paljud nendest inimestest ei osutu tõelisteks pagulasteks. Seetõttu on ka komisjoni jaoks mõeldavaima seada sihiks saata suur hulk nendest inimestest tagasi Tuneesiasse, et tulevikku silmas pidades eeskju paika panna – on võimalik, et Lähis-Ida riikidest saabub veel pagulasi.

Carlo Fidanza (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Itaalia rannikule ja sealt edasi kogu Euroopasse tungiv erakordne sisserändajate voog peab kannustama meid arendama lõpuks ometi selle nähtuse ohjeldamiseks välja ühise käsitusviisi. Ses suhtes on käimasolevad kõnelused Itaalia ametivõimude ja komisjoni vahel õige samm, millega püütakse leida arutelu all olevale humanitaarkriisile lahendus.

Kogu lugupidamisega Rosario Crocetta vastu pean juhtima tähelepanu sellele, et probleemiks ei ole mitte niivõrd need 5000 inimest, kes on seni saabunud, kui võrd võimalike oluliste muutuste suur ulatus ja need tuhanded pagulased, kes võivad meie rannikul randuda, kui me edastame selgeid poliitilisi sõnumeid. Peame tegelema selle probleemiga viivitamata. Kriis tuleb ületada, kuid vaja on hästi läbi mõeldud lahendust.

Peame suurendama Frontexi rolli, et muuta see operatiivsemaks ja võimeliseks juhtima otse teatud protsesse, mis on seotud pagulaste isiku ja päritoluriigi kindlakstegemisega ning nende repatrieerimise korraldamisega. Peame suurendama Europoli rolli, et hoida ära võimalike terroristide sisselipsamine. Eelkõige peame reageerima kiiresti. Minu arvates on komisjon teinud seda hästi ja ma loodan, et nõukogugi täidab oma osa.

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Lugupeetud juhataja! Austatud volinik, et sel pärastlõunal valitseb siin parlamendisaaalis mõnevõrra hüsteeriline õhustik, soovin esitada teile ühe küsimuse. Tahaksin küsida, kas on võimalik kindlaks teha, kas need 5000 Lampedusal randunud inimest on tõepoolest terroristid. Kas seda saaks kontrollida? See ei tohiks olla nii keeruline.

See ei tohiks olla eriti keeruline, sest meil on piisavalt julgeolekuteenistusi, et kindlaks teha, kas see on tõsi. Viis tuhat. Räägime terroristidest, ent tuhanded saabuvasse riidetatult väikeste paatidega. Tahaksin küsida teilt järgmist: kas teil poleks lihtsam teha üks humanitaarküsimustest ajendatud külaskäik Lampedusale ning püüda hinnata ja vaadata kohapeal Niccolò Rinaldi mainitud vahendeid, mida Itaalia ei ole kasutanud. See oleks kasulik reis.

Tuleks kasuks, kui külastaksite ka Tuneesiat, sest vahest on Lampedusale saabunud inimesed pärit sisemaa kaevanduspiirkondadest, kus elanikud on jäänud president Ben Ali korrumppeerunud võimu tõttu vaesusesse. Saaksime aidata neid regionaalarengu kaudu. Siis näeksite ehk Tuneesias toimuvaid muutusi ja selle riigi ees seisvaid ülesandeid ning saaksite jälgida olukorda ja võidelda komisjonis nende inimeste huvide eest.

ISTUNGI JUHATAJA: ISABELLE DURANT*asepresident*

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Lugupeetud juhataja! Oleme tunnistanud Euroopa Liidu lävepakul aset leidvale uuele humanitaartragöödiale. Praegu võib see olla Lampedusal, ent mujal on oodata isegi suuremat Põhja-Aafrika sisserändajate tulva.

Väidetavalt pageb igal kuul ainuüksi Egiptusest Iisraeli umbes 600 sisserändajat. Ametiasutused ei suuda enam olukorda kontrolli all hoida.

On vaja kiiret ja ühist reageerimist. Meie reaktsioon ei tohi olla uste sulgemine ja sisserändajate võrdsustamine kurjategijatega. Oleks häbiväärne, kui Euroopas, kus liikumisvabadus on põhiõigus ning vabaduse ja võrdsuse sümbol, peaks tõepoolest keegi niiviisi mõtlema.

Meie liikmesriigid peavad kandma ühist vastutust ja jagama koormat, mis praegu on langenud vaid Itaalia õlule. Peame koondama jõude ja eraldama rahalisi vahendeid, sest kaalul on inimesed.

Meie reaktsioon hiljutistele sündmustele Tuneesias ja Egiptuses on olnud ebaühtlane ja aeglane. Näidakem nüüd oma usaldusväarsust ja ärgem laskem võimust võtta paremäärmuslaste ja ksenofoobsete erakondade sisserändevastasel retoorikal.

Täna vajab konkreetset abi Itaalia, homme võib seda vajada mõni teine riik. Kiiret tegutsemist on tarvis kohe.

Wim van de Camp (PPE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Hea küll, Põhja-Aafrikas võib toimuda demokraatlik areng, kuid see toob kaasa ka kohustused Euroopale. Põhja-Aafrika probleeme ei ole võimalik lahendada Lõuna-Euroopas. Selles küsimuses seisan ma õlg õla kõrval oma Itaalia kolleegidega.

Minu küsimus volinikule on järgmine: kas on mingigi võimalus lühendada menetlusi, kehtestada taotluste läbivaatamise kiirendatud kord ja saata kõik peale heausksete pagulaste kohe Tuneesiasse tagasi? Me näeme, kuidas suured noorte meeste rühmad asuvad praegu teele Lõuna-Itaalia poole. Nende seas on tõenäoliselt palju majanduspagulasi ja me peame eraldama nad tõelistest pagulastest.

Selle kõrval on loomulikult ka suhtekorralduse probleem. Paljudele eurooplastele on jäänud mulje, et tuneeslaste hordid on teel Lõuna-Itaaliasse. See on suhtekorralduse probleem, mitte üksnes Itaalia, vaid ka Euroopa Liidu jaoks. Seega on kõige tähtsam kiiremad menetlused ja parem suhtekorraldus.

Nadja Hirsch (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Revolutsioonid Egiptuses ja Tuneesias ning selliste väärtuste nagu vabadus ja demokraatia tõusmine päevakorraks valmistasid heameelt meile kõigile, nagu ka Euroopa kodanikele. Viimaste päevade uudistes on tooni andnud sündmused nendes riikides. Ent viimasel kahel-kolmel päeval oleme näinud teleriekraanidel ja ajalehtedes ka pilte pagulaste voogudest ja inimesi täis paatidest. Meil tuleb kiiresti tegutseda, kandmaks hoolt selle eest, et meil ei jääks see ajalooline hetk tabamata ja et me ei mäletaks hiljem vaid pilte pagulastest. Peame meeles pidama, mida need riigid on tegelikult saavutanud.

Peame rahvale selgitama, et kuigi siia tuleb palju inimesi, läheb enamik neist tagasi, sest neil puudub meie määratluse kohaselt õigus varjupaigale. Peame loomulikult esitama endale küsimuse, mis on pidevalt üleval seoses majanduslikel põhjustel sisserändajatega.

Üks on selge. Kui neil noortel inimestel puuduvad tulevikuväljavaated, tulevad nad tagasi. Samad inimesed võib-olla ei naase, kuid saavad pidevad uute sisserändajate vood. Seepärast peame praegu selle probleemiga tegelema.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Austatud juhataja! Vahemeri on lahvanud leekidesse. On ilmselge, et sisseränne suureneb. Tsiviliseeritud inimestena peame kohtlema ka kõiki neid sisserändajaid inimestena. Ent me ei tohi siiski jätta tähelepanuta tõsiasja, et enamik sisserändajatest tuleb moslemiriikidest.

Ametlike teadete kohaselt suureneb moslemite arv järgmise kahekümne aasta jooksul 35% – 1,6 miljardilt 2,2 miljardini. Euroopas elab praegu vaid 2,7% maailma moslemitest. Praeguste sisserändevooegade ja praeguse sündimuse juures suureneb nende osakaal kahekümne aastaga 6%ni. Niisiis, nagu te näete, on Euroopa toimimises ja selle kultuuris ootamas ees majanduslik ja sotsiaalne suunamuutus.

Seepärast peame vaatlema seda küsimust Euroopa vaatepunktist ega tohi jätta liikmesriike seda üksipäini lahendama.

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Nagu volinik ütles, puhuvad Põhja-Aafrika kohal muutuste tuuled, mis tuletavad pisut meelde Ida-Euroopa kahekümne aasta taguseid sündmusi. Kui tulemus on sama – demokraatliku riigikorra kehtestamine –, peaksime olema minu arvates väga rahul. Ebameeldiv pool on mõistagi see, et vähemalt lähiajal on meil pagulaste ja varjupaiga probleem, eriti Itaalias.

Et Itaalia kuulub Euroopa Liitu, on see nii Itaalia kui ka Euroopa probleem ning lahenduski peab olema Itaalia ja Euroopa oma. Me ei saa ust pagulaste ees sulgeda, kuid samal ajal ei saa me avada seda kõigile maailma pagulastele ja varjupaigataotlejatele. Seega leian ma, et lahendus peitub kolleeg Busuttile välja pakutud mitmest punktist koosnevas kavas, millega tagataks repatrieerimine, kui see on asjakohane ja turvaline, ning nende varjupaigataotlejate tagasisaatmine, kes ei vääri Euroopa Liidus seda staatust. Peame tegutsema Itaaliaga solidaarselt. Me suudame seda teha.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Austatud juhataja! Minu meelest arutame siin üleeurooplast küsimust. Peame mõistma, et Euroopal tuleb tegutseda solidaarsuse ja ühtsuse vaimus. Täna on meil mureks Itaalia ja Tuneesias pärit pagulased, ent homme võivad nad tulla Alžeerias, Egiptusest või võimalik, et Liibüast, kust minevikus on saabunud juba tuhandeid sisserändajaid. See, et nõukogu ei ole praegu siin, on loomulikult probleem. See küsimus ei paku nõukogule huvi. Olen pettunud, et nõukogu ei viibi täna siin ega kuula koos meiega Euroopa Parlamendi arutelu. Minu arvates peame tegema komisjoniga koostööd, et leida ühelt poolt lahendus, mis on juriidiliselt korrektne, samas kui teiselt poolt, nagu ütles kolleeg Kelly, ei saa me lihtsalt vastu võtta kõiki Põhja-Aafrikast Euroopasse tulevaid pagulasi. See ei ole kindlasti meie eesmärk ja need, kes ei vääri poliitilist varjupaika, tuleb saata tagasi päritoluriiki.

Georgios Koumoutsakos (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Austatud volinik! Tere tulemast sellele istungile ja aitäh, et tulite. Täna on probleem Lampedusal. Homme on see Maltal ja Kreetal. Ülehomme – ärgem petkem ennast – on see Milanos ja üsna varsti pärast seda Brüsselis või Pariisis.

See ei ole meie lõunapoolsete partnerriikide probleem, see on Euroopa probleem. Vajame solidaarsust. Samuti tuleb tugevdada meie käsutuses olevaid vahendeid ja meetmeid, sealhulgas Frontexit, Europoli ja mereluuret. Kaheksa aastat hiljem on väga tähtis vaadata läbi ka Dublini II määrus ja seda vajaduse korral muuta.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kui härra Busuttil oleks kuulnud, millest ma rääkisin oma sissejuhatavas sõnavõtus, oleks ta kuulnud, et ütlesin peaaegu kõike seda, mida sisaldas ka tema sõnavõtt. Kuid olen meelsasti nõus seda kordama. Oleme valmis kasutama oma käsutuses olevaid rahalisi vahendeid, et aidata viivitamata Itaalia ametiasutusi. Me suhtleme nendega, et teha kindlaks, mis laadi abi nad vajavad. Itaalia on erisuguste katastroofidega toimetulemisel palju kogemusi, kuid vahest vajavad nad tuge varjupaiga, toidu ja ravimitega seotud humanitaarabi andmisel ning nad võivad vajada seda ka kontrollimisel, abistamisel ja isikute kindlakstegemisel. Anname selle abi nende käsutusse ja see on meil praegu nendega jutuks.

Tegemist on Euroopa vastutusega ja seepärast peame leidma Euroopa lahendused. Oleme lähetanud kohapeale Frontexi töötajad, kuid uurime ka võimalust alustada väga lühikese aja jooksul Frontexi operatsiooni – ja me oleme valmis seda tegema –, kuid muidugi peame arutama Itaaliaga ja ka teiste võimalike osalevate riikidega selle tingimusi. Mul on hea meel, et Simon Busuttil on Frontexi teema raportöör, nii et tulevikus on meil tänu muudatustele veelgi paremini toimiv Frontex.

Kui me korraldame Tuneesia vetes Frontexi operatsiooni, peame tegema seda loomulikult koostöös Tuneesia ametivõimudega. Me ei ole veel seal. Me julgustame ka Tuneesia ametivõime võtma tagasi oma kodanikud, kes ei vaja rahvusvahelist kaitset. Oleme võtnud vaatluse alla sellega seotud seaduse, millele viitasid Rui Tavares ja teised. Loodame, et uue demokraatliku valitsuse ajal seda seadust enam ei kohaldata, kuid mõistagi tuleb seda iga juhtumi puhul eraldi kontrollida ja põhjalikult uurida. Oleme ka valmis abistama Tuneesia ametivõime nõuga, andma toetust piirihalduse ja politseikorralduse jaoks ning aitama koolituse, varustuse ja rahaliste vahenditega.

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet Maltal veel ei tegutse, kuid on olemas selle toimiv nõukogu, kes on öelnud, et nad saavad saata Itaaliale soovi korral appi liikmesriikide meeskonnad. Arutame seda saabuval nädalal ka välisasjade nõukogus ning justiits- ja siseküsimuste nõukogus. Teeme koostööd ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga, et paluda talt abi rahvusvahelist kaitset vajavate isikute kindlakstegemisel ja tuleviku analüüsimisel. Frontex tegeleb ka kogu piirkonna analüüsimisega.

Nagu ka enamik teist on öelnud, on olukord Tuneesias muidugi väga lootusrikas, ja me kõik toetame sealset demokraatlikku arengut. Paruness Ashton kohtus seal eile kohalike ametivõimudega ja vahetas nendega mõtteid. Oleme valmis pakkuma neile toetust valimiste korraldamisel. Arutame mitmesuguseid võimalusi tugevdada teisi toetuseliike ning edendada ja kindlustada Tuneesia demokraatlikku arengut. Võimalik on anda majandusabi. Arutame erinevaid liikuvusprogramme ja samuti peame suurendama võimalusi, et inimesed saaksid tulla Euroopasse seaduslikult. Käimas on ka arutelu abiandjate konverentsi üle.

Olen nõus Mario Mauro ja teistega, kes ütlesid, et peame mõistagi vaatlema kogu piirkonda. Usun, et Berliini müüri langedes olid paljud üsna üllatunud. Meil ei olnud kohe varrukast võtta ühtki tegevuskava. Praegune olukord on pisut teistsugune, kuid loomulikult peaksime me Euroopa Liidus toetama inimesi, kes nõuavad vabadust ja demokraatiat. Vaatame läbi naabruspoliitika tegevuskava, sest sündmused on selle vajaduse tinginud, ja vaatleme kogu piirkonda – eelkõige Egiptust, kuid ka teisi riike –, et võtta oma käsutuses olevatest eri vahenditest ja strateegiatest maksimum ning kohandada neid märksa sobivamaks, arvestades selles piirkonnas viimasel ajal toimunut.

Olen veendunud, et tuleme selle arutelu juurde tagasi, sest küsimus on päevakorral ja tõenäoliselt see sinna ka jääb, kuid tahan teile veel kord kinnitada, et komisjon jälgib seda

väga tähelepanelikult. Oleme valmis aitama Itaaliat, Tuneesiat ja teisi riike, keda praegune olukord mõjutab.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Erminia Mazzoni (PPE), kirjalikult. – (IT) Itaalia valitsuse pöördumine Euroopa Liidu poole on üks ELi liikme eelisõigus. Nagu mitmed kolleegid on maininud, tuleb aluslepingutes sätestatud solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtet rakendada ka praktikas. Nagu volinik Malmström ütles, kuulub keeruline olukord, millega Itaalia praegu silmitsi seisab, Euroopa volialasse. Euroopa institutsioonid ei suuda oma aeglase reaktsiooni tõttu pidada sammu väga kiire sündmuste käiguga Põhja-Aafrika riikides.

Itaalias ja eriti selle lõunaosas asuvad üle Vahemere Euroopasse saabumisel esimesed piiripunktid ning see riik peab tulema toime arvukate sisserändajatega, kelle hulka on võimalik ette kujutada, kuid kelle saabumist ei ole võimalik planeerida. See, mida me kogeme, näitab, kui tõsised tagajärjed on meie loobumisel Barcelona protsessist. Euroopa Liit peab oma Vahemere piirkonna strateegia uuesti läbi mõtlema ja tegema sellest taas ühe oma esmatahtsa valdkonna. Lühiajalisest rahalisest abist ja erakorralistest sekkumismeetmetest on kasu, ent neist ei piisa. Vahemere vastaskalda riikides maad võtvatele demokraatiale ülemineku protsessidele tuleb vastu seada sotsiaal- ja majandusküsimustele keskenduvad keskpikad ja pikaajalised meetmed.

Sergio Berlato (PPE), kirjalikult. – (IT) Tänapäevane arutelu on eriti tähtis. On andmeid, et ainuüksi nelja viimase päeva jooksul on Lampedusal randunud ligikaudu 4000 Tuneesia kandist pärit pagulast. Seega on kaju võtmas seniolematu rahvatervise kriis. Ühtlasi tuleks meeles pidada, et kohalik omavalitsus lahendab seda kriisi ilma olukorra nõuetele vastavate vahendite ja võimalusteta.

Itaalia pöördus viivitamata Euroopa Liidu poole, et nõuda kiirete meetmete võtmist. Ehkki ma toetan tugevalt seda abipalvet, tahaksin siiski rõhutada, et Frontexi, Vahemeres toimivate randumiste eest vastutava Euroopa agentuuri osa on väärtuslik, kuid sellest jääb Tuneesiast pärit ebaseaduslike sisserändajatega tegelemisel väheks. Veebruaris toimunud lühiajalise väljendamisega muret seoses olukorra halvenemisega Põhja-Aafrika riikides ja selle tagajärjedega Euroopale. Rõhutan siin istungisaalis veel kord, et Euroopa Liit peab nägema rohkem vaeva tõhusa ühise sisserändepoliitika nimel, mis võimaldaks ELil juhtida ebaseaduslikku sisserännet ja eelkõige aidata riike – nagu Itaalia –, kellel on sisserändajate vooga otsesemalt tegemist.

Dominique Baudis (PPE), kirjalikult. – (FR) Tuhandete sisserändajate ootamatu saabumine väikesele Itaalia saarele Lampedusale on erandlik juhtum. Ometi seab see sündmus meid silmitsi probleemiga, mis puudutab kõiki eurooplasi. Praegu on tähtis, et Euroopa solidaarsus toimiks nõuetekohaselt. Lugupeetud volinik, nõustun teie pöördumisega liikmesriikide poole ja palvega anda Itaaliale kiiret abi nii kaupade kui ka rahana. Sellistel puhkudel ei ole riigid, kuhu sisserändajad saavad, sageli nende lõppsihtkohad. Vastuvõtukeskused on tihti ajast ja arust ning sisserändajate vastuvõtmise piirkondades tekkivad teinekord tõsised pinged. Oleme ebaseadusliku sisserände vastu võitlemisel ja rändevoogude reguleerimisel juba möödunud paarist märkimisväärsest verstapostist. Ent Euroopa Liit, kus sisepiirid on peaaegu kadunud, peab tagama endale vahendid, mida ta vajab oma eesmärkide saavutamiseks kaugemat tulevikku silmas pidades. Ta peab looma tõelise sisserändepoliitika, alustama edasiviivat dialoogi päritoluriikidega ja tugevdama

Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (Frontexi) missioone.

15. Piisav, jätkusuutlik ja kindel Euroopa pensionisüsteem (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Ria Oomen-Ruijteni koostatud raport „Piisav, jätkusuutlik ja kindel Euroopa pensionisüsteem” (2010/2239(INI)) (A7-0025/2011).

Ria Oomen-Ruijten, *raportöör.* – (NL) Lugupeetud juhataja! Lubage mul selle arutelu alustuseks tänada oma kolleege äärmiselt meeldiva ja viljaka koostöö eest. Tahaksin edastada tänusõnad ka Euroopa Parlamendi sekretariaatide nõustajatele ja loomulikult meie oma töötajatele.

Ei olnud lihtne toime tulla nii arvukate muudatusettepanekutega. Leian siiski, et see läks meil korda, sest oleme nüüd töötanud vastusena rohelisele raamatule välja midagi konkreetset – kindla, jätkusuutliku ja piisava pensioni, mis on see tagatis, mida Euroopa kodanikud tahavad. Ometi ei ole asi nii lihtne, sest pensionid kuuluvad nii praegu kui ka edaspidi liikmesriikide vastutusalasse.

See ei tähenda siiski, nagu meil ei oleks õigust väljendada oma arvamust või esitada avatud koordineerimise meetodi abil ettepanekuid, mis võivad tuua kaasa ka süsteemi muutmise.

Pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse seab ohtu rahvastikupüramiidi ümberpöördumine. Meil on nüüd rohkem eakaid – pensionärid elavad kauem ja nende pensionide rahastamiseks jääb järele vähem inimesi. Esimese samba ümberjagamisskeemid väljendavad suurepäraselt põlvkondadevahelist solidaarsust ja need jäävad kõige tähtsamaks ka tulevikus.

Noorema põlvkonna õlule pandud koorma kõrval on vaieldamatult olemas ka surve ühisele eelarvele ja see mõjutab paratamatult omakorda stabiilsuspakti.

Liikmesriikides tõstetakse pensioniiga. Olen vastu ettepanekule indekseerida pensionid Euroopa tasandil vastavalt keskmise eeldatava eluea pikenemisele, sest keskmine eeldatav eluiga on liikmesriigiti väga erinev, ning isegi kui me suudame selle indekseerida, ei oleks see minu arvates sotsiaalselt vastutustundlik.

Oleme siiski leidnud, et peame kõik liikuma kõrgema pensioniea poole. See protsess peab leidma aset liikmesriikide tasandil ja koostöös tööturu osapooltega.

Sellel medalil on teinegi külg – ma näen, et ka Elisabeth vaatab minu poole – vajadus hoolitseda selle eest, et eakad inimesed jääksid tööle. Et eakad saaksid töötamist jätkata, peaksime rohkem keskenduma paindlikele karjääri- ja pensioniskeemidele ning parandama ja kohandama tingimusi.

Need liikmesriigid, kes on rajanud oma pensionisüsteemi teisele sambale, on kokku hoidnud sageli tööandja ja töövõtja ühiste skeemide ning uutes liikmesriikides mõnel juhul ka kombineeritud skeemide abil. Rahalised vahendid on pandud säästu- või pensionifondidesse või need kajastuvad ettevõtete bilansis. Säästu- ja kogumissüsteemid on väiksema surve all kui riigieelarve, ent sealgi on keskmise eeldatava eluea pikenemine probleemiks.

Sellele kõigele on lisandunud finantskriis, nigelad tulemused võlakirja- ja kapitaliturgudel ning madalad intressimäärad, mis panevad oodatavate pensionidega seotud tagatised surve alla.

Vastus, mida valmistab ette komisjon, on järgmine: maksevõimelisusega seotud rangemate nõuete kohaldamine ei ole – ütlen seda veel kord – õige lahendus. Korralik järelevalve on. Ent enne ükskõik millise õigusakti vastuvõtmist vajame kõigepealt maksevõimelisuse kohta põhjalikku mõjuhindamist.

Seoses sellega soovin juhtida tähelepanu ka arutelule tuletisinstrumentide üle. Tuletisinstrumente ja pensionifonde ei ole võimalik sel moel siduda. Pensionifondis kasutatakse tuletisinstrumente riskide maandamiseks, mitte spekulatsiooniks. Nii et komisjon peab siingi enne töösse suundumist ette vaatama.

Pöördun nüüd kolmanda samba juurde. Mulle tundub, et me ei tohiks hellitada ebarealistlikke lootusi. Isiklike säästulahendusi on võimalik kasutada vaid siis, kui on olemas raha. Ent asi, mida me soovime teha, on suurendada teadlikkust. Selleks tuleb anda inimestele teavet nende pensionide kohta – seega on meil vaja ka jälgimissüsteemi.

Lugupeetud juhataja! Kolmandast sambast puudub Euroopa siseturg, nii et peame ka sellega midagi ette võtma.

Lõpetuseks tahaksin teha mõned kokkuvõtavad tähelepanekud. Piisavus – me ei suuda saavutada seda Euroopa tasandil, selle eest peavad hoolt kandma liikmesriigid. Ülekantavus – minu arvates saab avatud tööturg toimida vaid töötajate vabama edasi-tagasi liikumise korral, mille puhul ei kahjustata töötajaid, kes seda õigust kasutavad. Seal on meil küll ka vaja ülekantavust, ent vaid kohanemisperiodil. Seega vajame uusi kokkuleppeid ja seejärel mõjuhindamist.

László Andor, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Eelmisel suvel avaldatud rohelise raamatuga pensionide kohta pandi algus väga vajalikule arutelule Euroopa pensionide tuleviku üle. Selle tulemusel peeti sidusrühmadega üle saja kohtumise ja konverentsi ning me saime vastukaja peaaegu 1700 allikast.

Rohelises raamatus visandatakse selles valdkonnas liidu ees seisvad põhiülesanded ja esitatakse neliteist küsimust selle kohta, kuidas ELi tasandil tehtav töö, milles järgitakse igati ka subsidiaarsuse põhimõtet, võiks aidata liikmesriikidel tagada piisavad, jätkusuutlikud ja kindlad pensionid. Roheline raamat sisaldab terviklikku käsitusviisi, sest oleme kolleegide volinik Rehni ja volinik Barnier'ga veendunud, et piisavate, jätkusuutlike ja kindlate pensionide jaoks on vaja meie kolme vastutusala hõlmavat kooskõlastatud ja ühist poliitikat.

Lubage mul korrata lühidalt üle komisjoni eelmisel aastal esitatud põhjendused rohelise raamatu avaldamise kohta. Esiteks peame kõrvaldama tasakaalutuse, mis on tingitud keskmise eeldatava eluea ja pensioniea üha suurenevast lahknevusest. Teiseks peame kohandama Euroopa raamistikku, et selles kajastuksid kümme aastat kestnud pensionireformide tulemusel liikmesriikide pensionisüsteemidesse tehtud muudatused. Kolmandaks tuleb õppust võtta finants- ja majanduskriisist. Kriis on toonud esile vajaduse vaadata läbi finantsturu riskid ja meie pensionisüsteemide ülesehitus, et parandada riskide leevendamist ja suurendada kogumisskeemi makromajanduslike mõjude taluvust. Neljandaks peame valmistama oma pensionisüsteemid täielikult ette selleks, et rahvastik vananeb üha kiiremini.

Liikmesriigid on juba alustanud pikaajalist koostööd, et õppida pensionireformide puhul üksteise kogemustest ja vahetada häid tavasid. Oleme ühel meelel selles, et vaja on kooskõlastamist ELi tasandil ja et piiriüleste küsimuste kohta tuleb kehtestada ELi eeskirjad. Viimasel kümnel aastal on kooskõlastamine ELi tasandil toetanud liikmesriikide püüdlusi pensionisüsteemi ajakohastada. Paljud liikmesriigid on teinud pensionisüsteemi

kohandamisel juba suuri edusamme, et selles kajastuksid demograafiline vananemine, muutused tööjõuturul ja arenevad soorollid. Ent enamikul liikmesriikidel on pikk tee käia ja mõni ei ole pensionireformiga veel algustki teinud.

Mul oli hea meel lugeda raportit – avaldan tunnustust raportöörile –, milles toetatakse tugevalt meie valitud terviklikku käsitusviisi. Raportis rõhutatakse mitmes kohas piisavuse, jätkusuutlikkuse ja kindluse vahelist seost. Selles määratletakse ka selgelt poliitikavaldkonnad, milles Euroopa Liit saab anda lisandväärtust. Komisjon on jõudnud konsulteerimise tulemuste, sealhulgas Euroopa Parlamendi lõpliku arvamuse analüüsimise lõppfaasi. Arvestades olukorra pakilisusega, on komisjon juba alustanud 2011. aasta kolmandas kvartalis esitletava valge raamatu ettevalmistamist.

Lubage mul lõpetuseks öelda, et üks Euroopa sotsiaalmudeli suuri saavutusi on hoolitsemine selle eest, et vananemine ja vaesus ei oleks sünonüümid. See on lubadus, millest me peame ka edaspidi kinni pidama. Peame aitama liikmesriikidel langetada õigeid otsuseid, et pensionisüsteemid täidaksid oma eesmärgi. Oleme viimasel kaheteistkümnel kuul näinud elavat arutelu pensionireformide teemal ja see aasta töötab tulla sama sisutihe. Jään väga lootma Euroopa Parlamendi toetusele, et saavutada tõelised muutused eesmärgiga luua tulevikku silmas pidades pensionid, mis on nii piisavad kui ka jätkusuutlikud.

George Sabin Cutaș, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (RO) Lugupeetud juhataja! See, et me arutleme täna Euroopa Parlamendi täiskogus pensionide teemal, kinnitab nende tähtsust Euroopa jaoks. Vananev rahvastik, majandus- ja finantskriisi mõju ning noorte hiline sisenemine tööturule nõuavad ühiseid lahendusi. Ent pensionid jäävad siiski liikmesriigi vastutusalasse ja subsidiaarsuse põhimõtte eesmärk on seada Euroopa sekkumisele piirid. Ometi oleks meil siis, kui liikmesriigid kohaldaksid olemasolevaid ELi õigusakte paremini, tõhusamalt toimiv ühtne turg ja me soodustaksime sellega töötajate suuremat liikuvust.

Et riiklikud pensionisüsteemid oleksid jätkusuutlikud, peame peale selle tagama inimestele võimaluse jätkata töötamist kuni pensionieani. Tööpuuduse kasv liikmesriikides on murettekitav ja selle tõttu satub ohtu põlvkondadevahelise solidaarsuse põhimõtte. Pensionisüsteemi tuleb asuda reformima kahtlemata kõrvuti tööhõivepoliitika edendamiseks. Samamoodi ei tohiks pensionireform tähendada juba haavatavas olukorras olevate rühmade ilmajätmist kindlast, inimväärsest sissetulekust. Liikmesriigid ei tohi kõrvale hiilida oma kohustusest tagada piisav pension kõigile oma kodanikele.

Et vältida sellist ärakasutamist liikmesriigi tasandil, oleme pakkunud välja mõtte määratleda piisav pension Euroopa Liidu tasandil. Minu arvates ei piisa sellest, kui paluda liikmesriikidel tagada vaesuspiiri ületav pensionide tase esimesest sambast. Ma saan kahtlemata aru vastuväitest, et liikmesriikides valitsevad tingimused on erinevad ja et liikmesriikidele on vastumeelne lubada Euroopa Liidul sekkuda küsimusse, mis on riigi suveräänsuse keskmes. Ent leian siiski, et ELi institutsioonid peavad tundma rohkem muret Euroopa kodanike elutingimuste pärast. Sotsiaalne rahulolematuse võib tuua kaasa ettearvamatuid tagajärgi. Kaks hiljutist näidet väljastpoolt Euroopa Liitu näitavad ilmekalt taluvuse piiri, milleni on võimalik viia rahvas, kes on olnud pidevalt sunnitud tooma ohvreid riigi valitsusele, kes pöörab liiga vähe tähelepanu oma kodanike vajadustele.

Cornelis de Jong, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja*. – (NL) Lugupeetud juhataja! Esiteks soovin edastada hea koostöö eest siirad tänusõnad kolleeg Ria Oomen-Ruijtenile. Olen talle tänulik selle eest, et ta kasutab suurt osa

arvamusest, kui mitte lausa tervet arvamust, mille ma koostasin siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile.

Mul on iseäranis hea meel soovitus üle arendada välja Euroopa süsteem, mille abil oleks igal võimalik teada saada, kui suur on tema kogutud pension, olenemata sellest, millises liikmesriigis või millistes liikmesriikides see pension on kogutud.

Mul on sellegipoolest mõned küsimused, eriti seoses vastuoluga, mis ilmneb Ria Oomen-Ruijteni äsjases avalduses ja soovitusel tuua pensionipoliitika Euroopa majanduse juhtimise egiidi alla. Me ei tea täpselt, millise kuju see võtab, kuid on reaalne võimalus, et see ei tule vabatahtlik. Ma ei taha jätta poolt hääletamisega muljet, et toetan näiteks selles küsimuses liikmesriikide volituste üleandmist Euroopa Liidule.

Peale selle valmistab mulle muret raportis leiduv soovitus, et pensioniiga tuleks keskmise eeldatava eluea pikendamist arvesse võttes tõsta. Usun, et Hollandis ei ole see kindlasti vajalik, ja seetõttu ei saa ma seda soovitusi heaks kiita. Soovin, et raportöör seda kommenteeriks.

Barbara Matera, *naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Minagi soovin Ria Oomen-Ruijtenit tänada.

See, et komisjoni rohelises raamatus Euroopa pensionisüsteemide tuleviku kohta ei pöörata mingit arvestatavat tähelepanu soolise võrdõiguslikkuse küsimustele, annab meile põhjust muret tunda – pensioniarvestustes diskrimineeritakse naisi, sest nad katkestavad oma karjääri tunduvalt sagedamini, et hoolitseda laste, haigete sugulaste ja eakate eest. Oma perekondlike kohustuste täitmiseks võtavad naised seetõttu meestest sagedamini vastu ebakindlaid või osalise tööajaga töökohti ning selle tagajärjel on meeste ja naiste keskmine palgaerinevus Euroopa Liidus 18%.

See viib ilmselge naiste diskrimineerimiseni, sest need naised saavad ka meestest kahtlemata vähem pensioni. See suurendab vanemate naiste vaesusrisi, eriti kui võtame arvesse tõsiasja, et naised elavad üldiselt kauem kui mehed. Aega, mis kulub naistel laste või muude ülalpeetavate pereliikmete eest hoolitsemisele, tuleb pensioni arvutamise süsteemides arvestada võrdselt igasuguse muu lepingu täitmisele kuuluva ajaga. Rohelises raamatus pakutakse välja konsulteerimine...

Lõpetuseks loodan, et uues valges raamatus pööratakse ELi pensioniõiguste arvestamise puhul tundlikule ja murettekitavale meeste ja naiste palgaerinevuse temale rohkem tähelepanu.

Csaba Óry, *fraktsiooni PPE nimel*. – (HU) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin öelda, et arvukad muudatusettepanekud – neid oli ligi 500 – näitavad hästi, kui suur on huvi selle teema vastu. Raportöör Ria Oomen-Ruijten, kes muutis selle hiiglasliku muudatusettepanekute heinakuhja Euroopa Parlamendi praegust seisukohta kajastavaks raportiks, väärib selle eest üksnes meie tänu. Kasutasin väljendit „praegune seisukoht” seepärast, et oleme arutelu alguses ja jutt käib rohelisest raamatust, millele järgneb valge raamat ja seejärel lisanduvad uued raportid, mis tähendab, et meid on ilmselgelt ootamas pikem protsess.

Üldjoontes tuleb öelda, et ma nõustun komisjoni käsitusviisiga, milles pooldatakse mitmekesisust ehk teisisõnu pensionisüsteeme, mis tuginevad mitmele sambale, ent samas tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et sõnastus võiks olla pisut täpsem. On endastmõistetav, et teisest sambast rääkides peame silmas teist sammast, mis korvab esimese

samba puudujääke. See ei ole sama mis teine samm, mille jaoks võetakse esimesest sambast midagi ära vaid selleks, et panna süsteem teistmoodi toimima. Esimene neist taastab stabiilsuse, teine aga ohustab seda.

Ometi peame mõistma ka seda – mida on vahest juba öeldud, ent ma tahaksin seda lihtsalt kinnitada –, et asjaosalised ise ei pruugi suuta, õigemini tõenäoliselt ei suudagi pensionisüsteemi probleeme seestpoolt lahendada. Vaja on rohkem töökohti ja tugevamat majanduskoostööd ning meie eesmärk peaks olema kindlasti see, et kui komisjon on valge raamatu ette valmistanud, oleks see ühiselt läbi mõeldud protsess kuidagi seotud Euroopa 2020. aasta strateegia ja majanduse juhtimise eesmärkidega. On ilmselge, et nii see läheb, kui me suudame jätkata seda arutelu veidi viljakamalt.

Frédéric Daerden, *fraktsiooni S&D nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Tahaksin alustuseks esile tõsta seda tähtsat tööd, mida raportöör on teinud üksmeele saavutamiseks. Tubli, Ria! Kompromissile jõudmiseks peetud läbirääkimistel suhtus ta avatult minu fraktsiooni esitatud argumentidesse ja see viis raporti projekti hääletamisel tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis poolthäälte suure ülekaaluni. Kui selline suur poolthäälte enamus peaks tulema ka homme, edastaksime sellega teistele institutsioonidele jõulise sõnumi.

See raport Euroopa pensionide tuleviku kohta on seni ainuke Euroopa institutsiooni dokument, milles astutakse vastu komisjoni mõtteviisile, mida esindab eelkõige komisjoni iga-aastane majanduskasvu analüüs, ja Merkeli-Sarkozy duo mõttelaadile, mis avaldub nende dokumendis konkurentsivõime pakti kohta. Nendes dokumentides nõutakse väga otseselt esimese samba läbivaatamist ja samuti keskmisel eeldataval elueal põhineva seadusliku pensioniea automaatset tõstmist. Euroopa Parlament pooldab oma muudetud ja vastu võetud raporti projektis järgmist: esimesele sambale tuleb anda seoses pensionidega solidaarsuse paremaks tagamiseks põhiroll, muude sammaste roll oleks täiendav, ent teine samm tuleks võtta üldisesse kasutusse; tuleb pöörata rohkem tähelepanu tegeliku pensioniea tõstmisele ning ka eelkõige vanemate inimeste tööhõive suurendamisele, selle asemel et tõsta automaatselt ja paratamatult seaduslikku pensioniiga; tuleb määratleda kriteeriumid, et võimaldada liikmesriikidel kehtestada tagatud piisava pensioni alampiir; tööturu osapooltele tuleb anda kõikide Euroopa pensionireformide määratlemisel ja rakendamisel tugevam roll ning tuleb kõrvaldada meeste ja naiste vahelised pensionierinevused, mis on seotud diskrimineerimisega, mida tuletas meile meelde Barbara Matera.

Olen rahul, et nende avaldustega, nende ja ka teiste ettepanekutega, mida oleksin võinud mainida, saab Euroopa Parlament edastada meie volinikule selge sõnumi, sotsiaalse ja edumeelse sõnumi. Ma loodan, et volinik võtab seda valge raamatu ettevalmistamise järgmisel etapil arvesse.

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Kõigepealt tahan tänada raportööri tubli töö eest – ta tegi kahtlemata minu elu lihtsamaks. Soovin tänada ka komisjoni selle kindlasti väga õigel ajal toimuva arutelu algatamise eest.

Mõned inimesed räägivad pensionide puhul viitsütikuga pommist. Võttes arvesse osa nendest andmetest, mida ma olen näinud ja milles hinnatakse praegu erapensionide ja riiklike pensionide jaoks kõrvale pandavaid summasid ning järgmise neljakümne aasta jooksul piisavate pensionide maksmiseks vajalikke vahendeid, tuleb öelda, et nende kahe vahe on tohutu. Seega on väljend „viitsütikuga pomm” selles kontekstis kindlasti täpne. Me kõik teame, mida tuleb pommiga ette võtta – see tuleb kahjutuks teha. Leian, et praegu on selle protsessi algus.

Aga keskne küsimuse on: kes vastutab? Minu arvates öeldakse raportis selgelt, et liikmesriigid vastutavad ise oma kodanikele piisava pensioni kindlustamise eest. Ent me ütleme ka seda, et liikmesriigid on majanduslikult üksteisest sõltuvad ja seepärast on pensionipoliitika kooskõlastamine avatud koordineerimise meetodil kindlasti kasulik. Me ei pea siiski võimalikuks, et EL saaks kehtestada piisavad pensionitasemed või ühtlustada pensioniiga.

Sellegipoolest leiame, et liikmesriigid peaksid määratlema piisavuse kui tingimuse, mida on vaja vanemate inimeste väärrikaks eluks. Mul on hea meel, et oleme tõstnud esile soolise võrdõiguslikkuse teema ning palunud liikmesriikidel tegelda nende meeste ja naiste küsimusega, kes võtavad kellegi eest hoolitsemiseks aja maha. Rõõmustan ka selle üle, et oleme pööranud tähelepanu liikuvuse küsimusele ja ELi 2020. aasta strateegia osatähtsusele.

Ja lõpetuseks – ma pooldan pensionikohustuste arvessevõtmist stabiilsuse ja kasvu paktis. Me teame, et eelarve pensionide osasse on tekkimas must auk ja me ei saa seda lihtsalt eirata.

Jean Lambert, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Lugupeetud juhataja! Minagi soovin ühineda nendega, kes tänasid meie raportööri selle raportiga tehtud väga hea töö eest.

Me oleme kõik teadlikud liikmesriikide vahel valitsevatest erimeelsustest, nagu ka meie fraktsioonide lahkavustest. Pakkuda välja dokument, mis saavutab märkimisväärse toetuse, on juba midagi. Minu fraktsioon tunneb erilist heameelt selle üle, et meile esitatud raportis tunnustatakse, kui tähtsad on esimese samba pensionid, kohustus tagada pensionide piisav tase ja võimalus tagada väärrikas elu. Lõppude lõpuks kulutasime terve möödunud 2010. aasta sellele, et tegelda vaesuse küsimusega. Ja loomulikult on pension paljude inimeste jaoks kindel sissetulek, oluline tagatis. Sarnaselt teistega kiidame heaks selle, et raportis tunnustatakse tarvidust tegelda naiste inimväärse pensioni küsimusega.

Me tunnustame ka vajadust käsitleda vanemate töötajate diskrimineerimise probleemi ja kasutada teisi meetmeid, et aidata inimestel tööle jääda. Meiegi jaoks on pensioniõiguste ülekantavus oluline küsimus. Üha rohkem inimesi ei tööta enam oma tööelu jooksul vaid ühes ettevõttes. Tehakse tööd mitmele ettevõttele ja mitte alati samas riigis. Peame vältima sellist pensionide killustamist, nii et Euroopa Liidul on siin kaalukas roll.

Meil on hea meel näha, et see raport sisaldab teise sambaga seotud kohustust – igapäev peab olema võimalus ühineda teise sambaga ilma igasuguse diskrimineerimiseta vanuse, soo ja töölepingu alusel. Oleme nõus ka sellega – ja meil on hea meel seda raportis näha –, et peame kasutama erinevaid vanuserühmi arvestavat käsitusviisi, mille puhul peetakse silmas tänapäevase tööelu eri rütme ja mustreid, nii positiivseid kui ka negatiivseid.

Me tunnustame esimese samba puhul taas solidaarsuse tähtsust, eeskätt nende jaoks, kelle tööelu on seotud juhutööde, lühiajaliste lepingute ja muu sellisega. Tunneme muret katsete pärast suruda peale kolmanda samba erapensione ning oleme nõus, et inimestel peab olema piisavalt selget teavet.

Me rõõmustame ka selle üle, et selle raportiga on ette nähtud – juhuks, kui pensionide maksmine peaks muutuma – piisav kohanemisaeg, et inimesed saaksid oma finantstuleviku ümber korraldada.

Julie Girling, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Minu fraktsioon toetab selle rohelise raamatu avaldamist. See on väga aktuaalne ja ilmub ajal, mil me arutame kõikides liikmesriikides küsimusi, mida on juba nimetatud ja millel ma ei kavatse üksikasjalikult peatuda – muutusi demograafias, sugude võrdsuse teemat, kui nimetada vaid paari neist.

Raportis tõdetakse, kui tähtis on, et liikmesriigid jagavad parimaid tavasid ja vahetavad teavet, ent samuti rõhutatakse, et pensionid jäävad liikmesriikide pädevusse. Selles tunnistatakse, et EL ei peaks kehtestama õigusnorme pensionitaseme piisavuse ja pensioniea kohta, vaid nõutakse – väga selgelt ja kindlalt –, et liikmesriigid reguleeriksid neid vastavalt oma riigis valitsevatele oludele.

Leian, et ühtse turu tugevdamiseks on oluline teha veel tööd ülekantavuse vallas. Euroopa Liidu kodanikke, kes töötavad mujal Euroopas – olen kohanud palju selliseid inimesi –, ei tuleks jätta halvemasse olukorda nende pensionide külmutamisega eri liikmesriikides. Demograafia muutub, nagu ka töökorraldus. Meie ootused muutuvad, kuid on väga tähtis, et meie mõtteviis ja poliitika peaksid nende muutustega sammu.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Austatud juhataja! Selle arutelu käigus ei tohi me unustada, et on esitatud ettepanek niinimetatud konkurentsivõime pakti kohta, mille abil Saksamaa juhitud liidrite kolleegium soovib algatada uusi rünnakuid universaalse ja ühise avaliku sotsiaalkindlustussüsteemi vastu, tõsta pensioniiga ja devalveerida palku, püüdes nende inflatsiooniga seotud indekseerimine lõpetada. Sellest oleks kasu vaid finantssektorile, mis püüab leida pensionides uusi vorme suurema spekulatiivse tulu teenimiseks.

Tahame väljendada oma selget vastuseisu sellele Euroopa lõimumise saavutamise viisile, mis tugineb antisotsiaalsetel strateegiatel. Raportis kiidetakse need kahetsusväärset heaks sellega, et toetatakse Euroopa Komisjoni rohelist raamatut, et lubatakse omavahel siduda seaduslik pensioniiga ja keskmine eeldatav eluiga, et õhutada inimesi jääma kauemaks tööturule ning et ei jäeta välja toetust erapensionisüsteemidele, kuigi on juba teada, et nende spekulatiivsel kasutamisel fondide ja erapankade poolt võivad olla tõsised tagajärjed, millega jäetakse eakad ja eelkõige eakad naised vaesusesse.

Seetõttu esitasime alternatiivse resolutsiooni, milles näidatakse, et hüvitisi ja pensione on võimalik parandada ka ilma seaduslikku pensioniiga tõstmata, kui on rohkem tagatud õigustega töökohti, eriti noortele, paremad palgad ning finantssektori ja finantstehingute rangem järelevalve.

Oleme pensioniea tõstmise vastu ja toetame pensionisüsteemi, mis on lõimitud universaalsesse ja ühisesse avalikku sotsiaalkindlustussüsteemi, millega suurendatakse väiksemate hüvitiste ja pensionide väärtust, austatakse eakaid ja võimaldatakse neil elada väärikalt ning aidatakse selle kaudu kaasa vaesuse kaotamisele. Just seda ootavad meie kodanikud neist võitlustest, mis meil on olnud Portugalis, Prantsusmaal, Kreekas ja nii paljudes teistes kohtades.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni EFD nimel.* – Lugupeetud juhataja! Eelmise aasta 22. novembril ütles raportöör tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis, et pensionid kuuluvad üksnes liikmesriikide pädevusse. Nüüd kõlavad tema sõnad pigem nii, et kuigi liikmesriikidel on juhtroll, on mõne aspekti puhul tähtis kooskõlastamine Euroopa tasandil. Resolutsiooni lõikes 9 rõhutatakse liikmesriikide pädevust, kuid kutsutakse neid üles oma pensionipoliitika erinevaid suundi kooskõlastama. See on silmakirjalik ja siit lööb välja ELi kontrolli põhimõte.

Ühendkuningriigi pensionifondide liidu sõnul muutuvad pensionid selle raporti tulemusel kallimaks – aktuaarvaldkonna konsultandid ettevõttest Punter Southall väidavad, et lausa 90%. Isegi kui see on liialdus, on kahtlemata tõsi, et pensionide kokkuvarisemise ärahoidmiseks on vaja tohutut lisaraha, seega suurenevad märkimisväärselt

kindlustusmaksed. Pensionikindlustusfirmad ja liikmesriigid ei vaja seda raportit, nad vajavad abi, et hoida kindlustusmaksed väiksed. Vastasel korral võib juhtuda, et see eksitav raport hävitab selle, mida ta püüab kaitsta.

Marine Le Pen (NI). – (FR) Austatud juhataja, head kolleegid! Euroopas, kus täna on meil stabiilsuspakt ja homme konkurentsivõime pakt, on pensionireformid tulejoonel.

Kuidas me saame päästa pensione, kui Euroopa Liit nõuab eelarvepuudujäägiga liikmesriikidelt 2013. aastaks eelarve tasakaalustamist? Teie lahendus on tõsta pensioniiga 67. eluaastani ja reformida põhjalikult ümberjagamisskeeme, et vähendada kindlustatute hüvitisi. Siinkohal raport ei eksi – selles nõutakse pensionide tagatud miinimumtasest, ja te sunnite meid seda tagama meie rannikule saabuvatele võõramaalastele, kes ei ole ise selleks midagi maksnud.

Peale selle suurendab raportis propageeritud otseste riiklike pensionikohustuste arvessevõtmine liikmesriikidele avaldatavat survet ning see sunnib neid looma pensionifonde, mis põhinevad kapitalimahutusel. Me teame kahtlemata hästi nendega kaasnevatest suurtest ohtudest.

Pensionisüsteemid kuuluvad liikmesriikide pädevusse. Samas kehtestate te vastupidi rahva soovile enneolematu ranguse eelarve suhtes. Euroopa töötavad inimesed, riigiteenistujad ja pensionärid on selleks kohandamisel kasutatavaks muutujaks, mis on vajalik euro ja teie ultraliberaalse Euroopa päästmiseks.

Thomas Mann (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! On hea, et vähemalt üks kord ei peideta algatusraportit esmaspäevale ja sellest ei tormata läbi paari minutiga. See raport on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni 463 ning majandus- ja rahanduskomisjoni 211 muudatusettepaneku tulemus.

Oleksin soovinud näha tahet jätkata Saksamaal, Luksemburgis, Soomes ja Austrias õnnestunud tööandjapensionide süsteemidega. Kahjuks võeti vastu enamusotsus soovitada uusi miinimumstandardeid ja Solvency II kohaldamist tööandjapensionide suhtes. See toob kaasa märksa suuremate kulude ohu, mis võib tähendada ainuüksi Saksamaal vabatahtlike tööandjapensionide puhul 40% kasvu. Me ei tohi hävitada seda, mis on liitude ja juhtkondade üksmeele toel juba kätte võidetud. Ma sain kompromissi saavutamist toetada ettepanekuga, et tulevikus tuleb kõiki miinimumstandardite ja Solvency II mõjusid põhjalikus mõjuhinangus üksikasjalikult analüüsida. See on samm edasi tööandjapensionide jätkumise poole, kuigi see pole kaugeltki mingi tagatis.

Üks hea asi on see, et meil ei ole standardmääratlust piisavate pensionitasemete kohta. Peale selle lükati tagasi ettepanek kehtestada ELis ühtne pensioniiga. Kantsler Merkel ja president Sarkozy on õigustatult selle poolt, et pensionisüsteemid ja pensioniiga peaksid järk-järgult teineteisele lähenema. Et sündimus ja keskmine eeldatav eluiga on liikmesriigiti erinev, tuleb iga riiklikku pensionisüsteemi kohandada vastavalt demograafilistele muutustele.

Kompromissid saavutati suure ajalise surve all. Loodetavasti on meil võimalik arutleda põhjalikumalt valge raamatu üle, mis sisaldab ettevõtete praktilisi kogemusi. Ainuüksi need summad, mis on mängus vabatahtlike tööandjapensionide puhul, on suuremad kui ELi praeguse päästepaketi omad.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Ria Oomen-Ruijten, *raportöör*. – (NL) Austatud juhataja! Teate, ma ei taha, et siin oleks vääritimõistmist. Seepärast palun teil, härra Mann, täpsustada, kus on selles raportis öeldud, et maksevõimelisuse režiimi kohaldamine teise samba pensionide suhtes on kohustuslik? Mina isiklikult olen selle vastu, ent kus on seda öeldud raportis?

Thomas Mann (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Meil on kahelt parlamendikomisjonilt kaks raportit, milles soovitatakse Solvency II kohaldamist tööandjapensionide süsteemide suhtes. Minu arvates see lihtsalt ei õnnestu. Sellistes riikides nagu Prantsusmaa on vastav kogemus olemas, kuid teistel Euroopa Liidu liikmesriikidel seda kogemust pole. Peame uurima seda küsimust üksikasjalikult. Kui me hakkame vaatlema ja põhjalikult arutama valget raamatut, on meil võimalus veenda selles kõiki, sest paljudel inimestel puudub asjakohane kogemus – nad ei ole sellega oma kodumaal veel kokku puutunud. See on meie hea võimalus teha eeltööd.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja! Austatud volinik, meil on praegu ettevalmistav arutelu ja Euroopa Parlament tahtis edastada teile sõnumi. Ent vahepeal liigub maailm edasi ja lisandub pensioniküsimus. Ma tahan ilmselt mainida siinkohal konkurentsivõime pakti projektis esitatud viidet standardsele pensionisüsteemile, millega tõstetakse Euroopa tasandil pensioniiga 67. eluaastale. On selgelt näha, et kui me lähtume sotsiaalse Euroopa ülesehitamisest sellest, tegutseme inimeste vastu, ja see ei ole see, mida me soovime.

Ria Oomen-Ruijteni raportis mainime mitme küsimuse puhul teisi suundi ning ma palun tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel teil seda arvesse võtta, kui te kujundate komisjoni seisukohta valge raamatu suhtes ja kaalute ka soolise võrdõiguslikkuse küsimust, millele te ei ole piisavalt tähelepanu pööranud.

Mainisime ka seda, et parim viis pensioniküsimuse lahendamiseks on julgustada tööl käima ning et selle asemel, et võtta kinnisideeks seaduslik pensioniiga, peame võtma arvesse tegelikku pensioniiga. Ent Ria Oomen-Ruijteni raport sisaldab Prantsuse sotsialistide meelest ka viidet, mis on meie jaoks küsitav ja millega me ei saa nõustuda. Meie arvates on mõte, et keskmise eeldatava eluea pikenedamine tuleb automaatselt indekseerida seadusliku pensionieaga, sotsiaalsete õiguste seisukohast samm tagasi ja me ei saa seda toetada.

Lubage mul lõpetuseks öelda, et ilma sotsiaaldialoogita, kaasamata tööturu osapooli kõikidesse nendesse läbirääkimistesse, jookseme peaga vastu seinale.

Dirk Sterckx (ALDE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Mulle tundub, et raportööri abiga oleme saanud komisjoni tõstatatud küsimusele mitu väga tasakaalukat vastust. Minu arvates saab Euroopa Liit anda tõepoolest lisandväärtust kahes asjas.

Kui me teadvustame endale esimese samba tähtsust – mis on loogiline –, siis peame samal ajal tunnistama ka seda, et võrdselt tähtis on riigi rahanduse tervis, sest esimene samm tugineb usaldusväärsele riigi rahandusel. Järgmisena tuleb endale väga selgelt aru anda pikaajalisest survest, mida pensionid avaldavad valitsusele. Minu arvates on komisjoni ja Euroopa Liidu kohus teha see selgeks igale liikmesriigile, et kõik oskaksid näha, kus peituvad ohud ja raskused.

Teiseks leian, et Euroopa Liidul on eriline roll ka seoses teise sambaga. Selle puhul olete viidanud Solvency II tähtsusele. Me palume siinkohal, et komisjon uuriks riske pikemas plaanis ja teeks oma eeskirjades selgeks, kuidas selliseid riske maandada. Minu meelest tuleks selle puhul eelkõige kaaluda pensionisüsteemide pikaajalisi riske üldiselt, vaadeldes kõiki teise samba pensionisüsteeme, mitte vaid üht liiki. Nii et see töö vajab tegemist.

Silmitsedes sarnaselt Marian Harkiniga arve, kardan, et me ei ole kõiki riske kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides maandanud.

Tadeusz Cymański (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanek, mida arutati Euroopa Komisjoni korraldatud konsultatsioonidel, väärrib meie toetust. Resolutsioonis soovitatakse kiirendada vastastikust kooskõlastamist ja parimate tavade vahetamist, sekkumata sealjuures liikmesriikide pädevusse sellises äärmiselt tähtsas ja väga tundlikus valdkonnas nagu pensionisüsteemid.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis toimunud arutelul rõhutasin demograafiliste muutuste tähtsust pensionisüsteemide kindluse ja tulevase vormi puhul. Seepärast on meil väga oluline võtta kõik võimalikud meetmed, et ületada Euroopas demograafiline kriis. Pensionisüsteemide hindamisel ja ettepanekute vormistamisel peaksime minu meelest arvesse võtma ka märkimisväärseid erinevusi liikmesriikide vahel – erinevad on nii nende rahalised võimalused kui ka olemasolevad riiklikud pensionisüsteemid ja kapitalipõhised töödandjapensionide süsteemid.

Thomas Händel (GUE/NGL). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Riigi jõukus luuakse selle riigi rahva tööga. Tulevikus peab sotsiaalvaldkonna töökohad paremini tasustama. Inimesed tahavad vanaduspõlves korralikke, kindlaid pensione.

Üks kriisi selgeid sõnumeid on see, et vaid riiklikud pensionid on usaldusväärsed ja stabiilsed. Seevastu töödandjapensionide ja erapensionide fondid on kaotanud börsil miljoneid eurosid. On naeruväärne keskenduda pensionide maksmise puhul rohkem kapitalipõhiste erapensionide süsteemidele. Inimesed on rahastanud suurpankade päästepakette. Rahvas maksab range kokkuhoiupoliitika eest, mis on Euroopa Liidu kontrolli all. Nüüd peaks rahvas muutma oma riigieelarvet – kärpima selleks oma pensione ja nõustuma kõrgema pensionieaga. Senised pensionireformid juba põhjustavad vanaduspõlves üha suurenevat vaesust. Ainus lahendus on tugevdada usaldusväärseid riiklikke pensionisüsteeme.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Euroopa Liidu rahvastikupüramiid pööratakse peagi ümber ja siis moodustavad suurima osa rahvastikust üle 55aastased. Keskmine eeldatav eluiga pikeneb edaspidigi ja sündimus jääb endiselt väikeseks. Noored asuvad tööle üha hiljem. Me kõik teame selle tagajärgi – vananev rahvastik ja järjest arvukamad kitsaskohad pensionide rahastamisel.

Vajame Euroopas perekeskset poliitikat, mille kohaselt juurutataks näiteks peremaksu liigendamise tulumaksu puhul või sellega samaväärsed sotsiaalsed meetmed, millega võetakse perede maksukoormuse vähendamise teel arvesse perekonna panust põlvkondadevahelisse kokkuleppesse. Peale selle peame looma stiimulid, et hoida vanemad inimesed tööl nii kaua kui võimalik.

Tahaksin edastada lugupeetud volinikule selge sõnumi. Paljukiidetud massiline sisseränne on vale viis meie pensionide kindlustamiseks ja see seab lõppkokkuvõttes ohtu ka sotsiaalse rahu Euroopas.

Danuta Jazłowiecka (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Demograafilised muutused, pikem eluiga ja vähenev sündimus, pensionisüsteemide raames antavad erinevad privileegid ja majanduskriis on avaldanud tohutut survet liikmesriikide rahandusele. Peame esitama üha sagedamini küsimusi praeguste pensionisüsteemide stabiilsuse ja kindluse kohta ning selle kohta, mil määral on nendega pensionäridele tagatud õiglane sissetulek. Jõuame järeldusele, et liikmesriikide pädevusse kuuluvaid Euroopa pensionisüsteeme tuleb reformida. Sellest kujuneb üks pikaajaline ja kulukas töö. Et valitsused otsustaksid sellise

sammu astuda, peavad nõukogu ja Euroopa Komisjon tagama, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohaldamisel võetakse alati arvesse nende reformidega seotud kulusid. Igasugused muud otsused võivad kaasa tuua olukorra, kus riigid loobuvad finantskoormuse hirmus reformidest.

Tahaksin viidata nende oluliste reformide kahele põhitahule. Esiteks peame pensionisüsteemide kindluse tagamiseks mitmekesistama sissetulekuallikaid ja looma süsteemid, mis põhinevad muu hulgas kapitaliturgudelt saadud avaliku sektori vahenditel ja töötajate pensioniskeemidel. Teiseks peaksime kindlustama kõrgema tööhõive määra, et pensionisüsteemid oleksid stabiilsed. Liikmesriigid peaksid pingutama, et tegelik pensioniiga langeks kokku kohustusliku pensionieaga, ning kaaluma vajaduse korral kohustusliku pensioniea tõstmist, sest see on eurooplaste üha pikeneva eluea loomulik tagajärg. Pikenev tööelu peaks olema siiski seotud vastavate tööturu reformidega, mis hõlmavad töötajatele asjakohase koolituse ja tervishoiuteenuste pakkumist.

Soovin avaldada tunnustust meie raportöörile ning tänada teda abi ja suurepärase koostöö eest raportiga töötamisel.

Sergio Gutiérrez Prieto (S&D). – (ES) Austatud juhataja! On juba öeldud, et Euroopa pensionisüsteemide selgroog on praegu ja peab olema ka tulevikus riiklik süsteem, sest see on ainuke süsteem, millega on tagatud ühtekuuluvus, ja pealegi vähendatakse sellega meie ühiskonnas vaesuse ohtu.

Sellegipoolest on jahmatamapanev, et Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni riikides on kõige võrdsemad sissetulekud pensionid või et kriisi tõttu kaotasid erapensionid ainuüksi 2008. aastal 20% oma väärtusest ja nad on ikka veel kaugel nõutud maksejõulisuse tasemest.

Kõik see näitab, et vältimatute reformide ajastul peavad meie pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks rakendatavad meetmed olema valdkondadevahelised ning nende puhul tuleb muude tegurite hulgas arvesse võtta kaugeleulatuvat sündimusega ning töö ja pereelu tasakaalustamisega seotud poliitikat, samuti tulevikku vaatavat poliitikat, mille eesmärk on see, et inimesed saaksid asuda ja jääda tööle, või isegi lõimumisel põhinevat sisserändepoliitikat, millega tagatakse meie pensionide jätkusuutlikkus ka demograafilisest vaatenurgast.

Lõpetuseks on minu arvates kahetsusväärne, et selles dokumendis ei panda piiri toetuste põhimõtte kuritarvitamisele äriühingutes, sest üldjuhul on need toetused vabastatud sotsiaalkindlustusmaksetest. Minu arvates on see tähtis kogu uue töötajate põlvkonna jaoks, sest kui nende käest nõutakse inimväärse pensioni saamiseks rohkem, ei peaks nad inimväärse töö saamiseks nii palju kannatama.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Soovin tänada Ria Oomen-Ruijtenit kogu selle raske töö eest. Minu arvates on ta teinud väga tublit tööd.

Raportiga tehakse väga hästi selgeks, et pensionid kuuluvad eelkõige liikmesriikide vastutusalasse. Õnneks oleme lükanud tagasi igasugused üleskutsed kehtestada miinimumpension ELi tasandil ning kohaldada pensionide suhtes Solvency II laadset eeskirja. Lissaboni lepingus on väga selgelt öeldud, et pensionide maksmise eest vastutavad liikmesriigid, mitte Euroopa Liit. Küll aga saame jagada parimaid tavasid ja kogemusi. Olen rahul, et raport sisaldab ka minu muudatusettepanekut, milles kutsutakse üles rakendama vanuse alusel diskrimineerimise keelustamiseks 2000. aasta tööhõivedirektiivi.

Mis puudutab pensioniiga, siis olen alati selgelt välja öelnud, et pensionile saamise iga ehk vanus, milleni jõudes inimesel on õigus nõuda pensioni, peab jääma liikmesriikide tasandil kindlaksmääratavaks, kuid samas peame heitma kõrvale kohustusliku pensioniea, mis sunnib inimesi töötegemist lõpetama isegi siis, kui nad sooviksid seda jätkata. Mul on kahju, et seda raportis ei olnud.

Milan Cabrnoch (ECR). – (CS) Austatud juhataja! Soovin kiita raportööri, kes on teinud sadade esitatud muudatusettepanekute käsitlemisel suurepärase tööd. Ehkki see raport pole seadusandlik, on see ELi liikmesriikide sotsiaalsüsteemide tuleviku jaoks väga tähtis. Peamised järeldused, mida me toetame, on järgmised:

- pensionisüsteemide kohta langetatavad otsused on poliitilised ning need kuuluvad täielikult ja üksnes liikmesriikide pädevusse;
- tähtis on tõsta pensioniiga;
- ainuke kasvullikas on Euroopa Liidus lähiaastail töövõime suurenemine;
- põhiülesanne on toetada vanemate töötajate tööhõivet, eriti töösuhete suurema paindlikkuse ja pensionisüsteemide õige kohandamise teel;
- ei ole õige kooskõlastada pensionisüsteeme ja nende reformimist ELi tasandil;
- me ei toeta pensioniea standardimist kogu ELis ja me ei toeta ka selle sidumist keskmise eeldatava elueaga;
- me ei toeta püüdlusi ühtlustada määratlusi – näiteks piisava pensioni määratlust – ühenduse tasandil.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Lugupeetud juhataja! Subsidiaarsus –liikmesriikide endi asi – ja solidaarsus olid need, mida raportöör pensionipoliitika puhul pidevalt rõhutas. Seepärast arvasin, et ta lennutab majandusele orienteeritud rohelise raamatu otsejoones prügikorvi. Pidin peaaegu oma toolilt maha kukkuma, kui raportöör nimetas rohelist raamatut hoopis rõõmustavaks.

Ühelt poolt räägib raportöör kogu aeg subsidiaarsusest, teiselt poolt on ta teinud arvukaid ettepanekuid Euroopa Liidu mõjuvõimu suurendamiseks. EL peaks nägema ette miinimumpensioni kriteeriumi. EL peaks veenma liikmesriike tõstma pensioniiga. EL peaks soodustama Euroopa pensionifondide vahelist konkurentsi ja edasist erastamist. Subsidiaarsus? Kus on siin subsidiaarsus?

Kui kõik see tooks meile sotsiaalselt vastutustundlikumad pensionisüsteemid, oleks ELi mõju siin ehk õigustatud. Komisjon ja raportöör seavad kahjuks ülimuslikuks siseturu ning üksnes suurendavad lõhet rikaste ja vaeste vahel.

David Casa (PPE). – (MT) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt soovin avaldada tunnustust kolleeg Ria Oomen-Ruijtenile erakordse töö eest, mida ta on selle raportiga teinud. Raportis tunnustatakse, et ajal, mil Euroopa Liidu kodanikud on iseäranis haavatavad, on liikmesriikidel tähtis tagada, et sotsiaalkaitse vahendid ja eriti pensionid oleksid suuremad ja usaldusväärsemad, ning anda sellega üha vananevale rahvastikule meelerahu ja kanda hoolt selle eest, et inimesed jääksid majanduslikult sõltumatuks.

Siinkohal tahaksin toonitada, kui tähtis on, et liikmesriigid määratleksid kriteeriumid, mis on vajalikud eakatele inimväärse elatusaseme tagamiseks. Nende kindlaksmääramisel

tuleb lähtuda igas riigis valitsevatest oludest ja seetõttu tuleb kinni pidada subsidiaarsuse põhimõttest.

Mulle teeb siiski heameelt komisjonile esitatud üleskutse kehtestada juhised ja julgustada vahetama parimaid tavasid. Niiviisi on langetatavad otsused nende huvides, keda need otseselt mõjutavad. Paljudes liikmesriikides on pensionireform hädavajalik, kui me tahame täita rohelises raamatus nimetatud eesmärgi, milleks on kindlad, piisavad ja jätkusuutlikud pensionisüsteemid.

Selle reformi elluviimine võib olla keeruline, eriti praegusel raskel ajal, ja seepärast tuleb majanduse juhtimise kontekstis arvesse võtta ka reformiga seotud kulusid.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Austatud juhataja! Usun koos mitme enne mind sõna võtnud parlamendiliikmega, et pensioniküsimust tuleb Euroopa tasandil kooskõlastada nii palju kui võimalik. Selle üks põhjusi on see, et kriis on tõstatanud makromajandusliku stabiilsuse küsimuse ja samuti küsimuse, kuidas me saame tagada vanaduspõlves kindluse ja vääriskuse. On ilmselge, et liikmesriikides toimuvad mitmesugused muudatused. Mõned liikmesriigid on hakanud läbi viima reformi ning tugevdavad või loovad erapensionifondide sammast, samas kui teised püüavad hoopiski aega tagasi keerata. Muudatuse liigist olenemata on väga tähtis seada peamiseks eesmärgideks pensionide jätkusuutlikkus ja stabiilsus ning vääriskas vanaduspõlv.

Kõikide muudatuste üle tuleb aru pidada tööturu osapooltega ja üleminekuks tuleb jätta piisavalt aega. Inimesi, kodanikke tuleb teavitada sellest, milliseid muudatusi rakendatakse ja kuidas need neid mõjutavad, et nad saaksid alati langetada teadlikke otsuseid, ning kõik muudatused tuleb teha kodanikukeskselt.

Vicky Ford (ECR). – Lugupeetud juhataja! Kui Bismarck kehtestas 1889. aastal riikliku pensioni, oli keskmine eeldatav eluiga vaid 45 aastat. Praegu elame me kauem, kuid seisame silmitsi probleemiga, kuidas saavutada pensionipõlves mõistlik sissetulek. Majanduse, demograafia ja tööturuga seotud traditsioonid on erinevad. Riigid peaksid vastutama oma poliitika ja reformide eest ise. Jätkusuutlike riiklike pensionide jaoks on vaja jätkusuutlikku riigi rahandust, kuid selles Euroopa Parlamendi raportis öeldakse selgelt, et ei saa kehtestada ELi ühtlustatud pensioniiga ega sissetuleku miinimumtasest.

Tööandjapensionide skeemid ja üksikud hoiused peaksid olema ülekantavad ühelt tööandjalt teisele ja ühest riigist teise. Hoiustajad väärivad kättesaadavat läbipaistvat teavet, millest on lihtne aru saada. Vajame tõepoolest kindlaid kogumisskeeme, kuid eeskirjad kapitali kohta peavad olema arukad. Pensionidega seotud riskid ei ole samad mis kindlustusseltside või pankade puhul. Reguleerimise kulud jäävad tarbija kanda ja antud juhul on tarbijaks eakas pensionär.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Alustuseks tahaksin öelda, et kriis ja demograafia üheskoos seavad meie ette selle pensionidega seotud probleemi kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides.

Praeguses tegevuses rõõmustab mind kõigepealt edasiminekuks – rohelise raamatu väljatöötamiseks voliniku juhtimisel peetud konsultatsioonid, millest ta meile rääkis –, ent samuti arutelul, avatusel ja kompromissidel põhinev töö, mida tegi Ria Oomen-Ruijten selle raporti koostamisel.

Tahaksin tuua esile kolme asja, mida me peame pensionidega seotud maksevõimelisuse probleemi lahendamisel ilmtingimata arvesse võtma.

Esimene neist on ebavõrdsus, millega puutuvad kokku pensioniealised naised, sest ebavõrdsus tööhõive vallas toob kaasa vaesuse pensionipõlves.

Teiseks, lugupeetud volinik, austatud raportöör, soovin kindlustunnet, et lesepensionid jäävad alles. Meil on endiselt põlvkond vaeseid naisi, kes ei ole oma potentsiaalse tööelu jooksul tööd teinud ja kelle jaoks on lesepension ainus võimalus miinimumpensioni saada.

Kolmandaks nooremate põlvkondade sisenemine tööturule. Nad ei pea mitte üksnes kriisiga toime tulema, vaid hoolt kandma mitme põlvkonna – oma laste, oma vanemate ja oma vanavanemate eest.

Lõpetuseks tõstatub sellega vanemaealiste kodanike probleem – probleem, mille peame lahendama oma töös kiiremini.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Pensionidega tuleb tagada kogu Euroopas inimestele elamiseks piisavalt raha. Üks tähtis nõue on see, et inimestel oleksid korralikud töökohad, sest halvasti tasustatud töökohtade tagajärg on vanemas eas vaesus ja ebapiisav pension. Kui ma kuulen parlamendiliikmeid lausumas, et inimesed peavad lihtsalt tekitama endale vanaduspõlveks täiendava erapensioni, tahan vastata, et paljud inimesed tulevad sellega, mida nad teenivad, hädavaevu toime, rääkimata täiendavate erapensioni maksete tegemisest. Just sel põhjusel on pensionisüsteemi esimene samm eriti tähtis. Solidaarsuspõhimõttele tuginev ümberjagamisskeem peab olema Euroopa pensionide aluseks ja sellega tuleb tagada inimestele äraelamiseks piisavad vahendid. Me ei saa lihtsalt öelda, et see on liikmesriikide asi. Peame edastama selge sõnumi, et vajame pensione, mis oleksid mõistliku elukvaliteedi tagamiseks piisavalt suured.

Thomas Mann esitas üksikasjaliku kirjelduse Saksamaa tööandjapensionide süsteemist. Ka mina soovin seda mainida, minemata nii üksikasjalikuks. Oma hinnangus roheline raamatu kohta olen jõudnud samale järeldusele ja seepärast töötasime parlamendikomisjonis muudatusettepanekud üheskoos läbi. Seega kutsun komisjoni üles tagama, et kõige puhul, mida me tulevikus teeme, võetakse arvesse iga riigi eripära – seda, mis toimib asjaomasel liikmesriigis tõesti hästi, ja seda, mis on selle riigi pensionisüsteemi püsijäämiseks tähtis.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Austatud juhataja! Minu arvates peame olema realistlikud ja tunnistama, et praegused riiklikud pensionisüsteemid, mis põhinevad vahendite põlvkondadevahelisel ülekandmisel ehk niinimetatud ümberjagamisskeemil, ei ole enam majanduslikult elujõulised – nende sellisel kujul püsijäämiseks on vaja toetusi riigieelarvest.

Elanikkonna vananemine ja üha suurenev tööjõu liikuvus vaid teravdavad nende pensionisüsteemide ebavõrdsust, samas kui kavandatavad meetmed – kas pensioniea tõstmine või maksete suurendamine – on piiratud ja neid kärbib veelgi ühiskonna vastuseis sedalaadi meetmetele. Peame lõppkokkuvõttes tunnistama, et lahendus on minna üle pensionisüsteemidele, mille puhul inimesed ehitavad oma tööelu jooksul oma pensionifondi ise üles.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Lugupeetud juhataja! Euroopa Liit on käsitlenud päris palju küsimusi, mis on seotud puudega inimestega. Tundub, et liikmesriikide pensionisüsteemid just seda ühiskonnarühma kahjuks ei hõlma, ja see on lubamatu. Nende inimeste kõrval, kelle liitumine invaliidsuspensionide süsteemiga ei olene neist endist, on üsna palju selliseid inimesi, kes on liitunud süsteemiga seaduselüüki kuritarvitades. See probleem puudutab eeskätt pensionisüsteeme Ida- ja Kesk-Euroopas, kus selliseid rikkujaid on väga palju. Nende hulk on nii suur, et nad kõigutavad terve pensionisüsteemi vundamenti. See olukord on

vastuolus ELi 2020. aasta strateegiaga. Need inimesed saavad tõelise abi asemel personaalselt läbi mõtlemata teenuseid, samas kui nad võiksid osaleda tööturul ja suudaksid tööd teha. Praegused prognoosid näitavad, et ülalpeetavate arv Euroopas lähiajal kahekordistub. Samal ajal väheneb tööealiste inimeste arv aastas ühe miljoni võrra. Kokkuvõttes tähendab see, et praegu ei ole meil ühtki jätkusuutlikku pensionisüsteemi – eriti ei ole meil seda siis, kui me ei kaasa aktiivseid puudega inimesi. Nõustun igati raportööri sõnadega, et Euroopa Liidus, mis on koduks 50 miljonile puudega inimesele, töötab sellistest inimestest vaid veidi enam kui 40%. Kus on ülejäänud 60%? Kõige olulisem on see, et nemadki peaksid tööd tegema.

Konstantinos Poupakis (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Tahaksin kiita raportööri püüdluste eest luua vajalik tasakaal pensionisüsteemide majandusliku elujõulisuse ja sotsiaalse piisavuse vahele, võttes arvesse, et ajal, mil meil on suur tööpuudus, tööturu reguleerimatus, palgakärped ja tõsised demograafilised probleemid, on piisavate, sotsiaalselt õiglaste ja majanduslikult elujõuliste pensionisüsteemide loomine ja konsolideerimine iga liikmesriigi jaoks väga tähtis ülesanne.

Ent need süsteemid peavad tuginema esimesele sambale – riiklikule ümberjagamise sambale –, mis on ainus piisavate maksete põhitagatis. Teine samm peaks seda sammast täiendama, mitte toetama. Pärast seda, kui on tagatud nii üleüldine juurdepääs teisele sambale kui ka asjaomase juhtimisraamistiku kehtestamisega selle kindlus, peaksid need kaks sammast toimima paaris.

Lisaks ei too hilisema pensioniea sidumine keskmise eeldatava elueaga mingil juhul kaasa automaatseid kohandusi. Loomulikult tuleb lisada teisi parameetreid, näiteks asukoht, töö olemus, väga ebatervislikud ametid, elukvaliteet ja tervis. Lõpetuseks peaksid igasugused tööle jäämise stiimulid hõlmama eeltingimusena kaitsepuhvleid, et ületada kõik võimalikud takistused noorte juurdepääsult tööturule, eriti ajal, mil tööpuuduse tase on kerkinud kahjuks müstilistesse kõrgustesse.

(Aplaus)

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Teatud Euroopa Liidu liikmesriikides pensionisüsteemide üle peetavad arutelud ja nende aruteludega kaasnevad rahva emotsioonid näitavad, kui tähtis ja samas kui keeruline see teema on. Ei ole võimalik võtta vastu ühtset pensionimudelit, mis kehtiks kõikides ELi liikmesriikides. Ometi on riiklike pensionisüsteemide reformimine muutumas praegusel majanduskriisi ja demograafiliste muutuste ajal vältimatuks. Juba nüüd on mitmel riigil probleeme pensionidega seotud kulude kasvu tõttu. Sellised probleemid võivad kahjustada põlvkondadevahelise solidaarsuse põhimõtet. Ent meil tuleb meeles pidada, et pensionid peavad olema kindlad ja turvalised ning et nende puhul tuleb tähele panna, mida meile makstakse. Seoses sellega tahaksin suurema tähelepanu pööramist naiste ja meeste palgaerinevusele, sest naiste väiksemate sissetulekute tagajärjeks on väiksemad pensionid.

Rovana Plumb (S&D). – (RO) Lugupeetud juhataja! Soovin mainida, et selle arutelu algusest peale on volinik rääkinud Euroopa sotsiaalmudeli edusammudest. Üks nendest edusammudest on ka võrdsete võimaluste saavutamine naiste ja meeste jaoks. Ma loodan, et selle raportiga antakse selgelt märku soolise võrdõiguslikkuse teema kaasamisest töösse õiglase pensionisüsteemi nimel.

Sel põhjusel tooksin teie loal esile kolm mõtet. Esiteks tuleb hinnata koduse töö tunnustamise meetmete mõju ühiskonnale ja naiste tööhõivele ning võtta pensioni

arvutamisel arvesse ka selle töö rahalist väärtust. Kutsun komisjoni üles algatama menetlust, et jätta direktiivist 2004/113/EÜ välja artikli 5 lõige 2, millega lubatakse naisi pensionitoodete puhul diskrimineerida.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Pensionisüsteem on Euroopa sotsiaalmudeli põhielement ja see tuleb säilitada. Pensionisüsteemid kuuluvad liikmesriikide vastutusalasse, kuid et need püsima jääksid, peame võtma meetmeid võimalikult suures üksmeeles tööturu osapoolte ja kodanikuühiskonnaga. Nende meetmete puhul tuleb keskenduda Euroopa standardi kehtestamisele, et tagada kõikide süsteemide maksevõimelisus. Selleks tuleb kohaldada nende suhtes järelevalvekriteeriume, et piirata riigieelarve puudujääke kõikides liikmesriikides, ja laiendada kindlustusseltsidelt alates 2013. aastast nõutavaid tagatise vastastikustele kindlustusandjatele, kes juhivad neid süsteeme mõnes liikmesriigis.

See standard tuleb kehtestada selleks, et muuta arutelu tõhusamaks, sest kõnealuse probleemi lahendamine on midagi enam kui pensioniea kindlaksmääramine seaduses. Peame arvestama isiku töösuhte kestuse ja maksete suurusega ning võtma arvesse ka pensionäride soovidega seotud tegureid. Tööelu pikenemisega peab kaasnema parem pension.

Selle standardi puhul tuleb vaadata ka tulevikku. Töötajate liikuvuse tõttu on meil vaja, et passiivsete õiguste ülekandmine ühest riigist teise ei oleks probleem. Ühest riigist teise liikudes peab eurooplastel olema võimalus pääseda oma tööstaaži puudutavale teabele ligi kõikides liikmesriikides, kus nad on makseid teinud.

Minu arvates peaksime pöörama erilist tähelepanu ka soolisele võrdõiguslikkusele ja puudega inimestele.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Ma esitan küsimuse: kas on mõtet reageerida sellele arutelule ja sellele raportile valge raamatuga? Kas me mitte ei peaks püüdma hoopiski lahendada tõeliselt pakilisi probleeme? Minu arvates on neid probleeme kaks. Esiteks on tegeliku pensioniea ja seadusliku pensioniea vahel tohutu lõhe. See tähendab, et olukorra parandamiseks tuleb tõesti rakendada diskrimineerimisvastaseid meetmeid – komisjoni meetmeid või järelevalvet –, sest see muudaks pensionid jätkusuutlikeks.

Teiseks kutsutakse raportis selgelt üles astuma samme töandjapensionide ülekantavuse vallas, mis tähendab seda, et tuleb kaaluda uue direktiivi koostamist. See on märksa pakilisem, sest ühest ettevõttest teise liikuvad töötajad kaotavad palju pensionidega seotud raha, mis saaks anda neile vanaduspõlves kindlustunde. Seepärast peame võtma selles valdkonnas meetmeid. Valge raamatuga raiskame vaid aega.

Alfreds Rubiks (GUE/NGL) . – (LV) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Majanduskriisi ja rahvastiku vananemise tagajärjel vähenevad sotsiaalkindlustusmaksed. See on üldteada tõsiasi. Pensionäride arv suureneb. See ohustab pensionisüsteemi jätkusuutlikkust. On tähtis viia sotsiaalkindlustus ja pensionisüsteem vastavusse praeguste eesmärkidega. Nõustun volinikuga, kes ütles, et selle dokumendi koostamiseks tuleb teha palju rasket tööd. Sellegipoolest peame minu arvates looma Ühtekuuluvusfondiga samaväärse kogu Euroopa Liitu hõlmava sotsiaalfondi, et aidata pensionäre neis riikides, mille sissetulekud on võrdlemisi väikesed. Riigieelarvete abil ei saa kindlustada väarikat vanaduspõlve. Seda oleme me juba kogenud. Möödunud aastal võitlesime vaesuse vastu ja tulemus on see, et meil on vaeseid rohkem kui kunagi varem.

László Andor, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Tahaksin avaldada taas tunnustust kõigile parlamendikomisjonidele, kes on osalenud selles mõttevahetuses ja raportite koostamisel.

Mõistan, et on raske viia kooskõlla nii erineva poliitilise ja rahvusliku taustaga seisukohad, kuid asjaomastes parlamendikomisjonides toimunud hääletused näitavad, et raportid on leidnud laialdast toetust. Sellega edastatakse komisjonile selge sõnum rohelise raamatu järelemeetmete kohta. Loodan avaldada järgmise kuu alguses kokkuvõtte, mis sisaldab ka Euroopa Parlamendi arvamust. 2011. aasta teises pooles järgneb valge raamat, mida ma mainisin oma varasemas sõnavõtus, ja sellega kaasneb asjakohane mõju hindamine. Nii antakse kõigile sidusrühmadele taas võimalus jätkata selles arutelus osalemist.

Pensionidega tegelev volinike rühm juba arutas möödunud nädalal võimalikke poliitikavalikuid Euroopa pensioniraamistiku ajakohastamiseks ja täiustamiseks. Jõuti kokkuleppele, et peaksime jätkama pensionireformide käsitlemist terviklikult.

Selle käigus tuleb jätkata dialoogi peamiste sidusrühmadega, et arutada nii uute õigusloomealgatuste üle sellistes küsimustes nagu ülekantavus, tööandjapensioni skeemid ja kaitse maksejõuetuse korral kui ka selliste leebemate reguleerimisvormide üle nagu heade tavade juhised. Otsustasime tegelda põhjalikult ka soolise mõõtmega ja käsitleda seda valges raamatus ulatuslikumalt kui rohelises raamatus.

Seniks aga soovin, et rohelist raamatut ja valget raamatut ei aetaks segi teiste Euroopa taevast lendlevate objektidega. Komisjoni seisukohal pole mitte midagi ühist käsitusviisidega, milles eeldatakse, et Euroopa Liidus saab olla ühtne pensioniiga. ELis on kõige tähtsam mitmekesisus, see peab paika ka seoses demograafilise hetkeseisuga ja me peame uurima seda nüüd põhjalikumalt kui kunagi varem.

Peame tunnistama ka, et käsilolevate reformidega kaasnevad uued ohud, sest need muudavad tulevased pensionid märksa sõltuvamaks tööturu ja finantsturgude pikaajalisest arengust. See tähendab, et peame looma töövõimalused ka puudega inimestele ja suurendama finantssüsteemide stabiilsust.

Jään ootama edasist koostööd Euroopa Parlamendi ja selle komisjonidega sellel väga tähtsal teemal.

Ria Oomen-Ruijten, raportöör. – (NL) Austatud juhataja! Soovin kasutada võimalust ja avaldada tunnustust kolleegidele George Cutașele, Barbara Materale ja Cornelis de Jongile, kes on koos minuga selle raporti kallal tööd teinud. Ma ei tea, kus on härra de Jong. Seal taga ta ongi! Ta on esitanud paar märkust, millest ma ei saa aru. Näiteks on ta öelnud, et me tahame leida kõige jaoks üleeuroopalise lahenduse. See ei ole tõsi. Juhtpõhimõte on subsidiaarsus.

Lubage mul selgitada küsimust, mis oli härra de Jongil seoses majanduse juhtimisega. Me tahame sellist majanduse juhtimist, millega oleks tagatud, et võitjatena väljuvad kõik, kes annavad oma tasandil endast parima. See on see asi, mida me tahame. Me ei soovi karistada teatud liikmesriike – neid kümnet, kes on saatnud meile kirja – selle eest, et nad on loonud head sätted oma tuleviku, oma pensionide kohta. Härra de Jong, loodetavasti rahuldab see vastus teid.

Kartika Liotardi ei ole praegu siin, kuid ma olen rabatud, et ehkki ta pole ilmselt raportit lugenud, kommenteerib ta seda nii, nagu ta oleks seda teinud.

Lugupeetud juhataja, ma tänasin juba kolleege Cutaş, Materat ja de Jongi, kuid tahaksin tänada ka Frédéric Daerdenit, Marian Harkinit, Julie Girlingit ja Jean Lambertit, kes võtsid sõna oma fraktsioonide nimel, ning samuti Danuta Jazłowieckat, minu oma fraktsiooni, Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni variraportööri, kes tegi sellest raportist selle, mis ta on. Minu arvates oleme koostanud põhjaliku analüüsi eesootavate ülesannete kohta.

Tean samuti, et raportis on ikka veel mõned väga tundlikud teemad, mis puudutavad eri liikmesriike. Sellegipoolest loodan, et meie parlamendikomisjon on aidanud koos teiega, volinik Andor, juhtida asjad õigele rajale, et me saame koguneda Euroopa Parlamendis ka valget raamatut arutama ja et kõik hääletavad ka selle poolt. See oli raske teema, ent ma loodan, et homme saame öelda: „Lõpp hea, kõik hea.”

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, kolmapäeval, 16. septembril 2011 kell 12.00.

Tahaksin meelde tuletada neile, kellel ei olnud täna võimalust sõna võtta, et juhul kui teil on soov talletada see, mida te oleksite tahtnud öelda, kui teil oleks olnud selleks võimalus, saate soovi korral esitada kuni 200 sõna pikkuse kirjaliku avalduse, mis lisatakse istungite stenogrammi.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Corina Crețu (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Kõige haavatavam pensionisüsteem Euroopa Liidus on riiklik süsteem, mis põhineb põlvkondadevahelisel solidaarsusel. Ent pensioni saamine on kaasasündinud õigus ja valitsused ei saa seda õigust rikkuda – olgu tegemist kriisiga või mitte –, ehkki mõned valitsused, näiteks Rumeenia oma, käivad pensioni suuruse ja selle arvutamise meetodiga väga vabalt ümber. Ka demograafiline olukord pole meie poolt. Seetõttu on süsteemi jätkusuutlikkus pakiline probleem. Riiklike pensionisüsteeme ei rahasta siiski valitsused, vaid need, kes teevad sellesse makseid: kõikvõimalikud tööturu osapooled, tööandjad ja töövõtjad. Nendele süsteemidele mõjuvad rängalt kaks tegurit: ebaseaduslik töö ja Euroopa riikide majanduse suutmatusest luua uusi töökohti, mille puhul oleks tagatud korralik palk ja mõistliku pikkusega töösuhe. Kehvasti tasustatud ajutised töökohad, mille ettekäändeks tuuakse tööturu paindlikumaks muutmine, tähendavad riiklike süsteemide jaoks pidevat kriisi. Minu meelest on julgustav, et Euroopa Parlamendi pensionisüsteeme käsitlevas resolutsioonis tuuakse esile naiste diskrimineerimine seoses pensioni suurusega, ehkki pensioniiga ja maksete tegemiseks ette nähtud aeg on peaaegu sama mis meeste puhul. See on esimene samm ebaõigluse kaotamise poole ja sellele peavad järgnema edasised meetmed.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Euroopa Komisjoni rohelises raamatus esitatakse veenvaid argumente selle kohta, miks me peame praegusi pensionisüsteeme täiustama. Ent me ei tohi unustada, et enamik pakutud lahendustest on sotsiaalselt tundlikud.

Seepärast ei pea me hindama hoolikalt mitte üksnes nende lahenduste häid külgi, vaid ka võimalikke ohte eelkõige seoses pensioniea tõstmisega või liikmesriikide mõjuvõimu kaotamisega pensionipoliitikas. Kuigi pensioniea tõstmine on komisjoni meelest üks valutumaid viise kohanemiseks üha pikema keskmise eeldatava elueaga, ei esita komisjon konkreetseid ettepanekuid eakate kaasamiseks tööturule. Pensionilemineku edasilükkamise võimaluse korral võivad paljud pensionieast nooremad töötud jääda vaesuse lõksu. Piisavalt ei ole arvesse võetud ka seda, kuivõrd lubab inimeste tervis neil kauem töötada. Lisaks

peame arvestama, et naised lepivad madalamalt tasustatud töökohtadega või osalise tööajaga sagedamini kui mehed ning et laste sünnitamise ja emaksolemise ning laste ja puudega pereliikmete eest hoolitsemise tõttu kaotavad naised kindlustustagatised ja saavad lõppkokkuvõttes väiksemat pensioni. Mul on tunne, et peame keskenduma rohkem ka teistele pensionisüsteemide täiustamise vahenditele, näiteks tööelu alguse ajastamisele, töö- ja pereelu paremale ühitamisele, pensioniea paindlikule hindamisele, pensionide miinimumstandardite kehtestamisele jne.

Igal juhul näen rohelises raamatus tõsiseltvõetavat sammu praegustele ja tulevastele pensionäridele normaalsete elutingimuste tagamise poole.

Alajos Mészáros (PPE), *kirjalikult.* – (HU) Muutuvad demograafilised näitajad ja pikem keskmine eeldatav eluiga ärgitavad meid töötama oma pensionisüsteemide jaoks välja uue strateegia. Peame määratlema uuesti küsimused, mis puudutavad noorte ja vanade tulevase suhteid, et suuta tagada jätkusuutlike, kindlate ja piisavate pensionide maksmine. Euroopa Liidu liikmesriikide pensionisüsteemides on suuri erinevusi. Kui Lääne-Euroopa riigid näevad vaeva praeguste ja tulevaste kulude suurenemise probleemiga, siis uued liikmesriigid püüava luua mitmekesiseid süsteeme. Kui 2008. aastal oli iga pensionäri ülalpidamiseks neli töötajat, siis 2020. aastal on neid viis. Selle põhjuse seas on asjaolu, et pikema ja põhjalikuma koolituse tõttu sisenevad Euroopa noored tööturule hiljem ning töötajate töösuhe ei kesta kohustusliku pensionieani.

Peame kehtestama süsteemi, mis on jätkusuutlik ja millega tagatakse pensionid liikmesriikides valitsevat olukorda arvesse võttes. Tuleb vaadelda ka võimalust Euroopa Liidus vabalt liikuda. Peame lähtuma eeldusest, et uue põlvkonna edukas ja tõhus tööturg nõuab ka liikuvust. Pensionisüsteemide tulevase reformi jaoks on oluline siduda omavahel esimene ja teine samm, mis eri liikmesriikides juba osaliselt kattuvad, ning need tuleb siduda tihedalt ka kolmanda sambaga. Samuti peame püüdma kaotada ebaseadusliku töötamise. Sellel sammul on meie pensionisüsteemide alalhoidmisel samamoodi ülitähtis osa.

Vasilescu Viorica Dăncilă (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Rahvastiku vananemine, millega Euroopa viimastel aastatel on silmitsi seisnud, toob kaasa suuri muutusi meditsiinivaldkonnas ja tarbimisharjumustes ning samuti rahvastiku struktuuris ja sotsiaalkindlustussüsteemis. Seetõttu on pensionisüsteemide elujõulisuse tagamine seotud tulevikus tihedalt sellega, kui kaua Euroopa Liidu kodanikud tööturul tõhusalt tegutsevad. Minu meelest on kasulik, et ELi 2020. aasta strateegiaga toetatakse aktiivset, keskendunud tööturupoliitikat, mille abil saab tõsta vanemate töötajate, naiste, vähemusrühmade liikmete ja pikaajaliste töötute tööhõive määra. Selle eesmärgini jõudes näeb Euroopa usutavasti töötavate inimeste arvu suurenemist ja sellest tulenevalt majanduskasvu, mis mõjub hästi pensionisüsteemide elujõulisusele ELi tasandil.

Jarosław Kalinowski (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Me kõik teame, et sellist asja nagu ideaalne pensionisüsteemide mudel pole olemas. Iga riik on töötanud välja oma lahenduse ja igal riigil on oma plaanid tulevasteks reformideks, mida vastavalt kohandatakse. Vaatamata üksikute süsteemide märkimisväärsetele erinevustele tuleks Euroopa Liidul minu arvates näidata kätte suund, mida peaksid muudatuste tegemisel järgima kõik liikmesriigid. Parlamendikomisjonis rõhutati korduvalt, et viimaste aastate finants- ja majanduskriis on tõstnud esile pakilise vajaduse viia läbi pensionisüsteemide reformid. Solidaarsuse ja subsidiaarsuse põhimõtted kohustavad meid tugevdama selles vallas liikmesriikide koostööd. Kogemuste vahetamine võimaldab meil mitte raisata aega ühes riigis juba tehtud

vigade kordamise peale ja parimaid tavaid puudutava teabe edastamine lubab meil töötada tõhusalt välja parimad strateegiad.

Ärgem unustagem, et reformid ei tohi piirduda vaid maksete suurendamise ja maksete tegemise aja pikendamisega. Eelarve stabiilsus, pensionide piiriülene kooskõlastamine, miinimumtagatiste väljatöötamine ning naiste ja meeste võrdsed õigused on vaid mõned nendest küsimustest, mille üle tuleks arutleda igas liikmesriigis. Vastastikku sõltuvatel ja täiendavatel sammastel põhinev jätkusuutlik süsteem tuleks välja arendada kogu Euroopas ning sellega tuleks hõlmata riiklikud, tööandja- ja erapensionid ning samuti kapitalipõhised ja mittekapitalipõhised pensionid. Usun, et selle lahendusega loodaks kindlad ja õiglased pensionisüsteemid, mis jäävad samal ajal piisavalt paindlikeks, et kohaneda kogetavate sotsiaalsete ja majanduslike muutustega.

Zuzana Roithová (PPE), *kirjalikult*. – (CS) Vananeva rahvastiku tõttu seisavad peaaegu kõik maailma riigid silmitsi küsimusega, kuidas rahastada tulevikus peamiselt paindlikul rahastamisel põhinevaid pensionisüsteeme. Ria Oomen-Ruijteni suurepärase raport, millega muudetakse võimalikuks lahenduse leidmine, kuid austatakse samas subsidiaarsust, valmistab mulle heameelt. Tahaksin mainida lahendust, mida Kristlik-Demokraatlik Liit / Tšehhoslovakkia Rahvapartei (KDU-ČSL) on Tšehhis aastaid propageerinud. Lastel, kes on tasustataval töökohal, peaks olema võimalus suunata osa oma paindliku süsteemi kohustuslikest maksetest oma vanemate pensionikontole ja teha oma vanemate pensioni suurendamisega osaliselt tasa nende kulutused, mis kaasnesid laste üleskasvatamisega. See individualiseeritud põlvkondadevaheline solidaarsus oleks ühelt poolt õiglasem praeguste pensionäride suhtes, kes on teinud uue põlvkonna üleskasvatamisel ära korraliku töö, ja teiselt poolt aitaks see kindlasti parandada suhtumist suurtesse peredesse. Lastega ei kaasneks üksnes kulu, vaid sellest oleks ka kasu. See oleks viis, kuidas leida püsiv lahendus nii meie pensioniprobleemi tagajärgedele kui ka peamistele põhjustele.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (CS) Kümme aastat tööd rohelise raamatuga, mille nimi on ekslikult „Piisav, jätkusuutlik ja kindel Euroopa pensionisüsteem”, pole toonud kaasa muud kui suvalise kogumi mõttetuid väiteid. Ma ei tea, kuidas on teistes riikides, kuid näiteks Tšehhis erineb kümne aasta eest ekspertide prognoositud sündimus praegusest olukorrast nii silmanähtavalt, et rohelise raamatu väited ajavahemiku 2040–2060 kohta on minu arvates mõttetud. Kui eksperdid ei suuda ennustada sündimuse kulgu isegi viieks kuni seitsmeks aastaks, siis kuidas saab olla mingi väärtus nende prognoosil, mis hõlmab rohkem kui kolmekümmend aastat? Kogu roheline raamat põhineb vääril eeldusel, et seni kuni maksumaksjatel on seadusest tulenev kohustus investeerida osa pensionisüsteemi jaoks ette nähtud vahenditest ilma riigi tagatiseta fondi, saab ta suuremat pensioni kui see, mida ta saaks vaid esimesest sambast. Vastutustundlik konstitutsioonikohus tunnistaks sellise seaduse ilmtingimata põhiseadusevastaseks. Isegi nendes riikides, kus kunagi võeti kasutusele teine samm, ei õnnestunud sellega ilmselgelt saavutada oodatud tulemusi. Näiteks Tšiilis muutusid riigi tagatiseta erafondid pärast Pinocheti kukutamist 1970ndatel kohustuslikuks kodanikele, kes ei kuulunud sõjaväkke ega politsei ridadesse. Miks nii? Miks lammutab ka Ungari praegune konservatiivne valitsus pensionisüsteemi ebatõhusat teist sammast? Need on peamised põhjused, miks Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon ei saa hääletada Ria Oomen-Ruijteni raporti poolt. Me ei saa toetada sajandi mõrva kavandamist!

Louis Grech (S&D), *kirjalikult*. – Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ees seisab seoses piisavate ja jätkusuutlike Euroopa pensionisüsteemide tagamisega üks suuremaid proovikive. Võttes arvesse, et paljude kodanike elatis sõltub suurel määral nende pensioniskeemidest,

soovin rõhutada riigi rahastatavate ja solidaarsuse põhimõttele tuginevate pensioniskeemide tähtsust.

Arvestades mitmetahulist olukorda, kus on erinevad traditsioonid ja eri liiki pensioniskeemid, ja seda, et pensionireformide eest vastutavad peamiselt liikmesriigid, on võimatu kohaldada põhimõtet „kõigile ühe mõõdupuuga”. EL saab siiski anda lisandväärtust eri pensioniskeemide kooskõlastamise ja parimate tavade jagamisega.

Igasugune pensionisüsteemide läbivaatamine peab toimuma läbipaistvalt, nii et kaitstakse tarbijate vajadusi ning teavitatakse kodanikke nende erinevate pensioniskeemidega seotud õigustest ja nendega kaasnevatest ohtudest, eriti sellistest, mis on seotud piiriülese liikuvusega. Pensionisüsteemid peavad suutma taluda igasugust potentsiaalset survet liikmesriikide eelarvele ja demograafia, panemata surve alla tavalisi kodanikke.

Seda kõike tuleb vaadata läbi selliste eelseisvate demograafiliste ja sotsiaal-majanduslike probleemide prisma nagu ebatüüpilise tööhõive väljakujunemine, kasvav naistööjõud, muutused perekondade koosseisus ja noorte tööhõive.

Angelika Werthmann (NI), *kirjalikult.* – (DE) Seda rohelist raamatut käsitlevas komisjoni algatuses tunduvad mõned teemad mulle eriti tähtsad. Minu meelest on meie kohus eelkõige hoida ära eakate sattumine vanaduspõlves kaitsetusse olukorda, sest nemad on oma tööelu jooksul aidanud luua meie praeguse jõukuse. Samal ajal võetakse raportis nõuetekohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet. Komisjon peaks kutsuma selgemalt üles meeste ja naiste võrdõiguslikkusele. Naistel on meestest sagedamini ebatüüpilised töölepingud. Nende pensionid on tihti väiksemad ja seetõttu on neil suurem oht kannatada vanaduses vaesuse käes. Asjakohased ja kindlad pensionisüsteemid kujutavad endast pikaajalisi põlvkondadevahelisi lepinguid. Seepärast soovin julgustada komisjoni kasutama rohelist raamatut, et viia ellu ettepanekuid, millega suurendatakse üldsuse teadlikkust pensionide valdkonnas vajalikust põlvkondadevahelisest solidaarsusest.

Elena Băsescu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Minu arvates peab Euroopa Liit looma avatud ühtse pensionisüsteemi, milles võetakse arvesse demograafilisi suundumusi ja liikuvuse teemat. Lubage mul tuua näiteks omaenda kodumaa. Rumeenias on iga-aastased kulutused pensionidele eelarve suurim kululiik. Riiklikus sotsiaalkindlustuseelarves on iga-aastast puudujääki registreeritud alates 2006. aastast – 2009. aastal ulatus see 1,5 miljardi euron. Maailmapanga hinnanguil moodustab pensionikulutustest tingitud puudujääk vana süsteemi jätkumise korral 2050. aastal ligikaudu 12% SKPst. See on põhjus, miks Rumeenia on alustanud seaduse nr 263/2010 vastuvõtmisega tervet hulka olulisi reforme, millega tagatakse riikliku pensionisüsteemi jätkusuutlikkus keskpikas ja pikas plaanis. Need reformid hõlmavad enne tähtaega ning puude tõttu või põhjendamatutel meditsiinilistel kaalutlustel pensionile jäämise takistamist, ühtsesse riiklikku pensionisüsteemi makseid tegevate inimeste arvu suurendamist, tavapärase pensioniea järkjärgulist tõstmist meeste puhul 2015. aastaks 65. eluaastale ja naiste puhul 2030. aastaks 63. eluaastale.

Ville Itälä (PPE), *kirjalikult.* – (FI) Praegu jäävad kõik pensionid liikmesriikide vastutusalasse, kuid ka Euroopa Liidul on pensionipoliitikas tugev roll. Et meil oleks võimalik saavutada oma eesmärki – et inimeste ja tööjõu vaba liikumine oleks tõepoolest vaba –, tuleb pensionisüsteeme piisavalt ühtlustada. Samuti tuleb tagada pensionide miinimumtase, et perekonnad saaksid ringi liikuda täiesti vabalt. Sellest tulenevalt peame suunduma ühtlustatud süsteemi poole, ja mida kiiremini, seda parem. Vastasel korral luuakse ebaühtlase pensionisüsteemiga takistus vabale liikumisele Euroopa Liidus.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE), kirjalikult. – (PL) Mul oli hea meel, kui kuulsin, et raport, milles käsitletakse komisjoni rohelist raamatut piisavate, jätkusuutlike ja kindlate Euroopa pensionisüsteemide kohta, lisatakse tänasesse päevakorda. Küsimus tulevastest pensionidest, nende kindlusest ja pakutava sissetuleku suurusest on praegu üks tähtsamaid ühiskonna ees olevaid probleeme. Kuigi liikmesriigid vastutavad otsuste eest, mis puudutavad pensionisüsteemide vormi, ja ehkki põhimõtteliselt ei ole Euroopa Liidul volitust selles valdkonnas meetmeid võtta, tuleks ELi tasandil töötada pensionisüsteemide kohta välja teatud seadusandlikud lahendused. Euroopa Parlamendi palve, et komisjon koostaks liikmesriikide valitsustele juhised, on pensionäride majandusliku kindlustatuse jaoks väga tähtis, sest nende juhistega kehtestatakse pensionide miinimumtasemed ja pensionide arvutamise kriteeriumid, mis tähendab, et naiste pensionid ei jää enam meeste omadele alla. Naised on määratud elama väiksemate pensionidega kui mehed – mitte oma süü läbi, vaid seetõttu, et neile makstakse sama töö eest väiksemat tasu või et nad on pidanud katkestama laste eest hoolitsemise tõttu oma karjääri ning selle tulemuseks on väiksemad maksed kogu nende tööelu jooksul. Seistes silmitsi ohtudega pensionisüsteemide stabiilsusele, ei tohiks komisjon seepärast unustada, et tuleks kehtestada õiguslikud lahendused, millega tagataks tulevaste pensionide taseme puhul naiste ja meeste võrdne kohtlemine kogu Euroopa Liidus.

Mara Bizzotto (EFD), kirjalikult. – (IT) Jõudes sellise kohutava arvuni nagu 23 miljonit töötut, on Euroopa purustanud 2011. aastal tööhõivepoliitika vallas kõik kümnendi kurvastavad rekordid. Sellega jääb kõnealusele poliitikale ametlikult külge läbikukkumise silt. Kriis on enam kui piisav põhjus võtta vastu dokument, milles esitatud üleskutse kohaldada pensionide valdkonnas subsidiaarsuse põhimõtet näitab, et eurokraadid on muutunud Euroopa kahtlemata ebaõnnestunud sotsiaalmudeli läbivaatamisel taas mõistlikumaks. Pärast aastakümne pikkust kõrvalejätmist astuvad mängu valitsused ja neist saavad sotsiaalse Euroopa ümberehitamisel peamised otsustajad. Kuid see pole veel kõik. Tõeliseks muutuseks uuendamise poole oleks vaid rohujuuresandi demokraatiat soosiv julge otsus. See otsus peab põhinema tööhõivereformidel, millega muudetakse töö ihaldusväärsemaks, ja palgaarvestuslehtede föderalismil, millega võetakse igas Euroopa piirkonnas arvesse erinevaid elamiskulusid, millest lähtuvalt kohandatakse nii palku kui ka pensione. Tööjõukulutuste vähendamine maksude vähendamise teel ja meie väikeettevõtetele antav võimalus jätkata piirkonnas töötamist ja investeerimist on olulised sammud, millega tagada maksete võrdsustamine vanemate põlvkondade jaoks ning kindel tulevik ja kvaliteetne elu uutele põlvkondadele.

16. Võltsitud ravimid (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel Marisa Matias koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ seoses vajadusega vältida olemuse, taustandmete või päritolu poolest võltsitud ravimite sattumist seaduslikku tarneahelasse (KOM(2008)0668 – C6-0513/2008 – 2008/0261(COD) (A7-0148/2010)).

Marisa Matias, raportöör. – (PT) Lugupeetud juhataja! Nüüd, mil oleme jõudnud nii kaugele, praegu, selle pika protsessi lõpus, tundub mulle, et me teame, mis ühendab meid, iga meest ja naist selles istungisaalis – see on patsientide tervise kaitse. Meie kohus on kaitsta 500 miljonit Euroopa kodanikku, kes ei tea, kas ravimid, mida nad kasutavad, on ehtsad või võltsitud. Peame andma neile tagatise, et kasutatavad ravimid aitavad päästa

nende elu, mitte ei too kaasa varajast surma. Minu arvates on see probleem liialt tõsine, et lasta sel kauemaks lahendamata jääda.

Seepärast olen võltsitud ravimeid korduvalt nimetanud vaikeseteks tapjateks. Seda need tõepoolest on, sest kui inimesed, kellel on probleeme... Me teame, kuidas võltsimisvõrgustikud on muutunud – paari aasta eest rääkisid kõik Viagrast, kuid praegu on võimatu jätta rääkimata ravimitest, mille abil võideldakse või püütakse võidelda selliste haiguste vastu nagu vähk, suhkurtõbi ja südamehaigused või kolesterooliprobleemide vastu.

Seepärast ongi tegemist vaiksete tapjatega, nagu ma ütlesin, sest kui need ravimid ei toimi nende haiguste vastu, ei ole neist inimestele abi.

Täna arutelu all olev kompromissdokument on selline, mis koondab ühte mõned protsessi käigus saavutatud muudatused. Alustasime turuga ja lõpetasime tervisega – ja mul on tervise juurde jõudmise üle südamest hea meel. Alustasime füüsilise ruumiga, kuid lisasime interneti, sest me ei saanud jätta kõrvale peamist väravat, mille kaudu võltsitud ravimid Euroopasse sisenevad. Alguses oli meil vaid kontrollisüsteem ja me jätkasime sellega, ent lisasime sellele sanktsioonid ja karistused. Kui me peame võltsimist kuriteoks, tuli meil need sanktsioonid ja karistused lisada.

On veel üks tähtis moment – selles dokumendis ei piirduta üksnes Euroopaga. Me tegime nii, et meie täna esitletavas ettepanekus käsitletakse ka kolmandaid riike, kus võltsimisega seotud olukord on veelgi tõsisem.

Me teame, et kuigi kontrollid on olnud vaid pistelised, on võltsitud ravimite konfiskeerimine alates 2005. aastast suurenenud 400%. Me teame, et sedalaadi kaubandus toob teatud kriminaalsetele võrgustikele kasumit 45 miljardit eurot aastas, kuid kodanike tervise jaoks on see täielik katastroof.

Seepärast tahan öelda väga selgelt, et ravimite võltsimine ei ole lihtsalt tavaline võltsimine, vaid selline võltsimise vorm, mis hävitab täielikult meie tervishoiusüsteemide usaldusväärsuse. Nagu ma juba mainisin, on võltsimine organiseeritud kuritegevus, ja minu arvates peame võitlema selle vastu kõnealuse õigusaktiga, oma pühendumusega ja oma kooskõlastatud jõupingutustega. Seetõttu pakume välja kontrollisüsteemi, mis hõlmab kogu teekonda tootjast patsiendini. See on olnud Euroopa Parlamendi jaoks tõeline lahing ja ma olen sellega, mis on nüüd tagatud, väga rahul.

Selle töö juures on olnud kaks volinikku ja neli eesistujariiki. Nagu ma mainisin, alustasime tööstusevolinikuga ja nüüd lõpetame tervishoiuvolinikuga. Protsess on olnud pikk ja seepärast soovin lõpetada eriliste tänusõnadega teiste fraktsioonide raportööridele – Françoise Grossetête'ile, Dagmar Roth-Behrendtile, Holger Krahmerile, Michail Tremopoulosele, Marina Yannakoudakisele ja Anna Rosbachile –, kes on selle menetluse algusest lõpuni suure pühendumusega läbi käinud. Ilma nendeta poleks see arutelu olnud nii huvitav ja samas viljakas. Ma tean, et oleme olnud teinekord eri seisukohtadel, ent tean ka seda, et meil on olnud ühine eesmärk – patsientide tervise kaitsmine. Et ma ei saa tänada kõiki, kes on oma osa andnud, tahaksin edastada sümboolse tänu kõigile neile, kes on selle direktiiviga töötanud, nimetades Nana Pantazidoud, kes toetas mind tohutult palju kogu menetluse jooksul.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS*asepresident*

John Dalli, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Mul on väga hea meel, et saan pöörduda Euroopa Parlamendi poole nii olulisel teemal nagu võltsitud ravimid. Meile esitatud ettepanek muuta direktiivi võltsitud ravimite kohta viib meid parlamendi heakskiidu korral uude etappi. Selle dokumendiga eduka lõpuni jõudmine oleks esimene kord, mil Euroopa Liit on ohjeldanud konkreetset võltsitud ravimite ohtu õigusakti abil.

See dokument muudab meie reguleeriva süsteemi tuleviku jaoks sobivaks, sest see aitab oluliselt kaasa patsientide kaitsmisele võltsitud ravimitega kaasnevate arvukate ohtude eest. Nagu parlamendiliikmed teavad, erinevad võltsitud ravimid muudest võltsitud toodetest. Võltsitud ravimid on seotud rahvatervisega.

Olin väga rahul, et kaasseadusandjad jõudsid vahetult enne jõule ettepaneku sisus kiirele kokkuleppele. Lubage mul tänada kõiki, kes nägid selle kokkuleppe võimalikuks saamise nimel tõsist vaeva, eriti vastutava komisjoni raportööri Marisa Matias, ent ka oma arvamuse esitanud komisjonide raportööri Amalia Sartorit ja Regina Bastost. Täna ka kõiki variraportööri.

Komisjon nõustub selle tasakaaluka kokkuleppe sisuga täielikult. Sellega kehtestatakse ranged ja tõhusad meetmed, kuid samal ajal on see paindlik ja riske arvestades on proportsioonid paigas. See on ülitähtis, sest kõik ravimid ei ole ühesugused – sarnasuse aste on võltsimise puhul erinev ja seda on ka oht rahvatervisega.

Pöördudes konkreetsete küsimuste juurde, soovin esile tuua järgmist. Seoses turvaelementidega nägime ohtu, et liikmesriigid võivad kasutada tulevikus pakendil erisuguseid lahendusi. See oleks toonud Euroopa Liidus kaasa eri kaitsetasemed ja põhjustanud Euroopa Liidu ravimituru killustumise. Olen kindel, et parlamendiliikmed jagavad minu rahuolu selle üle, et oleme sillutanud tee Euroopa turvaelemendi jaoks, mille abil saab ravimi tuvastada ja seega tõendada selle ehtsust. Komisjon on toetanud ses suhtes alati ühtset Euroopa lahendust.

Toimeainete puhul tugevdatakse kokkulepitud dokumendiga kontrolle ja rahvusvahelist koostööd. Komisjon ja Euroopa ametite võrgustik teevad suuremat koostööd rahvusvaheliste partneritega. Vaid sellise koostöö abil on võimalik saavutada tõeliselt tõhus kontrolli- ja jõustamissüsteem.

See õigusakt suurendab vastuvõtmise korral ravimite müügiahelas osalejate läbipaistvust. Lõpetuseks nõudis Euroopa Parlament eeskirju ravimite internetimüügi kohta. Minu arvates leidis parlament läbipaistvuse küsimusele keskendudes tugeva, praktilise lahenduse. Põhjenduses tunnustatakse, et apteekide suhtes kohaldatavad eeskirjad on Euroopa Liidus erinevad, kuid tulevikus saavad patsiendid kõikjal ELis seaduslikel ettevõtjatel ja ebaseaduslikel internetiapteekidel lihtsamini vahet teha.

Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Loodetavasti võin arvestada teie täieliku toetusega järgmisele sammule õigusloomeprotsessis, et viia see väärtuslik ja väga vajalik ettevõtmine lõpule.

Regina Bastos, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja. – (PT) Austatud juhataja! Soovin avaldada kõigepealt kiitust raportöör Marisa Matiasele ja tänada kõiki, kes töötasid koos temaga.

Oleme olnud viimastel aastatel kahjuks tunnistajaks ravimite sagedasemale võltsimise siin Euroopas. Euroopa Liidu andmeil müüakse praegu ametliku tarneahela kaudu igal aastal 1,5 miljonit karpi võltsitud ravimeid. See on kuritegevus, mis ohustab tõsiselt Euroopa patsiente ja ravimitööstust. Kõnealuse direktiivi eesmärk on tõkestada võltsitud ravimite sattumine tarneahelasse ja kaitsta sel moel rahvatervist.

Tahaksin tuua enda koostatud arvamusest välja järgmised põhipunktid: tuleb kehtestada võltsitud ravimite määratlus, milles keskendutakse selgelt tarbijakaitsele; retsepti alusel väljastatavate ravimite suhtes tuleb kohaldada ohutusnõudeid; vastutama peavad kõik tarneahelas osalejad; liikmesriigid peavad kohaldama selle kuritegevuse vormi ärahoidmiseks tõhusaid sanktsioone.

Amalia Sartori, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja*. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Alustuseks soovin kiita raportöör Françoise Grossetête'i suurepärase töö eest. Võltsitud ravimid on ohtlikud oma tohutu mõju tõttu rahvatervisele, rääkimata nende majanduslikust mõjust.

Ehkki kompromisstekstiga täiustatakse ilmselgelt 2001. aasta direktiivi sätteid, ei käsitleta selles teatud küsimusi, mis on minu arvates põhjanevad. Tahaksin need siinkohal ära märkida. Kolmandates riikides asuvaid toimeainete tootjaid peaks kontrollima asjaomase kolmanda riigi pädevate asutuste vahendusel liikmesriik, kuhu need ained saadetakse.

Ravimid peaksid olema tootja ja eri toimeainete päritoluriigi osas selgelt jälgitavad, kui see teave ei ole uues sõnastuses üksikasjalikult esitatud. Lahendamata on internetimüügi küsimus.

Sellegipoolest tahaksin rõhutada, et raport on üldjoontes rõõmustav ja sisaldab täiustusi. Ma toetan Françoise Grossetête'i kompromissi.

Françoise Grossetête, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Kõigepealt tahaksin avaldada tehtud töö eest kiitust raportöör Marisa Matiasele. Soovin tänada ka nõukogu ja komisjoni, sest me oleme lõpuks ometi jõudnud kokkuleppele seoses selle väga tähtsa direktiiviga, milles käsitletakse võitlust võltsitud ravimitega seotud organiseeritud kuritegevuse vastu. Arvud on liiga suured: 2008. aastal konfiskeeriti Euroopa Liidus 34 miljonit võltsitud ravimit, mis tähendab tohutut, 380% suurust kasvu. Enam kui pooled interneti teel müüdavatest ravimitest on võltsitud ja see on tõeline oht meie kaaskodanikele.

See direktiiv on samm edasi. Minu arvates just samm, sest kahjuks ei ole me läinud piisavalt kaugele. Oleksime pidanud liikuma kiiremini. Ent see on siiski samm edasi, sest sellega kaasneb toimeainete tootjate rangem kontrollimine, mis on selle direktiivi puhul eriti suur väärtus. Me püüame suurendada ohutust ja see tähendab, et peame tegema kindlaks kõigi tarneahelas osalejate – tootjate, hulgimüüjate, paralleelimportijate, vahendajate ja turustajate kohustused. Ohutuse huvides peame hoolt kandma ka iga retseptiravimi karbi jälgitavuse eest. Oleksin soovinud, et ettepanekuga oleks mindud ses küsimuses kaugemale.

Peale selle, et igale pakendile kantava ainulaadse koodiga tagatakse ravimi ehtsus, hõlmavad ohutusnõuded ka eeskirju võltsimiskindla pakendi kohta karpide puhul, millega kauplevad paralleelimportijad. Meil on olnud sel teemal pikad mõttevahetused. See on tähtis küsimus, sest tegeleme praegu tõelise nuhtlusega, millel on tagajärjed rahvatervisele. Ka apteekrid vajavad usaldusväärseid kvaliteetsete toodete tarneid. Lugupeetud volinik, olen teiega nõus, et peame olema kõigi nende ohutusnõuete rakendamisel valvsad. Ent ma ei arva, et meie töö siinkohal lõpeb. Me peame hoolikalt jälgima selle direktiivi rakendamist.

Dagmar Roth-Behrendt, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Me kõik suudame ette kujutada järgmist õudusunenägu: keegi on haige, ta on meeleheitel, talle antakse rohtu, kuid see ei mõju, sest ravim on võltsitud.

Oleme tänulikud komisjonile, kes esitas selle ettepaneku. On tõsi, et oleme arutanud seda juba mõnda aega. Alustasime oma aruteludega parlamendi eelmise koosseisu ametiajal. Soovin tänada Marisa Matiase jaoks tehtud eeltöö eest Adamos Adamoud, kes ei ole enam Euroopa Parlamendi liige.

Minu arvates oleme jõudnud hea kompromissini. Seda ütles ka Françoise Grossetête. Jah, me oleksime võinud minna kaugemale. Oleme kõik kannatamatud ja tahame kõik suuremat ohutust, kuid see on hea kompromiss. Mida me oleme saavutanud? Oleme seadnud patsientide ohutuse selle õigusakti keskmesse. Paika pandud ohutusmeetmetega tagatakse toodete jälgitavus terves müügiahelas. Ravimeid saab jälgida alates tootjast kuni apteekrini. Lisatakse turvaelement, millest selgub kohe, kas ravim on võltsitud, kas seda on jäljendatud või kas on tegemist eeskirjade eiramisega, mida saab siis kontrollida. Me oleme teinud tahtlikult nii, et süsteemi kulud jääksid kõigi asjaosaliste jaoks mõistlikule tasemele ja et süsteem ei oleks ülepaisutatud. Ometi ei tee me järeleandmisi patsientide ohutuses.

Jälgitavusega kaasneb asjaolu, et pakend peab olema kahjustamata. Siis näeb patsient, kellele ravimit antakse, puutumatu pitseri järgi, et pakendit pole avatud. Peale selle ei ole enam lubatud ravimipakendid, mis on jagatud kaheks, nagu seda tihti tehti. Kõik see parandab ohutust ja suurendab patsientide usaldust.

Mida me oleme veel saavutanud? Oleme rakendanud varajase hoiatamise süsteemi. See on suurepärase, sest sama süsteemi on kasutatud aastakümneid toiduainete puhul ja see on meie jaoks enesestmõistetav. Kogu Euroopa Liidus on varajase hoiatamise süsteem saastunud toidu jaoks. On raske mõista, miks meil pole olnud sama asja ravimite jaoks. Võltsitud ravimi avastamise korral on nüüd võimalik saata välja varajane hoiatus. Liikmesriigid peavad tuvastama seda ravimit saanud patsiendid, teavitama kõiki asjaosalisi ja kandma hoolt selle eest, et ringluses oleva ravimiga seotud oht avalikustataks. Autode ja toidu puhul peame seda enesestmõistetavaks, kuid nii olulise asja puhul nagu ravimid ei ole me saanud seda seni kasutada.

Mis puudutab interneti, siis igaüks, kes siseneb ebaseaduslikule veebisaidile, peab suutma ära tunda, et see on ebaseaduslik. Seepärast peame sertifitseerima seaduslikud veebisaidid, mis saavad tulevikus otseühenduse liikmesriigi tunnustusasutuse veebisaidiga. Nad saavad kasutada oma veebisaidil Euroopa Komisjoni väljatöötavat logo. Kõik, kes ostavad ravimeid interneti teel, saavad teha seda iseseisvalt. Nad mõistavad, kas tegemist on turvalise ja seadusliku või ebaseadusliku veebisaidiga.

Kõik see on pöördepunkt, suur samm edasi patsientide ohutuse vallas. Kui me selle õigusakti homme vastu võtame, võime tehtu üle uhkust tunda. Peaksime oma saavutused ka üldsusele teatavaks tegema.

Holger Krahmer, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja! Euroopat peetakse õigustatult piirkonnaks, kus ravimid on maailma kõige ohutumad. Selle õigusaktiga, mida me oleme arutanud pikka aega – minu meelest kaks aastat –, parandame ohutust veelgi. Avaldan suurt tänu Marisa Matiasele, kes võttis uue parlamendiliikmena ette nõnda keerulise raporti. See oli tohutu ülesanne ja ta sai sellega väga hästi hakkama. Sellega kaasnes ka palju meeskonnatööd ja ma tänan kõiki, kes selles kaasa löid. Me saime tõepoolest hästi hakkama.

Ent me ei tohi siiski unustada, et eeskirjade abil ei saavuta me kunagi täielikku ohutust. See peab paika igas valdkonnas, mitte üksnes ravimite puhul. Oleme keskendunud õigesti olulistele teemadele, eri pakendiliikide eristamisele ja müügiahelas toimuva jälgitavusele. Retseptiravimitel ja käsimüügiravimitel vahet tehes oleme õigel teel, sest peame meeles pidama, et iga õigusakt ja iga katse muuta tooted ohutumaks maksab raha. Seetõttu on kohe alguses mõistlik mitte hõlmata iga aspiriinipakki või käsimüügiravimit. Selle asemel tuleb komisjonile või ametile anda ülesanne jälgida turgu ja uurida seal toimuvat.

Minu meelest võime saavutatu üle uhked olla. Oleme koostanud õigusakti, millest on tõepoolest kasu. Enamik patsiente tõenäoliselt ei tea, et nende heaolu on ELi õigusaktide tulemus, ja seepärast peame selle väga selgelt välja ütleva.

Michail Tremopoulos, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (EL) Austatud juhataja! Homme hääletame seda läbivaadatud direktiivi, et kõrvaldada miljonite võltsitud ravimite seaduslikku tarneahelasse sattumise oht. Teeme seda just seepärast, et tahame rahvatervist nende vaiksete tapjate eest kaitsta.

Põhiline on see, et peame välja töötama kohustusliku turvaelemendi, mida kasutatakse teatud tingimustel retseptiravimite puhul ning nende ilma retseptita väljastatavate ravimite puhul, mida võltsimine riskianalüüsi kriteeriumidest lähtudes ohustab. Peame kehtestama ka range kontrolli internetimüügi jaoks ja seda aitab teha ELi logo lisamine heakskiidetud internetiapteekide veebisaitidele.

Pärast põhjalikku dialoogi nõukogu ja komisjoniga oleme kokku leppinud mitmes kompromissteksti punktis. Meie Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonis oleme selle poolt, et laiendada reguleerimisala kõikidele võltsimisohus ravimitele ja reguleerida rangemalt internetimüüki. Mul on hea meel, et need küsimused on leidnud lõplikus kokkuleppes nõukoguga rahuldava lahenduse.

Marina Yannakoudakis, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Minagi soovin avaldada raportöörile kiitust.

Kui me vaatleme ravimeid praegusel maailmaturul, näeme, et piire ei ole. Seetõttu ei ole meil muud valikut kui tegelda võltsitud ravimite küsimusega üleilmselt. Vaid ühise ELi käsitusviisi abil saame jagu üha arvukamatest võltsitud ravimitest, mis ei ole rahvale kättesaadavad mitte üksnes poeriulitel, vaid ka selliste müügikanalite vahendusel nagu internet.

Selle direktiiviga vajutatakse kõiki õigeid nuppe ja tehakse arvestatav samm probleemi lahendamise poole. Kas me oleksime saanud kaugemale minna? Vastus on „jah”. Kas me oleksime pidanud kaugemale minema? Siinkohal pean vastama „ei”. Esimese sammuna oleme sätestanud rangema kontrolli retseptiravimite üle. Oleme käsitletud interneti vahendusel tegutsevate apteekide küsimust. Oleme vaadelnud turvaelemente. Me oleksime tõepoolest võinud minna kaugemale jälgitavusega ja hõlmata ka patsiendid, kuid selle lahingu oleks me kaotanud ja see oleks direktiivi edasi lükanud.

Nagu öeldakse – Rooma linna ei ehitatud ühe päevaga. Jään ootama võimalust laduda selle direktiivi vundamendile uusi korruseid.

Anna Rosbach, *fraktsiooni EFD nimel.* – (DA) Austatud juhataja! Me näeme oma liikmesriikide turgudel kahjuks üha rohkem võltsitud ravimeid. Seepärast on see ettepanek nii tähtis. Euroopa Liidu patsiendid peavad teadma, kuidas nad saavad võltsitud ravimeid vältida. Neil on õigus näha ka seda, et meie, seadusandjad, võitleme nende toodete vastu.

On oluline kehtestada selged määratlused. Me võtame liiga sageli vastu õigusakte, mis on ebatäpsed ja ebaselged. Nii tähtsa teema puhul ei tohi seda juhtuda. Ravimeid tuleb kontrollida enne nende turuletulekut, mitte alles pärast seda, kui patsiendid on olnud tegelikult aastaid katsejäänesteks. Peame veenduma, et ravimeid saab importida vaid siis, kui ohutus ja kontrollimise võimalus seatakse esmatähtsaks. Ravimite võltsimine kahjustab nii liikmesriikide patsiente kui ka ravimifirmasid. Seepärast loodan, et saame kokku leppida komisjoni pakutust rangemas toimimisviisis. Täna Marisa Matiasist tubli töö eest.

Peter Liese (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Ka mina täna raportöör Marisa Matiasist. Minu tänuõnad lähevad ka Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni variraportöörile Françoise Grossetête'ile ja Dagmar Roth-Behrendtile. Nema kaks on teinud parlamendi eelmise koosseisu ametiajal selle direktiivi jaoks hiilgavat eeltööd.

Ravimite võltsimine on üha kasvav probleem. 2009. aastal oli tuvastatud juhtumite arv 7,5 miljonit – mitu korda suurem kui eelmistel aastatel. Need on vaid niisugused juhtumid, mis tulid päevavalgele. On suur hulk teadmata jäänud vahejuhtumeid ja seepärast jääb üle vaid ette kujutada, et probleem on väga suur.

On väga ärritav avastada, et elustiiliravimid ei sisalda ühtki toimeainet. Ent kui toimeaineid ei sisalda tähtsad ravimid, mida kasutatakse näiteks vähiraviks, või on need toimeained valed või valede annustena, võib sattuda ohtu patsientide elu. Seepärast oli vaja kiiresti tegutseda. Me tegelesime sellega mõistlikult. Andmekaitse teema on väga tundlik, aga me leidsime õige tasakaalu. Lähtume oma tegevuses asjaomastest ohtudest ja keskendume esialgu retseptiravimitele. On olemas kohaldamisest loobumise menetlus, kui on põhjust eeldada, et mingit ohtu ei esine. Käsimüügiravimite jaoks on olemas kaasamise menetlus, kui on põhjust eeldada, et ravimid on võltsitud.

Kokkuvõttes on tegemist väga hea kompromissiga ja ma tahaksin avaldada siirast tänu kõigile asjaosalistele.

Judith A. Merkies (S&D). – (NL) Austatud juhataja! Proua Matias, täna teid suurepärase raporti ja hea koostöö eest. Minu arvates on see skeem tarbijate tervise jaoks väga tähtis, kuigi seni ei olnud nad tõenäoliselt isegi teadlikud, et nende tervis on ohus olnud. Õnneks oleme nüüd lõpuks hakanud kõikide nende ohtudega tegelema.

Inimeste tervisega ei tohiks mängida. Minu arvates teeme selle skeemiga suure sammu ohutute pakendite ja olukorra selgemaks muutmise poole. Olen väga rahul ka sellega, et Euroopa Parlamendi nõudmisel lisati direktiivi ravimite internetimüük, sest see oli kõigile pinnuks silmas. Kui pidada seda olukorda mängimiseks tarbijate tervisega, on internetimüük samaväärne Vene ruletiga. On 50–90% võimalus puutuda kokku võltsitud ravimiga, ja siis – põmaki! Olen väga rahul, et selle skeemiga on seda küsimust käsitletud.

Ometi leian, et tuleb teha mõned täiendavad muudatused, sest meil ei ole veel kindlaid tagatise ega ohutust. Need sõltuvad eeldatavasti igast üksikust liikmesriigist. Peale selle on ka logoga seotud küsimus – kas see on internetis täiesti võltsimiskindel? –, nii et peame sellel aspektil tõesti silma peal hoidma.

Mis puudutab läbipaistvust ja usaldusväärsust tarbijate jaoks, siis loodan, et tarbijad saavad ravimite peale kihla vedada oma tervist mängu panemata.

Antonya Parvanova (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Lubage mul kõigepealt kiita Marisat ja kolleege selle eest, et nad saavutasid nõukoguga nõnda keerulisel teemal kokkuleppe.

Meile esitatud tekstiga suurendatakse ohutust ravimite seaduslikus tarneahelas, ent lubage mul toonitada, et vaid 1% võltsitud ravimitest jõuab meie patsientideni seadusliku ahela kaudu. Ülejäänud 99% on pärit ebaseaduslikest kanalitest ja mustalt turult.

Seoses sellega on mul väga hea meel Euroopa Parlamendi esitatud lisasätete üle, milles keskendutakse internetile. Ent selle patsientide ohutust mõjutava suure riskiga tegelemiseks peame tugevdama ka ELi meetmeid justiits-, politsei- ja tollikoostöö valdkonnas. Komisjon peaks minema selles valdkonnas kaugemale – me nõuame seda, et võltsitud ravimite vastu korralikult võidelda.

Mis puudutab homme hääletusele pandavaid kokkuleppe erisätteid ja iseäranis uusi kasutatavaid turvaelemente, siis tahaksin paluda komisjonil jälgida selgelt selle direktiivi mõju. Keskkonnakomisjon mainis oma esialgses raportis, et kehtestatavad meetmed peaksid vastama kolmele juhtpõhimõttele – need on proportsionaalsus, kulutasuvus ja sõltumatus.

Miroslav Ouzký (ECR). – (CS) Austatud juhataja! Soovin samuti tänada raportööri ja variraportööri suurepärase raporti eest. Me kõik teame, et ravimitööstus on väga suur äri. Väidetavalt on see narko- ja relvaäri järel maailmas suuruselt kolmas. Seetõttu pakub see rikkalikku noosi, mida mõned inimesed proovivad alati ebaseaduslike vahendite abil endale krabada. Me ei suuda kunagi hoida ära võltsitud ravimite tootmist. Meie ülesanne on vähendada ohtu, et need ravimid satuvad Euroopa turule ja jõuavad meie kodanikeni. Me teame, et kui keegi müüb võltsitud kella, on see intellektuaalomandi kaitse rikkumine, ent kui müüakse võltsitud ravimit, on see otsene terviserisk.

See asjaolu on viinud ja viib meid raporti toetamiseni. Me teame, et ei saa lahendada kõiki keerdküsimusi, ja me teame, et probleem on näiteks selles, et pakend toodetakse sageli ravimitest eraldi ja maailmas ringleb võltsitud ravimeid, mis on pakitud ehtsatesse pakenditesse. Ometi on see samm õiges suunas ja püüid saavutada võimalikult suur kaitse.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kuigi komisjoni ettepanekud muuta direktiivi inimtervishoius kasutatavate ravimite kohta on kavandatud selleks, et aidata ära hoida võltsitud ravimite turuletulek, oleksime oodanud konkreetsemaid tulemusi, eelkõige kolmandates riikides asuvate toimeaineid tootvate ettevõtete kohustusliku kontrolli kehtestamist.

See võimalus lükati tagasi põhjendusega, et selline kontrollimine oleks liiga kulukas. Selge on see, et Euroopa ettevõtted peavad järgima ülrängeid kvaliteedistandardeid, samas kui mujal maailmas tootvad ettevõtted seda tegema ei pea.

Ent me hääletame siiski poolt, sest lisatud on imporditud ravimite suurema ohutuse tagamise meetmed, mis hõlmavad jälgitavust, ümberpakendamise keeldu, ELi ohutusstandardite järgimist, internetimüügi osalist reguleerimist ja võimalust laiendada samalaadseid meetmeid ka käsimüügiravimitele.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Maailma Terviseorganisatsiooni andmeil moodustavad võltsitud ravimid umbes 10% maailma ravimiturul liikuvatest ravimitest. On raske hinnata täpselt probleemi ulatust Euroopa Liidu eri liikmesriikides, kuid näiteks Poolas konfiskeerisid tolliametnikud ainuüksi 2009. aastal üle 100 000 võltsitud toote.

Võltsitud ravimite kõrval on patsientidele probleemiks ka pakendi sisu käsitleva usaldusväärse teabe puudumine ja samuti ümberpakendamine, mille käigus võib pakendi sisu muutuda. Samuti on patsientide jaoks väga tähtis saada usaldusväärset teavet internetist. Kahjuks leidub internetis peale tõepärase teabe ka palju sellist infot, mis on väär. Seda arvesse võttes on tähtis kehtestada ravimite jälgimise ja kontrollimise süsteem, mis annaks patsientidele usaldusväärse teabe. Me oleme siiski teadlikud, et isegi parimad eeskirjad ei too oodatud tulemust, kui nendes ei sätestata asjakohaseid karistusi üksustele, kes lasevad võltsitud ravimeid ringlusse. Seepärast on tänane arutelu väga tähtis. Oluline on ka selliste eeskirjade kehtestamine, millega mitte üksnes ei tõkestata võltsitud ravimite müüki ega panda paika kontrollisüsteemi, vaid millega kehtestatakse eelkõige karistused võltsitud ravimite tootjatele. Selliste meetmete võtmise korral võltsitud ravimite arv vaid väheneks ja nende kasutamine muutuks ohutumaks.

Lõpetuseks soovin tunnustada raportöör Marisa Matias hea raporti eest. Olen teadlik, et sellega ei lahendata kõiki probleeme, kuid see on suur samm patsientide ohutuse suurendamise poole.

Juhataja. - Lugupeetud kolleegid! Tahtsin vaid öelda, et te kõik saate kenasti hakkama oma kõneajast kinnipidamisega, kuid panete väga kiire kõnelemisega proovile meie tõlkide võimed. Kas me ei võiks palun proovida leida kuldset keskteed?

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja, lugupeetud volinik! Lubage mul väljendada oma rahulolu selle dokumendiga ning tuua esile üks nõudmine ja üks aspekt, mille puhul peame olema valvsad.

Mul on hea meel, et meil on õnnestunud avardada selle direktiivi õiguslikku alust ja hõlmata sellega esialgse ühtse turu kõrval ka rahvatervis.

Meil on üks nõudmine: oleme võidelnud selle nimel, et internetimüük kuuluks lahutamatuult direktiivi kohaldamisalasse ja et me saaksime teha oma tähelepanekutele kinnituse leidmiseks kontrollid.

On ka üks aspekt, mille puhul peame olema valvsad. Me teame, et võltsitud ravimite turuosa on arenenud riikides 1–3%, Aasias ja Ladina-Ameerikas 10–30% ja mõnes Aafrika riigis kuni 70%. Mõnes uuringus pakutakse, et võltsitud ravimitega kauplemine võib olla 25 korda tulusam kui uimastitega kauplemine.

Kokkuvõttes oleme edukalt paika pannud ühe nõudmise ja tuvastanud ühe aspekti, mille puhul peame jääma valvsaks, kui tahame arendada edasi rahvusvahelist koostööd, mis lubaks Euroopa Liidul haarata võltsitud ravimite hävitava pealetungi vastu võitlemisel ohjad enda kätte.

Täna töö eest Marisa Matias ja samuti meie fraktsiooni raportööri Dagmar Roth-Behrendti, kes osutab selles valdkonnas alati väärtuslikku abi.

Horst Schnellhardt (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Avaldan siirast tunnustust raportöörile ja samuti variraportööridele, kes on teinud ära suurepärase töö. Alguses oli meil sel teemal väga tuline arutelu. Ent 2008. aasta detsembris toimunud aktsioonil MEDI-FAKE võis olla kõnealusele valdkonnale oma mõju. Kahe kuu jooksul konfiskeeriti Euroopa Liidu välispiiril 34 miljonit võltsitud tabletti. See oli hoiatus, mis ärgitab meid tempot tõstma. Nüüd oleme saavutanud tulemusel, millega võime tõesti rahul olla. Oleme taganud ravimite jälgitavuse. Iga apteeker saab skanneri abil kindlaks teha, kas toode on võltsitud või ehtne.

Ent mul on siiski üks palve. On tõsi, et veebisaitide nüüd kontrollitakse ja et neil on logo – kuigi ka seda on võimalik võltsida –, kuid internetimüügi puhul peame tegema veidi tööd suhtekorralduse vallas ning selgitama Euroopa kodanikele internetiostudega seotud ohte. Mul on väga hea meel, et säilib paralleelkaubandus. Sellel on teenitust halvem maine ja selle positsioon on nüüd tagatud.

Lõpetuseks veel üks märkus. Peaksime vahest kodanike ohutuse ja olukorra selguse huvides kaaluma, kas oleks hea mõte tegelda eri riikide väga erineva suurusega pakendite probleemiga, et leida ühtne lahendus.

Zuzana Roithová (PPE). –(CS) Lugupeetud juhataja! Kaks aastat oleme arutanud võltsitud ravimite, sealhulgas elupäästvate võltsitud ravimite hulga ärevusttekitava suurenemise üle meie turgudel. Tulemuseks on tugev direktiiv, millega muudetakse rangemaks nii turustajate kui ka jaemüüjate suhtes kohaldatavad kontrollid, kehtestatakse kohustuslikud kaitsemeetmed ja järelevalve seoses rikkumistega. Tootjad hindavad ka abiainetega seotud riske. Näiteks Tšehhis on seda kõike tehtud juba aastaid. Seetõttu on suurepärase, et seda hakatakse kohaldama terves Euroopa Liidus.

On vaja, et selle süsteemi puhul ei piirduks vaid retseptiravimitega. Kui me soovime vältida võltsitud ravimite vastase sõja kaotamist, peavad liikmesriigid lõimuma tervishoiuvaldkonnas paremini, ühinema võltsitud ravimeid pakkuvate veebisaitide keelustamisel ja kontrollima kolmandate riikide tootjaid, nii nagu seda imporditavate toiduainete puhul juba tehakse. Lõppude lõpuks on ainuüksi Hiinas 500 tehast, kus toodetakse võltsitud ravimeid. Kui me tahame suurendada Euroopa turul ohutust, peame lihtsalt rohkem gaasipedaali vajutama.

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada volinik Dallit, raportöör Matias ja variraportööri hiilgava töö eest sel tähtsal teemal, sest võltsitud ravimid on ilmselgelt tõsine oht patsientide tervisele. Eriti tõsine on asjaolu, et elupäästvate ravimite võltsingute arv kasvab. Need ravimid on mõeldud vähi, südamehaiguste ja nakkuste raviks, teisisõnu olukordadeks, kus keegi vajab tõepoolest tõhusat ravimit.

Astume ravimite vallas nüüd Euroopa Liidus suure sammu edasi, kuid probleem ulatub väljapoole ELi piire. Maailma Terviseorganisatsiooni eksperdirühma andmetel on paljudes Aafrika riikides ning Aasias ja Ladina-Ameerikas piirkondi, kus üle 30% müüdavatest ravimitest võivad olla võltsitud. Seetõttu on ülitähtis tugevdada koostööd kolmandate riikidega. Loodetavasti on muudatustel, mida me praegu ELis ellu viime, mõju ka väljaspool meie liitu asuvatele riikidele.

Struan Stevenson (ECR). – Austatud juhataja! Nagu me kuulnud oleme, on võltsitud ravimid üha kasvav probleem.

Tolliametnikud hoidsid 2008. aastal ära 32 miljoni võltsitud ravimi pääsu Euroopa Liitu. Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul on pooled interneti teel turustatavatest ravimitest võltsitud ja leidub isegi juhtumeid, mil võltsitud ravimid on imbunud seaduslikku tarneahelasse. Näiteks 2005.–2007. aastal teatas Ühendkuningriigi ravimite ja tervishoiutoodete reguleerimise amet, et hulгимüüjateni ja isegi apteegiriivulitele on jõudnud sellised võltsitud elupäästvad ravimid nagu AstraZeneca vähiravim Casodex ja verehübimise vastane ravim Plavix, mis kaitseb südameataki ja rabanduse eest.

Seepärast peame karmistama kiiresti eeskirju võltsitud ravimite impordi ja ekspordi ning nendega kauplemise kohta. Toetan seda õigusakti väga.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Lugupeetud juhataja! On ilmselge, et võltsitud ravimite probleem ohustab tõsiselt rahvatervist, olgu tegemist retsepti- või käsimüügiravimitega. Ilma et see piiraks mõne selles raportis esitatud tähtsa meetme vastuvõtmist, soovin juhtida tähelepanu probleemi ühele olulisele tahule. Nagu muugi ebaseadusliku tegevuse puhul, on ka ravimite võltsimise põhjuseks sellele tegevusele kannustavad majanduslikud tegurid. Seetõttu peame sihikule seadma algpõhjused, mille tõttu on ravimitööstusest saanud suur tööstus, maailma mastaabis üks suuremaid.

Peame toetama selles valdkonnas riikliku poliitika tugevdamist; peame suurendama riikide võimekust uute ravimitega seotud teadus- ja arendustegevuses ning ründama ravimifirmade monopoli ja selle laastavat mõju ravimite kättesaadavusele; samuti peame tugevdama riikide võimekust ravimite tootmise, järelevalve ja kontrolli vallas.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Lugupeetud juhataja! Soovin toetada esitatud ettepanekut, millega muudetakse ja täiendatakse 2001. aasta direktiivi võltsitud ravimite seaduslikku tarneahelasse sattumise vältimise kohta.

Järsult halvenev olukord turul, kus seaduslikus ringluses olevate võltsitud ravimite hulk on viimasel ajal plahvatuslikult suurenenud, nõuab kontrollieeskirjade põhjalikku karmistamist ja samuti sanktsioone. Olukord on seda tõsisem, et ravimite võltsijad on kasumi suurendamise rüsinas hakanud lisaks toidulisanditele võltsima ka elupäästvaid ravimeid, mida kasutatakse nakkuste, südamehäirete ja vähi raviks. Sellistel võltsingutel on saatuslikud tagajärjed patsientidele, kes ei pruugi teada, et neist on saanud pettuse ohvrid ja et nende kasutatavad tabletid on vaid ravimite jäljendid ega ravi neid sugugi.

Seepärast on meie kohus, head kolleegid, astuda vastu sellele räpasele ärile, mis mõjutab meie kodanike elu ja tervist.

John Dalli, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Mul on väga hea meel osaleda selles rõõmustavas edasiminekus ja väga huvitavas arutelus. See, mida me siin arutame, on õigupoolest farmaatsiapaketi teine samm. Meil on juba olnud Euroopa Parlamendis väga hea raport ka kolmanda samba, patsientidele esitatava teabe kohta. Loodetavasti jõuame sellega lähikuudel üsna jõuliselt edasi.

Nagu te ütlesite – ja ma olen sellega nõus –, on rõhk tarbijate kaitsmisel. Selline peaks olema eesmärk niisuguste meetmete puhul, nagu me täna võtame.

Palju tööd on tehtud, palju tuleb veel teha, et töötada välja üksikasjad ja panna see direktiiv toimima. Ent isegi pärast seda ei saa me loorberitele puhkama jääda, täis õnne, et meil on tore õigusakt, milles on hulgaliselt väga edumeelseid tehnilisi üksikasju. Peame rääkima oma kodanikele selle direktiivi tähendusest, sellest, kuidas nad saavad neile selle direktiiviga antud vahendeid kasutada, et nad ei laseks end võltsitud ravimeid ostes lõksu meelitada.

Teeme kõik mis meie võimuses, et tagada nõuetekohane jälgitavus. Kontrollid kolmandates riikides on tähtsad. Peame mõistma, et näiteks 80% Euroopa ravimitööstuses valmistatavate toodete koostisosadest on pärit kolmandatest riikidest. Seetõttu peame olema pragmaatilised.

Samuti peame tegema neid kontrollid valikuliselt. Mõnes kolmandas riigis on kontrollide ja standardite tase väga hea ning me peame loomulikult tegema nende riikidega koostööd, et tagada standardite järgimine. Mõni teine riik ei ole nii vilunud ning me peame ise kohale minema ja käe külge panema. See on see poliitika, mida me peame ellu viima. Jään ootama koostööd Euroopa Parlamendiga järgmistel etappidel, et see asi tööle saada.

Marisa Matias, raportöör. – (PT) Lugupeetud juhataja! Mõistagi tänan kolleege nende märkuste eest. Ma ei hakka neid ükshaaval nimetama, see ei ole minu eesmärk. Kui keegi kahtles sõna „kohustus” tähenduses, siis minu arvates on siin selle tähendus väga selgeks saanud. Meil kõigil ei ole täiuslikke ettepanekuid, kuid olulisem kui teadmine, kas ettepanek on täiuslik, on teadmine, et meil on kasutada vahend, mis võimaldab meil mitte lükata enam edasi meie patsientide tervise kaitsmist. Me oleme kohustatud selle kohandamisega mitte viivitama, me oleme kohustatud selle rakendamise ja mitte viivitama ja me saame teha seda vaid üheskoos töötades.

Pean ütleva ka isiklikult – volinik mainis kontrollide teemat –, et oma esialgses raportis esitasin muudatusettepaneku, mis puudutab kohustuslikke kontrollide kolmandates riikides. See on meie kohus, ent ometi – kui me ühes asjas võidame, tuleb teises pisut kaotada. Komisjon selgitas meile, et selle saavutamine on võimatu.

Soovin mainida seoses selle võetud kohustusega veel midagi. Ma arvan, et me kõik peame end kohusetundlikeks, ent ma leian ka seda ja ma tean seda, et peame nõudma võetud kohustuste täitmist, sest vastasel juhul need ei toimi. Selle kohustusega käivad kaasas tagatud kaitsemeetmed, mis võimaldavad meil menetlust järgida ja hinnata ning pääseda süsteemselt ligi teabele, mille abil saame kontrollida, kas õigusakti rakendatakse nii nagu vaja ja kas tuleks teha muudatusi.

Seepärast soovin lõpetuseks tänada koostöö eest Euroopa Komisjoni ning eriti eesistujariike Hispaaniat ja Belgiat, kellega oleme viimased kuus kuud koos töötanud. Pole olemas täiuslikku ettepanekut, pole olemas täiuslikke meetmeid – vajakajäämisi leiab alati, kuid ma leian, et meil on tugev ja jõuline dokument, mis võimaldab meil võidelda patsientide tervise eest ja neid kaitsta. Minu endagi sõnavõtt on tulvil vajakajäämisi – unustasin tänada kolleege Regina Bastost ja Amalia Sartorit parlamendikomisjonide arvamuste eest. Samuti tänan teid toetuse eest.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, kolmapäeval, 16. veebruaril 2011 kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Jolanta Emilia Hibner (PPE), kirjalikult. – (PL) Võltsitud ravimid ja ebaseaduslik ravimikaubandus on ülemaailmsed probleemid, mis esinevad nii väga hästi arenenud kui ka alles arenevates riikides. See probleem aina levib, ohustades patsientide turvalisust ja elu. Üks selle põhjusi on asjaolu, et võltsitud ravimid, mida müüakse kohtades, millel puudub nende müügiks luba, ei vasta ravimite kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele ja sisaldavad keelatud aineid, mille kasutamisel võib olla teadmata tagajärgi. Olen nõus, et selle probleemi puhul on vaja tõhusat ja tugevamat rahvusvahelist koostööd ja koostööd, mille abil tagada võltsitud ravimite vastu võitlemiseks tõhus strateegia. Toetan igati ettepanekut võtta meetmeid, et vähendada võltsitud ravimitega kauplemise probleemi ja ka selliste ravimitega kauplemise probleemi, mida müüakse kohtades, millel ei ole luba müüa ei neid ega ka teisi ravimite kohta kehtestatud kriteeriumidele vastavaid võltsitud tooteid. Tähelepanu tuleks pöörata vajadusele reguleerida ravimite posti- ja internetimüüki.

Maailma Terviseorganisatsiooni teabe kohaselt moodustavad võltsitud ravimid internetis pakutavatest ravimitest umbes poole. Minu arvates on oluline kavandada ja rakendada meetmeid, mille eesmärk on teha võltsitud ravimeid ja ebaseaduslikest allikatest pärit ravimeid käsitlev teave kättesaadavaks ning korraldada rahvale harivaid kampaaniaid ohtude kohta, mis kaasnevad ravimi ostmisega kohtadest, millel puudub nende müügiks

luba. Minu meelest oleks mõistlik ka panna paika kaitsemeetmed, et oleks võimalik ravimeid tuvastada ning kontrollida nende ehtsust ja jälgitavust.

Bogusław Sonik (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Võltsitud ravimid on üleilmne probleem ja seda tuleks käsitleda üleilmselt. Probleemi põhjuste hulka kuuluvad ravimite kõrge hind ja patsientide vähene teadlikkus, kuid suuremalt jaolt on põhjused oma olemuselt õiguslikud. Seda olukorda kasutavad kogu maailmas ära kuritegelikud rühmitused. Seetõttu hindan kõrgelt ELi institutsioonide ühiseid meetmeid ja kõikide fraktsioonide peaaegu üksmeelset seisukohta selleteemalise kompromissõigusakti koostamise kohta. Soovin tsiteerida endist Interpoli peasekretäri Ronald Noble'it, kes võrdles terrorismi ohvrite ja võltsitud ravimite ohvrite arvu. Tema sõnul on terroristid tapnud 45 aasta jooksul 65 000 inimest, samas kui võltsitud ravimitel on väidetavalt ainuüksi Hiinas 200 000 ohvrit.

Usun, et järelevalve, kontrollimeetmed, standardite karmistamine ja vastastikuse tunnustamise süsteemi kehtestamine, mis on kõik raportis esile tõstetud, on alustuseks head lahendused. Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni aseesimehena soovin rõhutada ka patsientidele suunatud teavituskampaaniate ja ravimifirmadele selles valdkonnas kohustuste kehtestamise osatähtsust. Patsiendid peavad saama tutvuda kvaliteetse ja objektiivse teabega ravimite väljakirjutamise ja nende omaduste kohta.

Marc Tarabella (S&D), *kirjalikult.* – (FR) Võltsitud ravimid moodustavad ligi poole interneti teel müüdavatest ravimitest ja 1–3% apteekrite müüdavatest ravimitest. Ravimite võltsimine areneb – nüüd võltsitakse lisaks elustiiliravimitele ka elupäästvaid ravimeid. Meie kohus on kaitsta nende kaaskodanike tervist, kes otsustavad tellida aja või raha kokkuhoiu eesmärgil ravimeid internetist, kuid ei tunne sellega kaasnevaid ohte. Mis veelgi hullem, need võltsitud ravimid pääsevad ametlikku tarneahelasse ja leiavad tee ravimite müügiga tegelevate apteekrite varude hulka, kus nad võivad osutada surmavaks igaühele meist. Igal aastal kaotab pärast võltsitud ravimite neelamist elu 200 000 inimest. See on rohkem kui murettekitav. Peame võitlema selle nuhtlusega kõikide oma käsutuses olevate vahenditega. Seetõttu on mul hea meel, et peagi võetakse vastu see direktiiv, millega kehtestatakse jälgimiseks kood, et tõendada ravimite ehtsust, ning standardne logo, et teha kindlaks usaldusväärsed ravimeid müüvad veebisaidid. Ometi tahaksin rõhutada, et ohutuse tagamist – milleks patsientidel on õigus – ei tohi kasutada hinnatõusu ettekäändena.

Siiri Oviir (ALDE), *kirjalikult.* – () Ravimitööstus on üks kolmest kasumlikumast tööstusest. Kindlasti on see üheks peamiseks põhjuseks, miks levib võltsitud ravimite turule tung. Võrreldes viie aasta taguse ajaga oli tolliasutuste poolt konfiskeeritud võltsravimeid eelmisel aastal 384% enam. Võitluses sellega on väga oluline Euroopa Liidus ühtsete turvaelementide vastuvõtt, ka ravimi ümberpakendamisel. Patsientidel peab olema täielik kindlustunne, et ravimid, mida nad tarbivad, on tõesti need, mida nad eeldavad, ning et retseptil olev toimeaine kattub ravimis sisalduvaga. Rahvatervise seisukohalt on ülioluline tõhus, kvaliteetne ja ohutu ravim. Keelustada tuleb pädevatelt asutustelt müügiloo saanud kolmandatest osapooltest ravimiettevõtete väärinformatsiooni kampaaniad. Seda keeldu tuleks ka laiendada meditsiinitöötajate levitatavale reklaamile ja teabele.

Elisabetta Gardini (PPE), *kirjalikult.* – (IT) Üldsuse ning korralikult ja vastutustundlikult tegutsevate ettevõtete huvides on tähtis kaitsta ravimite tarneahelat võltsitud ravimite sissetungimise eest. Seepärast tuleb Euroopa Parlamendi vaatluse all olevat direktiivi igati toetada, sest sellega kehtestatakse menetlused ja kohustused, mis toovad loodetavasti konkreetseid ja tõhusaid tulemusi. Tahaksin rõhutada iseäranis seda, kui tähtsad on kohustused, mis on pandud erinevatele tarneahelas osalejatele, alates turustajatest ja

lõpetades hulгимüüjatega, ning ka seda, kui olulised on retseptiravimite turvaelemendid, millega kinnitatakse tarbijatele tootja ja tarneahela laitmatust. Rangemad reeglid kontrollide, ravimite sisalduvate ainete jälgitavuse ja samuti internetimüügi kohta on samuti meetmed, millega oleks minu arvates võimalik võltsitud ravimitega kauplemist ohjeldada. Tuleb siiski märkida, et kompromisstekstis on kehtestatud kolmandates riikides asuvate tootmisrajatiste regulaarsed kontrollid, ent nende läbiviijaks on asjaomase kolmanda riigi ametiasutus. Olnuks parem, kui neid kontrolle korraldaks selle riigi ametiasutus, kuhu ravim saadetakse, sest põhiline võltsimise oht on seotud just nimelt kolmandate riikidega.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Saavutatud kompromiss on tasakaalukas ning tähistab olulist edasiminekut patsientide ohutuse ja tervise vallas. Tunnen heameelt selle üle, et ravimipakendile on lisatud turvaelement. Et tagada tõepoolest nende elementide tõhusus, on ülitähtis kohaldada kõigi müügiahelas osalejate suhtes rangemaid eeskirju. Vahendajate kaasamine on kahtlemata rõõmustav samm.

Kompromissiga viiakse tasakaalu ka patsientide tervise kaitsmine ja kulud, mis ravimitootjatele uute eeskirjadega tekivad. Meie jaoks on ülimalt tähtis rakendada käsitusviisi, mis lähtub oluliste ravimite võltsimise ohust. Seetõttu leian, et uute vahendite kohaldamine vaid retsepti alusel väljastatavate ravimite suhtes on kiiduväärt meede. Oleks sobimatu, kui turvaelementidega seotud suured kulud jääksid kanda ravimitootjatele, kes ei ole võltsimise sihtmärgid.

Lõpetuseks tähistab internetiapteekide kaasamine märkimisväärset edasiminekut nende patsientide tervise jaoks, kel on kombeks osta ravimeid interneti vahendusel. Me ei saa lasta võltsijatel õiguslikust vaakumist kasu lõigata ja seada samas ohtu patsientide tervist. Tagatiste kehtestamine selle kohta, et veebisaidi vahendusel müüakse ehtsaid ravimeid, on suureks abiks kõikidele nendele patsientidele, kes seda ostmisviisi kasutavad.

Lisa – komisjoni seisukoht

Muudatusettepanekud

Vahetult vastuvõetavad: muudatusettepanek 120 (kogu tekst, 1. plokk, kompromissmuudatusettepanek). Komisjon pooldab kaasseadusandjate kompromissteksti vastuvõtmist.

17. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B7-0009/2011).

Komisjonile on esitatud järgmised küsimused.

Küsimus nr 18, mille esitas **Gilles Pargneaux** (H-000028/11)

Teema: ravimi Médiator turustamise keelamine

Kas komisjon võib selgitada, miks juba 1998. aastal ei võetud vastu otsust benfluoreksi sisaldavate ravimite turustamise keelamiseks? Kas Hispaania ja Itaalia ametivõimude keelud ei oleks pidanud olema komisjonile veel üheks ohusignaali? Lühidalt, miks ootas komisjon nii kaua, st 2010. aasta juunini, kõnealuse toimeaine turustamist puudutava kindla otsuse vastuvõtmisega?

Kas komisjon kavatseb paluda, et Euroopa Raviamet viiks läbi põhjaliku tagantjärele uuringu kõnealuse ravimi kasutamise kohta viimase kahekümne aasta jooksul?

John Dalli, komisjoni liige. – Lubage mul vastata küsimuse neljale osale järgemööda.

Esiteks küsiti, kas komisjon võib selgitada, miks ei võetud juba 1998. aastal vastu otsust keelata benfluoreksi sisaldavate ravimite turustamine. Vastus on, et 1998. aastal arutas benfluoreksi küsimust Euroopa Ravimiameti inimtervishoius kasutatavate ravimite alaline komitee, mille nimetus nüüd on inimtervishoius kasutatavate ravimite komitee, ja hiljem ravimiohutuse järelevalve töörühm.

Komitee oli seisukohal, et benfluoreksi ei peaks kaasama Euroopa tasandil käimas olnud hindamisse selles sisalduvate anorektiliste toimeainete teistsuguse toime tõttu. Siiski lepiti kokku, et komitee ravimiohutuse järelevalve töörühm uurib, kas see ühend võib olla ohtlik. 1999. aasta märtsis tegi ravimiohutuse järelevalve töörühm järelduse, et benfluoreksi sisaldavad ravimid ei kujutanud endast olulist probleemi seoses kasulikkuse ja riskiga. Töörühma edasine arutelu ei põhjendanud selle järelduse muutmist.

Teiseks küsiti, kas Hispaania ja Itaalia ametivõimude keelud ei oleks pidanud olema komisjonile veel üheks ohusignaaliks. Vastan, et Itaalia ja Hispaania ei tühistanud benfluoreksi müügiluba. Esimest korda võtsid liikmesriigid tegelikkuses meetmeid ravimi Médiator riikliku müügiloa tühistamiseks 2009. aastal, kui Prantsusmaa peatas selle ravimi riikliku müügiloa kehtivuse.

Hispaanias loobus müügiloadest 2003. aastal müügiloa omanik Servier. Ka Itaalia puhul ei taotlenud 2003. aastal müügiloa uuendamist ravimiettevõtte Servier.

Nimetatud ravimit tohtis seejärel müüa Prantsusmaal, Portugalis, Luksemburgis ja Kreekas. Benfluoreksi küsimust arutati ravimiohutuse järelevalve töörühmas, mis toimib liikmesriikide foorumina, kus nad saavad üksteisega jagada ravimiohutusealast teavet.

Soovin täpsustada, et ravimiohutust käsitlevate andmete jälgimine ja sellest tulenevalt ravimi riiklikku müügiluba puudutava otsuse tegemine on eeskätt liikmesriikide kohustus. Komisjon sekkub vaid erandkorras ja konkreetsete, õigusaktis ette nähtud olukordade puhul.

Komisjon võib algatada Euroopa Ravimiameti korraldatud üleeuroopalise hindamise kahel juhul: esiteks, kui liikmesriigid võtavad müügiloa kohta vastu erinevad otsused, ja teiseks, enne kui võetakse vastu otsus müügiloa andmise, muutmise, peatamise või tühistamise kohta, kui asjaomane otsus näib olevat vajalik, eriti niisuguste juhtumite puhul, kus komisjon on ravimiohutust käsitlevat teavet arvestades seisukohal, et kaalul on ühenduse huvid.

Arvestades ravimiohutuse töörühma järeldusi ja asjaolu, et töörühmas toimunud arutelude järel ei langetanud liikmesriigid vastu erinevaid otsuseid, ei võetud kõnealuse juhtumi puhul ELi tasandil meetmeid.

Kolmandaks küsiti, miks ootas komisjon nii kaua, st 2010. aasta juunini, kõnealuse toimeaine turustamist puudutava kindla otsuse vastuvõtmisega. Vastan, et ravimi Médiator müügiloa peatas üks liikmesriikidest, nimelt Prantsusmaa, alles 2009. aastal. Alates 2004. aastast kehtivate uute sätete kohaselt alustati sellest tulenevalt automaatselt ravimi kasulikkuse ja riski tasakaalu läbivaatamist. Selle tulemusena võttis komisjon vastu otsuse, mille kohaselt olid kõik liikmesriigid kohustatud tühistama kõikide benfluoreksi sisaldavate ravimite riiklikud müügiload.

Sellega seoses tuleb rõhutada, et 15. detsembril 2010. aastal vastu võetud uus ravimiohutust käsitlev õigusakt hõlmab lisasätteid, millega tagatakse, et Euroopa Ravimiamet tuvastab

riikliku müügiloaga toodete ohutuskaalutlusi puudutava teabe, ning kehtestatakse ELi tasandil uus kord niisuguste toodete ohusignaalide hindamiseks. See aitab liikmesriikide meetmed ühtlasemaks muuta.

Neljandaks küsiti, kas komisjon kavatseb paluda, et Euroopa Ravimiamet viiks tagantjärele läbi põhjaliku uurimise kõnealuse ravimi kasutamiskiiside kohta viimase kahekümne aasta jooksul. Vastus on, et praegu ei ole komisjon palunud Euroopa Ravimiametil viia tagantjärele läbi põhjalikku uurimist kõnealuse ravimi kasutamiskiiside kohta viimase kahekümne aasta jooksul. Arvud ja dokumendid, millele viidati Prantsusmaa aruandes, näitavad selgelt, et kõige rohkem kasutati seda ravimit Prantsusmaal.

Juhataja. - Soovin vaid selgitada, kuidas ma käsitlen täna õhtul lisaküsimusi. Ma võtan kõik lisaküsimused korraka vastu – pidage meeles, et teil on küsimiseks aega 30 sekundit – ja siis palun volinikul vastata nendele kõigile koos.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja! Arvestades volinik Dalli esitatud selgitusi ja vastuseid – ma tänan teda nende eest –, soovin juhtida tähelepanu veel ühele asjaolule. Nagu te ütlesite, lugupeetud volinik, palus just ravimiettevõtte Servier 2003. ja 2005. aastal kahes nimetatud riigis selle ravimi müügilte kõrvaldada. Te ütlesite ka, et 1998. ja 1999. aastal ei teinud tööriühm ettepanekut ei selle müümise lubamiseks ega ka müügiloa tühistamiseks. Siiski teame, et 1997. aastal kõrvaldati ravim Ameerika Ühendriikide turult.

Niisiis on selge – ja see on ka minu jutu mõte –, et nii suurel turul nagu EL, mis hõlmab 500 miljonit Euroopa kodanikku, vajame rangemat järelevalvet. Eelkõige vajame lisaohusignaale, mille tulemusel võetakse üleeuroopalisi meetmeid, ja on vaja, et Euroopa Komisjonil ja Euroopa Ravimiametil oleksid konkreetsed volitused meetmete võtmiseks. Nii viisi saame mõnes teises liikmesriigis ära hoida samasuguse olukorra tekkimise, nagu äsja nimetatud juhtum Prantsusmaal.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Lubage mul tänast arutelu veidi laiendada, sest ravim Médiator kujutab endast vaid jäämäe tippu ja tekitab palju muid küsimusi.

Kuidas on näiteks võimalik, et ravim, mida peetakse tõenäoliselt ohtlikuks – isegi eluohtlikuks –, on mõningates liikmesriikides turult kõrvaldatud, kuid võib ELis olla edasi vabalt saadaval?

Kas me ei peaks arutlema põhjalikult Euroopa Ravimiameti rolli ja tõhususe üle, kui tema uuringute tulemused ei ole liikmesriikidele siduvad?

John Dalli, komisjoni liige. – Nagu ma oma vastuses ütlesin, oli tegelikult olukord, mis kehtis kõnealuse sündmuse ajal, millele ma viitasin, järgmine: liikmesriigid ja ELi amet olid selgelt erineval seisukohal. Tegelikult on see erinevus olemas ka praegu ning liikmesriigid kaitsevad oma seisukohta kiivalt. Just sellepärast oleme järjest enam veendunud, et peaksime oma ravimiohutuse järelevalve protsesse ja korda tugevdama.

Pean ütleva, et kehtivate ravimiohutuse järelevalve menetluste ja protsesside läbivaatamises tehti edusamme 2004. aastal ja ka viimase ravimiohutust käsitleva kokkuleppe raames. Meil on praegu palju tõkestavaid asjaolusid ning nüüd on võimalik ELi tasandil võtta ka teistsuguseid meetmeid, millega tagada, et kui ükskõik millisel turul ükskõik milline toode kõrvaldatakse, siis sellest teavitatakse ja sellest tulenevalt saab asjakohaselt tegutseda. Varem see nii ei olnud.

Niisugune on siis olukord praegu. Tegin oma talitusele ülesandeks korraldada nüüd stressitest, sealhulgas pärast meie viimast kokkulepet kehtestatud uute ravimiohutuse järelevalve protsesside ja korra suhtes. Uuringu aluseks võetakse ravim Médiator, et näha, kas midagi nimetatud ravimi juhtumiga sarnast võib aset leida ka viimaste ravimiohutuse järelevalve protsesside korral. Kui me leiame mõne lünga, probleemi või koha, mille puhul ei võeta niisuguste juhtumite korral meetmeid, tuleme kindlasti teie juurde tagasi ja püüame olukorda parandada.

Juhataja. – Küsimus nr 19, mille esitas **Ivo Belet** (H-000027/11)

Teema: ajakirjanduse iPadi tellimuste müük Apple'i poolt

iPadi tootja Apple nõuab, et ajalehede ja ajakirjade kirjastused pakuksid oma tooteid lugejatele (nii üksikmüügis kui tellimustena) ainult Apple'i enda iTunesi internetipoe kaudu, nii et müügingimused on Apple'i kontrolli all. See tähendab, et iPadi omanikud ei saa oma seadme jaoks tellida enam ühtegi ajalehte ega ajakirja asjaomase kirjastuse veebilehe kaudu.

Kas komisjon leiab, et selline tegevus on kooskõlas ELi õigusega ning koostalitluse ja avatud interneti põhimõtetega?

Kas see võib olla turgu valitseva seisundi kuritarvitamise juhtum ja seega Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 rikkumine?

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon probleemi lahendamiseks võtta?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Apple teatas täna, et pakub iPadi seadmete jaoks ajalehede ja ajakirjade digitaalseid tellimusi üksnes oma internetipoes müüdavate rakenduste kaudu. Kirjastused saavad internetitellimusi endiselt pakkuda oma veebilehe kaudu või muul viisil, kuid nad ei saa enam tellimusi töödelda iPhone'i rakenduse kaudu, kasutades Apple'it vahendajana.

See, kas Apple'i tegutsemine on vastuolus ELi konkurentsieeskirjadega, oleneb paljudest faktidest, õiguslikest ja majanduslikest tahkudest. See eeldab muu hulgas, et Apple'il oleks asjaomasel turul valitsev seisund. Niisuguste asjaomaste turgude piirid on hägused, sest tegemist on ikka veel üsna uue ja areneva sektoriga, ning samuti on olemas mitu võrreldavat platvormi ja seadet, mis täidavad samasugust ülesannet, ning mõningail neist on ka rakenduste internetipood ning tarbija nõudlus elektroonilise ja/või trükimeedia järele on ebaselge ja muutuv.

Kui turg on korrektselt kindlaks määratud, tuleb käsitleda ka turgu valitseva seisundi küsimust. Euroopa Kohus on turgu valitseva seisundi määratlenud kui seisundi, mille puhul ettevõtja majanduslik võim annab talle võimaluse takistada asjaomasel turul tõhusa konkurentsi säilimist, andes kõnealusele ettevõtjale võimaluse käituda märkimisväärses ulatuses sõltumatult oma konkurentidest, klientidest ja lõppkokkuvõttes tarbijatest.

Komisjon märgib eeskätt seda, et muud rakenduste platvormid on olemas ning mitu ettevõtet on hiljuti toonud turule – või kavatsevad teha seda lähitulevikus – seadmed, mis täidavad samasugust ülesannet nagu iPad. Komisjon jälgib Apple'i kaubanduspoliitika arengut ning suhtleb pidevalt liikmesriikide konkurentsiametitega.

Ivo Belet (PPE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Täna pärastlõunal teatas Apple tõepoolest, et soovib tellijatele pakkuda uut mudelit, kuid selge on see, et ta soovib kasutada ära oma turuseisundit – vaatamata sellele, kas tegemist on valitseva turuseisundiga või mitte –, et

saada endale kirjastuste kliendiandmeid. Pikaajalises plaanis võib see olla eriti kahjulik Euroopa kirjastustele ning ka massiteabevahendite mitmekesisusele.

Seepärast soovin küsida: kas te olete valmis tegutsema, vaatamata sellele, kas tegemist on turgu valitseva seisundi juhtumiga või mitte, ja millal te midagi ette võtate, kui üldse? Teisisõnu, kas te võiksite selgitada, milline on teie ajakava selles küsimuses? Kas komisjoni võetavate meetmete puhul on tegemist nädalate või kuudega?

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Lugupeetud juhtaja! Austatud volinik, soovin tänada teid vastuse eest, kuid minu arvates jätsite nimetamata ühe väga olulise asjaolu, nimelt selle, kas me suudame üldse ette kujutada, kui suurt osa Euroopa turust Apple oma uue tootega valitseb? Te vastasite küsimusele üldsõnaliselt ja ütlesite, et küsimust uuritakse praegu. Arvan aga, et peaksime teadma, kas tegelikkuses on oht, et Apple hakkab Euroopa turgu valitsema.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Seda näeme tulevikus, kas Apple saavutab turgu valitseva seisundi, sest turg on alles arenemisjärgus. Meil tuleb hinnata, milline see turg on ja mida tähendab sellel turul valitsev seisund. Mis puudutab selle turu suurust, siis praegu on tegemist väikse turuga ning ennatlik on rääkida ükskõik millistest komisjoni meetmetest.

Kui tehakse palju võistlevaid ettepanekuid ning Apple'il ei ole nimetatud tootega seoses valitsevat seisundit, ei ole komisjonil vaja meetmeid võtta. Nagu ma ütlesin, jälgib komisjon olukorda ELi konkurentsioiguse eeskirjadest lähtuvalt ja kui on vaja midagi ette võtta, teeb ta seda sõltumatult ja õigel ajal, kui me jõuame järeldusele, et meetmeid on vaja. Seega võite olla kindlad, et vajaduse korral me tegutseme.

Juhataja. – Küsimus nr 20, mille esitas **Laima Liucija Andrikiene** (H-000053/11)

Teema: investeringute kaitse seoses ELi ja Venemaa vaheliste läbirääkimistega, mis käsitlevad uut partnerlus- ja koostöölepingut

Kas komisjon tõstatab Vene Föderatsiooniga uue partnerlus- ja koostöölepingu üle läbirääkimisi pidades küsimusi, mis on seotud investeringute kaitsega, eelkõige energiasektoris? Arvestades arvukaid juhtumeid, kus Euroopa energiaettevõtted tõrjuti Venemaa turult välja, ilma et neil oleks olnud võimalik leida erapooletut ja õiglast kohalikku kohtulikku kaitset, kas komisjon kavatses lisada Vene Föderatsiooni uude partnerluslepingusse või täiendavatesse majanduslepingutesse investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismi?

Milline on komisjoni seisukoht energiaharta lepingu suhtes? Kas komisjon loodab endiselt, et Vene Föderatsioon kirjutab energiaharta lepingule uuesti alla ja kunagi selle ka ratifitseerib? Või lisatakse sarnased sätted investeringute kaitse kohta energiasektoris uude partnerluslepingusse?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! 2008. aasta lõpu seisuga oli ELi välisinvesteringute kogusumma 92 miljardit eurot ning sellega on ta kaugelt suurim välisinvestor Venemaal.

Mis puudutab energiasektorit, siis EL soovib kindlalt tagada, et energiaharta lepingus sätestatud peamised põhimõtted kaasataks ka käimasolevatesse ELi ja Venemaa Föderatsiooni läbirääkimistesse uue lepingu üle. Asjaomased sätted peaksid hõlmama energiaspektori investeringute kaitset ja eeskätt tugevat vaidluste lahendamise mehhanismi.

Niisugune käsitlusviis ei kõiguta aga ELi üldist veendumust, et energiaharta leping on jätkuvalt väärtuslik mitmepoolne vahend, millega reguleeritakse rahvusvahelisi suhteid energiavaldkonnas. Lepingu ainulaadseks omaduseks on asjaolu, et sellega kehtestatakse investeeringute kaitse ülekandmisele õiguslikult siduvad eeskirjad ning et see sisaldab sätteid, mis reguleerivad vaidluste lahendamist energiasektoris.

Euroopa Liit on seisukohal, et Venemaa taasosalemine energiaharta lepingu protsessis, millele viidati viimasel ELi ja Venemaa tippkohtumisel, on väga oluline, ning Euroopa Liit on selle suhtes avatud ja aitab Venemaa taasosalemisele igati kaasa. Seda arvestades on ELil hea meel, et Venemaa näitab üles huvi õiguslikult siduva energiaraamistiku vastu, nagu võib järeldada hiljutisest ettepanekust rahvusvahelist energiapuudust tagava konventsiooni eelnõu kohta. Energiaharta ajakohastamine oleks seda ettepanekut käsitlevate mitmepoolsete läbirääkimiste jaoks sobilik kontekst.

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – Mul on üks lisaküsimus. Me töötame Euroopa Parlamendis praegu Euroopa tulevase investeerimispoliitika kallal. Seoses Venemaaga kuuleme sageli Vene ettevõtete laienemisest Euroopa turule, eriti energiasektoris, kuid samal ajal on Euroopa investoritel Venemaal väga keeruline investeerida, eriti niisugustes sektorites, mida Venemaa peab strateegiliselt olulisteks, nagu energiasektor. Kuidas on komisjonil kavas uue partnerluslepingu raames tagada investeerimissuhetes vastastikkuse põhimõtte järgimine?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Ühe nädala pärast on meil kohtumine Vene valitsusega ning kindlasti arutatakse investeerimispoliitika küsimusi, sest etteheiteid on mõlemal poolel. Venemaa väidab muu hulgas, et mõningaid tema investeeringuid ei hinnata ELis. Niisiis on läbirääkimised käimas.

Samal ajal võin ma kindlasti öelda, et viimasel aastal on hakanud suhted mõningate üsna keeruliste probleemidega seoses paranema – Venemaa on valmis arutama küsimusi põhjalikumalt ja üksikasjalikumalt. Mina usun siiski, et suhted peaksid põhinema kokkuleppel ja uued kokkulepped, mida ma nimetasin ning mis tuginevad partnerlus- ja koostöölepingule, hõlmavad tugevaid investeeringute kaitset käsitlevaid põhimõtteid. See on ainus viis, kuidas me saame tõepoolest ära hoida olukorra, kus üks pool süüdistab teist eeskirjade rikkumises.

Poliitiliste suhete praegune areng annab lootust, et meil õnnestub leping allkirjastada ja lisada sellesse üsna jõulised sätted. Viimasel aastal on meie suhted ilmselgelt teatud määral paranenud.

Juhataja. – Küsimus nr 21, mille esitas **Anne E. Jensen** (H-000058/11)

Teema: ELi toetus ülemaailmsele AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fondile

2011. aasta eelarves on ülemaailmsele AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fondile ette nähtud märkimisväärseid summasid (65 000 000 eurot kulukohustuste assigneeringutena ja 47 608 950 eurot maksete assigneeringutena).

Viimaste andmete kohaselt on fondis leitud suuri puudusi ning mõned liikmesriigid on lõpetanud fondi maksete tegemise, kuna fondiga on seotud korrupsiooni- ja altkäemaksuprobleemid.

Kuidas kavatseb komisjon tagada, et fondile eraldatud rahasid ei kasutata altkäemaksuks ja korrupsiooniks?

Mida on komisjon teinud tagamaks, et fond vastab jätkuvalt ELi rahaliste vahendite abikõlblikkust käsitlevatele eeskirjadele?

Kas komisjon on kaalunud katkestada fondile rahaliste vahendite eraldamist?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – See on väga asjakohane küsimus teema kohta, mida komisjon peab väga tähtsaks ja mida ta seepärast jälgib tähelepanelikult ning suure murega. Komisjon on ülemaailmse AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fondi suur toetaja. Fond on olnud väga edukas ning mul on kavas teha fondiga igakülgset koostööd probleemide lahendamise nimel, et komisjon saaks ka edaspidi olla fondi üks suuremaid toetajaid.

Oluline on rõhutada, et need probleemid ei kerkinud esile fondis endas, vaid üksikutes riikides seoses inimestega, kelle ülesanne oli programmide rakendamine. Need on riigid, millele tuleb niisuguste probleemide ärahoidmiseks pöörata alati suurt tähelepanu. Üldiselt on teada, et ülemaailmse fondi peainspektor korraldas 33 riigis uurimisi 4,8 miljardi USA dollari suuruse summa kasutamise kohta. Uurimisi on tehtud kas järjepidevalt või siis, kui on saadud teavet vahendite võimaliku väärkasutamise kohta. Uurimine on nüüd lõppenud ning tavapärase korra kohaselt koostas peainspektori büroo aruande ja avaldas selle fondi veebilehel.

Niisugune tegevus on aidanud muuta fondi välja kuulutatud korrupsiooni täieliku sallimatuse poliitika rakendamist tõhusaks ja läbipaistvaks. Komisjon tellis omalt poolt fondi kohta sõltumatu viieosalise auditi, mida tuleb ELi finantsmääruse kohaselt teha kõikide organisatsioonide puhul, mis saavad ELilt rahalist toetust. Auditi 2010. aasta novembris esitatud aruande kohaselt olid audiitorid üldiselt seisukohal, et fondi sisekontrolli valdkonnas järgitakse põhimõtteid, mis käsitlevad kohustuste ning riiklikku kontrolli ja piirkondlikku finantsaruandlust hõlmava vastutuse jagunemist. Seega on olemas tavapärased mehhanismid ja kontroll, mis tagavad, et abiandjatelt saadud vahendeid kasutatakse asjakohaselt.

Audiitorid tegid aga mitu ettepanekut selle kohta, kuidas parandada vahendite haldamist lisaks olemasolevale riskijuhtimise strateegiale. Selle aruande põhjal arutab minu talitus praegu vajalikke muudatusi, mille abil parandada ja kiirendada fondi reformimist. Vastav kava kiideti heaks 4. jaanuaril. Institutsioonilise hindamise järelmeetmena võtame ette ka teise kontrollkäigu, sealhulgas külastame riike. Ma võtsin juba fondi tegevdirektori Kazatchkiniga 27. jaanuaril 2011. aastal kirja ja 2. veebruaril 2011. aastal telekonverentsi teel ühendust ning juhtisin tähelepanu kiireloomulisele vajadusele korraldada lisareforme, et tugevdada veelgi fondi kohapealseid juhtimisprotsesse ja juhtimisalast tegevust.

Vahepeal tegi fondi sekretariaat 2. veebruaril toimunud juhatuse koosolekul ettepaneku, et fondi järelevalvemehhanism korraldaks välishindamise. Juhatuse liikmed olid sellega nõus. Seega, vastuseks küsimusele, kas komisjon on kaalunud võimalust katkestada fondile ELi rahaliste vahendite eraldamise, soovin teile teada anda, et komisjon teatas fondi tegevdirektorile ja juhatuse liikmetele, et ELi toetus fondile on peatatud. Samal ajal pean aga oluliseks, et EL ja eeskätt komisjon peaksid jätkuvalt tähtsaks oma üldisi kohustusi, mis puudutavad fondi eesmärke, reformimist ning strateegiat, mis hõlmab kohandumist riikide ja tervishoiusüsteemidega.

Sellega seoses määrab komisjon kindlaks selged kriteeriumid, mida hakatakse kohaldama enne, kui maksed fondile jätkuvad. Nende meetmetega tagatakse pettuse ennetamine ja avastamine ning need ei puuduta elutähtsa ravi osutamist patsientidele, kuid samal ajal

tuleb mõista, et meil on vaja kehtestada uued ja tõhusamad kontrollimehhanismid väga kiiresti, sest aeg möödub ja maksete kinnipidamine määramata ajaks ei ole parim valik. Meil on vaja ka täiendavaid tugevamaid riiklikke kontrollimeetmeid vähendamaks rahaliste vahendite väärkasutamise riski, et me saaksime seejärel makseid jätkata. Nagu ma ütlesin, on komisjon jätkuvalt fondi innukas toetaja, sest fond on saavutanud suurepäraseid tulemusi, kuid samas on esinenud pettusi ning nendega tuleb asjakohaselt tegeleda.

Anne E. Jensen (ALDE). – (DA) Lugupeetud juhataja! Soovin tänada volinikku fondile avaldatud toetuse eest, aga ka selle eest, et juhtunu käsitlemiseks võeti otsustavaid meetmeid ja et selle küsimusega on tegeletud väga põhjalikult. Soovin volinikult küsida, milline on väljapakutud konkreetne ajakava seoses fondi maksete külmutamisega. Kui kiiresti loodab ta leida probleemidele lahenduse? Fondi andmete kohaselt on osa inimesi, kes vastutavad vahendite väärkasutamise eest, vahistatud. Meetmeid on võetud. Ma soovin teada, kui kaua läheb tema arvates aega, et maksed fondi saaksid jätkuda.

Michael Cashman (S&D). – Lugupeetud volinik! Kas teie arvates on ülemaailmne AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fond elulise tähtsusega ja kas rahastamise peatamine praegu ei ole kuritegelik, sest sellega lõpeksid need elusid päästvad projektid?

Kas te olete nõus, et me peame – nagu te ka ütlesite – tugevdama küll kontrollimehhanisme, aga ka oma kohustusi, et tagada fondist antav abi inimestele, kes seda enim vajavad – neile, keda ohustab AIDS/HIV, malaaria ja tuberkuloos?

Nurjatu korruptsiooni pärast ei pea kannatama süüitud inimesed, kellel on AIDS/HIV või keda ohustavad malaaria või tuberkuloos.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Ka mina tänan volinikku vastuse eest. Avaldatud andmete kohaselt eraldas EL 2002.–2010. aastani ülemaailmsele AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fondile 972,5 miljonit eurot. See moodustab ligikaudu 50% fondi kõigist vahenditest.

Minu küsimus on järgmine: kas peale selle, mida te rääkisite meile enda tuvastatud probleemide kohta, on komisjon koostanud hindamisaruande või uurinud, kas kogu seda raha on kasutatud sihipäraselt?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Sellel küsimusel on kaks poolt. Ma tunnistan, et fond teeb suurepäraselt tööd, et jõuda nendeni, kes seda enim vajavad. Selles ei ole mitte mingisugust kahtlust.

Samal ajal on aga tegemist avaliku sektori vahenditega. Avaliku sektori vahendid on maksumaksja raha ning üks väärkasutuse või pettuse juhtum võib hävitada sadade tuhandete inimeste töö. Seega tuleb meil leida lahendus väga kiiresti. Olen seadnud eesmärgi kehtestada lisameetmed suveks, et me saaksime sügisel makseid jätkata. Usun, et see on teostatav.

Me oleme määranud kindlaks valdkonnad, kus me neid vajame – nimelt riiklikul tasandil. Keskametit kontrollitakse hästi ning kui me kanname raha üle, on kõik korras. Kui aga seda raha hakatakse kasutama asjaomases riigis, on liiga palju riskielemente. Kui te näeksite, milliseid riike see puudutab ja kui suured on nende jaoks ette nähtud rahastamispaketid, siis mõistaksite, et need summad on liiga suured maksete peatamiseks ning et sellepärast on meil vaja reformide väga kiiret elluviimist.

Kui järgmisel aastal avastataks, et rahalisi vahendeid on väärkasutatud, oleksite esimesed, kes tuleksid mulle ütleva, et ma teadsin juhtumitest ega võtnud midagi ette. Ma ütleksin, et ma mõtlesin vaid haigete inimeste peale. See ei oleks aga rahuldav vastus.

Kui me lahendame selle probleemi poole aastaga, suveks, siis me ei avaldaks fondi toimimisele sisulist mõju, vaid muudaksime usaldusväärsemaks nii fondi kui ka ELi maksumaksja raha kasutamise viisi.

Juhataja. – Küsimus nr 22, mille esitas **Jim Higgins** (H-000013/11)

Teema: CE-märgis

Kas komisjon võiks anda ülevaate CE-märgise tugevdamisel tehtud edusammudest, et edendada Euroopa toodete eksporti näiteks Lõuna-Ameerika ja Aasia turgudele? CE-märgise tugevdamine oli üks lubadustest, mida volinik Tajani andis ametisse nimetamisel.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud Jim Higgins! CE-märgis on siseturu tõrgeteta toimimise jaoks otsustava tähtsusega mehhanismi nähtav osa.

2008. aastal vastu võetud uus õigusraamistik tugevdas märgi usaldusväärsust kolmel viisil. Esiteks tugevdati CE-märgisega toodete sertifitseerimissüsteemi kontrolli. Teiseks kehtestati riiklike asutuste turujärelevalve kohustus, mille kohaselt tuleb kontrollida tootjate vastavusdeklaratsioone ning sõltumatute organisatsioonide väljastatud sertifikaate, mille alusel on lubatud toodetel kasutada CE-märgist. Kolmandaks tuleb liikmesriikidel tugevdada tollikontrolli, et Euroopa ja maailma turul oleksid ringluses vaid tooted, mis vastavad õigusaktides kehtestatud nõuetele.

Veel mõni aeg tagasi ei olnud meil CE-märgist kaitsvaid vahendeid, kuid nende vahendite loomine ning uue õigusraamistiku tõhus rakendamine tugevdab märgise usaldusväärsust ja niiviisi parandab ka märgist kandvate toodete mainet Euroopa turul ning sellest tulenevalt ka rahvusvahelistel turgudel. Peale selle vähendatakse imporditud toodete rangema kontrollimisega võimalust, et CE-märgist maailmaturul kuritarvitatakse. Pealegi, pärast Euroopa Parlamendi asjakohast taotlust algatas komisjon tulemuslikult märgise teavituskampaania, mis on suunatud nii ettevõtjatele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kui ka tarbijatele.

Kampaania eesmärk on anda huvitatud pooltele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, parem ettekujutus selle kohta, mida see märgis endast kujutab ja kuidas toimib selle aluseks olev mehhanism, et nad saaksid märgist käsitlevaid eeskirju asjakohaselt rakendada ja võltsingute või ohtlike toodete korral ennast kohtus paremini kaitsta. See muudab Euroopa tooted konkurentsivõimelisemaks.

Meie lepingud ja kõnelused kolmandate riikidega, sealhulgas Mercosuri ja Ladina-Ameerika riikidega, eelkõige Argentinaga, peaksid aitama edendada CE-märgise aluseks olevat õiguslikku ja tehnilist mudelit. Maailma nimetatud piirkondade riikide esindajatega suhtlemise ajal püüan ma selgitada neid punkte ning mõistagi suruda läbi lahendusi, mille rakendamises me kokku leppisime. Ma lähen kevadel Ladina-Ameerikasse ning külastan Brasiiliat, Argentinat ja Tšiilit ning see teema on ka nende riikide valitsuste esindajatega kohtumiste päevakorras.

Loomulikult kinnitan ma veel kord oma lubadust teha teiega tihedat koostööd, et CE-märgise aluseks olev mehhanism toimiks korrektselt ning et liikmesriigid täidaksid oma kohustusi, mille eesmärk on muuta meie tooted konkurentsivõimelisemaks. Ma

teavitan teid mõistagi korrapäraselt nimetatud valdkonna arengust ning lubage mul meelde tuletada, et komisjon analüüsib kõnealust olukorda ning esitab Euroopa Parlamendile määruse (EÜ) nr 765/2008 kohaselt 2013. aastaks aruande selle kohta.

Jim Higgins (PPE). – Soovin tänada volinikku vastuse eest. Arvan, et see idee on väga hea. See on suunatud tarbijatele ning käsitleb ELis toodetud kaupade mainet ja usaldusväarsust. Ma ei leia aga Eurostatist mitte mingisugust teavet märgise kohta, näiteks seda, kui palju see sümbol Euroopa ettevõtete jaoks väärt on või kui suur osa eurooplastest üldse teab, mis on CE-märgise eesmärk.

Samuti usun, et meil tuleks seda rohkem kasutada. 2010. aasta aprillis korraldati Hannoveri messil ulatuslik CE-märgise edendamise kampaania, kuid me ei kasuta siiski piisavalt märgise võimalusi. Meie tegevus vajab tunduvalt kooskõlastatumat jõupingutust, sest märgis pakub tõepoolest palju võimalusi.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Lugupeetud juhataja! Kuna te nimetasite ELi konkurentsivõimet ja mul on hea meel teie püüdluste üle arendada ELi tööstuspoliitikat, soovin küsida teilt järgmist: kui suurel osal ELi turu toodetest on CE-märgis ja kui suur osa Euroopa siseturul pakutavastest toodetest on valmistatud Hiinas?

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel, et esile toodi mitu probleemi, millele ka meie keskendume, sest ausalt öeldes on ELi kas seaduslikult või ebaseaduslikult toodud tooted sageli võltsitud. Kahjuks ei ole aga ei komisjonil ega ka ühenduse institutsioonidel tolliameteid ega politseijõude, et sissetoodavaid tooteid kontrollida. Seega tuleb meil usaldada kontrolli, mida teevad liikmesriigid, kui CE-märgisega tooted ELi sisenevad ja turule viiakse.

Ma selgitan seda kohe lähemalt, et vastata Jim Higgins'i lisaküsimusele, kuid tahan siinjuures selgeks teha, et me algatasime teavituskampaania, millega soovime lisaks CE-märgise edendamisele teha ka nii, et toodetel oleks rohkem tagatist, püüdes kindlaks määrata võltsitud tooted.

Ma olen pikemat aega mõelnud, et Rotterdami sadama külastamine – enamik mänguasju saabub sinna – oleks hea idee. Tõenäoliselt lähen sinna ise, et juhtida tähelepanu asjaolule, et komisjon keskendub ELi ühele tema tähtsama sadama kaudu väljastpoolt saabuvate toodete kontrollimisele.

Nõustun tähelepanekuga, et CE-märgise kasutamist tuleb edendada. Oleme alles algusetapis ning usun, et peaksime samal kursil jätkama. Seda tahetakse saavutada teavituskampaaniaga, mis korraldati Euroopa Parlamendi taotlusel. Kui ma olin veel Euroopa Parlamendi liige, saavutasime palju sellega, et nõudsime ELile oma märgist, mis tagaks eeskätt ELi eeskirjade täitmise. Tegelikult ei tohiks me unustada, et CE-märgis ei ole Euroopa kvaliteedimärgis, vaid tähendab üksnes seda, et teatavad ELi eeskirjad on täidetud. See on järelikult teatav enese- või kolmanda poole tehtud sertifitseerimine.

Mõned siinse parlamendi liikmed loodavad, et CE-märgisele järgneb kvaliteedimärgis, ning aasta tagasi, kui ma esitasin oma kandidatuuri komisjoni liikmeks saamiseks, andsid parlamendiliikmed mulle kuulamisel mõista, et loodavad selle suhtes minu peale. Ma ei ole kindlasti nimetatud mõtte vastu, kuid arvan, et kõigepealt tuleb meil edendada ja suurendada CE-märgise kasutamist ELi teavituskampaania abil. Vaja on teha veelgi rohkem ja järgmises etapis tuleb meil mõelda edasiste projektide peale. Kõigepealt tuleb meil aga teha nii, et CE-märgis saaks kõikide ELi ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks tavapäraseks, kuid see eeldab tõenäoliselt rohkem teavet.

Võin teile kinnitada, et olen seadnud endale eesmärgi levitada võimalikult palju teavet. Mul on hea meel, et toimuvad niisugused arutelud ja esitatakse küsimusi, nagu praegu – ma tänan Jim Higginsit selle eest –, sest need tekitavad nii Euroopa Parlamendi ja tema liikmete töö kui ka voliniku ning komisjoni ja Euroopa Parlamendi esinduste töö kaudu ELis mõttevahetuse märgise üle.

Oluline on teavitada liikmesriike ja ettevõtlusorganisatsioone selle vahendi kasutamise tähtsusest ning samavõrd tähtis – ja ma rõhutasin seda juba oma sõnavõtus – on avaldada liikmesriikidele survet, et nad oleksid jätkuvalt valvsad nii piiril kui ka turul, et lahendada või vähemasti püüda vähendada võltsimise ja CE-märgise väärkasutamise probleemi ning sellega kaitsta meie tooteid ja tagada ELi õigusaktide järgimine, millega omakorda kaitstakse eeskätt tarbijate huve.

Juhataja. – Küsimus nr 23, mille esitas **Georgios Papanikolaou** (H-000015/11)

Teema: liikmesriikide ettevõtluskeskkonna ebaühtlus

Euroopa 2020. aasta strateegia üks peamisi prioriteete on ettevõtluse toetamine ettevõtluskeskkonna arendamise ja parandamise poliitika rakendamise abil, pidades eelkõige silmas väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid. Kuid liikmesriikide ettevõtluskeskkondade vahel võib täheldada suuri erinevusi, sest paljudes liikmesriikides pidurdavad ettevõtlust uue ettevõtte loomisega seotud koormavad bürokraatianõuded ja suured kulud. Majanduskriis süvendab probleemi veelgi ning seetõttu on ettevõtluskeskkond ning areng ELi piires ebaühtlane.

Kas komisjon võiks vastata järgmistele küsimustele: kas komisjoni arvates on Euroopa 2020. aasta strateegias eesmärgiks seatud ettevõtluse arengu eesmärk realistlik ja järgmise kümne aasta jooksul kõigis liikmesriikides saavutatav, arvestades eespool osutatud erinevusi?

Kas komisjon kavatses liikmesriikidele soovitada konkreetse poliitika ja ühise raamistiku rakendamist, et ületada ettevõtluse arengut pidurdavad probleemid?

Küsimus nr 24, mille esitas **Brian Crowley** (H-000042/11)

Teema: väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad

Kas komisjon võiks anda ülevaate olemasolevatest meetmetest nende Euroopas paiknevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate abistamiseks, kes soovivad eksportida ja investeerida areneva majandusega riikidesse nagu Hiina?

Küsimus nr 25, mille esitas **Marian Harkin** (H-000057/11)

Teema: ettevõtlus kokkuhoiumeetmeid rakendavates riikides

Kas on kavandatud mingeid meetmeid ettevõtluse toetuseks, eelkõige neis riikides, kus rakendatakse rangeid kokkuhoiumeetmeid?

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Lugupeetud juhataja! Ma püüan vastata võimalikult täpselt, nagu ma tegutsesin siis, kui olin Euroopa Parlamendi liige. Me käsitleme suurt huvi pakkuvaid küsimusi ja komisjon soovib eeskätt toetada ettevõtlust, parandada ettevõtjate, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ettevõtluskeskkonda ning aidata neil saada juurdepääsu kolmandate riikide turgudele. Ma pean neid kolme teemat esmatähtsaks.

Seepärast vaadataksegi lähipäevade jooksul läbi Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” (SBA), mille komisjon 2008. aastal vastu võttis. SBA põhimõtted ja sätted

on täielikus kooskõlas ELi 2020. aasta strateegiaga ning neid rakendatakse kindlasti riiklikul tasandil, sest kõik sidusrühmad toetavad neid. Teisisõnu osalevad kõik – nii liikmesriigid kui ka äriorganisatsioonid – saavutatud tulemuste jälgimises.

Me soovime teha nii, et põhimõtteid, mida toetati lahkelt SBAs ja millega tahetakse edendada ettevõtlust ning juurida välja tava, mille kohaselt mõeldakse meetmete koostamisel alati väikeettevõtjatele, rakendatakse nii ELi kui ka riiklikul tasandil.

Me koostasime VKEde jaoks juba ka testi, mille abil tahetakse võtta rohkem arvesse menetlusi, mida kasutatakse mitmesuguste VKEsid piiravate meetmete ja kohustuste mõju hindamisel. Läbi vaadatud SBA hõlmab meetmeid, mille abil ühtlustatakse selle testi kasutamist ja parandatakse hindamise kvaliteeti. Peale selle julgustatakse kõiki liikmesriike võtma omaks samasugune käsitlusviis riiklike otsuste tegemisel.

Me oleme teadlikud vajadusest vähendada bürokraatiat ja kaotada erinevused riikide vahel ning seega viitame konkreetsetele meetmetele – näiteks ühtsete teeninduspunktide ja e-valitsuse kasutamine –, et püüda protsessi selles valdkonnas kiirendada. Komisjon korraldab ka parimate tavade jagamist liikmesriikide ametnike vahel teatavatel konkreetsetel teemadel.

Ettevõtluse stimuleerimiseks noorte seas ja piiriülese kaubavahetuse edendamiseks Euroopas – mis on Euroopa Parlamendi järjekordne algatus – oleme loonud noorte ettevõtjate jaoks Erasmuse programmi ning selle tulemused on olnud head. Seepärast on meil kavas püüda luua projektile õiguslik alus ning muuta see katseprojektist alaliseks programmiks.

Meil on kavas ka meetmeid, mis on suunatud konkreetsetelt naisettevõtjatele – meil on naisettevõtluse võrgustik, kuhu kuulub 250 saadikut 22 Euroopa riigist. Loodan, et see võrgustik laieneb veelgi. Ja viimaseks, me teeme tööd selle nimel, et luua naisettevõtjate juhendamisprogrammid vähemalt 12 ELi liikmesriigis.

Mis puudutab VKEdele antavaid toetusi seoses eksportimise ja EList väljapoole investeerimisega, siis eelmise aasta alguses algatasime ulatusliku avaliku arutelu oma kavatsuse kohta tugevdada toetusmeetmeid. Selle arutelu tulemused võimaldavad meil kohandada väljapakutud suuniseid, mille abil edendatakse VKEde toetusteenuseid, ning samal ajal tagada avalike vahendite tõhus kasutamine.

Meil on juba palju kogemusi selle kohta, kuidas aidata VKEdel saada rahvusvaheliseks ettevõtteks. Pean siinjuures silmas projekte, mis on osutunud väga edukaks, nagu tugikeskus, mis on mõeldud VKEdele ja käsitleb intellektuaalomandi õigusi Hiinas, samuti ELi-Jaapani tööstuskoostöö keskus, ettevõtlusvõrgustik Enterprise Europe ning koolitusprogrammid. Peale selle koostame praegu Euroopa Parlamendi rahastatud uuringu tulemuste põhjal teatist VKEde toetamise edendamise kohta kolmandate riikide turul.

Mis puudutab niisuguseid tärkava majandusega riike nagu Hiina, siis võin kinnitada, et SBA raames kasutas komisjon Euroopa Parlamendi poolt ettevalmistusteks eraldatud vahendeid, mille abil saime luua Hiinas ja Indias VKEde abi- ja toetuskeskused. Olin eelmise aasta novembris ka ise Pekingis ELi VKEde Hiina-keskuse avamisel.

Samuti võin teile öelda, et homme määrab komisjon ametisse VKEde erisaadiku, kelleks saab ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi peadirektori asetäitja Daniel Calleja Crespo, kes kontrollib hoolikalt SBA rakendamist ning on VKEde kontaktpunkt.

Komisjoni dokument, mida praegu vastu võetakse, kutsub kõiki liikmesriike ja kohalikke asutusi määrama ametisse VKEde saadiku, et juhendada SBA rakendamist ELi piirkondades. Mul on hea meel teile öelda, et olen saanud juba heakskiitvaid vastuseid mitmest liikmesriigist ja ELi piirkonnast.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Austatud volinik, tänan teid vastuse eest, see kõik on väga sihikindel. Kui nüüd aga veidi ajas tagasi minna, siis konkurentsivõime nõukogu kutsus 2008. aasta detsembris liikmesriike üles vähendama äriühingu asutamise aega nii, et see kestaks kuni kolm päeva, ning mõistagi lubas komisjon seda jälgida.

Kolm aastat hiljem – keset majanduskriisi – näeme, et Kreekas kulub äriühingu asutamisele 15 päeva, Austrias 11 päeva, Soomes 8 päeva ning Belgias vaid poolteist päeva. Teisisõnu on liikmesriikide vahel suured erinevused.

Minu küsimus on järgmine: kuna me kõik nõustume, et ettevõtlus on majanduskasvu eeldus, siis kuidas saab komisjon valitsuste pelga julgustamise asemel avaldada neile tõsist survet, et meil oleks võimalik seda menetlust ühtlustada?

Brian Crowley (ALDE). – Tahaksin juhtida tähelepanu kolmele asjaolule.

Esimene neist puudutab Hiina tugikeskust. Ehkki tegemist on suurepärase ideega, on VKEdel väga raske pääseda ligi sektoritele, milles nad konkreetset tegutsevad. See näib sobivat rohkem suurtele ettevõtetele.

Teiseks, ühtse teeninduspunkti idee, mida ELis juba rakendatakse, võiks leida paremat kasutust BRIC-riikides, s.o Brasiilias, Venemaal, Indias ja Hiinas, et suurendada eksporti ja Euroopa ettevõtete väljapoole suunatud investeeringuid.

Kolmandaks ja viimaseks, seni on kõige tulemuslikum olnud ELi ja Jaapani vaheliste suhete mudel. See on toimunud hästi nii kaubandus- kui ka investeerimisvaldkonnas. Võib-olla peaksime selle eeskujuks võtma.

Marian Harkin (ALDE). – Ma arvan, et minu küsimus on veidi keeruline, sest seostub riikidega, kus rakendatakse rangeid kokkuhoiumeeteid, nagu minu kodumaal Iirimaaal.

Kõige olulisem ongi, et VKEd vajavad juurdepääsu krediidile, kuid nad ei saa seda mitmel põhjusel, muu hulgas võib-olla ka sellepärast, et pangad soovivad suuremat tagatist, kui nad suudavad anda, või mõnikord ka sellepärast, et VKEd ei taha riskida laenata praegu, kui majanduskasvu ei ole.

Seda arvestades soovin küsida, kas komisjon võiks toetada muid meetmeid, nagu laenu tagatiste skeeme või ka näiteks ELi mikrokrediidirahastu laiendamist?

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Mul on tõepoolest hea meel, et VKEde küsimus on parlamendi arutelu keskmes juba teist päeva järjest. Eile õhtul käsitlesime konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammi ning seda, kuidas võimaldada tulevase kaheksanda raamprogrammi raames VKEdele ja mikroettevõtetele juurdepääsu ELi-poolsele rahastamisele. Me märkisime ka, mida me oleme juba teinud ja mida teeme selle kategooria ettevõtete jaoks.

Nagu ma oma sõnavõtus ütlesin – ja nagu ma ka eile esile tõin –, olen seisukohal, et VKEde toetamine on ülioluline mitmel põhjusel. VKEd on eeskätt otsustav vahend praegusest kriisist väljumiseks. ELi 2020. aasta strateegiaga asetame reaalmajanduse uuesti

majanduspoliitika keskmesse. VKEd on meie reaalmajanduse alustala ning sellest tulenevalt arvan, et VKEd võivad täita ka sotsiaalvaldkonnas tähtsat rolli, sest loovad ELis uusi töökohti isegi ajal, mil suured tööstusettevõtted teevad ümberkorraldusi.

Seega tuleb meil luua tingimused, et VKEd saaksid olla konkurentsivõimelised. Konkurentsivõime on innovatsiooni sünonüüm ning selleks, et nad saaksid olla innovatiivsed, tuleb meil tagada VKEdele juurdepääs krediidile. Tänu Euroopa Parlamendi toetusele saime vastu võtta direktiivi, mis käsitleb riigiasutuste ja ettevõtete vaheliste maksete hilinemist ning kuulub SBA kohaldamisalasse. Tegemist on suurepärase tulemusega ning ma loodan, et liikmesriigid hakkavad seda kogu ELile siduvat direktiivi rakendama 24 kuu jooksul alates eelmise aasta oktoobrist või võib-olla isegi enne lõpptähtaega. Sellega antakse turu käsutusse ligikaudu 180 miljardi euro ulatuses likviidseid vahendeid, millest saavad kasu VKEd.

Aga see ei ole kõik. Ma asutasin ka VKEde rahastamisfoorumi, millele on viidatud Euroopa Parlamendi raportis VKEsid ning konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammi käsitlevate põhimõtete kohta. Tegemist on komisjoni uue algatusega, mille raames me uurime krediidile juurdepääsu probleeme ja pakume välja lahendusi neile. See ei ole mitte juhus, et meil õnnestus veenda Londoni väärtpaberibörsi nimetatud algatuses esimest korda osalema. See on tugev signaal Ühendkuningriigist ja võrdne finantsmaailma jõulise toetusega VKEdele. Järelikult teeb finantsmajandus tööd reaalmajanduse toetamiseks ja teenimiseks, mis on minu arvates oluline märk. Ma astun jätkuvalt samme, et toetada VKEde rahastamisfoorumit seoses krediidile juurdepääsuga ning selgitan välja kõik olemasolevad võimalused, sealhulgas käsitlen piiriülest riskikapitali ning püüan kaotada kitsaskohad Euroopa Investeeringuspanga ja kohalike krediidasutuste vahel, kes on lõppkokkuvõttes rahastamise tagajad.

Mida me peaksime tegema, et hõlbustada juurdepääsu ELi-poolsele rahastamisele? Me töötame praegu kaheksanda raamprogrammi kallal ning oleme saavutanud VKEde jaoks juba palju edusamme. Ma kordan seda, mida ütlesin juba eile õhtul, sest ei tea, kas austatud parlamendiliikmed, kes täna siin on, ka eile siin viibisid. Mis puudutab kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist käsitlevat määrust (REACH-määrus), siis vähendasin VKEdele kehtivat registreerimistasu 60% ja mikroettevõtetele kehtivat registreerimistasu 90%. Samuti tagasin, et nimetatud määruse rakendamise eeskirjad tõlgitaks kõikidesse ELi keeltesse. VKEd näevad seega tõelisi toetusmärke samuti selles valdkonnas. Meil on kavas teha sedasama mikroettevõtete jaoks ka ehitussektoris.

Olen korraldanud mitu mikrokrediiti käsitlevat kohtumist. Ma uurisin seda küsimust tähelepanelikult samuti kaks nädalat tagasi Brüsselis Itaalia valitsuse uue mikrokrediidi organisatsiooni esindajaga toimunud kohtumisel. See organisatsioon näib olevat väga hea näide. Loodan, et saan jagada teadmisi liikmesriikide parimate tavade kohta selles valdkonnas, et neid saaks ka mujal rakendada.

Mis puudutab loa saamise aja erinevusi, siis see on tõeline probleem. Kahtlemata tuleb meil avaldada liikmesriikidele survet, et nad vähendaksid bürokraatiat. Euroopa bürokraatia jaoks – mis on kahtlemata teatud määral koormav – on palju tehtud, kuid mõnikord on liikmesriikides valitsev bürokraatia üsna sarnane. Igal juhul usun, et menetluse ühtlustamine on kodanike huvides. Kui me ütleme, et peaksime mõtlema väikestele, tuleb meil tagada, et liikmesriigid kasutaksid seda testi sama moodi, nagu komisjon on hakanud kasutama. SBA läbivaatamise tutvustamine mitmes Euroopa pealinnas annab samuti võimaluse kutsuda liikmesriike üles lühendama VKEde asutamise loa väljastamise aega.

Juhataja. – Küsimus nr 30, mille esitas **Vilija Blinkevičiute** (H-000019/11)

Teema: võrdsete võimaluste strateegia komisjonis

17. detsembril 2010. aastal käivitas komisjon uue võrdsete võimaluste strateegia kuni aastani 2014, milles on kehtestatud uued eesmärgid seoses naiste arvuga kõrgema ja keskastme juhtkonnas ning töölevõtmisel administraatorite (AD) ametikohtadele komisjoni peadirektoraatidesse, osakondadesse ja talitustesse.

Uue võrdsete võimaluste strateegia eesmärgiks on tagada võrdsed võimalused komisjonis töötavatele meestele ja naistele, kuid strateegia ei hõlma Euroopa Liidu muid institutsioone ja ameteid. Kas komisjoni välja töötatud võrdsete võimaluste strateegia mõjutab ka ELi muudes institutsioonides töötavaid naisi? Kas komisjon ei leia, et tuleks luua ühine võrdsete võimaluste strateegia, et tagada võrdsed võimalused ka Euroopa Liidu muudes institutsioonides ja ametites töötavatele meestele ja naistele? Sooline võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused on Euroopa Liidu aluspõhimõtted ning neid tuleks seetõttu kohaldada üldiselt ja eranditult kõigi ELi töötajate suhtes.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Mul on hea meel, et te minult seda küsite, sest mul on häid uudiseid. Alates 1. jaanuarist töötab komisjonis esimest korda rohkem naisi kui mehi. Me oleme väga uhked selle saavutuse üle, kuid teame, et sellega asi ei piirdu. Meil tuleb jätkuvalt teha tööd oma põhimõtetega, et suurendada naiskolleegide arvu komisjonis ka juhtiv- ja administratiivkohadel.

Seepärast võtsime vastu strateegia, mis kestab 2010.–2014. aastani, s.o komisjoni praeguse koosseisu ametiaja lõpuni. Me sooviksime tõepoolest saavutada olukorra, kus naiste osakaal oleks juhtivatel ametikohtadel 25%, keskastme juhtide seas 30% ning 43% administratiivkohtadel. Oleme viimase 15 aasta jooksul saavutanud üsna palju ning suutnud naiste osakaalu juhtivkohtadel märkimisväärselt suurendada. Mõistagi soovime jätkata sama moodi. Meil on kavas kasutada meetodit, mille kohaselt tuleks pensionile läinud töötajate asemele naised, kes moodustaksid juhtivtöötajate töölevõtmisel 30% ning keskastme juhtide ja administratiivtöötajate töölevõtmisel 50%. See tähendab järelikult, et kui nimetatud juhid pensionile lähevad, siis 30% või 50% nende asemele võetavatest töötajatest moodustaksid naised.

Et vastata teie küsimusele, uurisin ma olukorda teistes institutsioonides ning pean ütlema, et Euroopa Parlamendis on olukord päris hea. Arvud on väga muljetavaldavad. Seda ei saa aga öelda nõukogu kohta, kus tulemused on ausalt öelda veidi teistsugused. Kuid ma arvan, et parim võimalus edasisteks edusammudeks on see, kui me jätkame oma parimate tavade vahetamise poliitikat ning jagame ka oma põhimõtete elluviimisel saadud kogemusi.

Tean, et meie haldusasutuste juhid – peasekretärid – arutavad samuti seda olukorda korrapäraselt ning usun, et tänu heade tavade vahetamisele saavutame kõikides ELi institutsioonides asjakohased tulemused.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Tänan rõõmustavate uudiste eest. Mul on hea meel selle üle, et komisjonis on tööl rohkem naisi kui mehi. Soovin teilt aga küsida lisaküsimuse. Mis te arvate, kui kaua läheb aega, et Euroopa Komisjoni juhtivtöötajatest ei oleks mitte 25% ega 42%, vaid 50% naised? Kui kaua kulub selleks teie arvates aega? Te ütlesite, et saavutate kõnealuse olukorra oma ametiaja lõpuks.

Te ei andnud aga minu küsimusele selget vastust. Milline on teie kui voliniku arvamus ELi institutsioonide võrdsete võimaluste strateegia kohta? Pean silmas kõiki ELi institutsioone.

See oleks hea eeskuju liikmesriikidele seoses nii avalikus kui ka erasektoris töötavate inimestega.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Lugupeetud juhataja! Ma täiendaksin kolleegi küsimust veidi ning küsiksin volinikult, kas võrdsete võimaluste strateegia on olemas. Siinjuures pean ma silmas uutest liikmesriikidest pärit isikute määramist ELi institutsioonide keskastme ja tippjuhtide ametikohtadele.

Maroš Šefčovič, komisjoni liige. – Tänan teid lisaküsimuste eest.

Nõustun teiega, et arvud, mida te nimetasite, ei näi võib-olla nii edasipüüdlikud, kui te oleksite seoses edaspidisega lootnud, kuid tõsi on see, et alates 1995. aastast, mil me alustasime komisjonis võrdsete võimaluste poliitika elluviimist, oleme suutnud naiste osakaalu juhtivkohtadel suurendada viis korda. See tähendab seda, et nüüd on nendel ametikohtadel viis korda rohkem naisi kui varem oli. Mõistagi tuleb meil vaadata lähtetaset. Ma nõustun teiega, et see oli väga madal. Meil tuleb arvestada ka seda, milline on Euroopa keskkond, milles me tegutseme.

See on osaliselt vastus ka teisele küsimusele, nimelt et meetmeid, mille abil neid tingimusi naistele luua, tuleb parandada, ja mitte ainult ELi institutsioonides, vaid ka liikmesriikides. Kõigepealt tuleb meil luua naistele niisugused tingimused, mis võimaldavad neil tõepoolest nendel kõrgetel ametikohtadel töötada. See tähendab piisavaid lastehoiuteenuseid, asjakohast töökeskkonda, paindlikku tööaega ning muid tingimusi, mis seda tõesti võimaldavad. Mõistagi luuakse neid järk-järgult. Arvan, et oleme ELi institutsioonides saavutanud üsna ranged standardid ning ka liikmesriikides on need tingimused mitmel tasandil tagatud.

Seepärast pakub kolleeg asepresident Reding välja strateegia, mida nimetatakse soolise võrdõiguslikkuse strateegiaks ärijuhtimises. Praegu on see veel komisjoni talituste töödokument, kuid kahe kuu pärast hakkavad seda arutama ärijuhid ning seejärel algab avalik arutelu. Millised on selle protsessi käigus saadavad õppetunnid? Kas me peaksime võtma kasutusele kohustusliku kvoodisüsteemi? Kas me peaksime pooldama niisugust süsteemi nagu meil komisjonis on, mille kohaselt me püüame luua soosivad tingimused ja juhtimisalased stiimulid nendele peadirektoraatidele, mis suudavad tõepoolest täita naistega seotud eesmärgid? Arvan, et pärast seda näeme asjakohaseid tulemusi.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Soovin esitada kodukorda puudutava märkuse ning tean, et paljud parlamendiliikmed nõustuvad minuga. Sellel ei ole midagi tegemist isiklikult teiega, vaid see puudutab infotunni korraldust.

Ühelgi õhtul ei tea ükski parlamendiliige kindlalt, mitu küsimust päevakorda võetakse, mitu lisaküsimust vastu võetakse, kui kaua võtab aega vastamine ja kas meil üldse on infotund komisjoni või nõukoguga. Sellega ei saa rahul olla. Ma kohtasin paruness Ludfordi. Ta jäi õhtusöögile tund aega hiljaks, sest lootis, et tema küsimus võetakse päevakorda. Ma lootsin, et minu küsimus võetakse päevakorda ning lükkasin kutse õhtusöögile tagasi. Kui muud mitte, siis parlamendiliikmetele tuleks öelda vähemasti seda, mitu küsimust päevakorda võetakse, ning siis nad saaksid teha oma plaane sellele vastavalt.

Tean, et saan kirjaliku vastuse, kuid kui mina või teised parlamendiliikmed tahaksime kirjalikku vastust, saaksime mugavalt kodust saata e-kirja ning saaksime ka vastuse e-kirjaga.

Tahtsin vaid seda öelda. Arvan, et probleemi tuleks arutada. Lugupeetud juhataja, sellel ei ole midagi tegemist teiega. Teie täidate oma ülesannet väga hästi. Ma ei taha tõepoolest olla teie suhtes lugupidamatu.

Juhataja. - Lugupeetud kolleeg Kelly! Täna teid sõnavõtu eest. Tahan öelda, et olles üks infotunni eest vastutavatest asepresidentidest, valmistab mulle muret asjaolu, et me ei ole institutsioonina suutnud komisjoniga ellu viia seda, milles me leppisime kokku oma institutsioonidevahelises kokkuleppes, s.o parandada infotunni korraldust. Mul on hea meel, et volinik Šefčovič on täna siin ja näeb vahetult meie probleeme. Seega loodan, et me saame juurde uut indu, et püüda olukorda parandada ja teha nii, nagu nägime ette institutsioonidevahelise kokkuleppe läbirääkimistel.

(Istung katkestati kell 20.50 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: LÁSZLÓ TÓKÉS

asepresident

18. Olukord Albaanias (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus olukorra kohta Albaanias.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Täna, et kutsusite mind täna õhtul siia rääkima olukorrast Albaanias. Ehkki Albaania asub Euroopa mandril, oli ta suurema osa 20. sajandist eraldatud. Nüüd on aga Albaania avatud ja ligipääsetav. Ta on saanud riigiks, millel on väljavaade lõimuda Euroopaga.

Praegu on Albaanias poliitiline kriis. Reedel, 21. jaanuaril 2011. aastal Tiranases aset leidnud sündmused olid traagilised. Järjest teravamaks muutuv poliitiline ummikseis tõi kaasa nelja inimese asjatu surma. Tiranases valitsev üldine õhkkond peab muutuma. Ohtlik allakäiguspiraal tuleb peatada. Poliitiline kriis tuleb lahendada. See on Albaania poliitiliste liidrite ühine kohustus.

Just seda ootavad Albaania kodanikud ning neil on õigus. Demokraatlikult valitud esindajad peavad tegutsema ka sellele vastavalt – esindama inimesi ja leidma demokraatliku kompromissi.

Kriisi lahendus on kohalike juhtide käes, kuid meil, kõrvaltvaatajatel, tuleb teha kõik selleks, et aidata kaasa niisugusele lahendusele. Euroopa välisestuse tegevusdirektor Miroslav Lajčák käis kaks korda Tiranases, et kohtuda presidendi, peaministri ja opositsiooni juhiga, ning mul on hea meel, et ta ühines täna minuga.

Tema sõnum, mille ta edastab kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Cathy Ashton nimel, ja ka minu sõnum on selged: kõigepealt lõpetage vägivald ja uurige asjakohaselt 21. jaanuari sündmusi. Selle uurimise peavad korraldama kohtuorganid ilma poliitilise sekkumiseta.

Teiseks, lõpetage verbaalne väärkohtlemine ning riigi institutsioonide kahjustamine nii seest- kui ka väljastpoolt.

Kolmandaks tuleb saada poliitiline dialoog uuesti õigele kursile: tunnistage, et teil on ühine kohustus tagada Albaaniale helgem tulevik. Lähitulevikus tähendab see vabade, õiglaste ja läbipaistvate kohalike valimiste tagamist ühiselt.

Neljandaks, hakake täitma tähtsat ülesannet ja viima ellu 12 prioriteeti, mis on esitatud komisjoni 2010. aasta arvamuses. Valitsus ja opositsioon peavad tegema seda koos.

Poliitilised liidrid ja üldsus reageeris Miroslav Lajčáki külaskäigule julgustavalt ja heatahtlikult. Seega on olemas hoog, mida saaks ja tuleks kasutada selleks, et muuta kriis võimaluseks.

Kaks Albaania juhti tunnevad heameelt neile osutatud tähelepanu üle, kuid neid takistab nende omavaheline ummikseis ning ELi hea tahe ja abi ei saa asendada kahe juhi vahelist dialoogi.

Ma saame aidata seda lõhet ületada aktiivse osalusega. Me ei saa aga teha seda enne, kui mõlemad asjaosalised näitavad üles tõelist tahet seada Albaania väljavaated lõimuda ELiga parteipoliitikast ja isiklikust umbusaldusest tähtsamaks.

Siin pole ruumi valikuliseks tegutsemiseks. Albaanial tuleb täita kõiki Kopenhaageni kriteeriume – sealhulgas saavutada vastastikune poliitiline dialoog ja toimiv parlament – või ei ühtegi neist.

Albaanial on praegu võimalus saada kooskõlas nõukogu järelduste ja Kopenhaageni kriteeriumidega ELi liikmeks. Komisjoni 2010. aasta arvamuses määrati kindlaks 12 konkreetset prioriteeti, mille täitmine võimaldaks Albaanial alustada ELiga ühinemise läbirääkimisi. Need 12 prioriteeti hõlmavad muu hulgas järgmist: parandada demokraatlike institutsioonide toimimist ja poliitilist dialoogi, tugevdada õigusriiki ja reformida kohtusüsteemi, võidelda organiseeritud kuritegevuse vastu ja kaitsta inimõigusi.

Need 12 prioriteeti ja Kopenhaageni kriteeriumid ei ole üksnes poliitikute ülesanne. Need annavad hoopis kodanikele selget, mõõdetavat kasu. Albaania poliitikud peavad kiiremas korras seadma oma riigi kodanike huvid esikohale.

Muutkem need prioriteetid Euroopa raamistikuks, mille abil lahendada Albaania poliitilisi probleeme. Sellel põhjusel saatsin ma nädal enne jaanuaris toimunud meelevaldusi peaminister Berishale kirja, milles pakkusin välja nendel 12 prioriteedil põhineva tegevuskava, et aidata Albaanial väljuda praegusest ummikseisust. Me nägime kõik sellest tulenevaid traagilisi sündmusi.

Praegu ei ole veel hilja. Kui me saame tagasisivõetamatu sõnumi, et mõlemad asjaosalised on valmis kasutama koos Euroopa raamistikku, et saada järk-järgult üle poliitilisest ummikseisust ja hiljutisest kriisist, siis me vastame sellele heatahtlikult.

Ka Euroopa Parlamendil tuleb täita otsustavat osa. Teie saate poliitikutena edastada selge sõnumi poliitikutele. Selge ühtne sõnum siit parlamendist ja kogu EList ning valmisolek kaasa aidata paneks kõiki Albaanias parima kursi üle järele mõtlema.

Lubage mul kasutada võimalust ja kutsuda Albaania peaministrit Berishat üles looma Albaanias tõeliselt kaasavad poliitilised tingimused. Teistele poliitilistele jõududele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele oleks Euroopaga lõimumine samuti kasulik.

Lubage mul kutsuda ka sotsialistliku partei juhti Ramat üles tagama, et tema erakond oleks tõeliselt asjalik opositsioon – selline, mis naudib niisuguse kaasava poliitilise keskkonna hüvesid, nagu me Albaanias näha soovime, kuid täidab samal ajal ka sellest tulenevaid kohustusi.

Michael Gahler, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Kõigepealt soovin teid tänada selge avalduse eest. Usun, et see võeti hästi vastu.

Olen seisukohal, et demokraatia areng ja õigusriigi tugevdamine on eeldus, et Albaania saaks alustada ELiga ühinemise protsessi. See hõlmab muu hulgas demokraatlike institutsioonide toimimist ja nõuetekohast kasutamist. Demokraatlikud arutelud peaksid aset leidma just parlamendis. Seepärast ongi kodanikud parlamendiliikmed valinud. Seda foorumit ei saa asendada tänaval aset leidvate sündmustega ja eriti mitte niisugusel viisil nagu Edi Rama püüdis seda 21. jaanuaril teha.

Ma kutsun sotsialistlikku parteid üles osalema täielikult parlamendi töös ning pakkuma parlamendis välja erinevaid poliitilisi valikuid. Kätte on jõudnud aeg hajutada kahtlused valimistulemuste suhtes. Sotsialistlik partei peaks hakkama täitma oma parlamendi opositsiooni ülesandeid. Ta peaks kasutama võimalust ja esitama konkreetseid ettepanekud tuleviku, sealhulgas parlamendi uurimiskomisjoni suhtes. Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) ja OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) on koostanud soovitud valimiste põhitingimuste parandamise kohta. Oluline on, et sotsialistid osaleksid ka selles valdkonnas. Ma kuulsin, et kui Edi Rama Strasbourgis käis, kinnitas ta, et osaleb 8. mail toimuvatel kohalikel valimistel. Mul on hea meel tema otsuse üle. Loodan, et see kinnitus ei hõlma endas mingisuguseid tingimusi või võimalusi sellest möödahiilimiseks. Edi Rama kuulab ilmselgelt häid nõuandeid, mida sotsiaaldemokraatidest kolleegid talle andsid ja mida ta sai ka kohtumistel teiste fraktsioonidega.

Võin talle kinnitada, et paljud meie fraktsiooni liikmed täidavad meie nimel Albaanias aktiivset osa ning toetavad kaasavat käsitusviisi, millele volinik viitas. See on võimaldanud anda meil ühise toetuse positiivse tuleviku tagamiseks Albaaniale.

Adrian Severin, *fraktsiooni S&D nimel*. – Lugupeetud juhataja! Albaania praegust poliitilist olukorda võib kahtlemata nimetada ummikseisuks. Mõnikord on see kriis rahulikum, mõnikord vägivaldsem, kuid selle lõppu ei paista.

Eelmisel aastal võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, milles kutsus kõiki poliitilisi osalejaid üles otsima kriisile ühisel arutelul põhinevat poliitilist lahendust ning saavutama minimaalset rahvuslikku üksmeelt. Poliitilised jõud ja eriti valitsus eirasid seda resolutsiooni. Samamoodi jäetakse praegu tähelepanuta komisjoni ja nõukogu soovitud.

See on lubamatu, et kogunemis- ja meelevaldamise õiguse kasutamist nimetatakse riigis, mida vaevab korrupsioon, riigipöördeks.

See on lubamatu, et riigi institutsioonide – presidendi, riigiprokuröri ja teiste – usaldusväärst kahjustavad valitsusjuhi avaldused.

See on lubamatu, et neid, kes tulistasid tsiviilelanikest meelevaldajaid, nimetatakse rahvuskangelasteks ja neile lubatakse anda amnestiat.

Varsti toimuvad uued kohalikud valimised. Praegustes tingimustes pannakse nendega proovile kõik poliitilised sidusrühmad. Me palume volinik Fülel ja tegevdirektor Lajčákil teha kõik endast olenev, et tagada rahvusvaheline abi ja nende valimiste rahvusvaheline järelevalve nii, et need oleksid vabad ja õiglased või et meil oleks vähemasti võimalik hinnata seda, kui vabad ja õiglased need on.

Toetame komisjoni ja eriti volinik Füle käsitusviisi. Samuti toetame Miroslav Lajčáki tegevust. Peame paluma kõikidel poliitilistel jõududel see kriis lõpetada, sest vastasel korral Albaania isoleeritakse ja tema väljavaated saada ELi liikmeks seatakse ohtu.

Marietje Schaake, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Lugupeetud juhataja! Mis puudutab Albaaniat, siis mul oli täna väga huvitav päev. Ma rääkisin kahe sealse suurema partei esindajatega. Küsisin neilt nende arvamust selle kohta, kuidas viia riiki edasi ning lõpetada poliitiline ummikseis, et lahendada kõiki kodanikke puudutavad probleemid: võidelda organiseeritud kuritegevuse vastu, lõpetada korrupsioon, suurendada tööhõivet ja luua noortele võimalused.

Keegi neist ei suutnud küsimustele vastata. Süüdistamine näis olevat nende jaoks tähtsam. Mulle näib, et Albaania poliitilised jõud on mures rohkem iseenda kui oma rahva pärast. Ma ei pea teile ütleva, kui raske on meil veenda meie valijaskonda meiega ühinema, kui meil tuleb selgitada neile ELi laienemise vajadust. Hoolimata vastuseisust, soovib Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon, et Lääne-Balkan saaks ELi territooriumi osaks.

Usume, et EL on väärtuste ühendus, mis on jätnud eraldatuse selja taha ja valinud ühtse tuleviku. Me peame Albaania ametiasutusi kutsuma üles tegema seda sama ning mitte laskma mineviku varjudel enda üle võimust võtta, vaid astuma tuleviku valguse kätte. Ärgem laskem neil unustada, et just nemad vastutavad kodanike heaolu eest, samuti ei tohi jätta neid ilma väljavaatetest ELiga lõimuda, sest see on täiesti selge, et poliitiline kriis takistab mis tahes edusammude saavutamist.

Uued valimised toimuvad mais ning ettevalmistused selleks käivad. Neid peaksid toetama kõik erakonnad. Mul on hea meel soovitusel üle, et EL peaks püüdma teha kõik selleks, et need oleksid nii vabad kui ka õiglased. Demokraatliku korra rajamine on aga pikk protsess ning kindlasti ei piirdu see põhimõttega üks inimene, üks hääl. See eeldab demokraatlikke institutsioone ja õigusriigi põhimõtet ning selle tugevuse määrab vähemuste austamine. Demokraatiat ei iseloomusta põhimõtte, et võitja võtab kõik.

ELiga ühinemine on pikk teekond, mis eeldab tublit tööd ja ühiseid püüdlusi ning reformid, mida Albaanias tehtud on, täidavad oma eesmärgi kõige paremini siis, kui neid toetab koostöö ja ühine püüdlus ELiga lõimumise suunas.

Marije Cornelissen, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (NL) Lugupeetud juhataja! Albaania kriisis ei ole midagi uut. Kriis ei alanud jaanuaris meelevaldajatevastase vägivallaga ega ka 2009. aastal, kui sotsialistlik partei boikottis pärast valimisi parlamenti ja kui algas näljastreik.

See kriis on poliitilise kultuuri kriis. Boikott, näljastreik ja meelevaldused on Albaania poliitilise tegevuse tavapärased meetodid. Sama moodi on seda ka korrupsioon, ajakirjandusega manipuleerimine ja ametisse määramine poliitiliste vaadete alusel. See kõik on kaugel niisugusest poliitikast, mida me soovime näha riigis, mis tahab ELiga ühineda.

Loodan tõesti väga, et Albaania kodanikud saavad lõpuks vastutustundliku valitsuse ja parlamendi, mis koosneb poliitikutest, kes seavad kodanike heaolu oma mainest ja huvidest ettepoole. Mõlemad asjaosalised peavad tegema järeleandmisi niisuguse olukorra saavutamiseks. Eriti suurt vastutust sellega seoses kannab valitsus. Valitsustele kuulub vägivalla monopol ning neil on lisakohustus mitte laskuda parteipoliitikasse, et tegutseda kodanike huvides.

Meil peaks olema võimalik loota, et see valitsus teeb kõik endast oleneva, et hoida ära jaanuaris toimunud sündmuste kordumine. Samuti peaks meil olema võimalik loota, et ta teeb täielikku koostööd selle nimel, et algatada jaanuaris toimunud sündmuste sõltumatu uurimine, kaotada enda liikmete hulgas korrupsioon ning luua tingimused

parlamentaarseteks aruteluks. Ka opositsioonil on oma kohustused. Ka tema peab tegema kõik võimaliku, et hoida ära jaanuaris aset leidnud vägivaldtegevuste kordumine. Selleks tuleb tal teha täielikku koostööd, et mais toimuvad valimised oleksid nõuetekohased ja õiglasel, ning osaleda parlamentaarses arutelus, mis on loodetavasti sisukas ja käsitleb näiteks ulatuslikku tööpuudust Albaanias.

Kuidas aga saada mõlemad asjaosalised nii kaugele? Minus tekitab suurt lootust volinik Füle, kui ta andis novembris mõista, et nüüd on Albaania kord tegutseda, ja ütles, et midagi ei toimu enne, kui see probleem on lahendatud. Seejärel saame anda Albaaniale kandidaatriigi staatuse. Kahjuks ei toonud see kaasa mitte mingisuguseid muutusi. Loodan nüüd, et Miroslav Lajčákil õnnestub see, mida teised ei suutnud teha, nimelt tuua asjaosalised ühe laua taha ja saavutada läbimurre. Ma olen lootusrikas, kuid ei ole kindel, kas see on võimalik, ilma et meie taktikeppi hoiaksime.

Arvan, et me peaksime hoidma varuks võimalust neile sanktsioone kehtestada. Neil peab olema selge, et läbirääkimiste ebaõnnestumisega ei lepita niisama. Sanktsioonid peavad aga puudutama poliitikuid, mitte kodanikke. See tähendab seda, et me ei tohi mitte mingil juhul seada kaalukausile viisanõude taaskehtestamist, mida on soovitatud kuluaarides. Sellega kahjustaksime tõsiselt kodanikke. Soovin volinikult saada tõepoolest kinnitust, et selles poliitilises protsessis ei kuritarvitata viisanõudest loobumise otsust.

Veel üks mõte, mida võiksime kaaluda, on see, et jätta Albaania ilma võimalusest kontrollida ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kasutamist ning teha see uuesti ELi ülesandeks. Sellega jätkuvalt olulisemad investeeringud riiki, kuid valitsus ei saaks enam nii vabalt tegutseda. Minu arvates mõjutaks see sanktsioon just poliitikuid, mitte rahvast. Loodan väga, et seda kõike ei ole vaja ette võtta ja et mõlemad asjaosalised on valmis järeleandmisi tegema ning et Miroslav Lajčák saavutab Albaania inimeste huvides edusamme.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel*. – Lugupeetud juhataja! Kui Albaania soovib teha edusamme oma lõppeesmärgi – ELiga ühinemise – suunas, tuleb tema poliitilistel liidritel tegutseda asjalikumalt, demokraatlikumalt ja küpsemalt. Eelmise kuu vägivaldsed sündmused tuletasid meelde, kui ebastabiilne on Albaania sisepoliitika.

Ma olen samuti mõelnud, kas nõukogu ja komisjon on kaalunud oma eelmisel aastal tehtud otsuse muutmist anda albaanlastele võimalus sõita ELi viisavabalt, arvestades seda veresauna, mis võib mõistagi suurendada majanduslikku rännet Schengeni alale, kui välisinvesteeringud otsustavalt vähenevad.

Niisugune samm tooks kahtlemata esile asjaolu, et Albaania ei vasta ikka veel kaugel ELi ootustele. Organiseeritud kuritegevus ja korrupsioon lokkab endiselt ning kohtunikud peavad liiga sageli tegutsema poliitikute näpunäidete kohaselt. Peaminister Berisha sekkus isegi peaprokuröri korraldusse vahistada sõdurid, kes tulistasid meelevaldajaid, väites, et need sündmused oleksid viinud riigipöördeni. Demokraatlikud institutsioonid on nõrgad ja ajakirjandusvabadus peaaegu puudub.

Sotsialistliku partei juhi Edi Rama otsus boikottida väidetava valimispettuse tõttu parlamenti on muutnud Albaania veelgi ebastabiilsemaks. Albaanial ei ole mitte mingisugust võimalust isegi alustada reforme, mis on vajalikud selleks, et taastada praeguses poliitiliselt ebastabiilses olukorras usaldusväärsus ELi ees. See ebastabiilsus võib nüüd panna ka NATOt oma laienemispoliitikat läbi vaatama, sest Albaania ühines NATOga vähem kui kaks aastat tagasi. Organisatsiooni juhid peavad nüüd küsima, kas Albaania võeti liikmeks võib-olla liiga vara.

Peale selle, et mulle valmistab muret Albaania poliitiline ebastabiilsus ja selle mõju riigi püüdlustele saada ELi liikmeks, olen ma skeptiline ka Albaania strateegiliste prioriteetide suhtes. Albaania on Islami Konverentsi Organisatsiooni täisliige. See teeb järjest jõulisemat ja mõjukamat lobitööd ÜROs, kaitstes oma liikmete huve, ning hääletab inimõigusi ja välispoliitikat käsitlevates küsimustes tervikuna. Islami Konverentsi Organisatsiooni kuuluvad teiste hulgas nii Albaania kui ka Türgi. Nad on mõlemad allkirjastanud inimõigusi käsitleva Kairo deklaratsiooni, milles on öeldud, et islamimaades on inimõiguste aluseks šariaat.

Albaania – nagu Türgigi – peab valima, kas võtta omaks läänelikud väärtused või seada esmatähtsale kohale šariaat, mis Strasbourgis asuva Euroopa Inimõiguste Kohtu seisukoha järgi euroopalike väärtustega kokku ei sobi, ehkki praegu näib minu arvates Albaania olevat Islami Konverentsi Organisatsiooni liige ausalt öeldes vaid nime poolest. Tegelikult on Albaania ilmalik riik. Näib, et Albaania juhtide eesmärk Islami Konverentsi Organisatsiooniga ühinemisel oli vaid meelitada ligi Lähis-Ida riikide investeringuid, mitte ei põhinenud tugevatel usulistel veendumustel, kuid see kõik võib mõistagi edaspidi muutuda.

Nikolaos Chountis, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Lootsin, et kaheksateist kuud pärast Albaania viimaseid parlamendivalimisi on poliitiline ummikseis kaotatud. Lootsin, et pärast esitatud soovitusi ja Euroopa Parlamendi vastu võetud resolutsiooni arvestatakse meie öelduga. Olin veendunud, et Albaania lootused lõimuda ELiga on tugev ajend – sest just seda soovivad Albaania elanikud –, et lahendada peale poliitiliste probleemide ka majanduslikud, sotsiaalsed ja demokraatlikud küsimused. Ummikseis aga kahjuks püsib. Mis puudutab küsimust, kes rohkem vastutab, siis arvan, et meie ülesanne ei ole otsustada Albaania rahva üle.

Kahjuks on aga asjaolud läinud halvemaks. Soovin veel kord väljendada oma kurbust 21. jaanuari meeleavalduse ohvrite pärast. Me oleme vägivalla süvenemise vastu ning nõuame repressioonide lõpetamist, inim- ja demokraatlike õiguste austamist ning süüdlaste karistamist.

Ma ei püüagi aga varjata seda, et olen mures peagi, mais toimuvate kohalike valimiste pärast. Meil tuleb teha lihtsalt kõik võimalik tagamaks, et nende tõrgeteta sujumiseks on võetud kõik vajalikud kaitsemeetmed. Meil tuleb veenda kõiki poliitilisi jõude osalema valimiste ettevalmistamises ning need valimised tuleb korraldada kooskõlas nõuetekohaste ja demokraatlike valimiste rahvusvaheliste eeskirjadega.

Usun, et meie abi, Euroopa Parlamendi ja ELi abi üldiselt – ja nõustun siinjuures volinik Füleaga –, peab olema täiendav abi ning ilmselgelt ei tohi sellele tooni anda parteiline kuuluvus ja vabandust väljenduse eest, poliitiline sõprus. Meie ülesanne ei ole leida lahendus Albaania ühiskonna probleemile. Seda peavad tegema Albaania inimesed ja poliitilised jõud. Ma ei nõustu nendega, kes ähvardasid meetmete võtmisega, sest enamik neist, millest me kuulnud oleme, on Albaania elanike vastased meetmed. Ma ei arva, et see oleks kuigi tulemuslik.

Usun, et me saame avaldada võimalikult suurt survet ELi institutsioonide ja meie suhete kaudu selle riigiga, mis koputab ELi uksele, rõhutades, et kahjuks vähendavad kõik need protsessid tema väljavaateid saada ELi liikmeks. Meil tuleb juhtida tähelepanu sellele, et ummikseisu saab lahendada vaid poliitiliste liidrite vastutustundlik hoiak ja valmisolek poliitiliseks dialoogiks, mitte võitja-võtab-kõik-hoiak ning muud sarnased tavad ja tegutsemisviisid.

Usun, et kui Albaania poliitilised liidrid soovivad jätkata niisugust tava ja niisugust tegutsemisviisi, siis ummikseis ja kriis süvenevad ning riik ei saa käsitleda ei poliitilist probleemi ega ka muid raskeid probleeme, mis tekivad – kui nad ei ole juba tekkinud – naaberriike Itaaliat ja Kreekat tabanud majanduskriisi tagajärjel, arvestades, et nendest riikidest tulenev raha toetab mõningal määral Albaania majandust. Seega aitavad poliitilise ummikseisu lahendamine, poliitiline vastutustunne ja dialoog poliitilistel liidritel leida kiire lahenduse Albaania probleemidele.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni EFD nimel.* – (NL) Lugupeetud juhataja! Ma külastasin 1990ndatel Albaaniat ajakirjanikuna mitmel korral. Iga kord avaldasid mulle muljet andekad noored inimesed, keda ma seal kohtasin. Riigil, millel on niisugused noored, peab kahtlemata olema tulevik. Eelmisel aastal osalesin Vlorë maakonnas suvekoolis ja minu usk sellesse, et Albaanial on väljavaade lõimuda ELiga, sai veel enam kinnitust.

Täna hommikul suhtlesin ma tänaõhtuse arutelu teemal e-kirja teel paari Albaania haritlasega. Nad on mõlemad 30ndates aastates ning mõlemad on otsustanud jääda Albaaniasse – nad teeniksid välismaal rohkem, kuid jäävad siiski sinna. Nad tahavad olla kasulikud oma rahvale ja kirikule. Mida nad saaksid aga ette võtta oma kodumaal valitseva poliitilise ummikseisu suhtes? Mõlema sõnum on selge ning see kujutab endast palvet Euroopale, et see ei jätaks nende poliitilisi liidreid omapäi. Vastasel korral hävitavad poliitikud rahva tuleviku. Euroopa peaks sundima mõlemat poolt – nii sotsialiste kui ka demokraate – läbi rääkima, kuni nad leiavad lahenduse.

Lugupeetud volinik! Ma olen esimene, kes tunnistab, et seda on lihtsam öelda kui teha, kuid sellele vaatamata on tegemist abipalvega. Olen aga kindel, et te soovite teha kõik endast oleneva, et täita lootus, mille paljud Albaania lugupeetud kodanikud on Euroopale ja teile, vastutavale volinikule, pannud. Soovin teile palju jõudu ja edu selles.

Lõpetuseks tahan juhtida tähelepanu veel ühele Albaaniaga seotud küsimusele, mis on samavõrd tähtis. Üks Tirana informaator juhtis mu tähelepanu ärevaks tegevale asjaolule, et sellel kevadel kavatsevad paljud Albaania tüdrukud ja naised sõita Lääne-Euroopasse ning hakata prostituudiks. Lugupeetud volinik! Kas ka teile valmistab see muret ja milliseid vahendeid saab EL kasutada, et võtta ennetavaid meetmeid ja hoida ära Albaanias naistega kaubitsemist ning tüdrukutega kontakti otsimist prostitutsiooni eesmärgil?

Béla Kovács (NI). – (HU) Lugupeetud juhataja! Albaania poliitilised suhted on alates 2009. aastal toimunud parlamendivalimistest olnud ummikseisus. Parlament ei saa täita valitsuse üle järelevalve teostaja volitusi ning parlamendi institutsioonid ei tegutse kahjuks tulemuslikult. Asjaolu, et sotsialistid süüdistavad valitsust valimispettuses ja korruptsioonis ning nõuavad valitsuse tagasiastumist ja ennetähtaegseid valimisi – korralised valimised peaksid toimuma 2013. aastal –, ning asjaolu, et peaminister Berisha keeldub tagasi astumast ja süüdistab opositsiooni selles, et see tahab jõuga võimule pääseda, näitavad, et läbirääkimised ELiga ebaõnnestuvad tõenäoliselt väga kiiresti.

EL peab äärmiselt oluliseks seda, et kandidaatriigid suurendaksid oma jõupingutusi võitluses korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu. See ei ole tähtis mitte ainult ELi jaoks, vaid see on kasulik ka asjaomaste riikide ühiskonnale, rääkimata sellest, et see aitab parandada kandidaatriikide kuvandit. Sellepärast vajab praeguse olukorra lahendamine kindlasti demokraatlike institutsioonide taastamist.

Eduard Kukan (PPE). – Lugupeetud juhataja! Albaania poliitiline kriis on kestnud juba liiga kaua. Jah, tegemist ei ole surnud seisuga või ummikseisuga, tegemist on poliitilise kriisiga. See kahjustab riigi mainet, tema kodanikke ja tema püüdlusi saada ELi liikmeks.

Me ei tohiks lasta sellel poliitilisel kriisil ja pingetel süveneda. Meil tuleb edastada ühine sõnum, et me soovime, et Albaania saaks kandidaatriigiks, kuid mõlema poole juhtpoliitikud peavad näitama üles tahet lahendada poliitilised probleemid täielikus kooskõlas õigusriigi põhimõtete ja põhiseadusega ning demokraatlike institutsioonide asutamisega.

Oleme liiga kaua püüdnud leida olukorrale lahendust, kuid pole saavutanud käegakatsutavaid tulemusi. Me mõistame täielikult hukka vägivaldteod, mis pandi toime Tirana tänavatel 21. jaanuari meeleavalduste ajal. Sündmuseid, mis põhjustasid nelja inimese surma, tuleb põhjalikult uurida.

Albaanias toimuvad selle aasta mais kohalikud valimised. See on järjekordne demokraatia proovikivi riigi jaoks. Nüüd on juhtpoliitikutel aeg keskenduda oma jõupingutustele, et leida tagatised, mille abil hoida ära pingete ja kriisi süvenemine valimiste tagajärjel.

Lõpetuseks soovin rõhutada seda, kui tähtsad on poliitiline sõnum ja ettepanekud, mida hõlmas volinik Füle sõnavõtt tänase arutelu alguses. Parim, mida Euroopa Parlament selle olukorra parandamiseks teha saab, on toetada täiel määral neid ettepanekuid ning sellele vastavalt edastada Albaania erakondadele selge ühine sõnum.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Soovin kõigepealt tänada volinik Fület ühemõttelise avalduse eest ja selle eest, et on nii kaua aega selle küsimusega innukalt tegelenud. Samuti soovin tänada Miroslav Lajčákit tema pühendumise eest viimastel kuudel. Ta on harjunud keeruliste probleemide käsitlemise ja lahendamisega. Ma soovin neile mõlemale edu. Selle arutelu tulemusel on tekkinud ühine rinne ja avaldatakse ühiselt toetust mõlema mehe püüdlustele leida lahendus Albaania probleemile.

Pea tunnustama, et olin selle arutelu alguses skeptiline. Miski ei saa Albaania arengu jaoks olla halvem kui olukord, kus siinse parlamendi üks tiib esitab teise vastu süüdistusi, mis on samasugused, kui need, mida kaks tähtsamat poliitilist asjaosalist – valitsus ja opositsioon – Albaanias üksteise vastu loobivad. Olen väga rahul, et meil on õnnestunud jõuda üksmeelele ühise käsitlusviisi suhtes – vähemasti praegu. Loodan, et see on ka edaspidi nii. Mõlemad poliitilised asjaosalised – valitsus ja opositsioon – peavad seadma endale eesmärgiks kriisile lahenduse otsimise.

Nõustun kolleeg Belderiga. Käisin veidi aega pärast Hoxha režiimi kukutamist Albaanias. Mind hämmastas seal valitsenud meeleolu ja noorte innukus. Kui ma aga vaatan, mis sellest saanud on – või saanud ei ole –, olen ma väga pettunud. Pea ütleva, et Albaania poliitikud ei suuda täita inimeste soove ega nende ideid ellu viia.

Mõistagi on meil poliitilised liitlased ja meie isiklik sõprus. Nüüd aga tuleb meil öelda mõlemale asjaosalisele, et nad peavad istuma ühise laua taha ja püüdma tagada, et vähemasti kohalikud valimised oleksid läbipaistvad ja avatud. Peame kutsuma mõlemat asjaosalist üles olema valmis täitma kas õigusaktide või praktilise tegevuse abil nõudeid, mis OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo kehtestas nendele valimistele, et tulevikus oleksid valimised tõeliselt õiglased ja läbipaistvad.

Samuti arvan, et Euroopa Parlament peaks saatma valimistele võimalikult palju vaatlejaid, vaatamata sellele, et tegemist on kohalike valimistega, sest valimised võivad tähistada uue poliitilise olustiku tekkimist Albaanias. Seda vajab Albaania hädasti.

Nõustun nendega, kes arvavad, et kui Albaanias midagi ei muutu, on ta peagi teistest isoleeritud. Seda me aga ei soovi. Me soovime, et ta alustaks ELiga lõimumise teekonda.

Stanimir Ilchev (ALDE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Tahan kõigepealt öelda, et Albaania ühiskond ja tema rahvas on erijuhtum, kuid ärge mõistke mind valesti. Tema ajalugu ja kultuuritraditsioonid on erinevad ning mõningad nendest erinevustest on jäänud püsima tema rahvuslikus olemuses ja selles, kuidas see riik on praeguseni arenenud. See aga avaldab mõju sellele, kuidas inimesed tajuvad poliitilisi protsesse ja neid arendavad.

Seega, kui me tahame aidata kõnealust probleemi lahendada, tuleb meil näidata üles loovust, paindlikkust ja kujutlusvõimet. Mina näiteks arvan, et me ei peaks ühendust võtma mitte ainult kahe vaenutseva erakonnaga, vaid ka Albaania ühiskonna mitteametlike juhtidega.

Siin esitati mõningad õiged tähelepanekud šariaadi ja Islami Konverentsi Organisatsiooni kohta, kuid meil tuleb meeles pidada, et albaanlased pooldavad riigi kõiki kolme tähtsamat ususuunda, sealhulgas nii õigeusku, islamit kui ka katoliiklust. Kõigil kolmel kogukonnal on mõjukad juhid, nagu ka vabaühendustel ja noortel. Me peaksime ka nende juhtide poole pöörduma, kui püüame kahte erakonda lepitada.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud juhataja, auväärne volinik, austatud Miroslav Lajčák, head kolleegid! Soovin samuti tänada volinikku ja Miroslav Lajčakit tubli töö eest ning püüdluste eest otsida sellele probleemile lahendust. Ma olen rahul, et tänane arutelu ei kujunenud jageluseks fraktsioonide vahel, mis on Albaanias üksteisega vaenujalal. Vastasel korral oleks see olnud Euroopa Parlamendi jaoks väga kahetsusväärne ning loodan, et seda ei juhtu.

Albaania institutsiooniline kriis on tõepoolest ka poliitilise kultuuri kriis. Selle kriisi käigus on verbaalne sõim muutunud vägivaldaks tänavatel ning põhjustanud nelja inimese surma. Nõustun nendega, kes ütlevad, et seda tuleb uurida. Oluline on teada saada, kes tegelikult süüdi on. See protsess aga, mille käigus on verbaalne vägivald muutunud tegelikuks vägivaldaks tänavatel, võib seada ohtu Albaania ühinemise ELiga.

Nagu volinik Füle juba selgitas, tuleb poliitilistele vastastele Albaanias selgeks teha, et nende ülesanne on tegutseda Albaania elanike huvides. ELiga lõimumiseks tuleb sellele poliitilisele kriisile lahendust otsida, istuda ühise laua taha ja lõpetada pidev üksteise süüdistamine, kusjuures vastastikuse süüdistamise käigus ei mõista kumbki asjaosaline, et võiks ka ise olukorra muutmiseks midagi ette võtta. Just seda on vaja. Pidevatel süüdistustel selle kohta, kes alustas ja kes on süüdi, ei ole euroopalikus riigis kohta. Loodan, et vastaspooled õpivad sellest ning mõistavad, et see olukord ei saa jätkuda.

Kui Edi Rama ja tema erakond tahavad tõepoolest osaleda kohalikel valimistel – nagu ta on praegu mõningatele meie seast mõista andnud – ning nimetab valimiskomisjoni liikmed, on mul selle üle hea meel ja ma loodan, et see on esimene samm tagamaks, et need kohalikud valimised oleksid avatud ja läbipaistvad ning et nende tulemused saaks heaks kiita.

Euroopa Parlament toetas täielikult viisanõude kaotamist, mida on mitmel korral mainitud. Soovin paluda volinik Fület, et komisjon ei kaaluks Albaania kodanikele viisanõude kaotamisest loobumist võimaliku sanktsioonina kahe vaenupoole suhtes. Loodan, et seda ei tehta. Minu teine küsimus puudutab võimalusi avaldada rohkem survet kahele asjaosalisele, kui nad ei jõua üksmeelele. Nagu kolleeg Cornelissen juba ütles, on üks võimalus võtta valitsuselt ära õigus kontrollida ühinemiseelse abi rahastamisvahendit ning anda see õigus komisjonile. Teine võimalus oleks nimetatud rahastamisvahendi vahendite

külmutamine. See aga põhjustaks kannatusi elanikkonnale, mis ei saa olla meie eesmärk. Mida on teil kavas teha juhul, kui lahendust ei leita?

Ja viimane punkt: Euroopa Nõukogule esitatud Marty aruandes süüdistati Albaania salateenistust selles, et see osales elundikaubanduses või toetas seda. Kas te teate, kas Albaania salateenistus ja õiguskaitseasutused on valmis koostööd tegema?

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Lugupeetud juhataja! Alates 2009. aasta üldvalimistest on Albaania poliitikas pingeline olukord, mis tekkis napi valimisvõidu tagajärjel, mida valimised kaotanud poliitilised jõud on nimetanud valimistega manipuleerimiseks.

Edi Rama juhitud Albaania sotsialistid süüdistavad peaminister Sali Berishat peale valimispettuse ka ulatuslikus korruptsioonis ning inimeste elutingimuste halvenemises. Opositsiooni korraldatud protestimeeleavaldusel, mis toimus 21. jaanuaril Albaania pealinnas Tiranas, osales rohkem kui 20 000 inimest, kes nõudsid Sali Berisha valitsuse tagasiastumist. Politsei aga sekkus veekahurite, pisargaasi ja kummikuulidega ning selle tagajärjel sai neli inimest surma ja 1 50 haavata. Politsei jõhker sekkumine ning ka asjaolu, et Sali Berisha andis kõikidele julgeolekujõudude liikmetele, kes osalesid meeleavalduse mahasurumises, ühe kuupalga ulatuses preemiat, on selge tõestus selle kohta, et Albaania valitsusjuht ostab endale julgeolekujõudude soosingut ning püüab võita selle toetust ja vastandada julgeolekujõudusid Albaania elanikele.

Korralikes, tsiviliseeritud riikides otsustavad valitsuse üle tavaliselt kodanikud – valijad –, mitte altkäemaksuga äraostetud julgeolekujõud või politsei. Kui peaminister Berisha on unustanud selle demokraatliku valitsemise aluspõhimõtte, siis minu arvates ei ole tal mingit õigust olla demokraatliku riigi juht. Head kolleegid! Ma ei usu, et keegi meist sooviks Euroopas näha niisuguste valitsuste soodustamist, mis rajavad oma võimu valimispettusele ja korrumppeerunud politsei jõududele ning mida esindab väike arv diktaatoreid, kes ei tea, kuidas anda riigi valitsemine üle teistele asjakohaselt. Seepärast peame olema valvsamad ning kaitsma demokraatiat Albaanias.

Doris Pack (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, auväärne volinik, austatud Miroslav Lajčák, head kolleegid! Probleem, mida me täna arutame, ei tekkinud 21. jaanuaril. Seepärast tuleb meil küsida endalt ja ma küsin ka teilt, miks ei tegutsenud komisjon ja rahvusvaheline üldsus otsustavalt probleemi lahendamiseks siis, kui see 2009. aasta keskpaigas tekkis? 2009. aastal toimunud valimised olid seni Albaanias toimunud valimistest parimad ning need põhinesid valimiseeskirjadel, mis olid hämmastaval kombel vastu võetud sotsialistide ja demokraatide üksmeele alusel. Üksmeele saavutamine on Albaanias midagi täiesti uut. Minu arvates on see oluline. Kõik sotsialistidest valimiskomisjoni liikmed, OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo esindajad, valimiste vaatlejad ja ka meie ise olime seisukohal, et valitsused toimusid nõuetekohaselt.

Valimistulemuste põhjal moodustatud valitsus oli samuti midagi uut Albaanias. Kaks erakonda, mis ei suuda üksteisega kõrvuti olla, istusid laua taha ja tegid koostööd: ühelt poolt demokraatlik erakond ja teistelt poolt väiksem sotsiaaldemokraatlik erakond. Kaks vastaspoolt ühendasid jõud, et aidata Albaanial teha edusamme. Riik ühines NATOga ning tema suhtes kehtestati viisavabadus, kuid kahjuks ei ole seni antud talle kandidaatriigi staatust.

Kuid just siis, kui valitsus oli moodustatud, otsustas opositsioon, et valimised ei toimunud nõuetekohaselt ning nõudis valimiskastide taasavamist. Milline valitsus avab uuesti valimiskastid? Mitte selline, nagu minu või teie kodumaal. Meie peame pöörduma

konstitutsioonikohtu või valimiskomisjoni poole. Niisugused protestid nagu me nägime toimuvat, näljastreigid ning parlamendiga koostööst keeldumine olulise õigusakti vastuvõtmisel on täiesti vastuvõetamatud. Meil tuleb see selgelt välja öelda ja vaadata fakte. Kõike ei ole alati võimalik mõõta ühe ja sama mõõdupuuga.

Soovin teada saada, mis on kõige otsustavamad ja kõige keerulisemad küsimused. Süüdistused, mis esitati nii hiljuti kui ka alguses, kui probleem tekkis, puudutavad valimiskastide taasavamist. See ei ole võimalik, sest põhiseadus ei luba seda. Kuidas saab kõnealust küsimust arutada, kui põhiseadus ei luba seda teha? Olukord on nüüd muutunud halvemaks ning neli inimest sai surma.

See on hea, et te püüdsite täna pakkuda välja tegevuskava. See aga võib olla kerge liialdus, kui nii võib öelda. Lugupeetud volinik Füle! Ma soovin väga, et teie ja Miroslav Lajčák kasutaksite seda tegevuskava selleks, et töötada välja lahendus, mis tagab selle riigi elanikele parema tuleviku.

Victor Boștinaru (S&D). – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel voliniku avalduse üle. Ma soovin tuua esile ka Miroslav Lajčáki osatähtsust lahenduse otsimisel sellest keerulisest olukorrast ülesaamiseks.

Hiljuti Tuneesias ja Egiptuses toimunud meeleavaldused olid kahtlemata suunatud nende riikide diktaatorite vastu, kes pidid lõpuks riigist lahkuma, kuid need toimusid ilma suurema vägivalga ja hävitustööta, mitte aga see, mida me ajakirjanduse vahendusel Tiranas nägime. Mis puudutab peaministri Berisha väiteid, et meelavaldused ei olnud midagi muud, kui vaid riigipööre, mille korraldasid opositsioon, Albaania president, peaprokurör ja salateenistuse juht, kes on kõik määratud ametisse peaminister Berisha korraldusel, siis kas kõik need inimesed on nüüd sotsialistid või on peaminister Berishal midagi viga?

Ma soovin siinjuures viidata USA välisministeeriumi aseministri asetäitja Thomas Countrymani sõnadele. Ta lükkas hiljuti avalikult ümber väite, et 24. jaanuaril toimunu oli riigipööre. Me peame olema samavõrd pühendunud ja asjalikud nagu USA ja NATO praegu on ning püüdma otsustavalt aidata kahel asjaosalisel Albaanias saavutada üksmeel põhinev lahendus, neid lahenduse poole suunama. Samal ajal kutsun ma aga üles kolleege, kes toetavad tingimusteta peaminister Berishat, lõpetama oma ühepoolne käsitlusviis. Oluline on avaldada survet mõlemale asjaosalisele nii, et nad leiaksid lõpuks lahenduse.

Seni on näidanud vaid üks neist teatud määral valmisolekut rakendada nii Euroopa Parlamendi resolutsiooni kui ka 12 ettepanekut, mida volinik enne nimetas. Ma kutsun komisjoni üles olema tugev ja seadma endale eesmärgiks saavutada Euroopa Parlamendi resolutsioonil ja eespool nimetatud 12 tingimusel põhinev kokkulepe, arvestades, et ilma mõlema asjaosalise täieliku kokkuleppeta võidakse Albaania lõimumine Euroopaga täielikult külmutada.

Antonio Cancian (PPE). – *(IT)* Lugupeetud juhataja! Tahan tänada volinikku Albaaniale välja töötatud tegevuskava eest, mida ta täna õhtul tutvustas ja mida ma täielikult pooldan. Olen täiesti veendunud, et sellel riigil on võimalus saada tulevikus ELi liikmeks ning seepärast peaks ta saama kandidaatriigiks.

21. jaanuaril toimunud veresaun kahandas riigi saavutatud edu märkimisväärselt. Mul oli tunne, et me näeme samasugust protesti- ja vägivalpilti nagu nägime 1990ndatel. Seepärast olen ma hiljutiste sündmuste ja riigi lähituleviku pärast väga mures.

Viimati külastasime riiki 2010. aasta novembris delegatsiooniga Kagu-Euroopa riikidega suhtlemiseks ning 3. ja 4. mail 2010. aastal parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee ning teiste kolleegidega ning ma nägin neid raskusi oma silmaga. Meil ei õnnestunud viia läbirääkimisi lõpuni, sest ei saavutatud lõplikku otsust kokkuleppele jõudmiseks. Kas on võimalik, et meil ei õnnestunud käsitleda riigi tõelisi probleeme? Kas peale pelga poliitilise alkeemia tõelist ühiskondlikku probleemi – tööpuudust – üldse nimetati? Meil tuleb taastada oma poliitiline vastutustunne, sest just seda me ka nõuame.

Kui püüame saavutada enamuse ja opositsiooni põhireeglite ühtlustumist kas või mingilgi määral, tuleb kõikvõimalikul viisil tagada, et järgmised valimised oleksid võimalikult läbipaistvad ja demokraatlikud. Linnapea Edi Rama kandideerib valimistel Tirana piirkonnas, seega on meil peagi võimalik jälgida ja hinnata poliitilist olukorda ning demokraatia standardit, sest mõistagi oleme ka meie seal kohal.

Vaatamata Albaania sellel perioodil saavutatud edusammudele ei tohi Euroopa kunagi loobuda dialoogi ja koostöö otsimisest. Soovin tänada volinikku töö eest, mida ta on teinud ja ka edaspidi teeb, sest meie kohalolu Albaanias on väga tähtis.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (EL) Lugupeetud juhataja! Olen jälginud Albaania sündmusi suure murega. Traagilised juhtumid, mis leidsid aset korruptsioonivastase meelevalduse ajal ja mille tagajärjel said kokkupõrgetes julgeolekujõududega surma inimesed, tuleb üheselt hukka mõista.

Jätkuvas poliitilises kriisis peitub suur oht riigi stabiilsusele. Teatud määral vastutavad selle eest kõik. Valitud valitsus peaks aga kuulama oma rahva sõnumit, et riik vajab kindlakäelist juhtimist. Albaania valitsuse üks prioriteete peab olema õigusriigi põhimõtte kehtestamine ja korruptsiooni kaotamine. Inimestel on õigus avaldada õigusnormide piires meelt, kui nad on seisukohal, et valitsus tegutseb nende huvide vastaselt.

ELil tuleb teha kõik võimalik, et aidata taastada rahu ja mõistlikkus. Meil tuleb kõigil selles osaleda.

Ma kutsun kolleege Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist üles mitte vaatama mööda valitsuse suurest vastutusest ning mitte süüdistama poliitilises kriisis vaid opositsiooni. Arvan, et praegu peaks jätkuma poliitiline dialoog ning tuleks leida lahendus, kasutades selleks põhiseaduses ja muudes õigusaktides sätestatud korda.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Lugupeetud juhataja! Kui ma vaatan Albaanias toimuvat, siis see teeb mind väga kurvaks, sest mulle meenub minu kodumaa olukord kaheksakümnendate alguses – kolmkümmend aastat tagasi. See oli üsna sarnane: sügav lõhe, pinged, poliitiline vastasseis, ähvardused ja isegi vägivald. See oli masendust tekitav õhkkond, mistõttu ma ei olnud uhke oma kodumaa üle. Ma usun, et ka Albaania inimesed kurvastavad oma riigi praeguse viletsa olukorra pärast ega ole toimuvaga kaugeltki rahul.

Praegu olen mina oma kodumaa üle väga uhke sellepärast, et me oleme rajanud stabiilse, demokraatliku süsteemi, kuid eeskätt sellepärast, et me kuulume nüüd Euroopa perre. Poliitiline olustik on muutunud märkimisväärselt. Ma soovin, et Albaania saavutaks samuti oma eesmärgi ja muutuks stabiilseks riigiks, mis kuulub Euroopa perre. Selge on aga see, et kui riigi kaks tähtsamat erakonda on jätkuvalt kangekaelsed, ei täideta seda eesmärki kunagi. Sellest on kahju, kuid see on tegelikkus.

EL teeb kõik, mis on võimalik – muuhulgas kaotati albaanlastele viisanõue. Siiski tuleb Albaanial täita oma kohustusi, kuid selleks tuleb kõikidel asjaosalistel, sealhulgas valitsusel

ja opositsioonil, võtta omaks teistsugune poliitika – niisugune, mis rajaneks dialoogil ning Albaania inimeste suhtes küpsel ja vastutustundlikul tegutsemisel ning mis mitte ei eraldaks, vaid ühendaks.

Meie ei saa albaanlastele ja Albaaniale öelda, mida teha tuleb. Me saame neile öelda vaid seda, et otsus selle kohta, kas Albaania leiab endale koha Euroopa peres, on nende teha.

Anna Ibrisagic (PPE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Ehkki Albaania kriis on kestnud kaua aega, hakkas see halvenema alles praegu ning sellel korral tegutses EL viivitamatult ja õigesti. Volinik Füle ja teiste pühendumise kaudu on EL näidanud, et Albaania ei pea lahendama oma poliitilisi kitsaskohti üksi. Tegemist on suure probleemiga ning see kahjustab riigi kuvandit, mille kohaselt ta püüab innukalt ELile lähemale jõuda.

Küsimus ei seisne mitte selles, kellel on õigus ja kellel mitte, vaid vajaduses panna poliitilised institutsioonid tegutsema poliitilise dialoogi alusel. Me ei tohiks toetada kumbagi asjaosalist ning meil tuleb täiesti selgeks teha, et mais toimuvad valimised näitavad, kummas suunas Albaania liikuma hakkab – kas ELi või jätkuva isolatsiooni suunas.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Lugupeetud juhataja! Ma jagan kolleegide seisukohta. Albaania olukord on murettekitav ja võib avaldada halba mõju peale Albaania enda ka kogu Balkani piirkonna riikide edasistele väljavaadetele. Eelmise aasta lõpus väljendas EL veendumust, et Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina suutsid saavutada ja saavutasid edusamme tähtsate reformide algatamisel ning lihtsustas nende kodanikele kehtivat viisakorda. Mõned kuud pärast seda algasid aga poliitilised rahutused, mis põhjustasid mitme inimese surma – seega Albaania ei sooritanud seda katset.

Vägivalla puhkemine Albaanias sunnib meid uuesti kaaluma piirkonna lõimumise pikaajalisi väljavaateid, sest ELi poliitika keskendub piirkondlikule stabiilsusele ja niisugune käsitusviis on õige. Seega tuleks Balkani piirkonna riikidel olla solidaarne ning suurema piirkondliku lõimumise ja poliitilise stabiilsuse säilitamine ja edendamine peaks olema nende ühistes huvides.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Lugupeetud juhataja! Jaanuari lõpus Albaanias tekkinud pingeline olukord näitab, kui oluline on hoida poliitilises arutelus teatavaid piire. Valitsuse ja opositsiooni vaheliste erimeelsuste märkimisväärne süvenemine põhjustas inimeste surma. Tahan rõhutada, et demokraatlikus riigis ei tohiks niisugused konfliktid parlamendi ruumidest väljuda. Tänav ei ole nende jaoks õige koht. Rünnak, mille korraldasid opositsiooni organiseerunud erakonnad valitsuse hoone vastu, et võimu jõu abil üle võtta, on tõsine küsimus, samas võte, mida kasutasid mõningad ametiasutused selleks, et süüdlasi varjata, on vastuvõetamatu. Seepärast kutsun ma Albaania opositsiooni juhte üles jätkama arutelu parlamendis. 2009. aastal toimunud valimised olid õiglased ning erakondade kohustus on austada inimeste tahet. Riigi institutsioonide kompromiteerimine ei ole veendumuste või rahulolematuse väljendamiseks õige viis.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Soovin esitada järgmise tähelepaneku: üllatav on see, et samal ajal kui Albaania majandusnäitajad pidevalt paranevad, kusjuures 2010. aastal, kui maailma majanduse olukord oli väga ebastabiilne, oli sealne majanduskasv rohkem kui 2% ning prognooside kohaselt on see 2011. aastal ligikaudu 3%, muutub olukord järjest halvemaks, mitte paremaks.

Lugupeetud volinik! Ilmselgelt ei ole majanduskasv tekitanud Albaania inimestes heaolutunnet. Vastupidi, samavõrd selge on ka see, et rahulolematuse ja sellest tulenev

kartus, et naaberriike tabab uus sisserändajate laine, suureneb. Me kogesime seda väga teravalt Kreekas 1990ndatel.

Käesoleval pöördelisel ajal on seega Euroopal kohustus lisaks Albaania juhtidele poliitilise nõu andmisele jagada nendega ka tavadid ja kogemusi, nii et majanduskasvust saaksid kasu ühiskonna kõik osad.

György Schöpflin (PPE). – Albaanias valitsevat olukorda kirjeldab kõige paremini termin „külm sõda”. Erakonnad on üksteisega vaenujalal ja tõmbavad kogu riigi kaasa allakäiguspiraali. Seda selgitab asjaolu, et nii parem- kui ka vasakpoolsete vaadete esindajad on seisukohal, et neil peaks olema ainuvõim, nagu kunagi kommunistlikul parteil.

Kui niisugune eraldumine on juba alanud, on väga raske muuta olukorda nii, et see sarnaneks demokraatlikule korrale, sest nende seisukohta arvestades on ainuvõim täiesti ratsionaalne, mis on kurb. Kas sellele on lahendus? Jah, on – seesmine puhastus. Seda saab aga tekitada vaid suur kriis või ajalooline kompromiss.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Tänan teid selle toreda arutelu eest ja enne, kui esitan teile oma kokkuvõtavad tähelepanekud, lubage mul käsitleda kahte küsimust, mis arutelu ajal tõstatati.

Esimese neist tõstatas Bastiaan Belder ning ma vastan sellele kirjalikult, arvestades meie tänase arutelu peateemat. Kuid tõstatati veel teinegi küsimus ning see puudutas seda, kas me oleme kaalunud sanktsioone. Ei, ei ole. Miks? Sest laienemise küsimuste puhul toimib tingimuslikkus väga hästi, nagu ilmselgelt ka selle juhtumi puhul. Kui riik täidab tingimusi, võimaldatakse tal ühinemisprotsessi jätkata ja lõpuks saab ta ELiga ühineda. Kui riik ei täida tingimusi ja nõudeid, siis protsess aeglustub ja lõpuks seiskub. See on aga kahjuks hind, mida ei maksa lõppkokkuvõttes mitte ainult poliitikud, vaid ka selle riigi kodanikud.

Püüame kõrge esindajaga jätkuvalt edendada Albaania enamuse ja opositsiooni vahelist dialoogi. Meil on selge ettekujutus, kuidas seda teha. Vajame ka teie toetust, et peamise opositsioonierakonna juhid ja Albaania peaminister mõistaksid meie sõnumit.

See võib aidata lahendada riigi poliitilise kriisi ja võimaldab astuda tulemuslikke samme riigi Euroopaga lõimumise suunas. EL lubas kõikidele Lääne-Balkani riikidele, et neil on võimalik ühineda ELiga. Me peame oma lubadust ning suurendame oma jõupingutusi, kui riik täidab kriteeriumid. Albaanial on hädavajalik rakendada arvamuse 12 põhiprioriteeti.

Muu hulgas tuleb käsitleda demokraatia aluspõhimõtteid, nagu parlamendi asjakohane toimimine, võimude lahusus, valimiste läbiviimine ja õigusriigi põhimõtte austamine. See kõik on võimalik alles siis, kui praegune poliitiline olukord on muutunud otsustavalt paremaks ning parlamendis jätkub täielik ja tulemuslik poliitiline dialoog, austatakse riigi kõiki institutsioone ja mõistetakse, et Albaania inimestel on püüdlused, mis vajavad tähelepanu. Albaania juhid peavad tegutsema nüüd oma kodanike huvides.

EL on valmis neid aitama.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Niki Tzavela (EFD), kirjalikult. – (EL) Albaanias on kriis, mis ohustab Balkani poolsaare geopoliitilist stabiilsust ning tekitab suurt muret ja ärevust. Valitsuse ja opositsiooni poliitiline ummikseis seab kahtluse alla Albaania võimalused ELiga ühineda ning peaminister

Sali Berishal ei ole mitte mingisugust kavatsust tagasi astuda. Ehkki Albaania ja Põhja-Aafrika riikide hiljutiste sündmuste vahel on mõningaid sarnasusi, on nende ühine joon vaesus, töötus, korrumppeerunud ja klientelistlik kord ning demokraatia puudumine. Kuigi Albaania poliitiline kriis on ajutiselt summutatud, tuleb meil Albaaniaga tihedat koostööd teha, et leevendada sealset poliitilist olukorda. Komisjon peaks selgitama, kuidas ta kavatseb tagada kreeklaste ja teiste Albaanias elavate vähemuste õigused süsteemi tõrgeteta ja demokraatliku toimimise kaudu ning tugevdada Frontexi jõude Kreeka ja Albaania vahelisel piiril, arvestades ohtu, et poliitiliste rahutuste tõttu tabab Kreekat sisserändajate laine. Komisjon peaks võtma tõsiselt arvesse ka asjaolu, et albaanlastel ei ole enam vaja viisat Türki sõitmiseks, mistõttu on sealt lihtsam ületada ebaseaduslikult Euroopa lõunapiiri, alustades Kreekaga, mis on esimene sihtkoht ja millele järgneb kogu ülejäänud Euroopa.

19. Pealtkuulamiskandaal Bulgaarias (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus Bulgaaria pealtkuulamiskandaali kohta.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Lubage mul rõhutada, et ELi õigus kaitseb elektroonilise side konfidentsiaalsust. Selle kohaselt on keelatud kuulata, salaja pealt kuulata, salvestada või muul viisil pealt kuulata või jälgida sidet ilma asjaomaste kasutajate loata. Peale selle, et teatavat sidet on seadusega lubatud jäädvustada õiguspärase äritegevuse, näiteks äritehingu käigus, kehtivad muude pealtkuulamisviiside, nagu kõne pealtkuulamise kohta konkreetset tingimused.

Erakorraliste pealtkuulamisviiside tingimused tuleb sätestada õigusaktis ning niisugune tegevus peab demokraatlikus ühiskonnas olema vajalik, otstarbekas ja proportsionaalne, et kaitsta riiklikke eesmärke, nagu avalikku julgeolekut, või võidelda kuritegevuse vastu.

Samuti tuleb järgida ELi õiguse üldpõhimõtteid. Komisjonile näib, et Bulgaaria õigusaktid vastavad nendele nõuetele. Uurimise erivahendite seaduse ja elektroonilise side seadusega on loodud juba asjakohased vahendid, mis puudutavad isikuandmete õiguslikku kasutamist, nende kontrolli, töötlemist ja neile juurdepääsu, ning seega tagavad need põhiõiguste kaitse.

Kõnealuse küsimuse puhul on tegemist õiguslike kohustuste jõustamisega. Bulgaaria ametiasutustel tuleb tagada, et uurimise erimeetmeid käsitlevas Bulgaaria õigusaktis sätestatud õiguslikke ja menetluslikke tagatise järgitakse.

Komisjon rõhutab, et liikmesriikidel tuleb ELi õiguse rakendamisel austada põhiõigusi ja menetluslikke tagatise kooskõlas õigusriigi põhimõttega. Komisjon mõistab, et Bulgaaria ametiasutused võtsid vajalikke meetmeid, et kontrollida uurimise erivahendite kasutamise õiguslikkust ning selgitada välja, kas ajakirjanduses avaldatud teave tulenes uurimise erivahendite väärkasutamisest.

Komisjon ei ole saanud küll ühtegi kaebust seoses elektroonilise side pealtkuulamisega Bulgaarias, kuid ta jälgib jätkuvalt praegust olukorda, et tagada ELi õigusaktide järgimine.

Simon Busuttil, fraktsiooni PPE nimel. – Lugupeetud juhataja! See arutelu üllatas mind enne siiatulekut väga, sest seda küsimust ei tõstatatud isegi mitte pädevas komisjonis, s.o kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis.

Selles arutelus käsitletav meede on õiguspärane seaduslik vahend, mida võib kasutada võitluses kuritegevuse vastu. Kui üldse midagi, siis see tõendab asjaolu, et Bulgaaria on

hakanud lahendada suurt probleemi ning võitlema korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu, mida me oleme kaua aega nõudnud. Õigusaktis ette nähtud meetmeid saab kasutada õiguspäraselt ning me ootame, et neid ka sellisel viisil kasutataks.

Õigusakti kohaselt võib telefoni pealtkuulamist taotleda vaid prokurör või õiguskaitseasutus, nagu politseiamet ning riigi julgeolekuasutus, kui neil on kahtlusi, et asjaomane isik võib osaleda kuriteos, ning loa selleks annab kohtunik.

Uurimise erivahendite seadus kehtestab otstarbe piiramise põhimõtte, sätestades, et neid meetmeid võib kasutada vaid võitluseks organiseeritud kuritegevuse vastu või riikliku julgeoleku kaitseks. Saadud teavet tuleb hoida konfidentsiaalsena ning seda võib kasutada vaid õigusaktides ette nähtud korras. Selle õigussüsteemi rakendamist kontrollib parlament. Seega on selge, et kaitsemeetmed, eriti kodanike eraelu puutumatus ja andmete kaitset käsitlevad meetmed, on võetud, ning minu arvates ei ole kahtlustki, et see ei ole õigusvastane. Seega oleks selle vahendi kritiseerimine sama kui vastutustundetult kritiseerida liikmesriigi püüdlusi võidelda organiseeritud kuritegevuse ja korrupsiooni vastu.

See kriitika kahjustab olulisel määral Bulgaariat, sest kõnealune võitlus on selle riigi jaoks väga tähtis, kui arvestada tema koostöö- ja jälgimiskorda ning tema võimalusi ühineda Schengeni alaga. Ainus usutav põhjendus sellele arutelule tundub olevat kellegi poliitiline huvi.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni S&D nimel*. – Lugupeetud juhataja! Olin üks nendest parlamendiliikmetest, kes toetasid veendunult Bulgaaria ühinemist ELiga.

Mul on väga hea meel, et Bulgaaria on nüüd ELi liikmesriik, kuid olen väga pettunud mõningate Bulgaaria praeguse valitsuse võetud meetmete pärast. Jah, me toetame täielikult võitlust korrupsiooni vastu. Tegemist on väga tähtsa võitlusega ning me toetame täielikult komisjoni seisukohta, et Bulgaarias peavad olema õigusaktid, mis käsitlevad videote salvestamist ja pealtkuulamist.

Volinik oli väga ettevaatlik. Ta ütles, et õigusaktid näivad vastavat Euroopa standarditele ning ta ütles väga selgelt, et meetmed peavad olema proportsionaalsed. Kas see on proportsionaalne, kui kolme aasta jooksul – 2008. aastast 2010. aastani – tõuseb pealtkuulamiste arv äkki kuuelt tuhandelt kuueteistkümnele tuhandele? Kas see on proportsionaalne ja õiglane, et vaid 2% videosalvestistest kasutatakse kohtus ja vaid 1% süüdimõistmistest puhul?

Kas see on proportsionaalne ja õiglane, et menetlust kontrollib siseministerium? Miks ei ole kõik sellega seonduv õigusasutuste ülesanne? Miks tegeleb kontrollimisega siseministerium? Mida teeb siseministerium materjaliga, mis talle esitatakse? Ma palun komisjonil uurida järelevalveprotsessi seoses sellega, mis saab ülejäänud andmetest.

Sofias asuv Bulgaaria parlament ja ka ajakirjandus kogu Bulgaarias on esitanud teateid tõsistest kahtlustest selle kohta, kas siseministerium suudab andmeid kaitsta. Me oleme näinud juba andmete lekkimist.

Te nimetasite Schengeni küsimust ning me soovime samuti Schengeni ala piiride laiendamist. See puudutab nüüd Bulgaariat ja Rumeeniat, kuid kui me näeme, mis siin toimub, ei saa see olla üllatav, et mõned Euroopas on kriitilised selle laienemise suhtes.

Ma palun volinikul teha ka edaspidi oma tööd sama moodi ja paluda Bulgaaria valitsusel lõpetada niisugune väär rakendamine ja õigusaktide ebaõige jõustamine, mis kaldub seoses

nende pealtkuulamistega põhjustama väga piiravat tegevust. Valitsusel tuleb olla õiglane, avameelne ja läbipaistev ning lõpetada niisugune Euroopa õigusaktide mõtte moonutamine.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Kolleeg Swoboda, soovin küsida teilt ühe küsimuse. Te tõite esile 2008. ja 2010. aasta andmed.

Kas te ütlesite, kust te need arvud saite ja kas need on teie arvates õiged? Te ütlesite, et vaid ühte või kahte protsenti materjalidest kasutatakse kohtus. Bulgaarias ringlevad andmed on väga erinevad ning arvud selle kohta, mitut inimest tegelikkuses pealt kuulati ja kui suurt protsentuaalset osa andmetest kasutati kohtus tõendusmaterjalina, on samuti väga erinevad. 2009. aastal kasutati neist kohtus 30% ja 2010. aastal 40%. Teisiti öeldes erinevad need arvud täielikult nendest, mis teie äsja esile tõite.

Hannes Swoboda (S&D). – Lugupeetud juhataja! Me oleme Bulgaaria allikatest saanud väga erinevaid arve. Võib-olla peaks komisjon tõestama, kellel on õigus. Nii palju kui mina Bulgaaria allikate põhjal tean, edastatakse väga väike hulk materjalist prokuröridele ning nendest omakorda on vaid väga väike hulk aidanud süüd tõestada.

Seda me teame ning niisugust teavet oleme saanud mitmesugustest allikatest. Minu arvates esitas ka Bulgaaria parlament ühe teatise. Komisjonil tuleks seda uurida. Miks on Bulgaarias sellega seoses niisugune skandaal? Meil tuleb tõepoolest seda küsimust käsitleda.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Lugupeetud juhataja! Mul on üks lühike küsimus kolleeg Swobodale. Kas te teate, et see järelevalvevolitus, mida te nimetasite ja mille eest vastutab siseministeerium, võeti õigusasutustelt ära siis, kui võimul oli Bulgaaria Sotsialistlik Partei, mis kuulub teie fraktsiooni?

Hannes Swoboda (S&D). – Lugupeetud juhataja! Kolleegide Stoyanovi ja Busuttli arvates näib alati olevat tegemist parteipoliitilise küsimusega. Minu jaoks ei ole see parteipoliitiline küsimus. Minu jaoks on tegemist õiguste, inimõiguste ning ELi õiguse järgimise ja austamise põhiprobleemiga, vaatamata sellele, kes tegi selle kontrolli siseministeeriumi ülesandeks.

Teiseks on oluline, kuidas vahendit kasutatakse. Ühte ja sama vahendit saab kasutada väga piiraval või ka väga ulatuslikul viisil. Nagu ma juba ütlesin, on väga huvitav see, mida tehakse siseministeeriumi käes olevate andmetega edasi. See on otsustav küsimus. Alati on oht, et kui kellelgi on nii suur hulk andmeid, mida ei anta prokurörile, siis neid hakatakse kuritarvitama. Selle põhjus võib olla nii poliitiline kui ka isiklik huvi. Me peaksime võitlema niisuguse väärkasutuse vastu.

Diana Wallis, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Lugupeetud juhataja! Austatud volinik, tänan teid teie ettevaatliku avalduse eest. Need parlamendiliikmed, kes mind tunnevad ja teavad, milline olen ma need 12 aastat parlamendiliikmena olnud, teavad ka, et ma sekkun niisugustesse aruteludesse üsna napisõnaliselt. Kuid rohkem kui aasta tagasi paluti mul kui Euroopa Parlamendi asepresidendil külastada Bulgaariat, et rääkida õigusel rajanevat ala käsitlevast Stockholmi programmist.

See on selge, et oma õigusel rajanevat ala käsitlevas programmis oleme julgeoleku asemel hakanud keskenduma õigusele ning meil kõigil tuleb oma liikmesriikides leida õige tasakaal nende vahel. Ma mäletan oma visiidist Bulgaariasse seda, et Bulgaaria kohtunikud olid väga huvitatud sellest, mida me teeme ja mida me tahame saavutada ELi tasandil. Ma olin aga

üllatunud, kui eelmisel nädalal külastas mind minu kabinetis Brüsselis inimene, kes rääkis, et julgeolekuteenistuse esindajad käivad öösiti inimeste juures nende kodudes. Minu jaoks on see täiesti võõras ning mul on väga raske seda mõista ning seda siin teile rääkida.

Siiski näib mulle, ja nagu ka kolleeg Swoboda juba ütles, et praegune õigusakt, mis käsitleb telefoni pealtkuulamist – nimetagem asju nii, nagu need on – näib olevat asjakohane. Kui varem vastutas järelevalve eest sõltumatu organ, siis nüüd vastutab selle eest parlamendi organ. Kas see on aga vähendanud õiguste austamist? Näib, et arvud on suurenenud ning see arvude suurenemine näib viitavat sellele – ma rõhutan sõna „näib” –, et kohtunikud annavad lubasid kergekäelisemalt või kiiremini.

Osaliselt seisneb selle põhjus, millest ma tahan rääkida, kodanikualgatuses. Näib, et inimesed tunnevad, et neid sunnitakse allkirju tagasi võtma. Meil tuleb järgmise aasta jooksul rakendada Euroopa kodanikualgatus. Ma palun komisjonil jälgida seda küsimust väga hoolikalt.

Jaroslav Paška, *fraktsiooni EFD nimel.* – (SK) Lugupeetud juhataja! Uurimise erivahendite kasutamine on tundlik küsimus igas riigis.

Me kuuleme tihti kahtlusi, et valitsus ei kasuta neid mitte ainult organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks, vaid ka opositsiooni jälgimiseks ja mahasurumiseks. Bulgaaria olukord on aga eriti kummaline. Teave, mis saadi telefonivestluste pealtkuulamisel kahtlastel asjaoludel, ei jõua mitte asjaomaste asutuste kätte, vaid ilmub mitmesugustes ajakirjandusväljaannetes. Bulgaaria peaminister teatas koguni, et salateenistus kuulab pidevalt pealt ka riigi kõrgeimaid esindajaid. Ilmselt tehakse seda korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks. Seda ei juhtu just sageli, et valitsusjuht tunnustab, et tal on oma lähimatesse kolleegidesse nii „palju” usku, et ta peab laskma neid pealt kuulata selleks, et need ei annaks järele kiusatusele tegeleda korruptiivse tegevusega või teha koostööd organiseeritud kuritegelike ühendustega.

Igal juhul valitseb Bulgaarias selles küsimuses kummaline olukord ning ma arvan, et oleks hea, kui me aitaksime oma Bulgaaria sõpradel lahendada probleemid, mis puudutavad asjaomaste õigusaktide kohaldamist.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Lugupeetud juhataja! Praeguses arutelus toimuva kohta on meil Bulgaarias ütlus: pada sõimab katelt. Kui kolmepoolne koalitsioon oli võimul, imbusid salateenistusse maffia esindajad ning selle kahjulikke tagajärgi näeme praegu.

Kui koalitsioon oli võimul, peksis politsei opositsiooni meeleavalduse ajal ka mind ennast. Pärast seda muutsid need petised, kes praegu tutvustavad ennast teile politseiriigi vastu võitlejatena, seadust, millest tulenevalt arutab kohus minu ründajate vastast süüdistust juba kolm aastat. Teie, sotsialistid ja rojalistid, valitsemise ajal ründasid politsei rahumeelseid meeleavaldajaid, kuid nüüd tekitate suurt kära kodanikuvabaduste rikkumiste pärast.

Kui te olite võimul, peksti ajakirjanik Ognyan Stefanov surnuks, kuid nüüd kurdate tsensuuri üle. Teie valitsemise ajal olid inimröövid igapäevased. Maffia oli kõikvõimas, kuid kodanikel ei olnud mitte mingisuguseid õigusi. Kohtunikke osteti ja müüdi. Teie valitsemise ajal oli sahkerdamine ja riigi varade müük valitsemise mudel.

Nüüd aga on teie vanad harjumused tagasi ja te püüate takistada Bulgaaria ühinemist Schengeni alaga, lootes, et te saate süüdistada teisi oma kuritegeliku valitsemise süütegudes. See ei lähe aga läbi, sest valijad ei ole pimedad. Nad pühkisid teid võimult, viskasid poliitilise rämpsu hulka ning mitte ükski nurjatu tegu, millest te unistada võite, ei muuda seda.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Kõik Euroopa Parlamendi arutelud kajastavad Euroopa kodanike huve.

Tänane arutelu võib olla aga hea näide selle kohta, kuidas Euroopa areen võib muutuda isekate, riigi poliitiliste huvide tööriistaks. Iga kord kui ELi teemad asendatakse liikmesriigi omadega, ei saa arutlusel olevat küsimust pidada riigi vastutustundlikuks seisukohaks, vaid see on vastuolus väärtustega, mille alusel valisid Bulgaaria kodanikud oma esindajad Euroopa Parlamenti. Kas nad tunnevad ennast selles arutelus ära? Ma kahtlen.

Kolleegidel on kahtlemata õigus, kui nad ütlevad, et Bulgaaria inimesed peavad teadma, mis nende kodumaal toimub ning kas inimeste põhiseaduslikke õigusi austatakse. Kuid on olemas piir, millest kaugemale minnes eiratakse demokraatlikke institutsioone, et kaitsta kahtlaste sidusrühmade huve, mille eesmärk on selge – kahjustada Bulgaariat tema Euroopa-kursil ning kahjustada erakonna GERB (Kodanikud Euroopa Arengu Poolt Bulgaarias) juhitud valitsust, kui ta püüab lõpetada kahtlased toimingud, mida on lubatud teha palju aastaid. Soovin juhtida teie tähelepanu mõningatele asjaoludele, mis kolleegid esile tõid.

Esiteks väide, et pealtkuulamiste arv on kahekordistunud. Ametlikud andmed erinevad täielikult. Need on avalikult kättesaadavad kõigile, keda huvitab tõde. Tahaksin aga esitada ühe küsimuse. Millal sai see teave läbipaistvaks? Sellele on vaid üks vastus: siis, kui valitsema hakkas erakond GERB, mis peab läbipaistvust ja kodanike vaba juurdepääsu riiklikule teabele aluspõhimõtteks.

Teiseks väide, et pealtkuulamisvahendite kontrollimiseks loodud asutuse sulgemine Bulgaarias on lõpetanud õigusliku kontrolli nende üle. See väide on täiesti põhjendamatu. Soovin teile meelde tuletada, et see asutus ei toiminud kunagi korralikult ja seda eeskätt sellepärast, et selle loomise idee pärines täitevvõimu asutustelt. Mul ei ole vaja teile meelde tuletada, et Bulgaaria on parlamentaarne vabariik ning konkreetne allkomisjon, mis vastutab pealtkuulamisvahendite lubamise, kohaldamise ja kasutamise menetluste parlamentaarse kontrolli ja järelevalve eest, loodi demokraatlike institutsioonide ja põhiseaduse austamise vaimus.

Samuti soovin teile meelde tuletada, et allkomisjonis on esindatud kõik erakonnad ja seda pariteedi põhimõtte alusel. Peale selle ei ole valitseval erakonnal õigust komisjoni juhatada. See kõik näitab, et Bulgaaria seadusandja on võtnud kasutusele täielikud kaitsemeetmed niisuguste õiguspäraste toimingute tegemiseks ning neid toetab usaldusväärne kontroll. Vana korra muutmine on raske, kuid millegi uue ja hea rajamine on veelgi keerulisem. See on kõige raskem siis, kui meie riigi mõningad esindajad tulevad Euroopa kõige demokraatlikumasse institutsiooni, et mässida ennast riiklikesse vaidlustesse, mille eesmärgid on märkimisväärselt erinevad neist, mida meie siin iga päev toetame.

Claude Moraes (S&D). – Lugupeetud juhataja! Olukord, kus vaatluse all on mõne liikmesriigi siseolukord, on alati ebamugav. Soovin öelda samas vaimus nagu kolleeg Wallis seda tegi, et minu kodumaa Ühendkuningriigi valitsust uuriti tema korraldatavate üleviimiste tõttu. Väideti, et selle raames viiakse inimesi piinamisele. See oli mõistagi väga ebamugav nii minu kui ka Ühendkuningriigi valitsuse jaoks, kuid ma osalesin selles uurimises väga innukalt, sest seda oli vaja teha kogu Euroopat hõlmaval viisil.

Miks? Ja miks me arutame täna pealtkuulamiste riiklikku korraldust, mille on kehtestanud Bulgaaria valitsus? Me ei tee seda mitte Bulgaaria, vaid ühenduse väärtuste pärast. Ühenduse väärtus seisneb põhimõttes, mille tõi esile volinik, kes ütles, et pealtkuulamismeetodit

tohib kasutada vaid erandkorras. Ehkki ma ei ole nii suurepärase jurist kui kolleeg Wallis, olen ma siiski jurist ja tean, et pealtkuulamismeetodit tohib kasutada vaid erandkorras. See on üks neist vahendeist, mis juhul, kui seda kasutatakse ebavajalikul, ebaotstarbekal ja ebaproportsionaalsel viisil, ei ole mitte abivahend, millega rünnata organiseeritud kuritegevust, mis on Bulgaarias – aga ka mujal ELis – tähtis teema, vaid see saab riigi sõjariistaks.

See ei ole tähtis, milline erakond arutelu algatab. Kui organiseeritud kuritegevuse ründamise asemel hakatakse arutama seda, kas riik kasutab asjaomast vahendit ebaproportsionaalselt, on see ELi jaoks väga tõsine küsimus ning ei puuduta mitte ainult Bulgaariat. Homme võib olla arutlusel mõni teine liikmesriik.

Ma kontrollisin tõepoolest kõiki allikaid ja andmeid ning soovin küsida kolleegidelt kogu Euroopa Parlamendi fraktsioonidest: kas siin on kedagi, kes võiks öelda, kas pealtkuulamismeetodit kasutati ebaotstarbekal või ebaproportsionaalsel viisil või mitte? Kui te soovite vaielda vastu kolleeg Swoboda avaldatud arvudele, on see üks asi, kuid kas keegi vaidleb selle vastu, et pealtkuulamismeetodit kasutati ebaproportsionaalsel viisil? Ma kontrollisin enne tänast sõnavõttu mitut allikat, sest niisuguste küsimuste arutamisel tuleb olla ettevaatlik. Ma ei näinud, et keegi selle arutelu asjaosalistest oleks öelnud, et seda meetodit ei kasutatud ebaproportsionaalselt.

Sellepärast tuleb komisjonil seda küsimust uurida.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Gianni Vattimo (ALDE). – *(IT)* Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Itaalia kodanikuna ei ole ma kindlasti kõnede pealtkuulamise vastu, kui seda tehakse õiguspäraselt. Itaalias on see väga kasulik vahend maffia vastu võitlemiseks ning hiljuti kasutati seda president Berlusconi süüdistamiseks väidetavate altkäemaksu andmise ja alaealise prostitutsiooniga seotud kuritegude eest.

Bulgaaria valitsuse juhtum tundub olevat täiesti teistsugune, sest näib, et ta kasutas kõnede pealtkuulamise meetodit selleks, et leida opositsiooni tegevuses kuritegelikke elemente, põhjustades suurt hirmu ühiskondlikes organisatsioonides ja püüdes seostada opositsiooni tavaliste kurjategijatega. See võimaldab tal tegutseda inimõigustevastaselt ja luua politseiriik. Niisugune olukord võib põhjustada vaid ühiskonna vägivalda süvenemist.

Seepärast olen seisukohal, et Euroopa Parlament ja komisjon peavad käsitlema Bulgaaria olukorda ning püüdma vähendada kahju, mida valitsuse niisugune käitumine tekitada võib.

Ernst Strasser (PPE). – *(DE)* Lugupeetud juhataja, austatud volinik Piebalgs! Olen jälginud seda ja Albaaniat puudutavat arutelu väga tähelepanelikult. Milline erinevus! Eelmises arutelus püüti säilitada teiste fraktsioonide suhtes viisakas ja sõbralik hoiak. Selles arutelus esitatakse halvustavaid ja täiesti tõendamata väiteid. Eelmises oli eesmärk ühendada kahte olulisemat asjaosalist. Selles on neist ühe eesmärk lüüa kiil kahe asjaosalise vahele. Eelmises sooviti, et kaks asjaosalist hakkaksid rahva heaolu huvides koostööd tegema. Selles püüab Euroopa Parlamendi üks osa kahjuks vaid olukorra üle kohut mõista.

Miks te seda teete? Miks ei ole ma kuulnud mitte ühtegi fakti? Te kasutate vaid niisuguseid lausungeid nagu „tegemist näib olevat ...” ja „kindlate allikate teatel ...” ning „oleme kuulnud, et ...”. Kui te näete olukorda sellisena, siis miks ei pöördu te asjaomaste parlamendikomisjonide poole? Miks ei pöördu te julgeoleku- ja kaitse allkomisjoni poole?

Miks te ei esita küsimusi Euroopa Komisjonile? Selle asemel surute läbi avaliku arutelu, sest soovite seda teha poliitilistel põhjustel. Me oleme selle vastu. Me ei mõista, miks toimub niisugune arutelu Bulgaaria valitsuse ja Bulgaaria inimeste arvel. Kui midagi on vaja arutada, kutsun ma teid üles tegema seda asjaomastes komisjonides.

See on ütlema tagi selge, et vaja on õigusriigi põhimõtet, toimivat kohtusüsteemi ja asjakohast parlamentaarset kontrolli, eriti niisuguste tundlike küsimuste puhul nagu kõnealune vahend. Kõige selle eest vastutab parlament, mille on ametisse nimetanud valitsus ja mis koosneb kõikide parlamendierakondade esindajatest. Olen tänulik volinik Malmströmile selle eest, et ta ütles eelmisel nädalal Sofias, et tegemist on siseküsimusega, ja volinik Piebalgsile, sest ta ütles selgelt, et Bulgaaria valitsus on võtnud kõik vajalikud meetmed.

Hannes Swoboda (S&D). – Lugupeetud juhataja! Soovin esitada kodukorda puudutava märkuse. Seal üleval oli üks mees, kes filmis meid, sealhulgas seda, kuidas me allkirja andsime.

Ta ütles, et ta on Bulgaaria delegatsioonist. Ma ei tea, kuidas on see võimalik, sest kõik Bulgaariast pärit parlamendiliikmed näivad olevat siin. See on väga kummaline, et keegi tuli siia saali ja filmis meid samal ajal, kui me rääkisime ja allkirju andsime.

Võib-olla saavad talitused uurida, mis toimus, sest see on lubamatu, et asjasse mittepuutuvad inimesed tulevad siia ja filmivad seda, mida me teeme.

Juhataja. - Härra Swoboda, jah, ma uurin seda ja me astume vajalikke samme.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (BG) Lugupeetud juhataja! Täna arutelu ei käsitle mitte ainult ulatuslikku pealtkuulamiskandaali Bulgaarias. See käsitleb ka murettekitavaid suundumusi kodanike õiguste kasutamise takistamisele Euroopas.

Sisepoliitika probleemide eest vastutavad Bulgaaria pädevad asutused, kes peavad tuvastama probleemid ja need ise lahendama. ELi tasandil, s.o riiklike õigusaktide kooskõlla viimisel ELi omadega, tõrkeid ei ole ning, austatud volinik, teil on õigus: probleeme tekitab rakendamine. Sellepärast küsisime teilt, mida te teeksite, et Euroopa õigust ei rikutaks. Lugupeetud kolleeg Strasser! Vastuseks teie küsimusele – just sellepärast esitasime selle teema komisjonile arutamiseks.

Bulgaaria skandaal on seadnud ohtu põhiõiguste harta, Stockholmi programmi, direktiivi 95/46/EÜ ja paljud muud andmekaitset käsitlevad dokumendid, sest Bulgaarias on avaldatud arstide vestlused ilma õigusliku aluseta ning ilma võimaluseta õiguskaitsele.

Pealtkuulamisvahendite arvu järsk suurenemine on pöördvõrdeline nende tõhususega kohtus. Püsima jäävad kahtlused, et nende abil saadud teavet kogutakse ja kasutatakse poliitilistel eesmärkidel, mis on eriti ohtlik seoses valimistega, mis toimuvad aasta pärast. Lugupeetud volinik! Me kutsume komisjoni üles tegema ettepaneku sõltumatute organite loomiseks, et kontrollida pealtkuulamisvahendite kasutamist liikmesriikides.

Need vahendid on väga olulised korruptsiooni- ja kuritegevusevastases võitluses ning seepärast me palume teid tagada, et neid kasutataks koostöö- ja jälgimiskorra taustal õiguspäraselt.

Stanimir Ilchev (ALDE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Pealtkuulamise erivahendite kasutamine Bulgaarias on saenenud ning sellepärast on avalikkus nii suures ärevuses ja mures.

Otsustava tähtsusega uurimistulemused tõi avalikkuse ette Bulgaaria parlamentaarse kontrolli asutus. Ma palun komisjonil nende tulemustega tutvuda. Peale selle on veel tähtsaid küsimusi. Kas komisjon edastaks sõnumi neile, kes ei tea, et julgeoleku ja vabaduse vahel on õrn piir? Kas komisjon annaks kohtu alla inimesed, kes kasutavad neid riiklikke vahendeid poliitilistes ja isegi isiklikes huvides? Kas komisjon kutsuks liikmesriigi parlamenti – mitte ilmtingimata Bulgaaria parlamenti – otsustavalt üles lahendama need õigusaktide lünki puudutavad probleemid ning taastama sõltumatud kontrolliasutused, mille parlament sulges?

On selgunud, et salaja kogutud teavet ei jagatud mitte ainult salateenistusesiseselt, vaid seda tehti ka julgeolekuteenistuse poliitikutega; et operatiivtöötajad otsustavad teabe jagamise üle, mis ei ole õigusaktide kohaselt nende ülesanne; et pealtkuulamisvahendeid kasutatakse sageli välja mõeldud tehnilistel põhjustel ja tõenäoliselt mitte just üllastel eesmärkidel.

Kahjuks jättis Bulgaaria eriteenistus mulje, justkui võitleks ta kuritegevuse vastu ning tal on kujunenud välja harjumus jälgida kõike, mis hingab ja liigutab. See ei ole üllatav, et lugupeetud kohtunikud – mitte poliitikud – tõdevad, et kas on süsteem puudulik või on hakatud tahtlikult kujundama tagurlikku poliitikat. Puudused tuleb kõrvaldada ning just selle eest me praegu võitlemegi. Kui aga asi puudutab tahtlikult tagurlikke samme, arvan, et peaksime olema nende vastu ning ütleva selgelt välja, et Euroopa poliitika põhimõtete keskmes on inimõigused, vabadused ja inimelu pühadus.

Stockholmi programmi ei ole antud muuseumisse. See nõuab, et me muudaksime Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevaks alaks ning me ei tohi lubada üksikisikutel, erakondadel või valitsustel tegutseda nii, et mõnes liikmesriigis taastuks repressioonide, ebaõigluse ja ebakindluse sünge aeg.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Komisjoni esindajalt kuuldu kinnitab asjaolu, et Bulgaaria õigusaktid, mis käsitlevad pealtkuulamisvahendeid, on kooskõlas Euroopa õigusega. Me ei saa olla teistsugusel seisukohal, sest kõik liikmesriigid on kohustatud tagama oma kodanike põhiõigused ning järgima õigusmenetlusi, mida Bulgaaria ka teeb.

Kuid mis tekitas siis selle arutelu täna siin parlamendis? Vastus on lihtne. Bulgaarias on algamas valimiskampaania ning Bulgaaria opositsioon on toonud valimisvõitluse Euroopa Parlamenti, mõtlemata sealjuures ilmselgelt sellele, kas ta kahjustab sellega Bulgaariat või mitte. Ta soovib ära kasutada vaid oma poliitilist võimu, mis – võin teile kinnitada – on ülikahtlane.

Euroopa institutsioonidel on tõenäoliselt raske ennast veenda, et Bulgaaria endise kolmepoolse koalitsiooni esindajatel, kelle valitsemist iseloomustasid arvukad korruptsioonijuhtumid, kellel puudus valmisolek võidelda kuritegevuse vastu ja keda EL ei usaldanud, oleksid head kavatsused. Kolleegid, kes selle arutelu algatasid, ei jõua enam oodata komisjoni vastuseid ning soovisid korraldada selle arutelu enne, kui esitatakse vahearuanne, milles käsitletakse Bulgaarias koostöö- ja jälgimiskorra raames saavutatud edusamme.

Ma teeksin siinjuures ühe nalja ja ütleksin, et minu kolleegid juhivad ilmselgelt ülipatriootlikest ideedest püüda võimalikult palju kahjustada Bulgaaria valitsust. See on häbiväärne, et siin peaaegu tühjas saalis tegeleme meie, bulgaarlased, üksteise ründamisega.

Selle asemel, et teha kodanike huvides koostööd, tegeleme meie kuulujuttude, manipuleerimise ja üksteise süüdistamisega.

Bulgaaria praegust valitsust kritiseerivad inimesed, kes esindavad vana korda, keda võib nimetada võimustruktuuride kommunistliku korra jäänukiks ja kes rikastusid üleminekuajal ebaseaduslikul teel. Ühise rinde eesmärk ei ole mitte ainult destabiliseerida Bulgaariat ning takistada erakonna GERB püüdlusi saavutada õiglasem ühiskond, vaid kahjustada meie riiki Euroopa partnerite silmis. Kordan, et see, mis siin täna õhtul toimub, on haletsusväärne ja häbistav.

See näitab, et need nii poliitika kui ka majanduse juhtfiguurid on ilmselgelt valitsuse peale kadedad tema edusammude pärast halastamatus võitluses kuritegevuse ja korrupsiooni vastu ning tema ausa ja avameelse tegutsemise pärast poliitikas. Viimastel päevadel on kolleegid Bulgaaria parlamendi opositsioonist kujutanud Bulgaaria olukorda kõige tumedamates toonides. Me oleme neid kuulnud rääkivat hirmust, politseiriigist, repressioonidest, näljast, vaesusest, tagurlikkusest jms. Bulgaaria mainet määratakse lühiajalise poliitilise kasu pärast. Tegelikult on olukord hoopis vastupidine.

Ei toimu palgamõrvu ega inimrööve, organiseeritud kuritegevuse vastu on hakatud otsustavalt võitlema ning korrupsioonikanalid, mis olid nii majanduslikult kui ka poliitiliselt kasulikud vana korda esindavatele ringkondadele, on suletud. Riik on makromajanduslikult stabiilne ning pakub ühtesid parimaid investeerimistingimusi Euroopas. Valitsus on stabiilne, nagu ka Bulgaaria parlamendi enamus. Ta valitseb avameelselt ning on austatud ja väärtustatud Euroopa partner.

Lõpetuseks soovin vabandada siinviibivate teistest liikmesriikidest pärit kolleegide ees, et nad pidid oma aega raiskama niisuguses Bulgaariale kahjuks väga omases valimiseelses debatis.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Lugupeetud juhataja! Kõnede ebaseaduslik pealtkuulamine ja pealtkuulamisvahendite kasutamine Bulgaarias on väga tõsine küsimus. Veelgi murettekitavamaks teeb selle asjaolu, et tegemist ei ole ainsa juhtumiga ELis.

Lugupeetud volinik! Selles arutelus oleks pidanud käsitlema veel üht liikmesriiki, nimelt Rumeeniat. 2011. aastal esines meil Rumeenias juhtumeid, mille puhul kuulati ilma õigusliku aluseta pealt erakõnesid, ehkki põhiseadus, muud riiklikud õigusaktid ja ELi õigusaktid keelavad täielikult sekkumise inimeste eraellu, kui selleks puudub põhjendatud alus ja kohtuniku konkreetne luba. Ebaseaduslikult salvestati ajakirjanike ja poliitikute vahelisi vestlusi, aga ka opositsiooni erakondade kohtumistel peetud kinniseid arutelusid ja kinniseid kohtuistungeid. Eraelu puutumatus ja kaitset käsitlevat põhiõigust rikuti järjepidevalt ja korduvalt. Kõnede ebaseaduslik pealtkuulamine on saanud prokuröride jaoks üheks eelistatavaks uurimismeetodiks. Salateenistus kuulab pidevalt pealt praeguse valitsuse poliitika vastaste inimeste telefonivestlusi. Tegemist on väga tõsise olukorraga ning ma kutsun Euroopa Komisjoni üles sekkuma viivitamatult, et kaitsta õigusriigi põhimõtet ja demokraatiat mõlemas liikmesriigis.

Vladimir Urutchev (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Lubage mul korrata Euroopa Komisjoni seisukohta, mille kohaselt püüab Bulgaaria praegune valitsus otsustuskindlalt võidelda organiseeritud kuritegevusega. Tõenäoliselt ei eita keegi, et esimest korda on meie riik saavutanud tõelisi edusamme selles. Just selle poolt hääletasid Bulgaaria valijad 2009. aastal.

Tulemused saavutati tänu õiguskaitseasutuste otsustavale tegutsemisele. Nimetatud asutused vaatasid läbi ka kõik õiguspärased kuriteo tuvastamise meetodid. See on loomulik, et operatsioonide arv – ja seega ka uuritavate arv – suureneb, kuid samamoodi suureneb ka tulemuslikkus.

Ärgem olgem aga naiivsed. Organiseeritud kuritegevuse rühmitustel on kasutada palju vahendeid, mille nad on omandanud pika aja jooksul, mil neid ei karistatud ning nende suhtes ei võetud midagi ette, et reageerida seninägematul viisil. Nad on alustanud tegevust, mille käigus kahjustatakse valitseva koalitsiooni mainet valdkonnas, milles ta on kõige tugevam.

Seda kihutustööd alustati kõnede hoolikalt valitud ja moonutatud salvestistega, mida levitasid tundmatud inimesed mälupulkadel. Meedia ja poliitikud teevad nüüd kõik selleks, et rääkida Bulgaarias toimepandavatest õudustest ning sellest, kui suures ohus on kodanikud ja kui palju on kahjustatud tähtsaid lepinguid ja deklaratsioone.

Need, kes selle kaose põhjustasid ning kes said enda kätte kahjustava teabe ja seda ebaseaduslikult levitasid, hõõruvad nüüd rõõmust käsi. Tõenäoliselt ei kujutanud nad ettegi, kui kergesti see sööt alla neelatakse – koguni nii, et maastur, millega mälupulki veeti, varastati.

Mõned siinviibivad poliitikud on püüdnud tekitada samasugust kaost ka Euroopa Parlamendis, tutvustades seda Bulgaaria pealtkuulamis-skandaalina. Niisugust skandaali Bulgaarias ei ole. Tegemist on hästi korraldatud kuriteoga, millega tahetakse seada valitsevat koalitsiooni ja selle lugupeetud asjaosalisi halba valgusesse. Opositsioonierakondade halva mainega poliitikud läksid selle üritusega kaasa, lootes suurendada oma populaarsust tulevases valimiskampaanias.

Soovin kolleegidelt küsida, kas nad teavad, keda nad oma tegevusega aitavad?

Ivailo Kalfin (S&D). – (BG) Lugupeetud juhataja! Soovin pöörduda volinik Piebalgsi poole, sest täna teeb Bulgaaria valitsev erakond kõvasti propagandat. Parlamendikomisjon, mida juhivad valitseva erakonna koalitsioonipartneri – erakonna Ataka – natsionalistid liige, esitas Bulgaaria parlamendile aruande, milles oli öeldud, et valitsus vaatab pealtkuulamise teel saadud teabe läbi ning otsustab, millist teavet kohtutele edastada.

Aruandes on öeldud, et valitsus ei kaitse konfidentsiaalseid isikuandmeid, mida meedias avaldatakse. Aruandes on öeldud ka seda – ja ma kordan, et selle koostas Bulgaaria parlament –, et Bulgaaria elanike, s.o Euroopa kodanike põhiõigusi on rikutud. See on vastuolus mitme ELi direktiivi ja ka ELi põhiõiguste hartaga.

Ma usun ka, et ainus võimalus, mis komisjonil on, on võrrelda Bulgaaria õigusakti ja selle rakendamist kõigile ELi kodanikele kehtivate nõuetega. See ei ole propaganda ega parteipoliitilise kampaania küsimus. See on selgete faktide küsimus ning me usume, et komisjon kui aluslepingute täitmise järelevalvaja tutvub nendega ja avaldab oma arvamust nende kohta.

Nadezhda Neynsky (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Et mina olen üks viimaseid selle arutelu sõnavõtjaid, soovin teema mõne sõnaga kokku võtta. Täna arutelu keskmes ei ole mitte pealtkuulamise erivahendite kasutamine Bulgaarias ega ka konkreetse ministri pooldamine või mittepooldamine. Selle keskmes on Euroopa põhimõtted ja väärtused ning just sellepärast on endastmõistetav, et see toimub siin parlamendis. Tegemist on

vabaduse, inimõiguste ja demokraatlike õigusaktide probleemiga ning sellepärast ei saagi see olla üksnes liikmesriigisisene arutelu.

Arutelu inimõiguste üle on ühtse Euroopa üks põhimõtteid ning eesmärk, mis innustas uusi demokraatlikke riike pärast Berliini müüri langemist. Kui nad kaotavad usu sellesse, et EL tugineb põhimõtetele, otsustavad paljud nende kodanikud, et teekond Euroopasse, mis oli väga pikk ja raske, oli asjatu ettevõtmine.

Tänane arutelu käsitleb tõde. Tõde ei saa olla parem- ega vasakpoolsete erakondade oma. Ei ole olemas ka pooltõde. Alati on olemas vaid üks tõde ning me palume Bulgaaria vastutavatel asutustel öelda esimesel võimalusel, milline see on. Sest vaatamata sellele, kas nende tegevus on tahtlik või mitte, siis mida rohkem nad vastusega viivitavad, seda rohkem annavad nad alust põhjendamatuks kuulujuttudeks ning niimoodi teenime vaid neid, kes väidavad, et nad võitlevad nende kuulujuttude tekkimise vastu.

Tänane arutelu käsitleb ka vastutust – mitte eelmiste ega tulevaste, vaid praeguse valitsuse vastutust. Demokraatlikke valitsusi eristab teistest asjaolu, et nad vastutavad alati oma valijate ees, olenemata sellest, kas nad toetasid teda või mitte. Opositsiooni võrdsustamine organiseeritud kuritegevuse rühmitustega on teistsuguse valitsemise tööriist ning sellel ei ole midagi pistmist demokraatiaga.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Pärast kõike, mida ma seni kuulnud olen, võin öelda vaid seda, et kahjuks pidime taas nägema Bulgaaria opositsiooni haletsusväärset katset tuua sisepoliitika küsimuse arutelu Euroopa Parlamenti.

Need, kes selle arutelu algatasid – sotsiaaldemokraadid ja liberaalid, kes valitsesid meie riiki kaheksa aastat –, tahavad ilmselgelt kasutada ära kõik võimalused, et hävitada avalikult Bulgaaria maine meie Euroopa partnerite ees. Tänane vaidlus ei lahenda küsimust, kellel on õigus ja kellel mitte, kuid seda mäletatakse meie arutelu kibestunud tooni ja üksteise süüdistamise pärast.

Lugupeetud kolleegid opositsioonierakondadest, ma pöördun teie poole. Kui te ei suuda tegutseda Bulgaaria praeguse valitsuse tulemusliku ja tasakaalustava jõuna, kui te ei suuda keskenduda viljakatele, asjatundlikele ja konsensuslikele ettepanekutele Bulgaaria kodanike olude parandamiseks, siis vähemasti laske seda teha neil, kes seda teha suudavad.

Kristian Vigenin (S&D). – Lugupeetud juhataja! Ma ei tahtnud võtta sõna mitte praegu, eelnevalt registreerimata sõnavõttude raames, vaid mulle ei antud õigust esitada sinise kaardi küsimust.

Soovisin vastata kolleeg Strasserile.

(BG) Kolleeg Strasser, esiteks tahan öelda, et ma ei nõustu väitega, et pealtkuulamisvahendite kasutamise viiside kohta puuduvad andmed.

Kõrgema kassatsioonikohtu andmete kohaselt väljastati 2010. aastal 15 946 pealtkuulamismäärust ning neist vaid 1918 ehk 12% kasutati kohtus. Nagu te näete, kasutati ülejäänud kordadel pealtkuulamisvahendeid muudel eesmärkidel. 16 000 pealkuulamise juhtu tähendab, et enne 2010. aastat kuulati otseselt või kaudselt pealt 5–10% Bulgaaria kodanikest.

Lugupeetud kolleeg Strasser! Soovin küsida, kas ka Austrias tegutsetakse sama moodi? Kas te nõustuksite sellega, kui Austria siseminister ja prokurörid niimoodi teeksid? Ning kas te nõustute, et see arutelu käsitleb seda, milline on vabaduse ja demokraatia olukord ühes

ELi liikmesriigis? Arvan, et neid küsimusi tuleb arutada just siin, sest ilmselgelt ei ole meil jõudu, et seda Bulgaarias teha.

Antonia Parvanova (ALDE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Soovin küsida Euroopa Komisjonilt, kas ta teab, et Strasbourgis asuv Euroopa Inimõiguste Kohus on teinud Bulgaaria suhtes 27 süüdimõistvat otsust politseivõimu väärkasutamise kohta.

Täna arutame pealtkuulamisvahendite kasutamise teemat, kuid riigi julgeolekuameti töötajad jälgisid ka kodanikualgatust ning inimesed olid sunnitud oma allkirja tagasi võtma. Majandusküsimusi puudutavatel rahumeelsetel meeleavaldustel osalenud inimesi kutsuti hiljem politseiametisse ülekuulamisele. Näitlike vahistamiste korral on tahtlikult kasutatud jõumeetodeid.

Valitseva erakonna avalduse kohaselt on opositsiooni nii parem- kui ka vasakpoolsete vaadetega liikmetel sidemeid organiseeritud kuritegevuse rühmitustega, erakonna GERB vastased on ka riigi vastased ning tänapäeval ei tehta vahet poliitilistel ja kuritegelikel vastastel. Niisugust stiili kasutas ka Mussolini ja see teeb mind väga murelikuks.

Sama moodi avaldati eilsel meie erakonna ja erakonna GERB juhtide vahelisel ametlikul kohtumisel survet, et me suuliselt vastatava küsimuse tagasi võtaksime. Ma pean seda ebademokraatlikuks ja lubamatuks tegevuseks.

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta, et taastada inimõigused minu kodumaal? Täna arutelu ei seisne selles, et bulgaarlased on üksteise vastu, vaid selles, et nad võitlevad riigi ja kodanike huvide eest.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Soovin pöörduda otse teie poole. Pean kahetsusväärseks asjaolu, et te ei kasuta sinise kaardi küsimuste korda, kui me kõik püüame elavdada parlamendis toimuvat arutelu. See oleks kõnealuse arutelu kvaliteeti palju parandanud.

Lugupeetud juhataja! Kui te mind ei kuula, ei ole mul mõtet jätkata. See oleks lihtsalt tulutu. Just sellele on üks siinse parlamendi liige kaua aega viidanud, kui nimetab seda karaoke-parlamendiks, kus katseid pidada arutelusid ja parandada nende kvaliteeti eiratakse täielikult.

Evgeni Kirilov (S&D). – Lugupeetud juhataja! Soovin vaid ühineda nendega, kes rääkisid sellest, kuidas te teesklesite täna, et ei näe siniseid kaarte. Ehkki kõik püüdsid anda mõista, justkui ei oleks kolleege siin piisavalt kohal, soovin siiski öelda, et arutelu kuulab piisav hulk lugupeetud kolleege.

Tahan väljendada pettumust, mida valmistasid kolleeg Strasseri sõnad. See ei olnud tõepoolest näide hea demokraatliku kõne kohta kelleltki, kes on pärit riigist, mida me peame tõepoolest demokraatlikuks.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Lugupeetud juhataja! Tegemist on üsna keerulise küsimusega. Esitatud teabe põhjal on selge, et probleem on olemas. Nõustun täielikult kolleegiga, kes ütles enne, et see küsimus ei puuduta ainult Bulgaariat. See teema puudutab teatavaid väärtusi – ELi tunnustatud väärtusi – ning meil tuleb austada kõiki, kes osalevad arutelus siin saalis.

ELis on olemas teatav harta, nimelt Euroopa Liidu põhiõiguste harta. Bulgaaria, Leedu – mida mina esindan – ja teised ELi liikmesriigid peavad kõik seda järgima. Selles on selgelt kindlaks määratud, mida meie saame või ei saa teha ja ka see, mida valitsused saavad või

ei saa teha. Keskne mõte on aga inimõiguste austamine. Lugupeetud volinik! Sellepärast olen seisukohal, et komisjoni esindaja peaks uurima seda juhtumit hoolikalt, sest pinged, mida siin saalis täna tunda võis, on ikka veel liiga suured.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Selge on see, et kui asi puudutab Euroopa võõrandamatuid põhiväärtusi, nagu turvalisus ja inimõigused, ning kui nende õrnu piire ületatakse, siis selle üle ka arutatakse. Ehkki see võib näida vastuoluline, oli täna õhtul väljendatud eri seisukohtades ka midagi ühist, nimelt mure.

Euroopa Komisjon palus Bulgaaria ametiasutustel esitada andmed, et ta saaks kontrollida, kas pealtkuulamishvahendeid on kasutatud õiguspäraselt. Meie, Euroopa Parlamendi liberaalse ja sotsiaaldemokraatliku fraktsiooni liikmed soovisime arutelu sellepärast, et olime mures seoses õiguspärasusega. Avaldasime arvamust sellepärast, et kinnitada inimestele, kes meid siia valisid, et oleme valvsad nende õiguste mis tahes rikkumiste suhtes. Kolleegid Euroopa Rahvaparteist väljendasid oma sõnavõttus muret puuduliku tegevuse pärast ning lootust, et see paraneb.

Loodan, et selles ühtses rollis suudame algatada kiiresti niisugused meetmed, mis aitavad taastada tavapärase demokraatliku korra.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Olen nii Euroopas kui ka Itaalias liberaaldemokraat. Mõnikord nimetatakse minu kodumaal mind ja minu erakonnakaaslasti kommunistideks pelgalt sellepärast, et oleme praeguse valitsuse vastu.

Näib, et sama toimub ka minu kolleegidega Bulgaarias ning et liberaaldemokraate ja sotsialiste nimetatakse kurjategijateks lihtsalt sellepärast, et nad esindavad oma kodumaal opositsiooni. Mõistame niisuguse tegevuse hukka, sest kui tegemist on naljaga, peab see olema tõepoolest lühiajaline nali. Niisugune tegutsemisviis võib lõppkokkuvõttes muutuda tõeliselt ohtlikuks.

Pärast kõike seda, mis toimus Egiptuses ja Tuneesias, käis alles eile Itaalia välisminister Süürias Damaskuses ning nimetas seda riiki demokraatlikuks riigiks, mis rahuldab täielikult kodanike moderniseerimisvajadusi.

Kui meie esindajad esitavad niisuguseid seisukohti, on meie, Euroopa Parlamendi liikmete kohustus need hukka mõista ning komisjon peab neid hoolikalt jälgima.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! See oli üsna elav arutelu, kuid soovin rõhutada kolme punkti, mis on minu arvates otsustava tähtsusega.

ELiga ühinemise protsess – ka minu koduriik tegi selle läbi – ei ole kerge, kuid kui riik võetakse ELi vastu, oleme veendunud, et see liikmesriik suudab tagada peamisi inimõigusi ja rakendada ELi õigusakte.

Kõnealuse valdkonna jaoks on meil konkreetne õigusakt. See on direktiiv, mis käsitleb isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris.

Seega on komisjonil põhjalikud, ja ma ütlesin ka, et silmapaistvad, andmed selle kohta, kuidas liikmesriigis ELi õigusakti rakendatakse. Ma ütlesin teile, millest me nüüd alustame, ning usun, et võite kindlad olla, et kui ELi õigusakte rikutakse, siis komisjon tegutseb. Kui neid ei rikuta, ei võta ka komisjon midagi ette.

Seega jälgib komisjon olukorda ning tegutseb vajaduse korral, kuid arvan, et me ei tohiks väljuda ühenduse õigusega ette nähtud piiridest ning komisjon ei tee seda kindlasti.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

20. EN20. Maailmapanga energiasstrateegia (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suulise küsimuse üle, mille esitas Euroopa Komisjonile arengukomisjoni nimel Eva Joly ja mis käsitleb Maailmapanga energiasstrateegiat arengumaadele (O-000020/2011 - B70012/2011).

Franziska Keller, küsimuse esitaja. – Lugupeetud juhataja! Praegu puudub 1,5 miljardil inimesel võimalus kasutada elektrit, kuid juurdepääs energiale on eeltingimus, et kaotada vaesus, milles need inimesed elavad. Õigus energiale tähendab seda, et energiaravustus on üldine ja usaldusväärne ning juurdepääs energiateenustele on taskukohane ja võrdne ning kaotab lõhe, mis valitseb sellega seoses linna- ja maapiirkondade vahel. Oluline on samuti, et riigid tagaksid jätkusuutliku ja kindla energiaravustuse. Kõige usaldusväärsem ja kindlam ravustusviis on taastuvenergia allikate detsentraliseeritud kasutamine.

Kuid energia ei pea olema mitte ainult kindel ja usaldusväärne, vaid selle tootmisel tuleb arvestada ka muid tegureid, näiteks kliimamuutusi, raadamist, keskkonnaseisundi halvenemist, inimeste tervist ja vaesust, mida see põhjustab. Neid probleeme ei saa lahendada fossiilkütustega. Fossiilkütustel on väga kahjulik mõju tervisele, keskkonnale ja kliimale. Samal ajal kahjustavad kliimamuutused omakorda neid, kes elavad äärmuslikus vaesuses. Fossiilkütused põhjustavad saastust, mis ohustab nii inimeste tervist kui ka tervislikku keskkonda, nad on kallid ning nende hind tõuseb seda enam, mida vähemaks jääb meil naftat ja gaasi. Fossiilkütused muudavad energia jagamise tsentraliseerituks, hierarhiliseks ja paindumatuks.

Meil tuleb keskenduda taastuvatele energiaallikatele. Meil tuleb aidata arenguriike, et nad saaksid vältida meie kahjustava fossiilkütustele keskendunud süsteemi kasutuselevõtmist. Neid probleeme saab lahendada vaid taastuvate energiaallikate abil, mis kasutavad varusid, mis ei saa kunagi otsa ja mida paljudel arenguriikidel on rohkesti – peamiselt päikest ja tuult. Neid saab kasutada kohalikul ning väikeses ja taskukohases ulatuses ning need annavad sõna otseses mõttes inimestele võimu juurde. Detsentraliseeritud energiaravustus on rahva käes. See on demokraatlik. Sellele vaatamata jätkab Maailmapank oma energiasstrateegias fossiilkütuste pealesurumist. Taastuvenergia ja energiasõltumatusse seotud laenude osakaal on viimasel ajal suurenenud väga vähe ega suuda katta ilmselgeid vajadusi.

Fossiilkütustega seotud investeeringuid tehakse ka finantsvahendajate kaudu, mida Maailmapank ei suuda piisavalt kontrollida. Fossiilkütuste kohta esitatavates andmetes esineb lünki. Maailmapank jätkab suuri investeeringuid söeküttel töötavatesse elektrijaamadesse, jättes arengumaad aastakümneteks kivisõenergia lõksu. See ei ole energiarevolutsioon.

Maailmapanga energiapoliitika on läbipaistmatu. Selle probleemi lahendamiseks tuleks kindlaks määrata konkreetsed nõuded, mida finantsvahendajad täitma peavad, et nad oleksid sobilikud mitmepoolseks rahastamiseks. 40% Maailmapanga laenudest erasektorile antakse nimetatud finantsvahendajate kaudu ning suur osa neist laenudest läheb energiasektorile, eriti kaevandusettevõtetele. Kuid erinevalt panga otsesest investeeringutest

projektidesse puudub avalik teave nende allprojektide investeringute kohta, mistõttu on väga raske jälgida, milleks finantsvahendajate antud rahalisi vahendeid lõpuks kasutatakse.

Kui me vaatame, millist energiat loetakse vähese CO₂-heitega energiaks, siis leiame tootjate hulgast suured hüdroelektrijaamad. Niisugused hüdroelektrijaamad hävitavad suurel hulgal loodust ning sunnivad inimesi kodusid maha jätma. See ei ole jätkusuutlik ega inimeste ja ühiskonna huvides. Isegi süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine ei muuda söekütet vähese CO₂-heitega kütteks. Süsinikdioksiid jääb siiski alles ning keegi ei oska öelda, mis temaga maa all juhtub. Keegi meist ei saa kindlalt öelda, et ta ka jääb sinna rahulikult järgmiseks tuhandeks aastaks. See oleks kohvipaksu pealt ennustamine, mitte teadustegevus, ja kindlasti mitte poliitika kujundamine.

Sama kehtib ka tuumaenergia kohta. Uraani kaevandamine tekitab palju CO₂ ja keegi ei tea, mida teha nende jäätmetega, mida me tekitame. See ei ole vähese CO₂-heitega energia ega ole ka jätkusuutlik. Sellepärast annab Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon resolutsioonile vastuhääle, kui sõnastust, mis käsitleb vähest CO₂-heidet, ei asendata.

Me näeme resolutsioonis aga ka mõningaid häid punkte, näiteks keskendutakse selles maapiirkondade puhul võrguvälistele taastuvenergiaallikatele ja väikesemahulisele kohalikule tootmisele ning väljendatakse muret sellepärast, et ülekaalus on ekspordile suunatud tegevus, suured jaamad ja biokütused.

Viimaseks soovin öelda, et me keskendume väga palju muu hulgas suurema tehnosiirde nõudmisele. Tehnosiire ei vaja palju, kui intellektuaalomandi õigused jäävad puutumata. Üldeesmärk peaks olema intellektuaalomandi õiguste käsitlemine nii, et see võimaldab tehnoloogiat kasutada taskukohaste hindade eest. Lubasime seda kliimaläbirääkimistel ning peaksime oma lubadust pidama.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Hans-Peter Martin (NI). – Lugupeetud juhataja! Võin vaid kiita kolleeg Kellerit tema sõnade ja analüüsi eest. Küsin siiski järgmist. Me teame neid probleeme juba kakskümmend aastat. Kolleeg Keller, kuna te olete käsitlenud seda küsimust põhjalikumalt kui enamik meist, siis kas on midagi konkreetset, mis muudab teid lootusrikkaks selle suhtes, et meie otsus aitab tõepoolest saavutada mõningaid edusamme või et Maailmapank hakkab tõepoolest liikuma õiges suunas?

Franziska Keller, küsimuse esitaja. – Lugupeetud juhataja! Oleme arutanud neid küsimusi tõepoolest rohkem kui kakskümmend aastat ning loodan tõesti, et Maailmapank võtab neid arutelusid arvesse, sest kõik nõustuvad, et tulevik seisneb taastuvates energiaallikates.

Selle strateegiaga on toimunud väike muutus. Näiteks on võetud veidi selgem suund taastuvatele energiaallikatele, kuid see on väga väike muutus ega ole kaugeltki rahuldav. Ikka veel keskendutakse liiga palju fossiilkütustele ja siis, kui asi puudutab taastuvaid energiaallikaid, liiga palju hüdroelektrijaamadele. Need aga ei ole taastuvenergia ning see tootmine ei ole jätkusuutlik mitte kellegi jaoks.

Seega loodan, et Euroopa Parlament teeb jõulise avalduse selle kohta, millises suunas peaks meie arvates minema Euroopa energiapoliitika ning poliitika, mida me edendame kogu maailmas seoses energiaga. Loodan teie toetusele, et vähest CO₂-heidet käsitlev sõnastus asendatakse asjakohase, jätkusuutlikku ja taastuvat energiat käsitleva sõnastusega.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Ka mina teen enda arvates väga jõulise avalduse. Kõigepealt rõhutaksin seda, et Maailmapanga energiastrateegia on väga teretulnud, sest Maailmapank täidab maailmas väga konkreetset osa, eriti arenguküsimustega tegelemisel. Arvan, et ei ole liialdus, kui ütlen, et selle liikmed on avaliku arvamuse ning arengustrateegiaid puudutavate käsitlusviiside liidrid. Tahan öelda, et peaksime käsitlema kõnealust teemat väga tõsiselt.

Ühtlasi ei tohiks me unustada mõningaid tahke, mis on otsustavad, kui me hindame oma reaktsiooni strateegiale. Tänapäeval on veel suur arv majapidamisi, millel ei ole võimalust kasutada mitte mingisugust liiki energiat. Ehkki see on tõsi, et oleme arutanud seda küsimust kakskümmend aastat, ei ole suured investeeringud energiasektorisse või energiateenuste tagamisele parandanud sellega seotud sadade miljonite inimeste olukorda, eriti Sahara-taguses Aafrikas. Seega arvan, et peaksime mõistma oma ülesande ulatust.

Teiseks tuleb võtta arvesse majanduskasvu. Kõikides arenemisjärgus olevates riikides on suur nõudluse kasv. Nõudluse kasvule peaksime vastama pakkumisega. See on teine sisuline probleem, mis tuleneb antud teema ulatusest.

Kolmas punkt – ja siinjuures nõustun ma Franziska Kelleriga – on jätkusuutlikkus ja ettenägelikkus. Ükskõik mida energiasektoris tehakse, alati tuleb arvestada selle tagajärgedega kliimamuutustele. Teame, et niisuguse korraldusega energiasektor nagu praegune on suurim kasvuhoonegaaside tekitaja. Peale selle tuleks vaadata ka fossiilkütuste hinda, sest ei tohi unustada, et fossiilkütuste hinnaga seotud probleem on meil alles ees. Loodan, et hakkame seda lahendama pigem hiljem kui varem, kuid see on kindlasti osa strateegia ettenägelikkusest.

Mis puudutab suundumust, siis loodan, et Euroopa Parlament võtab arvesse ELi arengupoliitikat käsitlevat rohelist raamatut, millega me teeme taastuvenergiade juurdepääsu arenguriikides uue ELi arengupoliitika üheks keskseks alustalaks. Kui me ei hakka ise teed rajama, ei saa me loota, et suudame kergesti veenda Maailmapanka ja teisi, et meil tuleks hakata rohkem investeerima taastuvenergiasse. Usun, et me suudame toime tulla taastuvenergiasse tehtavate suurte investeeringutega. Meil peab olema vaid julgust. Tõsi, see nõuab tänapäeval palju rahalisi vahendeid, kuid ükskõik milline energiastrateegia vajab suuri investeeringuid. Niisiis, kui ma näen hinnaprognoose, siis väidan alati, et taastuvenergia peaks kõikjal maailmas olema kindlasti energiapoliitika keskmes.

Meie teadmised taastuvenergia tehnoloogia kohta annavad kindla tagatise, et suudame tõepoolest nende riikide olukorda muuta. Samuti usun, et meil on veel palju kasutamata võimalusi. Tean, et näiteks hüdroenergia on üsna nõudlik energialiik igast vaatepunktist, kuid kui on tehtud keskkonnasäästlikkuse analüüs, siis usun, et enamikul riikidel on hüdroenergia valdkonnas väga häid kasutamata võimalusi. See annab veelgi põhjust väita, et kõnealuse teema ulatus – arvestades näiteks Inga tammi – on väga suur.

Kõigepealt tuleb meil näidata eeskujut. Kui EL suudab seda teha ja kui te arutate raportit, mis käsitleb rohelist raamatut ELi arengupoliitika kohta, peaks Euroopa Parlament toetama tugevalt ELi arengupoliitika suunamist sennapoolsele. Sel juhul on meil olemas paremad põhjendused, et veenda Maailmapanka tõepoolest järgima seda kurssi ning keskenduma rohkem investeeringutele söeküttel töötavatesse elektrijaamadesse. Maailmapank on kehtestanud tulevaste söega seotud investeeringute üldsuunistena kuus kriteeriumi. Maailmapank osaleb Bob Zoellicki juhtimisel selles arutelus väga aktiivselt, nii et oleks aru saada, et pank täidab asjalikku osa, mitte ei ole miski, mida kartma peaks. Ta on meie

liitlane, kuid selles küsimuses ja arengumaailma energiasektori teemal peab EL hakkama täitma juhtrolli.

Soovin käsitleda ka Euroopa Investeeringuspanka puudutavat teemat, sest küsimus hõlmas seda. Euroopa Investeeringuspank eraldas Cotonou lepingu alusel AKV riikidele 3,1 miljardit eurot. Selle raames täidab olulist osa AKV riikide investeerimisrahastu. Rahastu abil rahastatakse infrastruktuuri ja kliimat säästvaid energiaprojekte. Mis puudutab energiasektorit, siis fossiilkütuste valdkonnas ei ole ühtegi projekti. Üldpõhimõtted on väga selged – rahastatakse kliimat säästvaid projekte, mis põhinevad tuule-, vee- või päikeseenergial.

Euroopa Investeeringuspanka välismandaadi vahetõttu raames, mis hõlmas nii ühinemiseks valmistuvaid, naabruspoliitika kui ka partnerriike Aasias, Ladina-Ameerikas ja Lõuna-Aafrikas, tegi komisjon ettepaneku suurendada mandaati 2011.–2013. aastaks 2 miljardi euro võrra, millega toetatakse Euroopa Investeeringuspanka rahastamistegevust kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise valdkonnas kõikides piirkondades. Ettepanekus rõhutatakse, et Euroopa Investeeringuspanka enda eeskirjad ja tegevuskord hõlmavad vajalikke tingimusi, millega tagatakse, et selle mandaadi alusel toetatakse vaid majanduslikult, rahaliselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikke ning keskkonnasäästlikke projekte.

Usun, et EL on astunud juba mõningaid samme õiges suunas, kuid me võiksime teha veelgi rohkem, et täita maailmas juhtrolli, käsitledes eeskätt Maailmapanga energiastrateegiat.

Alf Svensson, *fraktsiooni PPE nimel.* – (SV) Lugupeetud juhataja! Täna arutatakse siin saalis väga pakilist ja tähtsat teemat, nimelt fossiilkütuseid puudutavatele projektidele antavate laenude järkjärgulist vähendamist. Arvan, et meil peaks olema julgust öelda täpselt seda sama, mida volinik Piebalgs ütles – Maailmapanga energiastrateegia on väga kaalutletud. Sellega seoses võime rääkida koguni soodustustest ning see on ilmselgelt hea. Mõistagi ei ole küsimus ainult järkjärgulises kaotamises, vaid, nagu juba öeldi, ka kasutuselevõtus.

Olen üsna järjekindel ja tahan korrata, et siin on ELil võimalusi teha konkreetseid investeeringuid, et aidata inimesi arenguriikides Aafrikas, Aasias ja Ladina-Ameerikas. Usun, et volinik kuulis, kui ma rääkisin eelmisel korral puuküttehajudest, mis asuvad hüttides ja tavalistes majades ning mis inimesi mürgitavad. Kaks miljonit inimest sureb ennetähtaegselt tavalistes kodudes leiduva gaasi tõttu.

Sellega seoses võiksime tegutseda sama moodi nagu tehakse USAs ja paljudes Euroopa riikides ning investeerida lihtsatesse päikeseküttes töötavatesse ahjudesse, mis vähendavad gaaside tekkimist vähemalt 95%. Siis ei oleks neil vaja enam kasutada sõnnikut, mida me teame, et nad vajavad põlluharimiseks, ning neil ei ole enam vaja kasutada kütmiseks sütt. Samuti ei oleks neil vaja võtta maha neid metsi, mida ei tohiks kindlasti maha võtta.

Soovin veel kord rõhutada, et on võimalusi teha midagi käegakatsutavat. Kui me räägime alternatiivsetest energiaallikatest, räägime sageli suurustavalt tuule- ja päikeseenergiast ning mõistagi me peaksime seda tegema. Meil puuduvad aga reaalsed tulemused, ehkki võimalused on olemas. Ärge lubage sellega seoses jääda ELil teistest maha, vaid tehke nii, et EL aitaks arendada konkreetseid viise, kuidas asendada fossiilkütused, mida me ei soovi ei tööstus- ega ka arenguriikides, millegi muuga.

Kriton Arsenis, *fraktsiooni S&D nimel.* – (EL) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Kõigepealt soovin tänada Franziska Kellerit erakordse töö eest raportiga. Kõik, kes selle raportit kallal tööd tegid, nägid tõepoolest, et Maailmapanga strateegia ei ole mitmes mõttes

jätksuutlik. Nagu Franziska Keller ütles, rahastatakse sellega ulatuslikke projekte, mis ei ole elujõulised, näiteks hüdroenergiat käsitlevaid, aga ka muid projekte.

See on tõsi, et taastuvate energiaallikatega seotud projektide rahastamine on suurenenud 300%. Samal ajal on aga fossiilkütustega seotud projektide rahastamine suurenenud 430%.

Maailmapank ei ole suutnud võtta arvesse rahastatavate projektide keskkonnamõju ja minu arvates on see ennekuulmatu. Samas aga arutab ta isegi tänapäeval võimalust alustada palmiõliistanduste programmide rahastamist. Ta ei austa põhimõtet, mille kohaselt võivad kohalikud elanikud anda rahastatavate projektide suhtes eelnevalt vaba ja teadliku nõusoleku, ning samuti ei ole ta võtnud kasutusele rahastatavate projektide olulusringi hindamist, mida ta tegema peaks.

Loodan tõepoolest, et selle raportiga – tema lõplikul kujul pärast hääletust – edastatakse jõuline sõnum keskkonnareformide kohta, mida Maailmapank peaks hakkama organisatsioonisiselt rakendama.

Charles Goerens, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja! Maailmapangale antud mandaadi kohaselt tuleb tal aidata arenguriikides vaesust kaotada. Kõikidel Maailmapanga rahastatavatel projektidel peab olema kõnealune eesmärk. Isegi kui rahastatakse äriprojekti, millega investeeritakse peamistesse sotsiaalteenustesse – tervishoidu, haridusse, veele juurdepääsu tagamiseks –, tuleb täita seda nõuet. Kui Maailmapank muudab vaesuse vastu võitlemise esmatähtsaks, võime olla rahul, et ta täidab ülesandeid, mille me talle panime.

Suuliselt vastatav küsimus, mille üle me arutame, väljendab tõsiseid kahtlusi kütuse ja söega seotud projektide rahastamise suhtes. Teeksin mõned märkused.

Esiteks peaksid Maailmapanga rahastatavate projektide tingimused hõlmama hindamiskriteeriume, mida tuleb kohaldada juba algusest. Peab olema selge, mida hinnatakse, ning nimetatud kriteeriume tuleb jälgida kogu projekti ajal.

Teiseks peaks Maailmapanga ja tema partnerite vahelises poliitilises dialoogis võtma arvesse poliitika ja majanduse juhtimist nii asjaomase riigi kui ka laenuandja puhul.

Kolmandaks tuleb võimaluse korral edendada taastuvaid energiaallikaid ja kui kulud on põhjendatud, soodustada seda liiki energia tootmist.

Neljandaks – siinjuures tänan volinik Piebalgsi, kes rääkis juba oma vastuses kolleeg Kellerile ühest minu murest – võtab Euroopa Investeerimispank juba neid tegureid arvesse.

Võin vaid loota, et Maailmapank järgib need prioriteedid juba vastu võtnud asjaosaliste ja eriti Euroopa Investeerimispanka eeskuju. Arvestades, et ELi 27 liikmesriiki on samuti Maailmapanga liikmed, ei saa me väita, et meil ei ole võimalik mõjutada tema poliitikat.

Arvan, et meil tasuks arutada seda, kuidas ühendada Maailmapanga raames oma jõud, et lahendada kolleeg Kelleri tõstatatud probleemid. Soovin tänada teda suurepärase töö eest.

Marisa Matias, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Lugupeetud juhataja! Soovin samuti kõigepealt kiita kolleegi tehtud tööd ja öelda, et toetan täielikult kõiki küsimusi, millele siin tähelepanu juhiti.

Teen nüüd midagi, mida ei ole kunagi varem teinud, kuid arvan, et see on seda väärt. Meil on mitu dokumenti, mis hõlmavad eeldusi, mida on vaevalt arutatud. Näib, nagu ei vääriks need eeldused arutamist. Meil on suuliselt vastatav küsimus ja resolutsioon, milles öeldakse

meile mitmesuguseid asju, sealhulgas seda, et Maailmapanga tavapäraseid maapiirkonna elektriga varustamise programme ei ole kogu maailmas täitnud oma eesmärki ega jõudnud maapiirkondade kõige vaesemate inimesteni.

Näeme ka, et Maailmapanga energiasüsteemide toimimine 2011. aasta keskpaigas tõenäoliselt arvatakse muutuseks, kuid samuti teame, et just energiasektoris saame konkreetselt võidelda vaesuses vastu ja aidata inimesi vaesusest välja. Seepärast palume Maailmapangal võtta vastu arengut puudutav käsitlusviis, tänu millele oleks vaeste saadav kasu võimalikult suur ja mis võimaldaks ühtlasi võidelda kliimamuutustega.

Me juba ütlesime, et fossiilkütustega seotud projektidele antavad laenud täidavad Maailmapanga üldises energiaportfellis endiselt valdavalt osa, kuid me peaksime nende ülekaalu vähendama. Meile on ka lubatud, et 2015. aastaks see ülekaal kaob ning et fossiilkütustega seotud projektide rahastamine väheneb järk-järgult.

Ja lõpetuseks on meil mitu avaldust eeskätt selle kohta, et Maailmapangal tuleks hakata esmatähtsaks pidama juurdepääsu väikesemahulisele kohalikule energiatootmisele. On veel ka palju muid märkusi, sealhulgas kliimamuutuste kohta.

Seda silmas pidades tahaksin parandada eespool öeldut ja täpsustada seda, mida ma toetan. Parandan kõiki avaldusi, mille me oleme esitanud ja jätan alles vaid kaks viimast küsimust, sest ei ole mõtet jätkata pelgalt tahteavaldustega.

Esiteks, miks ei saa me kõigest sellest teha põhimõttelist järeldust, nagu see? Miks me võimaldame endiselt neil, kes maksavad, tellida ka muusika? Miks vastutab Maailmapank jätkuvalt maailma energiasüsteemide eest? Millal me otsustame, et maailma energiasüsteemide tuleks kooskõlastada ülemaailmselt, ÜRO raames?

Teisele küsimusele vastamise jätan ma teile – vabandan, et veidi üle aja lähen – ja see kõlab nii: millal lõpetame teistele – kogu maailmale – arengumudeli pealesurumise, olenemata sellest, kas tegemist on esimese või teise põlvkonna, s.o originaalmudeli või varem kasutatud mudeliga, justkui see peaks sobima kõigile?

Ülbusel on piirid. Peame olema demokraatlikumad.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! 1970ndatel ja 1980ndate alguses arutati palju selle üle, et Maailmapank ei arvesta keskkonnateemasid. Toona esitati samasuguseid arvamusi nagu praegu ja Maailmapank andis teatavaid lubadusi. Tehti katseid Maailmapanka reformida, kuid sellest on möödunud aastakümneid. Käisin hiljuti mitmesugustel põhjustel riikides, mida nimetatakse üldiselt arenguriikideks. Sealne olukord on lubamatu. Mis on saanud kõigest nendest projektidest? Kuhu on jäänud troopikas päikesepaneelid? Kuhu on jäänud Amazonase ja Vietnami säästvad metsad? Kus on Kenyas päikesepaneelid ja tuuleturbiinid?

Seal ei ole midagi. Ainus, mis on tehtud, on see, et on kopeeritud täielikult Euroopa isevalitsemise süsteemi. Sealsed rahvad valitsevad ise ennast ning on mänginud trumbid kätte mõnele suurele asjaosalisele, kuid mitte mingisugust arengut ei ole toimunud. Ja siis oleme üllatunud, kui arenguriikide inimesed on meelega ütlevad, et ei taha enam Kariibi mere saartel elada, vaid tahavad kolida USAsse või pääseda Martinique'i kaudu ELi. Me oleme imestunud, kui Magriibi riikide inimesed tahavad kõik siia kolida. Selle arutelu silmakirjalikkus on täiesti uskumatu. Peame mõistma, et miljonid inimesed on viidud meelega. Nad ütlesid lihtsalt, et neile aitab.

Kõik, kes on näinud Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekut, peavad tunnistama, et see oleks võinud olla parem. Me oleksime pidanud oma nõudmised häälekamalt esitama. Oleksime pidanud Maailmapanka selgemalt kutsuma üles võtma vajalikke meetmeid. Milleks on meil olemas kõik need komisjonid – arengukomisjon, AKV–ELi parlamentaarne ühisassamblee jms –, kui nad ei suuda teha muud, kui koostada lünkliku dokumendi, mis hõlmab osaliselt 1970ndate lõpus toimunud arutelu järeldusi? See on kõik väga piinlik.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Me ei pea kedagi veenma selles, kui oluline on energia arenguriikide jaoks. Olen palju kordi näinud üllatust inimeste näol, kui nad kuulevad, kui palju maksab elekter Aafrikas. Tõenäoliselt ei tule kedagi veenda ka selles, et Maailmapank täidab arenguriikide energiaküsimustes väga tähtsat osa.

Meie fraktsioon – Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon – esitas mitu muudatusettepanekut, mille üle hääletatakse arutlusel olevast resolutsioonist eraldi. Meile näib, et resolutsiooni mõningad osad on Maailmapanga suhtes liiga arvustavad. Ma ei usu, et saame juhtida Maailmapanga tähelepanu näiteks asjaolule, et ta peab teatavaid energialiike keskkonnasäästlikuks, kui neid tuleks pidada keskkonna seisukohast valeks või soovimatuks. Näiteks paljudes ELi liikmesriikides kasutatakse laialdaselt tuumaenergiat ning järjest enam Euroopa riike, mis sõltuvad söest või gaasist, seisavad vastamisi teatavate probleemidega, sest neil tuleb vähendada heitkoguseid, kuid see suurendab kulusid, mis on liikmesriigiti väga erinevad. Seepärast peaksime olema ettevaatlikud, kui õpetame välisasutusi, milliseid energialiike tuleks arendada. Nõustun aga mõttega, et peaksime toetama eriti kohalikke, väikeseid alasid hõlmavaid projekte, samuti vähese CO₂-heittega projekte ning ideid, mis on seotud energialiikide mitmekesistamise ja energiasõltuvusest hoidumisega.

Soovime, et Maailmapank investeeriks taastuvatesse energiaallikatesse ja energiatõhususe suurendamisse, kuid peame alati meeles pidama põhieesmärki, s.o seda, kuidas juurdepääs energiale aitab inimesed vaesusest välja. Tahame tappa mitu kärbest ühe hoobiga – luua tingimused arenguks, vähendada heiteid ja võtta uutes energiaprojektides arvesse sotsiaalseid ja majanduslikke külgi. Need on väga kõrgelennulised ülesanded ning loodan, et Maailmapank ei kohku nende ees tagasi. Samal ajal tean, et volinik Piebalgs peab arenguriikide jaoks energiaprojektide väljatöötamist väga tähtsaks, ning võin kinnitada, et seda käsitletakse ka rohelises raamatus ning Euroopa Parlament peaks seda strateegiat toetama.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Lugupeetud juhataja! Maailmas on praegu 1,4 miljardit inimest, kes ei saa elektrit kasutada ning 85% neist elab maapiirkondades. Aastatuhande arengueesmärki kaotada vaesus 2015. aastaks ei täideta, sest energiale juurdepääsu tagamisel ei ole tehtud märkimisväärsed edusamme. Nimetatud eesmärgi saavutamine 2015. aastaks tähendab seda, et 395 miljonil inimesel on juurdepääs elektrile ning et 1 miljardil inimesel on toidu valmistamisel juurdepääs hügieenivahenditele. Kõik need meetmed nõuavad igal aastal ajavahemikus 2010–2015 ligikaudu 40 miljardi USA dollari ulatuses investeringuid, mis moodustavad 0,6% maailma SKPst.

Elektrile üldise juurdepääsu tagamine on kõige tähtsam eesmärk, mille arenguriikide valitsused seadnud on. Tõkked, mis takistavad elektrifitseerimist, on muu hulgas maapiirkondades ja linnalähedastes piirkondades elektrivarustuse tagamise suured kulud, maksu- või rahaliste soodustuste puudumine, elektrifitseerimisprojektide ebapiisav arendus- ja rakendusvõime ning vähene võime toota elektrit.

Kui asi puudutab energianõudeid, siis maapiirkonnad on erijuhtum. Maapiirkondades ei tule tagada mitte ainult elekter, vaid ka tegelik tootmine, mis loob muu hulgas töökohti ning toetab majanduslikku ja sotsiaalsel arengut.

Maailmapanga 11. veebruaril 2011. aastal esitatud aruanne näitas, et taastuvatest energiaallikatest kohalik energiatootmine väikeste tootmiskuludega on pikaajalises plaanis majanduslikult jätkusuutlikum lahendus. See võib täita kesksel osa India energiajulgeoleku suurendamises, nii et saab vähendada energia importimist ning naftahinna kõikumise mõju. Maailmapank võib seega olla arenguriikide partner. Usun, et Maailmapank peaks toetama asjaomaseid projekte, edendades energiatõhusust ja kohalikku energiatootmist taastuvatest energiaallikatest, ning suuri projekte, mis käsitlevad elektrifitseerimist ja eri riikide vahel ühenduste loomist.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt soovin tänada raportööri, et ta juhtis õigel ajal tähelepanu sellele tõeliselt tähtsale küsimusele. Kütteostuvõimetus on jätkuvalt suur probleem. Sellega seotud tegurid takistavad maailma vaesimates piirkondades elavatel inimestel oma elukvaliteeti parandamast ning neil puudub võimalus elatist teenida ja aidata üldiselt kaasa majanduskasvu ja tootlikkuse suurendamisele. See on üks põhitegureid, mis pidurdab üldist sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning takistab nendes piirkondades vaesuse kaotamist.

Nagu raportöör ütles, on arvud murettekitavad – ligikaudu 1,5 miljardit inimest ei saa kasutada elektrit ning rohkem kui 2,5 miljardit inimest kasutab ikka veel traditsioonilist, biomassist saadud kütet. Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel sureb kogu maailmas igal aastal enneaegselt kaks miljonit inimest hingamisteede haiguste tagajärjel niisuguse kütte kasutamise tõttu.

Seni pole Maailmapanga eelmine energiasstrateegia käegakatsutavaid tulemusi andnud. Peale selle toetatakse fossiilkütuste kasutamist jätkuvalt rohkem kui taastuvaid või keskkonnasäästlikke energiaallikaid. Seni on tehtud suuri investeeringuid söeküttel töötavatesse elektrijaamadesse ning see muudab vaesed riigid ka edaspidi sõltuvaks fossiilkütustest, mis saastavad rängalt keskkonda.

G20 juhtide sõlmitud kokkulepe vähendada fossiilkütustega seotud projektide toetamist ja rahastamist ning et 2015. aastast ei rahastata neid üldse enam, annab hea ja tervitatava tõuke. Uus strateegia peab käsitlema põhjalikult ka rahastamise järelevalve ja kontrolli küsimust, nii et seda abi kasutataks energiaprojektides, mis annavad pikaajalist kasu ning aitavad tõepoolest neid piirkondi arendada ja parandada inimeste elukvaliteeti.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Soovin tänada eeskätt volinik Piebalgsi. Endise energeetikavolinikuna teab ta meie strateegiat mõistagi põhjalikult. Arvan, et arengukoostöö ja eriti tehnilise abi valdkonnas on vaja veel palju teha. Euroopa peaks mitte ainult tegema Maailmapangale makseid, vaid ka tegutsema. EL ja tema institutsioonid peavad täitma Maailmapangas jõulisemat osa. Väga raske on tagada, et arenguabi raames toetataks pereettevõtteid ning et väikesi ja keskmise suurusega energiatootmisettevõtteid saaks edendada, sest kui palju väikseid ettevõtteid tegutseb koos, on neil võimalik saavutada mastaabisäästu ja saada investeeringutelt asjakohast tulu.

Üks kõige olulisem teema on mõistagi energia salvestamine. See täidab arengukoostöös kesksel osa.

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Arvan, et võime öelda, et need, kes on meie seast sellel hilisel õhtutunnil veel siin, tegutsevad tõenäoliselt mingisugust liiki taastuenergia

jõul, võib-olla päikeseenergia või isegi taevaliku energia jõul, mis tuleneb meie päid ümbritsevast aupaistest.

Olgu kuidas on, arutelu on olnud väga mitmekesine ja see ei ole üllatav, sest kõnealune teema on tekitanud alati vastakaid arvamusi. Arvan aga, et volinik on suutnud leida tasakaalu – tõenäoliselt paremini kui keegi meist – selle suhtes, mis suunas me liigume ja mida edaspidi on vaja teha. Arvan, et mõningaid punkte tuleb täpsustada. Vaatamata sellele, kas tegemist on arengu- või arenenud riigiga, kui tal on fossiilkütuse varud, näiteks sütt, või tuumaenergia, siis ta ka kasutab seda. Küsimus on selles, kas me rahastame niisuguseid riike või mitte. Arvestades Cancúni konverentsi, Kyoto protokolliga jms, tahab Euroopa ilmselgelt edendada taastuvenergiat ning see on täiesti õige. Kuid arvan, et kui me seda teeme – kolleeg Martinil on selle suhtes õigus –, tuleb meil rääkida kõvema häälega ning teha nii, et Maailmapank hakkaks taastuvenergiaprojekte edendama ja rahastama rohkem kui praegu.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! See on meie arutelu jaoks väga oluline, isegi kui see toimub hilja õhtul, sest arvan, et Maailmapanga energiastrateegias peitub võimalus. See annab tõepoolest hea võimaluse lahendada energiaprobleeme.

Kui vaatame ka seda, mida ütleb Rahvusvaheline Energiaagentuur kütteostuvõimetuse ja taastuvenergia kohta, siis näeme, et tegemist on kindlasti keerulise ülesandega, kuid Maailmapank suudab meie juhtimisel teha vajalikke muudatusi. Kui vaatame ELi ajaloos mõned aastad tagasi, siis toona näis, et meie taastuvenergia eesmärki on võimatu täita, ehkki see oli üsna tagasihoidlik – vaid 18%, kui ma õigesti mäletan. Nüüd näib, et oleme õigel kursil.

Mõnikord tuleb aga võtta julgus kokku ja näha ette tõelisi proovikive. Maailmapank teeb kogu protsessi väga avatuks. Washingtonis toimub peagi Maailmapanga energianädal. Ka meie võiksime esitada oma ettepanekud Maailmapangale, sest ta on avatud uutele ideedele. Kui me oleme julged, anname ka Maailmapangale julgust juurde. Seega on oluline, et oleksime avameelsed ning esitaksime Maailmapangale oma kõrgelehelised ideed. Vastasel korral võivad paljud inimesed püüda sellest ülesandest kõrvale hiilida.

Probleem seisneb kindlasti selles, kust alustada. Ütleksin, et peame siiski käsitlema kõigepealt energiale juurdepääsu küsimust, sest energiale juurdepääs tähendab ka säästvat ja tõhusat energiat. Nendes riikides, millega me koostööd teeme, toimub viimasel ajal ulatuslik linnastumine, seega on muutunud ka kogu energiapusle muster. See ei tähenda mitte ainult detsentraliseeritud tootmist, vaid ka linnastuid, ning seega peab energiatõhusus olema samuti strateegia osa, nii kummaline kui see ka ei tundu.

Kõige olulisem on asjaolu, et meil tuleb suurendada vahendeid. Meil on energia valdkonna jaoks ette nähtud 200 miljonit eurot. 200 miljoni euroga ei saa energia valdkonnas kuigi palju ära teha. Meil tuleb ette näha pikaajaline rahastamine, sest arvan, et Euroopa kaubamärk peab olema taastuvenergia. Selle ja Maailmapanga võimekusega saame tõepoolest midagi ära teha ning mitte ainult energiavarustuse valdkonnas, vaid astuda ka olulisi samme, et võidelda kliimamuutuste vastu.

Juhataja. - Mulle on kodukorra artikli 115 lõike 5 alusel esitatud üks resolutsiooni ettepanek ⁽¹⁾.

---

(1) Vt protokoll

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 17. veebruaril 2011.

21. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

22. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.50.)